

AL DE WERKEN VAN WILLIAM HUNTINGTON

PREKEN, VERHANDELINGEN EN BRIEVEN

10 VOLUMES

AL DE WERKEN VAN WILLIAM HUNTINGTON

VOLUME I

**EEN GEWILLIG VOLK DOOR
DE LIEFDE VAN CHRISTUS**

14 PREKEN

Door

WILLIAM HUNTINGTON, SS
(SS = Saved Sinner; gezaligd zondaar)

**IN HET ENGELS UITGEGEVEN
JOHN BENETT,
LONDEN, 1835**

**STICHTING DE GIHONBRON
MIDDELBURG**

2012

Tweede uitgave deel 1, 2017

Voorwoord

In Hebreëën 12 vers 22 staat een zeer dierbaar tekst. *Maar gij zijt gekomen tot den Berg Sion en de stad des levenden Gods, tot het hemelse Jeruzalem en de vele duizenden der engelen; tot de algemene vergadering en de gemeente der eerstgeborenen, die in de hemelen opgeschreven zijn en tot God, de Rechter over allen en de geesten der volmaakte rechtvaardigen. En tot de Middelaar des nieuwen Testaments Jezus.*

Groter voorrecht is er niet te bedenken. Na een leven vol van strijd, moeite, verdriet en aanvechting, die gelukkig ook samengaan met geloof in Christus, het aanroepen van God de Vader, door de Heilige Geest, en dan te mogen opgenomen worden in de hemelse heerlijkheid, dat gaat ons verstand oneindig ver te boven.

De kennis van God de Vader, zal dan zo overvloeïend, aangenaam en liefdevol zijn, dat ons gevoelsleven het hier niet kan verwerken.

De zalige vereniging met Jezus Christus, als de hemelse Bruidegom, met al Zijn lieflijke hoedanigheden, is iets wat wij hier nooit kunnen indenken.

De gemeenschap met God de Heilige Geest, Zijn volmaakte inwoning in de ziel, en na de zalige Opstanding der rechtvaardigen, ook in het lichaam als Zijn tempel, kunnen wij in dit leven niet bevatten.

De Drie-enige Verbondsgod zal Zijn vurige, Goddelijke onuitsprekelijke liefde in zo'n grote mate uitstorten in de mens, dat er na een eeuwigheid der eeuwigheden nog geen oververzadiging wezen zal. Hier in dit leven is er een volheid waar niets meer bij kan. Hierna zal God alles zijn en in allen zonder enige de minste verving.

En als dit nog niet genoeg is, hoe zalig en zoet zal de gemeenschap met de heilige Engelen zijn! Hier op aarde zien de Engelen, altijd het aangezicht van de Heilige Vader en ze hebben de kinderen Gods hartelijk lief. Hoe innig zal toch de eeuwige gemeenschap met hen zijn!

Ook dit is nog niet volkomen bij wijze van spreken. In de hemel is de hele gemeente der eerstgeborenen Gods aanwezig. Christus is die Eerstgeborene uit de dood. Zijn Bruidskerk zijn de eerstgeborenen krachtens nieuw geestelijk leven; en na dit leven zijn ze kinderen der Opstanding. Niemand kan zich indenken hoe onuitsprekelijk de liefde, de harmonie, de zoete gemeenschap en innige vereniging Gods kinderen daar met elkaar zullen hebben.

Hier op aarde is de kerk van Christus droevig verdeeld in de hele wereld, in zover er een overblijfsel gevonden wordt. De kerk wordt niet alleen gehaat van de wereld, maar wij zien ook dikwijls dat de kerk door de kerk verdrukt wordt en Gods volk door Gods volk genegeerd. Erg genoeg. Maar dat geeft troost: in de hemel is de liefde tot elkaar zo veel en zo groot als die van Christus is, bij wijze van spreken. Een kind wat de eerste dagen na de geboorte weggenomen is en in de hemel gebracht, zal zowel kunnen converseren met een gelovige die 100 jaar oud is werd. Alles is één grote eenheid in al zijn verscheidenheid.

Bij de gemeente der Eerstgeborenen is ook William Huntingdon. Hij heeft op zijn grafsteen laten schrijven, *dat Londen op de dag van het Goddelijk gericht zal weten dat een profeet in hun midden is geweest.* Als een kind van God gekroond wordt naar evenredigheid van de smaad en haat die hij om Christus' wil heeft ondergaan in deze wereld, hoe groot moet dan zijn hemelse heerlijkheid zijn!

De kerk op aarde verlangt naar de triomferende kerk. Eens ontmoette Huntingdon een vriend. Nadat ze kort met elkaar gesproken hadden zei hij plotseling: *wij zullen eens samen aanzitten in het koninkrijk der hemelen.* De gemeenschap tussen het geestelijk gezin op aarde en de hemel is net zo zeker als dat het gezin één Hoofd heeft. De leden kunnen nooit zonder het Hoofd, maar als het goed is ook niet zonder elkaar.

Het is mij een grote blijdschap dat 200 jaar na het sterven van Huntingdon, al zijn boeken die in het Nederlands verschenen zijn, in deze 10 delen gebundeld zijn. Er is een uitzondering van enkele preken en een klein aantal brieven. Is het geen groot voorrecht dat wij een rijke oogst van 10 bundels voor weinig geld in onze handen krijgen? Het zou te wensen zijn dat de kostbare erfenis die Huntington in het Engels heeft nagelaten, door liefhebbers werd vertaald.

De Heere zegene deze nagelaten erfenis van Zijn knecht die op aarde zijn fouten en gebreken had, maar deze heeft hij al 200 jaar geleden afgelegd. Hij wacht met allen die Christus' verschijning hebben liefgehad, op de zalige dag van de Opstanding.

Middelburg, 5 september 2017

Willem Westerbeke

Tweede druk van de eerste bundel.

INHOUD 10 BUNDELS

INHOUD 1ste BUNDEL

1. Het dagelijks werk van de heilige en zijn tegenwoordige uitbetaling

“Gij zult de arme en nooddruftige dagloner niet verdrukken, die uit uw broederen is of uit uw vreemdelingen in uw land en uw poorten zijn. Op zijn dag zult gij zijn loon geven, de zon zal daarover niet ondergaan,” enz. Deuteronomium 24:15.

2. De vertrekken, de uitrusting en het gevolg van Immanuël

Die Zijn opperzalen zoldert in de wateren, Die van de wolken Zijn wagen maakt, Die op de vleugelen des winds wandelt. Psalm 104: 3

3. De baarmoeder des dageraads en de kinderen des lichts.

In heilige sieradiën, uit de baarmoeder des dageraads, zal U de dauw Uwer jeugd zijn. Psalm 110:3.

4. Gods onfeilbaar wachtwoord aan de weifelende heilige, hinkende tussen: “zie hier en zie daar.”

En uw oren zullen horen het woord desgenen, die achter u is, zeggende: Dit is de weg, wandelt in denzelfen; als gij zoudt afwijken ter rechter- of ter linkerhand, Jesaja 30: 21.

5. Een hevige storm en hemelse stilte

Gij verdrukte, door onweder voortgedrevene, ongetrooste: zie, Ik zal uw stenen gans sierlijk leggen, en Ik zal u op saffieren grondvesten, Jesaja 54: 11.

6. Een wonderlijke op beklimming in de verhoring, of de schakel tussen hemel en aarde.

En het zal te dien dage geschieden dat Ik verhoren zal, spreekt de Heere, Ik zal de hemel verhoren en die zal de aarde verhoren. En de aarde zal het koren verhoren, mitsgaders de most en de olie. En die zullen Jizreël verhoren. Hoséa 2:20, 21

7. De eeuwige ondergang van de zon als deze op zijn hoogtepunt staat en de volkomen en eindeloze verduistering van de aarde.

En het zal te dien dage geschieden, spreekt de Heere HEERE, dat Ik de zon op de middag zal doen ondergaan, en het land bij lichten dage verduisteren. Amos 8:9

8. Het rijk van satan

"Indien nu ook de satan verdeeld is, hoe zal zijn tegen zichzelf rijk bestaan?" Lukas 11: 18.

9. Het koninkrijk van God

Maar indien Ik door den vinger Gods de duivelen uitwerp, zo is dan het Koninkrijk Gods tot u gekomen. Lukas 11: 20.

10. Heilige worstelingen

Strijdt om in te gaan door de enge poort; want velen, zeg ik u zullen zoeken in te gaan, en zullen niet kunnen. Lukas 13:24.

11. Afmetingen van de eeuwige liefde

Opdat gij ten volle kondet begrijpen met al de heiligen, welke de breedte, en lengte, en diepte, en hoogte zij, en bekennen de liefde van Christus, (dat) die de kennis te boven gaat. Efése 3:18-19

12. ***Het nut van boeken en de uitnemendheid van perkamenten***

"en de boeken, inzonderheid de perkamenten." 2 Timót. 4:13

13. Een beschrijving van de dienstknecht des Heeren

En een dienstknecht des Heeren moet niet twisten, maar vriendelijk zijn jegens allen, bekwaam om te leren, en die de kwaden kan verdragen; enz. 2 Timothéüs 2:24, 25

14. De hemelse Bruidegom en Zijn gezelschap maagden.

Deze zijn het, die met vrouwen niet bevlekt zijn, want zij zijn maagden. Openbaring 14:4.

INHOUD 2e Bundel

1. Een onschuldig spel voor zuigelingen in de genade; of, uitspanning voor kinderen bij het hol van een adder.

En een zoogkind zal zich vermaken over het hol van een adder. Jesaja 11:8.

2. De heerlijkheid van het laatste huis. Inwijding van de Voorzienigheidskerk

"Ja, Ik zal de heidenen doen beven, en zij zullen komen tot den Wens aller heidenen, en Ik zal dit huis met heerlijkheid vervullen, zegt de HEERE der heirscharen. Mijn is het zilver en Mijn is het goud, spreekt de HEERE der heirscharen. De heerlijkheid van het laatste huis zal groter worden, dan van het eerste, enz. Haggai 2: 7-10

3. De onbarmhartige dienstknecht

Daarom wordt het koninkrijk der hemelen vergeleken bij een zeker koning, die rekening houden wilde met zijn dienstknechten. Matthéüs 18:23-35.

4. De wijze en de dwaze maagden I

Maar de wijzen namen olie in haar vaten met haar lampen Matthéüs 25:4

5. De wijze en de dwaze maagden II

Die dwaas waren, haar lampen nemende, namen geen olie met zich. Matth. 25:3.

6. Het verlies en herstel van Gods beeld in de mens I

En Jezus antwoordde hun: Mijn Vader werkt tot nu toe, en Ik werk ook. Johannes 5:17

7. Het verlies en herstel van Gods beeld in de mens II

En Jezus antwoordde hun: Mijn Vader werkt tot nu toe, en Ik werk ook. Johannes 5:17

8. **DE Vernieling des doods door de fontein des levens;** of de dood tenietgedaan door het leven, en de onverderfelijkheid aan het licht gebracht. Vervolg Joh. 5:17

Die den dood heeft teniet gedaan en het leven en de onverderfelijkheid aan het licht gebracht door het Evangelie.

2 Timotheüs 1:10.

9. De muziek en het reukwerk der heiligen

En als Het dat boek genomen had, vielen de vier dieren en de vier en twintig ouderlingen voor het Lam neder, hebbende elk citeren en gouden fiolen, zijnde vol reukwerks, welke zijn de gebeden der heiligen. Openbaring 5: 8

10. AFSCHIEDSPREK 9 JUNI 1813

Gedenk dan, hoe gij het ontvangen en gehoord hebt en bewaar het en bekeer u. Indien gij dan niet waakt, zoo zal Ik over u komen als een dief en gij zult niet weten op wat ure Ik over u komen zal. Openbaringen 3:3.

INHOUD 3e bundel

1. DE ZEDELIJKE WET NIET BELEDIGD DOOR HET EEUWIG EVANGELIE

Meent niet, dat Ik gekomen ben, om de Wet te ontbinden. Ik ben niet gekomen om die te ontbinden, maar te vervullen. Matthéüs 5:17

2. De hemelse arbeiders en hun wonderlijke uitbetaling

Doch hij, antwoordende, zeide tot een van hen: Vriend! Ik doe u geen onrecht; zijt gij niet met mij eens geworden voor een penning? Matthéüs 20:13. Uitgesproken in 2 predicaties.

3. De wet bevestigd door het geloof in Christus

Doen wij dan de wet teniet door het geloof? Dat zij verre; maar wij bevestigen de wet. Romeinen 3:31.

4. Mozes zonder deksel in het aangezicht van Jezus Christus

En doen niet gelijkerwijs Mozes, die een deksel op zijn aangezicht legde, opdat de kinderen Israëls niet zouden sterk zien op het einde van hetgeen te niet gedaan wordt. 2 Korinthe 3:13

5. Het kind der vrijheid in de banden der wet; of, de zoon en de erfgenaam onder het juk van de dienstknecht

Staat dan in de vrijheid met welke ons Christus vrijgemaakt heeft, en wordt niet wederom met het juk der dienstbaarheid bevangen. Galaten 5:1.

INHOUD 4^e bundel

1. HET EVANGELIE DE ENIGE REGEL DES LEVENS

Een eeuwige taak voor blinde wachters en oude vrouwen.

'Nademaal wij gehoord hebben, dat sommigen, die van ons zijn, u met woorden ontroerd hebben en uwe zielen wankelende gemaakt, zeggende, dat gij moet besneden worden, en de Wet onderhouden; welken wij dat niet bevolen hadden. Hand. 15 : 24, 28, 29 en 31

2. DE WET VAN CHRISTUS, WAARVAN DE WET VAN MOZES GETUIGENIS HEEFT.

VIJF BRIEVEN OVER WET EN EVANGELIE

En indien het door genade is, zo is het niet meer uit de werken.

Romeinen 11:6

3. DE WET VAN CHRISTUS DE ENIGE LEEFREGEL gesteld tegenover: **De gebroken bak en de Springbron**

4. DE WET DES GEMOEDS EN DE WET DER ZONDE DOOR PAULUS ONDERZOCHT

In een brief aan de Eerwaarde heer JENKIN JENKINS.

Doch ik zie een andere wet in mijn leden, die strijd voert tegen de wet mijns gemoeds. Romeinen 7 : 23.

5. Ontdekkingen en waarschuwingen uit de straten van Sion door een wachter van de nacht.

Die overwint, die zal bekleed worden met witte klederen; en Ik zal zijn naam geenszins uitdoen uit het boek des levens, en Ik zal zijn naam belijden voor Mijn Vader en voor Zijn engelen. Openbaring 3:5.

6. Het geroep van Klein Geloof gehoord en beantwoord, en zijn goede zaak verdedigd en bepleit.

7. Een groot Raadsel.

Meditatie over: **“Men noemt Zijn Naam Wonderlijk”** Jesaja 9:5

8. Een vette maaltijd met reine wijn

“En de HEERE der heirscharen zal op dezen berg allen volken een vetten maaltijd maken, een maaltijd van reinen wijn, van vet vol merg, van reine wijnen, die gezuiverd zijn”. Jesaja 25: 6.

9. BRIEVEN VAN WILLIAM HUNTINGTON

10. BRIEVEN AAN en VAN WILLIAM HUNTINGTON

INHOUD 5^e bundel

1. DE GESCHIEDENIS VAN KLEIN GELOOF

Met een volledige beschrijving van zijn afkomst, geboorte, maagschap en opvoeding. Zijn leven, geaardheid en zijn gedrag. Zijn gestalte, wezenstrekken en eigenschappen. Met enige van zijn laatste gesprekken en belijdenissen.

In 20 samenspraken tussen een herder en een rentmeester van de Koning.

2. DE RECHTVAARDIGING VAN EEN ZONDAAR EN SATANS RECHTSGEDING MET HEM

VOORGESTELD IN 10 SAMENSPRAKEN TUSSEN TWEE MANNEN VAN VERSCHILLENDE ERVARINGEN; CUSHI EN AHIMAÄZ.

INHOUD 6^e bundel

1. BESCHOUWINGEN OVER DE GOD VAN ISRAËL

IN EEN REEKS BRIEVEN AAN JENKIN JENKINS

2. DE VERBORGENHEID DER GODZALIGHEID

Over de ontvangenis van Jezus en Zijn nederdaling ter hel

3. HET ARMINIAANS GERAAMTE; of,

DE ARMINIAAN ONTZENUWD EN ONTLEED

INHOUD 7^e bundel

1. De vreugde van het geloof in de schaduw des doods

Vijf brieven van ELISABETH BLAKER aan en van William Huntington

2. De Briefwisseling tussen Noctua Aurita en Philomela in het Koningsdal (ELISABETH HOOPER)

Inleiding en 42 brieven

3. Krachtdadige bekering en overbrenging uit het Rooms geloof, van ELIZABETH MORTON.

Medegedeeld in 25 brieven tussen W. Huntington en E. Morton

INHOUD 8^e bundel

LEVENDE GETUIGENISSEN

26 BRIEVEN Over geestelijke onderwerpen geschreven door **DIVERSE PERSONEN** en beantwoord door HUNTINGTON

38 GELOOFSBRIEVEN over bevindelijke onderwerpen gericht aan en beantwoord door WILLIAM HUNTINGTON SS

40 BRIEVEN Over geestelijke onderwerpen, geschreven door **JENKIN JENKINS** en beantwoord door WILLIAM HUNTINGTON SS

1 BRIEF AAN MR. DAVIDSON

ROOFGOED gehaald uit de Staatsgevangenis te Londen, zonder belegering, geweld, bloedstorting of enige schade voor de eigenaars.

INHOUD 9^e bundel

1. HET KONINKRIJK DER HEMELEN INGENOMEN DOOR GEBED

Een verslag van de overbrenging van de auteur vanuit het koninkrijk van satan tot het koninkrijk van God.

2. DE NAAKTE BOOG VAN GOD

Zichtbare tentoonspreiding van de oordelen van God over de vijanden van de waarheid

3. DE LAATSTE WIL EN TESTAMENT VAN WILLIAM HUNTINGTON

4. HET ZALIG STERVEN VAN WILLIAM HUNTINGTON

INHOUD 10^e bundel

**1. DE GELOOFSBANK; GOD DE KASSIER VAN DE ARMEN
DEEL I en**

2. DEEL II Uitreddingen door Gods Voorzienigheid

3. UIT HET LEVEN VAN WILLIAM HUNTINGTON

Door **THOMAS WRIGHT**

INHOUD 1ste BUNDEL

1. Het dagelijks werk van de heilige en zijn tegenwoordige uitbetaling

“Gij zult de arme en nooddriftige dagloner niet verdrukken, die uit uw broederen is of uit uw vreemdelingen in uw land en uw poorten zijn. Op zijn dag zult gij zijn loon geven, de zon zal daarover niet ondergaan, ” enz. Deuteronomium 24:15.

2. De vertrekken, de uitrusting en het gevolg van Immanuël

Die Zijn opperzalen zoldert in de wateren, Die van de wolken Zijn wagen maakt, Die op de vleugelen des winds wandelt. Psalm 104: 3

3. De baarmoeder des dageraads en de kinderen des lichts.

In heilige sieradiën, uit de baarmoeder des dageraads, zal U de dauw Uwer jeugd zijn. Psalm 110:3.

4. Gods onfeilbaar wachtwoord aan de weifelende heilige, hinkende tussen: “zie hier en zie daar.”

En uw oren zullen horen het woord desgenen, die achter u is, zeggende: Dit is de weg, wandelt in denzelven; als gij zoudt afwijken ter rechter- of ter linkerhand, Jesaja 30: 21.

5. Een hevige storm en hemelse stilte

Gij verdrukte, door onweder voortgedrevene, ongetrooste: zie, Ik zal uw stenen gans sierlijk leggen, en Ik zal u op saffieren grondvesten, Jesaja 54: 11.

6. Een wonderlijke op beklimming in de verhoring, of de schakel tussen hemel en aarde.

En het zal te dien dage geschieden dat Ik verhoren zal, spreekt de Heere, Ik zal de hemel verhoren en die zal de aarde verhoren. Enz. Hoséa 2:20, 21

7. De eeuwige ondergang van de zon als deze op zijn hoogtepunt staat en de volkomen en eindeloze verduistering van de aarde.

En het zal te dien dage geschieden, spreekt de Heere HEERE, dat Ik de zon op de middag zal doen ondergaan, en het land bij lichten dage verduisteren. Amos 8:9

8. Het rijk van satan

"Indien nu ook de satan verdeeld is, hoe zal zijn tegen zichzelf rijk bestaan?" Lukas 11: 18.

9. Het koninkrijk van God

Maar indien Ik door den vinger Gods de duivelen uitwerp, zo is dan het Koninkrijk Gods tot u gekomen. Lukas 11: 20.

10. Heilige worstelingen

Strijdt om in te gaan door de enge poort; want velen, zeg ik u zullen zoeken in te gaan, en zullen niet kunnen. Lukas 13:24.

11. Afmetingen van de eeuwige liefde

Opdat gij ten volle kondet begrijpen met al de heiligen, welke de breedte, en lengte, en diepte, en hoogte zij, en bekennen de liefde van Christus, (dat) die de kennis te boven gaat. Efése 3:18-19

12. *Het nut van boeken en de uitnemendheid van perkamenten*

"en de boeken, inzonderheid de perkamenten." 2 Timótheüs 4:13

13. Een beschrijving van de dienstknecht des Heeren

En een dienstknecht des Heeren moet niet twisten, maar vriendelijk zijn jegens allen, bekwaam om te leren, en die de kwaden kan verdragen; enz. 2 Timothéüs 2:24, 25

14. De hemelse Bruidegom en Zijn gezelschap maagden.

Deze zijn het, die met vrouwen niet bevlekt zijn, want zij zijn maagden. Openbaring 14:4.

1. Het dagelijks werk van de heilige en zijn tegenwoordige uitbetaling

“Gij zult de arme en nooddriftige dagloner niet verdrukken, die uit uw broederen is of uit uw vreemdelingen in uw land en uw poorten zijn. Op zijn dag zult gij zijn loon geven, en de zon zal daarover niet ondergaan, want hij is arm en zijn ziel verlangt ernaar; dat hij tegen u niet roepe tot de Heere en zonde in u zij.” Deut. 24:15.

In deze, zowel als in tienduizend andere teksten van de Heilige Schrift kunnen wij de tere barmhartigheid Gods over al zijn werken opmerken en tevens zijn teer gevoel voor de arme en behoeftige daarin gewaar worden. Hoe omzichtig blijkt Hij te werk te gaan met de arme bedrukte werklieden, die hun brood in het zweet huns aanschijns verdienen en wier monden alles verteren wat hun handen in huis brengen en die zo arm zijnde, steeds het oog op hun penningen geslagen hebben. Maar hun zorgvolle God wil niet dat zij zonder hun geld naar huis gaan, opdat zij niet genoodzaakt zijn schuld te maken en dienvolgens zouden blootgesteld worden aan de onderdrukking van hen die hun krediet verlenen en daarmee hun voordeel doen.

De wet is een openbaring van Gods toorn over de zonde van gierigheid in degene die ze pleegt en daarom wordt het hem niet toegestaan, de huur van de arbeider in te houden, nadat hij die verdiend heeft. Hun baas mag hem ook niet aan zijn deur laten wachten of tot de middernacht buiten zijn poort laten staan, want dan zijn waarschijnlijk alle winkels gesloten en er is niets meer te koop.

“Gij zult hem betalen voordat de zon ondergaat of het zal zonde in u zijn.” Echter slaan de baatzuchtige bazen weinig acht op deze wet, want velen van hen, in plaats van hun werklieden te betalen voor dat de zon ondergaat, betalen ze hen in het geheel niet en de verontschuldigmug die sommige van deze bazen in de dagen van het Evangelie maakten, was, omdat sommige van die werklieden in Jezus van Nazareth geloofden.

Maar in hun ellenden riepen deze arme zielen wier loon hun ontfutseld was tot God en kregen ook antwoord: “Welaan nu, gij rijken, weent en huilt over uwe ellendigheden die over u komen. Uw rijkdom is verrot en uwe klederen zijn van de motten gegeten geworden. Uw goud en zilver is verroest en hare roest zal u zijn tot een getuigenis en zal uw vlees als een vuur verteren; gij hebt schatten vergaderd in de laatste dagen. Ziet het loon van de werklieden, die uw landen gemaaid hebben, welke van u verkort is, roept; en het geschrei dergenen die geoogst hebben is gekomen tot in de oren des Heeren Zebaoth”, Jac. 5: 1-4.

Mijn voornemen en uitvoering in het tegenwoordige werk is, om de Evangelische waarheid die in deze tekst ligt opgesloten, aan het licht te brengen.

1. De heer des huizes
2. De arbeiders
3. Hun werk
4. Hun loon
5. Hun uitbetaling

1. In ieder gedeelte van de ceremoniële wet ligt Christus opgesloten en also werd de grote Heer van de huishouding des geloofs, door deze meesters, die de werklieden huurden, voorgesteld. Hij toch was in Israël de meester van alle meesters.

En inderdaad, de drie Personen in het Goddelijk Wezen worden allen Meesters genoemd, gelijk geschreven is: “De woorden van de wijzen zijn gelijk prikkelen en gelijk nagelen, diep ingeslagen van de meesters van de verzamelingen, die gegeven zijn van de enigen Herder”, Pred. 12 : 2. Geen meesters, uitgenomen deze Goddelijke personen, wachters en heiligen (Dan. 4: 17) genoemd, kunnen aan die prikkel een doorborende punt geven of die nagelen indrijven, dat is, het woord van de waarheid tot verlossing van de zielen toepassen, want “de uitnemendheid en de kracht is Godes en niet des mensen.”

God heeft ons een bijzondere beschrijving van deze gehuurde lieden gegeven. “Gij zult de armen en nooddriftigen dagloner niet verdrukken die uit uw broederen is of uit uw vreemdelingen, die in uw land of in uw poorten zijn”, Deut. 24 : 14. Waarin wij vinden dat de staat van deze arbeiders

arm en nooddruftig is. En waar het zo gesteld is, of dan de arbeider Jood of Heiden is, zijn hart is gezet op zijn huur en daarom moet hij betaald worden voor dat de zon ondergaat.

2. Daar nu deze meester Christus voorstelt, stellen ook deze arbeiders, als arm en nooddruftig zijnde, sommigen de Israëlitische en anderen de vreemdelingen voor, die onder Joden en heidenen door de Heere waren uitverkoren. En daar Christus gekomen is om alle gerechtigheid te vervullen en Hij de waarheid van afbeelden en de Zelfstandigheid aller schaduwen is, moeten wij de vervulling van dat gedeelte van de ceremoniële wet ook in het Nieuwe testament zoeken en zullen die ook daarin vinden.

“Want het koninkrijk van de hemelen is gelijk een heer des huizes, die met de morgenstond uitging om arbeiders te huren in zijn wijngaard”, Matth. 20: 1. De Heere heeft gezegd, “dat Hij nog eenmaal niet alleen de aarde, maar ook de hemel wilde beroeren.” Deze beroering ziet op de wegruiming van de Mozaïsche bedeling, die op de komst van Christus werd bewogen, oud werd en verdween, opdat de Evangelische bedeling in de plaats zou komen. Deze laatste zal nooit opgeheven of door een andere bedeling gevolgd worden, zolang de wereld staat.

Deze bedeling nu wordt door Christus “het koninkrijk van de hemelen” genoemd. Zo legt ook Paulus het uit, zeggende: “En dit woord: nog eenmaal, wijst aan de verandering van de beweeglijke dingen, als welke gemaakt waren, opdat blijven zouden de dingen, die niet beweeglijk zijn. Daarom, alzo wij een onbeweeglijk koninkrijk ontvangen, laat ons de genade vasthouden, door welke wij welbehagelijk Gode mogen dienen met eerbied en Godvruchtigheid”, Hebr. 12: 27-28.

Nu is de prediking van het Evangelie of de bekendmaking van de blijde tijdingen van het koninkrijk van de hemelen en Christus voortgaande in zijn kracht om de bediening van het Evangelie aan de roeping en de bekering van Joden en Heidenen dienstbaar te maken, gelijk aan een “Heer des huizes, die vroeg in de morgenstond uitging om arbeiders in zijn wijngaard te huren.” De Heer des huizes is Christus, die de Koning van Sion, en de Meester van de huishouding des geloofs is.

Hij verscheen op het einde van de Joodse bedeling, op een tijd dat het zeer donker was, beide in de Joodse en heidense wereld. Bij Zijne komst “brak de dag aan en de schaduwen vloden”, en toen was het “dat de Morgenster uit de hoogte de wereld bezocht.” Toen scheen de Zon der gerechtigheid, met genezing in zijn stralen op hen die de Naam des Heeren vreesden, die in het geloof de vertroosting Israëls verwachten en naar verlossing in Jeruzalem uitzagen.

“Deze arbeiders werden gehuurd.” Er zijn twee soorten van gehuurde arbeiders. De slechtste van die, zijn zij die zichzelf weiden en niet de kudde. Zodanige waren de Farizeeën en Schriftgeleerden, die wel arbeidden, maar alleen om de Mammon van ongerechtigheid en niet om het koninkrijk Gods en zijn gerechtigheid. Zij deden hun best om de huizen van de weduwen op te eten, maar niet om het huishouden des geloofs op te bouwen. Zij omreisden zee en land om een Jodengenoot te maken naar hun eigen zin en tegelijk ijverden zij om de sleutel van de kennis weg te nemen, terwijl zij hen, die het koninkrijk Gods trachten binnen te gaan, verhinderden. Zij werkten hard voor hun eigen overleveringen, maar niet in het woord en de leer, want zij lieten het voornaamste van de wet na, zoals *het oordeel, de barmhartigheid, het geloof en de liefde tot God*, want die betrachtten zij niet. Zij werkten hard om de wijngaard voor zichzelf te houden, door de Zoon van God, die er de Erfgenaam van was, te doden; want Die wierpen zij uit en namen toen zijn erfenis in bezit. Ja, zij stenigden zijn dienstknechten en lieten ze gaan, schandelijk behandeld zijnde, terwijl zij anderen doden. Hiermede nu deden zij hun best en werkelijk, hun beloning bleef niet uit. Deze valse arbeiders, ijdele schriftgeleerden en blinde leidlieden noemt de Heere ‘huurlingen’, die in plaats van voor de kudde zorg te dragen, op hen neerzagen als op het afschrapsel van de aardbodem en als schapen bestemd voor de slachter; ja, zij meenden Gode een dienst te doen, als zij ze doden.

Maar er is een ander en beter soort ‘gehuurde arbeiders’, namelijk, die door de Heere Zelf gehuurd zijn en in de wijngaard gezonden. Deze zijn het die het koninkrijk Gods zoeken en zijn gerechtigheid, de personen die er toe behoren en de eer van hun grote Koning, met voorbijgaan van het hunne. Zij ontvangen de vruchten vóórdat zij arbeiden, en deze, ja deze alleen zijn gewillig om op een Goddelijke wijze zichzelf in de dienst van God over te geven. Deze arbeiders “zijn hun loon waardig” omdat zij voor en met de Heere arbeiden en “de Heere werkt mede en bevestigt zijn woord door tekenen.”

3. Maar nu zal men vragen: *wat is het werk van een waar arbeider?*

Waarop ik antwoord: arbeiders van deze soort verkeren in zware arbeid onder een gezicht van de zonde en een diep gevoel van hun eigen schuld. Zij strijden tegen hun eigen verdorvenheden, onder de verzoeking van de Satan, onder de vreze van de toorn Gods en de eeuwige verdoemenis. Zij arbeiden tussen vrees en hope, barmhartigheid en oordeel, goedheid en gestrengheid, genade en verdorvenheid, deze wereld en het hemels paradijs.

Dit gaat gepaard met zuchten en geweën, “zijnde in pijn om te baren.” ze arbeiden en zijn zwaar neergedrukt omdat ze angstig, vurig en goddelijk begeren in de beloofde rust in te gaan, vreselijk benauwd zijnde die rust te zullen moeten missen. Ze zien hun verloren staat en gevoelens die ook terwijl ze ook de gepastheid en algenoezaamheid van Jezus leren kennen. Nu zoeken ze “hun zaligheid met vreze en beven uit te werken.” Dat is, ze worstelen tegen de zonde, de consciëntie, schuld, vreze, toorn, pijn en kwelling, de wet Gods en de vurige pijlen van de satan; ook tegen wanhoop, ongeloof, vleselijke vijandschap, opstand en het zien op hen van een vertoornd God.

Zo arbeiden ze dan om door die bende heen te breken, de hoop deelachtig te worden en een schuilplaats te vinden in de schaduw des Almachtigen, die hen voorgesteld is.

Zij doen ook hun best en arbeiden zoveel mogelijk aan “de enge poort” en aan “de deur van de schaapskooi” om de ondervinding deelachtig te worden, de vrijheid van de kinderen Gods te verwerven, in vereniging met de levende Wijnstok en in vereniging met de ranken van die Wijnstok. Daarom roepen ze evenals David: “Gedenk mijner, o Heere, naar het welbehagen tot Uw volk; bezoek mij met Uw heil. Opdat ik aanschouwe het goede Uwer uitverkorenen, opdat ik mij verblijde met de blijdschap Uws volks; opdat ik mij beroeme met Uw erfdeel”, Psalm 106: 4 en 5.

En als ze in de wijngaard komen, de beloofde zegen hebbende verkregen en zo door de vereniging met de levendige Wijnstok en zijn ranken, overwinnaars worden, vinden ze genoeg werk om zich daarin te oefenen. Want als ze “geen hoeders van de wijngaard” zijn geworden, hebben ze toch werk genoeg om “hun eigen wijngaard te hoeden.” En dit is meer dan ze doen kunnen en (geloofd ze God voor zijn goedertierenheid,) het is ook meer dan zijzelf behoeven te doen; want God werkt in hen.

Echter houden hun eigen verdorvenheden hen op de wachttorens bezig, met het snoeimes van de doding en dat wel gedurig. Behalve dat, veroorzaken “de kleine vossen, die de wijngaard verderven”, hun geen kleine moeite; ik bedoel namelijk hen, die vervloekte ketterijen leren. Deze doen hen dikwijls even hard stinken als dat ze zelf van een kwade reuk zijn. Hierbij komt nog zelfverloochening en kruisdragen, terwijl anderen zwaar werk hebben, met “in het woord en de leer te arbeiden.” Kortom, onder hen is geen enkele luie dienstknecht, want Christus heeft geen hommels in zijn korf en Hij zend ook geen luiaards in zijn wijngaard. Hij noemt ze arbeiders, geen talmers, want werken moeten zij.

4. “En als hij met de arbeiders eens geworden was voor een penning des daags, zond hij ze heen in zijn wijngaard”, Matth. 20: 2. Wat nu ook deze penning zijn mag, de arbeiders waarvan in mijn tekst gesproken wordt, zetten er, als zijnde arm en nooddruftig, het hart op. Of, anders gezegd, waren ermee tevreden. De Romeinse penning was zeven en een halve stuiver van onze munt. Maar de geestelijke arbeiders in des Heeren wijngaard worden, Gode ze dank, beter betaald dan met goud of zilver.

Het mag ons toeschijnen dat een penning maar een klein loon is, maar in het land Kanaän zal dat wel zo niet geweest zijn. Men heeft mij gezegd, als het tenminste waar is, dat sommige arbeiders die aan de St. Pauluskerk gewerkt hebben maar één of twee stuivers daags verdienden. Er werd ook bij verteld dat men toen voor tien stuivers een half schaap kon kopen. Als dat nu waar is dan kon een werkman toen voor zijn geld meer vlees kopen, dan iemand die nu een gulden of twintig stuivers per dag verdient. Maar tegenwoordig worden de mensen erg verdrukte. De tegenwoordige tijd van verdrukking is zeer waarschijnlijk een voorloper van de komst van het Koninkrijk van Christus, want het is een tijd dat het volk gedrongen wordt, de een tegen de ander en een iegelijk tegen zijn naaste, Jes. 3: 5. Welke tijd gezonden is om het geschrei der armen en nooddruftigen op te doen gaan, terwijl in antwoord op het geroep van de armen Christus’ eerste werk zal zijn, om de verdrukker te verbrijzelen. Psalm 72 : 4.

Wij weten dat degenen die het koninkrijk Gods zoeken alle tijdelijke zegeningen beloofd zijn. Maar ik geloof toch dat de penning destijds het eigenlijk loon van een rechtvaardige arbeider niet is. Als wij de Zaligmaker in zijn gedrag nagaan en achtgeven op het beloofde loon dat hij aan die arbeiders

wilde geven, met wie Hij de *eerste* overeenkomst maakte, dan moeten wij op de bedoeling van die penning letten, als alleen bij wijze van spreken van Hem en die arbeiders daar gesteld. “Toen antwoordde Petrus en zei tot Hem: Ziet wij hebben alles verlaten en zijn U gevolgd, wat zal ons dan geworden? En Jezus zei tot hen: Voorwaar ik zegge u, dat gij die Mij gevolgd zijt in de wedergeboorte, wanneer de Zoon des Mensen zal gezeten zijn op de troon Zijner heerlijkheid, dat gij ook zult zitten op twaalf tronen, oordelende de twaalf geslachten Israëls. En zo wie zal verlaten hebben huizen, of broeders of zusters, of vader of moeder, of wijf of kinderen, of akkers om Mijns Naams wil, die zal honderdvoud ontvangen en het eeuwige leven beërven”, Matth. 19 : 27, 28 en 29. Dit is de beloofde beloning des Heeren aan de eerste arbeiders die hij huurde en het antwoord aan Petrus schijnt de overeenkomst tussen de Heere des huizes en de arbeiders uit te drukken.

Deze beloning noemt de Heere “een penning per dag”! Petrus als voorganger en mond van de anderen, vroeg wat de Heere aan Zijne arbeiders zou geven, of welk loon ze voor hun arbeid zouden ontvangen. Nu, de bovengenoemde som werd hen door de Heere des huizes beloofd. En die som is volgens mijn tekst datgene “waarop het hart van de arbeider gezet is en *wat hem moet worden uitbetaald voordat de zon ondergaat*”.

5. Maar nu mag mijn lezer vragen wat daarmee bedoeld wordt: “Die Mij gevolgd zijt in de wedergeboorte.”

Ik antwoord: het betekent Hem te volgen in het geloof, maar niet in wettische werken; Hem te volgen uit de wet naar het Evangelie, uit de slavernij in de vrijheid; uit de wettische in de Evangelische gehoorzaamheid ; uit de dood in het leven, uit de toorn in de genade en uit de vreze in de liefde.

“Deze discipelen zouden zitten op twaalf tronen, oordelende de twaalf geslachten Israëls.” Maar deze twaalf tronen zien niet op de algemene oordeelsdag, want Christus is de enige rechter over levenden en doden, gelijk geschreven is: “Want God zelve is Rechter.” En hoewel het waar is, dat wij de engelen zullen oordelen en ook de wereld, zo zal dat enkel maar zijn door het getuigenis dat wij hebben afgelegd als getuigen tegen hen. Deze twaalf tronen stellen hen in hun waardigheid als Apostelen voor, in hun bediening als zodanig en niet als rechters in de dag des oordeels. Deze tronen beelden ook hun grote macht uit, daar ze koningen en priesters zijn en houders van de sleutel des hemelrijks, om allen die hun geloofswerken getoond hebben, met de Sleutel Davids toe te laten en er allen buiten te houden, die ongelovig waren. Zo ook, om te ontdekken wat wettig en onwettig is, om de een te brengen tot gehoorzaamheid aan het Evangelie, en de anderen door hun getuigenis los te maken van het juk van de Joodse overleveringen en ceremoniën. En om het vonnis van de rechtvaardigmaking uit te spreken over allen die niet geloven en dat alles overeenkomstig hun grote zending en het woord van Christus. “En indien ik door Beëlzebul de duivelen uitwerp, door wie werpen ze dan uw zonen uit? Daarom zullen deze uw rechters zijn.”

Hieruit zien wij dan nu, dat de twaalf tronen hun gezag als koningen en priesters en als apostelen in hun hoge bediening, als leraars aanduiden, omdat ze spraken door de Geest van Christus en Hem in hun werk verpersoonlijkten, die de Rechter is van alle mensen. Christus die in Zijn “menselijke natuur, de inwoners te Jeruzalem en den huize van Juda tot een Vader was” (Jes. 22 : 21, 22 en 23) was in hun aller hart geformeerd. Het rijk van genade was in hen geplant en heerste in hen, terwijl het oordeel van leven en dood, als het grootste gedeelte van hun bediening, aan hen werd opgedragen. “Predikt het Evangelie aan alle creaturen, die geloofd zal hebben en gedoopt zal zijn zal zalig worden, maar die niet zal geloofd hebben zal verdoemd worden.” Zo “was leven en dood in het geweld van hun tong” en ze waren “een goede reuk van Christus, beide in degenen die verloren gingen en in degenen die behouden werden.” En dit, met de boodschap om heen te gaan en de verloren schapen van het huis Israëls te preken, is hetgeen wat ik er door versta, *dat ze zouden zitten op twaalf tronen, oordelende de twaalf geslachten Israëls*.

Dit maakt hen echter niet groter of geeft hen de voorrang boven een ander die gelooft, want, die overwint zegt Christus, “zal met Mij zitten in Mijn troon, gelijk als Ik overwonnen hebbe en zit met Mijn Vader in Zijn troon.” Dit is veel beter dan de twaalf stammen Israëls te oordelen als rechter.

En de Heere voegt er bij “die verlaten heeft huizen, of broeders, of zusters, of vader of moeder, of vrouw, of kinderen, of land, om Mij Naams wil, zal honderdvoud ontvangen in dit leven.” Het enige beginsel van ware godzaligheid in het hart, is alleen de liefde van Christus. “Die verlaten heeft huizen”, is iemand, die liefde heeft gekregen voor “het huis dat Boven is”, boven elk ander gebouw, namelijk dat huis “dat eeuwig is in de hemelen.” En wederom, die vleeselijke broeders verlaat, is

iemand, die een broeder in het geloof veel beter acht. Verder, die zusters verlaat, is iemand die het hemelse huisgezin in oprechtheid lief heeft. Hij ook, die om Christus' wil een vader verlaat, is iemand die God boven zijn aardse ouders lief heeft. En wat meer is, die een moeder verlaat, is iemand die de gemeente van Christus liever heeft dan haar die hem geboort heeft als ze nog in haar natuurlijke staat is. Die een vrouw verlaat, is iemand die meer liefde heeft voor de Vrouw des Lams en het avondmaal des Evangeliums, dan de dwaas, die zei: "Ik heb een vrouw getrouwd en daarom kan ik niet komen." En nogmaals, die zijn kinderen verlaat, wanneer hij geroepen wordt om voor des Heeren Naam te lijden, heeft meer op met de eer van Jezus Christus de Heere, en met de bevestiging van de kinderen Gods, dan hij heeft voor zijn eigen huisgezin. Hij bewijst daarmee een waar zoon van Abraham te zijn, die God boven zijn eigen zoon lief had, toen hij geroepen werd om hem ten nutte van het geloof der heiligen, Gode op te offeren. Die akkers om Christus' wil verlaat, is iemand die geen acht geeft op het land vanwaar hij gekomen is, maar die een hemels vaderland zoekt, belijdende *dat hij een gast en vreemdeling is*.

En nu is het de vraag: "Wat mag die penning toch wel zijn, die aan de arbeiders beloofd is?"

Ik antwoord: *Het is de liefde van Christus*; want wie anders volgen Hem in de wedergeboorte, dan die uit de hemel geborene zielen, die Hem lief hebben? "Want die liefheeft is uit God geboren." En wie verlaten alle aardse vrienden, met al de voordelige aanbiedingen, vermaken en genoegens dezer wereld? Niemand dan zij, die de hemelse schat oprecht lief hebben en de hemelse kennismakingen en genoegens beminnen. En wie zullen het eeuwige leven beërven? Die de wereld liefhebben niet, zomin als zij, die de dingen dezer wereld als hun schat aanmerken. Want de liefde Gods is in dezen niet, gelijk geschreven is: "Een vriend dezer wereld is een vijand Gods", Jacobus 4:4. Ook niet die alleen gaven hebben; want al had iemand alle kennis en al verstond hij alle verborgenheden en hij had de liefde niet, hij zou niets dan een dood werktuig zijn.

De arbeider wordt in mijn tekst als *arm en nooddruftig* voorgesteld. Hij is *arm* omdat hij van nature van allen ware rijkdom verstoken is en er werkelijk gevoel van heeft, want zijn geweten zegt hem, dat hij niet rijk is in geloof, noch rijk voor God; dat hij zich niet verheugen kan, dat hij een erfgenaam is door de genade des levens en dat hij door toepassing aan zijn ziel, geen erfgenaam van de belofte is. Hij kan God het Deel zijns harten niet noemen, noch zijn hart en genegenheden hemelsgezind zien en daarom kan hij niet geloven, dat zijn schat boven is.

En hij is *nooddruftig*, omdat hij behoefte gevoelt aan alles wat ik daar beschreven heb, en daarom zet hij zijn hart op zijn loon. En wat heeft nu zulk een ziel boven alles nodig? Wel, hij verlangt met smart naar *de beste gave* en wat is dat anders dan *liefde*. Hij doet al wat hij kan om een gevoel van Christus' liefde te verkrijgen en zou er gaarne al het goed van zijn huis voor geven. Maar, die liefde wordt niet gekocht. Christus heeft ons vrijwillig lief. En wat bemoedigt de arbeider en zet hem tot het werk aan? Wel, het is zijn loon, waarop zijn hart gezet is. En wat zette Paulus aan om overvloediger te arbeiden, dan zij allen, namelijk al de overige Apostelen? Hij zegt het zelf: *de liefde van Christus dringt mij*.

Ieder arm verloren-gaand zondaar doet in het eerst zijn uiterste best om een gevoel van Christus liefde te verkrijgen. Als hij dat verkregen heeft, werkt hij weer om het vast te houden en al de weldaden des hemels kunnen hem niet voldoen, als hij deze penning niet heeft.

Deze arbeiders worden ons beschreven en voorgesteld als **"ledig op de markt staande."**

Zij stonden ledig, daar zij geen kennis aan Christus hadden, niet voor Hem konden arbeiden Door hun ontevredenheid en droefenis konden zij even als het volk van David niet met genoeg voor de Satan werken. Zo konden zij noch God, noch de mammon dienen en daarom stonden zij ledig.

En Hij zei: "Ga heen en werk in mijn wijngaard en zo wat recht is, zal ik u geven; en zij gingen", Matth. 20: 4. Het woord dat hen uitzond maakte hen opeens gehoorzaam, want waar het woord des konings is, daar is macht. Hetgeen wij duidelijk kunnen opmerken in het gedrag van de jongste zoon, die eerst zei dat hij niet in de wijngaard wilde gaan, maar later berouw had en ging. Dit berouw ten leven en een Goddelijke droefheid of droefheid naar God, wordt veroorzaakt door de "liefde van Christus die zich in de dood overgaf." Want deze is het "die ons doet zien op Hem, Dien wij doorstoken hebben en ons rouw doet bedrijven"; en dat is een gevoel van berouw en gehoorzaamheid tevens.

“Wat recht is, zal Ik u geven.” Christus had ons zo lief, dat Hij Zijn leven voor ons aflegde. Hij roept allen die belast en beladen zijn om tot Hem te komen, hen belovende dat zij rust zullen vinden voor hun zielen, want dat Zijn juk zacht en Zijn last licht is. Maar wie zijn zij, die tot Hem zullen komen? Jezus zegt: “En zo wanneer Ik zal verhoogd zijn, zal Ik ze allen tot Mij trekken.” Nu, Hij trekt ons alleen door Zijn liefde en dan komen zij en vinden rust voor hun zielen. Maar al hebben zij nog zoveel gaven van Hem ontvangen, zij kunnen niet volkomen rusten zonder een gevoel van Zijn liefde.

En waarin bestaat zijn zacht juk? Wel, *in het geloof dat door de liefde werkt*. En wat maakt de last van een dagelijks kruis licht? Geen slaafse vrees, maar *de liefde, die al de vrees buiten sluit*. En aan wie wordt dat beloofd? Wel, *aan allen die belast en beladen zijn*. En wordt dat beloofd aan zulke arme ellendige arbeiders? Jazeker, en dat wel door Iemand die niet liegen kan.

Dan is het niet meer dan recht dat zij het zullen krijgen. En dat zal zo zijn, want er staat geschreven: “Wat recht is zult gij ontvangen.”

Sommige van die arbeiders werden vroeg in de morgen gehuurd, andere ten derde ure, andere ter zesder en weder andere te elfder ure. Zodat sommige werden gehuurd ‘s morgens ten vijf uur, andere om negen, andere om twaalf uur en nog andere om vijf uur in de namiddag, waardoor verschillende tijdstippen, of mijns inziens, de verschillende leeftijden verstaan moet, waarop verschillende personen, door genade worden geroepen.

Veel personen, zoals Samuël, de zoon van Jerobeam en Timotheüs werden vroegtijdig geroepen en “dezulken gedenken aan hun Schepper in de dagen hunner jeugd, terwijl de kwade dagen noch niet komen en de jaren naderen van welken gij zeggen zult: “ik heb geen lust in dezelve”, Prediker 12: 1.

Anderen, evenals de moordenaar aan het kruis, worden ter elfder ure geroepen. De eerstgenoemde hadden een gevoel van Christus’ liefde en de laatste ook. Want, “voorwaar, voorwaar zeg ik u, heden zult gij met Mij in het paradijs zijn.” Zo’n antwoord op het gebed van de arme moordenaar, was nog nooit verkregen door enige ziel in dergelijke omstandigheden, zomin vóór de dagen van Christus als daarna. Het was zo overvloeïende van vrije soevereine goedertierenheid, beide in de toepassing en uitwerking als de eeuwige liefde het maar maken kan.

Het geld heeft bij de natie waar het gangbaar is, het beeld van de soevereine heerser van het volk op zich gestempeld. Hier vandaan lezen wij van *het beeld en opschrift van de keizer* op de Romeinse penning, die tot Christus gebracht werd.

En waarlijk, er is niets dat een Christen zoveel van het beeld van Christus doet vertonen, als het gevoel van vergevende liefde. En aan een andere kant geloof ik, dat vleselijke vijandschap tegen God, het voornaamste en meest ingedrukte beeld van Adam, de eerste, de Satan en al zijn kinderen is. “Ik zal vijandschap zetten tussen u en tussen deze vrouw, en tussen uw zaad en haar zaad.” Daar nu deze arbeiders arm en nooddruftig zijn en hun hart op hun huur gezet hebben, moeten zij, zoals de tekst zegt: betaald worden vóór dat de zon ondergaat, want “*de zon zal er niet over ondergaan*.” Evenals onze grote Heer des huizes handelt, want toen het avond geworden was zei de Heer des huizes tot zijn rentmeester: “Roep de arbeiders en geef hun loon, beginnende van de laatste tot de eerste”, Matth. 20: 8.

Deze rentmeester is een Evangeliedienaar, of de gehele wolk van de getuigen in één persoon voorgesteld, die met elkaar in vereniging en overeenstemming, beide in het geloof en in de leer werkzaam zijn. Daarom worden zij ook genoemd *uitdelers van de verborgenheden en van de menigerlei genade Gods*.

Maar nu zal men mij tegenwerpen, *dat het niet in hun macht staat, de liefde van Christus mee te delen*.

Dat stem ik dadelijk toe. Maar toch wordt er van hen gezegd, dat zij het volk nodigen en de gasten verzoeken. En daar zij het om niet ontvangen hebben, geven zij het ook om niet. Tot hen wordt ook gezegd dat zij het beste kleed zouden voorbrengen, en hem de schoenen en de ring zouden aandoen, namelijk de verloren zoon. Dat is, dat zij Christus en dien gekruist, - toegerekende gerechtigheid, geloof en liefde van Christus -tot hem moeten prediken. En als zij nu de ring moeten voortbrengen, waarom dan niet de huur? En als zij nu “ter rechtertijd het huisgezin hun voedsel moeten toedienen”, namelijk, aan de hongerigen, waarom dan niet de penning aan hen die gearbeid hebben?

Ik weet dat de uitnemendheid van de kracht Godes is en niet des mensen. Christus wil op de bediening van Zijn eigen woord Zijn heerlijkheid leggen, zowel als op die leraars waarin Hij woont, door welke Hij verricht en waardoor Hij spreekt. Ik geloof dat de meesten van Gods volk het hierin met mij eens zullen zijn, dat zij door de bediening van het Evangelie, de liefde van Christus in hun hart hebben ontvangen. Want als er een is die haar zonder deze middelen verkregen heeft, dan zijn er wel honderd die haar door deze middelen hebben ontvangen; of anders onder de omgang met andere christenen daarmee verwaardigd werden.

“De zon zal over de huur van deze arbeiders niet ondergaan.” Door de ondergaande zon worden hier twee zaken bedoeld.

De ene is, het vreselijk vertrekken van het heerlijk Evangelielicht van een volk, die met dat licht begunstigd zijn geweest. “De zon zal over deze profeten ondergaan en de dag zal over hen zwart worden”, Micha 3: 6. Als er geen profetie is en het volk verloren gaat omdat het geen kennis heeft; want “als er geen profetie is wordt het volk ontbloot”, Spr. 29: 18. En dit was het geval met de Joden toen “de zon veranderd was in duisternis en de maan in bloed, door het vreselijk vertrek van hun Messias en Zijn Evangelie.

De andere zaak is, als het volk in een doodstaat komt, want dat is “de nacht die komt waarin niemand werken kan.” Wanneer ze dus zijn heengegaan, dan hebben ze geen deel meer in enig ding dat onder de zon geschiedt. Want, hoewel de zon niet van hen is weggegaan, zijn zij toch van haar weggegaan, evenals Israël in de staat zijner gevangenschap bij een vallei van dode mensen en dorre beenderen vergeleken wordt. “Zij, die zeven baarde is zwak geworden, zij heeft haar ziel uitgeblazen, haar zon is ondergegaan als het nog dag was”, Jer. 15: 9.

Deze huur moet betaald worden vóórdát de zon ondergaat. “De zon moet niet ondergaan over de huur waarop de arme en nooddrufte zijn hart gezet heeft.” En dit oordeelt de heer des huizes recht te zijn, want hij zegt toen zij in de wijngaard gingen “dat recht is zal ik u geven.”

En wat maakt een zaak recht of onrecht, dan een wet? Nu, de wet zegt: “De zon zal over de huur van een dienstknecht niet ondergaan, daar hij arm en nooddrufte is, omdat er zijn hart op gezet is.” Hij moet betaald worden. Daarom roept de heer des huizes zijn dienstknechten en geeft bevel aan de rentmeester om ze uit te betalen en dat wel ten twaalfde ure (om 6 uur). Want hij die “ter elfde ure gehuurd was”, (of om vijf uur in de namiddag) en die maar één uur gearbeid had, moest toch eerst worden uitbetaald.

Maar waarom moesten zij betaald worden eer de zon onderging? Omdat God het zo hebben wil. Christus is gekomen om de wil te doen Desgenen die Hem gezonden had en Zijn werk te volbrengen; ja, hij verlustigde er zich in. “Ik heb lust o Mijn God, om Uw wil te doen en Uw wet is in het binnenste mijns ingewands.” En zo betaamde het Hem alle gerechtigheid te vervullen.

De reden hiervoor aangegeven, is niet alleen omdat God de Vader het zo wilde, maar het is ook datgene wat de Zoon ondernam ten uitvoer te brengen. “De Geest des Heeren is op mij. Hij heeft mij gezonden om een blijde boodschap te brengen de zachtmoedigen, om de verbrokenen van hart te verbinden en gevangenen vrijheid uit te roepen.” Ik weet voor zachtmoedigen geen betere tijding dan die van liefde tot in de dood en van volkomen verlossing; en ik weet geen andere zwachtel om een door de schrik des Heeren verbrijzeld hart te verbinden, dan *de liefde van Christus*. En wat zal een gevangene verlossen, dan die liefde, die alle vrees buitensluit?

En nogmaals, Hij Zelf verklaart, dat “tenzij iemand wederom geboren wordt, hij het koninkrijk Gods niet zien zal.” Maar hoe kan iemand wederom geboren worden zonder gevoel van Goddelijke liefde, ziende dat hij, ja hij alleen het is die liefheeft, “die uit God geboren is en God kent; want hij die niet liefheeft, kent God niet, want God is Liefde.”

Nog eens, Christus kwam om diegenen te verlossen, die met vreeze des doods al hun leven van de dienstbaarheid onderworpen waren. Als Hij nu gekomen is om zulke zielen te verlossen, dan is er geen twijfel aan of Hij zal het ook doen. Maar wat verlost hen nu van deze dienstbaarheid onder de vreeze des doods? Ik antwoord: *niets dan liefde kan de vreeze buiten sluiten en de pijn wegnemen*.

Hieruit blijkt het dat het noodzakelijk is, daar het de absolute wil van God is, dat Christus gekomen is om Zijn wil te doen. En het noodzakelijk is, dat iemand geestelijk moet geboren worden zal hij in het koninkrijk Gods ingaan; hetgeen anders onmogelijk is, de penning aan de arbeiders uit te betalen eer de zon ondergaat. Dit blijkt ook uit de zending en het bevel om *de bevrijding uit de*

gevangen is door Christus te prediken en diegenen te verlossen die door de vreze des doods al hun leven aan de dienstbaarheid onderworpen waren.

Die penning is hun loon; zij zijn arm en nooddruftig en ze hebben er het hart op gezet. Geen ziel kan zonder deze voldaan zijn, want liefde en die alleen geeft voldoening. Daarom gebiedt de Zaligmaker hen ook, *dat ze om die liefde bidden, opdat hun blijdschap volkomen mocht zijn.* Wat anders dan liefde kan het hart met blijdschap vervullen? Ik antwoord: Niets, want niemand kan met blijdschap vervuld zijn, of hij moest de zaak waarover hij zich verblijdt, bezitten. Er is geen blijdschap in hetgeen iemand haat, maar veeleer verdriet.

Dit loon is een penning per dag, hetgeen de vaste, onveranderlijke en eeuwige liefde van Christus tot Zijn volk uitdrukt, Die gisteren, heden en tot in alle eeuwigheid Dezelfde is en blijft. Als deze penning bij de arbeid niet gevoeld wordt, is er geen voldoening. Al heeft de gelovige nog zoveel uitlatingen van de voorzienigheid Gods, nog zoveel inzicht in het verbond en laat een leraar nog zoveel licht en vrijmoedigheid in zijn spreken hebben, maar gevoelt hij geen liefde, gevoelt hij de penning per dag niet, dan is hij niet voldaan. Dan besluit hij er dikwijls uit, dat hij maar een deel in dit leven heeft; of anders houd ik het er voor dat hij maar gaven heeft zonder genade en dat hij anderen het Evangelie verkondigende, zelf ten laatste nog zal worden buiten geworpen. Dan werkt er bij hem van binnen niet anders dan twijfel en vrees, jaloezie, verdachtmaking. Hoe meer hij ziet, dat anderen onder hem gezegend worden, hoe meer de felle vlam van de jaloezie in zijn hart brandt. Want jaloersheid is wreed als het graf, hoewel de liefde er toch de wortel van is.

Waar geen liefde is, is geen jaloersheid of het moest zijn zoals bij Saul, die jaloers was over de toejuiching van mensen en daarom wilde, dat Samuël hem voor de Oudsten des volks zou eren, om dan die eer te verkrijgen en te behouden. Maar Saul was geen heilige.

Maar toen deze arbeiders betaald werden, murmureerden zij tegen de goede Huisverzorger, ***omdat de laatsten eerst werden betaald en omdat zij allen één penning kregen.*** Dit wordt dikwijls gezien bij zulke zielen, die ter elfder ure geroepen worden en in hun eerste liefde sterven, zodat zij die laat geroepen waren, meer gegund werd dan hen, die de hitte en de last des daags gedragen hadden.

Deze penning of deze liefde is niet met werken te verdienen, of er al het goed van zijn huis voor te geven. Deze beide zaken worden geregeld afgeslagen, als zij aangeboden worden, om daardoor liefde te verkrijgen, ten toon te spreiden of er zich in te verheugen.

Over dit murmureren wordt maar een zachte bestraffing gegeven, want geen Heere des huizes kan er zich aan stoten, als zijn dienstknechten jaloers er op zijn en hun uiterste best doen om de grootste plaats in Zijn genegenheden te verwerven. Het is ook niet te denken dat Christus, onze dierbare Verlosser, zich aan hun innige genegenheden voor Hem, of over hun jaloezie omtrent hun liefde voor Hem, zouden stoten, daar Hij Zijn bruid liever had dan zijn eigen leven.

Het murmureren van deze dienstknechten schijnt uit een wettische geest voort te komen, in aanmerking nemende, dat zij, die de hitte en de last des daags gedragen hadden, meer hadden verdiend dan anderen, die maar een uur gearbeid hadden. Maar tegen deze geest is het hele Evangelie gekant, ja, zelfs tegen de naam ervan.

En verder, de dienstknechten die met deze geest bezielde zijn, willen liever bevelen dan gehoorzamen. Dat bekomt iedereen slecht, hetzij een arbeider of een vrouw, want beiden wordt bevolen onderworpen te zijn; de een aan zijn meester en de andere aan haar eigen man. Behalve dat, het murmureren verandert de zaak niet; de laatsten zijn eerst en de eersten laatst.

Hij, die zichzelf als een klein kind vernedert, is de grootste in het koninkrijk van genade. Die de laagste plaats inneemt, wordt hogerop gezet. Die denkt dat hij de laatste is, zal het eerste zijn en hij, die in zijn eigene ogen de minste is, zal een van de hoofden van de stammen Israëls zijn.

De Heere wil bij de verbrokenen en verslagenen van hart wonen en zal hen ten goede zijn met een lief hebbend hart en een helpende hand, omdat zij voor Zijn woord beven. Ik weet wel, dat al het geharrewar en de twist die, er onder Gods ware volk ontstaat, nu en altijd daarover gaat, *wie de meeste zal zijn, of wie het hoogste in de gunst des Heeren staat aangeschreven.*

Maar de Heere, onze Zaligmaker, is niet partijzuchtig. Hij heeft allen even lief. Ook zal er in de heerlijkheid geen onderscheid onder hen bestaan, hoewel er in deze wereld veel over getwist mag

worden, al was het dan maar om de na-ijver op te wekken, tot naarstigheid aan te sporen en allen ertoe aan te zetten om meerder genade deelachtig te worden.

Einde

2. De vertrekken, de parade en het gevolg van Immanuël

Gepreekt 9 december 1809 in de City Chapel, Grubstreet Londen.

Die Zijn opperzalen zoldert in de wateren, Die van de wolken Zijn wagen maakt, Die op de vleugelen des winds wandelt. Psalm 104: 3

Het laat zich niet moeilijk verstaan Wie deze Goddelijke Persoon is van Wie deze Psalm spreekt. Dit blijkt uit de brief aan de Hebreëën, want de schrijver daarvan neemt het vierde vers van deze Psalm en past het op Christus toe, Hebr. 1: 7. De werken van de schepping en de voorzienigheid van God vormen het onderwerp, ja de hele inhoud van deze Psalm. Johannes zegt ons dat het Woord Dat bij God was en God was, alle dingen heeft gemaakt. “Alle dingen zijn door Hetzelfde gemaakt, en zonder Hetzelfde is geen ding gemaakt, dat gemaakt is”, Joh. 1: 3. Daarom heeft Hij er krachtens Zijn natuur recht op, Ezech. 21:27. Hij raakte dit recht niet kwijt door Zijn menswording, want als Immanuël, of God in de natuur van de mens, is Hij aangewezen tot Erfgenaam van alle dingen, Hebr. 1: 2.

Onder de zeer krachtdadige werking van de Heilige Geest, wekt de Psalmddichter zijn ziel op om de Heere te loven of om alle lof en aanbidding toe te brengen aan Hem, Die de grootste Zegen is en de Bron van alle zegeningen aan ons. David, die wist dat hij naar zijn koninklijk ambt een type was van Christus, aanschouwt Hem met het oog des geloofs in al Zijn onderscheidingsteken en in Zijn Goddelijke kenmerken als tussentredende Koning van Sion. Zijn kroon, Zijn Goddelijke heerlijkheid en Zijn Koninklijke gewaad zijn een eeuwig licht. De gordel van Zijn lendenen is gerechtigheid en waarheid, Zijn scepter is Zijn kracht tot zaligheid en Hij zwaait deze scepter door de bediening van het Evangelie. Maar ik zal nu komen tot onze tekst.

I. “Die Zijn opperzalen zoldert in de wateren”, dit gaat over Zijn woonvertrekken.

II. “Die van de wolken Zijn wagen maakt”, dit gaat over Zijn parade.

III. “Die op de vleugelen des winds wandelt”, dit gaat over het gevolg.

Waar de vertrekken van de Heere zich ook bevinden, ze zijn altijd licht.¹ Hij is altijd omgeven door lichtstralen, want Hij woont in het licht. “Hij openbaart diepe en verborgen dingen; Hij weet, wat in het duister is, want *het licht* woont bij Hem”, Dan. 2: 22. Paulus zegt hetzelfde: “Welke te Zijner tijd vertonen zal de zalige en alleen machtige Heere, de Koning der koningen, en Heere der heren; Die alleen onsterfelijkheid heeft, en *een ontoegankelijk Licht* bewoont; Dewelke geen mens gezien heeft, noch zien kan, Welke zij eer en eeuwige kracht”, 1 Tim. 6: 15, 16. “En dit is de verkondiging, die wij van Hem gehoord hebben, en wij u verkondigen, dat God *Licht* is, en gans geen duisternis in Hem is”, 1 Joh. 1: 5. In het vers dat voorafgaat aan onze tekst, zegt David: “Hij bedekt Zich met *het licht*, als met een kleed; Hij rekt de hemel uit als een gordijn”, Psalm 104: 2.

Met *het uitreken van de hemel* verwijst de Psalmist heel duidelijk naar de schepping, toen God het uitspansel beval om scheiding te maken tussen wateren en wateren, Gen. 1: 6. Dit uitspansel is het ruime hemelrond met de dampkring en de lucht die de aarde als een band omgeven. Uit dit alles blijkt dat de Heere woont in het licht en het licht bij Hem woont. Ja, *Hij is het Licht Zelf* en bedekt Zich met het licht als met een kleed. Daarom wordt Hij aangeduid als de Zon waarmee de Kerk is bedekt, de Zon der gerechtigheid en der heerlijkheid voor de Kerk, zowel in haar strijdende als in haar triomferende staat. Het komt mij voor, dat deze Goddelijke stralen van de onuitsprekelijke heerlijkheid de zomen van Zijn mantel zijn die de tempel vervulden, Jes. 1: 6). Want David zegt, dat Hij bedekt is met het licht als met een kleed en dat de stralen van Zijn Goddelijke heerlijkheid het gevolg zijn dat Hem bij al Zijn openbaringen aan de mensenkinderen vergezelt, want Hij woont in het licht en het licht woont bij Hem. Deze zeer heerlijke stralen der heerlijkheid worden, naar mijn mening, bedoeld in onze tekst.” Wat wij bedoelen met het woord “beams” is te zwak, te gebrekkig en te min voor deze kamers. “Die Zijn opperzalen zoldert in de wateren.” Ik zal overdenken wat er in de Schrift met deze kamers wordt bedoeld.

¹ Volgens de Engelse vertaling beams, wat o.a. lichtstraal of lichtbundel betekent.

I. De vertrekken van Immanuël

1. Ten eerste kan hiermee *de hemel* zelf bedoeld worden, zoals blijkt uit de volgende woorden: “Geen spraak, en geen woorden zijn er, waar hun stem niet wordt gehoord. Hun richtsnoer gaat uit over de ganse aarde, en hun redenen aan het einde der wereld; Hij heeft in dezelve een tent gesteld voor de zon. En die is als een bruidegom, uitgaande uit zijn slaapkamer; zij is vrolijk als een held, om het pad te lopen”, Psalm 19: 4-6. In Romeinen 10: 18 past Paulus de inhoud van deze Psalm toe op het uitgaan van Christus met de apostelen om het Evangelie te bedienen. De Heere had Zijn Kerk gekocht met Zijn eigen bloed en ook onder de bediening van de apostelen ging Hij door om haar als Zijn bruid tot Zich te vergaderen.

De apostelen waren als de tabernakel waarin de Zon der gerechtigheid opging en van waaruit Hij scheen, zoals Hij voorheen deed vanaf het verzoendeksel. Zijn uitgangen worden vergeleken met de zon in het firmament, die de sombere schaduwen van de duisternis der Joden en der heidenen verdrijft en het leven en de onsterfelijkheid aan het licht brengt door het Evangelie.

De kamer waaruit Hij kwam, is de hemel. Dit zal in de toekomst de bruiloftszaal van de Kerk zijn. Uit deze kamer ging de Bruidegom uit, vrolijk als een held om het pad te lopen, terwijl Hij Zijn duur gekochte bruid omhelsde en Zijn liefde betuigde. *Deze dag is in het bijzonder een dag der bruiloft en der vreugde des harten*, Hoogl. 3: 11. Liefde tot haar en Zijn vermaak in haar zijn, naar het mij voorkomt, de oorzaak van deze vreugde bij Zijn uitgaan.

2. Ten tweede worden met deze zalen soms *de wolken* bedoeld. Dit zijn waterdeeltjes die van de aarde en de zee opstijgen. Deze dampen stijgen op in de hemel en lossen daardoor op. God beveelt ze in Zijn wijsheid om hierheen te gaan en hun rijke en verfrissende inhoud te verspreiden ten goede voor de mensen.

De wolken worden *de vertrekken des Heeren* genoemd: “Hij drenkt de bergen uit Zijn opperzalen; de aarde wordt verzadigd van de vrucht Uwer werken”, Psalm 104: 13. David beschrijft dit met zulke lieflijke woorden. Hij noemt dit de bezoeken en de voorzienige zorg van God. “Gij bezoekt het land en hebbende het begerig gemaakt, verrijkt Gij het grotelijks; de rivier Gods is vol water; wanneer Gij het alzo bereid hebt, maakt Gij hunlieder koren gereed. Gij maakt zijn opgeploegde aarde dronken; Gij doet ze dalen in zijn voren; Gij maakt het week door de druppelen; Gij zegent zijn uitspruitel. Gij kroont het jaar Uwer goedheid; en Uw voetstappen druipen van vettigheid”, Psalm 65: 10-12. Dit is de nooit genoeg geprezen zorg van God. Zo bevochtigt Hij de aarde vanuit Zijn vertrekken. Als ons deze verfrissende buien onthouden zouden worden, zouden Gods voetstappen niet druipen van vettigheid, maar zou het vleeshuis al gauw slecht bevoorraad en leeg zijn en zou er geen melk meer in de melkschuur zijn.

3. Ten derde kunnen we onder deze zalen ook *de liefde des Heeren* verstaan. David noemt de Zaligmaker zijn Huis: “Wees mij tot een sterke Rotssteen, tot een zeer vast Huis, om mij te behouden”, Psalm 31: 1. Mozes zegt: “HEERE! Gij zijt ons geweest een Toevlucht van geslacht tot geslacht”, Psalm 90: 1. Dit zijn de woonplaats des vredes, de welverzekerde woningen en de stille geruste plaatsen die ons beloofd zijn, Jes. 32: 18. Er is zo’n verblijfplaats als liefde, want “die in de liefde blijft, blijft in God, en God in hem”, 1 Joh. 4: 16. Ik heb wel eens gedacht dat dit de ruimte is waarover David spreekt: “En mij niet hebt overgeleverd in de hand des vijands; Gij hebt mijn voeten doen staan in de ruimte”, Psalm 31: 9. Het is een groot vertrek, want er is plaats voor zeer veel vrienden. Niets verbreekt de banden van de vrees, hardheid des harten en ongeloof zoals de liefde dat kan doen. De liefde brengt de benauwde ziel op aangename wijze in de ruimte, wanneer de voet des geloof daar is geschraagd. Zo ervoer ook de geliefde apostel het, toen hij zei: “En wij hebben gekend en geloofd de liefde, die God tot ons heeft”, 1 Joh. 4: 16.

Ik denk dat de heilige bruid onder de kamers waarin Christus haar heeft gebracht de liefde van de Heilige Drie-eenheid verstaat, want we horen van niets dan liefde al de tijd dat zij daar was; haar hart en haar mond lijken ermee vervuld te zijn. “De Koning heeft mij gebracht in Zijn binnenkameren; wij zullen ons verheugen en in U verblijden; wij zullen Uw uitnemende liefde vermelden, meer dan de wijn; de oprechten hebben U lief, Hoogl. 1: 4. De liefde waarmee haar ziel vervuld was en de vreugde die daaruit voortkwam, maken duidelijk wat deze kamers waren. “Die Mijn geboden heeft, en dezelve bewaart, die is het, die Mij liefheeft; en die Mij liefheeft, zal van

Mijn Vader geliefd worden; en Ik zal hem liefhebben, en Ik zal Mijzelf aan hem openbaren”, Joh. 14: 21. Dit alles is vervuld bij de komst van de Heilige Trooster.

Ik meen dat dit ook de kamers zijn waarover de evangelische profeet spreekt: “Ga heen, mijn volk! Ga in uw binnenste kamers, en sluit uw deuren na u toe; verberg u als een klein ogenblik, totdat de gramschap overga”, Jes. 26: 20. De gramschap waarover hier gesproken wordt, is waarschijnlijk de verwoesting van Jeruzalem vanwege de verwerping en kruisiging van de Heere. De mensen die hier aangesproken worden, zijn de apostelen en discipelen van Christus. In welke kamer moeten zij gaan naar Zijn raad? Blijft in Mijn liefde, “gelijkerwijs Ik de geboden Mijns Vaders bewaard heb, en blijf in Zijn liefde”, Joh. 15: 10. In deze kamer wordt een mens verborgen, zodat niemand dan Gods volk hem kan zien of weet waar hij woont. Wie dit gastverblijf binnentreedt, zal de deur achter zich gesloten vinden, zodat geen vijand bij hem komen kan. Behalve dit verblijf weet ik geen schuilplaats die alle indringers zal buitensluiten.

Het komt mij voor dat één van deze kamers het hart van Gods kinderen is, zoals blijkt uit het Hooglied: “Ik hield Hem vast, en liet Hem niet gaan, totdat ik Hem in mijner moeders huis gebracht had, en in de binnenste kamer van degene, die mij gebaard heeft”, Hoogl. 3: 4. De zalige Geliefde, Die hier gevonden en vastgehouden wordt, is Christus, door de moeder, namelijk het hemelse Jeruzalem en het huis van de moeder de erfgenamen der belofte en de kinderen van deze heilige moeder. De kamer waarin de vrouw is gebaard, is het hart van Gods volk. Hier valt het zaad der genade en wordt het ontvangen. Hier ontstaat de nieuwe mens. Dit is ook zijn woonplaats, daarom noemt Petrus hem nadrukkelijk *de verborgen mens des harten*.

Nu ik met u heb gedacht over de stralen en de kamers, zal ik verdergaan met de bespreking van *de wateren*. “Die Zijn opperzalen zoldert in de wateren.” Ik heb opgemerkt, toen ik over deze kamers sprak, dat we onder de kamers onder andere *de wolken* moeten verstaan. David zegt: “Hij drenkt de bergen uit Zijn opperzalen”, Psalm 104: 13. Wolken zijn waterdruppels of dampen die de zon doet opstijgen tot hoog in de lucht en de onuitsprekelijk heerlijke lichtstralen van de Heere kunnen we vaak in deze wateren zien. Hij daalde neer in een wolk toen Hij de wet gaf. Een wolk bedekte de drie zeer begunstigde discipelen, Petrus, Jakobus en Johannes, en alles werd licht en helder om hen heen. Zelfs de kleren van de Heere werden wit en begonnen te blinken. Een heldere wolk overschaduwde hen en er klonk een stem vanuit de wolk. Het was een wolk die de richting aangaf voor de reis van de Israëlieten door de woestijn. “s Nachts was er een vuurkolom om hun licht te geven, zodat de stralen hiervan de hele nacht in die kamer werden gezien. Overdag was dit licht er niet, omdat de Israëlieten dan het licht van de zon hadden om hen te leiden. Daarom zagen zij het heldere licht in de wolken niet, Job 37: 21.

We zullen zelfs in de hemel Zijn stralen in de wateren zien, als we de hemel beschouwen als één van deze kameren, waaruit Christus opging als de Zon, van waaruit Hij Zich vertoonde als de Bruidegom van Zijn Kerk door de bediening van de apostelen en waar Hij Zich verheugde als een held om het pad te lopen. Ik zeg, dat dit zal gebeuren als we de hemel beschouwen als één van deze kameren. “Want het Lam, Dat in het midden des troons is, zal hen weiden, en zal hun een Leidsman zijn tot levende fonteynen der wateren”, Openb. 7: 17. Ik zie deze wateren als het leven der heerlijkheid dat God de Vader door de Zoon en de Heilige Geest schenkt aan al Zijn kinderen. Dit zal een onbegrensde en bodemloze zee zijn die alles zal bedekken, want het sterfelijke zal door het leven verslonden worden, 2 Kor. 5: 4.

Ik zal echter verdergaan. De Schrift spreekt over *een heerlijke rivier in de hemel* en uit haar bijzondere naam kunnen we waarschijnlijk afleiden wat die rivier is. “Zij worden dronken van de vetzigheid Uws huizes; en Gij drenkt hen uit de rivier Uwer wellusten”, Psalm 36: 9, (Engelse vertaling). Gods kinderen zullen verzadigd worden met de wateren des levens uit de Bron van levend water. Dit is het leven der heerlijkheid. Onder deze rivier versta ik *de liefde van God*. Ze wordt *de rivier der wellusten* genoemd en wat kan er net zo zalig en aangenaam zijn? Het kleinste stroompje dat zich van deze rivier aftakt, kan de hele stad Gods verheugen. Deze wateren zullen ook door stralen beschenen worden, want als Gods kinderen verzadigd zijn met water uit deze bron en met de wellusten van deze rivier, zal Christus zo in hen schijnen dat de maan beschaamd en de zon schaamrood zou worden, als ze tegenwoordig zouden zijn wanneer het Lam, Dat de heerlijkheid en het licht van de hemelse stad is, de rechtvaardigen voor altijd zal doen blinken als de zon in de heerlijkheid van het Koninkrijk van hun Vader. Hij zal Zijn stralen over al deze wateren doen schijnen, want het licht woont bij Hem.

Als we onder deze wateren *de liefde van God* verstaan die, naar de woorden van Paulus, wordt uitgestort in het hart, die wordt aangeduid als een vloed in dorre plaatsen en die, zoals eerder opgemerkt, een rivier is die het hart verheugt, zal dit water zonder twijfel door deze stralen beschenen worden, want die liefheeft, blijft in het licht. De Heere ontdekt een zondaar nooit aan Zijn liefde, zonder hem ook te verlichten. Bloed en liefde helen al onze geestelijke ziekten en kwalen en deze genezing gaat altijd gepaard met licht: “Ulieden daarentegen, die Mijn Naam vreest, zal de Zon der gerechtigheid opgaan, en er zal genezing zijn onder Zijn vleugelen”, Mal. 4: 2. De opgaande zon en de zaligmakende genezing komen tegelijkertijd. Hoe zou dat anders kunnen, als Hij in het licht woont en het licht bij Hem?

Onder deze wateren kunnen we echter ook *de mensen* verstaan, want zoals de zee eb en vloed kent, zo gaat het ene geslacht en komt het andere. In Jesaja worden de sterke en machtige wateren beschouwd als de koning van Assyrië en al zijn heerlijkheid, Jes. 8: 7. Van de wateren waarop de hoer van Babylon zit, wordt dezelfde uitleg gegeven. “En hij zeide tot mij: De wateren, die gij gezien hebt, waar de hoer zit, zijn volken, en scharen, en natiën, en tongen”, Openb. 17: 15. Het vergaderen van de heidenen tot de Kerk van God wordt vergeleken met een overstromende rivier: “Want alzo zegt de HEERE: Ziet, Ik zal de vrede over haar uitstrekken als een rivier, en de heerlijkheid der heidenen als een overlopende beek”, Jes. 66: 12. In deze wateren, waaronder we de mensenkinderen moeten verstaan, heeft de Heere Zijn kameren. “Die in de liefde blijft, blijft in God, en God in hem”, 1 Joh. 4: 16. Hij woont door het geloof in het hart. Ja, Hij wil nog lager afdalen. Hij is in Zijn volk de Hoop der heerlijkheid. Hij daalt echter nog twee stappen lager af, want Hij woont bij de arme en verslagene van geest die voor Zijn Woord beeft, Jes. 66: 2. “Indien wij elkander liefhebben, zo blijft God in ons”, 1 Joh. 4: 12. “Zo wie beleden zal hebben, dat Jezus de Zoon van God is, God blijft in hem, en hij in God”, 1 Joh. 4: 15. Door wijsheid wordt het huis Gods gebouwd en door verstandigheid bevestigd. En door wetenschap worden de binnenkamers vervuld met alle kostelijk en liefelijk goed”, Spr. 24: 3, 4. De wijze man zegt ons wat dit kostelijk en liefelijk goed is. “Het rantsoen van ieders ziel is zijn rijkdom”, Spr. 13: 8. De Heere Jezus Christus Die Zichzelf gegeven heeft tot een rantsoen voor velen, is de ware Rijkdom en het eeuwig Deel van allen die geloven. Zo worden de mensen *wateren* genoemd en hun hart en de uitgangen daarvan *kameren* die vervuld zijn met kostelijk en liefelijk goed. “Ik zal in hen wonen, en Ik zal onder hen wandelen”, 2 Kor. 6: 16.

Waar Hij echter Zijn kameren heeft, zullen *Zijn stralen* ook gezien worden, want het licht woont bij Hem. God zegt ons dat Sion voor altijd Zijn rustplaats zal zijn: “Hier zal Ik wonen, want Ik heb ze begeerd”, Psalm 132: 14. Omdat Sion de schone tent en de eetzaal van de Heere is, zien we ook daar de stralen van Zijn heerlijkheid: “Uit Sion, de volkomenheid der schoonheid, verschijnt God blinkende”, Psalm 50: 2. Het licht woont bij Hem. Het licht was er het eerst bij de oude schepping en zo is het ook bij de nieuwe schepping. Er wordt gewoonlijk een lichtstraal waargenomen of gezien voor de openbaring van de verzoenende liefde. “Aan Galiléa der heidenen. Het volk, dat in duisternis wandelt, zal een groot licht zien; degenen, die wonen in het land van de schaduw des doods, over dezelve zal een licht schijnen” Jes. 8: 23, 9: 1. Deze lichtstralen openen het verstand van de zondaar, doen hem ontwaken, verschrikken zijn geweten en maken dat de sterke gewapende er niet langer gerust op kan zijn en verzekerd van kan zijn dat hij de macht over het zijne niet kwijtraakt. De zonde wordt ontdekt door deze lichtstralen en we zien wat de zonde is, “want al wat openbaar maakt, is licht”, Ef. 5: 13. Vrees en beving grijpen de arme zondaar aan als dat licht hem omschijnt. Dit deed Paulus op de aarde vallen en nam het licht uit zijn ogen weg, zodat hij “vanwege de heerlijkheid deszelfs lichts niet zag”, Hand. 22: 11. Wanneer en waar de Heere Zich wil openbaren of wil wonen bij één van de mensenkinderen, zullen deze stralen van Zijn Goddelijke heerlijkheid gezien worden om de sluier die over het hart ligt te verscheuren, de sombere schaduwen van de duisternis te verdrijven, de zondaar te doen ontwaken en de komst van de Heere aan te kondigen. “Die Zijn opperzalen zoldert in de wateren.” “Hij weet, wat in het duister is, want het licht woont bij Hem”, Dan. 2: 22.

Ik kom nu tot ons volgende punt, namelijk de wagen van de Heere.

II. *De parade van Immanuël*

“Die van de wolken Zijn wagen maakt.” Engelen worden soms de wagen des Heeren genoemd: “Gods wagenen zijn tweemaal tien duizend, ja duizenden engelen”, Psalm 68: 18, (Engelse vertaling). De engelen worden hier **strijdwagens** genoemd als verwijzing naar de twee keren dat ze zo verschenen zijn. Toen de Heere de ogen van de knecht van Elisa opende, zag hij dat de bergen rond Dothan bedekt waren met paarden en strijdwagens die zich om Elisa hadden geschaard, 2 Kon. 6: 17. Toen Elia werd opgenomen in de hemel, kwam er een engel neer in dezelfde verschijning. “Zo was er een vurige wagen met vurige paarden, die tussen hen beiden scheiding maakten. Alzo voer Elia met een onweder ten hemel”, 2 Kon. 2: 11.

Onze tekst noemt de wolken echter de wagen des Heeren en er wordt gezegd dat Hij op deze wagen rijdt. “Ziet, de HEERE rijdt op een snelle wolk, en Hij zal in Egypte komen; en de afgoden van Egypte zullen bewogen worden van Zijn aangezicht”, Jes. 19: 1. Op een wolk is de Heere ten hemel gevaren en op de wolken des hemels zal Hij terugkomen en alle oog zal Hem zien bij de grote rechtszitting wanneer de wereld geoordeeld zal worden, Openb. 1: 7.

Dienaren van Christus en boodschappers van vrede, mensen die geïnspireerd zijn door de Heilige Geest en medegetuigen des Geestes zijn, Joh. 15: 25, 26), die het water des levens en de genade Gods hebben ontvangen, die de zaligheid hebben in hun geweten en het Woord des levens in hun mond worden wolken genoemd, omdat hun buik is als een springende fontein en hun woorden zijn als een overlopende beek. Zij preken en hun leer druipt als de regen, hun rede vloeit als de dauw, “als een stofregen op de grasscheutjes, en als druppelen op het kruid”, Deut. 32: 2. Vanwege hun getuigenis, dat hun hoorders opwekt, worden zij een “*wolk der getuigen*” genoemd, Hebr. 12: 1. Ook lezen we: “En Jakobs overblijfsel zal zijn in het midden van vele volken, als een dauw van de HEERE, als druppelen op het kruid, dat naar geen man wacht, noch mensenkinderen verbeidt”, Micha 5: 6. De menigte der heidenen die zal komen als het Evangelie voor het eerst wordt verkondigd, wordt voorgesteld als een wolk die de Joodse kerk bedekt of overschaduw. “Een hoop kemelen zal u bedekken; de snelle kemelen van Midian en Hefa; zij allen uit Scheba zullen komen; goud en wierook zullen zij aanbrengen, en zij zullen de overvloedige lof des HEEREN boodschappen. Al de schapen van Kedar zullen tot u verzameld worden; de rammen van Nebajoth zullen u dienen; zij zullen met welgevallen komen op Mijn altaar, en Ik zal het huis Mijner heerlijkheid heerlijk maken. Wie zijn deze, die daar komen gevlogen als een wolk, en als duiven tot haar vensters?” Jes. 60: 6-8. Hieruit blijkt dat dienaren des Woords en arme zondaren die door de goede Geest levend gemaakt zijn en opgewekt worden om de Heere en Zaligmaker der mensen te zoeken, vergeleken worden met wolken.

Hij maakt deze wolken tot *Zijn wagen*. Daarop rijdt Hij om de grote zaken van Zijn Koninkrijk uit te voeren. Alles wat er uit de wolken komt, komt in geestelijke zin ook uit deze wolken. Soms veroorzaken de wolken donder. Daarom lezen we van de Boanerges, de zonen des donders. Het is opmerkelijk dat bij de opening van het eerste zegel van het verzegelde boek de donder werd gehoord, Openb. 6: 1. Ik versta onder deze donder de prediking van de wet om geruste zondaren wakker te schudden door de stormen van Sinaï over hen te brengen. Wan de troon gingen uit bliksemen, en donderslagen, en stemmen”, Openb. 4: 5. Bliksem om het verstand te verlichten, donder om het geweten te verschrikken en stemmen des levens en des vredes om zielen levend te maken en met God te verzoenen. Ernstige vermaningen van de Heere die ons raken tot in het hart, de geest openleggen en verwonden en de ziel doen beven, worden vergeleken met pijlen die vergezeld worden door bliksemflitsen. Zo waren deze vermaningen ook in de bediening van de apostelen, over wie de Heere regeerde en met wie Hij uitging om hun woord met tekenen te bevestigen. “En de HEERE zal over henlieden verschijnen, en Zijn pijlen zullen uitvaren als een bliksem; en de Heere HEERE zal met de bazuin blazen, en Hij zal voorttreden met stormen uit het zuiden”, Zach. 9: 14.

De mooiste beschrijving van deze strijdwagens vinden we echter in het eerste hoofdstuk van Ezechiël. In vers 4 zien we de wolk en de stormwind. In vers 5 zien we vier levende schepselen. Het woord levend wijst erop dat ze dienaren des Geestes waren, want de letter doodt, maar de Geest maakt levend. Ik geloof dat het woord cherub os betekent en het woord cherubim ossen.² Dit zijn ossen die het koren dorsen en de kudden des Heeren voeden met zuiver voedsel. In

² Dit komt niet overeen met de Hebreeuwse betekenis

vers 16 staat er geschreven over de wielen van deze wagenen. Dit is de heilige vergadering van Sionieten die de Heere volgt en aanbidt onder de bediening van Zijn Woord.

In vers 26 wordt de gedaante van een troon geopenbaard om te tonen dat Hij Die erop zit de Koning van Sion is Die daar Zijn hof heeft. Op deze troon zat een gedaante als van een mens. Dit was dezelfde Mens, *Die op de wolken des hemels kwam tot de Oude van Dagen*, Dan. 7: 13. Deze gedaante als van een mens was van zijn lendenen opwaarts en neerwaarts omgeven door een gedaante als van vuur. Het komt mij voor dat dit een visioen van Christus was in Zijn verheerlijkte menselijke natuur, zoals Jesaja had toen hij Hem zag in Zijn heerlijkheid en van Hem prak, Jes. 6: 1. De troon was omgeven door de gedaante als van een regenboog om ons te tonen dat God altijd denkt aan Zijn verbond en niet zal toelaten dat degenen die Hij verkoren heeft en gekocht heeft met Zijn bloed zullen wegzinken in het verderf en de verdoemenis. “Gelijk de gedaante van de boog, die in de wolk is ten dage des plasregens, also was de gedaante rondom; dit was de gedaante van de gelijkenis der heerlijkheid des HEEREN”, Ezech. 1: 28.

Deze beschrijving wordt *een visioen van God* genoemd; de profeet was in vervoering van de Geest toen hij het zag. De nationale kerk van de Joden verkeerde nu in ballingschap en het overblijfsel naar de verkiezing der genade deelde ook in deze rampspoed. Voor hun bemoediging werd dit visioen zelfs in het land waar zij balling waren geopenbaard. Hoewel deze visioenen als zodanig maar twee keer werden geopenbaard naar wij weten, namelijk in het eerste en tiende hoofdstuk van Ezechiël, vinden we alles wat ze betekenen in het boek Openbaring en worden de vruchten hiervan gevonden in het bevindelijke leven van Gods kinderen. De voorstelling van de Heere, Die uitgaat om Zijn Woord te laten bedienen, zoals deze aan de profeet werd geopenbaard, duidt niet op een zaak van voorbijgaande aard, maar moest tonen hoe de Heere, zelfs onder de heidenen, - want dit visioen werd niet gezien in het Heilige Land - zou uitgaan in de tijd van het Evangelie. Zo is Hij ook uitgegaan zolang Hij een Kerk had in de wereld.

Mij is verteld dat de Joden het bovenstaande visioen vaak een strijdswagen, ja de strijdswagen van de cherubim noemen. Het lijkt inderdaad duidelijk op een strijdswagen. Wat een wonderlijk gezicht is dit: een firmament als kristal, dat zich boven ons uitstrekt; hieronder een troon, een wolk- en een regenboog en de gedaante van een Man, Die in Zijn heerlijkheid schittert op de troon, omgeven door levende schepselen en hun raderen. De stormwind loeide; vuur verlichtte hen, deed hen versmelten en maakte hen brandende. Zij vlogen in alle richtingen.

De bruid die haar Liefste bezocht, vergeleek haar ziel met een strijdswagen: “Eer ik het wist, maakte mijn ziel mij als de strijdagens van Amminadab”, Hoogl. 6: 12, (óf Mijn vrijwillig volk). Volgens geleerde mensen betekent dit “de strijdagens van mijn gewillige volk.” Alles waar dit visioen op wijst, wordt nog onder de Kerk gevonden. Zijn er geen winden uit het zuiden, geen hemelse wervelstormen of ritselingen van de gezegende Geest onder ons? Jawel. Bezoekt de Heere der heerlijkheid nooit onze samenkomsten? Jawel. Is er geen troon der genade waartoe we mogen naderen? Krijgen we geen antwoord op ons gebed? Zijn er geen levende schepselen die ons het Woord des levens voorhouden en die zich voeden met het Woord des levens? Jawel. Zijn er geen raderen en geen Gilgal, geen zielen van wie de smaad van Egypte, de zonde, banden en slavernij is weggenomen, Jozua 5: 7. Jawel.

Ook zijn we niet verstoken van de leer of de genade waardoor wij rust, verzoening en vrede vinden, waarvan de regenboog een teken is. Ook hoeven we de vurige kolen van het altaar niet te missen. Dit zijn de gezegende vruchten van deze visioenen. Als deze vruchten er in ons leven mogen zijn en we die mogen genieten, is dat naar mijn mening beter dan wanneer wij ze zien in een visioen. Bileam zag namelijk veel, maar hij genoot niets. “Die Zijn opperzalen zoldert in de wateren, Die van de wolken Zijn wagen maakt, Die op de vleugelen des winds wandelt”, Psalm 104: 3.

III. Het gevolg van Immanuël

Drie keer noemt David *de vleugels van de wind*, in 2 Samuël 22: 11, Psalm 18: 11 en Psalm 104: 3. Zelfs de heidenen zeggen dat de wind vleugels heeft, die snel en rap kunnen bewegen. Met deze vleugels bedoelen zij, naar ik meen, de uitwerking en het effect van de wind op mensen, water, bomen en andere dingen. Soms is de wind krachtig, zodat we niet staande kunnen blijven. Soms is de wind bijtend, scherp en doordringend. Op andere momenten brengt de wind ons verkoeling met haar koele en aangename bries.

In onze tekst wordt echter niet gesproken over vliegen, maar over lopen: “Die op de vleugelen des winds wandelt.” God, onze Zaligmaker, heeft gezegd dat Hij in Zijn kinderen wil wonen en onder hen wil wandelen, 2 Kor. 6: 16. In het visioen van Johannes stond of wandelde Hij in het Midden van de zeven gouden kandelaren, Openb. 1: 13. De Heere belooft dat Hij hier wil wonen: “Ik zal in hen wonen, en Ik zal onder hen wandelen”, 2 Kor. 6: 16. Johannes ziet dat Hij staat of wandelt in het midden van de zeven gemeenten. Maar als wij door geboorte en in de praktijk van het leven zondaren zijn en onze verdorven natuur zo vuil en walgelijk is, hoe kan de Heilige dan onder ons wonen? We lezen dat de arme mensen die Hem ontmoeten op de weg van Bethanië naar Jeruzalem een kleed over een ezel legden, zodat Hij daarop kon zitten en hun klederen op de grond uitspreidden, zodat de ezel zijn hoeven niet op de grond hoefde te zetten. Dit alles gebeurde in de staat van Zijn vernedering.

Nu is Hij echter bekroond en overladen met heerlijkheid en eer, afgescheiden van de zondaren en hoger dan de hemelen geworden. Hoe kan Hij dan wonen in en wandelen onder mensen in wie, dat wil zeggen in wier vlees, geen goed woont, Rom. 7: 18? Onze tekst zegt ons dat de wind haar vleugels voor Hem uitspreidt, zodat Hij erop kan wandelen. “Die op de vleugelen des winds wandelt.” We hebben gezien dat waar Hij wil wonen, onuitsprekelijk heerlijke lichtstralen dat vertrek omlijsten. Hij woont in het licht en als Hij wandelt, moet heiligheid het pad heiligen. “Trek uw schoenen af van uw voeten; want de plaats, waarop gij staat, is heilig”, Jozua 5: 15. Toen Hij aan Mozes verscheen, zei Hij hem dat hij zijn schoenen moest uittrekken, omdat de grond heilig was, Exod. 3: 5. Van de openbaring van de Heere aan de oudsten van Israël lezen we het volgende: “En zij zagen de God van Israël, en onder Zijn voeten als een werk van saffierstenen, en als de gestaltenis des hemels in Zijn klaarheid”, Ex. 24: 10. Ook zal Hij de uitsterste landpalen of grenzen van Sion niet overschrijden als er geen plaveisel is, zoals hierboven is genoemd. Hij belooft echter dat Hij haar stenen gans sierlijk zal leggen en haar op saffieren zal grondvesten, dat Hij haar glasvensters kristallijnen zal maken, haar poorten van robijnstenen en haar ganse landpale van aangename stenen, Jes. 54: 11, 12. De fundamenten en de landpalen van Sion hebben hetzelfde plaveisel als de oudsten van Israël zagen onder de voeten van de Zaligmaker. Hij belooft dat de plaats waar Zijn voeten zullen staan wanneer Hij Sion ook bezoekt, omringd zal zijn door heerlijkheid: “De heerlijkheid van Libanon zal tot u komen, de dennenboom, de beukenboom en de busboom te gelijk om te versieren de plaats Mijns heilighdoms, en Ik zal de plaats Mijner voeten heerlijk maken” Jes. 60: 13.

Onze tekst zegt echter dat Hij *wandelt* op de vleugelen *des winds*. Ik zal u nu mijn gedachten meedelen over *de wind* en over haar vleugelen.

Onder de *wind* in onze tekst versta ik *de Heilige Geest Gods*. Een zeer bekend beeld van Hem is de wind. Ezechiël wordt bevolen tot de wind te profeteren dat zij moet blazen op de dorre beenderen van het huis van Israël, opdat ze levend worden, Ezech. 37: 9. “Ontwaak, noordenwind; en kom, Gij zuidenwind! Doorwaai mijn hof, dat zijn specerijen uitvloeien”, Hoogl. 4: 16. Het was het geluid van een geweldige, gedreven wind dat het huis van de apostelen vervulde op de Pinksterdag. De Heere vergelijkt het werk van de Geest in de wedergeboorte met de wind. “De wind blaast waarheen hij wil, en gij hoort zijn geluid; maar gij weet niet van waar hij komt en waar hij heen gaat; alzo is een iegelijk die uit de Geest geboren is”, Joh. 3: 8. Ik zal hier niet langer spreken over het beeld van de Geest, omdat ik elders uitgebreid over dit onderwerp heb geschreven.

Ik zal nu gaan behandelen wat ik versta onder *de vleugels van de wind*. Op de Pinksterdag verscheen de Heilige Geest als een vurige tong, een gekloofde of gespleten tong. De tong is niet meer dan een klein lid van het menselijk lichaam. Dit wijst erop dat zelfs de uitnemendste mensen de Geest slechts met mate ontvangen. De Heere werd gezalfd met olie der vreugde boven Zijn medegenoten. Daarom lezen we: “God geeft Hem de Geest niet met mate”, Joh. 3: 34. Toen Hij afdaalde op de Zoon van God, nam Hij dan ook niet de gelijkenis van een tong aan, maar verscheen Hij in lichamelijke vorm als een duif, Luk. 3: 22. Een duif is een schepsel met vleugels. Naar deze verschijning als een duif verwijst Milton in zijn *Verloren Paradijs*. In Zijn gebed tot de Heilige Geest, als hij spreekt over de Geest Die zweefde over de wateren bij de schepping van de wereld, Gen.1: 2.

*En Gij vooral, o Geest, die boven al
de tempelen verkiest het hart, oprecht en rein,
geef m' onderricht; Gij weet het al; Gij was er*

*van 't begin en zat, de machtige vleug'len uitgespreid,
te broeden als een duif boven d' afgrond onmetelijk
en maakte haar vruchtbaar, verlicht wat in mij duister is
verhef en sterk wat nederig is
opdat ik ook in "t hoogst van deze grote strijd,
de eeuwige Voorzienigheid verdedigen mag,
en Gods weg voor de mens rechtvaardigen kan.*

Ten eerste. Onder *vleugels* versta ik de invloeden en de werkingen van de Heilige Geest, het onverderfelijke zaad, 1 Petrus 1: 23), de genade, 1 Tim. 1: 14) of heilige vruchten, Gal. 5: 22) die het uitvloeisel zijn van deze werkingen Want de Heere zegt dat Hij de plaats van Zijn voeten heerlijk zal maken, Jes. 60: 13. Zijn weg moet geplaveid zijn met heerlijke genade, want God maakt de plaats van Zijn voeten heerlijk.

In iedere ziel aan wie God een bezoek brengt of Zich openbaart, is er *voorbereidend werk*. Bijvoorbeeld: "Ulieden daarentegen die Mijn Naam vreest, zal de Zon der gerechtigheid opgaan en er zal genezing zijn onder Zijn vleugelen; en gij zult uitgaan en toenemen als mestkalveren", Mal. 4: 2. De zielen van deze arme zondaren werden voorbereid door de Heilige Geest die deze vrees, dit eerbiedig ontzag voor God, in hen legde. Deze vrees maakte dat zij zich afscheidden van de wereld, de paden van de vernietiger vermeden en bleven waken, wachten en verwachten. De vreze des Heeren is het beginsel der wijsheid: de vreze des Heeren doet de mensen wijken van het kwade. Deze vrees des Heeren is een dagvaarding, een oproep: ze doet alle vermogens van de ziel ontwaken en vraagt om aandacht. Ze is als een heraut die verkondigt dat God nabij is, ze maakt dat we God verwachten en de ziel voorbereidt om Hem te ontmoeten. De belofte luidt: "Ulieden daarentegen die Mijn Naam vreest, zal de Zon der gerechtigheid opgaan." Wanneer Hij tot zondaren nadert, wandelt Hij altijd op de vleugelen van de wind.

In de tweede plaats zal Hij echter de zachtmoedigen leiden in het recht, en de zachtmoedigen Zijn weg leren", Psalm 25: 9. In het voorlaatste tekstgedeelte dat we aanhaalden, blies de Heilige Geest als een hemelse wervelwind, die vrees en eerbiedig ontzag voor de Almachtige werkte. Als deze vrees er is, gaat de Zon der gerechtigheid op. In het laatste citaat wordt echter gezegd dat de vrees der zachtmoedigheid is gewerkt. Deze zorgt ervoor dat de ziel zich laat leiden, onderwijzen en gezeggen. Ze maakt de ziel lijdzaam en nederig, onderdanig en berustend, buigzaam en gewillig. Ook maakt ze de ziel ontvankelijk voor elke indruk en al het onderwijs" elke ontdekkingen openbaring die God naar Zijn welbehagen schenkt van Zichzelf, Zijn gedachten en Zijn wil. Aan zulke mensen zijn de volgende beloften gericht: "Hij zal de zachtmoedigen versieren met heil", Psalm 149: 4. "De zachtmoedigen zullen eten en verzadigd worden", Psalm 22: 27. Christus is gezalfd om een blijde tijding te brengen de zachtmoedigen en "de zachtmoedigen zullen vreugde op vreugde hebben in de HEERE", Jes. 29: 19. "Die op de vleugelen des winds wandelt."

In de derde plaats: "En er zal een Verlosser tot Sion komen, namelijk voor hen die zich bekeren van de overtreiding in Jakob, spreekt de HEERE", Jes. 59: 20. Hier wordt de Heere beloofd aan Sion en aan allen die zich bekeren van hun overtreiding. Niemand zal zich echter bekeren van zijn overtreiding voor hij is levend gemaakt en voelt dat hij een overtreder is, hij last heeft van zijn overtreiding, er bedroefd over is, erover treurt en zich beijvert om ervan verlost te worden. Zulke mensen zeggen met de tollenaar: "O God, wees mij zondaar genadig!" Óf met Jabez: "Maak het niet het kwade alzo, dat het mij niet smarte!" 1 Kron. 4: 10. "Die op de vleugelen des winds wandelt."

Ten vierde: "Want alzo zegt de Hoge en Verhevene, Die in de eeuwigheid woont, en Wiens Naam heilig is: Ik woon in de hoogte en in het heilige, en bij dien, die van een verbrijzelde en nederige geest is, opdat Ik levend make de geest der nederigen en opdat Ik levend make het hart der verbrijzelden", Jes. 57: 15. Verbrijzeling is een verwonding van de geest door pijnlijke bestraffingen en scherpe vermaningen van de Heere, als de zonden van ons hart en de dwaasheden van onze jeugd worden blootgelegd, als we in ons geweten de schuld van de zonde en Gods ongenoegen gevoelen, als de ziel verbroken en gekweld wordt, als ze teer, gewillig en bedroefd gemaakt wordt en toch niet wanhopig kan worden, omdat ze hoop krijgt op en verwachting krijgt van de genade door Christus. Een ootmoedige ziel is een ziel die niet alleen goed ziet maar ook voelt hoe verdorven de mens is en hoe diep hij is gevallen. Hij heeft een afkeer van zichzelf en acht iedereen beter dan zichzelf, omdat het hart zijn eigen bitterheid kent. Hier zien we dat verbrijzeling en

vernedering de gezegende vruchten zijn die de weg plaveien, zodat de Heere in het hart kan komen wonen. Ik woon bij zulke mensen om hen te vernieuwen, op te wekken, levend te maken, te bemoedigen, te verkwikken en verbrijzelden en nederigen van hart te verheugen. “Die op de wolken des winds wandelt.” Zonder deze voorbereidende werkingen zou de Almachtige een verschrikking en een verterend vuur zijn, waardoor wij verdelgd zouden worden. “Gelijk was voor het vuur smelt, zullen de goddelozen vergaan van Gods aangezicht”, Psalm 68: 3. Dit is niet verwonderlijk, want in ons is er van nature niets dan de satan, de zonde en de dood. Waar de Geest echter werkt, vindt de Heere, de God Israëls, iets goeds, zelfs in het huis van Jerobeam. Toen de wind blies op de dorre beenderen van Ezechiël, werden de dorre beenderen veranderd in een levend leger. Als de wind blaast op een zondaar, wordt naar het woord des Heeren de bekering gewerkt, Joh. 3: 8. Toen Hij blies op de hof van de bruid, vloeiden de specerijen uit en toen deze specerijen uitvloeiden, kwam haar Liefste en at van Zijn edele vruchten, Hoogl. 4: 16. Toen de wind blies onder de bediening van Johannes week de vreugde van de zondaren en verwelkte de heerlijkheid van de mens spoedig, Jes. 40: 7. “Die op de vleugelen des winds wandelt.”

Ten vijfde: “Gij ontmoet de vrolijke, en die gerechtigheid doet degenen die Uwer gedenken op Uw wegen”, Jes. 64: 5. Hier lezen we dat God een ellendige zondaar ontmoet, bezoekt, omhelst, Zichzelf aan hem openbaart, hem toelaat onder hen die Hem omringen en gemeenschap en omgang met hem wil hebben. De vreugde des Geestes bereidt de ziel voor op deze hemelse ontmoeting. De ziel verheugt zich, doet gerechtigheid, gedenkt God op zijn wegen en dient God. “Die op de vleugelen des winds wandelt.”

Ten zesde heeft God beloofd eeuwig bij Zijn Kerk te zullen wonen: “Sion is Mijn rust tot in eeuwigheid, hier zal Ik wonen, want Ik heb ze begeerd. Ik zal haar kost rijkelijk zegenen, haar nooddruftigen zal Ik met brood verzadigen”, Psalm 132: 14, 15. We zien dat dit voor altijd Gods rustplaats is en Zijn begeerde woonplaats. Deze rustplaats is geplaveid met liefde en dat is een werk dat door de Heilige Geest wordt verricht, want “de liefde Gods is in onze harten uitgestort door de Heilige Geest, Die ons is gegeven”, Rom. 5: 5. In deze uitgestorte liefde woont God. “God is liefde; en die in de liefde blijft, blijft in God, en God in hem”, 1 Joh. 4: 16. Dit is de woning en de rustplaats van God. “De HEERE, uw God, is in het midden van u, een Held, Die verlossen zal; Hij zal over u vrolijk zijn met blijdschap, Hij zal rusten in Zijn liefde”, Zef. 3: 17. Hier zien we dat God als Hij in mensen woont, Zijn woning neemt bij hen die Hem liefhebben. Dat is Zijn woning en Zijn rustplaats. Hij zal rusten in Zijn liefde. “Die op de vleugelen des winds wandelt.”

Ten zevende: “Voorts, broeders, zijt blijde, wordt volmaakt, zijt getroost, zijt eensgezind, leeft in vrede; en de God der liefde en des vredes zal met u zijn”, 2 Kor. 13: 11. Hier hebben we volmaaktheid. Hieronder versta ik een mate van geestelijke kennis die ons zalig maakt en zekerheid schenkt en Goddelijke troost die voortvloeit uit volle verzekerdheid des verstands. Dit kalmeert het geweten, doet het bedaren en brengt het tot rust. Ook bewaart het de vrede in de ziel. De apostel zegt dat *als dit gevonden wordt, de God des vredes met u zal zijn*. De werkingen van de Heilige Geest en de vruchten van de Geest wijden en heiligen de ziel waarin de Heere wil wonen. Noch inwendige verdorvenheid noch uitwendige hervorming kan de woonplaats zijn van de machtige God Jakobs. Nee, als Hij een zondaar bezoekt, zal Hij de plaats van Zijn voeten heerlijk maken. “Die op de vleugelen des winds wandelt.”

Ten achtste: “Opdat Christus door het geloof in uw harten wone”, Ef. 3: 17. Hier vinden we een andere vrucht van de Geest, die onze geest overtuigt, ons geweten verzekert en in de hele ziel geestelijk vertrouwen werkt. Het geloof is een gave van boven, het is uit God en wordt gewerkt door de Heilige Geest. Met deze vruchten wordt de Kerk van God versierd; ze verheerlijken haar geheel inwendig: haar heerlijke genade, de onvergankelijke ziel die eeuwig leeft en er eeuwig zijn zal. Ze versieren de plaats van Gods heiligdom en maken de plaats van Zijn voeten heerlijk. Dezelfde zalige Geest Die bij de schepping zweefde over al het stof der aarde dat in chaos en wanorde verkeerde en daar orde in schiep, geeft onder Zijn heilzame en vruchtbare werkingen deze heilige en hemelse oogst van Goddelijke genade in de dorre en onvruchtbare harten van arme, verloren zondaren.

Ten negende: Hoop is een andere genadegave die gewerkt wordt door de Heilige Geest en die openbaar komt als God de zondaar voor het eerst troost: “Want al wat te voren geschreven is, dat

is tot onze lering geschreven, opdat wij, door lijdzaamheid en vertroosting der Schriften, hoop hebben zouden”, Rom. 15: 4. Deze genade is levend en werkzaam, bewaart ons voor wanhoop en houdt zich vast aan de trouw van God in Christus. Ze verwacht de vervulling van Gods belofte, bekommert zich zeer om de toekomstige dingen en hunkert naar de heerlijkheid die geopenbaard zal worden. Zoals de troost van God de hemelse bodem is waaruit deze hoop opbloeit, is deze haar dienstmaagd of zuster genade. Daarom lezen we van “eeuwige vertroosting en goede hoop in genade”, 2 Thess. 2: 16. Deze hoop en de heerlijkheid waarop deze hoop ons verwachting geeft, wordt Gods verborgenheid onder de heidenen genoemd. Dit is Christus, Die onder ons de Hoop der heerlijkheid is, Kol. 1: 27.

Het heeft de Vader behaagd *dat in Christus alle volheid wonen zou*. Omdat Hij het vlees en bloed van de kinderen aangenomen heeft, is Hij de Vertegenwoordiger van het ganse verkoren geslacht en het Hoofd dat ieder kind bestuurt. Zoals de olie van Aäron vloeide van zijn hoofd tot zijn zomen, zo delen alle leden in Christus’ volheid. Van dit verborgen manna verzamelen sommigen echter meer en anderen minder, maar wie veel verzamelt, heeft niets over inde vurige beproeving en wie weinig verzamelt, komt niet tekort, want hij zal zoveel kracht ontvangen als hij iedere dag nodig heeft. Allen en een ieder die Zijn stem gehoorzamen, ontvangen een deel van Zijn volheid, want er gaat kracht van Hem uit die allen heelt.

Hij is onze Priester, dat betekent dat Hij arme melaatsen bezoekt. Hij is ook een Priester Die medelijden kan hebben met onze zwakheden en zovelen als Hem met de vinger des geloofs aanraken, worden geheel gezond. De vreze des Heeren behoort tot Zijn schat en dat geldt voor iedere geestelijke genade. Hij bewaart deze schat in aarden vaten, zoals zoveel delen van Zijn volheid. Zoals we van een man die een vrouw en veel kinderen heeft, mogen zeggen dat zij allen in de man begrepen zijn, omdat ze allemaal een deel van hem zijn, zo noemde God, toen Hij onze eerste ouders, man en vrouw, geschapen had “hun naam Mens”, Gen. 5: 2. “Want gelijk het lichaam een is en vele leden heeft, en al de leden van dit ene lichaam, vele zijnde, maar één lichaam zijn, also ook Christus”, 1 Kor. 12: 12. Wij vormen namelijk samen Zijn lichaam en zijn afzonderlijk Zijn leden. De menselijke natuur die Hij heeft aangenomen, is de eerste in de verkiezing en is deel van ons vlees en bloed. Hij vertegenwoordigt ons allen, is de Vader van allen en het Leven van allen. Allen worden verzoend door Zijn offer en gereinigd door Zijn verzoening. Zijn rechtvaardigheid is over allen die geloven. De Geest werkt in hen allen en zij allen hebben deel aan Zijn genade en Zijn genade heiligt allen die in het huis zijn. Iedere nieuwe openbaring die Hij van Zichzelf schenkt, ieder liefdesbezoek dat Hij hen brengt, iedere genieting die Hij hun vergunt, heeft als doel dat dit goede werk vernieuwd en verlevendigd wordt en dat wij veranderd worden van heerlijkheid tot heerlijkheid naar Zijn beeld. “Indien het nu zo niet is, wie zal mij leugenachtig maken, en mijn rede tot niet brengen?” Job 24: 25.

Laat de zwakste gelovige, ja zelfs de overtuigde zondaar zijn leven bezien en hij zal merken dat hij wordt beschenen door enige stralen van dit Goddelijke licht, die hem ontdekken aan de slechtheid van zijn verdorven natuur en hem zijn zonde in al hun boosheid voor ogen stellen, “want al wat openbaar maakt, is licht.” Hij zal de wet zien in haar geestelijke betekenis en de wereld in de vreselijke staat waarin zij verkeert. Al onze sierlijkheid wordt veranderd in verderving en de kracht waarop wij ons beroemen, wordt als een gebroken rietstok. De krachtige arm van onze vrije wil wordt slap en verdort als een stok. De gedaante van Godzaligheid wordt een kleed dat te smal is om ons te bedekken en vleeselijke gerustheid een bed dat te kort is voor een belaste ziel. Waar de Heere schijnt, zijn dood noch oordeel, hemel noch hel geheel verborgen. Hij kan beide werelden verkiezen. Hij laat hun geen ruimte om te twijfelen over het toekomstige loon en de toekomstige straf. Zij zien hoe erg hun zonden zijn en weten van het bestaan van Tofet, de genade van God en de boosheid van de zonde, *want wie gelooft en Christus volgt, zal in de duisternis niet blijven, maar het licht des levens hebben.*

Waar de Heere Zich een woning maakt, zullen de vertrekken omgeven worden door lichtstralen en het kind des lichts zal dit zien, want het deksel dat de god dezer wereld op ons gezicht heeft gelegd, zal weggenomen worden als God ons zalft. Als God de wolk van getuigen tot Zijn wagen maakt, zal een dorstige ziel niet hoeven ondervinden dat deze wolken geen regen brengen. Veel hemelse buien zullen op zijn ziel neerdalen zoals dauw op de grasscheutjes, want God zegt: “Ik zal Israël zijn als de dauw; hij zal bloeien als de lelie, en hij zal zijn wortelen uitslaan als de Libanon. Zijn scheuten zullen zich uitspreiden, en zijn heerlijkheid zal zijn als des olijfbooms. Zij zullen ten leven voortbrengen als koren, en bloeien als de wijnstok; zijn gedachtenis zal zijn als de wijn van Libanon. Wie is wijs? Die versta deze dingen; wie is verstandig? Die bekenne ze; want des

HEEREN wegen zijn recht en de rechtvaardigen zullen daarin wandelen, maar de overtreders zullen daarin vallen”, Hoséa 14: 9.

3. De baarmoeder des dageraads en de kinderen des lichts.

“In heilige sieradiën, uit de baarmoeder des dageraads, zal U de dauw Uwer jeugd zijn.”
Psalm 110:3.

Deze Psalm begint met de verheerlijking, verhoging en de zitting van Christus – ná Zijn opstanding - aan de rechterhand van God de Vader. "De HEERE heeft tot mijn Heere gesproken: Zit aan mijn rechterhand, enz" vers 1.

Als de Tweede Adam, en eeuwige Vader van het uitverkoren geslacht, is Hij aangesteld tot een Erfgenaam van alle dingen. Alle dingen zijn onder Zijn voeten gezet en Hij is het Hoofd over alle dingen in Zijn Kerk. De Joden in 't bijzonder, die Hem ter dood brachten en Zijn regering verwierpen worden betiteld als Zijn vijanden, en daarom" wierp Hij Zijn schoen over hen;" zij werden in Zijn toorn ten ondergebracht; ze weigerden de boezem van Zijn liefde, en daarom zegt Hij: "Ik zal hen vertreden in Mijn toorn, en hun bloed zal op Mijn kleding gesprenkeld worden, en Ik zal Mijn gewaad bezoedelen, want de dag der wraak is in Mijn hart en het jaar Mijner verlost is gekomen." Dit wordt gesproken met een zinspel op krijslieden die dikwijls verschijnen met bebloede kledingstukken; die, als ze een opstandig volk ten onder hadden gebracht, hen kleinèren tot de meest slaafse arbeid. Dit wordt genoemd: "Zijn vijand te maken tot Zijn voetbank." Op hun overwinning verhoogd Hij Zichzelf, -evenals op een voetbank- in Naam en glorie; zoals Christus eens verheerlijkt werd door de ondergang van Farao in de Rode zee.

Dit heeft Hij ook gedaan bij de verwoesting van Jeruzalem, toen Hij het volk achterliet zonder scepter, zonder heerser, en als een synagoge van satan, zelfs tot op deze dag.

"De Heere zal de scepter uwer sterkte zenden uit Sion, zeggende: heers in het midden Uwer vijanden," vers 2. Een scepter is een roede, wat Zijn macht betekend. "Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde." "Gij hebt Hem macht gegeven over alle vlees, opdat Hij hen het eeuwige leven geve, die Gij Hem gegeven hebt." Deze gegeven macht vertoont Christus als Mens en als Middelaar, niet als God. Want als God is "Hij het Begin en het Einde, de Almachtige," Openbaring 1:8; en geen macht kan aan Zijn almacht toegevoegd worden. Behalve, dat Hem als God alle dingen toebehoren krachtens schepping en door Zijn Godlijk recht.

"Want door Hem zijn alle dingen geschapen die in de hemelen en die op de aarde zijn, die zienlijk en die onzienlijk zijn; hetzij tronen, hetzij heerschappijen, hetzij overheden, hetzij machten, alle dingen zijn door Hem en tot Hem geschapen. En Hij is vóór alle dingen, en alle dingen bestaan tezamen door Hem. En Hij is de Hoofd des lichaams, namelijk der gemeente," Kol. 1:16, 18a. Als alle dingen zijn geschapen door Hem en voor Hem, dan zijn alle dingen Zijn eigendom krachtens Zijn natuur. Deze macht wordt daarom genoemd *de scepter Zijner sterkte*, het is een geschonken macht als Mens en Middelaar. En deze roede, of scepter van macht, gaat over allen en alle dingen; en wordt ontplooid:

Ten eerste, door Zijn Evangelie, hetwelk is de macht van God tot zaligheid of tot verdoeming; daarom wordt het een reuk *des levens* ten leven voor sommigen en een reuk *des doods* ten dode jegens anderen. Hetwelk uitgedrukt wordt: "Hij zal de aarde slaan met de roede Zijnsmonds en met de adem Zijner lippen zal Hij de goddeloze doden". Aldus bereikt deze scepter zelfs *de zielen* der mensen.

Bovendien, zijn roede wordt gezien in de uitvoering van wraak op de vijanden van Zijn volk, en in hun verwoesting door allerlei wegen, vooral door oorlog. "Hij oordeelt en voert krijg in gerechtigheid", Openbaring 19:11.

"Uw volk zal zeer gewillig zijn in de dag Uwer heirkraft," vers 3. *Uw volk* zijn de uitverkorenen van God de Vader, aan Christus als Mens en Middelaar gegeven. "Zij waren de Uwe en Gij hebt Mij dezelve gegeven. "Dit volk is een opstandige troep, afkerig van alles dat goed is, gekant tegen Christus en vijandig tegen God. Maar Jezus heeft gaven gekregen voor de opstandigen, opdat de Heere God onder hen mocht wonen. Deze macht wordt aangelegd om hen gewillig te maken om onder Zijn banier over te komen zich aan Zijn juk te onderwerpen, en te buigen onder Zijn scepter. Hetwelk gebeurt *op de dag van Zijn heirkraft*.

Er is een tijd voor ieder voornemen, een gezette tijd ten gunste van Sion, en een dag van kracht voor ieder uitverkoren vat, 'wanneer de kracht des Heeren tegenwoordig is tot genezing'. Ieder uitverkoren vat heeft zijn dag, zijn vastgestelde tijd. Als de zondaar wordt afgesneden en onderworpen wordt gemaakt, is het voor hem een dag van heirkraft. Als Christus wordt geopenbaard is het één van de dagen van de Zoon des Mensen. En als men genomen wordt aan de boezem van Zijn liefde, is het de dag van Zijn bruiloft.

"In heilige sieradiën, uit de baarmoeder des dageraads, zal U de dauw Uwer jeugd zijn".

Ik wil handelen:

1. Over de heilige sieradiën.
2. Over de dageraad.
3. Over de baarmoeder van de dageraad.
4. Over de jeugd. En ten
5. Over de dauw van de jeugd.

1. Over de heilige sieradiën.

Er zijn veel dingen die de Schrift sierlijk of schitterend noemt. Zoals een sierlijke kroon, sierlijke scepters, sierlijk van ligging, en schoon van aangezicht, van voorkomen; al deze dingen zijn van God. Doch de schoonheden in mijn tekst is een Goddelijk sieraad.

- A. Alles is hier een weerspiegeling van God en afkomstig van God.
- B. Ook zijn er allerlei delen in deze sieraden; en vandaar wordt het in het meervoud uitgedrukt, en bij wijze van onderscheiding wordt gezegd: heilige sieradiën, (Engelse vertaling: sieraden van heiligheid).

A. Alle Goddelijke en menselijke schoonheid bijeen genomen, is nu te zien in Christus Jezus. "Hij is de Schoonste onder de mensen en al wat aan Hem is, is gans begerig". Als we Hem aanzien in zijn Goddelijke natuur: Hij is God over allen en de Schepper van allen, en de Auteur en Gever van alle natuurlijk schoonheid die gevonden wordt in deze wereld, volgens de tekst: "Hij heeft ieder ding schoon gemaakt op zijn tijd". "In Hem woont al de volheid der Godheid lichamelijk". Hij bezit in Zichzelf, in de hoogste mate, alle eigenschappen en volmaakheden der Godheid. "Hij is het Afschijnsel van Zijns Vaders heerlijkheid, en het uitgedrukte Beeld van Zijn Zelfstandigheid." Zichtbare en onzichtbare dingen, tronen en heerschappijen, zijn het werk van Zijn handen. En Hij vervult de hemel en allen die erin zijn met Zijn volheid. Het licht van Zijn aangezicht maakt een eeuwige dag in de hemel. Zijn leven is daar een eindeloze Fontein en Zijn liefde een Rivier van eeuwigdurende genoegens. Nu, Hij is de Zon is van die wereld Boven, Die dáár opgaat, er schijnt, het verfraait en versiert en zo dat ongemeten uitspannel met haar hemelse bewoners verheerlijkt. Als de verschijning van een engel zo helder en glorieus is, zodat 'Daniël's sierlijkheid in verderving veranderde en hij geen kracht behield vanwege dat gezicht'; en indien Mozes en Stefanus, toen ze beschenen werden door Zijn luister, tot afschrik voor de mensen - hetwelk niets anders is dan een afspiegeling van Hem-, wat moet Hij Zelf dan zijn? "Hij die zijn engelen geesten maakt, en zijn dienaars tot een vlamvend vuur!"

Als we Hem aanzien in Zijn menselijke natuur, waarin Hij heilig is, onnozel, onbesmet, afgescheiden van de zondaars, en hoger dan de hemelen is geworden; en waarin Hij is gekroond met glorie en eer, moeten we dan niet besluiten met de koninklijk Psalmist: "Gij zijt veel schoner dan de mensenkinderen, genade is uitgestort in Uw lippen, daarom heeft U God gezegend tot in eeuwigheid!" Zijn mensheid, beide in ziel en lichaam, was zuiver en vlekkeloos; de volheid van de Geest was op Hem; en al de volheid van genade en de schatten van wijsheid en kennis waren in Hem. Iedere volmaaktheid van Zijn Godheid woont in en schijnt door Zijn begenadigde, gezalfde en geheiligde mensheid.

Adam in de staat der rechtheid, Aäron in zijn versierde kleding en Salomo in alle zijn heerlijkheid, - neem hen allen samen- waren slechts schaduwen of figuren van Hem, Die de Tweede Adam is, de Hogepriester van onze belijdenis en de Vorst des Vredes. Adams onschuld heeft Hij spoedig

verloren, Aärons kledingsstukken en priesterschap zijn nu niet meer, en Salomo's heerlijkheid verwelkte evenals een bloem van de veld; maar de glorie en schoonheid van Jezus kan nimmer verwelken.

Maar het mag wel opgemerkt worden, dat velen die Hem gezien hebben in de dagen van Zijn mensheid een heel verschillend getuigenis van Hem gaven. Namelijk, "Hij had geen gedaante noch begeerlijkheid; en als wij Hem aanzagen was er geen gestalte dat wij Hem zouden begeerd hebben," Jesaja 53:2. Want de harten van deze mensen waren gesloten door vooroordeel en ongeloof en de god van deze wereld had hun ogen verblind. En mensen die blind zijn kunnen geen beter rechter van schoonheden dan van kleuren zijn. Dit volk wordt genoemd: kinderen des nachts en der duisternis.

'De kinderen des lichts en des daags' zagen Hem in Zijn eigen licht; ze aanschouwden Zijn heerlijkheid, "en zagen Hem als de Eniggeborene van de Vader, vol van genade en waarheid". En ik weet dat Hij ook nu nog gezien wordt, en Zijn schoonheid ook, ook zelfs in deze wereld.

Ze hadden een heerlijke glimp van Hem onder het Oude Testament. "Eén ding heb ik van den Heere begeerd, dat zal ik zoeken, dat ik al in dagen mijns levens mocht wonen in het huis des Heeren om de lieflijkheid des Heeren te onderzoeken en te aanschouwen in Zijn tempel," Psalm 27: 4.

Maar Zijn schoonheid is veel helderder *onder de tegenwoordige bedeling*. "Die in gerechtigheden wandelt en die billikheden spreekt; die het gewin der onderdrukkingen verwerpt; die zijn handen uitschudt dat zij geen geschenken behouden; die zijn oor stopt dat hij geen bloedschulden hore; die zijn ogen toesluit dat hij het kwade niet aanzie; die zal in de hoogten wonen; de sterkten der steenrotsen zullen zijn hoog vertrek zijn; zijn brood wordt hem gegeven; zijn wateren zijn gewis. *Uw ogen zullen de Koning zien in Zijn schoonheid*; zij zullen een vergelegen land zien." Jesaja 33:15-17. Hier vinden wij het beloofde gezicht van Hem, in al *Zijn schoonheid* en majesteit als Koning van Sion. Die ons redt van al onze geestelijke vijanden, Die ons overwint door Zijn vriendelijkheid en houdt ons vast, als blijde gevangenen, omdat Hij ons hart verrukt door Zijn glorie en majesteit.

Vraag het een eerstbeginnende gelovige wie pas is overgekomen uit de duisternis, wie ontkomen is aan het bederf van de wereld, aan de dienstbaarheid van de zonde, de toorn van God, de angst van de dood, en de verschrikkingen van een eindeloze ellende; en hij zal het u vertellen dat hij zijn zegel kan zetten op de waarheid van de volgende belofte: "Te dien dage zal des Heeren Spruit zijn tot Sieraad en tot heerlijkheid en de vrucht der aarde tot voortreffelijkheid en tot versiering dengenen die het ontkomen zullen in Israël," Jesaja 4:2. Het geloof in een gelovige vertoont Christus bij Zijn Eigen licht, in Zijn oude ondernemingen, in Zijn glorierijk bezoek wat Hij de heiligen vanouds bracht, in de omstandigheden van Zijn lijden; in Zijn zegevierende Hemelvaart en glorierijke verhoging, met al Zijn luisterrijk gevolg van overwinnende genaden, waarmee Hij voorttrekt en Zijn hoffelijke en aangename bezoeken aflegt bij arme zondaars, reeds vanaf Zijn kroning in de hemel. Voor hen is Zijn koninklijk scepter lieflijk en Zijn herdersstaf is tot samenbinding, Zach. 11:7.

Het schitterendste en mooiste sieraad waarmee een jonge prins versierd kan worden, is een diadeem, en de edelste praal die het hoofd van een vorst kan bedekken, is een *kroon*. Christus, als God en mens, is dit beide jegens de kinderen Israëls. Als Hij in hun hart schijnt en Zichzelf aan hen ontdekt, dan is hun arm ziel alles te boven en zien ze de waarheid van het volgende: "Te dien dage zal de Heere der Heirscharen tot een heerlijke Kroon, en tot een sierlijke Kans zijn de overgeblevenen van Zijn volk," Jesaja 28:5. De gekruisigde Christus, wonend in de hart door het geloof, is de krans of diadeem van genade in deze wereld; dit is een proclamatie dat de gelovigen erfgenaam zijn van het toekomstig koninkrijk. En de verhoogde en verheerlijkte Christus zal hun Kroon en heerlijkheid in het toekomstige leven zijn, hetwelk hun eindeloze regering in de hemel zeker maakt. "De heiligen van de hoge plaatsen zullen het koninkrijk ontvangen en zij zullen het Rijk bezitten tot in eeuwigheid, ja tot in eeuwigheid der eeuwigheden.

Aldus hebben we een glimpje gezien van *de schoonheid* van Zijn lieflijk aangezicht. Maar dit is niet alles, want ze moet *gevoeld*, zowel als gezien worden, want Zijn schoonheid wordt weerspiegeld bij Zijn volk, de luister ervan schijnt *in* hen en verspreidt Zijn glorie en sierlijkheid *over* hen. "Verzadig ons in de morgenstond met Uw goedertierenheid zo zullen wij juichen en verblijd zijn in al onze

dagen. Verblijdt ons naar de dagen in dewelke Gij ons verdrukt hebt, naar de jaren in dewelke wij het kwaad gezien hebben. Laat Uw werk aan Uw knechten gezien worden en Uw *beerlijkheid* over hun kinderen," Psalm 90:15-17. Hier is genade, verheuging en blijdschap. Hier wordt gebeden voor Gods wederbarend en vernieuwend werk, dat het gezien mag worden over Zijn knechten; en Zijn glorierijk licht en waarheden, ja de Geest van God en van glorie –waar daarna om gevraagd wordt in dit gebed-, dat het gezien mocht worden aan de kinderen van Zijn knechten met alle geestelijke gaven, iedere luisterrijke genade en noodzakelijke giften voor de ziel. "En de loffelijkheid des Heeren onzes Gods, zij over ons".

Deze schoonheid is niet de opsmuk van een hoer, noch de kunstmatig schoonheid die bestaat in "gekleed te wezen in purper en scharlaken en versierd met goud en kostelijk gesteente en paarlen," Openb. 17:4. Deze opgesmukte tooi is de enigste schoonheid waarmee de hoer van Babylon uitgedost is, wat allemaal streng verboden wordt voor de Kerk van God, 1 Petrus 3:3.

B. Nu, wat betreft *de verschillende delen van deze schoonheid des Heeren, die op Zijn Kerk gelegd is*, ze houdt het volgende in:

1. In een verlicht verstand en in een goed overwogen oordeel, waar de Heilige Geest is als een Geest van oordeel, voor hen die ten oordeel zit. "Mijn oordeel was een mantel en een vorstelijke hoed," zegt Job.
2. In een vrolijke, hemelsgezinde gestalte, de oprechte uitdrukking van vergeving en vrede in het geweten en van een levendig hoop in de hart. "Uw stem is zoet en uw gedaante is liefelijk".
3. In een nederige, zachtmoedige en lage zielsgestalte, die oprecht is. "Het *versiersel* van een stille en zachtmoedige geest die kostelijk is voor God".
4. In de voeten geschoeid te hebben met de bereidwilligheid van het Evangelie van vrede; wandelend met God, Die vrede voor ons besteld heeft; wandelend in Christus Die onze Vrede is; en onderhoudend de enigheid van de Geest door de band des vredes. "Hoe *schoon* zijn uw gangen in uw schoenen, gij prinsendochter," Hooglied 7:1.
5. Het bestaat in de glorierijke kleren van de mantel der gerechtigheid, hetwelk is het bruiloftskleed en de bedekking van Gods Geest; en bekleed te zijn met nederigheid; wat ons ontslaat van het wettisch juk van dienstbaarheid en van de juk van onze eigen overtredingen. "Waak op, waak op, trek uw sterkte aan, o Sion, trek uw *sierlijke* klederen aan, o Jeruzalem, gij heilige stad! Maak u los van de banden van uw hals, o gevangen dochter van Sion," Jesaja 52:1, 2.
6. Het bestaat in de toepassing van de vrije zaligheid aan de ziel, waardoor de arme zondaar is verlost van schuld en vuil, dood en toorn, en waarin hij stand houdt tegen al de aanvallen van zonde, satan, en de zondaars; want ze zijn allen tegen hem. "Want de Heere heeft een welbehagen aan Zijn volk; Hij zal de zachtmoedigen *versieren* met heil," Psalm 149:4.
7. Een ander deel waarin de *schoonheid* van de Bruid ligt, is in *haar oog*, en in haar *halssnoer*. Het oog betekent het oog des geloofs wat altijd kijkt naar Jezus. Haar halssnoer betekent de leringen van Christus, hetwelk is 'de verborgenheid des geloofs in een rein geweten', door welke aaneengesmede en harmonisch ketting van waarheid en beloften van het nieuwe verbond, wij bij het Hoofd blijven. Die band van het Verbond verenigt Christus en zijn leden samen, zoals de hals het menselijk lichaam verenigt. Het woord van waarheid en de oog van geloof, zijn de ogen en de halssnoer van de Kerk. "Gij hebt Mij het hart genomen, Mijn zuster, o bruid; gij hebt mij het hart genomen met één van uw ogen, met één keten van uw hals," Hooglied 4:9. O, hoe prijst de Heere dit aan! "Zijt getrouw tot de dood en Ik zal u geven de kroon des levens". En wat betreft de leer der waarheid: "Houdt dat gij hebt, opdat niemand uw kroon nemen". "Omdat gij het woord Mijner lijdzaamheid bewaart hebt, zo zal Ik u ook bewaren uit de ure der verzoeking". "Doet de poorten open, opdat het rechtvaardige volk inga, hetwelk de getrouwheden bewaart".
8. Tot het sieraad die nu in Christus en in Zijn Kerk gevonden wordt, behoren ook al de heilige verborgenheden van de oude tabernakel en tempel; het geheim van de ark, het verzoendeksel, de gouden tafel, de toonbroden, de gouden kruik met manna, Aaron's staf, de kandelaar, het heilige vuur, wierook, de cherubim, de koperen zee, en zelfs de Schechinah, met de wolk bij dag en het vuur bij nacht in de woestijn. Christus is onze Ark waar de wet in verborgen ligt; ons

Verzoendeksel waar wij toekomen; de gouden tafel is het gelovig hart van een Evangeliedienaar, waarin Christus is, die op Hem leeft en Christus voortbrengt als het Brood des levens; de gouden kruik is een vat van genade; het manna is de vertroosting van de Geest; Aaron's staf is de Kerk van Christus in Zijn hand, de kandelaar is de Kerk handhavend het licht der waarheid; het heilige vuur is het woord en de Geest; wierook zijn de geestelijke gebeden; de koperen zee is de wedergeboorte; de Schechinah de glorie van de Heere die over ons opgaat; ons eeuwigdurend Licht, onze God en onze glorie; de wolk bij dag is de gunst van de Koning der koningen; het vuur bij nacht is de eeuwige liefde van God, hetwelk nimmer verkoeld jegens ons ofschoon onze liefde wél jegens Hem. Al deze dingen waren het sieraad van de oude tabernakel en tempel. "Majesteit en heerlijkheid zijn vóór Zijn aangezicht, sterkte en *sieraad* in Zijn heiligdom," Psalm 96:6.

9. De tempel was gebouwd van de cederen van Libanon, waarom die de naam van Libanon draagt. "Doe uw deuren wijd open o, Libanon, opdat het vuur uw cederen vertere!" Zach. 11:1. Een verschrikkelijke profetie was dit voor de Joden! De deuren van de tempel gingen vanzelf open, volgens Josefus, en spoedig daarna zetten de Romeinen al het cederwerk in het vuur. Maar de geestelijk glorie en schoonheid was enige tijd tevoren van haar geweken en was overgegaan op de Evangeliekerk, zoals de oude profetie zegt: "En uw poorten zullen steeds openstaan; ze zullen des dags noch des nachts toegesloten worden, opdat men tot u inbrengt het heil der heidenen en hun koningen tot u geleid worden. De heerlijkheid van Libanon zal tot u komen, de dennenboom en de beuk en de busboom tegelijk en om te versieren de plaats Mijns heiligheds; en Ik zal de plaats Mijner voeten heerlijk maken," Jesaja 60:11,13. Zo hebben we gezien dat alle de geheimen, glorie, schoonheden, sterkte, en de eer van de oud tabernakel en tempel nu gevonden worden in het Evangelische Sion. Niet alleen het houtsnijwerk van de cederen maar ook dat van de den, de beuk en de busboom. Hun altijddurend groen is een afspiegeling van het leven van de heiligen en hun frisse en groene belijdenis, zowel als het houtsnijwerk wat nimmer zal vernield of verbroken worden door bijlen en hamers. Hier is sieraad voor as en de vreugdeolie voor treurigheid en het gewaad des lofs voor een benauwde geest. "O, hoe groot zal zijn goed wezen en hoe groot zal zijn schoonheid wezen! Het koren zal de jongelingen en de most zal de jonkvrouwen sprekende maken," Zach. 9:17. Laat deze schoonheid van Israel, dit geheel aangename Sieraad, aanschouwd en overwogen worden zoals de Geest van God Hem heeft laten verkondigen door de oude heiligen en overweeg en aanschouw Hem schijnende met al Zijn glorie en majesteit in Zijn geliefde bruid, en dan is het geen wonder dat Hijzelf haar prijst, zoals Hij zegt: "Gij zijt schoon, Mijn liefste, gelijk Tirza;" ja, gij zijt de *schoonheid zelf*, beide volmaakt en eeuwigdurend. "Uit Sion, de volkomenheid der *schoonheid*, verschijnt God blinkende".

Ik ben bijna mezelf verloren in deze schoonheid van heiligheid; ik moet het laten rusten en *ga verder naar de dageraad, of de morgen*.

II. *De dageraads, of de morgen.*

- A. De morgen betekend soms de geestelijk opstanding van een arme ziel na veel maanden tasten en strompelen op de donkere bergen van Horeb en Sinai, temidden van de donkerheid en duisternis, zodat we er uit zien evenals 'een lederen zak in de rook,' Psalm 119:83. Maar al onze inspanning om daar een weg tot God en de hemel te vinden is arbeid in de lucht geweest. De verlossing hiervan is inderdaad een gezegende morgen en dat weet mijn ziel zeer goed. Geen wonder dan dat de arme verloren ziel uitgelokt wordt om te zien naar Hem 'Die het Zevengesternte en de Orion maakt en de doodsschaduw verandert in de morgenstond'.
- B. De morgen betekend soms de herstelling van de ziel in liefde, vrede, en blijdschap na een lange en bedroefde nacht van geestelijk verlating. "Want een ogenblik is er in Zijn toorn, maar een leven in Zijn goedgunstigheidleven; des avonds vernacht het geweest, maar des morgens is er gejuich".
- C. Bovendien, de morgen betekent het begin van ons eindeloos licht en glorie in de hemel, waarvan de dageraad aanvangt voor ons als Christus opgaat en in onze ziel schijnt. "Die overwint zal Ik de Morgenster geven". Dit licht des levens, verheuging en troost is een onderpand en voorbode van de eeuwigdurend dag in de hemel. "Zet hen als schapen in het graf, de dood zal hen afweiden en de oprechten zullen over hen heersen in die *morgenstond*". Dat betekent, als Christus geopenbaard wordt uit de hemel om de doden op te wekken, zullen de

rechtvaardigen schijnen als de zon in het Koninkrijk des Vaders tot in alle eeuwigheid." ***Maar de goddeloze doden zullen niet opstaan dan 1000 jaar ná de rechtvaardigen.***

- D. Het begin van de schepping van de wereld wordt de morgen genoemd. "Waar waart gij toen Ik de aarde gronde? Toen de *morgensterren* te samen vrolijk zongen en al de kinderen Gods juichten! Job 38: 4,7.
- E. Maar letterlijk betekent de *morgen* het eerste deel van de dag, als de opgaande zon de dag doet aanbreken. Hierbij wordt de Kerk van God vergeleken. "Wie is zij die er uitziet als de dageraad, schoon gelijk de maan, zuiver als de zon, verschrikkelijk als slagorden met banieren?" Hooglied 6:10.

Deze viervoudige openbaringen van de Kerk moge betekenen de verschillende gedaanten die zij gehad heeft in de onderscheiden tijdperken van de wereld.

(1) In de *de dageraad*.

- 1. In de *baarmoeder van de dageraad* openbaarde Christus het heilig Sieraad. Adam en Eva waren typen van Christus en Zijn bruid; De boom des Levens was een andere representatie van de Zaligmaker. De boom van kennis van goed en kwaad, was een figuur van onze gevallen staat. Want niets dan een geringe kennis van hetgeen goed was werd overgelaten en dat nog maar nauwelijks; en niets dan kwaad kwam in ons en door ons. De hof van Eden was een figuur van de Kerk, zijnde Gods huishouding en wandelplaats van genoegens. En zij draagt de naam van Eden tot op deze dag. Al de planten daar, door God geplant, vertegenwoordigen de bomen der gerechtigheid, die allen geplant werden door de dezelfde hand; maar Hij plukt alle anderen uit.
- 2. Na de val verscheen het heilig sieraad in: de boom des levens; in het zwaard dat de weg daartoe bewaakte; in de cherubim; in de offeranden die geofferd werden; in de openbaring des Heeren als Rechter en Redder van onze eerste ouders; in de klederen waarmee Hij hen bedekte; in de aankondiging van het beloofde Zaad; in het vermorzelen van Satans kop; in het lijden van de verzenen; in de verlossing uit Satans macht die daaruit voorkomt, in de vijandschap die door de genade van God gezet werd tussen de kinderen van God en die van de duivel, hetwelk spoedig begon toen Abel genade kreeg, maar Kain vertrouwde in dode werken. In alle deze dingen verscheen het heilig sieraad zelfs vanaf de baarmoeder des dageraads. Vanaf deze tijd tot de wetgeving wordt van de Kerk gezegd: "dat zij er uitziet als de dageraad".
- 3. De gehele Godsdienst oefening en toewijding van de heiligen was zuiver, eenvoudig en geestelijk. De leerstellingen en geboden van mensen, de menselijke tradities, de aandrang waarmee ze voorgeschreven worden, de valse pen van de schriftgeleerden; bijgeloof, en eigenwillige godsdienst; ceremonies en een gedaante van Godzaligheid, hadden toen niet zo veel overwicht dan ze nu hebben. Het is waar, dat nu en dan een van deze dingen onder hen inkroop, maar ze hadden de canon van de Schrift niet om die te verdraaien, zoals nu. Echter, sommigen vielen in de hoogste verwaandheid, maar waren spoedig ontdekt; zodat ze weldra uitgeworpen werden, evenals Kaïn, die door God zelf geëxcommuniceerd werd. De zonen van God -in naam- die huwden met de dochters van Kaïn, werden vermaard in goddeloosheid, maar werden veroordeeld door de Zondvloed. En onder de weinige uitverkorenen die bewaard werden in de ark, was nog een Cham die voor een jaar ontkwam, maar later met Kanaän vervloekt werd en veroordeeld wegens dubbele slavernij.
- 4. Naderhand werd Abraham en zijn uitverkoren vrouw tot de Kerk toegebracht en veel besnedenen met hem. Maar toen Hagar de meesteres, prinses en moeder van ons allen wilde worden en haar zoon de onrechtmatige erfgenaam van de belofte, werd de wáre erfgenaam en de wáre meesteres van de tent, tot een spot en belaching van hen die afkomstig waren uit de tenten van Cham. Al dit gespot met Sara en Izaák was uitlachen en spotten met God, voor welke onbeschaamdheid en hoogmoed zij beiden verbannen werden op bevel van de Allerhoogste.
- 5. Naderhand worstelde Ezau vanaf de baarmoeder, liep, jaagde, kookte en schreeuwde voor de zegen en was vast besloten zich op zijn grond te handhaven ten kostte van zijn broeders bloed. Zodat Jacob van de Kerk weg vluchtte om zijn leven te sparen. En de God van zijn leven ging met hem. En door dat middel bracht hij er twee meer in de huishouding des geloofs, namelijk Rachel en Lea; indien óók niet een van de twee dienstmaagden die het huis van Israël bouwden. Met die dienstmaagd bedoel ik Bilda niet, want zij bedreef incest met Ruben. Ik mocht ook Melchizedek, Thamar, enz. genoemd hebben, maar ik ga hen voorbij.

Zo zag de Kerk van God er uit in de morgen van schepping, evenals de dageraad, in het eerste aanbreken van haar licht van genade en glorie en aanbade God in het sieraad van heiligheid. En de

Kerk in de dag van het Evangelielicht is een evenbeeld en navolger van die Kerk, wanneer God in Geest en in waarheid wordt aanbeden, zoals toen. Daarom wordt van Christus gezegd dat Hij de Persoon is van wie Adam een voorbeeld was. Christus priesterschap is niet naar de ordening van Aäron, maar naar de orde van Melchizedek, naar welke orde Hij tot in eeuwigheid geheiligd is. In Abrahams lenden betaalde Levi de tienden; en de vader van de gelovigen, die de beloften had, is gezegend door Melchizedek, die meerder was, beide in waardigheid en in ambt. Want de ene was een koning der gerechtigheid, de ander een prins; de ene was priester van de Allerhoogste God, de ander profeet. De eerste kréég de titels, de ander betaalde er voor; de eerste zegende in God naam, de ander kreeg die in het geloof. Vandaar is het dat wij geboden worden om op Abraham onze vader te zien, en niet op Mozes; en naar Sara die ons gebaard heeft en niet naar de Joodse synagoge, in haar toestand van maanlicht.

Maar wij moeten op Abraham en Sara zien, omdat hun Godsdienst een voorbeeld van de onze is, en niet naar hen die onder de wet verkeerden, omdat onze roeping, geloof, rechtvaardiging, zegening, beloften en aanbidding zijn zoals bij hen. Ik bedoel ons geloof heeft het *sieraad* van heiligheid en is niet doortrokken noch besmet met eigenwillige godsdienst, of schoonschijnende vorm van Godzaligheid, maar het is zoals het hunne was.

Doch de opmerkelijkste zaak van alles is, dat God, als de Verbondsgod Zijn eeuwige Naam en Gedachtenis al openbaarde aan de Kerk in deze morgenstaat. "Ik ben de God van Abraham, de God van Isaäk, en de God van Jacob; dat is Mijn Naam tot in eeuwigheid en Mijn Gedachtenis van geslacht tot geslacht. En die zegen en het gezegend zaad dat beloofd werd aan Abraham, zijn dezelfden die nu aankomen, door het geloof, uit de onbesnedenen. Dat zal reiken tot alle generaties en duren tot aan het einde van de wereld, want het is aan Abraham en aan al zijn mystieke zaad beloofd voor eeuwig.

(2) De volgende openbaringsvorm van de Kerk is, "dat ze schoon is als de maan," die zijn licht ontleent van de zon, maar heeft geen hitte; ze heeft veel vlekken maar geen volkomen helderheid; ze is nimmer in dezelfde stand, altijd toenemend en afnemend. Waardoor de Kerk wordt vergeleken vanaf de Wetgeving tot de komst van de Zoon van God. Vooral vanwege de Joodse feestdagen en vastentijden die ingesteld waren met het verschijnen van de nieuwe maan totdat het wåre Licht van de Zon der gerechtigheid opging, -niet langer het ontleende licht van de maan,- Die het leven en de onsterfelijkheid aan het licht bracht en totdat de dag aanbrak, die de schaduwen deed vlieden. De nationale Kerk van de Joden, -die Gods volk waren door nationale adoptie, zoals God gezegd had tot Farao: "Israël is Mijn zoon, Mijn eerstgeborene-," had evenals de maan, weinig of geen hitte, maar was vol vlekken. Hun licht werd ontleent aan de letter, niet van God schijnend in het hart; ze hadden een gedaante van kennis uit de wet, niet de kennis van Hem Wiens volmaakte liefde alle vrezen uitwerpt; ze namen toe en namen altijd weer af.

Maar God had een bijzondere schat in deze akker, een overblijfsel in deze rol van nationale geslachten; enkele vruchten aan de opperste tak van deze olijfboom; een paar goede vijgen in deze hof; Toen kwam de nalezing na de oogst: enige trossen druiven met een zegen er in, aan deze verbasterde en verwilderde wijnstok, die zoveel wrange vruchten droeg. Een heilige zaad in deze afvallende eikeboom. Een os en een ezel, -ik bedoeld de apostelen- werden uitgezonden van Jeruzalem, -toen dat stad laag werd in de laagte, Jesaja 32:20-; die de Zaligmaker het licht der wereld en de zout van de aarde noemt.

(3) De volgende openbaringsvorm van de Kerk is "zuiver als de zon." Zij begon dit schijnsel te vertonen zodra "de Opgang uit de hoogte haar bezocht," toen degenen die in de duisternis wandelden een groot Licht zagen en over degenen die gezeten waren in de schaduw des dood een Licht scheen. De Kerk in deze heerlijke staat was verlicht met kennis, ervaring, reinheid, lering, discipline, en aanbidding. En ze is sindsdien meer of minder zo gebleven. De Kerk in die heerlijke tijd wordt uitdrukkelijk genoemd: "een vrouw bekleed met de zon, en de maan onder haar voeten", de schaduwachtige bedeling van de oude Kerkstaat onder de wet was onder haar voet en een kroon van 12 sterren op haar Hoofd. Dat is, een kroon van liefde en goedheid, van kennis, geestelijke deugden en glorie. De 12 sterren zijn die heldere lichten, ik bedoeld de 12 apostelen, door wie Christus het Licht des levens in de heidenwereld wordt verspreidt en verdeelt.

(4) De volgende openbaringsvorm van de Kerk is: "schrikkelijk als slagorden met banieren;" hetwelk beide strijdvaardigheid betekent, waarin de nationaal Kerk van de Joden dikwijls verscheen. Maar het overblijfsel naar de verkiezing van genade onder hen werd nimmer in zo'n ontzagwekkende gedaante aangetroffen, want zij waren zo verborgen in Elia's dagen dat zij niet bekend waren en daarom de "verborgen" werden genoemd; of een op zichzelf staand gezin; als een eenzame mus op het dak; roerdompen in de woestijn; steenuilen in de wildernis; een zeer klein overblijfsel, zwak en onmachtig. Zonder dit kleine overblijfsel was de Joods Kerk als "Sodom en Gomorra" geworden.

Deze strijdvaardige en militaire verschijning van de Kerk heeft tot nog toe nimmer plaats genomen in de wereld, ofschoon er een voorbode van gezien werd in de dagen van keizer Constantijn 313. Daarom is het profetie van een singuliere openbaring die nog toekomstig is, die zijn aanvang zal nemen wanneer de getuigen, die lang geprofeteerd hebben, met zakken bekleed, hetzelfde afgeworpen hebben en op hun voeten staan, en als 'een wolk van getuigen' voor Christus zullen worden. Als de koningen van de aarde bekeerd worden, en tot de glans van Sion opgaan, en hun hart omgewend hebben om de hoer te haten, haar vlees te eten en haar met vuur verbranden. Als de fiolen van toorn worden uitgegoten op de Antichrist, en op de hoer van Babylon, door een leger van heiligen op witte paarden, met de Koning der koningen en de Heere der heren aan hun hoofd, Openbaring 18,19. Wanneer de eeuwige Majesteit zal verschijnen in Zijn gewaad en zal overwinnen door Zijn zwaard. Dan zal het geopenbaard worden voor allen die de Voorzienigheid of genade, rechtvaardigheid of genade kunnen lezen, "dat op Zijn kleed en op Zijn dij deze Naam geschreven is: Koning der koningen en Heere der heren". Want dit wordt hen geleerd door Zijn onbegrensde Almacht en rechtvaardig oordeel.

Dàn zullen de koninkrijken van deze wereld worden 'de koninkrijken van onze Heere en van Zijnen Christus'. Dàn zal Hij de Antichrist in de oosten [Mohammedanisme] en in het westen [Roomse machten] ten onder brengen, beide ziel en lichaam, wortel en tak. De ene door het Woord van Zijn bediening en de ander door de kracht van Zijn zwaard. Dan zal het grootste koninkrijk onder de gehele hemel gegeven worden aan de heiligen van de hoogste plaatsen. Een Rijk groter dan van Babylon, de Meden en Perzen, de Grieken, of de Romein; want Hij zal heersen van zee tot zee en van de rivier Eufraat tot aan de einden der aarde. Dan zullen allen die in de wildernis wonen zich vóór Hem neerbuigen en Zijn vijanden zullen het stof lekken.

Nu zal alle macht en alle autoriteit van de goddelozen neer geworpen worden en die koningen zullen regeren die gekomen zijn tot het Licht van Sion en tot de glans die haar is opgaan; want zij zullen voedsterheren en hun koninginnen zoogvrouwen zijn voor de Kerk. Ja, alle koningen zullen hun glorie en eer in Sion brengen.

O, wat een tijd moet dit zijn als alleen de heiligen op de tronen zitten en niemand dan heiligen in de raad! "Als de opzieners vreedzaam zullen zijn en de drijvers rechtvaardigen". Als Christus de onderdrukker zal verbrijzelen, 'wanneer er geen geweld meer gehoord zal worden in het land, verstoring noch verbreking in uw landpale, maar uw muren zult gij heil heten en uw poorten lof! Dan zullen de koninkrijken van deze wereld het Koninkrijk van Christus worden en alleen de heiligen zullen op de troon zitten. Want het volk en het koninkrijk wat Hem niet zal dienen zal vergaan, ja die koninkrijken zullen geheel verwoest worden. Ja, de koningen zullen hun goud en hun zilver, hun glorie en hun eer in Sion brengen en al hun gewin zal geheiligd worden voor de Heere van de gehele aarde, want Hij zal de God van de gehele aarde genoemd worden.

O, kon mijn hand vrede houden met mijn hart! Kon mijn pen lopen als mijn gedachten! O, kon ik beschrijven wat ik zie en uitdrukken wat ik gevoel! Doch, helaas! Ik kan niet beschrijven wat ik kan denken; ik kan niet uitdrukken wat ik wel kan zien en kan triomferen in de toekomstige welvaart van ons geestelijk gezin!

Ofschoon ik een van de meest verschrikkelijkste nachten vóór ons zie, die ooit de horizon van de berg Sion bewolkt heeft, sinds de dageraad van onsterfelijk Licht de eerste stralen op haar nederschoot.

III. Getoond hebben dat de Kerk wordt genoemd of vergeleken bij de dageraad, en haar morgen beschreven hebbend, en ook haar staat onder het maanlicht van de wet, haar staat van het zonlicht onder het Evangelie en haar ontzagwekkende openbaring en zegevierende staat die nog toekomstig is, zal ik voortgaan om enige gedachte voor te dragen over de **baarmoeder van de Kerk**, hetwelk vergeleken wordt in mijn tekst met de *baarmoeder des dageraads*.

De *baarmoeder van de dageraad* is de duisternis die de lucht van het halfronnd bedekt voor onze ogen evenals de buik van een vrouw het kind verbergt. Als de zonnestralen voortkomen, die de dag doet voortkomen en het daglicht regelt, dan opent en ontsluit de donkerheid der duisternis een weg, en zo breekt de dag door met de zonnestralen. Dit wordt het aanbreken van de dag, of de dageraad genoemd. Doch wat is de baarmoeder van de Kerk? Sommigen hebben gezegd dat het de Kerk zèlf is, omdat de heiligen overtuigd en wederom geboren worden uit het onvergankelijk zaad van Gods woord. Maar enkelen zijn wedergeboren *buitenom* de Kerk, zoals ik en enkelen zijn *ontijdig* geboren zoals Paulus. De buik is niet de Kerk zelf.

Het zou misschien gezegd kunnen worden dat *de Middelaar* de buik van Sion is, omdat Hij *de Silo* genoemd wordt, wat betekent *de rust* waarin het kind is gehuld; omdat wij waren verkoren in Christus, *verborgen* in Hem en God ons het Leven gaf in Hem, vóór de wereld was geschapen. Deze dingen zijn waar; maar Christus wordt *de Man* van de Kerk genoemd en de eeuwigdurend Vader van het gezin, in Wie zij lagen in embryo, nog geen bestaan hebbend, van eeuwigheid.

Noch het voornemen van God in de verkiezing, noch Zijn besluit van voorverordining van aanneming tot kinderen is de buik van de Kerk Want dat wordt genoemd de *verborgenheid des Heeren* en de verborgen dingen zijn voor de Heere onze God, maar de geopenbaarde voor de uitverkoren in hun krachtdadige roeping; dān is het geheim van de Heere aan de rechtvaardigen geopenbaard.

Izaāk is een voorbeeld van ons allen, Gal. 4:28. Nu, zoals Izaāk was, zijn wij ook. En waar heeft hij gelegen? Wel, in Sara's buik. Zeker, maar hij lag al in *de baarmoeder des dageraads* vóór hij aldaar gelegd werd. En dat wil zeggen: *hij lag in de belofte van God*:

Sara zal een zoon hebben en Abraham zal een zaad krijgen. En ik geloof dat Izaāk al in de belofte lag, 40 jaar³ vóór zijn conceptie. Ismaël werd geboren naar het *vlees*, -doch Izaāk naar de *belofte*. U leest van *een kind des buiks*, en *de zoon van haar buik*. Maar wij zijn *kinderen der belofte*, zoals Izaāk was. Sions nakomelingen zijn geestelijk. En wat kan de oorzaak zijn van haar arbeid en barensnood, haar verwachting van een gezin, als er geen geestelijk gezin aan haar is beloofd? "Want gij zult uitbreken ter rechter- en ter linkerhand en uw zaad zal de heidenen erven. En zij zullen de verwoeste steden doen bewonen. De kleinste zal tot duizend worden en de minste tot een machtig volk. Ik de Heere zal zulks te zijner tijd snellijk doen komen". Hierin lagen ze. En zal Ik dergelijk beloften aan Sion doen en ze aan hen niet vervullen? Zal ze arbeiden in hoop en verwachting en niets dan wind baren? Zal er geen verlossing op de aarde gewerkt worden? Zal Ik die genereer voortaan toesluiten en zal uw hoop vergaan en al uw verwachting afgesneden worden? Zal Ik brengen tot de geboorte en geen kracht geven om te baren? Zal Ik dergelijk beloften aan u doen en niet vervullen? Zal Ik Die genereer voortaan toesluiten? Zegt uw God. Zullen de kinderen verwekt worden, kwijnen en daarna sterven in plaats van voortgebracht worden? Neen; Ik die leven gaf om voort te brengen, zal hen liefde geven om de vreze uit te werpen. "Eer zij barensnood had heeft zij gebaard", Jesaja 66:7. Vóór de apostelen begonnen om de Kerken te stichten en zij begonnen te arbeiden in hoop van uitbreiding, verscheen een groot aantal kinderen in de wereld. "Eer zij smart overkwam, is zij van een knechtje verlost". Dat betekent van een krachtige mannelijke nakomelingschap, van jonge krachtige mannen, die de goddelozen overwonnen en in wie het Woord Gods bleef.

IV. Ik ga nu verder en overweeg ***wie de jeugd is, die uit de baarmoeder van de dageraad voortkomt.***

De jeugd die uit de baarmoeder van de dageraad voortkomt, die zo talrijk is als de druppels van de dauw, schijnt te moeten komen op een toekomstige tijd. Wanneer het Pausdom zal ontdekt worden door het licht van des Heeren komst en gedood zal worden door de adem van Zijn lippen. "Want de aarde zal vol zijn van de kennis des Heeren zijn, gelijk de wateren de bodem der zee bedekken". Wanneer er een dergelijk wonder zal verricht worden als nimmer werd gehoord, dan wanneer God het openbaart. "Wie heeft ooit zulks gehoord? Zou een land kunnen geboren worden op een enige dag? Ja, het gebeurde bij de schepping, toen God het beval. "De aarde brenge levende zielen voort naar haren aard". Maar zal een volk kunnen geboren worden op een enige reize? Ja, want "de koninkrijken van deze wereld zijn geworden onzes Heeren en van Zijn Christus". Als het geestelijk zaad van Abraham als de sterren van de hemel in menigte zullen zijn en als het zand aan de oever van de zee, wat ontelbaar is. Nu, dat dit een belofte is die toekomstig is, blijkt in mijn tekst en in de gehele Psalm waaruit die is genomen.

³ = 30 jaar, vgl. Gal. 3:17, vert.

"In heilige sieradiën, uit de baarmoeder des dageraads, zal u de dauw uwer jeugd zijn".

Maar waarom worden ze dan jeugd genoemd, daar er van de geestelijke familie gezegd wordt dat ze bestaat in zuigelingen, kleine kinderen, jong mannen, en vaders? Wel, omdat die natie zal geboren worden op een enige dag. De volheid der heidenen en de roeping en wederaanneming van de Joden vallen samen. Want als de aarde op één dag voort zal brengen en indien een natie op eenmaal zal geboren worden, als de minste tot duizend al worden en de kleinste tot een grote natie en als God dit zal verhaasten op Zijn tijd, dan kunnen we niet denken dat daar een oud man in het geloof zal zijn van 1000 jaar noch een vader van tienduizend. Waaruit duidelijk blijkt dat het gezin voornamelijk zal bestaan, indien niet geheel, *uit jeugdigen*. Want zo zegt de Geest: "In plaats van uw vaders zullen uw zonen zijn. Gij zult hen tot vorsten zetten over de ganse aarde," Psalm 45:17. Nu, de nakomelingen van de baarmoeder des dageraads wordt *jeugd* genoemd.

Deze tekst bedoelt niets anders dan kinderen. *De geboorte van dit gezin zal over de hele wereld zijn, "want Gij zult Uw zonen tot vorsten zetten over de ganse aarde"*. Dit moet zijn als het grootste Koninkrijk onder de hele hemel aan de heiligen der hoge plaatsen zal gegeven worden en ze zullen het in bezit nemen en beide, koning en onderdanen zullen heiligen Gods zijn. Koning zullen voedsterheren en koninginnen uw zoogvrouwen zijn, uw opzieners vreedzaam en uw drijvers rechtvaardigen. Als zij hun zwaarden zullen slaan tot spaden en hun spiesen tot sikkels. Als de volkeren geen oorlog meer zullen leren, want er zal een veelheid van vrede zijn zolang als de maan zal schijnen.

Maar iemand zal vragen waarom de baarmoeder van de Kerk op die tijd genoemd, of vergeleken wordt bij *de baarmoeder van de dageraad*?

Ik antwoord: Toen de Kerk voortkwam in 't begin van de wereld, na de schepping, spoedig nadat de morgen sterren hun hymne van *de schepping* bezongen hadden, Openbaring 4:11, begonnen spoedig daarna de *gezangen van genade*, toen de Kerk voor het eerst begon te lichten. Daarvan wordt gezegd: "Toen begon men de Naam des Heeren aan te roepen".

Onder de wet, werd de Kerk vergeleken bij de maan, toen werden ze genoemd: "minderjarige kinderen in dienstbaarheid, onder voogden en verzorgers, onder een tuchtmeester, [schoolmeester, Eng. Vert.] "en zijn besloten geweest tot op het geloof dat geopenbaard zou worden". In deze staat wordt gezegd dat ze tasten als een blinde naar de wand en wensten dat de dag aanbrak en de schaduwen vlieden.

Maar toen Christus, 'de Opgang uit de Hoogte' hen bezocht en de dageraad van de Evangeliedag begon te lichten, toen droegen de heiligen een naam die paste bij hun moeder, die er *zuiver als de zon uitzag*. Toen droeg haar gezin een andere naam, een naam die ze nooit tevoren gedragen had. Door Christus Zelf worden ze genoemd: *kinderen des lichts*, en *God de Vader der lichten* en van de Kerk wordt dan gezegd dat *ze bekleed is met de zon*. En *dus zijn haar kinderen*, zegt Paulus, *allen kinderen des lichts, en des daags; niet van de nacht noch van de duister*.

Hieruit blijkt het dat *de buik* van de Kerk in de tijd die nog toekomstig is, *een baarmoeder des dageraads zal zijn en haar nakomelingen kinderen des lichts en des daags, in een edele zin*. Haar hoeders zullen oog aan oog zien. Het licht van de maan zal zijn als het licht van de zon en de licht van de zon als de licht van zeven dagen als de Heere de breuk van Zijn volk zal verbinden en de wonde waarmee het geslagen is zal genezen. Dan zullen de leraars van de heiligen niet langer verborgen zijn in een hoek, maar hun ogen zullen hun leraars zien.

Nu, dat deze tijd nog toekomstig is, blijkt uit het verband van de Psalm waaruit mijn tekst is genomen. Eerst zullen alle afgodische koningen, Paapse, Turkse en Heidense afgezet worden. "Hij zal koningen slaan ten dage Zijns toorns," Psalm 110:5. Ten tweede zal het oordeel uitgevoerd worden over heidenen tot hun dood; en Hij zal verslaan die het hoofd is, de satan, in de Paapse, heidense en Mohammedaanse landen.

"Hij zal recht doen onder de heidenen, Hij zal het vol dode lichamen maken. Hij zal verslaan die het hoofd is over een groot land," vers 6. Hetwelk mij leidt te overwegen:

V. *De dauw van de jeugd, die uit de baarmoeder van de dageraad voortkomen zal.*

Ik denk hiervan, dat het niet zozeer het groot aantal van de heiligen uitdrukt, ofschoon ze soms vergeleken worden bij sterren, bij het zand en hier bij de dauwdruppels. Hoewel het in dat opzicht

wáár mag zijn, denk ik toch dat hun bloeiende staat en de overvloedig verfrissing bedoeld wordt met de dauw, meer dan hun aantal.

Soms zoeken de armen en nooddruftigen naar water, maar er is niets. Op een andere keer spreken de dienaars van satan zoveel dwaling, dat "ze de ziel van de hongerige ledig laten, en de dorstige drank doen ontbreken." Dan komt er hongersnood, niet naar brood noch naar water, maar om het woord van de Heere te horen. Op die tijden belooft de Heere dat Hij hen zal verhoren en dat Hij, de God van Israël, hen niet zal verlaten, maar zal water gieten op de dorstige en stromen op het droge.

In hoofdszaak vertoont de dauw de bloeiende staat van de Kerk op die tijd, waarop deze profetie zinspeelt. Als het eeuwig Evangelie zal geprekeet worden, ontdaan van menselijke vormen en niet vervalst door menselijke verzinsels, menselijke tradities en vleselijke ceremonies. Als de zuivere leer van Christus zal druppelen als de regen, en druppelen als de dauw. Als er geen klacht zal zijn over lauwheid, droogheid en onvruchtbaarheid. Als de zon van vervolgingen hen niet meer zal steken bij dag, noch de maan van wettische godsdienst bij nacht. Als Sions muren *heil* genoemd worden en haar poorten *lof*.

In die dagen zal de Heere Israël zijn als de dauw; zij zullen ten leven voortbrengen als koren en bloeien als de wijnstok en zijn wortel uitslaan als de Libanon. Hetwelk alles uitdrukt de aangename, zuivere bevochtiging van genade en de overvloed ervan. Als de harde harten verzacht worden, de onvruchtbare ziel verlevendigd, de versmachtende ziel verfrist, de zon van vervolgingen, en de vlam van vleselijk lusten gedooft worden. En beide, de dorsvloer van des Heeren oogst, en het vlees van des Heeren schapen nat gemaakt worden door de dauw van hemelse genade. Richt. 6:37-40.

De dageraad, genoemd in mijn tekst, de buik ervan, het ontelbare zaad, de universele ondergang van de goddelozen, de uitgestrektheid van het Evangelie, de wonderbaarlijk uitbreiding van Sion, en de universele roeping van haar gezin, worden allen genoemd in de 72de Psalm.

Het eerste daarin is dat het gericht toevertrouwd wordt in de hand van Christus, en de tenuitvoerlegging van alle gerechtigheid bij Hem: "O, God geef de koning Uwe rechten en Uw gerechtigheid de Zoon des konings," vers 1.

De volgende bijzonderheid is de rechtvaardiging van zijn volk en de wraak over hun onderdrukkers, uitgevoerd door het rechtvaardig oordeel Gods aan hen. "Zo zal Hij Uw volk richten met gerechtigheid en Uw ellendigen met recht," vers 2.

Daarop volgt de bevrijdende publicatie van het volbrachte werk op de berg Calvarië en de lieflijke verzoening en prediking van vrede en toegerekende gerechtigheid op alle klein heuvels van Sion, of in alle kleine kudden schapen van de Overste Schaapherder. "De bergen zullen den volke vrede dragen, ook de heuvelen, met gerechtigheid," vers 3.

Het volgend deel van Zijn werk in deze toekomstige tijd is een recht oordeel uitvoeren, ten gunste van de armen van geest, om verlossing te proclameren voor hen die de behoefte van zaligheid gevoeld hebben. Maar wraak te oefenen en eeuwige verdoemenis aan alle vuile overtreders, bedriegers en onderdrukkers. "Hij zal de ellendigen des volks richten, Hij zal de kinderen des nooddruftigen verlossen en de verdrukker verbrijzelen," vers 4.

Als dat gebeurd is, zal de hele wereld Hem vrezen en alle geslachten zullen delen in Zijn regering, totdat er geen tijd meer zal zijn. "Zij zullen U vrezen zolang als de zon en maan zullen zijn; van geslacht tot geslacht," vers 5.

En nu komt de *dauw van Zijn jeugd* genoemd in mijn tekst: "Hij zal neerdalen als een regen op het nagraas; als de druppelen die de aarde bevochtigen; in Zijn dagen zal de rechtvaardige bloeien en de veelheid van vrede totdat de maan niet meer zij," vers 6, 7.

Dit alles ziet op de tijd als de koninkrijken van deze wereld de Zijne zullen geworden zijn, van het ene einde van de wereld tot het andere; zoals er volgt: "Hij zal heersen van zee tot aan de zee, en van de rivier tot aan de einden der aarde. De ingezetenen van dorre plaatsen zullen voor Zijn aangezicht knielen en Zijn vijanden zullen het stof lekken. Ja alle koningen zullen zich vóór Hem neerbuigen, alle heidenen zullen hem dienen," vers 8-11.

Ik moet nu dit onderwerp besluiten, gezegd hebbend wat ik kan van de schoonheden van de Heere Jezus Christus. Van zijn schoonheid op Sion gelegd door Zijn openbaring aan haar, van de schoonheid van heiligheid in de aanbiddingen van de heiligen en van de geheimen ervan. Van de

baarmoeder des dageraads, van de jeugd en van de dauw van genade die aan deze jeugd zal verschijnen en van de heerlijkheid van deze kinderen des lichts, die uit de baarmoeder des dageraads voort zullen komen.

4. Gods onfeilbaar wachtwoord aan de weifelende heilige, hinkende tussen: “zie hier en zie daar.”

“En uw oren zullen horen het woord desgenen, die achter u is, zeggende: Dit is de weg, wandelt in denzelven; als gij zoudt afwijken ter rechter- of ter linkerhand”, Jesaja 30: 21.

I. De profeet beschrijft in dit hoofdstuk *een volk waarop de Heere wacht om genadig te zijn*. Dat wil zeggen, Hij slaat hun gedrag gade, en let op hun angsten en kommer. Hij laat toe dat hun gevallen, ten opzichte van menselijke steun, wanhopig worden. Opdat Hij de rijkdommen van Zijn genade moge tentoonstellen, wanneer er geen oog medelijden heeft, noch er een hand is om te helpen. En dat Zijn kracht in hun zwakheid volbracht mag worden. Door welke middelen Hij hen overtuigt van hun zonden en van hun ongenoegzaamheid. Zo stopt Hij de mond der roeming en verzekert de roem van hun zaligheid aan Zichzelf, vers 18.

Verder geeft Hij te kennen dat Gods genadige verlossing van hen, in antwoord op hun wenen, roepen en bidden, verkregen zal worden, vers 19. En hoewel voor een poosje benauwdheid en verdrukking hun droevige spijs en drank zal zijn; zal dat nochtans in zulk een zalvende en bevindelijke kennis der Waarheid eindigen, wat hem grotelijks zal versterken tegen de verleiding van de blinde wachters en stomme honden: *“Uw leraars zullen niet meer als met vleugelen wegvliegen, maar uw ogen zullen uw leraars zien”,* vers 20.

Een dienaar der letter staat in zijn boeien en in dienstbaarheid van zijn verderfenis; en hij is een reuk der zonden en toorn en niets anders. Het is aan zijn aangezicht - dat tegen hem getuigt - zichtbaar. De aanmatigende zondaar die - zonder door God gezonden te zijn - de bediening inloopt staat in hoogmoed, verwaandheid en vals vertrouwen. Hij verhardt en spreekt de goddeloze moed in. De dwaalgeest die bedekt ketterijen invoert, is een dienaar van satan en staat bij de vader der leugenen, door hem aangezet en bewerkt. De Arminiaan staat in het vlees, vertrouwt op zijn eigen hart, steunt op zijn verstand en stelt vlees tot zijn arm. Hij is niet van vat in vat geledigd, hij ligt op zijn heffe stil; zijn reuk is niet veranderd.” Hij verzint niet de dingen die Gods zijn, maar die der mensen zijn.”

Maar de dienaar van Christus staat vast in des Heeren sterkte, in Zijn genade en gunst, in Zijn gerechtigheid, in Zijn waarheid, in de vrede die Hij gemaakt heeft en in de vrijheid die Hij uitgeroepen heeft. Hij staat als Zijn ambassadeur en Zijn mond tot het volk, verschijnende in Zijn licht en brandende van Zijn liefde, zoekende Zijn eer en roem en het welzijn van al Zijn zaad. Want voor dezulken, “is het leven Christus en het sterven gewin.”

Welnu, God zij zulke zielen genadig in het horen van hun geroep en in het beantwoorden daarvan. En dan het verlichten van hen om oog in oog met hun leraars te zien en dat zijzelf op hetzelfde fundament gebouwd worden waarop de apostelen en profeten gebouwd werden en dat de meest grondige dienaar van Christus niet meer als met vleugelen zal wegvliegen, of van hun verborgen zijn in de verborgenheden van het Koninkrijk, is inderdaad een zegen. Maar indien zij, op zekere tijd verleid zouden worden, of afwijken, dan zal een woord achter hen, hen weer op hun plaats brengen: ***“En uw oren zullen horen het woord desgenen, die achter u is.”***

Maar nu, *wat is een woord achter ons?* (Eng. En uw oren zullen horen een woord achter u).

De wet wordt genoemd een stem der woorden. Elk gelovige moet trachten deze stem der woorden achter zich te houden en zichzelf niet laten betoveren, gelijk de uitzinnige Galaten, door er weer naar teruggeleid te worden. Deze stem der woorden verblind ons als deze vóór ons is en doodt ons als het binnenin ons is. Daarom, hebbende de toekomstige toorn ontvloden en van de berg die van vuur brandt, van duisternis en donkerheid, moeten wij ons wachten voor het zuurdeeg der farizeeër, opdat zij ons niet weer tot de wet terug brengen. Want Hij die zijn aangezicht Sionwaarts heeft moet Sinaï achter zijn rug houden, en de stem der woorden achter zich om zijn ijver aan te sporen en als waarschuwing niet achterom te zien: “Gedenkende aan zijn vorige ellende, zijn ballingschap en de alsem en gal.”

Dit is echter niet “het woord achter ons” omdat het geen leven geeft, noch toont het de weg daarheen aan, zoals dit woord doet: “Dit is de weg, wandelt in denzelven.” Want niet de wet, maar het Evangelie; niet Mozes, maar Christus; niet de letter, maar de Geest wijst de weg des levens aan en de Weg tot het leven.

Wederom, het woord des levens in de mond van Christus is een woord vóór ons: “En wanneer hij Zijn schapen uitgedreven heeft, zo gaat Hij voor hen heen; en de schapen volgen hem, overmits zij Zijn stem kennen.”

Maar verder, het woord der waarheid in de mond van Evangeliedienaars moet zijn een woord vóór ons. Het in een droeve zaak wanneer iemand die een leider genoemd wordt achter gaat. Hij behoort vóór de kudde te gaan in kennis, bevinding, oordeel en gave. En met Paulus te zeggen: “Weest mede mijn navolgers, en merkt op degenen, die alsoo wandelen.” Wederom: “Weest mijn navolgers, gelijkewijs ook ik van Christus.” Maar, om een dominee over een volk te hebben die niets is dan een nieuwelings, of een oude vrouw, is een van Sions ergste rampen: “De drijvers Mijns volks zijn kinderen en vrouwen heersen over hetzelfde”, Jes. 3: 12. De goedertieren Heere verlosse ons allen van deze drijvers en heersers.

Maar niettegenstaande alles wat gezegd is, heeft het arme kind van God menigmaal een woord **achter** zich nodig. God zegt: ‘hij zal het hebben en zijn oren zullen het ook horen. Want dit woord wordt gesproken en gehoord: “Wanneer de gelovige ter rechter- of linkerhand afwijkt.” Nu, belooft God niet Zijn volk op een effen pad te leiden waarop zij zich niet zullen stoten? Ja, en Hij zegt: “Laat uw ogen rechtuit zien, en uw oogleden zich recht voor u heen houden. Weeg den gang uws voets. Wijk niet ter rechter- of ter linkerhand”, Spr. 4: 25, 21, 27.

Maar, *indien God Zijn volk op een effen pad leidt waarop zij moeten gaan en hen beveelt niet rechts noch links af te slaan, vanwaar komen dan deze, in de tekst genoemde, zijpaden?* Want het woord achter spreekt: “Wanneer zij ter rechter- of linkerhand afwijken.”

De aanleiding van deze afwijkingen is de stem der vreemden, of het onzekere geluid der bazuin van blinde wachters, door de Meester der verzamelingen genoemd: “*Zie hier en zie daar.*” Maar (zegt Hij) “gij zult hen niet navolgen.” Ofschoon het wel waar is dat de schapen hen niet zullen volgen, want ze kennen de stem der vreemde niet, hebben zij toch op zekere tijden hun aandacht verkregen en hen met verwondering en verbazing vervuld en gemaakt dat zij op twee gedachten hinkten; hun gevoel beïnvloed, over hen geijverd, kwamen in hun gunst en zijn in hun huizen ontvangen; en zijn vaak zowel van rechts als van links geslingerd. Op deze tijden zullen zij horen het woord desgenen, die achter u is, zeggende: “Dit is de weg wandelt in denzelven.”

Wat is dat woord dat achter ons spreekt?

Ik zou u willen vragen, Christen, hoe het woord in het eerst tot u kwam.

U zult antwoorden: “Het kwam niet als een woord eens mensen, maar in waarheid als het Woord van God; het kwam in kracht en in de Heilige Geest, en in vele verzekerdheid.”

Indien het *met kracht* kwam was het inderdaad het Evangelie, hetwelk is de kracht Gods tot zaligheid. En indien het *in de Heilige Geest* kwam, was het Evangelie voor u de bediening des Geestes “hetwelk leven geeft.” Als het *in vele verzekerdheid* kwam, dan was dit “het Woord des geloofs, hetwelk wij prediken”, want geloof kwam tot u door het gehoor en het gehoor door het Woord Gods. De Vader sprak liefde tot u, de Zoon sprak leven, barmhartigheid en vrede, en de Geest sprak “Abba, Vader” in u en droeg Zijn getuigenis tot uw zoonschap bij.

Dit woord had toen een zoete klank en het heeft nu dezelfde klank. Dit woord uit verleden bevinding, hetwelk u levend maakte en u in het eerst hoop gaf, is een woord achter u; en de stem Gods hierin luidt: “Hetgeen gij dan van den beginne gehoord hebt, dat blijve in u. Indien in u blijft, wat gij van den beginne gehoord hebt, zo zult gij ook in den Zoon en in den Vader blijven”, 1 Joh. 2: 24.

“Gedenk dan” (zegt de Heere) hoe gij het ontvangen en gehoord hebt, en bewaar het. Houd dat gij hebt, opdat niemand uw kroon neme. Omdat gij het woord Mijner lijdzaamheid bewaard hebt, zo zal Ik ook u bewaren uit de ure der verzoeking.” Welnu, op de stem van dit woord achter ons moet op gelet worden voordat wij ons ter rechter- of linkerhand wenden.

De Galaten gingen op de rechte weg en gingen goed. Maar zij gingen ter linkerhand van de weg af welke naar Horeb leidt. Toen sprak De Geest door Paulus in het woord achter hen: “Hebt gij den Geest ontvangen uit de werken der wet? Die u dan de Geest verleent en krachtig onder u werkt, doet Hij dat uit de werken der wet, of uit de prediking des geloofs?” Bent u in de Geest begonnen? Wandelt dan door de Geest en volbrengt de begeerlijkheid des vlees niet. Dit was het woord achter hen.

Insgelijks. Wanneer de verdwaalde Ariaan tot de rechterhand “zie hier!” schreeuwt, vernederende en ontterende de Heere der heerlijkheid en hun wijsheid en kennis boven Hem stellen, nemende Zijn rechterhand en noemende Hem een schepsel ons wijzende op een niet in het vlees gekomen God en om Hem te zoeken, maar niet “als schijnende in het aangezicht van Jezus Christus” maar in de furie van zijn ijver in een verbroken wet - dan heeft het woord een stem achter u.

Hoe heeft u Christus in het begin aangenomen? Als een mens, als een schepsel, als een ledige naam, als een plaatsbekledend God, of een God door ambt, of als een verbondshoedanigheid zonder een Goddelijk Persoon om het te vervullen en te ondersteunen? Of heeft u Hem aangenomen zoals Thomas dat gedaan heeft en zei: “Mijn Heere en mijn God?” Of zoals andere heiligen hebben gedaan: “Zie Deze is onze God, wij hebben Hem verwacht, en Hij zal ons zaligmaken; Deze is de Heere. Wij hebben Hem verwacht, wij zullen ons verheugen en verblijden in Zijn zaligheid”, Jes. 25: 9. De stem Gods in het woord achter u is dit: “Gelijk gij dan Christus Jezus, den Heere hebt aangenomen, wandelt also in Hem.” U hebt Hem als God over alles aangenomen; Die ook volkomen kan zaligmaken; als een gewillig, gepast en algenoegzaam Zaligmaker; als het gepaste, Voorwerp van elke tak der Goddelijke aanbidding en het Onderwerp van al uw liefde, geloof, hoop en vertrouwen. Was er iets met Hem gedeeld? Wat wilt u nu dan met Hem delen? U wist toen in Wien u geloofd had en ‘u was ervan verzekerd dat Hij machtig was uw pand, bij Hem weggelegd, te bewaren tot dien dag. ’ Maar nu heeft u uw vrijmoedigheid weggeworpen, welk een grote vergelding des loons heeft.

Uw genegenheden voor Hem zijn bekoeld, uw liefde is verkoud en uw gedachten aangaande Christus zijn vervallen én schraal; en u twijfelt aan alles en u heeft nergens houvast aan.” Een vijand heeft dit gedaan” U moet wederkeren tot uw eerste Man, want het was u toen beter dan het nu is.” Dit gevoel is niet uit Hem, Die u geroepen heeft.” Het is de stem van een vreemde. Het is een onzeker geluid. Het is een ongegrond ‘*zie hier en zie daar*’, ga hen niet na en volg hen niet na. Schenk aandacht aan de stem van Christus in het woord achter u. De Geest heeft toen in uw hart van Jezus getuigd en heeft Christus in u verheerlijkt en Zijn getuigenis droeg tot uw zoonschap bij door het geloof van Hem.” Maar zovelen Hem aangenomen hebben, dien heeft Hij macht gegeven kinderen (Eng. zonen) Gods te worden. Dezelve zalving

is waarachtig en is geen leugen blijft daarom in Hem.” Die u verleid hebben, hebben u niet geleerd hetgeen de zalving u geleerd heeft. Daarom hebt u zulke leraars niet van node noch zulk onderwijs, omdat zij u niet dezelfde lessen geleerd hebben gelijk dezelve zalving leert, maar het tegengestelde.

“Gij hebt de zalving van Hem ontvangen en die leert u van alle dingen, en gelijk zij u geleerd heeft, zo zult gij in Hem blijven”, 1 Joh. 2: 27.” Zet uw hart op de baan, op den weg dien gij bewandeld hebt.” Keer weer, o jonkvrouw Israëls, keer weer tot deze uw steden. Hoe lang zult gij u onttrekken, gij afkerige dochter? Want de HEERE heeft wat nieuws op de aarde geschapen: de vrouw zal de man omvangen.”

En van dat nieuws, van Die Immanuël, *God met ons*, laat niemand u verleiden, laat niemand u de aandacht daarvan afleiden; want de gelovige is volmaakt in Hem. En die in Hem blijft brengt veel vrucht voort. Maar buiten Hem is niets dan gebrek, onvruchtbaarheid en ellende.

II. En nu de zaligmakende raad en het onderricht dat in het woord achter ons gegeven wordt. Het is dit: ***”Dit is de weg, wandelt in denzelven als gij zoudt afwijken ter rechter- of ter linkerhand.”***

Maar dan, welke weg is dit? Ik antwoord: “Het is een weg die de vogel niet heeft gekend, geen roofvogel. Een weg welke de leeuwenwelpen niet hebben betreden, noch de brullende leeuw der bodemloze put noch enige welp van hem is daar ooit op geweest, Job 28: 7, 8.” Het is verborgen voor de ogen aller levenden.” “De natuurlijke mens begrijpt niet de dingen, die des Geestes Gods zijn; hij kan ze niet verstaan, omdat ze geestelijk onderscheiden worden. Hij weet niets dan wat hij natuurlijk weet en in die dingen verderft hij zichzelf. Hij zou graag wijs willen zijn, ofschoon hij als een wild ezelsveulen geboren is. Maar deze weg gaat hem te boven, het ligt ver buiten zijn gezicht en buiten zijn bereik.” De weg des levens is de verstandige naar boven, opdat hij afwijken van de hel beneden.” Nu, dit is Gods weg; en Gods wegen zijn niet des mensen wegen. Zo hoog de hemel boven de aarde is, zo hoog zijn Gods wegen boven des mensen wegen en Gods gedachten boven de gedachte van de mens.

“Christus is de Weg, de Waarheid en het Leven.” Hij is Gods Weg op aarde onder alle heidenen Zijn Heil. Waar Hij ook geopenbaard wordt, wordt Hij geopenbaard als de Weg tot de Vader. Hij is

de Weg door de offerande die Hij geofferd heeft en door de genoegdoening die Hij teweeggebracht heeft, door het pad dat Hij als onze Voorloper betreden heeft, door de deur der hoop die Hij geopend heeft, door de weg des levens die Hij verhoogd heeft en ingewijd door het voorhangsel, dat is door Zijn vlees; door de leer waarin Hij onderwees; door het geloof dat Hij volbracht heeft; door het voorbeeld dat Hij gesteld heeft en door de belofte des levens en gave des vredes die Hij als een onschatbare erfenis nagelaten heeft.”Dit is de weg, wandelt in denzelven.”

Het pad der heiligen is de weg der Waarheid, de weg des levens, des vredes, der wijsheid, des verstands, van heiligheid en van liefde en Christus is dit alles. Ik ben de Waarheid, Ik ben het Leven. Hij is onze Vrede. Ik ben de Wijsheid, Ik ben het Verstand.”Ik ben de HEERE, uw Heilige; de Schepper Israëls, ulieder Koning”, Jes. 43: 15.”Deze is de waarachtige God en het eeuwige leven”, 1 Joh. 5: 20. Om door het geloof in Hem te wandelen en in het geloof van deel aan Zijn gunst te hebben is te wandelen in alle dezen.

“Dit is de weg, wandelt in denzelven.”

5. De hevige storm en de hemelse stilte⁴

“Gij verdrukte, door onweder voortgedrevene, ongetrooste: zie, Ik zal uw stenen gans sierlijk leggen, en Ik zal u op saffieren grondvesten”, Jesaja 54: 11.

In dit hoofdstuk worden de kinderen van God, die onder de bediening van Christus uit het oude verbond in het nieuwe overgingen, *bevolen om geschal te maken met vrolijk gezang, en te juichen ofschoon zij geen barensnood hadden*, maar als het ware terstond te voorschijn kwamen. Want hoewel zij onvruchtbaar geweest waren, en geen vruchten voortgebracht hadden, nochtans, zijnde nu een Evangeliekerk, is ze de getrouwde vrouw en niet zoals degenen die aan het oude verbond vasthielden, ofschoon *het Jeruzalem dat nu is* meer kinderen had dan het hemels Jeruzalem. Degenen die aan het oude verbond vasthielden waren eenzaam en hadden geen man. Een groot gezin met kinderen zonder man was voor haar geen eer, maar eerder een schande.

Zij wordt bevolen *de plaats harer tent wijd te maken*, om aan te tonen dat de Kerk verplaatsbaar is, *en de gordijnen harer woning uit te breiden*. Één van de bedekkingen en gordijnen van de tabernakel oudtijds, was fijn getweerd linnen, hetgeen - denk ik - het zinnebeeld was van “de rechtvaardigmaking der heiligen, genaamd (Engels wit linnen) rein en blinkend fijn lijnwaad”, Openb. 19: 8. Als de bruid hiermede versierd is zegt ze: “Ik ben zwart doch lieflijk (gij dochteren van Jeruzalem!) gelijk de tenten van Kedar, gelijk de gordijnen van Salomo”, Hoogl. 1: 5. Dit is het bedekkende kleed van de hele Kerk; en gezegend is hij wiens ongerechtigheden vergeven zijn, en wiens zonden daarmee bedekt zijn.

Zij wordt bevolen *de koorden des geloofs, vrede en liefde, te verlengen*, en al *de pinnen vast in te steken* die deze koorden omvatten en samenbinden. God belooft *dat zij ter rechter- en ter linkerhand uit zal breken en dat haar zaad de heidenen zal erven en de verwoeste steden, die zonder God geweest waren, doen bewonen* door God in Zijn heiligen.

God vertroost haar in twee dingen, welke zwaar op overtuigde zondaars liggen; *de schande harer jonkheid*, hetwelk - wanneer de zonden onzer jonkheid voor ons gesteld worden - smartelijk is: “Gedenk niet der zonden mijner jonkheid, noch mijner overtredingen”, zegt er een, Psalm 25: 7.

En Hij vertroost de heidenen *in de smaad hunner wedumschap*. De Joden plachten de heidenen *de verlatene en de eenzame* te noemen. Maar. God belooft deze smaad af te wissen en hun betere namen te geven: “Tot u zal niet meer gezegd worden: de verlatene, en tot uw land zal niet meer gezegd worden: het verwoeste; maar gij zult genoemd worden: Mijn lust is aan haar; en uw land: Het getrouwde; want de HEERE heeft een lust aan u, en uw land zal getrouwd worden”, Jes. 62: 14.

De naam “de verlatene” wordt verwisseld voor de naam van “Gods lust.” En in plaats van “verwoeste”, wordt het “Het getrouwde.” Daarna volgt: Want uw Maker is uw Man, HEERE der heirscharen is Zijn Naam; en de Heilige Israëls is uw Verlosser; Hij zal de God des gansen aardbodems genaamd worden.”

Maar ik wil aan mijn tekst beginnen die voor deze arme heidenen vol troost is.

“Gij verdrukte.”

Vele zijn de verdrukkingen des rechtvaardigen: Omdat deze arme heidenen het Evangelie ontvangen hadden en van de afgoden tot God gekeerd, werd dat erbarmelijk misbruikt door degenen die een de oude afgodendienst vasthielden. Dezen vielen hen heftig aan. De duivel porde de hele wereld aan om nieuwe goden te maken, het Evangelie tegen te staan en haar bekeerlingen te vervolgen. Zoals het volgt: “De eilanden zagen het, en zij vreesden; de einden der aarde beefden; zij naderden en kwamen toe; de een hielp den ander, en zeide tot zijn metgezel: Wees sterk. En de Werkmeester versterkte den goudsmid; die met den hamer glad maakt, dien, die op het aambeeld slaat, zeggende van het soldeersel: Het is goed; daarna maakt hij het vast met nagelen, dat het niet wankelt”, Jes. 41: 5-7.

Maar onder dit alles bemoedigt God dit heiden-Sion: “Vrees niet, want Ik ben met u; zijt niet verbaasd, want Ik ben uw God, Jes. 41: 10. Ziet zij zullen zich zekerlijk vergaderen, doch niet uit Mij; wie zich tegen u vergaderen zal, die zal om uwentwil vallen”, Jes. 54: 15.

⁴ Vertaling Mevr. T. B. Visser

Vreselijk waren de vervolgingen die deze arme schepselen hadden te verduren. Maar naast dit alles werden zij ook vanbinnen zeer verdrukt, want daar zij in afgodendienst grootgebracht waren en dit diep op het hart gegraveerd was moest het Woord, zo diep als de wortel zat, snijden en ontzettend doordringen en wonden aler deze bedrieglijke godsdienst van de vezel kon worden afgesneden en tenietgedaan in al haar spruiten. Niets minder dan een almachtige kracht kon dit teweegbrengen. “Velen ook dergenen, die ijdele kunsten gepleegd hadden, brachten de boeken en verbranden ze in aller tegenwoordigheid; en berekenden de waarde derzelve, en bevonden vijftig duizend zilveren penningen. Alzo wies het Woord des Heeren met macht, en nam de overhand”, Hand. 19: 19, 20.

Wederom; toen de valse goden, die zij vereerd en aanbeden hadden, door Goddelijke openbaring ontdekt werden als niets te zijn dan slechts verworpen schepsels, afvallige engelen, duivels, de vijanden van God en de enige verwoesters van de mens moest dit - wanneer het thuisgebracht werd - door de verlichte consciëntie vanbinnen verschrikkelijk werk maken. Vooral wanneer de val van de mens ontdekt werd evenals zijn inzien in de verbroken wet, en de zonden door de spiegel in het licht van Gods aangezicht gesteld werd.

*“Gij verdrukte, door **onweder** voortgedrevene, ongetrooste.”*

Wanneer de Almachtige de heilige wet Gods aan de arme zondaar toepast in al zijn zuiverheid, heiligheid en geestelijkheid is dit een zinnebeeldig onweder, zoals Paulus het noemt: “Een berg en het brandende vuur, en donkerheid, en duisternis en onweder”, Hebr. 12: 18. Want zoals met een onweer de hemel zwart van wolken zijn, zo is het ook terwijl deze storm duurt, er zijn niets dan wolken en donkere dagen, Ezech. 34: 12. Er is in de ziel een dikke duisternis, ja, een schrik en grote duisternis; een tastbare duisternis die waarneembaar is. God Zelf schijnt ook in verschrikkelijke wolken verborgen te zijn; hetwelk ons meer en meer op een afstand houdt, wanneer wij dag en nacht bezig zijn om naderbij te komen en pogen een gunstige ontvangst te krijgen.”Gij hebt U met een wolk bedekt zodat er geen gebed doorkwam”, Klaagl. 3: 44.

In een onweder is gewoonlijk een sterke wind; vandaar dat het een drijvende wind genoemd wordt: “Och, dat mij iemand vleugelen als ener duive gawe: ik zou heenvliegen, waar ik blijven mocht. Ik zou haasten dat ik ontkwame van den drijvenden wind, van den storm”, Psalm 55: 7, 9.

De gevreesde geest der dienstbaarheid, hetwelk de noordenwind genoemd wordt, maakt de zondaar bevende. Het gaat gepaard met zulke beroeringen en verschrikkingen dat de ziel beschaamd maakt, in de war brengt en verbijsterd. Hij weet niet wat hij is, waar hij is, noch wat er gaande is. En onder al deze sombere en verschrikkelijke donkerheid, is er een “verschrikkelijk geluid in zijn oren”, Job 15: 21. “Verschrikkingen zullen hem als wateren aangrijpen, een wervelwind zal hem wegstelen; en zal hem wegstormen uit zijn plaats”, Job 27: 20, 21.

De vloeken en dreigingen der wet rollen de een na de ander als hevige donderslagen over hem heen. God antwoordt de zondaar uit de schuilplaats des donders, en beproeft hem aan de wateren der strijd, Psalm 81: 8. Op zulke tijden is elke dienstknecht van Christus een Boanerges, een zoon des donders, Markus 3: 17.

Het is met de zondaar zoals beschreven staat in het zesde hoofdstuk van Openbaring; bij de opening van elk zegel wordt er niets gehoord van de Cherubim dan een stem van een donderslag zeggende: “Kom en zie!” Openb. 6: 1. Soms was het alsof er zeven donderslagen tegelijk hun stem lieten horen.

Bovendien is de wet een *vurige* wet; deze openbaart Gods grimmigheid over alle ongerechtigheid der mensen, zoals bliksemflitsen, snijdende overtuigingen, die gepaard gaan met het doorborende zwaard des Geestes, de geest des mensen wonden, verdorren, verwelken en opdrogen. “Want met vuur en met Zijn zwaard zal de HEERE in het recht treden met alle vlees; en de verslagenen des HEEREN zullen vermenigvuldigd zijn”, Jes. 66: 16.

God Zelf vergelijkt het geval van de arme heidenen, onder hun beproevingen, met de zondvloed in de dagen van Noach: “Want dat zal Mij zijn als de wateren Noachs, toen Ik zwoer, dat de wateren Noachs niet meer over de aarde zouden gaan; alzo heb Ik gezworen, dat Ik niet meer op u toornen, noch u schelden zal. Want bergen zullen wijken en heuvelen wankelen, maar Mijn goedertierenheid zal van u niet wijken, en het verbond Mijns vredes zal niet wankelen, zegt de HEERE uw Ontfermer.” Jes. 54: 9, 10.

In overeenstemming met het hierboven genoemde is de toorn Gods de donder en bliksem, welken het heiden-Sion in deze storm en onweder hadden vergezeld. Dit erkent God: “Voor een klein

ogenblik heb Ik u verlaten, maar met grote ontfermingen zal Ik u vergaderen. In een kleinen toorn heb Ik Mijn aangezicht van u een ogenblik verborgen, maar met eeuwige goedertierenheid zal Ik Mij uwer ontfermen”, Jes. 54: 7, 8. Ten einde haar te troosten, haar vrezende te kalmeren en haar twijfels weg te nemen zweert Hij haar dat Hij nimmermeer op haar toornen zal, noch schelden op een wrekende wijze.

Welnu; daar God de grote overstroming, - de beproeving der heidenen - vergelijkt met de watervloed in de dagen van Noach, zal ik enige woorden over dat onderwerp zeggen, namelijk over Gods optreden; waarin gezegd wordt: ”Op dezen zelven dag zijn alle fonteinen des groten afgronds opengebroken en de sluizen des hemels geopend”, Gen. 7: 11, zodat de slagregens van boven en de fonteinen van beneden samenspannen.

Zo blijkt het precies te zijn met de arme zondaar wanneer God hem in handen neemt. Het wordt gezegd: ”Hij zal op de goddelozen regenen strikken, vuur en zwavel; en een geweldige stormwind zal het deel huns bekken zijn”, Psalm 11: 6. De zondaar neemt het begin van zo'n storm waar, en hij vreest de gehele inhoud daarvan. Want dit *regenen van strikken* is niets anders dan dat de hemel onze ongerechtigheid openbaart; Job 20: 27. Zonden zijn de strikken der ziel. En wat veilig wordt bewaard in Gods gedenkboek, wordt de zondaar openbaargemaakt en ordentelijk voor ogen gesteld wanneer God hem in de hand neemt. In het licht van Gods aangezicht blijken de zonden meerder te zijn dan de haren van ons hoofd; en onder het gewicht daarvan vervalt de kracht.

Maar dit is alles nog niet. Want zo zeker als God Zijn wet toepast, gepaard met Zijn grimmigheid op de zonden en onze ongerechtigheid in die spiegel ontdekt, zo zeker zieden alle verdorvenheden van het hart op en ontdekken deze zichzelf, zoals vijandschap, opstandigheid, wanhoop, ongelooft, zinnelijkheid en de woede van satan. Dit alles rijst samen op. “Want gelijk een bornput zijn water opgeeft, also geefft het hart haar boosheid op”, Jer. 6: 7. Of zoals Jesaja zegt: ”Doch de goddelozen zijn als een voortgedreven zee, want die kan niet rusten, en haar wateren werpen slijk en modder op”, Jes. 57: 20. Zodat de arme zondaar vanboven een stortvloed krijgt, en de grote diepten beneden losbreken.

Tussen deze twee raakt hij ten einde raad. Maar dit onderwijs toont en verzekert hem hoe de zaken met de zondaren zullen gaan in de grote dag. Want zo zeker als Abraham, bij het offeren van zijn zoon, de dag van Christus zag, zo zeker ziet een zondaar, die aldus door God geleerd wordt, de dag des gericht.

“Gij verdrukte, door onweder **voortgedrevene**; ongetrooste.”

Ik moet wel denken dat dit woord “voortgedrevene”, doelt op de ark van Noach, welke ging op de wateren. Want op een zee zonder kust moet dat wel heel wat voortdrijving ontmoet hebben. Alle schepen worden erg voortgedreven (heen en weer geslingerd) op de golven en deining van de zee, vooral wanneer de wateren in beroering zijn door een hevige storm en onweer. Hierbij vergelijkt God de benauwdheden der Kerk, genoemd in mijn tekst. “*Gij verdrukte, door onweder voortgedrevene, ongetrooste.*”

Verdrukt, zowel naar lichaam als ziel, voortgedreven door onweder, en ontbloot van alle vertroosting. Zo wordt het gemoed van een arme zondaar van het een naar het ander voortgedreven. Eerst op een verbroken wet, die toorn en dood werkt. Dan in zijn eigen hart waarin hij niets ziet dan vijandschap, onboetvaardigheid en opstand. Dan in zijn voorgaand leven, zijn eigen boze weg, die niet goed was. En daar ontmoet hij duizend overtredingen. Dan ziet hij voorwaarts naar de dag des oordeels en daar is niets te zien dan een onverbiddelijk Rechter om de tegenstanders te verslinden. Indien hij op de aarde ziet, ziet hij moeite en benauwdheid der ziel, en naar de hemelen, dan blijken die van ijzer te zijn. Indien hij op zijn werken ziet, is dat alles zonden, en indien op de bemoedigende beloften, ontmoet hem daar de rekening van bedriegers en misleiders. Indien hij op de heiligen ziet, verwekt hun veilige en voortreffelijke staat, hem tot jaloersheid. Ziet hij op zijn zondige metgezellen, zij mijden en bespotten hem; zodat de walgelijkheid van zijn natuur vanbinnen, en het gezicht op zijn voorgaande dwaasheden vanbuiten; de beschuldigingen der consciëntie en de pijlen van satan hem “zat van woelingen houden zowel bij dag als bij nacht”, Job 7: 4.

Behalve dit, wordt hij van de ene naar de andere menselijke uitvinding geslingerd. Hij probeert aalmoezen, vormelijke gebeden, beloften en goede voornemens; en gaat naar alle theologen en godsdienstige personen, die hij kent, om raad. Sommigen roepen het een en anderen wat anders: *ziet*

hier en zie daar, en hij probeert al hun raad. En gelijk de bloedvloeiende vrouw wordt het erger in plaats van beter. Want er zijn slechts weinig uitleggers die dit handschrift verstaan, noch zijn landgenoten zijn van veel nut in deze storm. Desondanks, is dit alles de voortgang van dit werk dienstbaar; hoewel dat ons toeschijnt dat het slechts ons onheil vergroot, want het maakt ons ziek van een vleses arm, en het leert ons de onbekwaamheid van zulke heemeesters kennen.

Dit maakt de Zaligmaker des te dierbaarder als Hij verschijnt. Zijnde een Vriend in nood wordt Hij zeer gewaardeerd. Hij, Die het gehele werk doet; zal de volle eer ontvangen.

”Gij verdrukte, door onweder voortgedrevene, *ongetrooste*.”

Geen vertroosters onder de mensen, geen troost uit de beloften, geen troost van de Geest, geen troost uit hoop, geen troost door liefde, geen troost in de wereld, geen troost in het leven, geen troost in uzelf, geen troost van God.

“Zie, Ik zal uw stenen gans sierlijk leggen.”

Ik zal van u - een schip in de golven - een gebouw der genade maken.”Zie, Ik leg een Grondsteen in Sion, een beproefden Steen, een kostelijken Hoeksteen, Die wel vast gegrondvest is.” Op Die Rots zult gij gebouwd worden, zonden noch dood zullen u nimmer overweldigen. Dusdoende zal “het gericht gesteld worden naar het richtsnoer en de gerechtigheid naar het paslood; en de hagel zal de toevlucht der leugenen wegvagen, en de wateren zullen de schuilplaats overlopen Jes. 28:17. “Ik zal nauwkeurig het gericht naar het richtsnoer stellen.” Ik wil voor elke breuk naar het richtsnoer der leer, volkomen genoegdoening van uw Borg. En “gerechtigheid zal Ik naar het paslood stellen.” Ik wil een nauwkeurige volmaakte gehoorzaamheid in oprechtheid; zodat “Sion door recht verlost zal worden”, uitgewerkt op haar Borg.” “En haar wederkerenden door gerechtigheid”, volbracht door haar Verbonds-Hoofd. ‘En u, die nog niet uitgehouwen daar neerligt in de steengroeve der gevallen natuur, zal tot deze vaste grond komen, die Ik in Sion gelegd heb. Ik zal u als levende stenen op een geestelijk huis bouwen, tot een heilig priesterdom, om geestelijke offeranden op te offeren, die Gode aangenaam zijn door Jezus Christus.’ “Daarom is ook vervat in de Schrift: Zie, Ik leg in Sion een uitersten Hoeksteen, Die uitverkoren en dierbaar is; en: die in Hem gelooft, zal niet beschaamd worden”, 1 Petrus 2: 5, 6.

”Ik zal uw stenen gans sierlijk leggen.”

Ik zal u en uw “dochters als hoekstenen maken, uitgehouwen naar de gelijkenis van een paleis.” Psalm 144: 12. God heeft de vaste grond gelegd, en God neemt uit de steengroeve van het verstokte mensdom wie Hij wil en brengt hen tot Christus wanneer Hij hen voor Zijn doel uitgehouwen heeft, en legt hen op de vaste grond, hen één in Hem makende, en één onder elkaar. Hij bouwt hen op een geestelijk huis, een paleis voor de Koning der koningen en HEERE der Heeren. Vandaar dat het een tempel genoemd wordt “een woonstede Gods in den Geest.”

“Ik zal uw”stenen gans sierlijk leggen.” (Engels: “*Ik zal uw stenen met sierlijke kleuren leggen*”).

Het zal een gebouw worden van elke kostelijke steen die de vorstelijke kroon der vorsten versiert; zoals het geschreven staat: “En de HEERE der heirscharen zal hen beschutten, en zij zullen eten nadat zij de slingerstenen zullen ten ondergebracht hebben; zij zullen ook drinken en een gedruis maken als de wijn; en zij zullen vervuld worden, gelijk het bekken, gelijk de hoeken des altaars. En de HEERE hun God zal hen te dien dage behouden, als zijnde de kudde Zijns volks; want gekroonde stenen zullen in Zijn land als een banier opgericht worden”, Zach. 9: 15, 16.

Hier zien we de bouwstoffen van dit gebouw, en welk soort stenen het zijn: geen portland of marmer, maar de stenen die een statiekroon versieren, of juwelen zoals het geschreven staat: “Alsdan spreken die den HEERE vrezen, een ieder tot zijn naaste: de HEERE merkt er toch op en hoort, en er is een gedenkboek voor Zijn aangezicht geschreven, voor degenen die de HEERE vrezen, en voor degenen, die aan Zijn Naam gedenken. En zij zullen, zegt de HEERE der heirscharen, te dien dage, dien Ik maken zal, Mij een eigendom zijn; en Ik zal hen verschonen, gelijk als een man zijn zoon verschoont; die hem dient”, Ma1. 3: 16, 17. Hier zijn de stenen waarmede de Kerk opgebouwd wordt; en God zal deze gans sierlijk leggen, opdat zij mogen beantwoorden aan de vaste grond, die van saffieren is.

Welnu, er zijn uiteenlopende *kleuren* onder deze kostelijke stenen. We zien dat de borstplaat van de hogepriester, en de bouwstoffen van het fundament van het Nieuwe Jeruzalem, de vrouw des Lams, het meest van dezelfde soort stenen waren.

"Gij verdrukte, door onweder voortgedrevene, ongetrooste: *zie, Ik zal uw stenen gans sierlijk leggen.*"

Welnu, deze kostelijke stenen hebben heel wat geslijp en polijsting nodig voordat de schoonheid en glans voor de dag komt. Dit is dan ook de voornaamste reden waarom dezen, zo hevig voortgedreven worden. En daar de fundamenteën van het hemels Jeruzalem dezelfde waren als die in de borstlap des gericht's gezet waren, in welke stenen al de namen van de twaalf stammen gegraveerd waren, toont dit ons aan dat de twaalf glansrijke stenen, aan de fundamenteën van het hemels Jeruzalem, hun glans met al hun heerlijkheid geheel dat verborgen gebouw - genaamd de bruid, de vrouw des Lams - zouden beschijnen.

God zegt, in mijn tekst, dat Hij de stenen van het heiden-Sion *gans sierlijk zal leggen*, (Engels, *met sierlijke kleuren* zal leggen).

Hier moet ik de natuurkundigen raadplegen voor sommige kleuren van deze stenen.

Voordat ik begin wil ik dit opmerken, dat onder de hele verscheidenheid van kleuren, die onder deze stenen gevonden worden, er niet één zwart is: "Ik ben, zwart, doch lieflijk"; Hoog1. 1: 5. Zwart was haar natuurlijke tint; haar schoonheid is geleend.

Noch zijn er vale kleuren bij, hetwelk een teken van ziekte is, schuld en dood: "En ik zag, en zie, een vaal paard, en die daarop zat, zijn naam was de dood", Openb. 6: 8. Vaal (bleek) is de kleur van een zieke ziel, en ziek van zonden; welke kleur veranderd wordt met de verschijning van genade."Daarom zegt de HEERE: Die Abraham verlost, tot het huis van Jakob alzo: Jakob zal, nu niet meer beschaamd worden, en nu zal zijn aangezicht niet meer bleek worden. Want als hij zijn kinderen, het werk Mijner handen, zien zal in het midden van hem, zullen zij Mijn Naam heiligen" Jes. 29: 22, 23. Hieruit blijkt dat Gods tegenwoordigheid en Gods werk verandering brengen in het bleke gezicht van Jakob.

Noch vind ik iets van de rouge welke zulken als Izebel gebruiken, die haar aangezicht blankette en ten venster van het paleis uit keek om Jehu te bekoren. Maar hij beval om haar vanboven neer te stoten om van de paarden vertreden en door de honden gegeten te worden, 2 Kon. 9: 30. De kleuren van deze stenen schijnen de dingen uiteen te zetten die algemeen en natuurlijk zijn.

"Ik zal uw stenen gans sierlijk leggen."

- De *diamant* is de kostelijkste, hardste en waardevolste van alle stenen in de natuur. De natuurlijke kleur is wit. Deze kleur wordt op de Kerk toegepast: "Al waren uw zonden als scharlaken, zij zullen wit worden als sneeuw", Jes. 1: 18."En van de leraars zullen er sommigen vallen om hen te louteren en te reinigen, en wit te maken", Dan. 11: 35. En wanneer deze gereinigd zijn en afgescheiden van de zondaren, overtreft de diamant deze niet. "Als de Almachtige de koningen daarin verstrooide, werd zij sneeuw wit als op Zalmon. Psalm 68: 15.
- *Hyacinth* is een purper kleur, gedragen door soevereine vorsten: "En purperen klederen, die de koningen der Midianieten aangehad hadden", Richt. 8: 26. Dit is de koninklijke kleur: "En gij hebt ons onzen God gemaakt tot koningen en priesters, en wij zullen als koningen heersen op de aarde." Vandaar dat onze Heere, de leden van Zijn Kerk, die Hem aankleven Die het Hoofd daarvan is, vergelijkt bij het haar van deze kleur: "Uw hoofd op u is als Karmel, en de haarband (Engels: het haar) uws hoofds als purper; de Koning is als gebonden op de galerijen." Hoog1. 7: 5."Ik zal uw stenen gans sierlijk leggen."
- *Topaas*, een prachtige kleur geel. En deze goud-kleur is de kleur des geloofs: "Ik zal maken, dat een man dierbaarder zal zijn dan dicht goud, en een mens dan fijn goud van Ofir", Jes. 8: 12. Dit is de kleur des geloofs, of getrouwheid. "Ik raad u, dat gij van Mij koopt goud, beproefd komende uit het vuur, opdat gij rijk moogt worden", Openb. 3: 18. Hij was omgord aan de borsten met een gouden gordel, Openb. 3: 13. Waarheid was Zijn gordel als Profeet; getrouwheid Zijn gordel als Priester en gerechtigheid Zijn gordel als Koning."Want gerechtigheid zal de gordel Zijner lenden zijn, ook zal de waarheid (Engels: getrouwheid) de gordel Zijner lenden zijn." Jes. 11: 5.
- *Sardius*, is een bloedkleur. Niet alleen zijn de heiligen rood, zijnde gewassen in het bloed van

Christus, maar rood van het bloed der martelaren. En in deze kleur, wordt de Kerk beschreven.”Te dien dage zal er een wijngaard van roden wijn zijn: zing van dezelve bij beurten. Ik, de HEERE, behoed dien, alle ogenblik zal Ik hem bevochtigen; opdat de vijand hem niet bezoeken zal Ik hem bewaren nacht en dag.” Jes. 27: 2, 3.

- *Jaspis*. Het beste is groen; een symbool van het leven. Alles in de schepping, is groen. “Gezegend daarentegen is de man, die op den HEERE vertrouwt. Want hij zal zijn als een boom, die aan het water geplant is en zijn wortels uitschiet aan een rivier, en gevoelt het niet wanneer er een hitte komt, maar zijn loof blijft groen; en in een jaar van droogte zorgt hij niet, en houdt niet op van vrucht te dragen.” Jer. 17: 7, 8. Onzes Heeren bevel aan de verslindende sprinkhanen, de Turkse predikers, is: “dat zij het gras der aarde niet zouden beschadigen, noch enige groente, noch enigen boom, dan de mensen alleen, die het zegel Gods aan hun voorhoofden niet hebben”, Openb. 9: 4.
- *Sardonyx*; roodachtig, naar wit hellend; de ware maagdenkleur, gepast voor zielen toebereid voor de Zone Gods.”Want ik heb ulieden toebereid om u als een reine maagd aan een Man voor te stellen, namelijk Christus”, 2 Kor. 11: 2. Deze eerbare blozende kleur is de oorzaak van 's Heeren vriendelijke smeekbede: ”Toon Mij uw gedaante; doe Mij uw stem horen; want uw stem is zoet en uw gedaante is lieflijk.” Hoog1. 2: 14. Het is de kleur van een blozend aangezicht, zoals zij dat hebben die God teder liefhebben, zoals men zien kan in Ezra.”Ik ben beschaamd”, zegt hij, “en schaamrood om mijn aangezicht tot U op te heffen, mijn God; want onze ongerechtigheden zijn vermenigvuldigd tot boven ons hoofd”, Ezra 9: 6.
- Ik zou mogen noemen de *chrysoliet*, licht groen, als uitdrukking van jong bekeerden, enkel levendgemaakt, en dat is alles.
- En de *beril*, bleek groen, een bleek aangezicht; want zulke zielen hebben geen leven dan in hun overtuigingen en begeerte; en toch leven deze arme zielen bij deze dingen, of worden in leven gehouden. “En in dit alles (en dit alleen) is het leven van hun geest.” Jes. 38: 16.
- De *chalcedon*, een bleek tintje blauw; een beschrijving van hen die net uit de storm komen, de wolken zien overdrijven en de blauwe lucht verschijnen.

Neem dit alles bij elkaar aldus: Mijn Kerk is zo schitterend als de diamant door heiligmaking in Christus; in glanzende majesteit der heersende genade zo purper als de hyacint; in reinigend geloof zo rijk en zo geel als de topaas; onder de grote verzoening zo rood als, sardius; in leven en groenheid zo groen als de jaspis; als een reine maagd zo schoon er blozend als de sardonyx; en zelfs de minsten van heel het huisgezin onder de werking van Mijn Geest, zijn zo groen als de chrysoliet, of de beril, niet verdord, maar groen; en elke ziel waarop het ware licht schijnt, gelijk de chalcedon, heeft een tintje van de regenboog, en komt met Mij in vrede.

Aldus heb ik getracht deze stenen aan te tonen waarover Gods Woord uitweidt. En Hij belooft dezen *gans sierlijk te leggen*. Al de kleuren waar ik iets van weet heb ik aangestipt. Ik zou wel willen dat het licht van mijn verstand gelijke tred kon houden met de geestkracht van mijn ziel; dan zou mijn lezer een veel beter verslag krijgen. Maar dit Woord is menigmaal zowel tot waarschuwing als tot steun geweest: ”Indien iemand spreekt, die spreke als de woorden Gods; indien iemand dient, die diene als uit kracht die God verleent; opdat God in allen geprezen worde door Jezus Christus, Welken toekomt de heerlijkheid, en de kracht in alle eeuwigheid. Amen.” 1 Petrus 4: 11.

”Gij verdrukke, door onweder voortgedrevene, ongetrooste: zie, Ik zal uw stenen gans sierlijk leggen. **En Ik zal u op saffieren grondvesten.**”

Hier moet een verbazende verandering komen om van de storm der Sinai en van de zondvloed van Noach, als een diamant of robijn op Saffieren gebouwd en gegrondvest te worden. Maar het geheel van deze verborgenheid, zowel van *de storm* als van *het grondvesten*, is genomen van een soortgelijk iets hetwelk reeds tevoren plaats gevonden had ten aanzien van de mensen, zoals bij de wetgeving bleek en hetgeen daarna geschiedde. De storm en het onweder zijn van Sinai genomen, en hetgeen (van de van de vloed geschreven is), van Noach.

Ten eerste van de wetgeving: ”En Mozes leidde het volk uit het leger Gode tegemoet; en zij stonden aan het onderste des bergs. En de ganse berg Sinai rookte, omdat de HEERE op denzelfden nederkwam in vuur; en de ganse berg beefde zeer. Toen het geluid der bazuin gaande was en zeer sterk werd, sprak Mozes; en God antwoordde hem met een stem. Als de HEERE nedergekomen was, op den berg Sinai, op de spits des bergs, riep de HEERE Mozes op de spits

des bergs; en Mozes klom op. En de HEERE zeide tot Mozes: Ga af, betuig dit volk, dat zij niet doorbreken tot den HEERE om te zien, en velen van hen vallen. Daarna zullen ook de priesters die tot den HEERE naderen, zich heiligen, dat de HEERE niet tegen hen uitbreke. Toen zeide Mozes tot den HEERE: het volk zal op den berg Sināi niet kunnen klimmen, want Gij hebt ons betuigd, zeggende: Bepaal den berg en heilig hem. De HEERE dan zeide tot hem: Ga heen, klim af, daarna zult gij en Aaron met u opklimmen; doch dat de priesters en het volk niet doorbreken om op te klimmen tot den HEERE, dat Hij tegen hen niet uitbreke.” Ex. 19: 17- 24.

Nadat de wet was gegeven werd er gezegd: ”En al het volk zag de donderen, en de bliksemen, en het geluid der bazuin en den rokenden berg; toen het volk zulks zag, weken zij af en stonden van verre. En zij zeiden tot Mozes: Spreek gij met ons, en wij zullen horen; en dat God met ons niet spreke, opdat wij niet sterven: ” Ex. 20: 18, 19.

Zo'n storm was er eerder nimmer in deze wereld geweest noch zal deze ooit weer komen tot het laatste oordeel; wanneer de bazuin der Archangel de doden zal doen opstaan, en de stem der wet in de ware betekenis, met vuur 'en zwavel en een geweldige stormwind, weer afgelezen wordt. Hetwelk het deel huns bekens moet zijn die een verbond der werken aankleven, en toch dat verbond verbreken. Lees Psalm 11: 6. Deze storm viel op Israël; en deze zelfde storm viel op het heiden-Sion, gepaard met de stortvloeden van boven, en de watervloeden beneden, wat met de watervloed van Noach gebeurde. Maar hierna had Israel een aangenamer blijk. Dat hadden de arme heidenen in mijn tekst ook. De stof voor mijn tekst is inderdaad voornamelijk van deze storm en van wat daarop volgde genomen. De storm die wij gezien hebben hoofdstuk staat in Ex. 19: 20, maar de daaropvolgende stilte in hoofdstuk 24, hetgeen ik overschrijven zal om mijn zaken duidelijk te maken.”Daarna zeide Hij tot Mozes: Klim op tot den HEERE, gij en Aaron, Nadab en Abihu en zeventig van de oudsten van Israël en buigt u neder van verre. En dat Mozes alleen nadere tot den HEERE, maar dat zij niet naderen; en het volk klimme ook niet op met hem. Als Mozes kwam en verhaalde aan al het volk al de woorden des HEEREN en al de rechten, toen antwoordde al dat volk met een stem en zij zeiden: ‘Al deze woorden, die de HEERE gesproken heeft, zullen wij doen.’ Mozes nu beschreef al de woorden des HEEREN, en hij maakte zich des morgens vroeg op en hij bouwde een altaar onder aan den berg en twaalf kolommen, naar de twaalf stammen van Israël. En hij zond de jongelingen van de kinderen Israëls, die brandoffers offerden en den HEERE dankoffers offerden van jonge ossen. En Mozes nam de helft van het bloed en zette het in bekkens; en de helft van het bloed spengde hij op het altaar. En hij nam het boek des verbonds en hij las het voor de oren des volks; en zij zeiden: ‘Al wat de HEERE gesproken heeft, zullen wij doen en gehoorzamen.’ Toen nam Mozes dat bloed en spengde het op het volk; en hij zeide: ‘Zie, dit is het bloed des verbonds, hetgeen de HEERE met ulieden gemaakt heeft over al die woorden.’ Mozes nu en Aäron klommen opwaarts, ook Nadab en Abihu en zeventig van de oudsten van Israël. En zij zagen den God van Israël, en onder Zijn voeten als een werk van *saffierstenen* en als de gestaltenis des hemels in zijn klaarheid.”

Hiervan is mijn tekst genomen. De heidenen beginnen in een onweder en daarna worden ze op saffieren gegrondvest. Hier is de eerste storm die Israël zag toen de hemelen boven zwart waren, de berg beefde en rookte, de donder rolde, en de bliksemen flitsten alsof de gehele berg in vuur stond. “Gods stem”, zegt Paulus, “bewoog de aarde.” Geen ziel in deze wereld had ooit daarvoor zo'n gezicht en zo'n storm gezien. Maar het was om hen toe te bereiden voor een beter en meer hemels vertoon der Goddelijke goedertierenheid.

Eerst offeren zij offeranden. Dan wordt het bloed op het boek en het volk gesprenkeld. En dan komen Mozes - de middelaar - de priesters en de ouderlingen nader en zien de God van Israel: ”En Onder Zijn voeten als een werk van saffierstenen, en als de gestaltenis des hemels in Zijn klaarheid”, Ex. 24: 10. Met de vorige verschijning van God was duisternis het verborgen Zijner tent. Hij kwam in een dikke duisternis tot Mozes; de hemelen waren met wolken bedekt, en niets werd gezien of gehoord dan de stem der woorden, de bazuin, de aardbeving, de wind en het vuur. Maar bij deze verschijning is alles bedaard, kalm en rustig. Geen storm, zelfs geen wolk te zien. De hemel was niet alleen helder, maar *als de gestaltenis des hemels in zijn klaarheid*.

Of mijn lezer het geloven wil, dit is het einde der wet ter rechtvaardigheid een iegelijk die gelooft. Om dit duidelijk te maken wil ik trachten:

1. Te onderzoeken, Wie dit is Die de oudsten zagen: *het was de HEERE God van Israël*.
2. Een weinig onderzoek doen naar het werk onder Zijn voeten: *en onder Zijn voeten als een werk van saffiersteen*.

3. En dit is dit de verklaring ervan: *het was als de gestaltenis des hemels in Zijn klaarheid.*

1. De Goddelijke Persoon Die hier door de oudsten en anderen gezien werd was de Zone Gods in menselijke gedaante, gepaard gaande met de stralende volmaaktheden Zijner Godheid, in welks heerlijke stralen de ouderlingen de hemelen zagen, klaar en zonder wolk. Dit gezicht was bedoeld om hun geloof en hoop tot Zijn toekomstige vleeswording te leiden; op welke tijd die stormachtige en onstuimige bedeling - genoemd de wet - haar vervulling zou krijgen en haar eeuwig einde. Dat dit de Goddelijke Persoon - Die hier gezien wordt, - is, zal ik trachten aan te tonen door twee gezichten gelijksoortig aan dit gezicht, en beiden in het Oude Testament, voorafgaand aan de komst van Christus in het vlees.

“En boven het uitspansel, hetwelk was boven hun hoofden, was de gelijkenis eens troons, als de gedaante van een saffiersteen en op de gelijkenis des troons was de gelijkenis als de gedaante eens mensen, daar bovenop zijnde. En ik zag als de verf van Hasmal, als de gedaante van vuur rondom daarbinnen, van de gedaante Zijner lendenen en opwaarts; en van de gedaante Zijner lendenen en nederwaarts zag ik als de gedaante van vuur, en glans aan Hem rondom. Gelijk de gedaante van den boog, die in de wolk is ten dage des plasregens, also was de gedaante van den glans rondom; dit was de gedaante van de gelijkenis der heerlijkheid des HEEREN. En als ik het zag, viel ik op mijn aangezicht en ik hoorde een stem van Een, Die sprak.” Ezech. 1: 26-28.

In deze verklaring is een klaar uitspansel boven deze luisterrijke gedaante. Hier is de regenboog die de wereld verzekert tegen een tweede zondvloed en de heilige dat hij niet zal verdrinken, en ten ondergaan in verderf. Hier is de gelijkenis van een troon. De luisterrijke volmaaktheden der Godheid is de troon waar bovenop de gedaante als eens mensen; Welke is onze Immanuël, *God met ons*. Van Zijn lendenen opwaarts en nederwaarts was de gedaante als van vuur. Want waar Hij ook gaat is Hij voor de uitverkorenen een Smelter. Daarom: “Zal Hij zijn als vuur van een goudsmid, en als zeep der vollers.”

Indien mijn lezer dit hoofdstuk (Ezechiël 1) geheel wil lezen zal hij vinden dat de cherubs bij Hem gaan, welke Evangelie-dienaars zijn; en de raderen, welken de kerken zijn, gingen bij de cherubs. De gelijkenis van Zijn troon was als de gedaante van een saffiersteen. Dit is de heerlijkheid van onze Heere Jezus Christus in de kerken. Gelukkig zijn zij die verlicht worden om dit te zien en verwaardigd om het te geloven en in liefde dit te omhelzen.

Maar wederom: “Daarna zag ik en zie, boven het uitspansel, hetwelk was over het hoofd der cherubs was als een saffiersteen, als de gedaante van de gelijkenis eens troons. En Hij verscheen op dezelve. Hij sprak tot den man, bekleed met linnen, en Hij zeide: ga in tussen de wielen, tot onder de cherub, en vul uw vuisten met vurige kolen van tussen de cherubs en strooi ze over de stad; en hij ging in voor mijn ogen”, Ezech. 10: 1, 2.

Hier hebben we weer het uitspansel, de saffiersteen en de troon. Hier voert Christus Zijn Priesterlijk ambt uit, bekleed met linnen en Zijn troon was daarbij. Want: “Hij zal Priester zijn op Zijn troon”, Zach. 6: 13. De serafs en de raderen hadden gloeiende kolen genomen, brandende kolen van het altaar, Jes. 6: 6, hetgeen de woorden Gods zijn: “Zie, Ik zal Mijn woorden in uw mond tot vuur maken”, Jer. 5: 14. De serafs delen het Woord uit, en bidden om een goede uitkomst in het werk, maar het is de rechterhand van Christus' kracht die het doeltreffend maakt en haar gloed geeft. Het is Zijn hand die het over de stad strooit, hetgeen aantoonde dat de uitnemendheid der kracht van Hem is, en niet van de mens. En als de hand des Heeren deze kolen strooit gaan deze altijd met kracht van de Heilige Geest en met vele verzekerdheid.

2. Nu ga ik handelen over het werk onder Zijn voeten: “En onder Zijn voeten als een werk van saffierstenen.” Dit, wat het ook is, moeten de grondvesten van Sion zijn; want zo zegt God in mijn tekst: “En Ik zal u op saffieren grondvesten.”

De saffiersteen - als het verslag waar is - is de tweede in waarde naast de diamant. Deze is blauw, van een prachtig hemelsblauw. De beste soorten daarvan hebben gouden spikkels. De blauwe kleur stelt de hemelen voor, de gouden spikkels de sterren en andere lichtgevende hemellichamen. Dit was het werk van saffierstenen die werden gezien onder de voeten van de Heere God van Israël.

3. Dit is de gevolgtrekking van de beschrijving: "Als de gestaltenis des hemels in zijn klaarheid." Het hemellichaam beduidt de hemelen in het geheel, in tegenstelling tot de zomen of delen daarvan. De gehele gestaltenis was klaar, of in zijn natuurlijke klaarheid. Er was geen hagel, regen noch sneeuw; geen stormen, winden noch onweder; geen wolk te zien; geen nevels, geen rook, damp; de hemelen waren niet beneveld, dreigend noch betrokken. Dit is de gestaltenis der dingen van Christus en Zijn troon: de saffierstenen vergezellen de gedaante van de Man en de troon waarop Hij zit.

Maar er kan gevraagd worden: *"Wat is er van de hele storm geworden?"*

Wel, deze Koning Die op Zijn saffiertroon zit, staat geen stormen toe Zijn vredige regering te verstoren; want "door weldadigheid ondersteunt Hij Zijn troon, Spr. 20: 28; en weldadigheid is altijd kalm." "Zie, een Koning zal regeren in gerechtigheid; en de vorsten zullen heersen naar recht. En die Man zal zijn als een verbergings tegen den wind en een schuilplaats tegen den vloed; als waterbeken in een dorre plaats, als de schaduw van een zwaren rotssteen in een dorstig land." Jes. 32: 1, 2.

De vloed is verborgen voor de ogen der gelovige in deze schuilplaats. En de koude noordenwind is verborgen voor diegenen die deze verbergings omhelzen. Dus dan, *wat is er van deze storm geworden?* Ik bedoel zonden, de overtreding der wet. De Heere antwoordt dit: "Ik delg uw overtredingen uit, als een nevel, en uw zonden als een wolk; keer weder tot Mij, want Ik heb u verlost." Jes. 44: 22. En: "Zo ver het oosten is van het westen, zo ver doet Hij onze overtredingen van ons", Psalm 103: 12. Ja, meer nog, Hij heeft hen als een steen in de diepte der zee geworpen, zodat het hemellichaam daardoor in al zijn klaarheid is. "De koning zittende op Zijn saffiertroon, verstroot alle kwaad met zijn ogen", Spr. 20: 8.

Maar wat is er geworden van de wrekende gerechtigheid, 'welke allen vervloekt die niet blijven in al hetgeen geschreven is in het boek der wet om dat te doen', en dat de ziel die zondigt sterven zal?

De Man Die op deze saffiertroon zit is voor ons een vloek gemaakt; Hij stierf, de Rechtvaardige voor de onrechtvaardigen; op Hem is het oordeel en vonnis uitgevoerd, en door Zijn dood is aan het recht genoeg geschied en beiden verenigen zich om deze saffiertroon te ondersteunen: "Gerechtigheid en gericht zijn de vastigheid Uws troons; goedertierenheid en waarheid gaan voor Uw aanschijn heen", Psalm 98: 14. Hier gaat niets voor dan goedertierenheid en waarheid. Goedertierenheid gaat voor onze wedergeboorte en waarheid om ons vrij te maken.

Maar wat is geworden van de wrekende gerechtigheid, die in de storm geopenbaard werd?

Antwoord: Die wijnpers is getreden en al de droesems uit die beker werd verslonden door de dood van Christus. Kom tot Hem en u zult de waarheid ondervinden van hetgeen ik beweer, zoals anderen gedaan hebben en met blijdschap beleden hebben. "En te dienzelven dage zult gij zeggen: Ik dank U, HEERE, dat Gij toornig op mij geweest zijt, maar Uw toorn is afgekeerd, en Gij troost mij." Jes. 12: 1. In het aangezicht van Christus verschijnt God te allen tijde met welgevallen, met behagen, verzoend, liefdevol en goedgunstig voor: de mens. Nader deze Troon, en u zult het zo bevinden, en niet alleen het lichaam der hemelen klaar vinden, maar meer nog; want, in Christus "bedekt Zijn heerlijkheid de hemelen, en is de aarde vol van Zijn lof", Hab. 3: 3.

Laat mijn lezer nu hierop letten: De volmaakheden der Godheid van Christus, en de luisterrijke heerlijkheid die daarvan afstraalt, zijn *Zijn troon der heerlijkheid*, of *Zijn illustere troon*. Deze heerlijkheid vervult de hemelen; in de heerlijkheid van Zijn Eigen Goddelijke volmaakheden is Hij op de troon gezet. Maar de menselijke natuur die onze Heere aannam, en welke voor ons tot een drankoffer geofferd is, in Wiens lippen genade is uitgestort en voor eeuwig gezegend is, in Wien al de volheid der genade woont, en de schatten der kennis; Hij, met al Zijn volheid is onze Saffier-Troon; onze Troon der genade. "En Ik zal de sleutel van Davids huis op zijn schouder leggen; en hij zal opendoen en niemand zal sluiten, en hij zal sluiten en niemand zal opendoen. En Ik zal hem als een nagel inslaan in een vaste plaats en hij zal wezen tot een stoel (Engels: troon) der eer voor het huis zijns vaders", Jes. 22: 22, 23. Vergelijk dit met Openb. 3: 7.

"Ik zal", zegt God, "u op saffieren grondvesten."

Nu, "niemand kan een ander fundament leggen dan hetgeen gelegd is, hetwelk is Jezus Christus", 1 Kor. 3: 11. En het is in Hem waarin God lust heeft. In Hem zijn alle eigenschappen en volmaakheden Gods en stemmen overeen tot zaligheid onzer Zielen. Hier is Gods goedertierenheid om te vergeven, terwijl gerechtigheid, door het bloed des verbonds, gevangen

uit de kuil verlost. Leven verlevendigt ons, alwetendheid zorgt voor ons, almacht ondersteunt ons, en alomtegenwoordig beschut ons. Gods wijsheid voorziet in dit alles voor onze zaligheid, terwijl medelijden en erbarming bewezen wordt in ons aannemen in Christus. Barmhartigheid trekt ons tot Hem, en goedertierenheid zal eeuwig gebouwd worden in de verheerlijking der heiligen. De wet is groot en heerlijk gemaakt, en de eer en autoriteit van de Wetgever is bevestigd; vrede wordt uitgeroepen, verzoening gesloten, en de vriendschap tussen God en de mens hersteld. Genade heerst door gerechtigheid over al de menigvuldige zonden, over dood en over al de wijsheid, sluwheid en boosaardigheid der duivels.

Dit is de Grondsteen Die God in Sion gelegd heeft; en dit fundament is met saffieren gelegd. Hier is de hemel opgeklaard van al haar stormen, en overtreders van hun wolk der zonden, terwijl elke volkomenheid der Godheid de troon bevestigt en samengaat om de Kerk te ondersteunen en te versieren. Staat vast in den Heere, mijn innig geliefden, en laat uw hart bereid zijn, vertrouwend in de Heere.

En nu, indien mijn lezer twee of drie stappen hogerop wil klimmen - ik zal wachten tot hij komt - zal ik hem groter dingen tonen dan deze; namelijk, een hemel binnen een hemel. In deze verborgen hemel zag ik een wonder: "Een vrouw bekleed met de zon, en de maan was onder haar voeten en op haar hoofd een kroon van twaalf sterren", Openb. 12: 1. In deze Hemel zie ik de Schepper der zon, de zon in luister overtreffen. "Ulieden daarentegen, Die Mijn Naam vreest, zal de Zon der gerechtigheid opgaan, en er zal genezing zijn onder Zijn vleugelen." "De HEERE zal u wezen tot een eeuwig Licht, en uw God tot uw sierlijkheid. Uw zon zal niet meer ondergaan."

Boven de troon is een uitpansel; zo ook boven het hoofd van Christus en Zijn Kerk, Ezech. 1: 25, en een regenboog zonder wolk. Hier is de blauwe lucht in de saffier, en de gestaltenis des hemels in zijn klaarheid. In deze hemel worden uitnemendste dingen door de maan voortgezet, Deut. 33: 14. En onder dit goedgunstig hemellichaam zullen er elke maand nieuwe vruchten rijpen, of op elke nieuwe maan: "Aan de beek nu, aan haar oever, zal van deze en van gene zijde opgaan allerlei spijsgeboomte, welks blad niet zal afvallen, noch de vrucht daarvan vergaan; in zijn maanden zal het nieuwe vruchten voortbrengen, en zijn vrucht zal zijn tot spijs en zijn blad tot heling", Ezech. 47: 12. En deze bomen kunnen niet ophouden elke maand te dragen, omdat de maan in deze hemel haar licht niet zal intrekken: "Uw zon zal niet meer ondergaan, en uw maan zal haar licht niet intrekken." Jes. 60: 20. Dus heb ik het uitpansel uiteengezet, de regenboog, de zon en de maan.

Indien mijn lezer de twaalf tekenen zou willen zien, mag hij deze ontdekken aan de kroon der Kerk; ook het Zevengesternte of de zeven sterren voorbij (het sterrenbeeld) de stier, zal hij zien in Openb. 1: 16. De mindere sterren (lager in rang) worden onder de heiligen gevonden, welken als lichten schijnen, in de wereld, Fil. 2: 15, alsmede onder hen die dienstbaar zijn in het bekeren der zielen: "De leraars nu zullen blinken als de glans des uitpansels, en die er velen rechtvaardigen, gelijk de sterren, altoos en eeuwiglijk", Dan. 12: 3.

En welke hemel zou mijn lezer wensen te genieten onder de zon dan deze? Hier is de algemene vergadering, de engelen, en God de Rechter van allen, en Christus de Middelaar.

Hebbende mijn gedachten gegeven over de bovengenoemde storm en vredige stilte, wil ik nu een weinig ingaan op het volgende vers, hetwelk is: **"En uw glansvensters zal Ik kristallijnen (Engels: van agaten) maken en uw poorten van robijnstenen, en uw ganse landpaal van aangename stenen"**, Jes. 54: 12.

Het nut van glasvensters is om door te kijken, om licht door te laten, en de regen buiten te houden, hagel, wind en sneeuw. En het heerlijk Evangelie, of de heerlijkheid Gods schijnende in het Evangelie, hetwelk het leven en de onverderfelijkheid aan het licht brengt, wordt genoemd: *een venster* of vensters. Het is bij- en door het Evangelie dat de dierbare Verlosser op ons ziet. "Hij staat achter onzen muur", zegt de Kerk; "kijkende uit de vensteren, blinkende uit de traliën", Hoog1. 2: 9. Hij stond, tijdens de oude bedeling, achter de Scheidsmuur die de Joden van de heidenen scheidde. Hij keek uit de vensteren van het oude verbond hetwelk Hij gemaakt had met Abraham, Izak en Jakob. En Hij vertoonde Zichzelf door de traliën der typen, zinnebeelden en schaduwen, door de wettige offeranden, maar werd zó als slechts schemerig gezien.

Tot deze vensteren komen arme, duistere, door satan verblinde zielen. Overtuigd Zijnde daarvan komen dezen om licht te krijgen, en om in te zien in de verborgenheden der verlossing en zaligheid.

“Wie zijn dezen, die daar komen gevlogen als een wolk, en als duiven tot haar vensters?” Jes. 60: 8. Daar het Evangelie een klare openbaring is van vorige duistere verborgenheden, en de waarheid van voorgaande typen; en daar pardon en wedergeboorte worden beloofd en de weg om dit te verkrijgen aangewezen wordt; is dit een zinspel op de glazen zee in de tabernakel en de koperen zee in de tempel. Die genoemd wordt *een glazen zee*. “En ik zag als een glazen zee met vuur gemengd, en die de overwinning hadden van het beest en van zijn beeld, en van zijn merkteken en van het getal zijns naams, welke stonden aan de glazen zee, hebbende de citers Gods”, Openb: 15: 2.

Welnu, God zegt *dat Hij Sions glasvensters kristallijnen (van agaten) zal maken*. De agaats werd, volgens de verklaring, oudtijds hoog geschat, maar minderde naderhand aan waardering. De verschillende agaten van verschillende landen zijn talrijk, en de soorten – verscheiden; ze zijn hard en van het keisoort. Men zegt dat deze harder is dan de jaspis, en een betere polijsting nodig hebben. Ze worden in verschillende landen gevonden en verschillen natuurlijk in kleur. Ze worden in Sicilië en Candy gevonden. Er zijn agaten onder de Indianen gevonden, en in Thebe in Egypte, in Thracië en bij de berg Oeta, op de heuvel Parnassus, in Cesbus en Messene, en ook op het eiland Rhodes.

Maar er is een reden waarom de Heilige Geest van deze gebruik maakt om het licht der heiligen voor te stellen is om de verscheiden dingen die daarin ontdekt worden. Want u zult daar van nature in afgedrukt vinden - zeggen de geleerden – een vorm en deel van rivieren, wouden en werkende paarden, koetsen en kleine wagens, of door paarden gedragen draagstoel, samen met paardentuig. In Messene staan er bloemen in afgedrukt zoals die langs de straatwegen en in veldpaden groeien. Welnu, of deze werkers in de verborgenheden der natuur het goed of verkeerd hebben, zal ik niet betwisten. Maar ik weet wel zeker dat al deze dingen gezien worden door het licht wat op de berg Sion schijnt. Hier ben ikzelf een levend getuige van.

Ik heb de rivier des levens gezien, en de stromen daarvan welke verblijden de stad Gods. Ik heb de zekerheid gezien van hen die in de wouden slapen, Ezech. 34: 25. Ik lees van paarden voor de wagens van Farao, en van Gods paard Zijner majesteit in den strijd, Zach. 10: 3.

Van alle stenen waar ik ooit over gelezen heb, heb ik nimmer over zijns gelijke gelezen, noch van alle kostelijke stenen, neem ze allen bij elkaar, deze hebben niet zoveel verschillende afbeeldingen van dingen als deze steen heeft, welke *de agaats* genoemd wordt. Ik kan mij niet herinneren meer dan twee- of drie maal over deze steen in de hele Bijbel gelezen te hebben. Deze wordt niet in de borstlap van Aaron gevonden, noch in de funderingen van het hemels Jeruzalem. En toch wordt van deze steen gebruik gemaakt om het licht der Kerk af te beelden: “En uw glasvensters zal Ik kristallijnen (van agaats) maken.”

Het is toepasselijk dat deze steen aangehaald wordt om het licht van Gods heilige stad te vermelden. Want als het Gode behaagt om uit Sion, de volkomenheid der schoonheid, blinkende te verschijnen, ziet hier de arme zondaar Hem-Zelf, zijn eigen hart en de harten van het hele mensdom.

In deze stad zien wij de Koning der heerlijkheid in al Zijn schoonheid en de heerlijkheid schijnende in Zijn aangezicht. Hier is de Fontein des levens in al zijn bronnen; de beek der wellusten in al zijn stromen, de Boom des levens, en zijn genezende bladeren; de vrucht daarvan, en hun vrolijk makende uitwerkingen. Hier is de vette maaltijd, en van reine wijnen, die gezuiverd zijn; hier is de wapenrusting van de Koning der koningen, en de heirlegers des hemels delende in de triomf wanneer Hij de gevangenis gevangen heeft genomen; hier is de stad Gods, waar zoveel heerlijke dingen van gesproken worden; waarvan de muren ‘heil’ heten. De getrouwheid in Zijn beloften is Zijn werk van goud, en de Parel van grote waarde - in Zijn verscheiden ambten - is Zijn poort; God Zelf is de Bouwmeester daarvan, en de heerlijkheid Gods is Zijn licht. En wat zal ik nog meer zeggen?

“Ik zal uw glasvensters kristallijnen maken.” ***“En uw poorten van robijnstenen, en uw ganse landpale van aangename stenen.”***

Voordat ik op deze poorten inga, wil ik een weinig onderzoek doen naar het ware vermaak van deze stad, waarvan gezegd wordt dat de grondvesten saffieren zijn, de glasvensters kristallijnen, en de poorten daarvan robijnstenen.

1. De eerste heerlijkheid daarvan is licht, zoals gezegd wordt: "En de stad behoeft de zon en de maan niet, dat zij in dezelve zouden schijnen; want de heerlijkheid Gods heeft haar verlicht, en het Lam is haar Kaars", Openb. 21: 23.
2. Het tweede zoet vermaak is de beek der wellusten, hetgeen mij de eeuwigdurende uitvloeisels der Goddelijke liefde schijnt te zijn; *want de liefde*, zegt Paulus, *vergaat nimmermeer*. "Gij drenkt hen uit de beek Uwer wellusten", Psalm 36: 9.
3. Het derde heerlijk vermaak van deze stad is de Boom des levens met zijn kostelijke vrucht: "In het midden van haar straat en op de ene en andere zijde der rivier was de Boom des levens, voortbrengende twaalf vruchten", Openb. 22: 2. En: "Die Overwint, Ik zal hem geven te eten van den Boom des levens, die in het midden van het paradijs Gods is", Openb. 2: 7.
4. In deze stad houdt de wapenrusting op en komt er voor eeuwig een einde aan oorlog: "Vrede zij in uwe vesting, welvaren in uw paleizen", Psalm 122: 7. "De rechtvaardige komt om, en er is niemand die het ter harte neemt; en de weldadige lieden worden weggeraapt zonder dat er iemand op let, dat de rechtvaardige weggeraapt wordt voor het kwaad. Hij zal ingaan in den vrede", Jes. 57: 2.
5. Daar is een volkomenheid der blijdschap, wat van vier dingen ontspringt: Ten eerste is het de blijdschap in de oogst, wanneer de tarwe in de Schuur gebracht wordt op het einde van de oogst. Het is de verheuging van hen die de buit uitdelen: de strijd is beëindigd en de triomf volgt. Het is de vreugde der erfenis: de eerstgeborene is tot zijn ouderdom en tot de mate zijner grootte gekomen en neemt bezit van zijn erfenis. Het is de blijdschap der huwelijksstaat: "Laat ons blijde zijn en vreugde bedrijven, want de bruiloft des Lams is gekomen, en Zijn vrouw heeft zichzelf bereid. En eeuwige blijdschap zal op hun hoofd wezen", Openb. 19: 7, Jes. 51: 11.
6. Deze stad is bestemd om de heerlijke rust van al de heiligen te zijn. God zweeg (Engels: rustte) in Zijn liefde toen Hij deze gegrondvest had. Zijn hand rust hier in het opbouwen daarvan. Hier rust de arbeider van de last des daags en de hitte, en van al de tegenstanden, benauwdheden en vervolgingen der goddelozen."Er blijft dan men rust over voor het volk Gods", Hebr. 4: 9.
7. Er wordt van deze stad gezegd dat ze vrij is, en ons aller moeder. In de huidige staat is vrijheid ver van volmaakt. Want ofschoon wij uit de kuil zijn uitgelaten, Zach. 9: 11, en van schuld en vuil gereinigd zijn, en verlost van de dienstbaarheid der wet, en van de heersende en verdervende macht der zonde, zijn we toch bezwaard met het lichaam des doods. En het lichaam des vleses is gedoemd tot de dienstbaarheid des verderfs. Maar beiden zullen vrijgemaakt worden van de dienstbaarheid der Verderfenis, tot de vrijheid der heerlijkheid der kinderen Gods", Rom. 8: 21.
8. Het volgende van oneindige waarde in deze stad is de heerlijke verschijning der inwoners. Zij dragen allen één kleur; en als priesters Gode, zijn zij allen met linnen bekleed: "En haar is gegeven dat zij bekleed worde met rein en blinkend fijn lijnwaad (Engels: linnen); want dit fijn lijnwaad zijn de rechtvaardigmakingen der heiligen", Openb. 19: 8.
9. Het volgende wat op te merken valt is dit, namelijk, dat er in heel dit Boek niets beloofd wordt dan aan overwinnaars: "Die overwint, zal alles beërven." Vandaar dat zij allen in triomf verschijnen, en allen roepen en zingen: "Overwinning!" Dit wordt afgebeeld door de palmtak, hetwelk de gewoonte was gedragen te worden in oosterse overwinningen: "Na dezen zag ik, en zie, een grote schare, die niemand tellen kon, uit alle natie en geslachten en volken en talen, staande voor den troon en voor het Lam, bekleed zijnde met lange witte klederen, en palmtakken waren in hun handen", Openb. 7: 9.
10. Zij hebben allen kronen op hun hoofden. We lezen ervan: zijnde gekroond met wetenschap, gekroond met goedertierenheid, gekroond met gerechtigheid, gekroond met nimmer afnemende heerlijkheid, en gekroond met leven. Maar om op die grote dag in Christus gevonden te worden, en door Hem geëigend te worden, gezegend en verheerlijkt met Hem, is de beste van alle heerlijke kronen: "Te dien dage, (en speciaal in die grote dag) zal de HEERE der heirscharen tot een heerlijke Kroon en tot een sierlijke Krans, zijn de overgeblevenen Zijns volks." Jes. 28: 5. Vandaar lezen we dat de aanbidders Boven "hun kronen wierpen voor de troon, zeggende: Gij HEERE, zijt waardig te ontvangen de heerlijkheid en de eer en de kracht; want Gij hebt alle dingen geschapen, en door Uw wil zijn zij, en zijn zij geschapen." Openb. 4: 10.
11. Het volgende wat in deze stad genoten wordt is onsterfelijkheid. Deze onze vernederde lichamen moeten worden gereinigd, gelouterd, gezuiverd en veranderd en gelijkvormig worden aan het heerlijk lichaam van Christus. Zwakheid moet veranderd worden voor kracht, oneer

voor eer, verderfelijkheid moet afgelegd worden en onverderfelijkheid aangedaan, sterfelijkheid achtergelaten, wanneer de onverderfelijkheid plaatsvindt. Dit is met onze woonstede die uit de hemel is, overkleed te worden, 2 Kor. 5: 2. En dit is wat ik versta door de volgende passage: “Dezen zijn het, die uit de grote verdrukking komen; en zij hebben hun lange klederen gewassen en hebben hun lange klederen wit gemaakt in het bloed des Lams. Daarom zijn zij voor den troon Gods.” Openb. 7: 14, 15.

12. Het volgend onuitsprekelijk vermaak, hetwelk al het andere kroont, is het beloofde gezicht van onze wonderbaarlijkste, aanbiddelijke, eeuwig-gezegende, genadige en eeuwig-lievende Vader. “De ure komt, dat Ik niet meer door gelijkenissen tot u spreken zal, maar u vrijuit van den Vader zal verkondigen”, Joh. 16: 25. “Zalig zijn de reinen van hart; want zij zullen God zien”, Matth. 5: 8.

“Ik zal uw glasvensters kristallijnen maken.” *“En uw poorten van robijnstenen, en uw ganse landpaal van aangename stenen.”*

De robijnsteen is rood, dat is de kleur ervan. En de gekruiste Christus is de enige Poort van deze stad. Zonder offer en genoegdoening aan het recht daardoor, kan er geen vergeving zijn; en zonder Middelaar kan er - hier of hiernamaals - geen toegang tot God zijn, want zonder bloedstorting is er geen vergeving, en in het hemels Jeruzalem “zal niet inkomen iets, dat ontreinigt en gruwelijkheid doet en leugen spreekt”, Openb. 21: 27. En zonder Middelaar kan niemand tot God naderen: “Niemand komt tot den Vader dan door Mij”, Joh. 14: 6. Als onze Borg delgt Hij onze schulden uit, en door het bloed van Zijn verbond worden wij uit de gevangenis gevoerd. Door het geloof in Hem komen wij tot het licht van Gods aanschijn. Door het geloof in Hem komen wij tot het genieten van Gods liefde. Door het geloof in Hem gaan we over van de dood in het leven; zijnde gerechtvaardigd door het geloof van Hem vinden wij vrede bij God. Door het geloof verheugen wij ons met onuitsprekelijke vreugde vol heerlijkheid: “Wij die geloofd hebben, gaan in de rust.” Door het geloof staan wij in de vrijheid met welke Christus ons vrijgemaakt heeft, terwijl diegenen die niet geloven met de geest der dienstbaarheid bevangen zijn en de toorn blijft op hen.

De gerechtigheid van Christus is over allen die geloven. “En dit is de overwinning die de wereld overwint, namelijk ons geloof.” “Zijt getrouw tot den dood, en Ik zal u geven de kroon des levens.”

De genade des Geestes zijn de eerstelingen der heerlijkheid, en de Geest Zelf is het Onderpand daarvan. Wij ontvangen de beloften van de Geest door geloof, en door het oog des geloofs verkrijgen wij het licht der kennis der heerlijkheid Gods in het aangezicht van Jezus Christus: Christus is daarom de enige Poort, zoals ik eerder in dit werkje heb aangetoond. Het is door het geloof van Hem dat wij tot het genieten komen der eerstelingen, panden, onderpanden, en voorsmaken van al deze hemelse blijdschap, vermaak en lekkernijen, dit heb ik uitgebreid aangetoond.

“En uw poorten van robijnstenen.”

De gekruisigde Christus is de Deur der hoop; hoop komt door Hem binnen en richt zich op God. Hij is de Deur der hoop voor de heidenen; de heidenen vinden toegang in Gods gunst door het geloof van Hem. Hij is de Deur der weldadigheden; *de weldadigheden Davids, die getrouw zijn*, zijn in Hem. Hij is de Deur der schapen. We kunnen deze stal niet ingaan, noch in groene velden weiden dan door het geloof in Hem. Hij is de Poort des levens waardoor wij gaan van de schaduw des doods en de poorten des doods. Hij is de Poort der gerechtigheid, waardoor wij ingaan in een staat der rechtvaardigmaking en Hij is Poort der Waarheid waardoor wij de vrijheid ingaan en vrije toegang tot God vinden. Hij is de enige Poort, hetgeen bij het ingaan daarvan gepaard gaat met zoveel tegenstand van mensen en duivels. Hij is het Voorhangsel waardoor wij ingaan in het Heilige der heiligen, Hebr. 6: 19.

In het kort, Hij is een Huis Gods en de Poort des hemels, Gen. 28: 17. Ik zeg, Hij is het Huis Hetwelk God voor ons bereid heeft: “Wees mij tot een sterken Rotssteen, tot een zeer vast Huis, om mij te behouden”, Psalm 31: 3. Hij is de Poort Die naar de heerlijkheid leidt: “Dewijl wij vrijmoedigheid hebben om in te gaan in het heiligdom door het bloed van Jezus”, Hebr. 10: 19.

Maar ik moet aan de laatste passage van mijn tekst beginnen: “En uw poorten van robijnstenen.” *“En uw ganse landpale van aangename stenen.”*

Het woord “landpalen betekent soms de grens van een land, wat uit het volgende blijkt: “Zebulon zal aan de haven der zeeën wonen en hij zal aan de haven der schepen wezen; en zijn zijde (Engels: grens) zal zijn naar Sidon”, Gen. 49: 13. Wederom: “Doch Sihon liet Israël niet toe door zijn landpale door te trekken”, Num. 21: 23. Alles wat hiermede bedoeld zijn de zomen, uiterste einden of grenzen van een land. Maar soms betekent het de beperkingen, de voorsteden, of vrijheden van een stad: “Doch indien de doodslager enigszins zal gaan uit de palen zijner vrijstad, waarheen hij gevloden was, en de bloedwreker hem zal vinden buiten de palen zijner vrijstad, zo de bloedwreker den doodslager zal doden, het zal hem geen bloedschuld zijn”, Num. 35: 26, 27. Soms betekent landpaal niet meer dan de grenzen van een mens zijn grondbezit: “Jozua, de zoon van Nun, de knecht des HEEREN, stierf, oud zijnde honderd en tien jaren. En zij begroeven hem in de landpale zijns erfdeels te Timnath-Serah”, Jozua 24: 29, 30. Nogmaals: “En bepaal het volk rondom, zeggende: wacht u op den berg te klimmen en zijn einde aan te roeren; al wie den berg aanroert, zal zekerlijk gedood worden”, Ex. 19: 12. Uit al deze teksten blijkt dat de landpaal de grens is van een heilige plek, erfenis of land of de vrijheden van een stad.

Maar, dan, wat is Sions landpaal?

Haar ganse landpale zal van aangename stenen gemaakt worden. We zullen over dit onderwerp in Ezechiël enig licht vinden: “Als gijlieden nu het land zult doen vallen in erfenis, zo zult gij een heffer offeren den HEERE offeren, tot een heilige plaats, van het land; de lengte zal zijn de lengte van vijf en twintig duizend meetrieten en de breedte tien: duizend; dat zal in zijn gehele grens rondom heilig zijn. Hiervan zullen tot één heiligdom zijn vijfhonderd met vijfhonderd, vierkant rondom; en het zal vijftig ellen hebben tot een buitenruim rondom. Alzo zult gij meten, van deze maat, de lengte van vijf en twintig duizend, en de breedte van tien duizend; en daarin zal het heiligdom zijn met het Heilige: der heiligen. Dat zal een heilige plaats zijn van het land; zij zal zijn voor de priesters die het heiligdom bedienen, die naderen om de HEERE te dienen; en het zal hun een plaats zijn tot huizen, en een heilige plaats voor het heiligdom.” Ezech. 45: 1-4.

Hier is ten eerste, een heilige plaats van het land. Geestelijk betekent dit Gods volk, *braakland* genoemd, hetgeen God omploegt tot goede grond, wat het goede zaad ontvangt, gezaaid door de Zoon des mensen; de droge grond hetgeen God bewatert; Gods akkerwerk hetgeen Hij bebouwd; *Eden* genaamd en *de hof des Heeren*. Deze grond zal heilig zijn in al haar landpaal; de Geest Gods en Zijn genade wordt uitgestort om het zo te maken: “Want Ik zal water gieten op den dorstige en stromen op het droge; Ik zal Mijn Geest op uw zaad gieten en Mijn zegen op uw nakomelingen”, Jes. 44: 3. Het is dit water dat al dit land én de landpaal daarvan heilig maakt. Een deel van dit land is voor het Heiligdom; dat is, Christus zal bij Zijn volk wonen: “Hij zal ulieden tot een Heiligdom zijn”, Jes. 8: 14.

“En dit land zal voor de priesters zijn en voor de huizen der priesters.” God heeft al Zijn kinderen voor Zich tot koningen en priesters gemaakt. In dit heilig deel van des Heeren land werken en leven zij en al de landpalen daarvan zullen heilig zijn; dat is God zal met Zijn Geest en genade elk deel daarvan bewateren.

En dit heilig land zal een plaats zijn voor de stad: “En tot bezitting van de stad zult gij geven de breedte van vijf duizend en de lengte van vijf en twintig duizend”, Ezech. 45: 6. U kunt de gehele beschrijving van deze stad vinden in het laatste hoofdstuk van Ezechiël. ‘En het zal vijftig ellen hebben tot een buitenruim rondom”, Ezech. 45: 2.

Welnu, daar deze stad de Kerk is, de bruid, de vrouw des Lams, wat kunnen dan de *buitenruimten* anders zijn dan de uitverkorenen Gods wakende aan de poorten, waarnemende de posten dezer deuren; zielen nog niet vernieuwd, zielen nog niet op de fundering gelegd, nog niet opgebouwd in het geloof, nog niet volmaakt in de liefde?

Dezen zijn de buitenruimten en de landpalen van de stad.

“Ik zal uw ganse landpale van *aangename stenen* maken.”

De heiligen worden genoemd “gekroonde stenen”, Zach. 9: 16. Het is welbekend dat de stenen van een kroon niet van één soort noch van een maat zijn. Het beste dat ik ooit gezien heb van dit soort stenen was in de kroon van de koning, en de krans der prinses, beide in de Toren.

De sardonyx, de chrysoliet en de chrysopraas schitteren niet zo helder als de diamant, de saffier of de robijn; toch is er in allen een schitterende luister. Want indien God woont bij de gebrokenen en

verslagenen van hart en die voor Zijn Woord beeft, moet er een heerlijkheid op hen zijn zelfs wanneer zij in duisternis en in de schaduw des doods wonen. Zulke ziel zien het ook; ja, zij zien een groot Licht, Jes: 9: 1.

Maar nogmaals, en ik ga eindigen.

De landpaal van de Kerk duidt de heerlijkheid aan van het Hemelsland, zoals blijkt uit het volgende: “Zo zegt de HEERE: Er is een stem gehoord in Rama, een klage, een zeer bitter geweën; Rachel weent over haar kinderen; zij weigert zich te laten troosten over haar kinderen, omdat zij niet zijn. Zo zegt de HEERE: Bedwing uw stem van geweën en uw ogen van tranen, want er is loon voor uw arbeid, spreekt de HEERE; want zij zullen uit des vijands land wederkomen. En er is verwachting voor uw nakomelingen, spreekt de HEERE; want uw kinderen zullen wederkomen tot hun landpalen”, Jer. 31: 15-17.

Deze profetie werd vervuld toen Herodes de kinderen in Bethlehem doodde, Matth. 2: 18. Welnu, de Heere troost de dochters van Rachel met een belofte van hun arbeid: het zogen van deze zuigelingen te belonen. God vertelt hen dat er verwachting is, en dat deze kinderen, die niet leefden maar dood waren, (waarom zij weigerden getroost te worden) weder zouden komen. “Zij zullen uit des vijands land wederkomen.” Die vijand is de dood, en het land van de vijand is het graf. En zo volgt er: ”En er is verwachting voor uw nakomelingen, spreekt de HEERE; want uw kinderen zullen wederkomen tot hun landpale”, Jer. 31: 17.

Welnu, tot welke landpaal kunnen deze kinderen wederkomen dan tot de duizend jaren heersen op de nieuwe aarde, en tot de landpaal van het hemels land hierboven? Waar de heiligen, in een fijn lijnwaad boven de diamant uit zullen schitteren. Hebbende hun vernederde lichamen veranderd en gewassen in het bloed des Lams zullen zij de robijn in luister overtreffen; en zullen zij de topaas, in hun gouden kronen, te boven gaan. Daar zij voor eeuwig leven zullen zij groener zijn dan de smaragd; in koninklijke majesteit boven de amethyst uitblinken; en hun hemel zal de saffier met al haar gouden spikkels in luister overtreffen.”En zij zullen, zegt de HEERE der heirscharen, te dien dage, dien Ik maken zal, Mij een eigendom zijn.” Mal. 3: 17.

6. Een wonderlijke op beklimming in de verhoring, of de schakel tussen hemel en aarde.

"En het zal te dien dage geschieden dat Ik verhoren zal, spreekt de Heere, Ik zal de hemel verhoren en die zal de aarde verhoren. En de aarde zal het koren verhoren, mitsgaders de most en de olie. En die zullen Jizreël verhoren." Hoséa 2:20, 21

De dag waarvan hier gesproken wordt, is, zo het mij voorkomt niet de tijd van Christus' openbaring in het vlees, toen de Dageraad uit de hoogte ons bezocht om onze voeten te richten op de weg des vredes. De tien stammen waren toen in ballingschap. En waar ze nu zijn schijnt een verborgenheid te wezen. De dag waarvan hier gesproken wordt, is ook niet die tijd wanneer het evangelie gepredikt werd onder de heidenen. Toen de apostelen als 'een tent gesteld werden voor de zon; en die is als een bruidegom uitgaande uit zijn slaapkamer; ze is vrolijk als een held om het pad te lopen.' Toen, 'Hun geluid over de gehele aarde is uitgegaan en hun woorden tot de einden der wereld', Romeinen 10:18.

De dag waarvan in mijn tekst gesproken wordt is nog toekomstig. Want hoewel enige *weinigen* van de tien stammen toegebracht mochten zijn toen het evangelie gepredikt werd, in en omtrent de landen waarin de tien stammen verstrooid waren - en de uitverkoren kerk gefundeerd werd, zelfs in Babel; - nochtans als *een lichaam* is Israël door het evangelie niet hersteld in de gunst van God. Zij zullen dat ook niet worden, totdat de volheid der heidenen in zal gaan. 'En Hij zeide: noem zijn naam Lo Ammi, want gijlieden zijt Mijn volk niet, zo zal Ik ook de uwe niet zijn. Nochtans zal het getal der kinderen Israëls zijn als het zand der zee, dat niet gemeten, noch geteld kan worden. En het zal geschieden ter plaatse waar tot hen gezegd zal zijn: gijlieden zijt Mijn volk niet; tot hen gezegd zal worden: gij zijt kinderen des levenden Gods. En de kinderen van Juda en de kinderen Israëls, zullen samen vergaderd worden en zich een enig Hoofd stellen en uit het land optrekken; want de dag van Jizreël zal groter zijn.' Hoséa 1:9-11.

Hier hebben wij *de verwerping van Israël*. Er wordt een Lo-Ammi (niet Mijn volk) op hen gelegd dat nog steeds voortduurt. Daarna hebben wij de aanneming der heidenen. Van hen werd eertijds gezegd: 'gij zijt mijn volk niet' maar nu wordt van hen gezegd: 'gij zijt kinderen des levenden Gods.' En als de volheid der heidenen zal ingaan, dan zal 'de Verlosser uit Sion komen en zal de goddeloosheden afwenden van Jakob,' Romeinen 11:26. En alzo zal *Israël* ten laatste zalig worden.

Hiermee stemt Jesaja overeen: 'Want het zal geschieden ten zelven dage, dat de heidenen naar de wortel van Isai, die staan zal tot een banier der volkeren zullen vragen. En zijn rust zal heerlijk zijn. En het zal geschieden te dien dage dat de Heere ten anderen male Zijn hand aanleggen zal om weder te verwerven het overblijfsel Zijns volks, hetwelk overgebleven zal zijn van Assyrië en van Egypte en van Pathros en van Morenland en van Elam en van Sinear en van Hamath en van de eilanden der zee. En Hij zal een banier oprichten onder de heidenen en Hij zal de verdrevenen van Israël verzamelen en de verstrooiden uit Juda vergaderen, van de vier eilanden des aardrijks', Jesaja 11:10-12.

In die tijd, zegt Hoséa, zullen de kinderen van Juda en van Israël samenvergaderd worden en zich een enig Hoofd stellen." Dat is: zij zullen verenigd worden en Jezus Christus en Zijn evangelie omhelzen. 'En Ik, de HEERE, zal hun tot een God zijn en mijn knecht David zal Vorst zijn in het midden van hen; Ik de Heere heb het gesproken', Ezechiël 34:24. Onder dit hoofd zullen zij wederkeren tot hun eigen land. 'Zij zullen uit het land (van hun verstrooiing) optrekken, want de dag van Jizreël zal groot zijn.' Deze grote dag is de dag waarvan in mijn tekst gesproken wordt. 'In welke dag, ik verhoren zal, spreekt de HEERE.'

I.

1. 'Ik zal de hemel verhoren.' De hemel bemiddelt voor Jizreël als *deze grote dag* zal aanbreken. Door de hemel die roept en verhoort wordt, moeten wij *de tussentreding van Christus* verstaan. Het heilige der heiligen, de hemel, is Zijn eeuwige woning.

- In het binnenste heiligdom ging Hij met Zijn Eigen bloed. En tot die dag blijft daar Zijn offerande en voldoening als een liefelijke en welriekende geur voor God. Het is door de overvloed van Zijn genade en door de lieflijke geur van Zijn offer dat al onze gebeden die voor

die dag (van Israëls bekering) opstijgen, aangenaam zijn voor God en door Hem aangenomen worden.

- Bovendien, zoals Christus in de dagen van Zijn menswording voor al Zijn uitverkorenen bad, zo moeten Zijn gebeden ook voor allen verhoord worden. 'En Ik bid niet alleen voor dezen, maar ook voor degenen die door hun woord in Mij geloven zullen. Opdat zij allen één zijn, gelijkterwijs Gij Vader in Mij en Ik in U, dat ook zij in ons één zijn', Johannes 17:20-21.
- De vele beloften die aan Christus en Zijn zaad gegeven zijn, zijn alle *ja en amen* in Hem; en daarom moeten die vervuld worden. De smekingen die door onze Hogepriester neergelegd zijn ten behoeve van al Zijn uitverkorenen moeten verhoord en beantwoord worden. Zijn offer, de voldoening voor hun welzijn aangebracht en de rantsoenprijs voor hen opgebracht en alles wat Hij nu voor ons doet in de tegenwoordigheid van God, vraagt en roept om de eeuwige zaligheid van al Zijn schapen, hetzij Joden of heidenen. En dat op grond van de waarheid en heiligheid, wet en gerechtigheid. En hiertoe belooft God Zijn nauwlettende aandacht en bekrachtigd hebt met een herhaling: 'Ik zal verhoren, zegt de Heere, Ik zal de hemel verhoren.'

2. 'De hemelen' staat (in de Engelse vertaling) in het meervoud. En hierdoor, in de tweede plaats moeten wij een *de Kerk* verstaan, die dikwijls zo genoemd wordt wegens haar hoge geboorte, leer en Godsdienstoefening, wat allemaal van Boven afkomstig is.

- Daarom wordt de evangeliekerk genoemd: 'een groot wonder *in de hemel*', volgens de Engelse vertaling van Openbaring 12:1.
- De bediening van het evangelie wordt verkondigd door een engel, vliegend in *het midden van de hemel* en predik kunt terwijl hij vliegt. En toch predikt hij tot hen die op de aarde wonen, Openbaring 14:6.
- Van de grote rode draak met zijn zeven hoofden en tien hoornen wordt gezegd dat 'er een ander teken *in de hemel* gezien werd.' In deze en andere plaatsen wordt met de hemel dus de kerk, *het koninkrijk der hemelen*, bedoeld.

Nu, de kerk is één van die hemelen die bidt voor Jizreël als de dag van hun bekering aanbreekt. En dit is de opgelegde plicht van de kerk die uit de heidenen zijn voortgekomen. Want de Joodse Kerk bad openbaar voor de bekering van de heidenen, van eeuw tot eeuw. Zelfs Noach betrof Jafeth in zijn voorzeggingen. Mozes gebiedt *de heidenen te juichen met Gods volk*. Deuter. 32:43. Salomo heft zijn gebed voor ons op, 1 Kon. 8:41-40. En de Joodse Kerk bidt voor haar kleine zuster die nog geen borsten heeft en belooft om tot haar te preken en haar op te bouwen, zodra de Messias opdracht zal geven om haar te roepen, Hooglied 8:8, 9. Wat de Heere ook gedaan heeft. 'Gaaf dan henen, onder wijst alle volkeren.' En welke belofte de Joden ook vervuld hebben toen zij hun Evangeliedienaars tot de heidenen zonden, die hun kosten zelf droegen: 'Want zij zijn voor Zijn naam uitgegaan, niets nemende van de heidenen'. 3 Johannes vers 7.

Nu, de kerk uit de heidenen afkomstig - dat zijn allen die geen Joden zijn - moeten dus ook bidden voor de Joden, dat die grote dag kome! Want de verlossing van Jakob zal voortkomen *uit Sion*, namelijk uit de Kerk in de wereld. 'Want gelijkterwijs ook gijlieden Gode ongehoorzaam geweest zijt, maar nu barmhartigheid verkregen hebt door dezer - der Joden - ongehoorzaamheid, alzo zijn ook dezen - de Joden - nu ongehoorzaam geweest, opdat ook zij door uw barmhartigheid zouden barmhartigheid verkrijgen', Romeinen 11:30, 31. Als deze grote dag van Jizreël komt en de kerk in de wereld haar ingewanden van barmhartigheid heeft opgewekt ten behoeve van de Joden, dan zullen de Joden die het evangelie eerst naar de heidenen brachten, tot de Kerk in de wereld komen om het evangelie weer terug te ontvangen. 'Zie, Ik geef u enigen uit de synagoge des satans, der genen die zeggen dat ze Joden zijn, en zijn het niet, maar liegen. Zie, *Ik zal maken dat ze komen en aanbidden voor uw voeten en bekennen dat ik u liefheb*', Openbaring 3:9.

II. Maar wij moeten drie trappen lager afdalen voordat deze grote dag van Jizreël en haar geroep komt. Want zo zegt mijn tekst: 'Ik zal verhoren, spreekt de Heere, Ik zal de hemel verhoren en die zal de aarde verhoren.'

Door *de aarde* wordt Gods uitverkorenen bedoeld die nog niet geroepen zijn, *onbekeerd in hun doodsstaat*, vleselijk, aardsgezind, zijnde door de zonde *aards*, natuurlijk, duivels geworden. Nu, deze *hoop aarde* zal roepen en *de hemel* zal het geroep van de aarde verhoren. Maar zal zo'n dode, zondige aardklomp ooit om hulp roepen tot de hemel? Nee, zij zullen dat niet doen, totdat zij gedwongen worden en dat God hen neervelt en hen levendig maakt om die slag te gevoelen. En Hij belooft dat

dit gebeuren zal door de Koning der koningen en de HEERE der heren. Indien de berg Sinai beefde voor de stem van God, is het geen wonder dat deze ongevormde klomp zal roepen onder Zijn opschrikkende stem.

'Doch Hij zal de aarde slaan met de roede Zijns monds en met de adem Zijner lippen zal Hij de goddeloze doden', Jesaja 11:4. De Persoon Die de aarde zal verslaan is de Koning der heiligen. De roede is Zijn scepter, namelijk het evangelie, hetwelk de bediening van de Geest is, 2 Kor. 3:8. Zijn Woord is Geest en leven. Met deze roede van Zijn mond zal hij de aarde verslaan, bestraffen, vermanen, geselen en kastijden. En voor hen is het een reuk des levens ten leven. Maar voor de ongelovigen en de goddelozen is het een reuk des doods ten dode: 'met de adem Zijner lippen zal Hij de goddeloze doden.'

Als de aarde zó geslagen wordt, dan zal ze roepen! Dit kan gezien worden bij hen die Petrus hoorden. Toen zij verslagen werden en de kracht van de waarheid hun hart bereikte, riepen zij uit tot Petrus en de andere apostelen: 'Wat zullen wij doen, mannen broeders?' De arme stokbewaarder, toen hij verslagen werd, riep eveneens uit: 'Lieve Heere, wat moet ik doen om zalig te worden?'

En hier moet ik enkele gedachten neerleggen, die net in mijn hoofd opgekomen zijn. Een korte tijd voordat deze uitroepingen werden gedaan, bad Christus tot de Vader en werd Hij verhoord door een stem uit de hemel. Spoedig daarna baden de apostelen dat tekenen en wonderen gedaan mochten worden in de Naam van Zijn heilig Kind Jezus. En hier roept de aarde tot de apostelen: 'wat zullen wij doen, mannen broeders?' En 'Lieve Heere, wat moet ik doen om zalig te worden?'

Nu, mijn tekst zegt dat de hemel *de aarde* zal verhoren. En zo doen zij ook. En zodra de aarde uitriep, hoorde de hemel en antwoordde: 'Geloof in de Heere Jezus Christus tot vergeving der zonden, en gij zult de gave des Heiligen Geestes ontvangen, zowel als wij; want u komt de belofte toe'. 'Geloof in de Heere Jezus Christus', zegt Paulus 'en gij zult zalig worden, gij en uw huis.' 'En de stokbewaarder verheugde zich dat hij met zijn ganse huis aan God gelovig geworden was.' Dus God verhoorde de apostelen en de apostelen verhoorden de arme zondaars, roepend uit het stof.

Er is een opmerkelijke zaak in mijn tekst, die ik in geen geval voorbij wil gaan. Er is geen soort of klasse van mensen onder de hemel die hun nood zo diep gevoelen als arme, blinde zondaars, wanneer zij voor het eerst door het woord verslagen en gewond worden. En er zijn geen mensen in heel mijn tekst, die zoveel aandacht krijgen in hun roepen en smekingen als *de aarde*. Alles en ieder ding van God wat een stem heeft moeten luisteren als de aarde begint te roepen. God zorgt het beste voor hen die op punt staan om te vergaan. God verhoort de hemelen, hun geroep komt van twee kanten: (de voorbede van Christus en het gebed van de Kerk). Maar het geroep van de aarde heeft niet minder dan vijf verschillende stemmen om het te beantwoorden. Want, zo zegt mijn tekst: 'de hemel zal de aarde verhoren en de aarde zal het koren verhoren, mitsgaders de most en de olie.' De Hogepriester en de Kerk; het koren, de most en de olie moeten allemaal het geroep van *de aarde* verhoren. Maar welke stem kan er dan van het koren, de most en de olie komen?

III. 1.

- a. Het koren moet zeker een stem hebben. *De dood en opstanding van Christus* wordt vergeleken bij het tarwegraan wat in de aarde valt en sterft en veel vrucht voortbrengt. 'Voorwaar, voorwaar zeg ik u, indien het tarwegraan in de aarde niet valt en sterft, zo blijft hetzelfde alleen, maar indien het sterft, zo brengt het veel vrucht voort', Johannes 12:24.
- b. Met koren wordt *het woord van God* bedoeld, inzonderheid de beloften die de woorden des levens zijn. 'Een dorsenden os zult gij niet muilbanden.' Dit is om onzentwil geschreven, zegt Paulus. Koren dorsen betekent: het woord van God uitleggen. 'Het koren zal de jongelingen en de most zal de jonkvrouwen sprekende maken.'
- c. *De kinderen Gods worden* vergeleken bij koren en de goddelozen bij onkruid in de gelijkenis van onze Heere. En wederom: 'Want ziet, Ik geef bevel en zal het huis Israëls onder al de heidenen schudden, gelijk als zaad geschud wordt in een zeef, en niet één steentje zal er ter aarde vallen', Amos 9:9. *De dood van Christus* heeft een aantrekkende stem voor arme zondaars: 'En Ik, wanneer Ik van de aarde verhoogd zal zijn, zal hen allen tot Mij trekken.' De beloften zijn de lokkende stem des HEEREN tot gevoelige zielen, die de noodzaak aan genade bewust geworden zijn. Er is geen toestand waarin de uitverkorenen Gods verkeren waarin Gods

beloften zo menigvuldig zijn en tot wie ze zo liefelijk, in nemen en bemoedigend spreken, als tot ontwaakte zondaars, die beven voor de wet; en beide, arm en nooddruftig zijn. 'U komt de belofte toe', zegt Petrus. En Paulus haalt in zijn prediking de beloften tot de heidenen aan: 'Als nu de heidenen dit hoorden, verblijdden zij zich en vrezen het woord des Heeren.' Iedere ware gelovige in Christus, hetzij zwak of sterk, heeft een oor om te luisteren naar de stem van ontwaakte zondaars: 'En zij riepen de blinde, zeggende tot hem: heb goede moed, sta op, Hij roept u'. En zo hebben de kruisiging van Christus, de beloften des levens, en ieder levende heilige een stem van goed nieuws aan een arme, ontwaakte zondaar. Daarom, laat de aarde de stem van de koren horen!

2. 'De aarde zal het koren verhoren, mitsgaders de most', of de wijn.

- a. *Het reinigende bloed van Christus* wordt bij *wijn* vergeleken. Het wordt door de tekenen voorgesteld in het avondmaal des Heeren. En de Heere Zelf zegt ervan: 'Mijn bloed is waarlijk drank.' Er is een stem hierin; want het wordt genoemd: 'het bloed der besprenging, dat betere dingen *spreekt* dan het bloed van Abel.' Het spreekt van de vergeving en reiniging, van verzoening en vriendschap met de Heere, van overvloedige vrede en gemeenschap met God door Christus. En geen stem is zo gepast voor een overtuigde en schuldig zondaar, die pas ontwaakt is. Met deze stem deden de apostelen hun werk: 'En in Zijn Naam gepredikt worden bekering en vergeving der zonden onder alle volken, beginnende van Jeruzalem.' Laat de aarde de stem van de wijn horen!
- b. Wederom, door wijn moeten wij *de liefde van God in Christus Jezus* verstaan. Dit is wijn die van zijn droesem goed gezuiverd is. 'Hij kusse mijn met de kussen Zijns monds, want Uw uitnemende liefde is beter dan wijn.' Nu, de tekst zegt dat 'Hij de aarde zal slaan met de roede Zijns monds'; en het is zeker dat er dan een stem is die naar de roede luistert. 'Hoor de roede, en wie ze besteld heeft!' De wijn heeft de eerste stem tot ons als de roede komt: 'Zo wie Ik liefheb - daar is de wijn - die bestraf en kastijd Ik; wees dan ijverig en bekeer u.'

3. De olie heeft ook een stem tot de aarde.

- a. En door de olie moeten wij *de Heilige Geest* verstaan. Met deze vreugdeolie was Christus gezalfd boven Zijn medegenoten. En de Geest nodigt al degenen uit die hun nood gevoelen. 'De Geest en de bruid zeggen: kom'. Ja, de Geest is beloofd aan allen die Christus kastijdt. 'Keer u tot Mijn bestraffing; ziet, Ik zal Mijn Geest ulieden overvloediglijk uitstorten.'
- b. Nog eens, door olie moeten wij *blijdschap* verstaan. Want Christus geeft ons vreugdeolie voor treurigheid, Jesaja 63:3. Nu, de vreugdeolie heeft een stem. Het heeft een stem tot alle treurigen; want zij die treuren zullen vertroost worden. 'Geniet het goede ten dage des voorspoeds, maar ten dage des tegenspoeds ziet toe, want God maakt ook den een tegenover den anderen.' De stem van blijdschap en troost spreekt altijd tot hen die lijden: 'gelijk gij gemeenschap hebt aan het lijden, hebt gij ook gemeenschap aan de vertroosting.'

4. En tenslotte, deze *allen* zullen de stem van Jizreël verhoren, als Jizreëls grote dag van bekering aanbreekt. God Zelf zal haar verhoren in de tijd die aanstaande is: 'Want aangaande de verkiezing, zijn zij de beminden om der vaderen wil', Romeinen 11:28.

- A. *Christus* zal Jizreël verhoren als de volheid der heidenen ingaat. 'En Jeruzalem zal van de heidenen vertreden worden, totdat de tijden der heidenen vervuld zullen zijn', Lukas 21:24. 'Daarna zullen zich de kinderen Israëls bekeren, en zoeken den Heere hun God en David hun koning; en zij zullen vrezende komen tot den Heere en Zijn goedheid in het laatste der dagen. Hoséa 3:5 en Jeremia 30:9.
- B. *De Kerk in de wereld* zal Jizreël horen roepen: 'en zij, - het Joodse volk - zal barmhartigheid verkrijgen door hun barmhartigheid.'
- C. Ja, *het koren, de most en de olie* zullen het roepen van Jizreël verhoren.

O, wat een dag zal daar voor de Joden zijn! Wanneer de Messias - Die hun vaderen verworpen en gedood hebben en Die door hun nageslacht sindsdien altijd veracht en gelasterd werd - door de verenigde Joden tot een Verbondsgod over hen gekozen zal worden! Wanneer zij zich met de heidenen verenigen om de Heere te dienen en David hun Koning, Die God aan

ben zal openbaren! En dat zij dezelfde Zaligmaker, Die Zij met zoveel lasteringen overloden hebben, als een enig man zullen aannemen als hun gezegende en enige Zaligmaker!

Ik ben er zeker van, zij zullen de Heere Jezus nooit zien zoals Hij is, noch Hem omhelzen als hun Messias, totdat deze tijd aanbreekt en zij toebereid worden om Hem met tienduizend zegeningen te overloden. 'Ziet, uw huis worde u woest gelaten. Want Ik zeg u: gij zult Mij van nu aan niet zien, totdat gij zeggen zult: gezegend is Hij, Die komt in de Naam des HEEREN!'

Hieruit besluit ik dat de stem van God in Zijn verbond, de stem van Christus in de beloften, de stem van de heiligen in hun gebeden, de stem van de Heilige Geest in Zijn zalving allen zullen luisteren naar het geroep van Jizreël, en tot haar troost zullen spreken.

7. De eeuwige ondergang van de zon als deze op zijn hoogtepunt staat en de volkomen en eindeloze verduistering van de aarde op een heldere dag.

Gepreikt 26 juli 1807

“En het zal te dien dage geschieden, spreekt de Heere HEERE, dat Ik de zon op de middag zal doen ondergaan, en het land bij lichten dage verduisteren.” Amos 8:9

Wat deze duistere en onduidelijke tekst ook betekent, het komt mij voor, dat hij nooit letterlijk vervuld is of vervuld zal worden.

- De zon stond stil in de dagen van Jozua, maar stilstaan is niet hetzelfde als ondergaan. “Zon, sta stil te Gibeon, en gij, maan, in het dal van Ajálon!” En de zon stond stil en de maan bleef staan, totdat zich het volk aan zijn vijanden gewroken had. De zon nu stond stil in het midden des hemels, en haastte niet onder te gaan omtrent een volkomen dag”, Joz. 10:12-13. In dit gedeelte lezen we dat de zon en de maan aan de hemel staan en dat de zon in het midden van de hemel blijft staan en zich ongeveer een hele dag niet haast om onder te gaan. De zon staat een hele dag stil en gaat dan onder en dit komt niet overeen met onze tekst, want daar staat niet dat de zon in het midden van de hemel stilstaat, maar dat zij ondergaat om nooit meer op te komen.
- We lezen dat de zon achterwaarts gaat in de dagen van Hizkia ter ondersteuning van zijn geloof in de belofte van God. “Ik zal de schaduw der graden tien graden achterwaarts doen keren. Dies is de zon tien graden teruggekeerd, in de graden die zij nederwaarts gegaan was”, Gen. 38:8. Maar het feit dat de zon tien graden achterwaarts keert, is en betekent iets heel anders dan de inhoud van onze tekst, waar staat *dat de zon op de middag zal ondergaan en het land bij lichten dage zal verduisteren*.
- Bovendien lezen we dat de duisternis het land bedekte tot de negende ure toen de Heere gekruisigd was. Maar na de negende ure was alles weer als voorheen. Hier kan onze tekst echter niet op doelen, hoewel de duisternis zich om twaalf uur "s middags over de aarde verspreidde en drie uur duurde. Dit was te vroeg voor die tijd van het jaar, want het was toen volle maan, zoals altijd tijdens het Pascha. Hoewel de zon zich echter verborg en drie uur niet scheen, ging ze toch niet onder, maar brak om drie uur in de middag opnieuw door en scheen als voorheen.
- Ook kunnen we het verduisteren van de aarde bij lichten dage niet letterlijk opvatten, omdat God gezegd heeft: “Voortaan al de dagen der aarde zullen zaaiing en oogst, en koude en hitte, en zomer en winter, en dag en nacht niet ophouden”, Gen. 8:22. Het is duidelijk dat dit verbond van dag en nacht even vast is als het verbond met David of het verbond der genade met Gods uitverkorenen, want er staat geschreven: “Alzo zegt de HEERE: Indien gijlieden Mijn verbond van de dag en Mijn verbond van de nacht kon vernietigen, zodat dag en nacht niet zijn op hun tijd; zo zal ook vernietigd kunnen worden Mijn verbond met Mijn knecht David, dat hij geen zoon hebbe, die op zijn troon regere, en met de Levieten, de priesteren, Mijn dienaren” Jer. 33:20-21. Pinehas verkreeg door het verbond een eeuwig priesterschap en David verkreeg de belofte van een eeuwig koninkrijk en deze belofte werd met een verbond bezegeld. Christus heeft dit priesterschap en dit koninkrijk verworven en Zijn zaad zal deze weldaden zeker ontvangen, omdat Zijn kinderen koningen en priesters van God zijn en de belofte hebben ontvangen dat ze eeuwig met Hem zullen heersen.
Nu zal ik echter overgaan tot de woorden van onze tekst en zal dan beschouwen wat wij te verstaan hebben door:

1. De zon.
2. Het ondergaan van de zon.
3. De tijd van deze ondergang.
4. De aarde.
5. De verduistering van de aarde.
6. De duisternis komt ten lichten dage;
en ten laatste over die dag handelen waarop dit alles zal plaats vinden,

1. Wat moeten we onder de zon verstaan?

Ten eerste zal ik dus behandelen wat we onder de zon moeten verstaan.

- (1) Het komt mij voor dat de Heere God Almachtig Zelf wordt bedoeld met de zon, want Hij is de Fontein van het licht, het leven, de liefde en de warmte voor al Zijn volk. "Want God, de HEERE, is een Zon en Schild; de HEERE zal genade en eer geven; Hij zal het goede niet onthouden degenen, die in oprechtheid wandelen", Ps. 84:12. Deze Zon, en deze alleen, was de heerlijkheid van het Joodse volk. Dit volk had de heerlijke Sjechina op het verzoendeksel, dat de troon van God was. "Een troon der heerlijkheid, een hoogheid van het eerste aan, is de plaats onzes heiligdoms", Jer. 17:12. Ook lezen we: "Te dier tijd zullen zij Jeruzalem noemen des HEEREN troon; en al de heidenen zullen tot haar vergaderd worden" Gen. 3:17.
- (2) In de tweede plaats kunnen we in onze tekst hieronder de Heere Jezus Christus verstaan, Die ons zo zoet wordt voorgehouden als de Zon en ook als de Zon wordt voorgesteld aan allen die de Naam des Heeren vrezen. "Ulieden daarentegen, die Mijn Naam vreest, zal de Zon der gerechtigheid opgaan, en er zal genezing zijn onder Zijn vleugelen; en gij zult uitgaan, en toenemen als mestkalveren", Mal. 4:2. De vreze des Heeren is het beginsel der wijsheid en als God deze vreze in het hart van de mensen legt, vervult dit hen met eerbied voor Hem en houdt hen tegen op hun boze weg. De goede Geest van God, Die de adem des levens in hen blaast, maakt hun ziel teer, zodat hun oude weg met doornen omtuind wordt en zij met veel smarten worden doorstoken als zij op deze weg blijven voortgaan. Deze vreze, die een vrucht van de Geest is, is kinderlijk, hoewel Gods kinderen nog niet vrij zijn van slaafse vrees, omdat de Zon nog niet is opgegaan. Het Voorwerp van deze vrees is de Naam des Heeren, dat is Gods Verbondsnaam, de Naam Die Hij voor de oren van Mozes uitsprak. "HEERE, HEERE, God, barmhartig en genadig, lankmoedig en groot van weldadigheid en waarheid, Die de weldadigheid bewaart aan vele duizenden, Die de ongerechtigheid, de overtreding, en de zonde vergeeft", Ex. 34:6-7. Ook wordt ons bekend gemaakt dat deze Naam is in de Boodschapper van het verbond, de Heere Jezus Christus: "Ziet, Ik zend een Engel voor uw aangezicht om u te behoeden op deze weg. Hoedt u voor Zijn aangezicht, en wees Zijner stem gehoorzaam, en verbittert Hem niet, want Mijn Naam is in het binnenste van Hem", Ex. 23:20-21. Dit is de Zon der gerechtigheid, Die zal opgaan en schijnen over degenen die deze Naam vrezen. Hij schijnt in de ziel met een eeuwig licht en Zijn stralen brengen genezing aan al de vermogens van de ziel. Verzoenende liefde bevrijdt het gewonde geweten van de prikkel des doods en de benauwde geest van haar vijandschap en verschrikkelijke gedachten, herstelt het vertrapte recht, verlost de wil van haar hardnekkigheid en onbuigzaamheid, reinigt de hartstochten van al hun valse goden en zalft het verstand met licht.

* Bovendien wordt het verloren beeld van God in de mens hersteld en weer in hem afgedrukt door de helende stralen van deze Zon. "En wij allen, met ongedekten aangezicht de heerlijkheid Gods als in een spiegel aanschouwende, worden naar hetzelfde beeld in gedaante veranderd, van heerlijkheid tot heerlijkheid, als van des, Heeren Geest", 2 Kor. 3:18. Dan "zult gij uitgaan en toenemen als mestkalveren", zegt God. Ze zullen uitgaan van deze wereld, van het gezelschap van de wereld, van de ketenen van de zonde en de banden van de wet, van de gevangenis en de vesting van de zonde en de satan en van het donkere en sombere rijk van de schaduwen des doods. Zij zullen opgroeien tot wijze mensen, zij zullen toenemen in het geloof en in geestelijke kracht. Ze zullen gesticht en opgebouwd worden in liefde en waarheid. Ze zullen niet meer vertrouwen op eigen kracht en zichzelf niet meer bedriegen, maar zich tot Christus wenden, zodat ze in Hem geworteld en gebouwd worden. Zuigende kalveren, die in de stallen worden gehouden, groeien erg voorspoedig. Zo is het ook met pasbekeerde mensen die de borsten der vertroosting in hun mond hebben; zij begeren de zuivere melk van het Woord te drinken, opdat ze daardoor kunnen groeien.

* Bovendien zijn het vooral de stralen van de zon die de aarde vruchtbaar maken en uitgelezen, heerlijk ruikende vruchten doen dragen. In Christus Jezus worden al onze vruchten gevonden, alle genade vloeit voort uit Zijn volheid en het zijn Zijn levengevendende stralen, die deze genade werkzaam maken. Hij schenkt de genade, oefent deze genade in Hem en geeft haar al haar zoetheid. Hij schept er een behagen in om deze zoete en aangename vruchten te eten. Bovendien kunnen zonnestrallen veel tot zich trekken. Ze trekken het vocht als het ware uit de aarde omhoog. Naar welke kant u veel groenten ook poot, de zon doet ze naar zich toe buigen. Zo trekt de Zon der gerechtigheid de ziel en doet haar op Hem vertrouwen en van Hem al haar gerechtigheid verwachten. Zijn gehoorzaamheid aan de wet als onze Borg, wordt door toerekening onze gerechtigheid. De nieuwe mens wordt geschapen in ware rechtvaardigheid en heiligheid en deze

rechtvaardigheid is de liefde, die van Hem uitgaat. Een goed geweten, dat is rechtvaardigheid en vrede voor de rechtvaardige rechterstoel, ontvangen wij van Christus. Dit geldt ook voor een liefhebbend hart en een vrijgevege hand; beide zijn ze de vervulling van de wet en deze wet is de regel van de rechtvaardigheid. Ik zeg het opnieuw: deze Zon schijnt op ons, heelt ons, vernieuwt het verloren beeld van God in ons en maakt een eind aan de stank die onophoudelijk opstijgt uit genadeloze harten, omdat ze de lof, de toejuichingen en de eer van de mensen zoeken. "Hoe kunt gij geloven, gij, die eer van elkander neemt, en de eer die van God alleen is, niet zoekt?", Joh. 5:44.

* Als deze Zon in ons schijnt, verteert ze alle verdorvenheid die onze hartstochten aankleeft en doet deze verdorren. Ook ontsteekt deze Zon onze hartstochten en doet ze uitgaan naar God en naar Zijn rechterhand, waar Jezus zit. Debora zegt: "Alzo moeten omkomen al Uw vijanden, o HEERE! Die Hem daarentegen liefhebben, moeten zijn als wanneer de zon opgaat in haar kracht", Richt. 5:31. Degenen die God liefhebben, zullen Hem nooit beroven. De zaligheid is hun genoeg en zij zullen God nooit de eer daarvan betwisten. De olie die Christus geeft, brengt geen vliegen voort en verspreidt geen stank, maar doet ons God alleen verheerlijken. "De HEERE zal u wezen tot een eeuwig Licht en uw God tot uw Sierlijkheid" Ges. 60:19. Ieder mens heeft wel iets om zich op te beroemen of om trots op te zijn. Kinderen zijn trots op hun vader, jonge mannen op hun kracht, en de eer van de oude mensen is hun grijze hoofd. De rijken beroemen zich op hun rijkdom, de wijzen op hun wijsheid. Maar de heerlijkheid van Gods kinderen is hun God.

* Christus Jezus is voor ons de Fontein van het licht, de Morgenster, Die ons hart verlicht met de eerste stralen van de eeuwige heerlijkheid in de hemel. Hij is het Morgenrood en de Dageraad uit de hoogte, Die onze voeten zal leiden in de weg des vredes. Hij is ook de opgaande Zon en na deze opgang heeft Hij altijd met grote pracht geschenen in de harten van de apostelen, van de dienaren des Geestes en van al de kinderen des lichts. "Hun richtsnoer gaat uit over de ganse aarde, en hun redenen aan het einde der wereld; Hij heeft in dezelve een tent gesteld voor de zon. En die is als een bruidegom, uitgaande uit zijn slaapkamer; zij is vrolijk als een held om het pad te lopen", Ps. 19:5-6. Vergelijk dit ook met Romeinen 10:18. Christus Jezus is het Afschijnsel van de heerlijkheid van Zijn Vader en het uitgedrukte Beeld Zijner zelfstandigheid en in Zijn aangezicht moeten wij het licht der kennis der heerlijkheid Gods verkrijgen, 2 Kor. 4:6. Als deze Zon over ons opgaat, wil dat niets anders zeggen dan dat de Heere het licht van Zijn aangezicht over ons verheft. "En uit Zijn mond ging een tweesnijdend scherp zwaard; en Zijn aangezicht was, gelijk de zon schijnt in haar kracht", Openb. 1:16. Dit is de Zon, Die al de wonden van de ziel doet genezen en het gelaat, dat door de val is aangetast, van zijn rimpels verlost. "De HEERE is de gezondheid van mijn aangezicht en mijn God", Ps. 42:12, Eng. vert..

Maar zal deze Zon waar Hij zo opgaat en schijnt, ooit ondergaan over de kinderen des lichts? Nee, dat zal nooit gebeuren. De dienaren des Geestes en de Kerk van Christus worden op een heerlijke wijze behoed voor het ondergaan van deze Zon. De dienaren van het Evangelie zijn een tabernakel voor deze Zon en daaruit schijnt Christus op arme, uitverkoren zondaren en Gods tabernakelen zullen niet afgebroken worden, ook zullen de koorden en de pinnen ervan niet losgemaakt worden. Alle oprechte gelovigen doen de Heere Jezus aan en wandelen in Hem en deze leden vormen de ware Kerk van Christus, die is als een vrouw, bekleed met de zon, Openb. 12:1. Over deze mensen zal die Zon nooit ondergaan. "De HEERE zal u wezen tot een eeuwig Licht, en uw God tot uw Sierlijkheid. "Uw zon zal niet meer ondergaan, en uw maan zal haar licht niet intrekken; want de HEERE zal u tot een eeuwig licht wezen, en de dagen uwer treuring zullen een einde nemen" Ges. 60:19-20. Ook lezen we: "Want gelijk als die nieuwe hemel en die nieuwe aarde, die Ik maken zal, voor Mijn aangezicht zullen staan, spreekt de HEERE, alzo zal ook ulieder zaad en ulieder naam staan" Ges. 66:22. Maar wat zouden de nieuwe hemel en de nieuwe aarde zijn als deze Zon er niet scheen?

2. Het ondergaan van de zon.

Ik zal nu spreken over het ondergaan van deze zon. Al Gods uitverkorenen worden samen *Sion* genoemd. "De HEERE heeft Sion verkoren, Hij heeft het begeerd tot Zijn woonplaats, zeggende: Dit is Mijn rust tot in eeuwigheid, hier zal Ik wonen, want Ik heb ze begeerd", Ps. 132:13-14. "Uit Sion, de volkomenheid der schoonheid, heeft God geschenen", Ps. 50:2, Eng. vert.. Daar scheen Hij vanaf het verzoendeksel op de profeten van het Oude Testament en onder het aangezicht van Sions Koning schijnt Hij op al Zijn dienaren onder het Nieuwe Testament.

Echter, veel valse profeten die lang geleden leefden, veel valse apostelen uit de apostolische tijd en veel valse predikanten die later leefden, hebben ook enige lichtstralen uit Sion ontvangen. We lezen over valse profeten die het woord van hun naaste stelen, over veel Joden die zich voor een tijd in het licht van Johannes verheugden en over anderen die het Woord van de Zaligmaker met vreugde ontvingen. Deze vreugde wordt ook wel *licht* genoemd. Ook lezen we over valse broeders die zich onder Gods eenvoudige volk begeven om hun vrijheid te bespieden om die te misbruiken, of voor verkeerde doelen aan te wenden. Dit licht schijnt echter alleen in het hoofd en niet in het hart. Dit verlicht hen enigszins: daarom worden ze *verlicht* genoemd. Omdat hun natuurlijke hartstochten gaande gemaakt worden en door vreugde in vervoering worden gebracht, wordt er gezegd dat ze de hemelse gave gesmaakt hebben, Hebr. 6:4. Zulke mensen springen spoedig op van vreugde, omdat ze niet ontdekt zijn aan de plaag van hun hart en er niets is wat hen laag bij de grond houdt. Licht, kennis, gaven, welbespraaktheid, verandering en een vurige ijver brengen voor een tijd veel opschudding en rumoer in de wereld. Zoals de Heere zegt, geloven ze alleen wat ze zien, maar hun geloof is slechts voor een tijd. "En die op de steenrots bezaaid worden, zijn dezen, die wanneer zij het gehoord hebben, het Woord met vreugde ontvangen; en dezen hebben geen wortel, die maar voor een tijd geloven, en in de tijd der verzoeking wijken zij af", Luk. 8:13. Dit worden hoorders genoemd die in rotsachtige of steenachtige bodem gezaaid zijn, omdat het Woord nooit hun hart en geweten raakt, de oude sluier op hun hart blijft liggen en de sterke man het paleis in zijn macht houdt.

Dit weet ik, dat als ieder vermogen van de ziel onderwezen, veranderd en werkzaam gemaakt wordt, maar het geweten niet gereinigd wordt en de hartstochten niet naar God uitgaan, al het geloof ijdel is en dat allen die dit geloof bezitten, nog in hun zonden zijn, 1 Kor. 15:17. Mensen kunnen veel verstand hebben en met het verstand kan ook de wil zijn aangeraakt. We lezen van *willen* en van *eigenwillige godsdienst*, maar de zaligheid is niet desgenen die wil, Rom. 9:16. We lezen ook *van een vleselijk verstand dat opgeblazen is*.

Maar het verbond van God heeft betrekking op het geweten en de hartstochten: het geweten reinigt Hij van alle verdorvenheid en de hartstochten verlost Hij van al hun afgoden. Dit is *het besnijden van het hart om Hem lief te hebben*, opdat wij leven en hierdoor wordt het stenen hart weggenomen. Degenen die hierboven aangehaald werden, noemt de Heere echter *hoorders die in een steenachtige of rotsachtige grond gezaaid zijn*, ondanks al hun geloof en vreugde.

Nu, over zulke profeten, apostelen en predikanten *zal de zon zeker ondergaan* en wat we dagelijks zien, bevestigt dit. Zo staat het in de Bijbel en dit kan ook niet anders zijn, want zij zijn vreemdelingen van genade, vrede en liefde. "Alzo zegt de HEERE tegen de profeten, die Mijn volk verleiden, die met hun tanden bijten, en roepen vrede uit, maar die zelfs willen strijden tegen Hem Die niets in hun mond geeft. Daarom zal het nacht voor ulieden worden, zodat gij geen gezicht meer zult hebben, en ulieden zal duisternis zijn, zodat gij niet meer zult kunnen waarzeggen; en de zon zal over deze profeten ondergaan, en de dag zal over hen zwart worden. En de zieners zullen beschaamd, en de waarzeggers schaamrood worden; en zij zullen altezamen de bovenste lip bewimpelen, want er zal geen antwoord Gods zijn. Maar waarlijk, ik ben vol krachts van de Geest des HEEREN; en vol van gericht en dapperheid, om Jakob te verkondigen zijn overtreding, en Israël zijn zonde", Micha 3:5-8, Eng. vert.. Hier lezen we dat de zon ondergaat over alle valse profeten en letterknechten. Deze profeten worden ervan beschuldigd dat ze Gods volk doen dwalen, zoals allen die het geloof van Gods uitverkorenen missen wel moeten dwalen, want de zonde van het ongeloof doet het hart voortdurend dwalen. De Heere zegt dat zulke mensen slechts voor een tijd geloven en dan afvallig worden. Ze vallen in verderfelijke ketterijen, of in openlijke godslastering, ze worden afvallig of vallen in het vlees. Ze beginnen hun weg met een lichtstraal en dit wordt beginnen in de Geest genoemd. Ze zinken echter weg in zichzelf en dit is eindigen in het vlees. Hun ijver blijkt uit het bijten met hun tanden en het snauwen tegen de dienaren van God. Zij beloven vrede en dit is de boodschap van de gezanten van de Heere der heirscharen. Deze profeten missen het oprechte geloof, hun zonden zijn niet vergeven en de gerechtigheid van Christus is hun niet toegerekend. Wat hebben zij dan met vrede te maken? Helemaal niets. Zij willen de verdorvenheid van hun natuur verbergen, al hun overtuigingen het zwijgen opleggen en alles wat hun geest levend kan maken, doden, om ons vleselijk gerust en ongevoelig te maken en ervoor te zorgen dat de duivel rustig en ongestoord heer en meester van ons hart blijft. Zij willen zelfs *strijden tegen Hem Die niets in hun mond legt*, Micha 3:5.

Achabs dienaren wilden dat Micha de koning dezelfde goede dingen profeteerde als de profeten van het heilige bos hadden gedaan. Zedekia bestreed hem en sloeg hem op de wang, omdat hij niet

met hem wilde liegen. God zegt: "Daarom zal het nacht voor ulieden worden, zodat gij geen gezicht meer zult hebben, en ulieden zal duisternis zijn, zodat gij niet meer zult waarzeggen", Micha 3:6. Want wat zullen ze beschaamd zijn als al hun vroegere zonden en de huichelachtigheid van hun belijdenis en prediking hen in het gezicht staren en het tijdgeloof hun ontbreekt, omdat de duivel, die hen bedriegt, hen begint te verzoeken, hun geweten verontrust wordt, hun lamp uitgaat door gebrek aan olie en een vertoornd God hun in Zijn wet Zijn ongenoegen laat blijken. Dan zullen ze verbaasd en verward zijn. Als hun lamp eenmaal uitgaat, is de zon ondergegaan en hun geweten heeft geleerd en hun geest is ervan verzekerd dat deze zon nooit meer over hen zal opgaan. Zulke mensen zullen hun lip bewimpelen, omdat er geen antwoord van God is, zegt de profeet.

Zo was het ook met Saul, die klaagt: "Ik ben zeer beangstigd, want de Filistijnen krijgen tegen mij, en God is van mij geweken, en antwoordt mij niet meer, noch door de dienst der profeten, noch door dromen", 1 Sam. 28:15.

Zo hebben we gezien *hoe de zon onder zal gaan over de profeten* en dezelfde zon zal ondergaan over alle mensen die vergaderd, verenigd, gepleisterd en opgebouwd worden door zulke werklieden. Zo verging het vroeger de Joodse kerk en zo zal het ook alle vergaderingen van huichelachtige mensen vergaan. God dreigde de Joden dat Hij hun valse profeten zou sturen en Hij dreigt ons dat Hij ons valse leraars zal zenden. Zoals de zon onderging over de valse profeten, zo ging ze ook onder over de kerk van de Joden waarin veel mensen met een bedrieglijk hart waren. "Zij, die zeven baarde, is zwak geworden; zij heeft haar ziel uitgeblazen, haar zon is ondergegaan, als het nog dag was" Jer. 15:9. Zij, die zeven heeft gebaard, die uitnemende profeten, rechtvaardige koningen en zeer geoefende heiligen heeft voortgebracht, de Messias Zelf was in hun lendenen en werd in de belofte voorgesteld, zelfs zij is zwak geworden en kwijnt weg omdat zij het ware geloof mist, dat altijd haar sterkte van de arm des Heeren verwacht. Zijn kracht bewaart door het geloof ieder kind van God tot de zaligheid. Omdat ze deze kracht moet ontberen, is zij zwak geworden. Zij heeft op valse profeten vertrouwd en gehoopt dat zij zouden bevestigen wat ze voorspeld hadden, maar in plaats daarvan geldt: "Zij zien ijdelheid en leugenachtige voorspelling, die daar zeggen: De HEERE heeft gesproken, daar de HEERE hen niet gezonden heeft; en zij geven hoop van het woord te zullen bevestigen, Ezech. 13:6. Maar de roep "Vrede, vrede" zweeg toen het zwaard, de pestilentie en de honger haar als een vloed overstroomden en omdat ze het geloof miste, werd ze zwak en kon ze niet langer op de leugen hopen.

3. De tijd van deze ondergang der zon.

Ik kom nu tot mijn derde punt, namelijk de tijd waarop deze zon ondergaat. Onze tekst zegt, *dat dit gebeurt op de middag*. "Ik zal de zon op de middag doen ondergaan", zegt God. Dit gebeurde ook met de Joodse kerk. "Heiligt de krijg tegen haar, maakt u op, en laat ons optrekken op de middag; o, wee ons! Want de dag heeft zich gewend, want de avondschaduwen neigen zich. Maakt u op en laat ons optrekken in de nacht, en haar paleizen verderven!" der. 6:4-5. We lezen al eerder dat zij zwak wordt en de geest geeft, maar de laatste woorden die zij voor haar sterven uitsprak, waren: "Wee ons! Want de dag heeft zich gewend."

Het is waar dat haar zon op de middag onderging. De zon stond op haar hoogtepunt zowel in de ziel als in het leven van Jeremia, maar bovenal schitterde ze helder in de hemelse leer die hij bracht. Hoeveel heerlijke en kostbare profetieën heeft hij niet uitgesproken over Christus! "Hoelang zult gij ulieden onttrekken, gij afkerige dochter? Want de HEERE heeft wat nieuws op de aarde geschapen; de vrouw zal de man omvangen" der. 31:22. Ook lezen we: "Ziet, de dagen komen, spreekt de HEERE, dat Ik aan David een rechtvaardige Spruit zal verwekken; Die zal Koning zijnde regeren, en voorspoedig zijn, en recht en gerechtigheid doen op de aarde. In Zijn dagen zal Juda verlost worden, en Israël zeker wonen en dit zal Zijn naam zijn, waarmee men Hem zal noemen: De HEERE: ONZE GERECHTIGHEID", Jer. 23:5-6. Ook zegt Jeremia: "Alzo zegt de HEERE: Indien gijlieden Mijn verbond van de dag, en Mijn verbond van de nacht kondt vernietigen, zodat dag en nacht niet zijn op hun tijd; zo zal ook vernietigd kunnen worden Mijn verbond met Mijn knecht David, dat hij geen zoon hebb, die op zijn troon regere, en met de Levieten, de priesteren, Mijn dienaren. Gelijk het heil des hemels niet geteld, en het zand der zee niet gemeten kan worden, alzo zal Ik vermenigvuldigen het zaad van Mijn knecht David, en de Levieten, die Mij dienen" Jer. 33:20-22.

Toen scheen de zon op de middag. Zo was het ook met degenen die dierbaar waren in Gods oog, die in de boodschap van Jeremia geloofden en apart gezet werden van de goddelozen, als het kaf dat van het koren gescheiden werd. God zei dat Zijn ogen en Zijn hart voor altijd op hen zouden zijn. "Hoewel Ik hen verre onder de heidenen weggedaan heb, en hoewel Ik hen in de landen verstrooid heb, nochtans zal Ik hun een weinig tijds tot een heiligdom zijn, in de landen waarin zij gekomen zijn", Ezech. 11:16. Hier belooft God dat Hij hen tot een heiligdom zal zijn en we weten heel goed dat Gods troon en de Sjechina in het heiligdom schitterden.

Zo stond de zon dus op haar hoogtepunt voor de profeet Jeremia, voor Baruch, Ezechiël en anderen, terwijl ze over de valse profeten onderging. Zo was het ook bij het gelovige zaad toen de zon over de valse kerk onder de Joden onderging, toen de bedriegers en de bedrogen mensen allebei vielen, omdat ze leugenachtige zonen van een leugenachtige moeder waren. "Daarom zult gij vallen bij dag, ja, zelfs de profeet zal met u vallen bij nacht; en Ik zal uw moeder uitroeien", Hos. 4:5.

Twaalf uur is de tijd waarop de zon op haar hoogtepunt staat, waarop het licht het felst en de hitte het grootst is. Daarom bidt de bruid: "Zeg mij aan, Gij, Die Mijn ziel liefheeft, waar Gij weidt, waar Gij de kudde legerd in de middag", Hoogl. 1:7. Hier wordt het rusten in licht en warmte, leven en liefde "middag" genoemd. Zo wordt aan Job beloofd dat hij zijn gezicht ongeschonden zal kunnen opheffen: "Ja, uw leeftijd zal klaarder dan de middag oprijzen; gij zult schitteren, als de morgenstond zult gij zijn", Job 11:17, Eng. vert.. Maar toen de zon voor de profeten van God op haar hoogtepunt stond, ging ze over de valse profeten onder.

Toen de *zon op haar hoogtepunt* stond voor de apostelen, was het *middernacht* voor de Schriftgeleerden en de Farizeeërs. "Ik ben tot een oordeel in deze wereld gekomen, opdat degenen die niet zien, zien mogen en die zien, blind worden", Joh. 9:39.

Zo is het vandaag nog, als het pad der rechtvaardigen meer en meer schijnt, wordt het voor de letterknechten en de huichelaars steeds donkerder. Dat deze duisternis hen op de middag overvalt, maakt hun ellende en oordeel nog groter. Het is geen wonder dat dit gebeurt, want zij haten het licht, ze verzetten zich ertegen en zij spotten ermee. Daarom doet God hen tasten in de duisternis, terwijl de zon met volle kracht schijnt. Daarom zegt de profeet als hij in zijn klacht op hen wijst: "Daarom is het recht verre van ons, en de gerechtigheid achterhaalt ons niet; wij wachten op het licht, maar ziet, er is duisternis, op een grote glans, maar wij wandelen in donkerheden. Wij tasten naar de wand gelijk de blinden, en gelijk die geen ogen hebben, tasten wij; wij stoten ons op de middag als in de schemering, wij zijn in woeste plaatsen gelijk de doden" Jes. 59:9-10. Hier wordt gesproken over tasten naar de wand en struikelen op de middag. Dat wil zeggen: als de zon op haar hoogtepunt staat voor de heiligen, is het een donkere nacht voor de blinde leidslieden en huichelaars in Sion. Dit blijkt nog duidelijker uit het laatste gedeelte van onze tekst, waar staat *dat God de zon op de middag zal doen ondergaan*.

4. Wat we onder de aarde moeten verstaan.

Ik zal nu aantonen dat we onder *de aarde* de *vleselijke, aardsgezinde mensen* moeten verstaan, die de Geest en de genade van God missen, die een ziel hebben die zich afbeult in de werken des vleses en die begraven zijn in de vleselijke lusten die de verdorven natuur begeert, waarnaar zij uitgaat, smacht en sterk verlangt. "De eerste mens is uit de aarde, aards. Hoedanig de aardse is, zodanig zijn ook de aardsen", 1 Kor. 15:47-48. Ook lezen we: "Die uit de aarde is voortgekomen, die is uit de aarde, en spreekt uit de aarde. Die uit de hemel komt, is boven allen" Joh. 3:31. Ook staat er geschreven: "Doch Hij zal de aarde slaan met de roede Zijnsmonds, en met de adem Zijner lippen zal Hij de goddeloze doden" Jes. 11:4. Uit al deze plaatsen blijkt duidelijk dat met de aarde in onze tekst letterknechten, valse profeten en vleselijke belijders worden bedoeld, want "zij zijn uit de wereld", zegt Johannes, "daarom spreken zij uit de wereld, en de wereld hoort hen. Wij zijn uit God. Die God kent, hoort ons; die uit God niet is, hoort ons niet. Hieruit kennen wij de geest der waarheid, en de geest der dwaling", 1 Joh. 4:5-6.

Zo was het vroeger, zo is het nu en zo zal het altijd zijn. God zal de aarde verduisteren ten lichten dage. Deze woorden hebben we uit Gods eigen mond ontvangen: "Maak u op, word verlicht, want uw Licht komt, en de heerlijkheid des HEEREN gaat over u op. Want zie, de duisternis zal de aarde bedekken, en donkerheid de volken; doch over u zal de HEERE opgaan, en Zijn heerlijkheid zal over u gezien worden" Jes. 60:1-2. Hier zien we hoe God Zelf over Zijn uitverkorenen schijnt: "Maak u op, word verlicht, want uw Licht komt, en de heerlijkheid des HEEREN gaat over u op"

en "doch over u zal de HEERE opgaan, en Zijn heerlijkheid zal over u gezien worden." Voor zulke zielen moet het wel helder dag zijn.

Maar tegelijkertijd zal de aarde verduisterd worden en zal het donker zijn. Daarom wordt het woord "zie" aan deze tekst toegevoegd. "Want zie, de duisternis zal de aarde bedekken, en donkerheid de volken." Zo verduistert God de aarde en verspreidt hij diepe duisternis over vleselijke belijders, terwijl de erfgenamen van de hemel schitteren op een heldere dag. Bovendien worden er zulke kostbare vruchten door de zon voortgebracht, Deut. 33:14. Deze vruchten zullen rijpen als de zon schijnt en over deze vruchten zal de zon nooit ondergaan. Ook zal er nooit een diepe duisternis over hen komen of zich over hen verspreiden. Gods heil is een fakkel die brandt, Jes. 62:1 en een eeuwige zaligheid. Deze zaligheid wordt geopenbaard bij het opgaan van deze zon. Deze fakkel zal nooit gedoofd worden, uitgaan of stoppen met branden. De toegerekende rechtvaardigheid is de ziel tot een glans Jes. 62:1. Dit is het prachtige gewaad van Sion en haar bruiloftskleed, waarin zij verschijnt als een tak of boom der gerechtigheid, een planting des HEEREN, opdat Hij verheerlijkt worde, Jes. 61:3. Hoewel het waar is dat iedere plant die onze hemelse Vader niet heeft geplant, ontworteld zal worden, zal Hij deze bomen der gerechtigheid, die Hij plant in Zijn geliefde Zoon, nooit uit de aarde trekken. De vreugdeolie waarmee Gods uitverkorenen gezalfd worden, is de zalving tot een eeuwig priesterschap. Zij zullen terugkeren tot het Heilige der heiligen en eeuwige vreugde zal op hun hoofd zijn. Zij zullen daar hun laatste taak als priester verrichten, dat is het zingen van lofzangen voor God en het Lam tot in alle eeuwigheid. Kort gezegd: de zegen die zij in Christus ontvangen, is het eeuwige leven en bij hun aanneming krijgen ze een eeuwige naam, die niet afgesneden zal worden. Zij worden verlost met een eeuwige verlossing en geheiligd door de eeuwige Geest. Hun koninkrijk is een eeuwig koninkrijk en de genade van God zal in hen heersen door rechtvaardigheid tot het eeuwige leven. De Heere is hun eeuwig Licht, hun God is hun Sierlijkheid en hun zon zal niet meer ondergaan.

Dit alles blijkt uit onze tekst, waar gesproken wordt over *de middag* en over *het ondergaan van de zon*. Dat wil dus zeggen dat het voor sommigen middag is, terwijl de zon over anderen ondergaat. Het laatste gedeelte van onze tekst betekent hetzelfde, want de aarde zal verduisterd worden ten lichten dage. Dus moet het een heldere dag zijn voor de kinderen des lichts als God de aarde verduistert. In de naam van beide groepen mensen worden de woorden dag en nacht gebruikt: "Gij zijt allen kinderen des lichts, en kinderen des daags; wij zijn niet des nachts, noch der duisternis", 1 Thess. 5:5.

Toen God de mens schiep, schiep Hij hem naar Zijn beeld en het voornaamste kenmerk van dat beeld was liefde, liefde tot God en tot alle mensen. De liefde was altijd een weg die uitnemender is, 1 Kor. 12:31 of een weg die beter is dan alle andere wegen en zal dat altijd zijn. Maar toen de duivel de geest van de mens met vijandschap vervuld had, leidde hij hem met zijn boosheid en verdorvenheid van deze weg af. Daarom klaagt God dat alle mensen *aarde* zijn, want Zijn Geest en Zijn beeld zijn geweken: "Maar *de aarde* was verdorven voor Gods aangezicht; en de aarde was vervuld met wrevel. Toen zag God op de aarde, en ziet, zij was verdorven; want al het vlees had zijn weg verdorven op de aarde", Gen. 6:11-12.

Deze verdorvenheid van onze natuur bestaat uit drie delen: het eerste wordt onreinheid genoemd, het tweede dreggoden of afgoderij en het derde schuim.

- Onreinheid is alle onkuisheid, verdorvenheid en onzuiverheid van de geschonden natuur met alle zinnelijkheid, wellust en begerigheid naar slechte dingen. "Van alle ongerechtigheden zal Ik u reinigen", zegt God, Ezech. 36:25. Dit wordt het reinigen van het vlees genoemd.
- Onrein worden afgoden genoemd. "Van al uw dreggoden zal Ik u reinigen", Ezech. 36:25: dreggoden, afgoderij, dingen die we liefhebben en aanbidden, die in ons hart verborgen zijn en God daar naar de troon steken, zoals het liefhebben van eer, genot, ons eigen ik, de wereld en beelden, ja zelfs het liefhebben van de zonde en de duivel zelf boven God.
- Onder schuim versta ik: het licht van de natuur of het verstand, overleggingen en ons geweten, dat ons beschuldigt of verontschuldigt, natuurlijke en verworven vaardigheden, menselijke wijsheid en kennis, eigengerechtigheid en keurig gedrag, de gebruikelijke eerlijkheid in zaken, natuurlijke genegenheid en vrijgevigheid, enige eerbied voor de naam van God, blinde ijver voor menselijke tradities en inzettingen en voortdurende lichamelijke oefening in de plichten van de natuurlijke godsdienst.

Deze dingen oogsten waardering en lof, want de Heere zegt dat ze gedaan worden om van de mensen gezien te worden. Dit spoort hen nog meer aan: door ijver, onderwijs, gewoontes en gebruiken komen de mensen in deze dingen vooruit. Wat we hiermee echter ook onder de mensen kunnen bereiken, ik weet zeker dat het ver verwijderd is van de verborgenheid des geloofs in een rein geweten, 1 Tim. 3:9. Het is waar dat de prediking vandaag de dag met de woorden van Paulus "een dienen van de letter" genoemd kan worden en als doel heeft om dit schuim en deze tin te polijsten en versieren. Want als zulke mensen door het Woord verlicht worden en het met vreugde en met een tijdelijk geloof aannemen, ontsteekt hun ziel in ijver. Dit gaat ook vaak samen met gaven en een grote beroering. Om dit alles beter te doen voorkomen, versieren zij zich met voorgewende ootmoed, warme natuurlijke genegenheid en een innemende vreugde. Dit is echter slechts het kleed van de schapen en op zijn best een schoonschijnende, uitwendige en opzichtige vertoning. God reinigt Zijn kinderen van al hun schuim en tin, want Hij heeft geen vaten van schuim en tin. "God heeft de mens recht gemaakt", Pred. 7:29 en een oprecht mens is een mens die gerechtvaardigd is door het geloof en God liefheeft, Hab. 2:4; Hoogl. 1:4. De liefde is een weg die uitnemender is.

God heeft de mens eerst op deze weg geplaatst, maar hij heeft vele vonden gezocht en die hebben zijn weg verdorven. De Almachtige heeft echter besloten dat Hij Zijn schepsel, de mens, weer op deze weg zal brengen. Daarom wordt het Evangelie van Jezus Christus naar het bevel des eeuwigen Gods, tot gehoorzaamheid des geloofs, onder al de heidenen bekend gemaakt, Rom. 16:26. Het doel van God met al deze dingen wordt met weinig woorden vermeld: "Maar het einde des gebods is liefde uit een rein hart, en uit een goed geweten, en uit een ongeveinsd geloof", 1 Tim. 1:5. Alle predikanten, belijders en mensen die dit missen, zijn slechts uit de aarde aards en hoe helder ze ook schijnen, hun luister zal eens verduisterd worden: "Het licht der rechtvaardigen zal zich verblijden, maar de lamp der goddelozen zal uitgeblust worden", Spr. 13:9.

5. De verduistering van de aarde.

God verduistert de aarde ten lichten dage. De liefde van God die uitgestort wordt door de Heilige Geest in een hart dat van afgoden is gereinigd, is liefde uit een rein hart of gereinigde hartstochten. Een geweten dat gewassen is van zonde door het bloed van Christus en verzegeld is met het getuigenis van de Heilige Geest, Die getuige is geweest van onze aanneming, is een goed geweten. En een ongeveinsd geloof is een geloof dat door de liefde werkt, de overhand op God verkrijgt in het gebed en de wereld overwint. Dit zijn de oude paden, dit is de goede weg en zij die daarin wandelen, zullen rust vinden voor hun ziel der. 6:16. Maar wat voor rust, vrede, troost, blijdschap of opbouw kunnen de mensen vinden in een belijdenis, terwijl ze nog vol zonde, schuld en verdorvenheid zijn? Geen enkele, want van hen geldt: "Het hart zal ook in het lachen smart hebben; en het laatste van die blijdschap is droefheid", Spr. 14:13. De vergeving der zonden moet aan de hele wereld gepredikt worden, "want also is er geschreven, en also moest de Christus lijden, en van de doden opstaan ten derden dage; en in Zijn Naam gepredikt worden bekering en vergeving der zonden, onder alle volken, beginnende te Jeruzalem", Luk. 24:46-47.

De kennis van God, als Verbondsgod, wordt verkregen door vergeving van onze zonden. "Want zij zullen Mij allen kennen, van hun kleinste af tot hun grootste toe, spreekt de HEERE, want Ik zal hun ongerechtigheid vergeven, en hunner zonder niet meer gedenken" der. 31:34.

Echter, een zondaar wiens zonden *niet* zijn vergeven, kent God niet op een zaligmakende wijze, maar alleen op een letterlijke wijze.

We kunnen deze vergeving leren kennen door het geloof: "Dezen geven getuigenis al de profeten, dat een iegelijk, die in Hem gelooft, vergeving der zonden ontvangen zal door Zijn Naam", Hand. 10:43.

1. Het is Gods gewone weg om de zondaar, als Hij hem doorzoekt en beproeft, al zijn zonden te doen herinneren en die hem ordentelijk voor ogen te stellen. "Mijn zonde is steeds voor mij", zegt de Psalmddichter. Maar als we genade verkrijgen, worden ze uitgewist. David zegt dat onze overtredingen van ons worden weggedaan, maar Jesaja noemt het uitwissen. "Ik delg uw overtredingen uit als een nevel, en uw zonden als een wolk; keer weder tot Mij, want Ik heb u verlost", Jes. 44:22.
2. Als God een mens aan zijn zonde ontdekt en zijn misdaden aan zijn geest uil geweten voorstelt door de toepassing van de wet, wordt de zonde zeer groot en zwaar. "Want mijn ongerechtigheden gaan over mijn hoofd; als een zware last zijn zij mij te zwaar geworden", Ps.

- 38:5. Christus roept zulke mensen tot Zich en noemt hen vermoeid en belast. Hij belooft hen rust te geven van hun werk en van hun last. Vergeving schenken is dus de ziel rust geven en zonder vergeving is er geen rust, "want de goddelozen zijn als een voortgedreven zee, want die kan niet rusten, en haar wateren werpen slijk en modder op", Jes. 57:20.
3. Een schuldig mens die weet dat hij zondaar is en die overtuigd is, schuldig verklaard en die voelt dat hij onder het oordeel ligt, kan niets van God eisen en durft ook niet tot God op te zien. Zulke mensen zijn net als de tollenaar, waarvan de Heere zegt dat hij "van verre staande, ook zelfs de ogen niet wilde opheffen naar de hemel, maar op zijn borst sloeg, zeggende: "O God! Wees mij zondaar genadig!", Luk. 18:13. Vergeving wordt ook beschreven als het hoofd opheffen. "Doch Gij, HEERE zijt een Schild voor mij, mijn eer en Die mijn hoofd opheft", Ps. 3:4.
 4. Als een zondaar zijn zonden werkelijk ziet en voelt, zijn ze als een vreselijke berg voor zijn ogen. Ook ziet hij de berg Sinaï voor zich, zodat er voor hem geen weg ter ontkoming schijnt te zijn en hij er vaak aan twijfelt of er voor hem een weg over deze bergen is. Omdat hij in de vreselijke kuil is en in het dal der schaduwen des doods, zinkt hij nog dieper weg. Deze vallei zal echter verhoogd worden en de bergen en de heuvels zullen vlak gemaakt worden, zodat de zondaar het heil Gods zal zien. Als God de ziel bezoekt met Zijn vergevende genade, zullen deze bergen van voor Zijn aangezicht vervlieten, Jes. 64:1.
 5. Als God de zonde vergeeft, zegt Hij ook wel dat Hij ons geneest of ons de gezondheid weergeeft. "Zie, Ik zal haar de gezondheid en de genezing doen rijzen, en zal henlieden genezen, en zal hun openbaren overvloed van vrede en waarheid" der. 33:6. Waar dit gebeurt, wordt genezing gewerkt en zulke inwoners van Sion zullen niet zeggen: "Ik ben ziek, want het volk dat daarin woont, zal vergeving van ongerechtigheid hebben" des. 33:24. Zonder deze gezondheid en genezing kunnen we het hele jaar naar de kerk gaan en moeten we God zeggen: "We hebben gedaan wat we niet hadden moeten doen en niet gedaan wat we hadden moeten doen en er is niets geheels aan ons." Maar wat zouden we daarmee winnen?
 6. De Schrift der waarheid zegt ons, dat de zonde en niets anders de gemeenschap en omgang met God verbroken heeft en degenen die de plaag van hun eigen hart kennen, weten uit droevige ondervinding dat dit waar is. "Maar uw ongerechtigheden maken scheiding tussen ulieden en tussen uw God, en uw zonden verbergen het aangezicht van ulieden, dat Hij niet hoort", Jes. 59:2. *Vergeving* neemt weg wat ons van God scheidt en brengt ons weer dicht bij God. "Want de wet heeft geen ding volmaakt, maar de aanleiding van een betere hoop, door welke wij tot God genaken", Hebr. 7:19. Dat wil zeggen, dat de wet en haar offeranden het geweten van degenen die God aanbidden, niet kon reinigen, maar dat dit gebeurde door een betere hoop, waardoor we tot God kunnen naderen. "Maar nu in Christus Jezus, zijt gij, die eertijds verre waart, nabij geworden door het bloed van Christus", Ef. 2:13.
 7. *Maar een overtreder niens zonden niet zijn vergeven, heeft zichzelf lief*, 2 Tim. 3:2. Hij is een vijand van God, Rom. 8:7. Hij heeft veel medelijden met zijn zondige ik en is daarmee erg begaan, maar hij is vol van de hardste gedachten en de opstandige opwellingen tegen de Almachtige. Vergevende genade werpt echter alles omver. Deze genade vervult de mens met verontwaardiging over zijn eigen bestaan, terwijl hij zijn lijdende Zaligmaker en verdraagzame God en Vader beweent. "Dan zult gij gedenken aan uw boze wegen en uw handelingen, die niet goed waren; en gij zult een walging van uzelf hebben over uw ongerechtigheden", Ezech. 36:31. Ook lezen we in Ezechiël: "Opdat gij het deelachtig zijt, en u schaamt, en niet meer uw mond opent vanwege uw schande, wanneer Ik voor u verzoening doen zal over al hetgeen gij gedaan hebt, spreekt de Heere HEERE", Ezech. 16:63.
 8. Het is onmogelijk dat iemand die God belijdt, maar dood is in zonden en misdaden, oprechte vrede zou hebben met God of in zijn geweten. "Vernieling en ellendigheid is in hun wegen", Rom. 3:16. "De goddelozen, zegt God, hebben geen vrede" des. 57:21. Vergevende genade gaat echter vergezeld van grote vrede: "En Hij zeide tot haar: Dochter, wees welgemoed, uw geloof heeft u behouden; ga heen in vrede", Luk. 8:48.
 9. De zondaar wiens zonden niet vergeven zijn, heeft God nooit oprecht liefgehad en zal Hem nooit echt liefhebben. Hij moet een vijand en een hater van Hem blijven, als hij in zijn zonde blijft en sterft. "Daarom zeg Ik u: haar zonden zijn haar vergeven, die vele waren, want zij heeft veel liefgehad; maar dien weinig vergeven wordt, die heeft weinig lief", Luk. 7:47.

Vergeving is het fundament van de bediening. Jesaja, Jozua en alle apostelen ontvingen vergeving en werden gereinigd vóórdat ze werden uitgezonden om voor anderen te preken. Hoe het geweten

van letterknechten ook ijvert met een valse ijver of verhard is omdat het lang met God heeft gespot, de zonde zal zeker weer bovenkomen en de zondaar vroeger of later vinden. Als zonde en toorn elkaar ontmoeten, zal er zeker een verschrikkelijke duisternis volgen. God geeft hen over aan de god van deze wereld, die hun ogen verblindt. Als de teugels van hun geweten losgelaten en gevierd worden, brengt Hij hen zover dat ze al hun voorwendselen afleggen en een recht menen te hebben op Christus of op een deel van Zijn genade of een aandeel daarin. Een besef van Gods toorn en de schuld van de huichelarij ondermijnt hun aanmatigende vertrouwen en doet hen daarna vluchten tot een gebroken wet en een algemene verzoening. Dan wordt hun verstand meer en meer verduisterd door het deksel, totdat ze verbijsterd, verward en verbaasd hun toevlucht nemen tot ijdel gejammer, terwijl ze niet weten wat ze zeggen of wat ze beweren. Zoals de profeet zegt, brengt dit hen in de duisternis en doet hun voet struikelen op de schemerende bergen. Terwijl ze het licht zoeken, verandert God dit in de schaduw des doods, en maakt Hij het tot diepe duisternis, Jer. 13:16.

Er is een tweevoudige, merkwaardige aanleiding, die niet weinig bijdraagt tot de verduistering van de aarde. "Alzo zegt de Heere HEERE: Wanneer een vorst aan iemand van zijn zonen een geschenk zal geven van zijn erfenis, dat zullen zijn zonen hebben; het zal hun bezitting zijn in erfenis", Ezech. 46:16. Deze prins is Christus; het kenmerk van de ontvanger is dat hij een zoon is en het geschenk is het eeuwige leven dat zijn deel zal zijn. "Maar wanneer hij van zijn erfenis een geschenk zal geven aan een van zijn knechten; die zal het hebben tot het vrijjaar toe; dan zal het tot de vorst wederkeren", Ezech. 46:17.

* Welnu, alle geschenken, zoals het éne talent - of het deel van de bediening dat Judas ontving - zijn Gods kinderen alleen tot nut zolang ze kind zijn, in banden of duisternis verkeren en geen kennis der vrijheid hebben. Zodra de Trooster echter gekomen is en door Zijn liefde het hart in de ruimte stelt en de ziel vrijmaakt, kan de zoon beter zien, horen en spreken dan de dienstknecht en krijgt hij een beter verstand. Dan doet hij afstand van zulke onderwijzers en leraars.

* Als de zoon zijn vrijheid ontvangt, moet de dienstknecht zijn geschenk teruggeven en die is niet weinig vertoornd over de muziek en dans ter gelegenheid van de omhelzing van de verloren zoon.

6. De duisternis komt ten lichten dage.

De volgende zaak is, als de zon op de middag zal ondergaan, *dat er op een heldere dag duisternis zal komen over de aarde*. We weten dat een hart dat niet eerlijk gemaakt is, het licht en de heerlijkheid van God niet kan verdragen. Het waren de goede hand en de tegenwoordigheid van God met David, die Saul wanhopig maakten en tot werken der duisternis aanzetten. De roem van onze gezegende Zaligmaker, die steeds groter werd en zich overal verspreidde, bracht de Farizeeërs en de Schriftgeleerden tot hun onvergeeflijke misdaden. De vreugde, het licht en de liefde van Sara bij het zien van haar geliefde Izak brachten Hagar en Ismaël ertoe om hem te verachten en te bespotten. Omdat God Abel aannam, ging Kaïn duistere plannen smeden. De zegepraal van Hanna ontnam Peninna haar valse vertrouwen en maakte ijdel roemen onmogelijk. Als de zon op het midden van de dag schijnt, ontdekt ze de huichelachtigheid van het onvernieuwde hart en legt ze de vijandschap ervan bloot.

De werken der duisternis komen openbaar *op een heldere dag*. Zo is het altijd geweest, zo is het nu en zo zal het zijn tot aan het eind van de wereld. Want als de rechtvaardigen voor altijd zullen lichten als de zon in de heerlijkheid van het Koninkrijk van hun Vader, zal de goddeloze de aarde aanschouwen en zal er zelfs dan benauwdheid en duisternis zijn; "hij zal verduisterd zijn door angst, en voortgedreven door donkerheid" Ges. 8:22. Als de volmaakte dag gekomen zal zijn voor Gods kinderen, zullen de goddelozen in de buitenste duisternis verkeren en zij zullen zien dat het voor Gods kinderen licht is: "Gij zult zien Abraham, en Izak, en Jakob, en al de profeten in het Koninkrijk Gods, maar ulieden buitengeworpen", Luk. 13:28.

Lezer, als uw zaligheid u echt ter harte gaat, let dan goed op het fundament, namelijk *de rechtvaardigmaking en heiligmaking*. "Daarom heeft ook Jezus, opdat Hij door Zijn eigen bloed het volk zou heiligen, buiten de poort geleden", Hebr. 13:12. Door deze dood is Hij ons van God gemaakt tot heiligmaking. Maar dit bloed moet toegepast worden, ook aan alle heiligen, die Hij in Zijn raad heeft geheiligd of apart gezet en voor wie *de heiligmaking* is verkregen. "Want met één offerande

heeft Hij in eeuwigheid volmaakt degenen, die geheiligd worden", Hebr. 10:14. Dit is het fundament. Het volgende stuk van de heiligmaking is dat wij toebereid worden voor de erfenis hierboven door de inwoning van de Heilige Geest. "Opdat de offerande der heidenen aangenaam worde, geheiligd door de Heilige Geest", Rom. 15:16.

De volgende zaak is onze *rechtvaardigmaking* door de toerekening van de gerechtigheid van Christus. "Opdat wij, gerechtvaardigd zijnde door Zijn genade, erfgenamen zouden worden naar de hoop des eeuwigen levens", Tit. 3:7. Wees ervan verzekerd dat de Geest, Die zeer heilig is, al deze dingen aan de uitverkorenen toepast. Daarom lezen we van rein water dat op ons gesprengd wordt om ons te reinigen; van het bad der wedergeboorte door de Heilige Geest en van rechtvaardiging in de Naam van de Heere Jezus, en door de Geest van God, 1 Kor. 6:11.

Lezer, *er zijn twee soorten zaad in de wereld en ook in de kerk: het zaad der vrouw*, dat is Christus en in Hem alle uitverkorenen, en *het zaad van de slang*. Deze twee soorten worden alleen door de uitstorting van de Heilige Geest onderscheiden en op geen enkele andere manier. Zo werd Christus, de Eerstgeborene onder vele broederen, bij de Jordaan aan Johannes aangewezen en al het zaad van Christus wordt op dezelfde wijze onderscheiden. "Ik zal Mijn Geest op uw zaad gieten, en Mijn zegen op uw nakomelingen", Jes. 44:2. Deze Geest komt alleen wonen in het hart van Gods uitverkorenen. De slang is de god van deze wereld, en al zijn zaad is van deze wereld en in hun hart daalt de Geest nooit neer. "En Ik zal de Vader bidden, en Hij zal u een andere Trooster geven, opdat Hij bij u blijve in der eeuwigheid; namelijk de Geest der waarheid, Welke de wereld niet kan ontvangen; want zij ziet Hem niet, en kent Hem niet; maar gij kent Hem, want Hij blijft bij ulieden en zal in u zijn", Joh. 14:16-17.

Merk op, lezer, dat de wereld - het zaad van de slang - deze Trooster niet kan ontvangen, omdat er een vijandschap is gezet tussen dit zaad en de uitverkorenen, die niet weggenomen kan worden. Ook kwam Christus niet tot hen om hun vrede te geven, maar om hun het zwaard en het vuur te brengen. De Heere zegt vervolgens, dat de wereld de Heilige Geest niet ziet en niet kent. Daarom moeten we geen waarde hechten aan hetgeen ze over Hem zeggen, want *ze kunnen Hem niet ontvangen*, *ze kunnen Hem niet zien* en *ze kennen Hem niet*. Dit is een drievoudige verklaring. We hebben ook een drievoudige verklaring, die tot ons voordeel strekt en even zeker is als de andere: "Maar gij kent Hem, want Hij blijft bij ulieden, en zal in u zijn".

1. Ten eerste kennen we Hem als *de Geest der openbaring en der kennis*. Hij is de olie en de ogenzalf, die onze ogen zalft opdat we zien mogen, Openb. 3:18.
2. Ten tweede is Hij *de Geest des levens van God*, Die in onze dode zielen komt wonen en hen levend maakt. Ook neemt Hij onze geschonden eetlust, maakt ons hongerig en dorstig naar het brood en water des levens en geeft ons een geestelijke smaak om de hemelse spijze te proeven, te smaken en ervan te genieten. "De Geest is het, Die levend maakt", Joh. 6:63.
3. Ten derde wordt de zondaar door *deze verlichtende en levendmakende werking van de Heilige Geest* overtuigd, schuldig verklaard, gevonnist, onderzocht en berecht. De Geest Die in de apostelen woonde, was de kaars des Heeren, die op de kandelaar, of de Kerk, was geplaatst: hierdoor werd Jeruzalem doorzocht en werden de twaalf stammen van Israël geoordeeld. "En het zal geschieden te dien tijde, Ik zal Jeruzalem met lantaarnen doorzoeken; en Ik zal bezoeking doen over de mannen die stijf geworden zijn op hun drossem", Zef. 1:12.
4. Ten vierde kennen we *de Geest uit de genade die Hij in de ziel plant*: Hij legt de wet des geloofs in het gemoed, de wet der liefde in het hart en de hartstochten, en de zegen van vrede in het geweten. Ook verheugt Hij de ziel door de troost van een levende hoop. Daarom wordt Hij de Geest der genade genoemd, Zach. 12:10.
5. Ten vijfde wordt Hij *gekend door de kracht*, de ijver en de werkzaamheid die Hij schenkt aan een ziel die aan de troon der genade verkeert. Hij geeft ons een besef van ons gemis. Hij toont ons de dingen die ons door God uit genade worden gegeven. Hij geeft ons gepaste gedachten en opvattingen in en verwoordt onze gedachten door onze lippen en onze mond te leren hoe ze die moeten uiten. Daarom wordt Hij de Geest der gebeden genoemd, Zach. 12:10. Ook wordt er gezegd, dat Hij de vrucht van onze lippen schept Ges. 57:19. Deze vruchten worden ook aangeduid als woorden die de Heilige Geest leert, 1 Kor. 2:13. Als de Geest ze aan Gods kinderen te spreken geeft, kunnen zij ze uitspreken of uiten, Hand. 2:4.
6. Ten zesde leren we *de Heilige Geest kennen, omdat Hij het Woord en de beloften van God toepast*. Bij de hoorder die bij de weg bezaaid was, bereikte het Woord slechts het oor en de satan nam het

- heimelijk weg. Waar het zaad in doornachtige grond viel, kwam het op en bracht het de natuurlijke hartstochten in beroering. Het werd met vreugde ontvangen en de hoorder schepte voor een poos behagen in het onbekende. Waar het zaad in de steenachtige grond viel, kwam het met een tijdelijk geloof en deze mensen geloofden voor een tijd. Tot sommigen komt het als het woord van een mens, anderen horen alleen het woord. "Wetende, geliefde broeders, uw verkiezing van God. Want het Evangelie is onder u niet alleen in woorden geweest, maar ook in kracht, en in de Heilige Geest, en in vele verzekerdheid", 1 Thess. 1:4-5.
7. Ten zevende kennen we *de Heilige Geest, omdat Hij ons de liefde van God meedeelt*. Paulus zegt daarover dat "de liefde Gods in onze harten uitgestort is door de Heilige Geest, Die ons is gegeven", Rom. 5:5. Door deze liefde, die de ziel doet versmelten, wordt het hart in de ruimte gesteld, al zijn aangeboren hardheid smelt en verdwijnt, slaafse vrees en angst worden verdreven en een heerlijke vrijheid volgt. "De Heere nu is de Geest; en waar de Geest des Heeren is, aldaar is vrijheid", 2 Kor. 3:17.
 8. Ten achtste kennen we *deze Trooster ook, omdat Hij ons toont dat we tot kinderen zijn aangenomen*. Degenen op wie deze Geest komt, mogen ervan verzekerd zijn dat ze het zaad en de nakomelingen van Christus zijn, want Hij daalt op niemand anders als de Geest der aanneming neer. "En overmits gij kinderen zijt, zo heeft God de Geest Zijns Zoons uitgezonden in uw harten, Die roept: Abba, Vader!", Gal. 4:6.
 9. Ten negende kennen we *de Geest ook uit Zijn inwendige getuigenis van ons geloof en uit Zijn getuigenis in ons geweten*. Van ons geloof getuigt Hij, dat het oprecht en zaligmakend is door allen die ons beschuldigen en veroordelen het zwijgen op te leggen en iedere beschuldiging en veroordeling weg te nemen. Hij getuigt ook in en met ons geweten. "Dezelfde Geest getuigt met onze geest, dat wij kinderen Gods zijn", Rom. 8:16.
 10. Ten tiende wordt *de Geest gekend door het beeld van God* dat Hij weer aan de ziel teruggeeft. Dit beeld bestaat in kennis, leven, licht, ware rechtvaardigheid en heiligheid. "En wij allen, met ongedekten hoofde de heerlijkheid Gods als in een spiegel aanschouwende, worden naar hetzelfde beeld in gedaante veranderd, van heerlijkheid tot heerlijkheid, als van des Heeren Geest", 2 Kor. 3:18.
 11. Ten elfde is de genade van de Geest de eersteling van de komende oogst, het begin van het Koninkrijk der heerlijkheid. "De genade zal heersen door rechtvaardigheid tot het eeuwige leven", Rom. 5:2 l. In de hemel zal er geen kennis, vreugde, rust, vrede, blijdschap, licht, liefde, troost, heiligheid of geluk zijn, als Gods Kerk er op aarde niet de eerstelingen van heeft gekend en genoten. "Maar gelijk geschreven is: Hetgeen het oog niet heeft gezien, en het oor niet heeft gehoord, en in het hart des mensen niet is opgeklommen, hetgeen God bereid heeft dien, die Hem liefhebben. Doch God heeft het ons geopenbaard door Zijn Geest", 1 Kor. 2:9-10. Deze geopenbaarde dingen worden de eerstelingen des Geestes genoemd, Rom. 8:23.
 12. Ten twaalfde is *de Heilige Geest het Onderpand en de voorsmaak van onze zaligheid*. Hij is het Die ons reinigt door de toepassing van de verzoening, door het bad der wedergeboorte, door de vernieuwing van de vermogens van onze ziel. Zoals Hij onze ziel in dit leven levend maakt, zal Hij ons lichaam op de grote dag opwekken: het eerste is een onderpand van het tweede. "Gij, Die mij veel benauwdheden en kwaden hebt doen zien, zult mij weder levend maken, en zult mij weder ophalen uit de afgronden der aarde. Gij zult mijn grootheid vermeerderen, en mij rondom vertroosten", Ps. 71:20-21. "En indien de Geest Desgenen, Die Jezus uit de doden opgewekt heeft, in u woont, zo zal Hij, Die Christus uit de doden opgewekt heeft, ook uw sterfelijke lichamen levend maken, door Zijn Geest, Die in u woont", Rom. 8:11.
 13. Ten dertiende is de Heilige Geest ons zegel waaruit wij weten dat God ons kent met een kennis die bestaat in liefde, uitverkiezing, goedkeuring en behagen. Door dit zegel zal Hij ons eens als de Zijnen erkennen en eren. Het zegel dat Hij op ons drukt, is het beeld van Christus. Deze verzegeling verzekert ons van de hemel in de verzekering van het geloof, de verzekering van de hoop en de verzekering van het verstand. "En bedroeft de Heilige Geest Gods niet, door Welke gij verzegeld zijt tot de dag der verlossing", Ef. 4:30. In deze stralen van het Goddelijke licht zien wij de Heilige Geest. We kennen de Heilige Geest door Zijn werking in het planten van deze vruchten. Hij vernieuwt dit werk, verkwikt de ziel met nieuw leven en nieuwe liefde en deelt Zijn genadegaven mee. Omdat deze vruchten levend gehouden worden, weten we dat Hij in ons woont. Hij blijft roepen "Abba, Vader!" En Hij blijft ook van ons kindschap getuigen. Bij de aanneming krijgen we een eeuwige naam, die niet uitgeroeid zal worden des. 56:5. Voor zulke zielen brandt en schijnt de kandelaar van God en de fakkel des heils. De Geest der heerlijkheid en de Geest van God rusten op hen. Over zulke eikenbomen der gerechtigheid zal de Zon der gerechtigheid altijd schijnen, niet alleen om hen bij de aanvang te

helen, maar ook om ervoor te zorgen dat zij altijd gezond blijven. "Uw zon zal niet meer ondergaan", Jes. 60:20. Op zulke voorwerpen van liefde en op de liefde die in het hart woont, schijnt God de Vader door het heerlijk aangezicht van Jezus met een eeuwig licht als hun God en hun Sierlijkheid des. 60:19. Lezer, dit is onze zonnenschijn, dit is onze eeuwige dag.

Deze zon schijnt echter nooit zo voor het slangenzaad en deze dag is nooit zo helder en zal nooit zo helder zijn voor hen. Zo is lang geleden voorzeggd dat de grootste duisternis sommigen zal overvallen, als de heerlijke dag van onze Heere zal aanbreken. "Wee dien, die des Heeren dag begeren! Waartoe toch zal ulieden de dag des Heeren zijn? Hij zal duisternis wezen en geen licht. Als wanneer iemand vlood voor het aangezicht eens leeuws, en hem ontmoette een beer; of dat hij kwam in een huis, en leunde met zijn hand aan de wand, en hem beet een slang. Zal dan niet des Heeren dag duisternis zijn, en geen licht? En donkerheid, zodat er geen glans aan zij", Amos 5:18-20.

In deze diepe duisternis kan geen van de Personen van het Goddelijke Wezen gekend worden: de Vader, noch de Zoon, noch de Heilige Geest. Het slangenzaad zal aan de vijandschap overgegeven worden en allen die behoren tot dit zaad, zullen alle rechtvaardigen haten. We kunnen God alleen kennen door *een weg van vergeving en liefde*, en deze twee zaken zijn onlosmakelijk aan elkaar verbonden. "Een iegelijk die liefheeft, is uit God geboren, en kent God. Die niet liefheeft, die heeft God niet gekend, want God is liefde", 1 Joh. 4:7-8. Zo is de Zoon van God voor alle levenden verborgen, tot het God behaagt Hem te openbaren. "En het heeft Gode behaagd, Die mij van mijner moeders lijf aan afgezonderd heeft, en geroepen door Zijn genade, Zijn Zoon in mij te openbaren", Gal. 1:15-16. Zoals de Vader de Zoon openbaart, openbaart de Zoon de Vader. "Noch iemand de Vader dan de Zoon, en dien het de Zoon wil openbaren", Matth. 11:27.

Zo zien we, lezer, dat deze dingen voor de wijzen en verstandigen verborgen zijn en aan de zuigelingen geopenbaard worden. Daarom is het voor ons niet van belang wat de kinderen van de duisternis en van de nacht over deze dingen zeggen, want deze dingen zijn allemaal voor de wijzen van deze wereld verborgen. De Kerk wordt gebouwd tot een woonstede Gods in de Geest, Ef. 2:22. Ook lezen we: "Want gij zijt de tempel des levenden Gods, gelijkerwijs God gezegd heeft: Ik zal in hen wonen, en Ik zal onder hen wandelen", 2 Kor. 6:16. Dit is Gods getuigenis, dat al Gods kinderen geloven, kennen, in hun hart gevoelen en genieten, want onze bevestiging, onze zalving in Christus en onze verzegeling zijn van God, 2 Kor. 1:21.

Maar de zonen van de wereldse wijsheid vragen ons hoe de Geest in ons kan wonen als Hij een goddelijke Persoon is? Laten zij ons dan vertellen hoe de duivel in hen woont. Zij zijn geleerde mensen, wijze mensen en zij zijn wijs boven hetgeen geschreven is, want zij kunnen ons in de Hebreeuwse taal het verschil vertellen tussen volmaaktheid en oprechtheid of tussen een oprechte die God liefheeft, Hoogl. 1:4 en een mens die volmaakt is in de liefde, 1 Joh. 4:18, hoewel dit in de hemel hetzelfde is Ges. 57:2; Hebr. 12:23. Zij kunnen ons het verschil vertellen tussen parlementaire besluiten en juridische wetten, tussen geboden en oordelen en tussen voorschriften en getuigenissen, maar wij arme schepselen kunnen dat niet. Zij vertellen ons dat alle verwachting in de hemel of op de aarde 'hoop' is. Zo doen ze de zondaar uitzien en verlangen naar de veroordeling in de hel en daarop wachten en hopen, want "de verwachting der goddelozen is verbolgenheid", Spr. 11:23.

Paulus zegt: "Doch de geestelijke mens onderscheidt wel alle dingen, maar hijzelf wordt van niemand onderscheiden", 1 Kor. 2:15. Onze Heere en Zijn geestelijke dienstknechten, die ons hebben gezegd dat de Heilige Geest in Gods kinderen woont, hebben ons ook gezegd dat de satan in allen woont die tot zijn zaad behoren. Niemand van het huisgezin van de satan is echter eerlijk genoeg geweest om dat te zeggen.

- (1) Ten eerste wordt ons gezegd dat de satan vanwege zijn inwoning in de mens "een sterke, gewapende" genoemd wordt, die zijn hof en al wat hij heeft in vrede bewaart, Luk. 11:21. Hier is de vorst der duisternis in zijn eigen hof, namelijk in het hart en de hartstochten van de zondaar. Zijn wapenrusting is vijandschap en haat jegens God, Christus, de Geest, de Schrift en al Gods kinderen. Al wat hij in vrede bewaart, is niet meer dan een dichtgeschroeid geweten en een verhard hart. De goederen van de duivel zijn het lichaam en de ziel van de zondaar, zoals we zien bij Judas, want zodra hij de bete broods ontvangen had, voer de satan in hem en nam hem in bezit. Ja, we lezen zelfs van zeven duivelen in Maria Magdalena, Luk. 8:2 en van een

mens die Legio heet, omdat er vele duivelen in hem gevaren waren, Luk. 8:30. Als onze tegenstanders zouden beschrijven hoe al deze duivelen in die man woonden, zou deze verborgenheid bijna even groot zijn als het wonen van de Heere in Sion. Ja, we lezen zelfs van acht duivelen die tegelijkertijd voor altijd in een man waren. "Dan gaat hij heen en neemt zichzelf zeven andere geesten, bozer dan hijzelf, en ingegaan zijnde, wonen zij aldaar, en het laatste van dezelve mens wordt erger dan het eerste", Matth. 12:45.

- (2) Ten tweede kunnen we weten dat de duivel in de zondaar woont, omdat hij het licht haat en weigert tot het licht te komen, omdat hij zich verzet tegen iedere verschijning van het licht, omdat de waarheid hem willens onbekend is, 2 Petrus 3:5. Ook heeft hij de duisternis liever dan het licht, want zijn werken zijn boos. Dit alles is het werk van de duivel. "Doch indien ook ons Evangelie bedekt is, zo is het bedekt in degenen, die verloren gaan; in dewelke de god dezer eeuw de zinnen verblind heeft, namelijk der ongelovigen", 2 Kor. 4:3-4.
- (3) Ten derde blijkt de macht van de satan over de zondaar uit het feit dat hij hem voortdurend tot slechte daden brengt en hem, wanneer hij wil, vangt met iedere leugen, dwaling, list, strik en menselijke uitvinding die hij voor hem heeft gesmeed. Vandaag is hij in zijn hart een ariiaan, morgen een volgeling van Sabellius, de volgende dag een sociniaan, dan een deïst of een atheïst en in zijn hart altijd een arminiaan. Paulus zegt: "Dat zij wederom ontwaken mochten uit de strik des duivels onder welke zij gevangen waren tot zijn wil", 2 Tim. 2:36, Eng. vert.
- (4) Ten vierde zijn de kinderen der duisternis altijd bezig met de werken van hun vader, namelijk het vermoorden van de ziel en het lichaam van de mens, en kunnen we hen daaraan herkennen. Zo zien we dat iedere bedrieger en leugenaar die de satan onder de Joden zond, door de Schriftgeleerden, de Farizeeërs en de heersers werd aangenomen, zoals bijvoorbeeld judas de Galileeër, Theudas en Bar Kochba, die allen hun volgelingen hadden. "Ik ben gekomen in de Naam Mijns Vaders, en gij neemt Mij niet aan; zo een ander komt in zijn eigen naam, die zult gij aannemen" Joh. 5:43. Van de valse profeten werd goed gesproken. Deze bedriegers en verwoesters van de ziel werden altijd aangenomen, toegejuicht en aangemoedigd, maar iedere profeet van God zou zeker vervolgd en misschien zelfs gedood worden. Zelfs de Heere Zelf werd van de wieg tot het kruis achtervolgd door moordenaars. Dit is het slangenzaad, dit zijn de kinderen van de duivel en ze doen zijn werken en zijn werken alleen. "Gij zijt uit de vader de duivel, en wilt de begeerten uws vaders doen; die was een mensenmoorder van den beginne", Joh. 8:44.
- (5) Ten vijfde: Waarom zouden deze wijzen genegenheid hebben voor het werk van de Geest des Heeren, werkend in het hart en sprekend door de mond van een heilige profeet, daar de duivel zelf hun geest beïnvloedt en spreekt door de mond van hun broeders, de valse profeten? "Nu dan, zie, de Heere heeft een leugengeest in de mond van al deze uw profeten gegeven; en de Heere heeft kwaad over u gesproken", 1 Kon. 22:22.
- (6) Ten zesde komen de onderdanen van het koninkrijk van de satan in de wereld even duidelijk openbaar als de onderdanen van het Koninkrijk van Christus. Zijn dienaren zijn even gehoorzaam als de dienstknechten van Christus, hoe hard de dienst ook is. Hier zijn veel voorbeelden van. Als God door Zijn voorzienigheid die over alles heerst de moord op David, die beraamd is in het hart van Achitófel, verhindert, beveelt de duivel Achitófel om naar huis te gaan en zich op te hangen, wat hij onmiddellijk doet. Bileam wordt geroepen om Israël te vervloeken en hij komt. Een boze geest van God bezet Saul en drijft hem naar de tovenares te Endor en vervolgens naar de punt van zijn zwaard. Judas wordt bevolen dat hij zichzelf op moet hangen en Simeï dat hij David moet vloeken, opdat God hem zou kunnen vloeken en zij doen dit onmiddellijk. Alle werken van de satan hebben slechts één doel en dat is de mensen naar de ondergang drijven als zijn gevangenen, zijn roof en zijn buit in deze onheilige oorlog. Zo moet het ook zijn, want "indien nu ook de satan tegen zichzelf verdeeld is, hoe zal zijn rijk bestaan?", Luk. 11:18.
- (7) Ten zevende zijn de hardheid van het hart, de onbuigzaamheid van de wil, de vervreemding van het vleeselijk gemoed van het leven dat uit God is en de vijandschap en opstand van dit gemoed tegen de Almachtige in feite strijdig met de menselijke natuur. Dit geldt ook voor de verschrikkelijke woede, jaloezie en toom jegens Christus, Zijn dienst en allen die Hem vrezen,

liefhebben, gehoorzamen en dienen. In al deze dingen zijn de mensen niet meer dan werktuigen, instrumenten of machines, zoals blijkt uit de woorden van de Zaligmaker: "Maar dit is uw ure, en de macht der duisternis", Luk. 22:53. Dit was hun tijd of hun ure en anders niet. De moord die zij in hun hart hadden beraamd, de hardheid van hun geest en de toorn en de wraak waardoor zij voortgedreven werden, hadden een andere oorsprong. Al hun macht kwam van de vorst der duisternis: "De overste van de macht der lucht, van de geest die nu werkt in de kinderen der ongehoorzaamheid", Ef. 2:2.

- (8) Ten achtste hebben deze wijzen geen reden om zich zo te ergeren als Gods kinderen spreken over hun gemeenschap en omgang met de Vader en Zijn Zoon Jezus Christus, want alle afgodendienaars en valse profeten, allen die leugens spreken, geloven en voorwaar aannemen, hebben een verbond met de duivel en leven in gemeenschap met hem. De heidenen offerden de duivelen en niet Gode, 1 Kor. 10:20. Al hun valse profeten stonden ook onder invloed van de duivel. "Hem, zeg ik, wiens toekomst is naar de werking des satans, in alle kracht, en tekenen, en wonderen der leugen; en in alle verleiding der onrechtvaardigheid in degenen, die verloren gaan", 2 Thess. 2:9-10. Tegen deze verbintenis met de ongerechtigheid waarschuwt Paulus de Korinthiërs: "Ik wil niet dat gij met de duivelen gemeenschap hebt", 1 Kor. 10:20.
- (9) Ten negende worden ze vervuld met grote afschuw als we spreken over de Heilige Geest Gods, Die mensen bekeert, vernieuwt, toerust en geschikt maakt voor het werk des Heeren door hen te maken tot apostelen en profeten, hun gaven te schenken en uit te zenden. Maar ik hoorde hen nooit razen tegen de satan, omdat hij probeerde dit alles na te bootsen. De satan zendt "valse apostelen, bedrieglijke arbeiders, zich veranderende in apostelen van Christus. "En het is geen wonder; want de satan zelf verandert zich in een engel des lichts. Zo is het dan niets groots, indien ook zijn dienaars zich veranderen, als waren zij dienaars der gerechtigheid; van welke het einde zal zijn naar hun werken", 2 Kor. 11:13-15. Hun ambt en de wijze waarop zij dat uitoefenen, hun toerusting en hun arbeid zijn allemaal afkomstig van de satan en ook hun einde zal daarmee in overeenstemming zijn. Zij zullen erfgenamen en mede-erfgenamen van de duivel zijn als hun werk is voltooid, zoals de Heere heeft voorspeld: "Gaat weg van Mij, gij vervloekten, in het eeuwige vuur, hetwelk de duivel en zijn engelen bereid is", Matth. 25:41.
- (10) Ten tiende zou het hen niet zo moeten ergeren dat wij zeggen dat er een verborgen gemeenschap bestaat tussen Christus en Zijn Kerk, dat wij de Heere aanhangen en één geest met Hem gemaakt worden, zoals een bruid en bruidegom één worden in wederzijdse liefde. Deze band tussen Christus en de Kerk is een liefdesband. Onder de kinderen des nachts bestaat er echter ook iets dergelijks. Ik lees van sommigen die de duivelen offerden en hen nahoereerden, Lev. 17:7. We lezen dat de duivel Ananias en Saffira hun voornemen ingaf en dat de satan hun hart vervulde toen zij de Heilige Geest logen, Hand. 5:4-5. Als het waar is wat Paulus zegt, namelijk dat die de hoer aanhangt, één lichaam met haar is, 1 Kor. 6:16, dan moet de mens die de satan nahoereert, in wiens hart hij slechte voornemens doet ontluiken en wiens hart hij vervult, één met hem zijn in de band der ongerechtigheid, zoals Christus en Zijn Kerk één zijn in de band der liefde.
- (11) Ten elfde wordt het grote doel van de hemel, namelijk het bijeenbrengen van Christus en Zijn uitverkoren geslacht, verwezenlijkt door een verbond tussen God de Vader en God de Zoon. Dit verbond wordt bekrachtigd en bevestigd door de dood van Christus, en al de uitverkorenen worden in de band van dit verbond gebracht en bijeen gebonden in het bundeltje der levenden bij de Heere, onze God. Daarnaast zijn er echter andere verdragen en verbonden, want ik lees van sommigen die zeggen: "Wij hebben een verbond met de dood gemaakt, en met de hel hebben wij een voorzichtig verdrag gemaakt" Ges. 28:15. Als wij een verbond met de dood hebben, hebben we de zonde lief en haten we de Zaligmaker, want de HEERE heeft gezegd: "Allen, die Mij haten, hebben de dood lief", Spr. 8:36. Als wij een voorzichtig verdrag met de hel hebben, zijn wij verenigd met de koning van die plaats. Dit noemt Paulus met de duivelen gemeenschap hebben, 1 Kor. 10:20.
- (12) Ten twaalfde komen Gods kinderen door de liefde Gods die in hun hart is uitgestort tot de algemene vergadering en de Gemeente der eerstgeborenen, tot een ontelbaar gezelschap van engelen en tot de geesten der volmaakte rechtvaardigen. Deze allen zijn in de hemel of zij zijn van hemelse afkomst, Hebr. 12. Zonder twijfel zullen allen die Christus en Zijn kinderen haten,

alle leugenachtige gemeenteleden, alle bedrieglijke kerkgangers en dubbelhartige belijders één gezelschap worden met de satan en zijn onderdanen. Een geestelijke hoer heeft alleen maar gemeenschap met de doden en "al haar genoden zijn in de diepten der hel", Spr. 9:18.

- (13) In de dertiende plaats zullen sommigen zich stoten aan de grondlegging van Sion en zich eraan ergeren, terwijl anderen hun mond in het stof steken en hoop op deze grondlegging vestigen. Allen die zich aan Christus ergeren, zullen altijd Zijn geestelijke volgelingen haten en vervolgen. Allen die tot het zaad van de slang behoren, kunnen we daaraan herkennen. Voor ons is het een zeker bewijs dat we gehaat, beschimpt en vervolgd zullen worden door zulke mensen om Christus" wil. "En dat gij in geen ding verschrikt wordt van degenen die tegenstaan; hetwelk hun wel een bewijs is des verderfs, maar u der zaligheid, en dat van God", Fil. 1:28.

Lezer, zo heb ik u de kinderen des lichts getekend en de eeuwige Zon, Die over hen schijnt. Ook heb ik u getoond dat de zon ondergaat over de ongelovigen en dat het helder dag zal zijn bij de uitverkorenen als de aarde verduisterd wordt. Tenslotte heb ik u gesproken over de Fontein des lichts en de bron van de duisternis, en meegedeeld waartoe deze zullen leiden.

Einde

8. Het rijk van satan

"Indien nu ook de satan verdeeld is, hoe zal zijn tegen zichzelf rijk bestaan?" Lukas 11: 18.

Het blijkt uit deze tekst dat de duivelen een overste of hoofd over hen hebben, die satan genoemd wordt; en dat de andere duivelen, zijn vorsten zijn, zoals Beëlzebul de vorst der duivelen wordt genoemd. We lezen van overheden en machten onder de duivelen, welken Christus door Zijn dood uitgetogen heeft en aan het kruis over hen getriomfeerd.

Er is in de Schriften niet een aanwijzing dat duivelen ooit ruzie krijgen of het oneens zijn. Daar er voor hen geen deur der hoop geopend is, noch enige grond om enige gunst van God te verwachten, is er geen plaats voor berouw of medelijden. Hun gemoed is verhard en besloten onder de schuld der onvergefelijke zonden en een gedurige waarneming van Gods toorn en dit vervult hen met eeuwige haat zowel tegen God als de mens.

Hun verblijf is voornamelijk in de lucht, Efeze 2: 2. Hun paleizen zijn de harten van arme zondaren, zoals Christus ons zegt. "Wanneer een sterke gewapende zijn hof (Engelse vertaling *paleis*) bewaart, zo is al wat hij heeft in vrede." Vele zijn de wegen en middelen waardoor de duivel het voor elkaar krijgt om alles wat hij heeft te bewaren. Hij heeft zichzelf, in de harten der mensenkinderen, wonderbaar versterkt, zoals blijkt uit hetgeen de wijze man zegt. "Er was een kleine stad, en weinig lieden waren daarin; en een groot koning kwam tegen haar en hij bouwde grote vastigheden tegen haar. En men vond daar een armen wijzen man in, die de stad verloor door zijn wijsheid; maar geen mens gedacht aan dien armen man. Toen zeide ik: wijsheid is beter dan kracht, hoewel de wijsheid des armen veracht, en zijn woorden niet waren gehoord geweest", Pred. 10: 14-16. Deze kleine stad is de berg Sion en deze lag in de lenden Adams toen deze grote koning het belegerde en innam.

De bolwerken van satan, waardoor hij zijn sterkten in bezit houdt, zijn:

Ten eerste. Duisternis en blindheid der zinnen. "Doch indien ook ons Evangelie bedekt is, zo is het bedekt in degenen die verloren gaan; In dewelke de god dezer eeuw de zinnen verblind heeft, namelijk der ongelovigen, opdat hen niet bestrale de verlichting van het Evangelie der heerlijkheid van Christus, Die het Beeld Gods is", 2 Kor. 4: 3, 4. Vandaar wordt van het koninkrijk van het beest, of van de Roomse landen, gezegd *vol duisternis te zijn*, Openb. 16: 10. De reden daarvan is, omdat het vol duivelen is; het wordt *de woonstede der duivelen genoemd, en een bewaarplaats van alle onreine geesten*, Openb. 18: 2.

Ten tweede. Haat tot het licht en een liefde tot de duisternis houdt satan op de troon van des zondaars genegenheden. Een door satan verblinde zondaar kan het licht van Goddelijke openbaring, niet verdragen; het ontdekt de dwaasheden van zijn leven, de verdorvenheden van zijn hart en de ijdelheden van zijn hoop en flitsst overtuigingen op zijn consciëntie; waarom hij het haat. Zo een houdt van duisternis en is willens onwetend. En daarom zegt de Zaligmaker. "En dit is het oordeel, dat het licht in de wereld gekomen is, en de mensen hebben de duisternis liever gehad dan het licht, want hun werken waren boos. Want een iegelijk, die kwaad doet, haat het licht, en komt tot het licht niet, opdat zijn werken niet bestraft worden." Ook zijn er mensen zo zelfvoldaan, of zo verheven met hun kennis (naar hun eigen mening) als zijnde overgeven tot blindheid van verstand en hardigheid des harten. Dit getuigt de snoevende onfeilbaarheid van de paus, van de paapse geestelijken en van de Joodse farizeeën, die zelfs tot Christus Zelf zeiden. "Zijn wij dan ook blind? Jezus zeide tot hen: Indien gij blind waart, zo zoudt gij geen zonde hebben; maar nu zegt gij: wij zien; zo blijft dan uw zonde." Diegenen die hun blindheid en onwetendheid bewust zijn, verlicht Christus. Maar voor diegenen die zich op hun licht, kennis wijsheid en kunde beroemen, blijven Zijn verborgenheden verborgen; want zij hebben de duisternis liever. Hij laat hen in hetgeen zij liever hebben. Zulken haten God, Die Licht is, en Christus het ware Licht en het heerlijk Evangelie, hetwelk een lamp voor onze voet is en een licht op ons pad; én de dienstknechten van Christus die brandende en schijnende lichten zijn; én de kinderen des lichts. Dit is hun oordeel; en zijnde in een staat van oordeel houdt satan bezit van hun harten en heerst in hen.

Ten derde. Een ander bolwerk, waardoor satan zijn rijk in de harten van de mensen bewaart, is dat van eigengerechtigheid. Elk onderdaan van satan eet zijn eigen brood en draagt zijn eigen klederen, Jes. 41: 1. Vandaar de bedreiging. "En het zal geschieden in de dag van het slachtoffer des Heeren, dat Ik bezoeking zal doen over de vorsten en over de kinderen des konings, en over allen, die zich kleden met vreemde kleding", Zef. 1: 8. "Er is een geslacht, (zegt God) dat rein in zijn ogen is en van zijn drek niet gewassen is", Spr. 30: 12. Dit was het geslacht dat viel ten dage van 's Heeren slachtoffer omdat zij niet in Christus geloofden. Maar het waren de kinderen der dienstbare die zowel door het zwaard der Chaldeeën als door de Romeinen vielen. Want zij kenden de rechtvaardigheid Gods niet en zochten hun eigengerechtigheid op te richten en stootten zich zo aan die Steen des aanstoots; en zo werd Christus voor hen een Rots der ergernis.

Ik hen er zeker van dat er niets onder de hemel zo walgelijk in de oren van een kind van God klinkt als het pochen en liegen van eigengerechtigde zielen. "Al deze dingen heb ik onderhouden van mijn jonkheid af (zegt er een) wat ontbreekt mij nog?" "Genaakt tot mij niet, ik ben heiliger dan gij." "Zie, ik dien u nu zoveel jaren en heb nooit uw gebod overtreden, en gij hebt mij nooit een bokje gegeven, opdat ik met mijn vrienden mocht vrolijk zijn." Indien zulken tot een belijdende godsdienst komen, zijnde getrokken door het nieuwtje der leer, de overtuiging van vrienden, of door de welbespraaktheid van een predikant, houden zij het arme web van hun eigen weefsel stevig om zich heen. Indien, wanneer dan ook, zij door algemene overtuiging aangegrepen worden, zullen zij onmiddellijk wat van des Zaligmakers nieuw kleed nemen om hun oud kleed ermee op te lappen (want op Christus alleen kunnen zij het niet wagen) en zo dragen ze een kleed van wol en linnen tegelijk, Deut. 22: 11; hierdoor wordt de scheur erger gemaakt.

Hoe werd de Apostolische Kerk met deze eigengerechtigde personen gekweld! Het waren dezen, die aan de jonge heidense discipelen de wet van Mozes en besnijdenis op wilden dringen. Zij geloofden in Jezus, maar ze waren allen ijveraars van de wet, niet van het Evangelie. Ze werden *valse broederen* genoemd. Zij waren van bezijden ingekomen om de vrijheid van de heiligen te verspieden, opdat zij hen tot dienstbaarheid zouden brengen.

Elk onderdaan van satans koninkrijk is een eigengerechtig persoon, hetzij in- of buiten de kerk en zal, vroeg of laat, als zodanig ontdekt worden. "En als de koning ingegaan was om de aanzittende gasten te overzien, zag hij aldaar een mens, niet gekleed zijnde met een bruiloftskleed; En zeide tot hem: Vriend, hoe zijt gij hier ingekomen, geen bruiloftskleed aanhebbende? En hij verstomde. Toen zeide de koning tot de dienaars: Bindt zijn handen en voeten, neemt hem weg, en werpt hem uit in de buitenste duisternis; daar zal wening en knersing der tanden zijn", Matth. 22: 11 -13. Dit huwelijkskleed is de gerechtigheid van Christus, hetwelk God aan alle gelovigen toerekent; en het is geen ander, zoals duidelijk blijkt door de volgende teksten met elkaar te vergelijken. "Laat ons blijde zijn en vreugde bedrijven, en Hem de heerlijkheid geven, want de bruiloft des Lams is gekomen, en Zijn vrouw heeft zichzelf bereid; En haar is gegeven, dat zij bekleed worde met rein en blinkend fijn lijnwaad; want dit fijn lijnwaad zijn de rechtvaardigmakingen der heiligen. Zalig zijn zij, die geroepen zijn tot het avondmaal van de bruiloft des Lams. En hij zeide tot mij: Deze zijn de waarachtige woorden Gods"; Openb. 19: 7-9. Welnu, het Evangelie-Sion zal ons vertellen wat dit fijn lijnwaad (Engels: linnen) is, want op de dag van haar bruiloft triomfeert ze wonderbaarlijk. "Ik ben zeer vrolijk in den HEERE, mijn ziel verheugt zich in mijn God, want Hij heeft mij bekleed met de klederen des heils, de mantel der gerechtigheid heeft Hij mij omgedaan; gelijk een bruidegom zich met priesterlijk sieraad versiert, en als een bruid zich versiert met haar gereedschap", Jes. 61: 10. De eigengerechtige Joden werden voor dit kleed uitgesloten, hetgeen het zwaarste oordeel was dat ooit op hen gevallen is; want het liep ten einde bij de verwoesting van hun steden en in de totale verstrooiing van henzelf. Dit was voorzgd. "De versmaadheid heeft Mijn hart gebroken en Ik ben zeer zwak, en Ik heb gewacht naar medelijden, maar er is geen, en naar vertroosters maar heb ze niet gevonden. Ja, zij hebben Mij gal tot Mijn spijs gegeven en in Mijn dorst hebben zij Mij edik te drinken gegeven. Hun tafel (of altaar) worde voor hun aangezicht tot een valstrik. Laat hun ogen duister worden, dat zij niet zien, en doe hun lendenen gedurig waggelen. Stort over hen Uw gramschap uit, en de pittigheid Uws toorns grijpe hen aan. Hun paleis zij verwoest, in hun tenten zij geen inwoner. Want ze vervolgen dien Gij geslagen hebt, en maken een praat van de smart Uwer verwonden. Doe misdaad tot hun misdaad, en laat hen niet komen tot Uw gerechtigheid", Psalm 69: 21, 22.

En wie wrijft de Zaligmaker aan dat zij niet tot Zijn gerechtigheid zullen komen? Hij wrijft het allemaal satan aan. Noch wil Hij toestaan dat zij zichzelf Joden noemen. "Ik weet de lastering

dergenen die zeggen, dat zij Joden zijn, en zijn het niet, maar zijn een synagoge des satans", Openb. 2: 9. Maar wat meer schokkend is, het blijkt dat er hele - zogenaamde - kerken zijn, zelfs in Evangeliedagen, die verstoken en volkomen vreemdelingen van de toegerekende gerechtigheid van Jezus Christus zijn. Waaroever. Hij erg klaagt. "Want gij zegt: Ik ben rijk en verrijkt geworden, en heb geens dings gebrek; en gij weet niet, dat gij zijt ellendig en jammerlijk en blind en naakt", Openb. 3: 17. Ze was ellendig omdat ze verstoken was van genade en waarheid; ze was jammerlijk, zijnde in haar zonden en onder de vloek Gods. Ze was arm, zijnde verstoken van dat geloof hetwelk de ware rijkdom aangrijpt, ze was blind, zijnde onbekend met de zalving van de Heilige Geest; en naakt, zijnde zonder huwelijkskleed.

Ten. Vierde. De volgende steun van des duivels koninkrijk is vals vertrouwen. Satan beïnvloedt de zinnen van de ellendige zondaren met een duivelse overtuiging en een vast vertrouwen in dingen die volslagen leugens zijn. Zoals het geschreven is. "Wiens toekomst is naar de werking des satans, in alle kracht en tekenen en wonderen der leugen en in alle verleiding der onrechtvaardigheid in degenen, die verloren gaan, daarvoor dat zij de liefde der waarheid niet aangenomen hebben, om zalig te worden. En daarom zal God hun zenden een kracht der dwaling, dat zij de leugen zouden geloven. Opdat zij allen veroordeeld worden, die de waarheid niet geloofd hebben", 2 Thess. 2: 9-12. Elk onderdaan van satans koninkrijk, enkelen uitgezonderd die in zwarte wanhoop verkeren, zijn voorzien van dit diabolisch geloof. Dit was het eerste zaad hetwelk de duivel in het gemoed van Eva zaaide. "Gijlieden zult den dood niet sterven." Dit loog satan; zij geloofde het en werd verzocht. O, welk een oogst heeft dit zaad voortgebracht! Wat heeft dat klein vuur een grote hoop hout aangestoken! Dit vals vertrouwen is de rechterhand van de bedrogen zondaar, waarmee hij zichzelf voedt met zijn eigen bedriegerijen en waarmee hij elke leugen, die satan, in zijn hart verwekt, vasthoudt. Dit geeft satan bezit van zijn ziel; noch kan hij zichzelf van zijn eigenaar ontdoen; ook verlangt hij dit niet. "Hij voedt zich met as, het bedrogen hart heeft hem terzijde afgeleid; zodat hij zijn ziel niet redden kan; noch zeggen: Is er een leugen in mijn rechterhand?" Jes. 44: 20. Dit is de rechterhand en de hoge arm van elke afgodendienaar, dwaalgeest, huichelaar, farizeeër, vormdienaar of heiden, die wordt of ooit gevonden zal worden op de grondgebieden van satan. Al de gezanten in de wereld hebben nimmer verandering kunnen brengen in of de gerustheid doen wankelen van iemand die in zo'n sterke misleiding zit. Duizenden Israëlieten vlogen op het bevel van Mozes, maar Korach en Dathan bleven staan. Zij dachten dat hun zaak goed was en hun leer waar; namelijk dat allen van het volk heilig waren, iedereen van hen.

De Romeinse hoofdman sloeg, bij de kruisiging van Christus, op zijn borst; de discipelen weenden; Pilatus waste zijn handen van het bloed van Christus; en vele doden die ontslapen waren, werden opgewekt, velen die het gezicht aanschouwden sloegen op hun borsten en keerden weder. Maar de Schriftgeleerden en farizeeën niet. Zij dachten te weten dat ze God een dienst bewezen; hun zelfvertrouwen kon het risico wagen zowel voor henzelf als hun nageslacht. "Zijn bloed kome over ons en over onze kinderen."

Redevoeringen vanaf de preekstoel die honderd ware gelovigen zouden doen beven, zouden nimmer de ogen openen van een aldus overgegeven en door satan versterkt om een leugen te geloven. U kunt hem in beroering brengen maar u zult hem nimmer doen weifelen. "De wijze vreest en wijkt van het kwade; maar de zot is oplopend toornig en zorgeloos", Spr. 14: 16. Er zijn er geen meer zeker van de hemel dan zulken, noch zijn er die daar verder vandaan zijn. Het was een gezegde onder de Joden, dat, indien er slechts twee zalig zouden worden, zou de één een Schriftgeleerde zijn en de ander een farizeeër, Als dit de mening van het gewone volk was, wat moest die van hen wel zijn? Maar zij waren er verder vandaan dan verloren zonen en hoeren. Naar hun eigen rekening zijn ze er zeker van de eerste te zijn, maar volgens Gods rekening zijn zij altijd de laatste. "Alzo zullen de laatsten de eersten zijn en de eersten de laatsten; want velen zijn geroepen maar weinigen uitverkoren."

De volle verzekering des geloofs in de helderste heilige staat is nimmer zo onbeweeglijk als het vals vertrouwen van een huichelaar. Want de beste mensen hebben bij tijden in het nauw gezeten en gebonden in de geest, soms zelfs op hun doodbed. Maar deze onderdanen van satans koninkrijk hebben dat zo niet. "Want er zijn geen banden tot hun dood toe, en hun kracht is fris", Psalm 73: 4. Wel mag hun kracht fris zijn, zolang de sterk gewapende de hof (Engels: paleis) bewaart. Satan is niet tegen zichzelf verdeeld. Heel zijn begeerte van het ziften der heiligen is louter om de genade des geloofs te schudden, te verzwakken of weg te blazen. Maar voor een geloof van zijn eigen voortbrengsel, brengt hij al zijn kracht aan om het bij te staan. Grijpt het geloof van een heilige een

schat in de hemel aan, de huichelaar zal in verbeelding, bijna net zo hoog opklimmen als de heilige in het geloof doet. "Dat het gejuich der goddelozen van nabij geweest is en de vreugde des huichelaars voor een ogenblik? Wanneer zijn hoogheid tot den hemel toe opklommen en zijn hoofd tot aan de wolken raakte. Zal hij in eeuwigheid vergaan", Job 20: 5, 6. Men ziet menigmaal dat het vertrouwen van zulke mensen net zo lang leeft als zij leven. "Zijn vertrouwen zal uit zijn tent uitgerukt worden; zulks zal hem doen treden tot de koning der verschrikkingen", Job 18: 14. Maar niet eerder. Noch geloof ik dat deze koning der verschrikkingen tijdelijk dood is, want sommigen hebben geen banden tot hun dood; maar de tweede dood, of eeuwige dood moet elke toevlucht der leugens ontwortelen. Want zij doen hun ogen in de hel open en zijnde in de pijn moeten ze wel hun vertrouwen wegwerpen.

Ten vijfde. Een andere band der ongerechtigheid die de onderdaan van satan aan zijn soeverein bindt, is vleeselijke gerustheid of valse vrede. Want, zo zeker als de heiligen de enigheid des Geestes, door de band des vredes, behouden, zo zeker houdt satan zijn onderdanen aan zichzelf in de koorden hunner zonden en in een vredige consciëntie. Hier stemt de Zaligmoker mee in. "Wanneer een sterke gewapende zijn hof bewaart, zo is al wat hij heeft in vrede. Maar als een daarover komt, die sterker is dan hij en hem overwint, die neemt zijn gehele wapenrusting, waar hij op vertrouwde, en deelt zijn roof uit", Luk. 11: 21, 22. Hier kunnen we zien dat satan de gehele wapenrusting en het geschut gebruikt, waar hij meester van is, om de zondaar in bezit te houden. Hij behoudt zijn greep op hem door zijn consciëntie in valse vrede te houden. Welke vrede bestaat in hardheid des harten; hij is ongevoelig, blindheid der zinnen. Hij ziet zijn gevaar niet; en in het geruststellen der ziel met een verkleumende dommigheid hetwelk de ziel onkundig houdt; zodat zoals de profeet zegt. "Zij zijn slaperig, zij liggen neder, zij hebben het sluimeren lief", Jes. 56: 10. Deze zijn een van beiden, gerust in Sion, of gerust in de wereld. Zij zijn hooit van vat in vat geledigd, zij liggen op hun heffe neder. Zij zijn niet in de moeite als anderen, en worden met andere mensen niet geplaagd. Dit is des duivels statiebed, en satan heeft meer om het te bewaren, en het in stille gerustheid te houden, dan ooit Salomo in al zijn heerlijkheid had. Elke ambassadeur van de helse landstreken wordt met hetzelfde geschreeuw tot de oren van de zondaar gestuurd, als de duivel in het hart van de zondaar staande houdt. Indien enig oordeel, plotselinge vrees, of onverwacht onheil naderbij komt, zodat de zondaar slechts in de minste mate wakker wordt, worden deze ambassadeurs ingeroepen, zoals het geschreven staat. "Alzo zegt de HEERE tegen de profeten, die Mijn volk verleiden, die met hun tanden bijten, en roepen vrede uit; maar die niets geeft in hun mond, tegen dien zo heiligen zij een krijg", Micha 3: 5.

Achab was een groot bewonderaar van, deze goede tijdingen. De duivel had al zijn vierhonderd en vijftig profeten geleerd om Achab - in het bezit van deze vrede - naar Ramoth in Gilead te sturen. Slechts een profeet, die aan een andere Meester toebehoorde hield voet bij stuk. "Maar zij heiligden een krijg tegen hem", maar God heiligde ook een krijg tegen Achab en hen. Deze ambassadeurs worden gewoonlijk opbouwers genoemd. Ze zijn ongetwijfeld grote steunen voor des duivels koninkrijk en werken er hard aan om elke bres die Christus daarin maakt, stop te zetten. Over deze klaagt God: "Want van de kleinste aan tot den grootste toe pleegt een ieder van hen gierigheid; van den profeet aan tot den priester toe bedriift een ieder van hen valsheid. En zij genezen de breuk van de dochter mijns volks op het lichtste, zeggende: Vrede, vrede; doch daar is geen vrede", Jer. 8: 10, 11.

Deze zijn boodschappers van satan en wiegers van Izebel. Zij stuurde er vierhonderd en vijftig naar die dochter van hem, en zij onderhield hen op haar eigen kosten. Er worden vele middelen aangewend, om de consciëntie bedaard en satan stil te houden, zoals boodschappers, hoofddeksels en kussens, Ezech. 13: 18; loze kalk waarmee gepleisterd wordt, Ezech. 13: 10; bijten en stampen; strijd voeren met een die de aftocht blaast, of "brand" roept; gebedsvormen en dagelijkse taken en per uur; het sacrament bij het stervensuur; gezouten vis in de Lente (veertigdaags vasten); en onschuldige vermaken, kaarten en spelen; concerten van gewijde muziek en heilig water; zalving, menselijke vrijspraak, geestelijke autoriteit; vasten en bedevaarten. Dit alles, en ook de kracht van de sterke gewapende, is al genoeg om de hof van satan in vrede te bewaren.

De zesde pilaar van het koninkrijk van satan is een valse hoop. Er zijn geen huichelaars in de wereld, uitgezonderd die enkelen in zwarte wanhoop, dan die met een valse hoop drijvend gehouden worden. Welke hoop zich op het vlees richt en is gegrond op menselijke werken. En als een mens in dode werken overvloedig is, dan is hij ook overvloedig in hoop. Wanneer hij ijdel gaat

veronderstellen dat hij alle anderen in menselijke verdiensten overtreft, verheft hem dit tot de volle verzekering der hoop. En zij - in hun verwachting van de grote beloning - overtreffen in standvastigheid de kinderen van God. Ook wordt hun hoop niet menigmaal belemmerd door die twijfels en vrezes welke aangaande de staat, opkomen bij degenen die uit genade, met een goede hoop begiftigd zijn. Want, hoewel satan dikwijls bij zulke inblaast dat ze huichelaars zijn, en dat hun geloof en hoop ijdel zijn, preekt hij toch nimmer deze leer aan degenen op wie het alleen van toepassing is. Want, hij is niet tegen zichzelf verdeeld; indien hij dat wel was, hoe zou zijn koninkrijk bestaan?

Bevestigd in deze valse hoop en voorzien met deze verwachting, zullen velen zelfs de poort des levens naderen en dat met stoutmoedigheid. "Strijd om in te gaan door de enge poort, want velen (zeg Ik u) zullen zoeken in te gaan, en zullen niet kunnen", Luk. 13: 24. De dwaze maagden hadden geen ander anker dan dit toen zij uitriepen. "Heere, Heere, doe ons open." Indien zulke huichelaars ooit met enige vrees bezet zijn, is het omdat de aanklachten der consciëntie, door de oordelen Gods te hard klinken om door het geschreeuw van: *vrede, vrede*; overstemt te worden. Maar zelfs dan, wanneer de ontsteltenis voorbij is, zijn ze des te standvastiger. Een valse hoop is het ei van de basiliskus en menselijke verdiensten een spinnenweb, Jes. 59: 5. Maar wanneer de toorn Gods de consciëntie inkomt, zal het ei in stukken gedrukt worden en berst de adder uit, de vloek Gods zal het ei breken, en de vlammen der hel zullen het web verteren. De hoop der huichelaar zal vergaan, zijn hoop zal afgesneden worden, en zijn vertrouwen zal een spinnenweb zijn, (Statenvertaling: huis der spinnenkoppen) Job 8: 14.

Het zevende bolwerk, waarmede de duivel zijn rijk in het hart steunt, is menselijke wijsheid. Satan heeft geen dwazen in zijn koninkrijk, hoewel God weinig anderen in het Zijne heeft. "Wij zijn dwazen om Christus' wil", zegt Paulus. Ja, en allen moeten dwazen geminkt worden voordat zij wijs gemaakt worden en ook daarna dwazen, want zij kennen niets van henzelf.

Maar zo is het met de onderdanen van satan niet. Want de kinderen dezer wereld zijn voorzichtiger dan de kinderen des lichts in hun geslacht", Luk. 16: 8. Er zijn niet meer dan twee geslachten: de kinderen van God en de kinderen van de duivel; zodat deze wijsheid in het geslacht der adders ligt. Al de navolgers van Christus, welke Hij gezegend bad, vielen onder het vonnis van deze wijze mannen onder de Joden. "Maar deze schare die de wet niet weet, is vervloekt. Gij zijt geheel in zonden geboren, en leert Gij ons? En zij wierpen Hem uit." Deze wijzen kunnen - indien u ze geloven kunt - u beter over het ontstaan der wereld vertellen dan Hij Die deze gemaakt heeft. Zij zullen u een beschrijving over de eeuwigheid geven, ofschoon ze Hem - Die de wereld gemaakt heeft - niet als Eeuwig willen erkennen, Joh. 1: 3. Ze hebben uitgevonden dat elke ster een bewoonbare wereld is, en ze hebben even snel de hemelen vermenigvuldigd als de papisten middelaars, die nimmer enig bestaan hadden dan in hun hersens. Ze hebben aan de werelddol zo'n snelle loop gegeven zoals al de gewichten en het mechanisme in de wereld nooit aan een rad konden geven, noch al de salpeter op de aarde aan een schot. Ze hebben aan de planeten wel zoveel vermogen en invloed toegeschreven, dat ze u met Kerst kunnen vertellen wanneer het - het hele jaar rond - zal regenen of de zon zal schijnen, Nee, nog meer, zij zullen daarbij uw horoscoop voorspellen, zodat u, van begin tot eind uw einde kunt weten zonder naar de zigeuners te gaan. Zo'n diepgrondige kennis hebben deze wiens wijsheid "aards is, natuurlijk, duivels."

Indien satan van dit onkruid onder 's Heeren koren zaait, wat betreft de toekomst, wordt hun wijsheid nog gehandhaafd, ze zijn niet minder dan de kinderen der bozen, hoewel zij onder de kinderen van het koninkrijk vermengd worden. Ze kunnen aan hun lawaai gekend worden, want ze zijn ras om te spreken en traag om te horen, Jak. 1: 19. U kunt ze ook kennen aan hun plaats, want er zijn er geen van dit soort die aller dienstknecht zijn, of dienaar van enigen; ze zijn allen meesters, opdat zij te meerder oordeel zullen ontvangen, Jak. 3: 1.

Dit soort moet niet op de laagste plaats gezocht worden, maar op de hoogste plaats. Satan zendt geen boodschappenjongens, zoals hulpen of medehelpers voor de Waarheid. Diegenen, die hij in de dagen van Paulus in de kerk zond, waren allen apostelen, 2 Kor. 11: 13; Openb. 2: 2. Ze zijn gelijk de staatsmannen van Farao, de zonen der wijzen, de zonen der oude koningen, Jes. 19: 11. Het is waar genoeg, we weten van geen koningen op aarde zo oud als duivels. Een onderdaan van Christus' koninkrijk moet zichzelf met de Schriftuur vergelijken en hij die dat doet vindt zichzelf dwaas genoeg. Maar onderdanen van satan vergelijken zichzelf met zichzelf. Paulus zegt dat ze niet wijs zijn, maar ik zeg zij zijn "wijzer dan zeven, die met rede antwoorden."

Ten achtste: De hoogste staat van majesteit in het rijk van satan is opgeblazenheid. Het was dit dat hem tot zijn huidige "waardigheid" verhief. "Geen nieuweling", zegt Paulus, "opdat hij niet opgeblazen worde en in het oordeel des duivels valle", 1 Tim. 3: 6. Wanneer er een sprank van dit verheven licht in het hoofd van een van deze wijze onderdanen schijnt, welk een wonderen ontdekken zij dan. Al de heiligen op aarde kunnen anderen niet zoveel beter achten dan zichzelf, als dezen zichzelf beter achten dan anderen. De moeilijkste taak die u zulke mannen op kunt leggen, is hen aan de voeten van een ander neer te zetten om geleerd te worden; noch oefent er iets hun geduld meer, dan om te zwijgen terwijl een ander spreekt. Zij worden gekend door de veelheid der woorden.

In volharding aarden zij naar hun vader. Ze trekken om op de aarde, en doorwandelen die. En wanneer de zonen Gods samenkomen, zijn er sommigen van hen zeker van zich voor de Heere te stellen; niet om onderwijs te krijgen, want dat is niet mogelijk; ze gaan liever om terecht te wijzen en om de geesten te beproeven. Deze volgden de Zaligmaker enkel om Hem te bestraffen wanneer ze dachten dat Hij verkeerd was. "Hoe kan Deze ons Zijn vlees te eten geven?" "Deze rede is hard; wie kan dezelve horen?" "Gij getuigt van Uzelven; Uw getuigenis is niet waarachtig." "Hij is uitzinnig; wat hoort gij Hem?" Indien er op enige wijze een wonderlijke tentoonstelling der Goddelijke kracht verscheen, schreven zij de eer aan niemand anders toe dan aan hun vader, Hij doet het door Beëlzebul de overste der duivelen.

Achur was nimmer zo onvernunftig in eigen ogen als deze goddelijk zijn in hun eigen oog. Het Eeuwig Evangelie wordt door hen dwaasheid genoemd en alomtegenwoordigheid zwakheid. Maar, "Het dwaze Gods is wijzer dan de mensen, en het zwakke Gods is sterker dan de mensen.", 1 Kor. 1: 25. De stoel der spotters is de hoogste zitbank in het koninkrijk van satan; hij die op die zetel klimt, zit op de toren boven de grond en boven allen rond hem en natuurlijk het dichtst bij hem die de overste en macht der lucht is.

Tenslotte. De volgende in macht, na de duivels, zijn zonde en dood. Zonde heerst tot de dood, en dood heerst vanaf Adam tot Mozes en van Mozes tot nu. Het voornaamste van satans werk is: het regeren van deze twee staande te houden, of het nu in zijn onderdanen is of door hen.

En wanneer de Zaligmaker Zijn Eigen huisgezin zal opwekken, hen veranderen en aan Zijn heerlijk lichaam gelijk maken, dan zullen de werken des duivels beslissend teniet gedaan worden; en zowel zonden als dood, welke door satan gekomen zijn, zullen de eeuwige ondergang van hemzelf worden en van allen die in zijn eigenbelang sterven.

Dan zal satan met al zijn helse overheden. en machten, samen met zonde en dood en alle dode zondaren met elkaar, vertrekken. Zij zullen met de duivel en al zijn engelen in hun eeuwige woningen gaan, ver genoeg van Christus en al de onderdanen van Zijn Koninkrijk, Dan zal dit gezegde van toepassing zijn. "Hij vangt de wijzen in hun arglistigheid; dat de raad der verdraaiden. gestort wordt."

Einde

9. Het koninkrijk van God

"Maar indien Ik door den vinger Gods de duivelen uitwerp, zo is dan het Koninkrijk Gods tot u gekomen." Lukas 11: 20.

Zonde is door satan in de wereld gekomen, en de dood door de zonde. Zonde maakt scheiding tussen God en onze zielen; maar de komst in het vlees van de Zone Gods bracht onze natuur tot God terug, die de zonde gescheiden had. Het bloed van Christus heeft ons - die eertijds door boze werken verre waren - nabij gebracht.

Zonde had zijn begin bij de boom der kennis, en zijn einde aan het vervloekte kruishout. Adam zondigde en stierf, en het paradijs was kwijt. Christus werd tot zonde gemaakt en stierf, en een beter paradijs werd verkregen.

De vrouw, die de eerste in overtreding was, werd veroordeeld om met smart kinderen te baren, en die smart bracht de grote Verlosser der vrouw voort.

Zonde is de enige oorzaak van al onze ellende. Door het zich bewust worden van deze ellende zijn wij gepaste voorwerpen voor Gods barmhartigheid. Door zonde en dood mikte satan op de eeuwige ondergang van de mens, zonde en dood zal de eeuwige ondergang van satan zijn.

Nergens had satan zo'n behagen in dan om de mensheid onder het vonnis des doods te brengen. En dat vonnis, uitgevoerd op Christus, vormzelde de kop van satan, hijzelf en zijn werken werden teniet gemaakt door dezelfde natuur die hij verdorven had.

Door Christus' komst in het vlees kwam genade en barmhartigheid tot de mens, door de dood van Christus werd de gerechtigheid en heiligheid Gods aangebracht. Satan is verslagen, zonde is in het vlees van Christus veroordeeld en de zondaar wordt behouden; toch verschijnt God rechtvaardig als Hij de goddelozen rechtvaardigt. De zonde wordt om niet vergeven en toch wordt over onze daden wraakgenomen. Vergeving en reiniging is uit vrije genade en toch is God getrouw en recht in het vergeven en reinigen.

De zondaar is duur gekocht en toch uit vrije genade gezaligd en verheerlijkt geworden. Zonde heeft ons allen onder de toorn Gods gebracht, maar doordat die toorn op Christus is uitgestort, is eeuwige liefde aan de mens tentoongesteld. Alle werken des duivels zijn om de menselijke natuur teniet te maken en door een Rechter, in menselijke natuur, zullen alle duivels terecht en teniet gemaakt worden.

Duivels zijn de verklagers der broederen en de broederen zullen de rechters der duivelen zijn.

De mens streefde er naar om Gode gelijk te zijn. en viel onder de heerschappij der gevallen engelen. Christus, zijnde een weinig minder gemaakt dan de engelen des lichts, heeft ons in eer opgewekt boven hen. Christus heeft overheden uitgetogen; daarom moet de Heere Jezus Christus - volgens een oude bepaling - enige roof uit des duivels koninkrijk hebben. Deze zijn de voorwerpen van Zijn liefde, de gekochten met Zijn bloed en moeten daarom de zegetekenen van Zijn overwinning zijn. Hij krijgt hen niet zonder prijs, noch willen zij zich zonder roof aan Hem onderwerpen. "Om den arbeid Zijner ziel zal Hij het zien en verzadigd worden; door Zijn kennis zal Mijn Knecht, de Rechtvaardige, vele rechtvaardig maken, want Hij zal hun ongerechtigheden dragen. Daarom zal Ik Hem een deel geven van velen, en Hij zal de machtigen als een roof delen, omdat Hij Zijn ziel uitgestort heeft in de dood", Jes. 53: 11, 12. Een deel geven van velen (Engels: een deel met de groten), zijn enige uitverkoren onderwerpen de grootste vorsten op aarde. En de roof die Hij met de machtigen zal delen, zijn Gods Eigen uitverkorenen, die Hem gegeven zijn, en die Hij met de scherpte Zijns zwaards van de sterkgewapende neemt. Hij begint zijn roof,

Ten eerste: ***Door het licht Zijns aanschijs.***

"Het volk dat in duisternis wandelt, zal een groot licht zien; degenen die wonen in het land van de schaduw des doods, over dezelve zal een licht schijnen", Jes. 9: 1. Dit is de eerste aanval op het paleis van de sterk gewapende en wordt genoemd: een overzetten van de zondaar. Want zo is het geschreven. "Die ons getrokken heeft uit de macht der duisternis, en overgezet heeft in het Koninkrijk van den Zoon Zijner liefde", Kol. 1: 13.

Ten tweede: ***Door de scherpte Zijns zwaards.***

“Te dien dage zal de HEERE met Zijn hard en groot en sterk zwaard bezoeken den leviathan, de langwemelende slang, ja den leviathan, de kromme slomme slang; En Hij zal den draak, die in de zee is, doden”, Jes. 27: 1.

1. Dit **licht** maakt **de duivel** woedend, en het toont eveneens de vreselijke staat van de zondaar; het zwaard des Geestes wondt de duivel en ook de zondaar. De woede van satan tegen het licht, rijst op door een nieuwe herinnering aan zijn vorige staat der zaligheid en geluk, hetgeen hem voor een moment vermurwt. Maar de overweging dat alles onherstelbaar is verloren en de gedachte aan toekomstige, eindeloze pijniging, doen al zijn woede en wanhoop opnieuw ontvlammen. En bevindende dat de arme zondaar - die lang zijn wettige gevangene is geweest - in dat licht en zaligheid gaat, hetgeen hij door zijn opstand en hoogmoed verloren heeft, dat prikkelt hem tot afgunst, en dringt door elke kracht van die helse schranderheid; en dit laat hij de arme zondaar weten en voelen. Want bij werpt hem in alle verachtelijke, oneerbare, wanhopige, opstandige en lasterlijke eden, vloeken, verwensingen en smaden - waar hij meester van is - en alles tegen God. Dan beschuldigt hij de arme zondaar om hem in wanhoop te doen verzinken.

Desondanks zijn het terzelfder tijd de duivel zijn eigen zonden. Want zulke dingen kwamen nimmer in het hart van de zondaar eerdad de duivel het daarin legde. Dit laat ons echter zien dat de stralen van Goddelijk licht hem ontdekken. Deze stralen nemen het masker van satan en van het verstand weg (hetwelk verlicht wordt), en ontdekt satan in zijn duister verblijf.

Dit is duidelijk door de hevige bestrijdingen die volgen. Want wat voor reden heeft hij om te verzoeken, te verleiden, te verlokken, te verschrikken, en ons te bedreigen met zijn toekomstig welslagen en overwicht over ons, indien hij in het hart heerste en ons op zijn wil gevangen kon nemen? Zijn vruchteloze pogingen, en schrikjagende bedreigingen zijn voldoende om ons te overtuigen dat de Heere Jezus zijn macht verbrijzeld heeft, hem gebonden door Zijn voorzienigheid, en hem ontwapend van de gehele wapenrusting waarmee hij al wat hij had in vrede bewaarde.

Het koninkrijk van het beest - waarvan gezegd wordt vol duisternis te zijn - zal door het licht van 's Heeren aanschijn, en door **het zwaard des Geestes**, tenietgemaakt worden. Licht zal de vloekwaardige misleidingen van het papisme ontdekken. En het zwaard des Geestes zal de zielen, dergenen die hen aankleven, slaan. "Want de verborgenheid der ongerechtigheid wordt alreeds gewrocht; alleenlijk die hem nu weerhoudt, die zal hem weerhouden, totdat hij uit het midden zal weggedaan worden. En alsdan zal de ongerechte geopenbaard worden, denwelken de Heere verdoen zal door de Geest Zijnsmonds, en tenietmaken door de verschijning Zijner toekomst", 2 Thess. 2: 7, 8. Aldus wordt satan onttroont. "Maar indien Ik door de vinger Gods de duivelen uitwerp, zo is dan het Koninkrijk Gods tot u gekomen."

2. Ten tweede: Beteugelt de Heere, door de kracht Zijns Geestes, de vleselijke vijandschap die het licht haat. Hij buigt de wil van **de zondaar** en maakt hem gewillig. Hij doorzoekt de nieren, doorwondt de geest en maakt het hart eerlijk. En iemand met een eerlijk hart zal roepen: "Doorgrond mij en beproef mij, en zie of er bij mij een schadelijke weg zij, en leid mij op den eeuwigen weg." Ja, hij komt gedurig tot het licht, opdat zijn werken openbaar worden, dat zij in God gedaan zijn. Aldus sneuvelt de vijand. Een allervurigste begeerte naar verzoening met God ontbrandt in de ziel. Hij wordt gewillig en oprecht gemaakt. Hij aanvaardt de straf zijner ongerechtigheid en zou liever onder de roede liggen dan in vleselijke gerustheid. Hij krijgt liever slagen en bittere aantijgingen dan om overgegeven te worden aan de genieting der zonde voor een tijd. "Want het Koninkrijk Gods is niet gelegen in woorden, maar in kracht."

Dus het blijkt dat de onderdanen der duisternis allen door de god dezer wereld verblind zijn, en dat hun harten vervuld zijn met vijandschap en haat tegen het licht. Deze hun haat bemerkt men tegenover elke ziel die door God verlicht wordt, of in wie het ware licht schijnt. Aldus verheugden de Joden zich voor een tijd in het licht van Johannes, maar zeiden daarna: "Hij heeft de duivel." Dus werkt satan om de ogen te verblinden, en wapent de ziel met boosheid op elke hemelse straal die op zijn verduisterd verstand schiet.

Maar, indien God in het hart van een zondaar schijnt, en het kwaad daarvan doorzoekt, beproeft en ontdekt, en door het wonden van de geest, maakt dat het hart oprecht. Het leidt de ziel tot het licht, en legt in de arme zondaar een roepen om genade. De duivel doet zijn best om zo iemand te

verbijsteren, te verwarren, voor een raadsel te zetten, van zijn stuk te brengen, te beschamen, te verzoeken, aan te klagen, te verwijten, en bespot hem zelfs van huichelarij in alles wat hij doet. Het werk van satan is om de huichelaar te prijzen, zijn bedrieglijk hart te strelen, zijn verharde consciëntie te stutten en hem tot zelfbewondering te leiden.

Maar de ziel in wie God Zijn macht vertoont is altijd verkeerd en nimmer goed; alles is bedrog, niets echt; alles namaak, niets waar, niets oprecht. Indien hij spreekt neemt hij hem om ieder woord onderhanden. Overvalt hem en beschuldigt hem van onoprechtheid en onwaarheid in alles wat hij gezegd heeft.

Voorde farizeeër met zijn vormen en voor de huichelaar in Sion, is satan een profeet met een fluwelen tong, een pleisteraar, een hervormer, een breukenheler, en een opbouwer. Maar voor de treurende in Sion is hij een bestreffer, een aanklager, een meester-onderzoeker, een afgunstig opmerker, een verraderlijke opziener, een afmattende afbreker, en een vreselijke verwoester van Gods erfgoed. Dit is zijn werk, of hij nu het hart bewerkt door inblazingen, of door zijn dienaars in de preekstoel, satan is niet tegen zichzelf verdeeld. Indien hij dat wel was, hoe zou dan zijn koninkrijk bestaan?

3. Ten derde, staat eigengerechtigheid het Koninkrijk van God in de weg, en moet omvergeworpen worden voordat het Rijk van Christus opgericht kan worden. In dit web hield satan de Joodse Schriftgeleerden en farizeeërs overeind. Zij rechtvaardigden niet alleen zichzelf voor de mensen, maar zij verdedigden hun waarde, en wilden dat ook voor God. Zij zochten gerechtigheid door de werken der wet, en gingen rond om dit te bevestigen, en waren de grootste tegenstanders van het Koninkrijk van God. Zij sloten de mensen daarbuiten. Zij gingen zelf niet in, en die in wilden gaan verhinderden zij. Het is duidelijk dat de biddende verloren zoon in de tempel, en Maria. Magdalena de hoer, vóór hen het Koninkrijk Gods ingingen. Deze pilaar van des duivels koninkrijk, deze verheven afgod van ijdele inbeelding, welke de papisten en de wereld aanbidden, wordt in de harten van Gods uitverkorenen ten onder gebracht.

Ten eerste: Door een toepassing van. Gods wet.

Ten tweede: Door de levendmakende werkingen van de Heilige Geest.

(1) De inkomst van de wet, met al zijn vrezen, dienstbaarheid, bedreigingen, en toorn is op zich niet voldoende. Want een zondaar in zwarte wanhoop, en overgegeven tot een verschrikkelijke verwachting des oordeels, zal soms richten met een man, ofschoon hij zijn twist met God niet durft te twisten. Zelf weet ik ook hiervan. Er is zoets als vreselijke trots, en de duivel bewerkt dikwijls de ergste afvalligen hiermee zozeer dat, wanneer zij een geschil met de kinderen van God hebben, zij zelfs de 5chriften zullen verdraaien, hun eigenwaarde verdedigen, en hun vaste bewijsredenen tegen de Koning van Jakob, bijbrengen.

Maar wanneer God de wet aan een uitverkoren vat toepast, laat hij de toepassing gepaard gaan met de doordringende, ontstellende, levendmakende, zelfontledigende, zelfvernederende, en zieldoorborende werkingen van de Heilige Geest der belofte, hetwelk leven aan de ziel geeft, en maakt dat hij zal hongeren, dorsten, verlangen, hunkeren, roepen, bidden, onderzoeken, zoeken, waken en wachten aan de poorten der wijsheid totdat de deur der genade en hoop opengedaan wordt.

Onder zulke omstandigheden wordt een ziel aan alle kanten veroordeeld door de wet, door het Evangelie, door de consciëntie, door elke heilige, door de eigengerechtigde farizeeër, door de geraffineerde huichelaar, door elke bedrieger in de preekstoel, door de algemene wereldling, en door elke bezitter van een dichtgeschroeide consciëntie zonder gevoel, en zelfs door de beesten des velds. Want hij zou liever een dier zijn, een vogel, een reptiel of een insect, dan een menselijk schepsel; alles liever dan een veroordeelde schuldige zondaar, die rekenschap verschuldigd is aan een rechtvaardig en heilig God.

Hij zal u eerlijk vertellen dat elk schepsel in de natuur, die God gemaakt heeft, aan het een of ander goede in de schepping beantwoord of op de een of andere manier God verheerlijkt; maar dat hij dat uit of van zichzelf nooit gedaan heeft, noch ooit zal kunnen, behalve dat God verheerlijkt zal worden in Zijn waarheid, gerechtigheid in zijn eeuwige verdoemenis. Dit ziet hij, dit gevoelt hij en dit wil hij voor God en mensen eerlijk bekennen en belijden.

Het was zo'n overtuiging als deze die de schoonheid van Daniël in verderf veranderde, de schitterende werken van Paulus, in drek en schuim, en de grootse gerechtigheid van Sion in

wegwerpelijke klederen. Alle overtuigingen die niet gepaard gaan met de Geest des levens, nemen een einde in zelfmedelijden, in haat tot de Waarheid, in haat tot de heiligen, in een leugenachtig hart, in vijandschap tot God, in het houden van menselijke toejuiching, in droefheid naar de wereld, in duivelse hoogmoed, en in uitzichtloos weklagen hetgeen allemaal vruchten des doods zijn, of dode werken.

Maar de Geest des levens van God Die de ziel levend maakt, en voor haar bidt met onuitsprekelijke zuchtingen, de toorn en schrik Gods door de wet, verdorren en verwelken alle menselijke luister, ontdoen de zondaar spoedig van zijn wegwerpelijke klederen. Hoewel het hem niet ontdoet van alle betrouwen op zijn eigen arm, en het hem niet altijd doet hongeren en dorsten naar de gerechtigheid - hij werkt hard om dit uit te werken - maar zodra hij van het Evangelie van Christus hoort, dat er zo iets als *een toegerekende gerechtigheid* is, o hoe verlangt hij daar dan naar!

Ik ben ervan overtuigd dat dit Goddelijk leven in de ziel - waardoor de zondaar gaat hongeren en dorsten - eindigen zal in zijn rechtvaardiging ten leven. "Want indien door de misdaad van enen de dood geheerst heeft door dien enen, veel meer zullen degenen, die den overvloed der genade en der gave der rechtvaardigheid ontvangen in het leven heersen door die Enen, namelijk Jezus Christus", Rom. 5: 7.

Eigengerechtigheid is de roem en heerlijkheid van elk soort belijder der natuurlijke godsdienst. Niets dan een toepassing van de wet, gepaard met leven en overtuigingen door de Geest, zullen ooit deze hoogmoed van menselijke eer bezoedelen. "Het gras verdort, de bloem valt af, als de Geest des HEEREN daarin blaast." Satan zal elke ziel, die in zichzelf vertrouwt dat hij rechtvaardig is, overeind houden en tot hoogmoed aanblazen, want dezulken zijn zijn eigen kinderen. Al de Schriftgeleerden en farizeeërs onder de Joden, waarvan Christus verklaarde dat ze uit hun vader de duivel waren, waren zulken die hun eigengerechtigheid zochten op te richten. Maar de huichelaar kan de rechtvaardigheid des geloofs niet verdragen. Hij is een vijand van God Die daarin voorzag, van Christus Die het uitgewerkt heeft, van het Evangelie dat het openbaart, van de Geest Die het toepast, van geloof dat het aangrijpt en aandoet, van die dienaren die het prediken, en van allen die het zoeken en zich erdoor laten leiden.

In dit beste kleed omhelst de Vader de wedergekeerde zoon. In dit huwelijkskleed ontvangt Christus de bruid. De duivel weet dit en haat het huwelijk. Indien God rechtvaardigt wie kan verdoemen? Dit maakt de aanklachten van satan ongegrond, en ondermijnt de fundering van zijn koninkrijk. Genade zal heersen, maar dan is het "door rechtvaardigheid tot het eeuwige leven, door Jezus Christus onzen Heere", Rom. 5: 21. Wanneer de rechtvaardigmaking toegepast wordt, is de heerlijkmaking zeker. "Die God gerechtvaardigd heeft, dezen heeft Hij ook verheerlijkt." En waar de Zon der Gerechtigheid opgaat, daar gaat hij nimmermeer onder. Al de tijd dat Jozua in de vuile klederen van zijn eigengerechtigheid voor de HEERE stond, stond satan aan zijn rechterhand om hem te weerstaan, hem te smaden, hem te belasteren, hem te verzoeken, hem in verwarring te brengen, en hem tegen te staan.

U kunt hier de brutaliteit van de duivel zien, in de onbeschaamdheid om zelfs over de hogepriester Gods het meesterschap te nemen, en dat in de tegenwoordigheid Gods, en op het ogenblik dat hij wacht op het ambt. Zach. 3. Maar satan hecht geen belang aan heilige ambten noch aan geestelijke wijdingen; of het nu Jozua de hogepriester onder de wet is, of Judas de apostel onder het Evangelie, hij wil de superioriteit hebben zolang als iemand de vuile klederen, van menselijke eigengerechtigheid aanhoudt en erop vertrouwd. "Want zovelen als er uit de werker, der wet zijn, die zijn onder de vloek." En: "Die niet gelooft is alrede veroordeeld." En deze beul wil de overhand over kwaaddoeners hebben. "Maar toen de HEERE zei: "Doet deze vuile klederen van hem weg", en eraan toevoegde, "Zie, Ik heb uw ongerechtigheid van u weggenomen en Ik zal u wisselklederen aandoen", moest de duivel alle aanspraak op zijn buit prijs geven. "De HEERE schelde u, gij satan, is deze niet een vuurbrand uit het vuur gerukt? Zach. 3: 2. Een vuurbrand uit het vuur gerukt, een vergane tak, van een onvruchtbare verdorven en droge boom, half verbrand maar nu uit het vuur van Goddelijke toorn gerukt, en uit het vuur van satans woeden en van het vuur der hel. Daarom is het duidelijk dat de duivel geen betere pilaar voor zijn rijk heeft dan eigengerechtigheid.

De vele duizenden die satan heeft doen opstaan onder de papisten, onder de Arminianen, onder die van de Staatskerk en onder een groot aantal van de afgescheidenen om het te prediken is er een bewijs van. Het is geen wonder, want "Indien satan tegen zichzelf verdeeld is hoe zou zijn rijk bestaan?"

4. Een andere steun van het koninkrijk van satan, welke de Heere afbreekt, is: *vals vertrouwen*. Satan schenkt bijzondere aandacht aan deze tak van zijn rijk, want hij weet dat ongeloof en vervloeking onafscheidelijk verbonden zijn, en waar ook deze pilaar vast staat is satan zeker van zijn bolwerk. Dit was het eerste zaad van satan, dat Eva in haar gemoed ontving. Hiermede eigende satan zich zijn macht en recht toe. En waar dit vast staat heeft gaten het volle bezit. "Die niet gelooft is almede veroordeeld, maar de toorn Gods blijft op hem." Vals vertrouwen hecht geloof aan elke leugen die satan toepast, en ontkent alles dat God zegt. Wanneer God een mens overgeeft tot vals vertrouwen, is het dat zij de leugen zouden geloven en veroordeeld worden, 2 Thess. 2: 11. Dit is kennelijk; kijk waarheen u wilt. Laat Simon Magus aan de stad Samaria voorgeven *dat hij de grote kracht Gods is*, en de hele stad gelooft het en acht de bedrieger. Laat Bar Kochba aan de Joden vertellen dat hij de grote Messias is, en hij wordt aangenomen. Laat de paus absolutie (vergiftiging) beloven en de hemel aan een hele natie natuurlijke mensen, dan zijn er daaromtrent slechts weinig twijfels en bezwaren. Laat de krijgsknechten, die de wacht over het graf van de Zaligmaker hielden, aan Pilatus vertellen dat de discipelen van Christus - terwijl zij sliepen - 's nachts zijn gekomen en het lichaam van onze Heere lichten gestolen, hij gelooft het zodra de hogepriester hem begint te overtuigen. Maar hoewel dit vals vertrouwen nimmer twijfelt aan een leugen, kan het toch geen achtiging hebben voor hetgeen God zegt. Het maakt God tot een leugenaar, 1 Joh. 5: 10. Ja, en spreekt het ook uit.

Elisa vertelt aan de Sunamietische dat zij een zoon omhelzen zou, zij antwoordt: 'Neen, mijnheer, gij man Gods, lieg tegen uw dienstmaagd niet. Dezelfde profeet voorspelt dat er een maat meelbloem voor een sikkil verkocht zal worden en twee maten gerst voor een sikkil, in de poort van Samaria. Een ongeloofige antwoordde. "Zie, zo de HEERE vensteren in de hemel maakte, zou die zaak kunnen geschieden." Jezus zei: "Ik ben het Licht der wereld; die Mij volgt zal in de duisternis niet wandelen." De Joden antwoordden: "Gij getuigt van Uzelven; Uw getuigenis is niet waarachtig", Joh. 8: 12, 13. God vertelde aan Eva, toen ze van de boom der kennis gegeten had, dat ze zekerlijk sterven zou. De duivel vertelde haar dat ze niet zou sterven maar ze zou als God wezen. Al het vertrouwen dat ze in Gods bedreiging had, wierp ze weg, maar omhelsde beide leugens van satan. Dit is een van de verheven dingen in het bolwerk van satan dat zichzelf tegen God verheft, en tegen de kennis van Hem.

Maar Christus werpt, door de wapens onzer geestelijke krijg, het bolwerk en deze hinderpaal van satan neer. Wat God ook met kracht tot de zielen van Zijn uitverkorenen zendt, is de genade des geloofs - door de Geest - een bestanddeel in die Goddelijke kracht of macht. "Zo is dan het geloof uit het gehoor, en het gehoor door het Woord Gods." Wanneer God door de bediening van Zijn dienstknechten, Zijn Woord met kracht zendt, zodat de zondaar wordt veroordeeld, schuldig verklaart, en de gedachten zijns harten openbaar gemaakt worden, zal hij op zijn aangezicht neer vallen en God aanbidden, en vertellen dat God in waarheid in die dienstknecht is. Dit is sterk geloof in vreselijke dingen; hier zijn vreselijke gewaarwordingen en vreselijke dingen in gerechtigheid, en een sterk vertrouwen dat dit de kracht Gods is, en hij vertelt het in waarheid. Wat een mens waarneemt dat gelooft hij, geloof en kracht gaan altijd samen. Geloof staat niet in de wijsheid der mensen, maar in de kracht Gods. Toen Petrus zijn gehoor het bloed van Christus aanrekende, geloofden allen, die de scherpte van het zwaard gevoelden, in die toerekening en riepen om genade, (Hand. 2). Het in de ziel gewrocht geloof aanvaardt alles wat God zendt; noch zal de kracht des geloofs - hoewel sterk in een uitverkoren vat - het geloof van God of het Woord vruchteloos maken.

Elk begrip die een zorgeloze zondaar van God koestert is vals en hem niets waard. Hij praat over Zijn barmhartigheid en goedheid, medelijden en ontferming, maar hij kan niet verdragen om over Zijn soevereiniteit te horen, Zijn heiligheid, rechtvaardigheid, waarheid, onveranderlijkheid of vreselijke majesteit. Niet een van de onderdanen van satans koninkrijk hebben dat in hun geloofsbelijdenis, behalve hier en daar iemand die opgeblazen is en in het oordeel des duivels valt; en dan moet hij wel als de duivel doet, "geloven en sidderen." Maar dit is een hopeloos geloof hetwelk met des duivels inkomst meekomt, wanneer hij terug komt om het huis - waarvan hij uitgekomen is - in bezit te nemen, hetgeen het laatste stadium van de vijand is en het slechtste einde van de zondaar. Het was dit geloof waardoor het hart van Judas bewerkt werd toen satan in hem voer, en waarvoor satan zich inspant om dat te versterken en te bevestigen. Menigmaal verlicht satan zichzelf van een deel van zijn last door zijn pijlen te verkwisten op de prijs zijner overwinning.

Maar de overtuigingen van Gods uitverkorenen gaan gepaard niet voordurende zuchtingen van een Geest der smekingen, en een overzadelijke dorst naar de genade Gods; een gedurige vrees dat hij zijn overtuigingen kwijt zal raken, of dat het de verkeerde kant op zal gaan, een vrees om aan zichzelf overgelaten te worden, of om aan de hardigheid van zijn hart overgegeven te worden. Zó vermoeid is hij van zijn eigen weg, en zo ziek van zichzelf. En die ziel die liever zijn last tot aan het graf mee zou willen dragen - indien hij bij de dood hoop mocht krijgen - dan om overgegeven te worden tot vleselijke gerustheid en een wereldse geest, is de man die de roede hoort, Micha 6: 9; en de man die aan de straf zijner ongerechtigheden een welgevallen heeft, Lev. 26: 41-43. Hij is de hongerige ziel voor wie alle bitter zoet is. Aan zulken wordt de belofte gedaan: "Dan zullen die komen die in het land van Asser verloren zijn."

Christus Jezus, Die de alomtegenwoordige God is, wanneer Hij komt om Zijn Koninkrijk in het hart van een arme zondaar op te richten, ontdekt of openbaart Zichzelf niet meteen geheel. Het is zoals de bruid verklaart: het is éérs de *stem* mijns Liefsten. Het levengevende Woord der bestraffing doordringt, onderzoekt en beproeft onze harten, hetwelk eerst komt. Dit doet ons neerzinken, en de zaligheid lijkt voor zo een onmogelijk.

Maar, "Zie, Hem, *Hij komt*, springende op de bergen, huppelende op de heuvelen." De berg Sinai staat ons droevig in de weg. De uitverkiezing (een berg van koper genoemd, Zach. 6: 1), de macht van satan en de enorm grote lijst van onze zonden, staan ons allen als zoveel bergen in de weg. Maar, "Alle bergen en heuvelen zullen vernederd worden; en wat krom is, dat zal recht, en wat hobbelachtig is, dat zal tot een vallei gemaakt worden. En de heerlijkheid des HEEREN zal geopenbaard worden, Jes. 40: 4.

Het volgende gezicht dat de bruid op Hem had was iets dichterbij dan het vorige. "Hij staat achter onzen muur", Hoog1. 2: 9. De ceremoniële wet was een muur die Christus verborg. Het Wezen was verborgen door de schaduw. Haar toen Hij Zichzelf aan de bruid ontdekte vloten de schaduwen. Toen Hij in het vlees kwam brak Hij de middelmuur des afscheidsels, en maakte Jood en beiden één; en geeft ons beiden, door een Geest, toegang tot de Vader, en zelfs gemeenschap met Hem.

5. Voorts staat onze eigen vermeende verdienste ons droevig in de weg. "Des rijken goed is de stad zijner sterkte, en als een verheven muur in zijn inbeelding." Maar Christus zendt altijd de rijken ledig weg, en verkwikt ons nimmer totdat wij arm van geest worden. Het Koninkrijk van God wordt aan zulken beloofd. Wanneer de bovengenoemde muur verbroken is komt Hij wat meer naderbij. "Kijkende uit de vensteren", Hoog1. 2: 9.

Deze vensteren zijn, ten eerste, de Evangelie-leer, waarin Christus als het onderwerp daarvan naar voren komt. In deze spiegel ziet de natuurlijke mens zijn aangezicht, en ook zijn hart. In dezelfde spiegel is de Heere te zien. "De heerlijkheid des Heeren als in een spiegel aanschouwende, worden naar hetzelfde beeld in gedaante veranderd van heerlijkheid tot heerlijkheid, als van des Heeren Geest", 2 Kor. 5: 1.

De glasvensters van Sion zijn de stralende, luisterrijke volmaaktheden Gods schijnende in Christus Jezus, weerkaatsend op het Woord Zijner genade. "En uw glasvensters zal Ik kristallijnen maken en uw poorten van robijnstenen en uw ganse landpaal van aangename stenen. En al uw kinderen zullen van den HEERE geleerd zijn", Jes. 54: 12. Vandaar blijkt het dat deze glasvensters en poorten een ten toon spreiding zijn van de heerlijkheid Gods wanneer een arme zondaar ingaat in de tegenwoordigheid, genade, gunst en vreugde des Heeren en begunstigd wordt met een zalvende ondervinding van Zijn heerlijke genade.

Wanneer deze vensteren van omhoog door de bediening des Woords geopend worden, Jes. 24: 19, hoe vliegen dan - wanneer het gerucht overal bekend wordt - de arme ontwaakte zondaars daarheen! "Wie zijn dezen, die daar komen gevlogen als een wolk, oen als duiven tot haar vensters?" Jes. 60: 8.

Verder, het gemoed en het verstand van een mens zijn de glasvensters der ziel, evenals de ogen dat zijn van het lichaam. En telkens als Hij in de ziel schijnt - gelijk de zon - verlicht Hij ons en verwarmt onze harten. Dit zijn de zielverrukkende ontdekkingen die Hij van Zichzelf maakt wanneer Hij door de vensters kijkt. Aldus zien wij Hem door een spiegel in een duistere rede. Maar in de toekomst zullen wij Hem zien van aangezicht tot aangezicht.

Het laatste gezicht wat de bruid van Hem had was: blinkende uit de traliën, Hoogl. 2: 9. Een tralie is een houten of ijzeren raam met spijlen. Sommige delen daarvan zijn geheel open. Waar de traliën gesloten zitten is het volkomen donker en duister. Er is bij tijden een heerlijke lichtstraal die elke genade des Geestes in het hart beschijnt. Maar daar is aangeboren verderf hetwelk, zoals bij de houten tralie, er betreurenswaardig tussenkomt, en het licht verduistert. Het licht schijnt in de duisternis (in deze zin), en de duisternis heeft Hetzelve niet begrepen. Soms worden wij door het licht Zijns aanschijns wonderlijk getroeteld, wat ons met vreugde en blijdschap vervult; maar dit wordt gevolgd door verlatingen. "Als Hij het aangezicht verbergt, wie zal Hem dan aanschouwen?" "Hij houdt het vlakke Zijns troons vast; Hij spreidt Zijn wolk daarover." Wanneer Hij verschijnt stroomt genade; als Hij verborgen is strijden de verdorvenheden hard.

Door dit traliewerk vertoont Hij Zichzelf. Want als de Bruidegom ons bezoekt welk een hemelse maaltijd geniet dan de ziel! Maar als de Bruidegom van ons genomen is, dan vasten wij i. die dagen; want de bruiloftskinderen kunnen niet vasten terwijl de Bruidegom bij hen is.

's Heeren afwezigheid en de werkingen van onze verdorvenheden verscherpen onze eetlust. En 's Heeren bezoeken en verlevendigen van Zijn werk verschaffen ons oneindige volheid en voldoening. Dus de Heere ontdekt Zichzelf geleidelijk en door langzame vorderingen komen de harten van de geliefden Zijner ziel naderbij, wanneer Hij komt om de sterkgewapende uit te werpen, en om de troon (de eerste plaats) van onze genegenheden in te nemen.

Daarom blijkt het ook, dat overtuigingen door de wet, en Goddelijk leven door de Geest, samen met hevige bestrijdingen worden toegezonden om ons te vernederen en te verootmoedigen, week te maken, te tuchtigen en te ontledigen, zodat het Koninkrijk Gods zeer begeerd mag worden, ernaar gezocht en dat er een waarneembare behoefte naar zijn mag. Want, "Zo wie het Koninkrijk Gods niet zal ontvangen als een kindeken, die zal geenszins in hetzelfde komen."

Het Koninkrijk Gods bestaat in kracht, in gerechtigheid, vrede en blijdschap in de Heilige Geest. Deze kracht onttroont satan, verderft de heerschappij der zonden, en verlost ons van de vreze des doods. Gerechtigheid rechtvaardigt ons van alle zonden, alle dingen en alle schulden. Vrede is de gezegende uitwerking van vergeving, en een zeker bewijs van gunst en vriendschap met God. Blijdschap ontspringt door de gewaarwording van Goddelijke liefde en een hoop op de toekomende heerlijkheid. Het is onder de werking van de Heilige Geest dat deze dingen gezien worden, gekend, waargenomen en genoten. En al deze dingen dragen een eeuwigdurende dagtekening. De gelovige vindt in de Koning van Sion eeuwigdurende sterkte. Jezus heeft voor ons eeuwigdurende gerechtigheid aangebracht. Hij schenkt ons eeuwige vrede, en belooft dat wij met eeuwige blijdschap tot Sion zullen wederkomen, en dat genade tot in het eeuwige leven heersen zal. En genade is niets minder dan eeuwige liefde.

De stoel der spotters is de hoogste zetel in het koninkrijk van satan; aan de voeten van de Zaligmaker de hoogste zetel in het Koninkrijk van Christus. De hovaardigste belijder is de grootste man in het rijk van satan en het meest gelijk aan zijn soeverein; en hij die zichzelf vernedert gelijk een kindeke dezelve is de grootste in het Koninkrijk van God.

Einde

10. NAFTHALI, of heilige worstelingen

Gepreikt in Providence Chapel, 9 februari 1812

“Strijdt om in te gaan door de enge poort; want velen, zeg ik u zullen zoeken in te gaan, en zullen niet kunnen”. Lukas 13:24.

Vanmorgen heb ik u laten zien dat er een poort of deur was in de schaapskooi, naar de woorden des Heeren: “Ik ben de Deur; indien iemand door Mij ingaat, die zal behouden worden; en hij zal ingaan en uitgaan, en weide vinden” (Joh. 10:9). Ik heb u ook getoond dat er een poort des geloofs is waardoor we ons kunnen voegen bij de huisgenoten des geloofs en dat zij die door deze poort zijn ingegaan geen vreemdelingen en bijwoners meer zijn, maar medeburgers der heiligen en huisgenoten Gods (Ef. 2:19). Ik heb u ook getoond dat er een poort is tot het duizendjarig rijk: “Zalig en heilig is hij die deel heeft in de eerste opstanding; over deze heeft de tweede dood geen macht, maar zij zullen priesters van God en Christus zijn, en zij zullen met Hem als koningen heersen duizend jaren” (Openb. 20:6). Ook heb ik u duidelijk gemaakt dat er een andere poort is naar de hemel of de uiteindelijke heerlijkheid: “Zalig zijn zij die Zijn geboden doen, opdat hun macht zij aan de boom des levens en zij door de poorten mogen ingaan in de stad” (Openb. 22:14). Ik heb ook aangetoond dat we in dit leven door deze poorten moeten gaan.

De profeet Jesaja zegt: “Gaaf door, gaaf door, door de poorten, bereidt de weg des volks; verhoogt, verhoogt een baan, ruimt de stenen weg, steekt een banier omhoog tot de volken!” (Jes. 62:10). Als we niet op tijd door deze poorten gaan, kunnen we aan het einde der tijden niet door de poorten des hemels gaan. De profeet Jesaja zegt: “Doet de poorten open dat het rechtvaardige volk daarin ga, hetwelk de getrouwigheden bewaart” (Jes. 26:2).

De eerste poort is *de poort des levens* en dit heb ik u duidelijk gemaakt aan de hand van het gesprek van de Heere met Nicodémus: “Tenzij dat iemand wederom geboren worde, hij kan het Koninkrijk Gods niet zien” (Joh. 3:3). U moet zich hierover niet verwonderen of verbazen, want het doel waarmee Hij in de wereld kwam, was het eeuwige leven te verwerven: “Voorwaar, voorwaar zeg Ik u: De ure komt, en is nu, wanneer de doden zullen horen de stem des Zoons Gods en die ze gehoord hebben, zullen leven” (Joh. 5:25). Dit heb ik u verder duidelijk gemaakt aan de hand van het visioen van de dorre doodsbeenderen, die de uitverkorenen Gods voorstellen voor de wedergeboorte in hen is gewerkt. Ik heb ook gelet op de levendmakende en versterkende macht en werking van de Heilige Geest, Die door Christus de Bron van al het natuurlijke, geestelijke en eeuwige leven is en op de reden die de Heere hiervoor geeft: “Want Ik leef, en gij zult leven” (Joh. 14:19). Het gaan door deze poort wordt aangeduid als het overgaan van de dood in het leven.

De volgende poort is de poort van de *rechtvaardigmaking* of ons komen in een gerechtvaardigde staat. Dat wil zeggen dat een schuldige zondaar vergeving en kwijtschelding ontvangt van de schuld van en de straf op de zonde door Jezus Christus. In de eerste plaats geschiedt dit door Zijn genade, zoals de apostel zegt tegen de Romeinen: “En worden om niet gerechtvaardigd, uit Zijn genade, door de verlossing, die in Christus Jezus is” (Rom. 3:24). Hetzelfde zegt hij ook tegen Titus: “Opdat wij, gerechtvaardigd zijnde door Zijn genade, erfgenamen zouden worden naar de hope des eeuwigen levens” (Tit. 3:7). In de tweede plaats geschiedt dit door het geloof: “Wij hebben ook in Christus Jezus geloofd, opdat wij zouden gerechtvaardigd worden uit het geloof van Christus, en niet uit de werken der wet” (Gal. 2:16). Hieruit vloeit onze vrede voort: “Wij dan, gerechtvaardigd zijnde uit het geloof, hebben vrede bij God” (Rom. 5:1) en, zoals ik u al heb getoond, ontvangen we dit alles door onze Heere Jezus Christus. Op een andere plaats lezen we ook dat we deze rechtvaardigmaking ontvangen door Zijn bloed: “Veel meer dan, zijnde nu gerechtvaardigd door Zijn bloed, zullen wij door Hem behouden worden van de toorn” (Rom. 5:9). Door deze poort moet u gaan.

De volgende poort die ik u toonde, was de poort der *waarheid*. De Heere zegt: “Ik ben de Weg, en de Waarheid, en het Leven” (Joh. 14:6). Hij heeft Zijn volgelingen ook gezegd dat ze de waarheid moesten verstaan en dat de waarheid hen zou vrijmaken (Joh. 8:32). Ze moesten weten dat Hij de Waarheid was waarop alle voorbeelden en ceremoniën onder de wet wezen, opdat ze bevrijd zouden worden van de geboden der mensen, die vleselijk zijn en de ziel binden, bevrijd van de toorn van God, de vloek der wet, de beschuldigingen van hun geweten en de satan en de vrees des doods en opdat ze de ware leer van het Evangelie zouden kunnen onderscheiden van

dwalingen, ketterijen en leugens. “Maar wanneer Die zal gekomen zijn, namelijk de Geest der waarheid, Hij zal u in al de waarheid leiden” (Joh. 16:13). Zo heb ik u duidelijk gemaakt dat de poort alleen geopend moet worden voor het rechtvaardige volk dat de getrouwigheden bewaart (Jes. 26:2).

Nu wil ik wat dieper graven in de tekst om u te tonen wat de Heere bedoelt als Hij zegt: **“Strijdt om in te gaan door de enge poort.”**

Omdat ik vanmorgen te hoog gegrepen heb voor sommige van mijn hoorders, zal ik nu afdalen tot hetgeen u hebt ondervonden en u tonen, voor eens en voor altijd, omdat het de tijd en de eeuwigheid zal moeten verduren:

- I. hoe u moet strijden om in te gaan door de enge poort.
- II. Vervolgens zal ik aandacht besteden aan het volgende gedeelte van onze tekst: “Want velen, zeg Ik u, zullen zoeken in te gaan, en zullen niet kunnen”.
- III. Daarna zal ik aanwijzen wat hen verhindert.

I. Hoe u moet strijden om in te gaan door de enge poort.

In de eerste plaats moet u niet denken dat de Heere een poort bedoelt die recht voor u ligt, als aan het eind van een rechte lijn, wanneer Hij zegt: “Strijdt om in te gaan door de enge poort”. De betekenis hiervan is dat zondaren grote moeilijkheden zullen ondervinden, als ze ooit door deze poort gaan en dat de ontdekte zondaar, die gelooft dat zij die daardoor zijn gegaan veilig zijn, zich veel moeite getroost in de hoop dat hij dan binnen zal mogen gaan. Er zijn duizenden mensen die hard werken, maar nooit door deze poort gaan en de reden is dat zij mensen volgen die de weg niet weten. De een zegt hun dat zij de weg van gehoorzaamheid aan de zedelijke wet moeten gaan; dan zal alles goed uitkomen. De ander zegt dat ze het Evangelie, dat is de letter van het woord, moeten gehoorzamen en dat dit voldoende is. Anderen zeggen ons dat ze getrokken werden door de liefde, zonder enige kastijding, zonder zweepslagen, zonder een enkele wond, zonder een dagelijks kruis en zonder het pad der verdrukking te begaan. Denk er echter aan dat Christus zegt: “Ga in door de enge poort; want de poort is eng, en de weg is nauw, die tot het leven leidt” (Matth. 7:13, 14).

Bij deze poort merken we altijd dat er twee wegen zijn die ons trekken en dat brengt ons in grote moeilijkheden. Bij deze poort zijn we net als David, nadat hij mannen had uitgezonden en de kinderen Israëls had geteld. God zendt hem een boodschap door de profeet Gad, waarin drie straffen worden voorgesteld vanwege zijn dwaasheid: “Drie dingen draag Ik u voor; verkies u een uit die, dat Ik u doe. Zal u een honger van zeven jaren in uw land komen? Of wilt gij drie maanden vlieden voor het aangezicht uwer vijanden, dat die u vervolgen? Of dat er drie dagen pestilentie in uw land zij? Merk nu, en zie toe, wat antwoord ik Die zal wederbrengen, Die mij gezonden heeft” (2 Sam. 24:12, 13). De Psalmist zegt dan: “Mij is zeer bange” (2 Sam. 24:14). Het is verschrikkelijk om te vluchten voor hen die vervolgen, want de mensen hebben niet half zoveel medelijden met elkaar als de duivelen. Nee, ze leven niet zo met elkaar mee, want we horen vaak honderden mensen twisten, vechten en elkaar vervloeken, maar nooit horen we dat twee duivelen onenigheid hebben. Wat Milton zegt van de duivelen, is tot schaamte van de mensen (Verloren Paradijs, boek II, r. 496 ev).

*O, schande voor de mens! zeer eensgezind
zijn duivelen verdoemd, van redelijke wezens
zijn slechts de mensen het niet eens, ondanks de hoop
op hemelse genade en Gods vredewoord.
Toch leven zij in haat en twist en nijd
onder elkaar en voeren bittere strijd,
de aard” verwoesten zij slechts om elkaar te doden,
als of (wat ons tot instemming hiermee bewegen mocht)
de mens daarnaast niet menig helse vijand heeft,
die dag en nacht uitziet naar zijn verderf.*

Daarom zegt David: “Nee, laat mij toch geenszins in de handen der mensen vallen, want daarvan hebben we geen medelijden te verwachten”. Ten tweede is een hongersnood verschrikkelijk en dat geldt ook voor de pest, die verderf zaait van het ene einde van het land tot het andere. “Toen zeide David tot Gad: Mij is zeer bange; laat ons toch in de hand des HEEREN vallen, want Zijn

barmhartigheden zijn vele, maar laat mij in de hand van mensen niet vallen. Toen gaf de HEERE een pestilentie in Israël” (2 Sam. 24:14, 15). In drie dagen stierven er 70.000 onderdanen van David. Toen verscheen de engel des verderfs met een getrokken zwaard te Jeruzalem. Door God daartoe gedrongen, ging de profeet naar David en zei hem een brandofferaltair te bouwen. Dat deed hij en de plaag hield op. Hieruit blijkt duidelijk dat het hem zeer bang was.

Zó is het ook gesteld met arme, ontwaakte zondaren die bij deze poort komen: zij bemerken dat de zaligheid alleen te vinden is in Christus Jezus en in geen ander voorwerp.

In de eerste plaats voelen ze dat ze Hem nodig hebben en toch kennen ze Hem niet persoonlijk en hebben ze geen zaligmakende omgang met Hem. Zij weten dat het God niet aangenaam is, als zij Hem dienen vanuit een verbroken wet. Als ze zichzelf zouden zien in de kloof van de Rots, in Christus Jezus, en van Hem vrijspraak zouden krijgen, zouden ze hun begeerte verkregen hebben. Er zijn echter duizend gedachten die hen verwarren en hun geweten en de duivel beschuldigen hen. Tussen hen en Hem ligt een verbroken wet. Er liggen zeer veel overtredingen. Hun hart is hard en onboetvaardig en het bedenken des vleses is vol vijandschap. Hun opstand tegen God wordt steeds groter, zodat ze zeer beven voor Zijn zwaard en bestraffingen en deze moeilijkheden maken de poort zo nauw.

Vervolgens moeten we onder het woord “eng” verstaan dat we twee kanten opgetrokken worden en dat de ene lijnrecht tegenover de andere staat. Dit ziet u bij Paulus als hij zegt: “Want ik word van deze twee gedrongen, hebbende begeerte, om ontbonden te worden en met Christus te zijn; want dat is zeer verre het beste. Maar in het vlees te blijven, is nodiger om uwentwil” (Filipp. 1:23, 24).

Zo is het nu ook bij deze poort: onze verdorven hartstochten, vleselijke betrekkingen, de gedaante der godzaligheid en de godsdienst van onze voorvaders kleven ons allemaal aan en willen ons niet binnen laten gaan. Aan de andere kant hebben we een gewonde geest, die ons gemoed geen troost verschaft en ons hart geen zekerheid schenkt. De toorn Gods tegen de zonde werkt een slaafse vrees: angst voor de dood, angst voor de oordeelsdag en angst voor de verdoemenis. Al deze zaken trekken ons naar de andere kant. Zo worden we door deze twee zijden gedrongen, tenzij het werk in ons zo krachtdadig en onwederstandelijk is als bij Paulus en we daardoor onmiddellijk tot een beslissing kunnen komen. Paulus zegt ons dat hij zich erop beroemde dat hij Farizeeër was, dat hij vermaard was als een ijverige strijder voor God naar de inzettingen van zijn voorvaders en dat hij een naam had vanwege zijn ijver in het vervolgen van de gemeente van Christus en het opwekken van anderen tot hetzelfde werk. Zodra hij echter als een vuurbrand uit het vuur was gerukt, ging hij - en hierin mogen we zijn ijver bewonderen - niet te rade bij vlees en bloed en was zijn grote aanzien onder de schriftgeleerden en de Farizeeërs voor hem niet meer van belang. Nee, hij zegt: “Ik acht ook alle dingen schade te zijn en acht die drek te zijn, opdat ik Christus moge gewinnen” (Filipp. 3:8). Zo zal iedereen in meerdere of mindere mate ervaren dat er twee wegen zijn die hem trekken. Dat zal deze poort zeer nauw maken.

Een andere *engte* die u zult ontmoeten, is moeite. U leest in Daniël dat de muren van Jeruzalem en van de tempel gebouwd moesten worden in moeitevolle tijden en dat de bouwers gehinderd en lastig gevallen zouden worden bij het werk. Zo is het met ons als God ons in Zijn handen neemt. We zijn niet vergenoegd met ons deel in dit leven en toch zijn we niet zeker van ons deel in het toekomstige. We zien dat de ijdelheid en de kwellende van de ziel geschreven staan op alle dingen onder de zon. We hebben ondervonden dat alle geneugten van de kinderen der mensen ijdelheid zijn en tenslotte hebben we nog gezegd dat ze dwaas zijn. We zien duidelijk dat de weg van de zonde de weg van de ondergang is. We ontmoeten ellende en God beschikt ons tegenspoed. Vanwege de zonde gevoelen we de toorn van een gekrenkte God. We geloven dat Hij een oven met eeuwig brandend vuur heeft bereid voor alle goddelozen en dat maakt ons radeloos. Toch gevoelen we ons zo verlegen op het moment dat we de genade kunnen aangrijpen. De Schrift zegt ons dat we niets kunnen doen zonder geloof: “Zonder geloof is het onmogelijk Gode te behagen” (Hebr. 11:6). We weten dat bekering goed is in Zijn ogen. We weten dat de droefheid naar God en een ootmoedige geest Hem aangenaam zijn, maar we kunnen geen ootmoed en droefheid naar God voortbrengen. Omdat onze ziel bekommerd en benauwd is door de wonden die het zwaard van Zijn Geest ons toebrengt, rennen we van de ene plaats naar de andere om iemand te vinden die deze wonden kan helen. Zodra de wonden zijn opgelegd, stuurt de duivel ons slechte predikanten om ons benauwde geweten tot rust te brengen en geen van deze artsen is ons tot enig nut. “Zij bijten met hun tanden en roepen vrede uit; maar die niet geeft in hun mond, tegen die zo heiligen zij een krijg” (Micha 3:5). En zo, zegt God, “genezen zij de breuk van de dochter Mijns

volks op het lichtste, zeggende: Vrede, vrede! doch daar is geen vrede” (Jer. 6:14). Zij zijn de ergste vijanden van Gods kinderen en de beste vrienden van de duivel, Zij willen iedere getrouwe dienstknecht die de wonden die de vijanden hebben geheeld, probeert open te rijten, de oorlog verklaren. Let erop wat de Heere van zulke mensen zegt: “Zij bijten met hun tanden en roepen vrede uit; maar die niet geeft in hun mond, tegen die zo heiligen zij een krijg”, dat wil zeggen tegen ieder die niet dezelfde leer brengt als deze valse profeten. Dit is de weg die zij betreden.

Ik kan u dit niet duidelijker maken dan aan de hand van hetgeen gezegd wordt in de geschiedenis van Achab. Josafat gaat, hoewel hij een vroom mens is, naar Samaria om Achab te bezoeken. Het is heel duidelijk dat Josafat daar niets te zoeken had, want wat gemeenschap heeft de gerechtigheid met de ongerechtigheid? De Schrift zegt ons namelijk dat Achab zich had verkocht om ongerechtigheid te doen. Hij werd niet verlost door geld of prijs, want hij stierf zoals hij leefde. Toen Josafat daar was, zei Achab tegen hem: “Zult gij met mij trekken in de strijd naar Ramoth in Gilead?” Josafat antwoordde Achab: “Zo zal ik zijn gelijk gij zijt, zo mijn volk als uw volk, zo mijn paarden als uw paarden. Verder zeide Josafat tot de koning van Israël: Vraag toch als heden naar het woord des HEEREN”. Toen vergaderde Achab de profeten “omtrent vierhonderd man, en hij zeide tot hen: Zal ik tegen Ramoth in Gilead ten strijde trekken, of zal ik het nalaten? En zij zeiden: Trek op, want de HEERE zal ze in de hand des konings geven”. Onder deze vierhonderd profeten was er één die ijzeren hoornen voor zichzelf maakte en zei: “Zo zegt de HEERE: Met deze zult gij de Syriërs stoten, totdat gij hen gans verdaan zult hebben”. Maar Josafat wist dat al deze mannen profeten van de duivel waren en zei: “Is hier niet nog een profeet des HEEREN, dat wij het van hem vragen mochten?” Nu wist Achab net zo goed dat Micha een profeet van God was, als Josafat wist dat de anderen profeten van de duivel waren. Hij zei echter: “Ik haat hem, omdat hij over mij niets goeds profeteert, maar kwaad”.

Hij riep een dienaar en zei tegen hem: “Haal haastelijk Micha, de zoon van Jimla”. De boodschapper die Micha ging halen, zei tegen hem: “Zie toch, de woorden der profeten zijn uit een mond goed tot de koning; dat toch uw woord zij, gelijk als het woord van een uit hen, en spreek het goede. Doch Micha zeide: Zo waarachtig als de HEERE leeft, hetgeen de HEERE tot mij zeggen zal, dat zal ik spreken”. Toen hij bij de koning kwam, zei de koning tegen hem: “Micha, zullen wij naar Ramoth in Gilead ten strijde trekken, of zullen wij het nalaten? En hij zeide tot hem: Trek op, en gij zult voorspoedig zijn, want de HEERE zal ze in de hand des konings geven”. Achab wist dat hij sprak met ironie en zei daarom: “Tot hoe vele reizen zal ik u bezweren, opdat gij tot mij niet spreekt, dan alleen de waarheid, in de Naam des HEEREN?” Toen zei de profeet: “Ik zag de HEERE, zittende op Zijn troon, en al het hemelse heir staande nevens Hem, aan Zijn rechterhand en aan Zijn linkerhand. En de HEERE zeide: Wie zal Achab overreden, dat hij optrekke en valle te Ramoth in Gilead? De een nu zeide aldus, en de ander zeide alzo. Toen ging een geest uit, en stond voor het aangezicht des HEEREN, en zeide: Ik zal hem overreden. En de HEERE zeide tot hem: Waarmede? En hij zeide: Ik zal uitgaan, en een leugengeest zijn in de mond van al zijn profeten. En Hij zeide: Gij zult overreden, en zult het ook vermogen”. Toen zei Micha: “Nu dan, zie, de HEERE heeft een leugengeest in de mond van al deze uw profeten gegeven; en de HEERE heeft kwaad over u gesproken”. Zodra hij hem dit gezegd had, zei de koning: “Zet deze in het gevangenhuis”. Het verbaast mij dat hij hem niet Beëlzebul noemde, zoals de Schriftgeleerden mijn gezegende Meester hebben genoemd. “En spijsst hemmet brood der bedruktheid, en met water der bedruktheid, totdat ik met vrede weder kom”. Micha zei: “Indien gij enigszins met vrede wederkomt, zo heeft de HEERE door mij niet gesproken!” En terwijl hij naar de mensen keek, zei hij: “Hoort, gij volken altegaar!” Toen naderde één van de valse profeten, sloeg Micha op de wang en zei: “Door wat weg is de geest des HEEREN van mij doorgedaan, om u aan te spreken? En Micha zeide: Zie, gij zult het zien, op diezelfde dag, als gij zult gaan van kamer in kamer, om u te verstoppen” (1 Kon. 22).

Zo konden deze valse profeten Achab wel behagen. Hij had grote kosten gemaakt om hen te onderhouden met als doel dat ze hem aangename dingen zouden profeteren. Zo werd hij door hen bedrogen. Hij trok op en viel te Ramoth in Gilead. God maakt ons bekend dat het alleen Zijn werk was, dat Hij het de Syriërs in de zin gaf om niet tegen de groten of de kleinen te vechten, maar alleen tegen de koning van Israël. Toen de Syriërs Josafat zagen in zijn klederen, zeiden ze: “Gewisselijk, die is de koning van Israël” (1 Kon. 22:32). De oversten achtervolgden hem, totdat Josafat het riep en God hem hielp. Toen zagen ze dat het de koning van Israël niet was. Daarom staakten ze de achtervolging en keerden om. “Toen spande een man de boog in zijn eenvoudigheid, en schoot de koning van Israël tussen de gespen en tussen het pantsier. Toen zeide hij tot zijn voerman: Keer uw hand, en voer mij uit het leger, want ik ben zeer verwond” (1 Kon. 22:34). Hij

hield zich staande tot de avond en stierf daar naar de profetie van Micha. Toen ze zijn strijdswagen wasten, kwamen de honden en likten zijn bloed, naar het woord dat Elia sprak: “Alzo zegt de HEERE: In plaats dat de honden het bloed van Naboth gelekt hebben, zullen de honden uw bloed lekken, ja het uwel!” (1 Kon. 21:19).

Hoe zeer is het woord dat de Heere sprak door Jesaja op zulke mensen van toepassing: “Ik zal ook verkiezen het loon hunner handelingen, en hun vreze zal Ik over hen doen komen, omdat Ik geroepen heb en niemand antwoordde, Ik gesproken heb en zij niet hoorden, maar deden dat kwaad is in Mijn ogen, en verkoren hetgeen waartoe Ik geen lust had” (Jes. 66:4).

Zoals ik al eerder heb opgemerkt, zijn deze mensen de ergste vijanden die Gods kinderen hebben en de beste vrienden van de duivel. In onze dagen worden ze aangeduid als mensen die opbouwend bezig zijn. Zij profeteren hun hoorders aangename dingen. God zegt echter van zulke mensen, dat zij wel kunnen opbouwen, maar dat Hij het zal afbreken. Vanwege deze valse profeten is de poort zo smal voor ons. Maar: “Strijdt om in te gaan door de enge poort”.

II. Vervolgens wil ik u tonen waar deze poort toe moet leiden.

Ik zal dit alleen betrekken op het aardse leven, als u mij kunt volgen op dit smalle pad. De poort stelt Christus hier voornamelijk voor in Zijn ambt als Middelaar. Als één van u naar het huis van een edelman zou gaan, zou u merken dat u door een soort poort moet gaan voor u dat huis kunt binnengaan. Zo is het ook in onze tekst. Als we ingaan door deze poort, gaan we rechtstreeks tot God de Vader door Christus. De apostel Paulus zegt dat een middelaar altijd tussen twee partijen staat. Hij zegt: “En de Middelaar is niet Middelaar van een, maar God is een” (Gal. 3:20). Hij is echter een Middelaar tussen twee partijen: God is de ene partij en de mens de andere. Hier wijst onze dierbare Verlosser ons op als Hij zegt dat Hij de weg tot de Vader is. “Die niet ingaat door [Mij,] de deur, maar van elders inklimt, die is een dief en moordenaar” (Joh. 10:1). “Niemand komt tot de Vader, dan door Mij” (Joh. 14:6). Hier ziet u dat Hij de Middelaar is, de Deur der hoop, de Poort des levens. Omdat Hij Middelaar is, kunnen wij vier zaken genieten.

In de eerste plaats mogen we komen tot de bewuste genieting van Gods genade. Let op de woorden van Paulus, als hij over Christus spreekt: “Door Welke wij ook de toeleiding hebben door het geloof tot deze genade, in welke wij staan, en roemen in de hoop der heerlijkheid Gods” (Rom. 5:2). Neem Christus nu weg en er is geen toekomst. Neem het vertrouwen op of het geloof in Hem weg en er is geen toegang. Wij, beide Joden en heidenen, kunnen namelijk door één geest vertrouwend tot de Vader gaan door het geloof. Dit zou ons moeten leren dat wij, altijd als we tot God naderen, of we nu iets hebben te belijden of te smeken of stof hebben om te loven en te prijzen, naar het woord van de apostel, wat we ook doen, moeten doen in de Naam van Jezus Christus, dankende God en de Vader door Hem. Onze lieve Heere leert ons hetzelfde: “Al wat gij de Vader zult bidden in Mijn Naam, dat zal Hij u geven” (Joh. 16:23). We zien echter dat arianen, socinianen en deïsten doen wat hiermee in strijd is. Zo haasten zij zich tot God als het onbezonnen paard tot de strijd, rennen af op Gods dikke, hoog verheven schilden en verzetten zich tegen iedere tussenkomst van de Middelaar. Als u alle smeekbeden die zij ooit opzonden zou lezen, zou u bemerken dat zij niet meer kennis van God hebben dan van zichzelf. Ook hebben zij niet meer kennis aan de Zaligmaker of aan Zijn liefde en is er geen gemeenzaamheid, vertrouwelijkheid en vriendschap tussen God en hen dan er is tussen God en de satan. Paulus zegt echter: “Hetzij dan dat gijlieden eet, hetzij dat gij drinkt, hetzij dat gij iets anders doet, doet het al ter ere Gods”, door Jezus Christus, onze Heere (1 Kor. 10:31). Zo gaan we tot de poort en daar zullen we merken dat dit de poort tot Gods genade is.

Bedenk in de tweede plaats, dat Hij de Weg is tot de genieting van het licht van Gods aangezicht. Zijn bedreigingen aan het adres van sommige mensen, luiden: “Als een oostenwind zal Ik hen verstrooien voor het aangezicht des vijands; Ik zal hun de nek en niet het aangezicht laten zien, ten dage huns verderfs” (Jer. 18:17). Maar wat bedoelt de Heere hier mee? U zult zeggen dat Hij bedoelt: “Zoals ze Mij hebben verlaten, zal Ik hen ook verlaten. Ik zal hen niet meer Mijn barmhartigheid betonen, maar hen Mijn toorn doen ontmoeten. Hun boze weg die zij hebben gekozen, zal hun de eeuwige ondergang en het eeuwig verderf brengen. In deze zin kunnen we zeggen van een zondaar dat God hem Zijn rug heeft toegekeerd, omdat hijzelf ver van God is geweken door Zijn boze daden. Wanneer hij echter door de toepassing van het bloed van God aan zijn geweten, weer dicht bij God wordt gebracht, kunnen we zeggen dat hij in het licht van Gods

aangezicht wandelt. Let op de woorden van de Psalmist: “Velen zeggen: Wie zal ons het goede doen zien? Verhef Gij over ons het licht Uws aanschijns, o HEERE!” (Ps. 4:7). Als u echter de poort wegneemt, kunt u niet komen tot het licht van Gods aangezicht, want als Gods licht ooit op u zal schijnen, zal dit zijn in het aangezicht van Jezus Christus. “Die Mij gezien heeft, die heeft de Vader gezien” (Joh. 14:9), zegt de Zaligmaker van zondaren, want Ik ben “het Afschijnsel Zijner heerlijkheid, en het uitgedrukte Beeld Zijner zelfstandigheid” (Hebr. 1:3), dat wil zeggen het gegraveerde beeld van Zijn Persoon. Ergens anders zegt Paulus: “God, Die gezegd heeft, dat het licht uit de duisternis zou schijnen, is Degene Die in onze harten geschenen heeft, om te geven verlichting der kennis der heerlijkheid Gods in het aangezicht van Jezus Christus” (2 Kor. 4:6). U kunt het aangezicht van Jezus Christus wegnemen, maar hoe kunt u dan tot de Vader gaan? U kunt ronddolen en vragen met Filippus: “theere, toon ons de Vader, en het is ons genoeg” (Joh. 14:8). O Filippus, “Die Mij gezien heeft, die heeft de Vader gezien; en hoe zegt gij: Toon ons de Vader? Geloof Mij, dat Ik in de Vader ben en de Vader in Mij is” (Joh. 14:9, 11). Daarom kunt u het licht van Zijn aangezicht niet genieten, tenzij u door deze poort gaat.

In de derde plaats is dit een poort die ons brengt in Gods tegenwoordigheid. De Psalmist zegt: “De oprechten zullen voor Uw aangezicht blijven” (Ps. 140:14). Christus zegt echter: “U kunt niet in de tegenwoordigheid van de Vader komen dan door Mij”. Als dat zo is, hoe kunt u via een andere weg in de tegenwoordigheid van de Vader komen dan door Jezus Christus? Allen echter die zo ingaan door de poort, komen onmiddellijk onder Gods genade, tot het licht van Zijn aangezicht en in Zijn tegenwoordigheid. Zij zullen hier in deze wereld zo vertrouwd mee raken dat ze op de dag des oordeels in ziel en lichaam voor Hem zullen staan met een edele en verheven geest. “De oprechten zullen voor Uw Aangezicht blijven.” Juist dit Aangezicht waarvoor zij zullen wonen, zal de eeuwige ondergang van de goddelozen zijn, want zoals een droom voorbij is bij het ontwaken, zo zullen de goddelozen vergaan als zij God zien. Hier zullen de rechtvaardigen staande blijven, terwijl de goddelozen zullen vergaan. De één zal roepen tot de rotsen of ze op hem willen vallen en tot de bergen of ze hem willen bedekken, de ander zal zich voor Hem verheugen. De oprechten zullen voor Uw Aangezicht blijven, maar de goddelozen zullen vergaan in de tegenwoordigheid van God.

De vierde zaak is dat deze poort leidt tot Gods gunst. Christus zegt: “Welgelukzalig is de mens, die naar Mij hoort, dagelijks wakende aan Mijn poorten, waarnemende de posten Mijner deuren. Want die Mij vindt, vindt het leven, en trekt een welgevallen van de HEERE” (Spr. 8:34, 35). U ziet dit ook in het eerste hoofdstuk van Lukas. Als de engel tot Maria komt, brengt hij zijn hemelse groet en zegt dat God in gunst op Maria neerziet. Hij zegt: “Vrees niet, Maria, want gij hebt genade bij God gevonden. En zie, gij zult bevrucht worden, en een Zoon baren, en zult Zijn naam heten JEZUS. Deze zal groot zijn, en de Zoon des Allerhoogsten genaamd worden; en God, de Heere, zal Hem de troon van Zijn vader David geven. En Hij zal over het huis Jakobs Koning zijn in der eeuwigheid, en Zijns Koninkrijks zal geen einde zijn” (Luk. 1:30-33). De volgende groet die haar werd toegeroepen, was van haar nicht, die zei: “Zalig is zij, die geloofd heeft; want de dingen, die haar van de Heere gezegd zijn, zullen volbracht worden” (Luk. 1:45). Hij zal Zijn Woord warmaken door de Messias en zalig zijn allen die geloven.

In de volgende plaats zijn we, naar de Schrift, volmaakt wanneer we verkeren in Gods gunst. Paulus zegt: “Wij zijn in Hem volmaakt, Die het Hoofd is van alle overheid en macht” (Kol. 2:10). Petrus schrijft aan hen die een even dierbaar geloof met hem verkregen hebben. Hij zegt, en let op zijn woorden: “Gelijk ons Zijn Goddelijke kracht alles, wat tot het leven en de godzaligheid behoort, geschonken heeft, door de kennis Desgenen, Die ons geroepen heeft tot heerlijkheid en deugd” (2 Petr. 1:3). Dus Hij heeft ons alle dingen gegeven die tot het leven en de godzaligheid behoren, want de Heere zal de rechtvaardigen zegenen en hen met Zijn gunst bedekken als met een schild. U moet echter volmaakt zijn in Christus. Neem deze poort weg. Hoe kunt u dan nog in Gods gunst komen? Maar geloof in God, opdat uw geloof en hoop op God zijn zou.

Maar misschien zult u zeggen: “Zeg mij, waarom legt u zo de nadruk op het komen tot de genade van God, de gunst van God en het licht van Gods aangezicht?”

De reden waarom ik dit benadruk, is dat het doel van de verkondiging van het hele Evangelie is dat dit zal geschieden. Luister maar wat Johannes zegt: “Hetgeen van de beginne was, hetgeen wij gehoord hebben, hetgeen wij gezien hebben met onze ogen, hetgeen wij aanschouwd hebben, en onze handen getast hebben, van het Woord des levens; (Want het Leven is geopenbaard, en wij hebben het gezien, en wij getuigen, en verkondigen ulieden dat eeuwige Leven, Hetwelk bij de Vader was, en ons is geopenbaard.) Hetgeen wij dan gezien en gehoord hebben, dat verkondigen

wij u, opdat ook gij met ons gemeenschap zoudt hebben, en deze onze gemeenschap ook zij met de Vader, en met Zijn Zoon Jezus Christus” (1 Joh. 1:1-3).

Nu zou ik u willen vragen, hoe zou ik met iemand van u gemeenschap kunnen hebben, als ik tot de deur van uw huis kwam en niet toegelaten werd in uw tegenwoordigheid? Als het mij niet toegestaan werd om het licht van uw aangezicht te genieten, maar ik buiten moest blijven, wat zou dit mij dan waard zijn? Wat is dan de waarde van alle godsdienst als die ons buiten de tegenwoordigheid van en de gemeenschap met God houdt? Christus is, zoals Hij ook wordt genoemd, de Weg tot de Vader en als we Hem omhelzen zal de Vader in gunst op ons neerzien, want Hij zegt: “Indien iemand door Mij ingaat, die zal behouden worden; en hij zal ingaan en uitgaan, en weide vinden” (Joh. 10:9). Er is geen gemeenschap met de Vader dan door de Zoon. Dit duidt op een gemeenschappelijk belang. Dit is *gemeenschap* in de beste zin van het woord.

Onder de mensen wordt gemeenschap gezien als datgene wat er bestaat tussen een man en zijn vrouw. Daarom wordt zij zijn gezellin en *de vrouw van zijn verbond* genoemd en wordt ons bevolen om geen ander juk aan te trekken met de ongelovigen. Zij hebben gemeenschappelijke belangen; wat zij heeft, behoort hem toe. In zijn verbond zegt hij haar: Al mijn wereldse goederen zal ik u geven.

Ja, zegt u, *maar wij hebben onze huwelijksvereenkomst!*

Die kunt u hebben, maar de Bijbel zegt daar niets van en ik noem dit een “Smitfield bargain”⁵, want waar dit het geval is, gaat het niet om de vrouw maar om het geld. We merken gewoonlijk dat er geen sprake is van een echt huwelijk, wanneer er een overeenkomst gesloten wordt met het geld. Sommige mensen doen hun uiterste best om zich een deel te verwerven in dit leven, terwijl ze de gave van Gods genade verachten. De Heere zegt van sommige mensen dat zij hun deel in dit leven zullen hebben, maar zij zullen zonder twijfel hierna een bitter deel ontvangen.

De Heere zegt echter dat Zijn volk Zijn deel is: “Want des HEEREN deel is Zijn volk, Jakob is het snoer Zijner erve” (Deut. 32:9). David grijpt dit aan, want hij zegt: “De HEERE is mijn Deel, zegt mijn ziel, daarom zal ik op Hem hopen” (Klaagt. 3:24). De Heere zegt ons niet alleen dat Hij ons deel zal zijn, maar Hij geeft ons ook het recht om ons deze belofte toe te eigenen. Hij zegt dat Hij de God van Abraham, van Izak en van Jakob zal zijn. “Dat is Mijn Naam eeuwiglijk, en dat is Mijn gedachtenis van geslacht tot geslacht (Exod. 3:15). Ik zal u “zijn tot een God, en uw zaad na u” (Gen. 17:7). We lezen dat Hij op een andere plaats zegt: “En Ik zal dat derde deel in het vuur brengen, en Ik zal het louteren, gelijk men zilver loutert, en Ik zal het beproeven, gelijk men goud beproeft; het zal Mijn Naam aanroepen, en Ik zal het verhoren; Ik zal zeggen: Het is Mijn volk; en het zal zeggen: De HEERE is mijn God” (Zach. 13:9). Dat is ons recht. In deze omgang van de HEERE der heirscharen met ellendige zondaren ligt meer gemeenschap dan er is in de omgang tussen de mensen onderling. De Heere heeft dit niet alleen verklaard in Zijn getuigenis, maar Hij spreekt dit ook tot ons geweten en geeft ons zo het bewijs van ons recht.

Alle gemeenschap tussen mensen onderling zinkt hierbij in het niet, want we kunnen medekrijgsknechten zien die het toch niet met elkaar eens zijn. We kunnen mededienstknechten zien bij voorname gezinnen en medegevangenen in de gevangenis van wie we niet kunnen zeggen wat Johannes zegt van Gods kinderen: Hij “blijft in God, en God in hem” (1 Joh. 4:16). Dit gaat verder dan enige gemeenschap die er onder de mensen gevonden wordt, want er wordt iets van God in ons gevonden en er woont iets van ons in God. Wat woont er dan in ons? Zonder twijfel is het Zijn zeer Heilige Geest, want Hij heeft ons Zijn Geest gegeven als een onderpand van onze erfenis en wederkerig geven wij Hem het grootste wat wij hebben. Maar wat is dat? Wel, het is wat de Heere Zelf vraagt: “Mijn zoon! geef mij uw hart” (Spr. 23:26). We geven ook echt het meeste wat we kunnen geven, als ons hart en onze genegenheden naar God uitgaan. Dit deed David en het deed hem uitroepen in hemelse vervoering: “Wie heb ik nevens U in de hemel? Nevens U lust mij ook niets op de aarde!” (Ps. 73:25). En wat zei God van David? Wel, Hij zei dat David de man naar Zijn hart was. Maar wat maakte hem dan zo? Wel, de Schrift zegt ons dat de Geest Gods op David kwam vanaf de dag waarop Samuël hem gezalfd had. Hier ziet u waarin deze gemeenschap bestaat: de Heere geeft ons Zijn Geest, waardoor wij Hem ons hart kunnen geven.

⁵ Valse onderhandeling

De weg waardoor wij tot God komen, is Jezus Christus. Sla hier acht op. We kunnen slechts door deze poort gaan door één geloofsdaad. Christus zegt: *“Ik ben de Deur; indien iemand door Mij ingaat, die zal behouden worden; en hij zal ingaan en uitgaan, en weide vinden”* (Joh. 10:9). “Niemand komt tot de Vader, dan door Mij” (Joh. 14:9). Daarom moeten wij het licht van Gods Aangezicht genieten, ons verheugen in Zijn tegenwoordigheid, Zijn gunst en Zijn genade. Dit zijn de dingen waarover we ons moeten verblijden en deze dingen worden het leven genoemd. Er is “een leven in Zijn goedgunstigheid; des avonds vernacht het geweest, maar des morgens is er gejuich” (Ps. 30:6). “De genade zal heersen door rechtvaardigheid tot het eeuwige leven” (Rom. 5:21). U ziet hier dus wat er gevonden wordt in Zijn genade en gunst, namelijk het leven. Paulus zegt dat in Zijn genade het leven ligt. We hebben vertrouwen door het geloof in de genade van Christus. Sommigen van u, kunnen net als ik, hetzelfde zeggen. Sommigen van u kunnen zich de tijd herinneren waarin zij niet op God konden vertrouwen. Vond u echter in die tijd het leven? Hoe is het dan nu met u? Maakt uw geweten u nu en dan verwijten en zegt het u dat de zonde de prikkel des doods is? De gelovige heeft geen last meer van de prikkel des doods. O, zeggen sommigen van u: “Ik voel dat ik genade en rechtvaardigmaking nodig heb om deze prikkel weg te nemen.

Ervaart u niet op dergelijke momenten dat er een beschuldiger is, iemand die u beschuldigt en veroordeelt van binnen?

Ja, zegt u, dat er vaar ik en ik weet dat ik niet door de poort ben gegaan, omdat er gezegd wordt: “Zo is er dan nu geen veroordeling voor degenen, die in Christus Jezus zijn, die niet naar het vlees wandelen, maar naar de Geest” (Rom. 8:1, Eng. vert.). Ik ben veroordeeld en het is God Die rechtvaardig maakt. Toch heb ik niet ondervonden dat God het rechtvaardigend vonnis over mijn ziel heeft uitgesproken.

Antwoord. Wel, dit kunt u erkennen en toch mag u vertrouwen dat er leven is, hoewel u niet geheel bevrijd bent van de veroordelende stem van uw geweten. Kom, ik zal u een andere vraag stellen. Geloof u niet met uw hele hart dat u vroeger of later genade en gunst bij God zult vinden door Christus Jezus?

Ja, zegt u, soms geloof ik dat dit zal gebeuren.

Wel dan, hoor wat Christus zegt: “Die in Mij gelooft, heeft het eeuwige leven” (Joh. 6:47). Merkt u dat Gods kinderen de voorwerpen zijn van uw oprechte achting en liefde? Als dat zo is, let dan op het woord van Johannes: “Wij weten, dat wij overgegaan zijn uit de dood in het leven, dewijl wij de broeders liefhebben” (1 Joh. 3:14). Ziet u dit duidelijk? Als dat zo is, zal ik verder niet meer spreken over dit deel van onze tekst.

III. Onze Heere zegt echter in het laatste zinsdeel van onze tekst: ***“Want velen, zeg Ik u, zullen zoeken in te gaan, en zullen niet kunnen”***.

Er zal een tweevoudige strijd zijn bij de poort aan het einde der tijden. Maar dan zal het te laat zijn, omdat alle deuren en poorten dan gesloten zullen zijn! Ook zal Gods werk, namelijk het openen van zondaarsharten, dan voltooid zijn. De deur der genade waar we door genade doorgaan, zal dan gesloten zijn en Christus zal niet langer Middelaar zijn. Nee, dat zal Hij niet zijn, want “nadat de Heer des huizes zal opgestaan zijn, en de deur zal gesloten hebben, en gij zult beginnen buiten te staan, en aan de deur te kloppen, zeggende: Heere, Heere, doe ons open!”, zal Hij u antwoorden: “Wijkt van Mij af”, “Ik ken u niet” (Luk. 13:25, 27). Nee, we moeten dit niet uitstellen tot de dag des doods zoals velen doen, of ermee wachten tot de dag des oordeels zoals sommige eenvoudige mensen menen. Als we ooit binnen zullen gaan, moeten we binnengaan terwijl het nog het heden genoemd wordt, want het zal te laat zijn als de Meester is opgestaan en de deur heeft gesloten en u buiten staat en klopt. Al deze mensen komen te laat. Let ook op het volgende. Er wordt gezegd: “Velen zullen zoeken in te gaan en niet kunnen”. De reden is dat zij geen geloof hebben, dat zij de Geest Gods missen, dat zij geen olie in hun vaten hebben. Zij zijn niet wijs gemaakt tot zaligheid. Zij worden dwaze maagden genoemd, hun lamp is uitgegaan, hun belijdenis is een dode letter geworden, hun vreugde is geweken, omdat hun schuld hen aanvliegt, schaamte en schande hen overdekt en vrees voor de verdoemenis hen neerdrukt. Voor deze mensen is het te laat.

Er zijn velen die zoeken in te gaan terwijl zij in dit leven zijn en dit toch niet kunnen. De reden is dat ze nooit zo verlicht waren dat ze de heerlijkheid, de schoonheid, de uitnemendheid en de dierbaarheid van de hemelse Zaligmaker zagen. Ook werden ze nooit getrokken door de Geest der liefde, zodat ze

ervoeren dat de dingen die boven zijn, geestelijk zijn. Ik zeg dat er niets onder de zon is wat zo bekoorlijk is voor de mensen als de zonde of dat er altijd een aardse schat zal zijn die meer glans heeft in hun ogen dan de heerlijkheden van de hemel, tenzij zij verlicht worden zodat ze de dierbaarheid van de Zaligmaker zien en levend gemaakt worden door de werking van de Heilige Geest, zodat ze kennis krijgen aan de onuitsprekelijke vreugde, de werking van de liefde, de hemelse heerlijkheid, de zoete verlossing en vrijheid van de ziel en de heerlijkheid en schoonheid van de gerechtigheid van Christus en de volheid der genade die er in Hem is. Dit ziet u bij de jongeling in het Evangelie. Deze jonge man meende het oprecht toen hij kwam met de woorden: “Goede Meester! wat zal ik doen, opdat ik het eeuwige leven beërve?” (Mark. 10:17).

Wel, zegt de Zaligmaker (Die kwam om het leven te geven), als u het wil ontvangen op grond van uw werken, moet u tot de wet gaan. Deze jonge man had veel goederen van deze wereld, maar hij was rusteloos over de toekomst. Christus zegt hem: Wat is er geschreven in de wet? “Eer uw vader en moeder; en: Gij zult uw naaste liefhebben als uzelf.” Dan zegt hij: “Al deze dingen heb ik onderhouden van mijn jonkheid af; wat ontbreekt mij nog?” (Matth. 19:19, 20). U ontbreekt nog één ding: “Ga heen, verkoop alles, wat gij hebt, en geef het de armen, en gij zult een schat hebben in de hemel; en kom herwaarts, neem het kruis op, en volg Mij” (Mark. 10:21). Ook zult u zich verheugen in God de Vader, de Zoon en de Heilige Geest als uw eeuwige Loon in de hemel, u zult de metgezel zijn van de engelen en al Gods kinderen en u zult tot in alle eeuwigheid zeer veel vreugde mogen genieten.

Dit was hem echter niet genoeg, want u ziet dat de schat van deze wereld meer schitterde dan de schat des hemels en hij, die de geestelijkheid van de wet niet kende, sprak tot de Heere: “Al deze dingen heb ik onderhouden van mijn jonkheid af; wat ontbreekt mij nog?”

Hier ziet u hoe de duivel een mens die geestelijk blind is, bedriegt. Deze man vertelde zelfs aan Christus Zelf dat hij zijn naaste liefhad als zichzelf, een zaak die in de verdorven natuur niet gevonden wordt. Ik durf zelfs te zeggen dat hij duizenden naasten had binnen een afstand van twee of drie mijl die honger leden en geen kleding hadden en dat hij voldoende had om een heel dorp te onderhouden en van voedsel te voorzien. De Schrift zegt: “Die twee rokken heeft, dele hem mede, die geen heeft” (Luk. 3:11), maar deze man hield al zijn bezittingen voor zichzelf, terwijl hij zei dat hij zijn naaste liefhad als zichzelf.

De Heere wees de wortel van het kwaad in hem aan. Hoewel hij zo gewillig scheen te zijn om iets te doen waarmee hij de hemel kon verdienen, zien we toch dat we zonder de genade van God in het hart niets kunnen doen. “Zonder Mij kunt gij niets doen” (Joh. 15:5).

Toen de jongeling zag dat hij zo de hemel niet beërven kon, ging hij bedroefd weg, want hij had veel goederen. Het waren zijn bezittingen die zijn ondergang zeker maakten, want “de geldgierigheid is een wortel van alle kwaad” (1 Tim. 6:10) en een hebzuchtig mens is in Gods ogen een afgodendienaar. Christus zegt ons dat waar onze schat is, ons hart ook zal zijn. Zoals bij zeer veel belijders in zijn dagen, gingen het hart en de hartstochten van die man uit naar zijn bezit en zijn geld thuis. De taal van zijn hart was: Ik zal het houden en bewaren, wat de gevolgen er ook van zijn en toch vervult de gedachte aan het eeuwige vuur mij met verdriet. Er staat: “Hij ging bedroefd weg; want hij had vele goederen” (Matth. 19:22). De Heere zegt: “Het is lichter, dat een kemel ga door het oog van een naald, dan dat een rijke inga in het Koninkrijk Gods” (Matth. 19:24), “want de geldgierigheid is een wortel van alle kwaad” (1 Tim. 6:10). Het zal onmogelijk voor u zijn om door deze poort te gaan, met de liefde voor het geld en de liefde voor de wereld in uw hart. Ik weet wat het is om door deze poort te gaan en mij in mijn God te verheugen net zo goed als enig ander mens in deze wereld dat weten kan. Ik zeg u dat u niet in God kunt blijven en u in Hem kunt verheugen, terwijl u iets van deze wereld in uw hart bewaart, want dat zal Hem buitensluiten.

De Schriftgeleerden en de Farizeeërs konden niet ingaan, maar waarom niet? Omdat iemand die door Christus ingaat, toegang heeft tot God door het geloof in de Zoon van God. De Schriftgeleerden en de Farizeeërs probeerden hun eigen gerechtigheid op te richten en bogen niet voor de gerechtigheid van God. Ons wordt echter door de apostel gezegd dat Christus het einde der wet is tot rechtvaardigheid allen die geloven. Zij bedroefden door hun woorden echter Hem Die gewond is om onze overtredingen. Zij vervolgden Hem zonder oorzaak. Zij zeiden: “Wij zijn Abrahams zaad, en hebben nooit iemand gediend” (Joh. 8:33). Christus zei hun echter dat zij nooit konden komen waar Hij heenging, als zij in hun zonden stierven. Zij verschenen voor Hem in het vertrouwen op hun eigen gerechtigheid, terwijl hun hart en hun genegenheid uitgingen naar deze

wereld. Dit sloot hen buiten, zoals het nu zovelen buitensluit, die vertrouwen op hun eigen gerechtigheid en zich niet buigen voor de gerechtigheid van Christus.

Maar wat voor Zaligmaker denkt u dat de Joden tot op deze dag verwachten?

Misschien zegt u: Wel, Een Die hen zou verlossen van zonde en schuld, de tirannie van de duivel, de toorn Gods en van het eeuwig verderf.

Nee, zij niet. Daar denken zij niet aan. Zij hebben een vleselijke voorstelling van alle voorzeggingen van de Messias in de Schrift. Zij lezen in Jesaja, die hun profeteerde: “Want een Kind is ons geboren, een Zoon is ons gegeven, en de heerschappij is op Zijn schouder; en men noemt Zijn naam Wonderlijk, Raad, Sterke God, Vader der eeuwigheid, Vrededorst; (...) op de troon van David en in zijn koninkrijk, om dat te bevestigen en dat te sterken met gericht en met gerechtigheid, van nu aan tot in eeuwigheid toe. De ijver des HEEREN der heirscharen zal zulks doen” (Jes. 9:5, 6). Wat veronderstelt u dat zij daar van denken? Wel, zij menen dat de Messias een tijdelijke vorst is, dat Hij, net als David in zijn tijd, de troon zal bestijgen en dat hij een krijgsheld zal zijn. Zo denken ze alleen aan een tijdelijke Zaligmaker. Zo was het ook met hen in Christus” dagen.

Daarom verwierpen zij de Zaligmaker onmiddellijk, toen Hij Zich anders aan hen vertoonde dan zij verwachtten. Zodra er echter een bedrieger opstond en hun de bevrijding van het Romeinse juk beloofde, sloten ze zich met duizenden tegelijk bij hem aan, tot ze tenslotte omkwamen.

De apostelen zelf schenen deze gewoonte van hun vaders overgenomen te hebben, want zij vroegen Christus na Zijn opstanding *of Hij in die tijd het koninkrijk aan Israël zou wederoprichten*.

Hij bestrafte hen echter vriendelijk en zei dat het hun niet toekwam de tijden of gelegenheden te weten die de Vader in Zijn eigen hand gesteld had.

Een andere keer, toen allen Hem koning wilden maken op aarde, ging Hij dan hen weg. Daarom holden ze daarna maar al te graag achter iedere bedrieger aan die hun bevrijding beloofde. Ze ondervonden echter dat waar was, wat de Heere had gezegd, namelijk: “Ik ben gekomen in de Naam Mijns Vaders, en gij neemt Mij niet aan; zo een ander komt in zijn eigen naam, die zult gij aannemen” (Joh. 5:43) en met hem omkomen.

God zegene de gesproken woorden. Ik zal hier niets meer aan toevoegen.

11. DE AFMETINGEN VAN DE EEUWIGE LIEFDE⁶

"Opdat gij ten volle kondet begrijpen met al de heiligen, welke de breedte, en lengte, en diepte, en hoogte zij, en bekennen de liefde van Christus, (dat) die de kennis te boven gaat"

Eféze 3:18-19

Mijn broeders.

De apostel Paulus is zo'n diepzinnig geleerde, dat ik hem niet kan volgen. Iedere keer als ik zijn brieven lees, plaatst hij mij als het ware voor een onmogelijke taak. Daarom moet ik deze preek maken met behulp van kleine fragmenten.

- Aan het begin van dit hoofdstuk behandelt de apostel *hoofdzakelijk de bedeling der genade Gods die hem gegeven is*, vers 2, 3.
- Hij spreekt ook over een verborgenheid, die in God voor de wereld verborgen is, namelijk dat de heidenen mede-erfgenamen zullen zijn van de belofte des levens met de Joden, 6.
- In de derde plaats vermeldt hij dat hij een dienaar van deze genade is onder de heidenen, 7.
- In de vierde plaats verwoordt hij in alle ootmoed dat hij deze genade niet waard is en dat hem toch de genade gegeven is, dat hij onder de heidenen de onnaspeurlijke rijkdom van Christus mocht preken, 8.
- In de vijfde plaats zegt hij ons dat zelfs nu door de Kerk aan de overheden en machten in de hemel de menigvuldige wijsheid Gods bekend gemaakt wordt, 10. Dit is allemaal voortgekomen uit het eeuwige voornemen Gods, dat Hij heeft gemaakt in Christus Jezus, 11. In Hem, dat is in Christus, hebben wij heilige vrijmoedigheid en toegang tot God.
- We kunnen gaan in het vertrouwen dat we door het geloof in Hem, in Wie alle beloften Gods ja en amen zijn, aangenomen zullen worden, tot heerlijkheid van God de Vader, 12.
- De apostel wenst ook dat de Efeziërs niet versaagd zullen worden vanwege de verdrukking die hij verdroeg. Daarmee wilde hij duidelijk maken dat God het lijden van Zijn dienstknechten niet aan hen voorstelde om hen te ontmoedigen, maar om hen te bemoedigen en hun geloof te versterken. Daarom moeten ze roemen in de verdrukking en zich er niet door laten verschrikken, 13.
- Midden in deze brief begint de apostel te bidden en hij richt zich tot de Vader van Christus, "uit Welke al het geslacht in de hemelen en op de aarde genoemd wordt", 15. De zegen die de apostel van God begeert, is dat de Efeziërs met kracht versterkt worden "door Zijn Geest in de inwendige mens", 16. Met de inwendige mens bedoelt hij het gehele werk der genade in iedere vernieuwde ziel. Dit wordt de nieuwe of inwendige mens genoemd, zoals de verdorvenheid en het verderf "de oude mens" genoemd worden. De apostel zegt als het ware: "Door de genade en de Geest van God, die uw wil verootmoedigd en geneigd hebben om Christus te kiezen in onderwerping aan Gods wil, is Christus ook aangewezen tot uw eeuwig deel." Omdat de apostel geloofde dat verootmoedigende genade hun wil had onderworpen en reinigende genade hun geest had vernieuwd, was hij ook van mening dat de liefde van God hun hartstochten had gereinigd en een vurig verlangen naar het genieten van Christus Jezus had ontstoken.

De apostel wenst dat de soevereine en allesoverwinnende genade van God in hun hart en geweten zou heersen en regeren. Daarom begeert hij dat de voor eeuwig geprezen Verlosser ongehinderd en zonder medeliefhebber in hun hartstochten heerst en regeert alsof zij met Hem op Zijn troon gezeten waren. De apostel wist heel goed dat zondige mensen veel aanvallen zouden richten op hun verstand en dat vleselijke zaken hun hartstochten gevangen zouden proberen te nemen. IJdele dingen zouden hun gedachten in beslag nemen, genoegens zouden hun begeerten gaande maken en wettische dienstbaarheid zou hun geweten verstrikken en regeren. Daarom wenst hij dat de

⁶ Vertaald uit: Select Works, uitgave John Bennet, Londen 1835. Door C. B. van Woerden. Uitgave Gebr. Hugel, Rotterdam, 1907

inwendige mens versterkt wordt door geestelijke macht. Daarmee geeft hij aan dat al onze voornemens, pogingen en waakzaamheid geen voldoende bolwerk zouden zijn tegen de aanslagen en aanvallen van de satan, tenzij ze versterkt worden door de geestelijke kracht van God de Almachtige.

De apostel wist uit eigen ondervinding heel goed dat de satan zulke zielen lang belegeren zou, omdat hij dit zelf had ondervonden. Hij wist ook dat het waar was dat één zonde, wanneer deze in de ziel was toegelaten en werd gekoesterd, de hartstochten in beslag zou nemen en de deur zou openen voor veel andere zonden. Het gevolg hiervan zou een kloof of breuk zijn, waardoor er zeer veel schoonschijnende zonden zouden volgen.

Wanneer een of andere zonde de overhand heeft, zal dit de gesprekken van Gods kind beïnvloeden en een struikelblok zijn voor de zwakken in het geloof. Het leven en de wandel van zo'n kind van God zou getuigen van weerspanningheid en zijn tong zou verdorven zijn, zoals de wijze man zegt: "De gezondheid der tong is een boom des levens, maar de verkeerdheid in dezelve is een breuk in de geest", Spr. 15:4. Wanneer we opgaan in de zonde, trekt Gods Geest Zijn versterkende invloed gedeeltelijk terug, zodat degene die afkerig van hart is, van zijn wegen verzadigd wordt, Spr. 14:14. Als dit zo is, wordt de muur om onze hartstochten afgebroken en liggen we bloot aan iedere verzoeking. Dit zegt de Psalmdichter als volgt: "Waarom hebt Gij zijn muren afgebroken, zodat allen die de weg voorbijgaan, hem plukken", Psalm 80:13. Als we zo in de strikken geraakt zijn en we ons proberen te verzetten, worden we afgewezen en teruggedreven. Dit leidt ertoe dat ons hart in opstand komt en murmureert. Dan geldt het volgende ook van ons: "De dwaasheid des mensen zal zijn weg verkeren; en zijn hart zal zich tegen de HEERE vergrammen", Spr. 19:3.

Nu verwachten we dat Christus zal komen om de breuk te helen en alle valse goden te verjagen. Daar bidden we om, maar Hij zegt: "Die afkerig van hart is, zal van zijn wegen verzadigd worden", Spr. 14:14. Als onze afkerigheid hiertoe leidt, beginnen we tegen de Zaligmaker te murmureren en met Hem te twisten en vragen we waarom Hij Zijn vroegere goedertierenheid van ons heeft afgewend. Hij, de beledigde Rivaal, redetwist met ons over dit punt en wij volharden liever onbeschaamd in onze twist met Hem, dan dat we de gramschap van de HEERE, tegen Wie we gezondigd hebben, dragen, Micha 7:9. Zo heeft de zonde scheiding gemaakt tussen Christus en de ziel Jesaja 59:2 en de twist met Hem verstevigt de grendel van ontrouw, zoals er staat geschreven: "Een broeder is wederspanniger dan een sterke stad; en de geschillen zijn als de grendel van een paleis", Spr. 18:19. Als een twist met Christus is als de grendelen van een kasteel, hoe veel te steviger zullen deze grendelen dan zijn als er ook sprake is van opstand?

De apostel weet dat dit onvermijdelijk is als we in de zonde opgaan en bidt ernstig of God de vernieuwde zielen van de Eféziërs met geestelijke macht wil versterken tegen de invallen van de duivel, Eféze 3:16. De apostel weet namelijk heel goed dat de dierbare Verlosser in hun hart zal blijven wonen en er geen andere minnaar over hun hartstochten zal heersen, als hun ziel versterkt wordt met Goddelijke macht. Hij wijst hierop in het zeventiende vers, waar hij bidt of Christus door het geloof in hun hart wil wonen.

De apostel begeert dat Christus als hun Koning zal zien dat Zijn wetten geliefd, gehoorzaamd en overdacht worden en dat Hij als de Koning der gerechtigheid Zijn gezegende scepter zal mogen zwaaien in hun hartstochten en hun geweten. Omdat Hij hun verzoenende Zaligmaker is, begeert de apostel ook dat ze vrede en genade mogen genieten in hun ziel en dat de Zaligmaker, Die geheel liefelijk is, geëerd, verheven en bewonderd zal worden op de troon van hun hart. "Opdat Christus door het geloof in uw harten wone, en gij door de liefde geworteld en gegrond zijt", Eféze 3:17.

De apostel weet heel goed dat Christus als Koning der rechtvaardigheid en Koning des vredes niet in de wereld heerst, zoals er staat geschreven: "Ik ben niet gekomen om vrede te brengen, maar het zwaard", Matth. 10:34 en "Ik ben gekomen om vuur op de aarde te werpen; en wat wil Ik indien het alrede ontstoken is?", Luk. 12:49. Het is niet zo dat de hele wereld onder de heerschappij van de scepter der genade staat. Christus heerst op de berg Sion, maar niet alle mensen zijn tot de berg Sion en het hemelse Jeruzalem gekomen. De uitverkorenen, en zij alleen, vormen de geestelijke berg Sion, zoals er staat geschreven: "De HEERE heeft Sion begeerd, Hij heeft het begeerd tot Zijn woonplaats", Psalm 132:13. Daarom vertoont Hij Zijn voortreffelijke schoonheid en almachtige kracht. De Psalmdichter zegt: "Uit Sion, de volkomenheid der schoonheid, verschijnt God blinkende", Psalm 50:2.

Sommigen zeggen echter ronduit *dat ze niet willen dat deze Mens Koning over hen is* en blijven ook bij deze mening. Als God hen met rust laat wanneer zij zich dit plechtig voornemen, is dit een

verschrikkelijk teken waaruit blijkt dat zij niet uitverkoren zijn. Daarom blijven alle geloften waaraan zij hun ziel hebben verbonden van kracht en zullen al hun geloften bestaan. Niemand kan deze geloften te niet maken dan een vader en een echtgenoot en Christus is de Vader en de Echtgenoot, Die ze kan verbreken, zodat de HEERE het hun vergeven zal, Num. 30:4-8.

Maar laten we verder gaan. Het Koninkrijk van God is niet van deze wereld en daarom kan het niet met vleselijke wapens veroverd of verdedigd worden. Het is waar dat Christus de Koning der koningen en de Heere der heren is, dat door Hem de koningen regeren en de prinsen recht spreken. Dit gebeurt echter onder Zijn absolute macht als Vorst van alle volken.

Maar Zijn geestelijke Koninkrijk is niet van deze wereld. De troon der genade is in de hemel, Zijn wetten komen uit de hemel en zijn geschreven in het verstand van al Zijn onderdanen. Hij zwaait Zijn scepter over iedere gerechtvaardigde ziel die in Zijn Naam gelooft ter rechtvaardigheid en in Hem eeuwige rechtvaardigheid en sterkte vindt. Zijn Koninkrijk wordt opgericht in de harten van Zijn gelovigen, zoals er staat geschreven: "Het Koninkrijk Gods is in ulieden", Luk. 17:21, Engelse vertaling. Dit Koninkrijk is geheel geestelijk, want het is niet in woorden, maar met macht; het is rechtvaardigheid, vrede en vreugde in de Heilige Geest. Mijn vrienden, zo zijn de wetten van de Zaligmaker in ons geschreven, Hij moet de heerschappij hebben over onze hartstochten en Zijn vredelievende scepter zwaaien in ons geweten. Ik geloof dat dit het vermaak van uw ziel is. Voor de wereld schijnt dit echter een last te zijn; zij kan Zijn wetten die tot gehoorzaamheid binden niet verdragen. Daarom zeggen de wereldlingen: "Laat ons hun banden verscheuren, en hun touwen van ons werpen", Psalm 2:3.

Maar waarom? Wat zijn Zijn touwen en banden dat ze zo weerzinwekkend zijn voor deze geweldadige mensen? Wel, één van die banden is het koord van Zijn eeuwige liefde waarmee Hij zondaren aan Zich verbindt. Dit is een koord dat een vleselijk gemoed, dat aangespoord wordt door helse vijandschap, niet kan verbreken. In Romeinen 8:7 staat: "Want een vleselijk gemoed is vijandschap tegen God; want het onderwerpt zich der wet Gods niet, en het kan ook niet", Engelse vertaling. Het andere koord is de band van de vrede van het Evangelie, zoals er staat geschreven: "Houd de enigheid des Geestes door de band des vredes", Efëze 4:3.

Maar de zondaar wil liever vrede hebben met zijn zonden en de oorlog met God voortzetten, dan zijn opstandige wapenen neerwerpen, gezanten zenden en om de voorwaarden van de vrede vragen. De andere band of gordel is waarheid en hiermee moet de zondaar de lendenen van zijn verstand omgorden om hem waakzaam en nuchter te maken. De goddelozen zeggen echter: "Laat ons deze banden verscheuren en deze touwen van ons werpen." Als ze niet kunnen nalaten om dit te doen, zal Hij Die in de hemel woont daarover lachen. "Dan zal Hij tot hen spreken in Zijn toorn, en in Zijn grimmigheid zal Hij hen verstrikken. Ik toch heb Mijn koning gezalfd over Sion, de berg Mijner heiligheid", Psalm 2:5-6.

We zullen nu verder gaan en de woorden van onze tekst overdenken: ***"Opdat gij ten volle kondet begrijpen met al de heiligen, welke de breedte, en lengte, en diepte, en hoogte zij. En bekennen de liefde Gods, die de kennis te boven gaat."***

Deze woorden schijnen elkaar tegen te spreken. In het eerste gedeelte van de zin zegt de apostel dat hij wenst dat we de liefde Gods *zullen begrijpen* en in het laatste gedeelte zegt hij, *dat die de kennis te bovengaat*. Maar spreekt de apostel zichzelf hier tegen? In geen geval. Hij zou willen dat de Efeziërs met al de heiligen die liefde zouden begrijpen. Hij bedoelt dat hij zou willen dat de Efeziërs, die kinderen in het geloof zijn, dezelfde trap van kennis, bevinding en het genieten van Gods eeuwige liefde zouden bereiken als alle andere heiligen. "Opdat gij ten volle kondet begrijpen met al de heiligen" wil zeggen: "opdat u met de grootste der heiligen zou mogen zien van oog tot oog".

Toch maakt hij hun gelijk ook duidelijk, dat ze nog slechts ten dele zullen kennen als ze de hoogste trap van kennis bereikt zullen hebben, want de liefde van Christus gaat alle kennis te boven. Hiermee wil hij het volgende zeggen: "Ik zou graag willen dat u, tot stichting van uw ziel, zoveel van de liefde Gods leert kennen, als u kunt kennen, maar ik moet u ook zeggen dat het grootste deel van de liefde pas in de heldere gewesten van de eeuwige dag gekend zal worden." Zo staat er geschreven: "Want wij kennen ten dele, en wij profeteren ten dele, doch wanneer het volmaakte zal gekomen zijn, dan zal hetgeen ten dele is, te niet gedaan worden", 1 Kor. 13:9-10.

De apostel wil hiermee zeggen dat hij vurig wenst dat de Eféziërs evenveel zouden kennen of begrijpen als andere heiligen ooit begrepen of wisten. Hij wil echter ook aangeven dat hun kennis en vreugde niets is vergeleken met de kennis en vreugde die de heiligen in de toekomstige wereld zullen genieten.

Hebbend in het kort mijn tekst geopend, wil ik uw toestemming vragen om de volgorde enigszins te veranderen. Er staat: "*Opdat gij ten volle kondet begrijpen met al de heiligen, welke de breedte, en lengte, en diepte, en hoogte zij. En bekennen de liefde Gods, die de kennis te bovengaat*". Met uw goedkeuring zou ik mijn gedachten over dit onderwerp op de volgende manier willen ordenen.

1. *De liefde van God*
 2. *De lengte van deze Goddelijke liefde*
 3. *De breedte van deze liefde*
 4. *De diepte van deze liefde*
 5. *De hoogte van deze liefde. En besluiten met een woord van toepassing*
1. **De liefde van God**

Waar zal ik beginnen als ik mijn gedachten over dit onderwerp onder woorden ga brengen? Ik moet beginnen bij God, "want God is liefde", 1 Joh. 4:8. Dit wordt duidelijk geopenbaard in de Schriften der waarheid. Maar is deze Goddelijke genegenheid gericht op het hele menselijke geslacht, zodat ze in Christus gered worden en een eeuwige zaligheid ontvangen? Dat kan niemand bewijzen, want God zegt dat zeer velen nu al in de hel zijn, zoals u kunt lezen in Ezechiël 31 en 32. De HEERE is een God "Die de vreemdeling liefheeft, dat Hij hem brood en kleding geve", Deut. 10:18. Maar de uitverkorenen zijn geen vreemdelingen. Christus zegt: "Ik ken Mijn schapen en Ik leg Mijn leven af voor hen en zij zullen nooit vergaan." Het was de liefde die van God Zelf uitging, die Hem Zijn uitverkorenen deed verkiezen en die de eerste oorzaak is van al hun geluk. Zijn eigen wil was Zijn raadsman, zoals er staat geschreven dat God "alle dingen werkt naar de raad van Zijn wil", Efése 1:11. Uit het Woord der waarheid blijkt duidelijk dat Zijn wijsheid het plan van onze zaligheid heeft uitgedacht; het Evangelie is "de wijsheid Gods bestaande in verborgenheid", 1 Kor. 2:7. Door Zijn almachtige kracht voert God uit wat de liefde, die uit Hem alleen uitgaat, in het verborgen heeft uitgedacht.

Wij kunnen deze liefde van God voor Zijn uitverkorenen niet nagaan vanaf het moment dat ze werd opgewekt. Wij kunnen haar alleen beschouwen in het licht van de Bijbel en bevestigen wat andere getuigen voor ons gezegd hebben, namelijk dat God Zijn uitverkorenen heeft liefgehad met een eeuwige liefde. Maar de eeuwigheid van deze liefde zal elke gedachte waarmee een sterfelijk mens zich kan bezighouden doen verdrinken in die onpeilbaar diepe kloof. We kunnen Zijn Woord en Zijn werken nagaan en daarna met Job deze gevolgtrekking maken: "Ziet, dit zijn maar uiterste einden Zijner wegen, en wat een klein stukje der zaak hebben wij van Hem gehoord?", Job 26:14. In deze grote diepten van eeuwige liefde kunnen we geen grond vinden. Net als de duif moeten we een plaats zoeken op de Ark des Verbonds en dan pas kunnen we om ons heen kijken.

- In de eerste plaats is Gods liefde *onuitsprekelijk*. We kunnen niet onder woorden brengen wat deze liefde is, maar kunnen deze liefde slechts ten dele beschrijven, zoals de Bijbel ook doet. "Want alzo lief heeft God de wereld gehad dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft", Joh. 3:16. En ergens anders staat: "Ziet, hoe grote liefde ons de Vader gegeven heeft, namelijk dat wij kinderen Gods genaamd zouden worden. En het is nog niet geopenbaard wat wij zijn zullen", 1 Joh. 3:1-2.
- De liefde van God tot Zijn uitverkorenen is niet alleen onuitsprekelijk, maar ook *onbevattelijk*. Daarom wordt ze in het laatste gedeelte van onze tekst beschreven als liefde die de kennis te boven gaat. Het is een liefde die door duizenden is genoten, maar die door niemand ten volle beschreven kan worden.
- Deze onuitsprekelijke en onbevattelijke liefde is ook geheel *vrijmachtig* (soeverein). Het lag volkomen in de absolute en onafhankelijke wil en Geest van God of Hij uit de aarde schepselen zou scheppen of niet, en of Hij hen als ze vielen uit de zonde ten hemel zou verheffen door Zijn eeuwige liefde of niet.
Deze liefde is soeverein, want de gevallen engelen zijn buitengesloten. Velen van het menselijk geslacht zijn ook buitengesloten, zoals er staat geschreven: "Was niet Ezau Jakobs broeder? Nochtans heb ik Jakob liefgehad en Ezau heb Ik gehaat", Mal. 1:2-3. Maar wanneer werden deze liefde en haat opgewekt? Nadat Ezau zijn eerstgeboorterecht had verkocht? Nee, zegt God: "Want als de kinderen nog niet geboren waren, noch iets goeds of kwaads gedaan hadden,

opdat het voornemen Gods dat naar de verkiezing is vast bleve, niet uit de werken, maar uit de Roepende, zo werd tot haar gezegd: De meerdere zal de mindere dienen. Gelijk geschreven is: Jakob heb Ik liefgehad en Ezau heb Ik gehaat", Rom. 9:11-13.

- Gods uitverkorenen worden bemind met een *eenwige* liefde. Er is ook een volk dat de "landpale der goddeloosheid" genoemd wordt en "op hetwelk de HEERE vergramd is tot in eeuwigheid", Mal. 1:4. Omdat deze liefde van God soeverein is, is ze ook volkomen vrij in haar oorsprong, zoals er staat geschreven: "Maar God bevestigt Zijn liefde jegens ons, dat Christus voor ons gestorven is, als wij nog zondaars waren", Rom. 5:8. Als God Zijn liefde jegens ons heeft bevestigd toen wij nog zondaren waren en ons met Zichzelf verzoend heeft toen wij nog vijanden waren en geen kracht hadden, moet Zijn liefde wel vrij en onverdiend zijn, tenzij we kunnen veronderstellen dat zonde, vijandschap en zondige zwakheden verdienstelijk zijn in Gods oog.
- Omdat de liefde van God vrijmachtig is in haar oorsprong, is God ook *vrijmachtig in het uitdelen van deze liefde*. Ze kan niet gekocht worden door enige verdienste van de mens. Het woord "verdiens" wordt ten onrechte gebruikt. "Al gaf iemand al het goed van zijn huis voor deze liefde, men zou hem ten enenmale verachten", Hooglied 8:7. Simon de tovenaarsbad vurig dat de Geest der liefde hem zou gegeven worden, maar de bidder en de prijs zouden beide aan het verderf overgegeven worden, omdat hij dacht dat de gave van God met geld gekocht kon worden. Hieruit leiden we af dat Simon de tovenaarsbad, die wilde kopen, en de Paus van Rome, die aanbiedt om te verkopen, beide zijn "in een gans bittere gal en samenknoping der ongerechtigheid", Hand. 8:23. Als de man die de gave van God wil kopen, veroordeeld wordt en al het goed dat iemand biedt voor deze liefde ten enenmale veracht wordt, dan moet deze liefde wel vrij zijn. Ze moet vrij zijn in haar oorsprong en God moet vrij zijn in het uitdelen ervan.

Dit blijkt des te duidelijker als we zien hoe velen tevergeefs hebben geijverd om deze liefde te verkrijgen. Sommigen hebben ervoor gestreden. Niemand wordt echter gekroond, tenzij hij wettig strijdt, 2 Tim. 2:5 en niemand kan wettig strijden, tenzij die liefde die de wet vervult in zijn hart woont. Sommigen hebben zeer geijverd om die liefde te verkrijgen, maar "de loop is niet der snellen", Pred. 9:11. "Nee", zegt de Zaligmaker, "vele eersten zullen de laatsten zijn", Matth. 19:30. Anderen hebben er in hevige vervolgingen voor gevochten, maar "de strijd is niet der helden", Pred. 9:11. De zegepraal van het geloof wordt nergens beloofd aan de kracht van de vrije wil of aan de macht van de menselijke arm. Nee, "de zwakke zegge: Ik ben sterk", Joël 3:10, Engelse vertaling. Herodus deed veel, maar hij ontving nooit de gave van God voor zijn werk. De Farizeeërs vastten vaak, zij baden veel lange gebeden en eerden God met hun lippen en toch werden zij voor deze moeiten beloond met een zwaarder oordeel, Matth. 23:14. De jongeling in het Evangelie vertelde de Zaligmaker dat hij de wet van zijn jeugd af had onderhouden en hij werd weggezonden met de droefheid der wereld, die de dood werkt, in zijn hart. Ezau weende om deze liefde, maar ontving haar niet, "hoewel hij dezelve met tranen zocht", Hebr. 12:17. Hieruit blijkt dat het niet is desgenen die wil, noch desgenen die loopt, noch desgenen die vecht, noch desgenen die werkt, noch desgenen die strijdt, noch desgenen die weent, noch desgenen die koopt, noch desgenen die verkoopt, maar des ontfermenden Gods. "Ik zal hunlieder afkering genezen, Ik zal hen vrijwilliglijk liefhebben", Hos. 14:5.

Dit blijkt des te duidelijker als we overdenken wat degenen die deze liefde verkregen ter aanbeveling konden meebrengen.

Laten we eens bezien wat Gods uitverkorenen hebben gedaan om deze liefde van God te verdienen. Ik bid u, welke verdienste was er in Maria Magdalena? Hoe vermeerde zij haar talenten, wil, macht, inwendig licht of goede werken, of hoe u verdiensten anders wilt noemen? De Schrift zegt dat zij door zeven duivelen was bezeten, maar dat zij een woonplaats was voor duivelen kon haar niet in de liefde en gunst van God aanbevelen. Ook kon ze daarmee Zijn liefde niet verdienen. Haar lichaam liet zij misbruiken door iedere Belialszoon die het wilde huren. Toch ontving deze vrouw de gift van een schriftuurlijke bekering en vergeving der zonde. Zij had zeer lief, omdat ze zelf zeer bemind werd, zoals er staat geschreven: "Wij hebben Hem lief, omdat Hij ons eerst heeft liefgehad." Simon de Farizeër verachtte deze ootmoedige smekeling. Hij oordeelde dat de Zaligmaker niet van God was, omdat hij meende dat Deze onkundig was van de aard van Maria. De Heere stopte hem echter de mond door hem voor te stellen als een schuldenaar die vijftig penningen schuldig was en geen penning had om zijn schuld te betalen. Eerst werd

Maria's schuld kwijtgescholden, hoewel zij vijfhonderd penningen schuldig was. Zo ging de hoer de Farizeeër voor. Zo staat er ook geschreven dat de hoeren en tollenaars de Farizeeërs zullen voorgaan in het Koninkrijk Gods Matth. 21:31.

Laten we nu onze aandacht op Nicodemus richten. Als iemand op grond van zijn verdienste die liefde uit de handen van Christus zou ontvangen, zou hij dat zijn. Hij nam zitting in de raad en eerde de Heere toen Hij hem kwam bezoeken. De Heere prijst hem echter niet vanwege deze dingen. We weten dat hij niets had om op te pleiten, tenzij mensenvrees en onkunde ten opzichte van de ware godsdienst als verdiensten gerekend kunnen worden.

- In de eerste plaats is er geen verdienste in vleselijke mensenvrees, want "vrees voor de mensen legt een strik", Spr. 29:25, Engelse vertaling.
- Onkunde kan nooit tot een verdienste gerekend worden voor God en de mensen. Het kan geen verdienste zijn in Gods oog, omdat er in de wet bepaald is dat er voor de zonde der onwetendheid geofferd mag worden. Dit duidt erop dat onwetendheid een zonde is en geen verdienste.

Ik bid u, wat deed Rachab de hoer om deze liefde van God te verdienen?

"Wel", zegt een werkeilig mens, "zij heeft de spionnen met vrede ontvangen."

Ja, maar zij was een dochter des vredes voor zij ze ontving. "En in wat huis gij zult ingaan, zegt eerst: Vrede zij dezen huize! En indien aldaar een zoon des vredes is, zo zal uw vrede op hem rusten", Luk. 10:5-6. Maar veronderstel dat er geen zoon des vredes in dat huis is! Dan heeft de vrede daar niets te verrichten en zal zij tot u wederkeren en u zult de vrede aan de rechtmatige eigenaar toewensen. De ontvangst van de spionnen was dus de gezegende uitwerking van een eeuwige oorzaak, namelijk de eeuwige raad van de Drie-eenheid waarin besloten was dat wij in Christus vrede zullen ontvangen. Want de Heilige Geest heeft tot de profeet gezegd: "Hij zal heersen op Zijn troon, en de raad des vredes zal tussen die Beiden wezen", Zach. 6:13. De raad des vredes is tussen God en Christus en dus is Christus onze Vrede. Het is duidelijk dat Rachab geen verdienste had waarop zij zich kon beroemen toen zij de spionnen ontving, want haar naam⁷ wordt door Jesaja aan de duivel en aan Egypte gegeven. Dat is zeer toepasselijk, want Rachab betekent "vurige trots". Deze vrouw kwam uit een heidens volk, ze verdiende haar brood als hoer en droeg de naam van de duivel; toch *is zij getuimeld in de boezem van eeuwige liefde*. Hieruit blijkt dat Gods liefde vrijmachtig, onderscheidend en vrij is in haar oorsprong, Jehova. De uitdeling van deze liefde door de Heilige Geest is ook soeverein, onderscheidend en vrij.

Maar laat ik nu verder gaan met ons tweede punt.

2. De lengte van deze liefde.

Om dit onderwerp te bespreken heb ik veel, ja misschien zelfs te veel woorden nodig. De liefde, waarover ik hoop te handelen, is uitgestrekt in vier opzichten. De hoogte van deze liefde overtreft alles, de diepte is oneindig. De twee assen of polen kunnen met *twee eeuwigheden* vergeleken worden en zo moeten we, vergeeft u me de uitdrukking, de lengte meten. De omtrek is onmetelijk. Wij zullen ons echter bezighouden met de doorsnede, die de apostel 'lengte' noemt. Paulus zegt echter dat *deze liefde de kennis te boven gaat*. Inderdaad kunnen wij deze liefde beter ervaren en genieten dan beschrijven. Dit zoete onderwerp heeft de tongen en de pennen van al Gods uitnemende dienaren al vele eeuwen bezig gehouden en ik hoop dat onze tongen nooit over dit onderwerp zullen zwijgen.

U weet, mijn geliefde vrienden, dat ik *een ondernemend man* word genoemd. Daarom durf ik u te zeggen wat ik kan staven met het Woord van God, hoewel wij ten enenmale onbekwaam zijn om het ten volle te begrijpen.

⁷ **Rachab** betekent in het Hebreeuws: breed, uitgestrekt. Jesaja 30:7 en andere teksten spreken over Rahab, waarmee Egypte aangeduid wordt. **Rahab** betekent: onstuimig, woest, trots.

1. Laten we in de eerste plaats bedenken dat God LIEFDE is. Deze liefde schijnt van pool tot pool, van eeuwigheid tot eeuwigheid, zoals de Psalmddichter zegt in Psalm 90:2: "*Van eeuwigheid tot eeuwigheid zijt Gij God.*" We zullen beginnen met het gedeelte van de eeuwigheid dat achter ons ligt, waar het woord 'van' voor staat. Laat u niet beangstigen door mijn vermetele vlucht, want het is zeker dat wij allen in deze twee eeuwigheden begrepen zijn. Laten we daar beginnen waar de Schrift zegt dat God is 'begonnen'. Zijn heerlijke voetstappen van genade en liefde voor Zijn uitverkorenen, heeft Hij al in de eeuwigheid gezet. In Psalm 103:17 staat geschreven: "Maar de goedertierenheid des HEEREN is van eeuwigheid en tot eeuwigheid over degenen die Hem vrezen." Toen is de Verlosser ook al uitgegaan om een verbond te sluiten voor Zijn uitverkorenen. "Wiens uitgangen zijn vanouds, van de dagen der eeuwigheid", Micha 5:2.

A. Maar laten we verder gaan. De eerste stap die *de Vader* zette op het pad der liefde voor Zijn uitverkorenen was dat Hij met Christus onderhandelde in hun belang en Hem aanwees als hun Hoofd, hun Man, hun Borg, hun Middelaar, hun Vader en hun Broeder. Maar wanneer is dit levende Hoofd, deze levende Borg, Man, Middelaar, Vader en Broeder uitverkoren, verordineerd en aangewezen? Wel, dit is in de eeuwigheid gebeurd, zoals de Zaligmaker verklaart: "De HEERE bezat Mij in het beginsel Zijns wegs, voor Zijn werken, van toen aan. Ik ben van eeuwigheid af gezalfd geweest, van de aanvang, van de oudheden der aarde aan. Ik was geboren als de afgronden nog niet waren, als nog geen fonteinen waren, zwaar van water; aler de bergen ingeest waren, voor de heuvelen was Ik geboren", Spr. 8:22-25. Christus' uitgaan van eeuwigheid wordt in deze tekst "het beginsel Zijns wegs" genoemd. Uit deze tekst blijkt dat Christus in de eeuwigheid al was verkoren, aangewezen, verordineerd en gezalfd tot Man en Middelaar in de tijd en dat Hij van eeuwigheid voor Zijn uitverkorenen in de dood is overgegeven naar de bepaalde raad en voorkennis Gods. Zo maakt God de Vader Zijn verkiezende en eeuwige liefde voor Zijn verkoren volk bekend door hen Christus aan te wijzen en Hem te geven voor het begin van de wereld.

(1) Toen Hij Christus zalfde tot *ons levende Hoofd*, gaf Hij ons het eeuwige leven in Hem, zoals we lezen in Titus 1:2: "In de hoop des eeuwigen levens, welke God Die niet liegen kan, heeft beloofd voor de tijden der eeuwen." Christus is de levendmakende Geest, Die het leven geeft aan allen die Hij verlost heeft. Hij is ons leven, Die het leven en de onsterfelijkheid door Zijn Evangelie aan het licht heeft gebracht. Ergens anders lezen we: "Ik leef en gij zult leven." Zo moet het ook zijn. Want zoals in Adam allen, namelijk zijn natuurlijke nakomelingen, sterven, zo zullen in Christus allen, namelijk Zijn geestelijke nakomelingen, levend gemaakt worden. Maar laten we verder gaan.

(2) Toen Christus gezalfd was, werd Hij aangewezen als *Man voor Gods uitverkoren dochter*. Als man en vrouw werden zij beschouwd als één in een verbond van eeuwigheid, want het verbond der genade is een verbond van een eeuwig huwelijk. Zo wordt er ook gesproken over een "zeker koning die zijn zoon een bruiloft bereid had", Matth. 22:2. Dit is ook de inhoud van het huwelijksverbond. God de Vader spreekt tot Zijn uitverkorenen: "Tot u zal niet meer gezegd worden: De verlatene, en tot uw land zal niet meer gezegd worden: Het verwoeste; maar gij zult genoemd worden: Mijn lust is aan haar! en uw land: Het getrouwde; want de HEERE heeft een lust aan u, en uw land zal getrouwd worden. Want gelijk een jongeling een jonkvrouw trouwt, also zullen uw kinderen u trouwen; en gelijk de bruidegom vrolijk is over de bruid, also zal uw land over u vrolijk zijn", Jesaja 62:4-5. Zo waren de uitverkorenen van eeuwigheid verkoren om de schoondochter van de Koning te zijn, Psalm 132:13, ze worden in de tijd aan Christus voorgesteld, 2 Kor. 11:2 en het huwelijk zal in geluk voltrokken worden wanneer de verborgenheid van God volmaakt zal zijn. Zo staat er geschreven: "Laat ons blijde zijn, en vreugde bedrijven, en Hem de heerlijkheid geven; want de bruiloft des Lams is gekomen, en Zijn vrouw heeft zichzelf bereid", Openb. 19:7. Dan zal zij gekleed worden in goud van Ofir en met blijdschap en verheuging ingaan in het paleis van de koning, Psalm 45:10; 16.

- Deze verborgenheid werd ook afgebeeld door het feit dat Eva in Adam bestond voor zij uit hem genomen werd. Zo is ons leven met Christus verborgen in God.
- Toen Eva uit Adam genomen was, werd ze tot een hulpe tegenover hem gemaakt. Zo worden de uitverkorenen opnieuw geschapen in Christus Jezus.
- Toen Eva geformeerd was, werd ze tot Adam gebracht. Zo kan niemand tot Christus komen, tenzij de Vader hem trekt.

- Toen ze tot Adam kwam, ontving hij haar als Gods gave. Zo worden de uitverkorenen aan Christus gegeven. Adam en Eva waren één. Zo zijn degenen die met de Heere verenigd zijn één van geest. Adam zei: "De man zal zijn vader en moeder verlaten, en zijn vrouw aanheven". Zo ging Christus uit van de Vader, springende op de bergen. Toen sommige volgelingen van de Zaligmaker zeiden: "Zie, Uw moeder en Uw broeders staan daarbuiten, zoekende U te spreken", antwoordde Hij: "Wie is Mijn moeder en wie zijn Mijn broeders? En Zijn hand uitstreckende over Zijn discipelen, zeide Hij: "Ziet, Mijn moeder en Mijn broeders", Matth. 12:47-49. Zo verliet Christus Zijn vader en Zijn moeder en leefde Zijn vrouw aan.
- Tot Adam werd slechts één vrouw gebracht. Zo zegt Christus: "Er zijn zestig koninginnen en tachtig bijwijven, en maagden zonder getal. Een enige is Mijn duive, Mijn onbevleete", Hooglied 6:8-9, Engelse vertaling.
- Toen Eva viel, was Adam in de overtreding begrepen, hoewel hij niet verleid was. Zo werd Christus niet verleid, toen Zijn verkoren bruid viel, maar werd Hij toch tot zonde gemaakt en is Hij met de overtreders gesteld, Jesaja 53:12.
- Toen Adam en Eva vielen werd hun huwelijk niet verbroken. Zo verbrak ook de val van de uitverkorenen de band van Gods eeuwige verbond niet, maar plaveide de weg waarlangs Zijn eeuwige liefde voor de ongelukkigen getoond kon worden.
- Adam en Eva waren uitverkoren vaten en toen zij vielen door het eten van de appel, kregen ze zielsweeën en werden ze kort daarna wedergeboren. Eeuwige liefde heeft hen opgewekt onder dezelfde boom waar ze gevallen waren: "Onder de appelboom heb Ik u opgericht, daar heeft u uw moeder met smart voortgebracht, daar heeft zij u met smart voortgebracht, die u geboort heeft", Hooglied 8:5. Paulus schrijft in Galaten 4:24 dat deze moeder het hemelse Jeruzalem is. Het hemelse Jeruzalem is het verbond der genade en Gods uitverkorenen die daarin begrepen zijn; beiden afgebeeld door Sara en haar zoon Izak.
- Aan Adam en Eva werd de eerste belofte van het Genadeverbond geopenbaard. Door de toepassing van deze belofte werden ze uit de zwarte wanhoop geleid tot de hoop op Gods genade door Christus.

Ik zal besluiten met de verborgenheid waarover de apostel spreekt: "Niemand heeft ooit zijn eigen vlees gehaat, maar hij voedt het en onderhoudt het, gelijkewijs ook de Heere de Gemeente. Want wij zijn leden Zijns lichaams, van Zijn vlees en benen. Daarom zal een mens zijn vader en moeder verlaten en zijn vrouw aanhangen, en die twee zullen tot één vlees wezen. Deze verborgenheid is groot, doch ik zeg dit ziende op Christus en de Gemeente", Efése 5:29-32. Dit is een andere gezegende uitwerking van Gods eeuwige liefde.

(3) Als *Borg* was Christus gezalfd van eeuwigheid, zoals er staat geschreven: "Maar Deze met eedzwering door Dien, Die tot Hem gezegd heeft: De Heere heeft gezworen en het zal Hem niet berouwen: Gij zijt Priester in eeuwigheid naar de ordening van Melchizédek. Van een zoveel beter verbond is Jezus Borg geworden", Hebr. 7:21-22. In de eerste plaats betaalde Christus als Borg de schuld van volmaakte gehoorzaamheid aan de eisende wet. Zo staat er geschreven: "Hij zal de wet verheerlijken en deze heerlijk maken" Jesaja 42:21, Engelse vertaling. "Alzo zullen ook door de gehoorzaamheid van die Ene, Jezus Christus velen tot rechtvaardigen gesteld worden", Rom. 5:19. Als Borg moest Hij de straf dragen door te lijden voor Zijn uitverkorenen en in hun plaats te sterven. Zo staat er in Hosea 13:14: "Ik zal hen van het geweld der hel verlossen, Ik zal ze vrijmaken van de dood." Zo betaalde het Christus om deze dingen te lijden omdat Hij onze zaak op Zich had genomen. Door Zijn kostbare bloed heeft Hij onze overtredingen als een dikke wolk uitgewist uit het boek van Gods gedachtenis. Dit is in overeenstemming met de volgende tekst: "Ik zal de ongerechtigheid van dat land in een dag wegnemen", Zach. 3:9. "Wie zal beschuldiging inbrengen tegen de uitverkorenen Gods?", Rom. 8:33. Dit is een andere gezegende uitwerking van Zijn eeuwige liefde.

(4) Christus was van eeuwigheid gezalfd tot *Middelaar* tussen God en de uitverkorenen. "Maar gij zijt gekomen tot de berg Sion, en de stad des levenden Gods, tot het hemelse Jeruzalem, en de vele duizenden der engelen; tot de algemene vergadering en de Gemeente der eerstgeborenen, die in de hemelen opgeschreven zijn, en tot God, de Rechter over allen, en de geesten der volmaakte rechtvaardigen; en tot de Middelaar des nieuwen testaments, Jezus, en tot het bloed der besprenging dat betere dingen spreekt dan Abel", Hebr. 12:22-24. Christus heeft als onze Middelaar, de toorn Gods gestild, de vloek der wet van ons weggenomen door Zijn dood,

verzoening gedaan voor onze ongerechtigheid en een eeuwige gerechtigheid aangebracht. Hij is onze Vredemaker en onze Vrede, zoals er staat geschreven: "Want Hij is onze vrede", Efëze 2:14, "vrede gemaakt hebbende door het bloed Zijns kruises", Kol. 1:20. Zo worden we met God verzoend door de dood van Zijn Zoon. Dit is een andere gezegende uitwerking van Gods eeuwige liefde.

(5) Christus is ook van eeuwigheid gezalfd tot een *Tweede Adam of een Vader der eeuwigheid*. Zo staat er geschreven: "En men noemt Zijn naam Wonderlijk, Raad, Sterke God, Vader der eeuwigheid, Vrededorst" Jesaja 9:5. Als Vader van Zijn verkoren volk ontving Hij de belofte van het eeuwige leven met de belofte van de Geest van God voor al degenen die Zijn zaad genoemd worden. Zo staat het ook in de Schrift beschreven: "Mij aangaande, dit is Mijn verbond met hen, zegt de Heere: Mijn Geest, Die op u is en Mijn woorden die Ik in uw mond gelegd heb, die zullen van uw mond niet wijken, noch van de mond van uw zaad, noch van de mond van het zaad van uw zaad, zegt de HEERE, van nu aan tot in eeuwigheid toe" Jesaja 59:21. Zo toonde God Zijn eeuwige liefde voor het uitverkoren zaad in Christus voor de wereld er was. In dit verbond heeft Hij echter als Vader voor Zichzelf een voorbehoud gemaakt. "Indien zijn kinderen Mijn wet verlaten en in Mijn rechten niet wandelen; indien zij Mijn inzettingen ontheiligen, en Mijn geboden niet onderhouden, zo zal Ik hun overtreding met de roede bezoeken, en hun ongerechtigheid met plagen. Maar Mijn goedertierenheid zal Ik van hem niet wegnemen, en in Mijn getrouwheid niet feilen. Ik zal Mijn verbond niet ontheiligen, en hetgeen uit Mijn lippen gegaan is, zal Ik niet veranderen", Psalm 89:31-35. Dan zegt de Zaligmaker: "Ziet, Ik en de kinderen die Mij de HEERE gegeven heeft, zijn tot tekenen en tot wonderen in Israël, van de HEERE der heirscharen Die op de berg Sion woont" Jesaja 8:18.

Nu stelt de profeet de wereld een raadsel voor. Hij zegt van Christus: "Hij is uit de angst en uit het gericht weggenomen, en wie zal Zijn leeftijd uitspreken? Want Hij is afgesneden uit het land der levenden" Jesaja 53:8. Toch "zal Hij zaad zien" Jesaja 53:10. Geloofd zij Zijn naam, Hij heeft een heerlijk zaad verkregen uit de buit van de dood, zoals de Psalmdichter zegt: "De goederen des doods zijn het eigendom des HEEREN", Psalm 68:21, Engelse vertaling. Dit is het zaad dat de HEERE zal dienen en dat Hem zal aangeschreven worden in de geslachten, Psalm 22:31. Al dat zaad zal eens verschijnen in het gezegende beeld van de Tweede Adam, zoals er staat geschreven: "En gelijkerwijs wij het beeld des aardse Adam gedragen hebben, also zullen wij ook het beeld des hemelsen dragen", 1 Kor. 15:49. "Hoedanig de aardse is, zodanige zijn ook de aardse; en hoedanig de hemelse is, zodanige zijn ook de hemelsen", 1 Kor. 15:48. Dit is een andere gezegende uitwerking of vrucht van Gods eeuwige liefde.

(6) In dit eeuwige verbond wordt Christus ook *de Eerstgeborene* genoemd: "Ook zal Ik Hem ten eerstgeboren Zoon stellen, ten Hoogste over de koningen der aarde", Psalm 89:28. God heeft aan Christus in Zijn menselijke natuur beloofd dat Hij Zijn Vader, Zijn God en de Rotssteen Zijns heils zal zijn., Psalm 89:27. Omdat God beloofd heeft dat Hij de Vader en God van Christus is, werd deze zegen ook aan de uitverkorenen gegeven toen de Zaligmaker het werk der verlossing voleindigd had en uit de dood was opgestaan. Zo lezen we: "Gaat haastelijk heen en zegt de discipelen dat Hij opgestaan is", Matth. 28:7 en "Ga heen tot Mijn broeders en zeg hen: "Ik vaar op tot Mijn Vader en uw Vader, en tot Mijn God en uw God", Joh. 20:17. Daarom is God onze God geworden en zijn wij Zijn erfgenamen. Hij is ons eeuwig deel, zoals er staat geschreven: "En indien wij kinderen zijn, zo zijn wij ook erfgenamen, erfgenamen van God, en mede-erfgenamen van Christus", Rom. 8:17. In dit verbond zijn Christus en Zijn uitverkoren broeders één. "Want en Hij Die heiligt en zij die geheiligt worden, zijn allen uit één; om welke oorzaak Hij Zich niet schaamt om hun broeders te noemen. Zeggende: Ik zal Uw naam Mijn broederen verkondigen", Hebr. 2:11-12. De heerlijke vrucht van dit alles is dat er vele kinderen tot heerlijkheid gebracht worden, Hebr. 2:10. Daarom is dit een andere gezegende uitwerking van Gods eeuwige liefde. Maar laten we verder gaan.

(7) Als *Gods Knecht* was Christus van eeuwigheid gezalfd om onder de wet te dienen, om degenen die onder de wet waren te verlossen en daarna als de belangrijkste Herder alle uitverkoren schapen tot Zich te vergaderen. "Ziet, Mijn Knecht, Welke Ik verkoren heb, en Mijn Beminde, in Welke Mijn ziel een welbehagen heeft", Matth. 12:18. Als Schaapherder moest Hij de schapen die Hem gegeven waren verlossen en vergaderen. "Ze waren Uwe, en Gij hebt Mij dezelve gegeven", Joh. 17:6 en "Ik stel Mijn leven voor de schapen", Joh. 10:15. Ergens anders lezen we: "Dit is de wil des

Vaders Die Mij gezonden heeft, dat al wat Hij Mij gegeven heeft, Ik daaruit niet verlieze, maar hetzelfde opwekke ten uiterste dage", Joh. 6:39. Uit het Woord van God blijkt duidelijk dat Christus de schapen, hun namen en hun aantal ontving voor de wereld er was, want de Psalmdichter zegt: "Al mijn leden waren in Uw boek geschreven, toen nog geen van die was", Psalm 139:16, Engelse vertaling. Dit blijkt heel duidelijk, want God noemt ze schapen voor ze verlost, geroepen of geboren waren. "Hij zal de lammeren in Zijn armen vergaderen, en in Zijn schoot dragen; de zogenden zal Hij zachtjes leiden" Jesaja 40:11. Dit is ook de vervulling van de oude voorspelling: "En tot Hem zal de vergadering der volken komen", Gen. 49:10, Engelse vertaling. God zegt: "En Ik zal een enige Herder over hen verwekken, en Hij zal hen weiden, namelijk Mijn knecht David, Die zal ze weiden en Die zal hun tot een Herder zijn", Ezech. 34:23. Deze leer zal ook verkondigd worden op de oordeelstroon, zoals er staat geschreven: "Hij zal ze van elkander scheiden, gelijk de herder de schapen van de bokken scheidt. En Hij zal de schapen tot Zijn rechterhand zetten en de bokken tot Zijn linkerhand. Alsdan zal de Koning zeggen tot degenen die aan Zijn rechterhand zijn: Komt, gij gezegenden Mijns Vaders! Beërft dat Koninkrijk, hetwelk u bereid is van de grondlegging der wereld", Matth. 25:32-34. Dit is een andere gezegende uitwerking van Zijn eeuwige liefde.

Zo heeft God (de Vader) Zijn eeuwige liefde voor de uitverkorenen getoond door zo'n heerlijk Hoofd voor hen te verordineren. Hij is gezalfd van eeuwigheid, in Hem wordt hun het eeuwige leven gegeven en worden zij voor eeuwig met Hem als met hun Man verenigd. Als Borg scheldt Hij hun eervol hun zonden kwijt, als Middelaar schenkt Hij hun vrede, als eeuwige Vader de genade der aanneming en als oudste Broeder een eeuwig deel met Hem. Dit is wat ik over de eeuwige en onveranderlijke liefde van *de Vader* wilde zeggen.

Maar mijn geliefde toehoorders zouden tegen kunnen werpen dat *onze tekst alleen de liefde van Christus behandelt*.

Ik antwoord dat we de liefde van de Vader en de Geest niet kunnen uitsluiten wanneer we over de liefde van de Zoon spreken, want dit is één liefde. De verheven Drie-eenheid heeft de uitverkorenen van eeuwigheid liefgehad. Over de liefde van iedere Persoon in het bijzonder moet ik iets zeggen. Van de liefde van God de Vader heb ik reeds gehandeld.

B. Nu, *de Zaligmaker* heeft Zijn liefde voor de uitverkorenen getoond door hun zaak op Zich te nemen, door hun naam en persoon te aanvaarden en door Zichzelf voor eeuwig in hun plaats te stellen. Ook heeft Hij Zijn oneindige Godheid met vlees en bloed bedekt en schande, verachting en smaad geleden om voor ons de eeuwige zaligheid te verwerven voor het te laat was. Tenslotte heeft Hij Zijn leven afgelegd om ons van alle kwaad te verlossen, zoals er staat geschreven: "Niemand heeft meerder liefde dan deze, dat iemand zijn leven zette voor zijn vrienden", Joh. 15:13.

De geliefde Zaligmaker moest veel lijden. De sluizen van toorn werden boven Hem geopend en de waterstromen van de dood en de verzoeking omvingen Hem. Dit alles kwam samen boven het hoofd van de geliefde Zaligmaker. Onze zwakke natuur en de zwakheden waarmee Hij was bezet, deden Hem terugdeinzen voor het naderende lijden. "Indien het mogelijk is, laat deze drinkbeker van Mij voorbijgaan." Zijn liefde was echter sterk als de dood, ja nog sterker, want vele wateren konden deze liefde niet uitblussen en de rivieren zouden ze niet kunnen verdrinken, Hooglied 8:6-7.

Is dit de eeuwige liefde van God voor Zijn uitverkorenen? Ja, dat is zo. "Wie zal ons scheiden van de liefde van Christus? Verdrukking, of benauwdheid, of vervolging, of honger, naaktheid, of gevaar, of zwaard? Maar in dit alles zijn wij meer dan overwinnaars door Hem Die ons liefgehad heeft", Rom. 8:35, 37.

C. Ik zal nu aantonen dat *de liefde van de Geest* tegelijk haar oorsprong heeft gehad en dus ook van eeuwigheid is.

De Heilige Geest toonde Zijn eeuwige liefde voor de uitverkorenen door getuigenis te geven van dit eeuwige verbond. "Want Drie zijn er Die getuigen in de hemel, de Vader, het Woord en de Heilige Geest, en deze Drie zijn Een", 1 Joh. 5:7. Hij was niet alleen een Getuige van het verbond, maar ook het Zegel en de Verzegelaar, zoals er staat geschreven: "En ik zag in de rechterhand Desgenen

Die op de troon zat, een boek, geschreven van binnen en van buiten, verzegeld met zeven zegelen", Openb. 5:1. Zo nam de Geest het op Zich om van het verbond te getuigen, het te bekrachtigen en aan al Gods uitverkorenen de heerlijke weldaden die eruit voortvloeien te openbaren. Zo staat er geschreven dat "Hij het uit het Mijne zal nemen, en u verkondigen", joh. 16:15. Geloofd zij Zijn naam, dat doet Hij ook. Hij leidt ons in alle waarheid, werkt het geloof in ons en stort de liefde van de Vader uit in onze harten. Ik geloof dat geloof, hoop en liefde de eerstelingen van de oogst der heerlijkheid zijn, de Heilige Geest is Zelf het onderpand van de eeuwige erfenis en Hij zal eeuwig bij ons blijven als een fontein van water springende tot in het eeuwige leven. Zo is de liefde van de Heilige Geest. "Ik bid u broeders door onze Heere Jezus Christus, en door de liefde des Heiligen Geestes", Rom. 15:30. "Maar de vrucht des Geestes is liefde", Gal. 5:22.

Zo mijn vrienden, hebben wij hiermee ons tweede punt behandeld. Ik zal nu eerst *de vastheid van dit verbond* aantonen en daarna verdergaan met ons derde punt.

Dit gezegende verbond is getekend door de Vader, de Zoon en de Heilige Geest en deze Personen zijn er ook getuigen van. Het is bekrachtigd door de zevenvoudige Verzegelaar met het zevenvoudige Zegel van de hemel, bevestigd met een eed van God en met het bloed van Jezus Christus, de onveranderlijke Testamentmaker, en zo wordt al Zijn zaad ervan verzekerd, Rom. 4:16. Hoe zoet worden de uitverkorenen verzekerd van hun verlossing van de toorn van God en gezegend met Zijn eeuwige liefde en wat een heerlijk fundament is er gelegd tot een sterke toren in al onze benauwdheden! In de eerste plaats worden ze ervan verzekerd dat ze verlost zijn van de toorn Gods, zoals Hij getuigt: "Want dat zal Mij zijn als de wateren van Noach, toen Ik zwoer dat de wateren niet meer over de aarde zouden gaan; also heb Ik gezworen dat Ik niet meer op u toornen en op u schelden zal" des. 54:9. O gezegende en heerlijke zekerheid! Ze worden evenzeer verzekerd van Zijn goedertierenheid. "Want bergen zullen wijken en heuvelen wankelen; maar Mijn goedertierenheid zal van u niet wijken en het verbond Mijns vredes zal niet wankelen, zegt de HEERE, uw Ontfermer" des. 54:10. Het is waar dat de uitverkorenen soms door de stormen van de verdrukking heen en weer geworpen worden en soms bijna verdrinken in hun nood, maar deze omstandigheden kunnen het verbond nooit veranderen: "Gij verdrukte, door onweder voortgedrevene, ongetrooste! Zie, Ik zal uw stenen gans sierlijk leggen, en Ik zal u op saffieren grondvesten" des. 54:11. Zo is het verbond ondertekend door drie onveranderlijke en gelijkblijvende Getuigen, is het verzegeld en bekrachtigd door de trouw van God en bevestigd met de eed van een onveranderlijke God, Die nooit tot een meened bewogen kan worden. Het eeuwige leven is beloofd door Hem Die niet liegen kan en dit is bevestigd met het kostbare bloed van Hem "bij Welke geen verandering is of schaduw van omkering", Jak. 1:17. Deze onveranderlijke zaken, en ze zijn onveranderlijk want God kan Zijn woord niet veranderen zijn ongetwijfeld voldoende om ons een zeer vaste grond voor onze hoop te verlenen. Zo staat het ook opgetekend in Hebreëen 6:17-20: "Waarin God, willende de erfgenamen der beloftenis overvloediger bewijzen de onveranderlijkheid van Zijn raad, met een eed daartussen is gekomen, opdat wij door twee onveranderlijke dingen, in welke het onmogelijk is dat God liege, een sterke vertroosting zouden hebben, wij namelijk die de toevlucht genomen hebben om de voorgestelde hoop vast te houden; welke wij hebben als een anker der ziel, hetwelk zeker en vast is, en ingaat in het binnenste van het voorhangsel, daar de Voorloper voor ons is ingegaan, namelijk Jezus, naar de ordening van Melchizedek, een Hogepriester geworden zijnde in eeuwigheid."

Nu ik u mijn gedachten over *de eeuwige oorsprong van deze Goddelijke liefde* heb meegedeeld, zal ik verder gaan met de zuidelijke pool die nog vóór ons ligt, namelijk de woorden "tot in eeuwigheid".

Als de liefde die in onze tekst genoemd wordt een lengte heeft, moet er namelijk ook een zuidelijke pool zijn. Bij het behandelen van dit punt zal ik ook spreken over de weldaden van dit verbond en de vrije schenking en de eeuwige duur van deze weldaden.

Ik weet dat de Arminianen beweren dat we vandaag een kind van God kunnen zijn en morgen een kind van de duivel. Zo maken zij God echter slechter dan wij zelf zijn, want ik, die boos ben, zou in een natuurlijke zin niet zo met mijn kinderen kunnen handelen. Als wat zij beweren waar is, is de liefde van God, die in onze tekst genoemd wordt en die alle kennis te boven gaat, maximaal 24 uur lang. Maar ik laat deze leugenaars en hun leugens over aan de vader der leugenen en zal nu verder spreken over wat God zegt, want wij weten dat God waarachtig is, maar alle mens leugenachtig, Rom. 3:4. Uit de Schrift blijkt duidelijk dat God de uitverkorenen in Zijn Zoon Christus Jezus heeft verkoren. Dit verbond werd verzegeld door de eeuwige Geest in de hemel. Het is even duidelijk dat

eeuwige liefde deze Personen daartoe aanzette. Daarom wordt het verbond een eeuwig verbond genoemd en zijn ook alle zegeningen van dit verbond eeuwig.

Daarom zal ik deze zegeningen apart overdenken en alleen aandacht besteden aan de zegeningen die God genoemd heeft.

1. In de eerste plaats heeft God, toen Hij aan ons gedacht in onze lage staat, beloofd dat Hij ons niet zou vergeten, maar dat Hij voor eeuwig aan ons zou gedenken en ons zou bevestigen. "Zekerlijk, hij zal in der eeuwigheid niet wankelen, de rechtvaardige zal in eeuwige gedachtenis zijn", Psalm 112:6. Daarom hoeven we niet te vrezen dat we door de Heere vergeten zullen worden.
2. Omdat alle uitverkorenen door de wet veroordeeld werden, heeft de Heere Jezus een eeuwige gerechtigheid aangebracht om hen te rechtvaardigen. Zo staat er geschreven dat de Heere de ongerechtigheid zal verzoenen en een eeuwigdurende gerechtigheid zal aanbrengen, Dan. 9:24. Maar zult u zeggen: "Wij zijn dood in de wet en dood in de zonde." Ik weet dat wij allemaal in deze staat zijn, maar in dit verbond worden de uitverkorenen verordineerd tot het eeuwige leven. "En er geloofden zovelen, als er geordineerd waren tot het eeuwige leven", Hand. 13:48. Zo worden de uitverkorenen hier levend gemaakt en tot leven gebracht door het geloof in de Zoon van God. Het eeuwige leven, dat ons door God gegeven wordt, is met Christus, ons Hoofd, verborgen in God, zoals er staat geschreven: "En Ik geef hun het eeuwige leven; en zij zullen niet verloren gaan in der eeuwigheid; en niemand kan ze rukken uit de hand Mijns Vaders", Joh. 10:28. "Die in Mij gelooft, heeft het eeuwige leven", Joh. 6:47. Hier zien we dat de zegeningen van het eeuwige verbond tegelijk met het verbond gegeven zijn.
3. De Almachtige wist dat de duivel, de god van deze wereld, ons zou verblinden om ons naar de bodemloze put te leiden. Hij wist ook dat de satan vele blinde leidlieden zou geven om ons van de ene donkere berg naar de andere te leiden, opdat we de leer van de duivel zouden volgen en tenslotte veroordeeld zouden worden. Ik zeg dat de Heere dit wist, want bij de Heere zijn alle dingen bekend. Daarom heeft Hij in dit verbond een eeuwig licht beloofd aan al Zijn volk. "De HEERE zal u wezen tot een eeuwig Licht, en uw God tot uw Sierlijkheid" Jesaja 60:19.
4. In dit verbond heeft God de uitverkorenen gerechtvaardigd, hoewel zij van nature goddeloos zijn, Rom. 4:5. Deze gerechtigheid werd door Christus voor de uitverkorenen aangebracht, zoals er staat geschreven dat "door de gehoorzaamheid van Een velen tot rechtvaardigen gesteld zullen worden", Rom. 5:19. God heeft deze rechtvaardigheid van onze Borg aangenomen, want Christus is ons geworden rechtvaardigheid van God, 1 Kor. 1:30. Deze rechtvaardigheid rekent God uit vrije genade toe zonder enige verdienste van ons, zoals er staat geschreven: "Gelijk ook David de mens zalig spreekt, welken God de rechtvaardigheid toerekent zonder de werken", Rom. 4:6. De Geest van God brengt deze zaligheid dichtbij ons in de prediking van het Evangelie en openbaart haar aan het oog des geloofs. Zo zegt God bij monde van de profeet Jesaja: "Ik breng Mijn gerechtigheid nabij, zij zal niet verre wezen" Jesaja 46:13.
5. Deze rechtvaardigheid wordt in het Evangelie aan iedere gelovige geopenbaard. "Want ik schaam mij des Evangelies van Christus niet. Want de rechtvaardigheid Gods wordt in hetzelfde geopenbaard uit geloof tot geloof, gelijk geschreven is: Maar de rechtvaardige zal uit het geloof leven", Rom. 1:16-17. Het geloof bekleedt de arme zondaar voor zijn rechtvaardigmaking voor God met deze rechtvaardigheid, die door God gegeven is: "Maar nu is de rechtvaardigheid Gods geopenbaard geworden zonder de wet, hebbende getuigenis van de wet en de profeten; namelijk de rechtvaardigheid Gods door het geloof van Jezus Christus, tot allen en over allen die geloven", Rom. 3:21-22.
6. Gedenk dat deze rechtvaardigheid uit vrije genade wordt gegeven. Wee die mens, die denkt dat hij deze rechtvaardigheid kan verdienen of er iets van zichzelf aan toe kan voegen. Christus zegt dat dit hetzelfde is als nieuwe stof op een oud kledingstuk zetten. Hierdoor zal de scheur alleen maar erger worden. Ik zeg dat deze rechtvaardigheid door God wordt gegeven en niet gekocht of verkocht kan worden. Zo staat er geschreven dat "degenen die de overvloed der genade en de gave der rechtvaardigheid ontvangen, in het leven zullen heersen door die Ene, namelijk Jezus Christus", Rom. 5:17.

Mijn geliefde hoorders, zo heeft Christus deze rechtvaardigheid voor ons aangebracht, God de Vader aanvaardt haar van Christus, zet haar op onze rekening en rekent ons haar uit vrije genade toe. Het Evangelie openbaart deze rechtvaardigheid, de Heilige Geest geeft haar aan de hand van het toeigenende geloof en openbaart haar aan het geweten van de zondaar. Het geweten geniet deze rechtvaardigheid en ervaart dat vrede de gezegende vrucht ervan is. Zo worden wij van alles gerechtvaardigd waarvan we niet konden gerechtvaardigd worden door de wet van Mozes, Hand. 13:39.

Deze rechtvaardigheid gaat even ver terug in de tijd als het verbond. "Zeventig weken zijn bestemd over uw volk en over uw heilige stad, om de overtreding te sluiten, en om de zonden te verzegelen, en om een eeuwige gerechtigheid aan te brengen", Dan. 9:24.

7. Ik zal nu aantonen dat aan de uitverkorenen in dit verbond zonder enige twijfel ook de kracht der *volharding* wordt beloofd. Zonder die kracht zou de satan ons spoedig neerwerpen, zelfs als we even sterk waren als Petrus toen hij beloofde dat hij Christus nooit zou verlaten, ook niet als alle anderen Hem zouden verlaten. Zo staat er geschreven: "Niemand is er gelijk God, o Jeschurun! Die op de hemel vaart tot uw hulp, en met Zijn hoogheid op de bovenste wolken. De eeuwige God zij u een woning, en van onder eeuwige armen" Peut. 33:26-27. Daarom "vertrouwt op de HEERE tot in der eeuwigheid, want in de Heere HEERE is eeuwige sterkte" Jesaja 26:4, Eng. vert. Gods uitverkorenen zullen niet zonder troost zijn, hoewel ze zoveel tegenstand en haat ondervinden in de wereld. Dit verbond verzekert hen ook van vertroosting en deze troost gaat even ver terug in de tijd als het verbond. "En onze Heere Jezus Christus Zelf, en onze God en Vader, Die ons heeft liefgehad, en gegeven heeft een eeuwige vertroosting en goede hoop in genade, vertrooste uw harten en versterke u in alle goed woord en werk", 2 Thess. 2:16-17.
8. In dit verbond worden wij ook *verzekerd van onze vreugde en heerlijkheid*. "En de vrijgekochten des HEEREN zullen wederkeren, en tot Sion komen met gejuich, en eeuwige blijdschap zal op hun hoofd wezen; vrolijkheid en blijdschap zullen zij verkrijgen, maar droefenis en zuchting zullen wegvlieden" des. 35:10. Naast al deze zegeningen is er nog een eeuwige zegen, namelijk een eeuwig gewicht der heerlijkheid in de nabijheid van het Lam. Deze heerlijkheid zal ook voor eeuwig genoten worden.

Zo mijn geliefde hoorders, ziet u wat eeuwige liefde voor ons heeft gedaan. Vergeet nooit dat deze liefde eeuwig zal duren, zoals de Kerk zegt: "De HEERE is mij verschenen van verre tijden! Ja, Ik heb u liefgehad met een eeuwige liefde, daarom heb Ik u getrokken met goedertierenheid" Oer. 31:3.

Nu we over *de lengte* van de liefde Gods gesproken hebben en hebben bewezen dat deze liefde is *van eeuwigheid tot eeuwigheid*, komen we bij ons derde punt.

3. *De breedte van deze liefde.*

Onder breedte verstaan we dat deze liefde zich wereldwijd uitstrekt tot de uitverkorenen, of zij nu Joden of heidenen zijn.

- In de wereld vóór de zondvloed wisten slechts enkele families van de liefde van God. Deze families kwamen voort uit de lendenen van Seth. Het geslacht van Kaïn schijnt tamelijk onkundig te zijn geweest van deze liefde.
- De uitdeling van deze liefde was in de dagen van Noach naar alle waarschijnlijkheid ook zeer beperkt. Na de vloed vloeide deze liefde in een heel smal kanaal en beperkte zich met name tot de nakomelingen van Noach.
- Kort gezegd, de liefde vloeide door één smal kanaal, totdat Jakobs gezin zich in Egypte vermenigvuldigde. Toen begon deze stroom zich te verbreden en dit werd op het heerlijkst gezien bij de bevrijding van Israël uit de slavernij. Hier en daar werd een arme heiden getrokken door de koorden van eeuwige liefde, maar het grootste deel van de heidenen liet God in hun eigen wegen voortgaan.
- Enige honderden jaren bleef die stroom onder Israël vloeien en de middelmuur des afscheidsels die hen omgaf, scheen vele eeuwen lang stevig te staan. Zo lezen we: "Uit alle

geslachten des aardbodems, heb Ik ulieden alleen gekend", Amos 3:2. In de dagen van David breidde deze liefde zich luisterrijk uit onder de Joden. Daarna vloede ze opnieuw door een smal kanaal en dat bleef vele jaren zo, totdat de Zoon des Mensen kwam. Toen breidde de stroom zich zeer uit, maar nog steeds scheen zij tot het Joodse volk beperkt te zijn. Zo staat er geschreven: "Deze twaalf heeft Jezus uitgezonden, en hun bevel gegeven, zeggende: Gij zult niet heengaan op de weg der heidenen, en gij zult niet ingaan in enige stad der Samaritanen. Maar gaat veel meer heen tot de verloren schapen van het huis Israëls", Matth. 10:5-6. Hoewel de uitdeling van deze liefde in deze dagen zo beperkt scheen te zijn, was ze uitgestrekt in de verborgen raad Gods. De grote verborgenheid der Godzaligheid was dat ook de heidenen zalig gemaakt zouden worden, zoals er staat geschreven: "Gepredikt onder de heidenen".

- Tenslotte verbrak de gezegende Zaligmaker echter de middelmuur des afscheidsels, die het Joodse volk van de heidenen scheidde en zond Hij Zijn dienaren uit om het Evangelie te prediken aan alle creaturen. Op de heerlijke Pinksterdag werd deze eeuwige vlam van Goddelijke liefde op wonderlijke wijze aangestoken in de apostelen, die bestemd waren om twaalf fundamente van de bediening te zijn in de Kerk van het Evangelie. Zij maakten dit Evangelie van de liefde bekend en verenigden zo vele levende stenen met de uiterste Hoeksteen, Christus Jezus, Die het enige Fundament is waarop hoop en geloof hun verwachtingen kunnen bouwen.

De uitgestrektheid van de liefde die in onze tekst genoemd wordt, is heerlijk aan Petrus geopenbaard in het visioen van het laken dat aan de vier hoeken was samengebonden. Vier eigenschappen van God binden de hoeken bij elkaar en zij stemmen er allen volkomen mee in dat het laken van eeuwige liefde op de aarde wordt neergelaten. Zo staat er geschreven: "Goedertierenheid en waarheid zullen elkaar ontmoeten", Psalm 85:11. Deze twee eigenschappen houden de tegenover elkaar liggende hoeken vast. "De gerechtigheid en vrede zullen elkander kussen", Psalm 85:11. Na deze wederzijdse kus stemden ze erin toe om de andere hoeken vast te houden. Zo hebben de goedertierenheid en waarheid elkaar ontmoet en de gerechtigheid en vrede elkaar gekust. In dit laken werden met name de uitverkoren heidenen getoond. Het bevatte "al de viervoetige beesten". Ze waren mensen, maar ze waren beestachtig geworden door de zonde. "Ieder mens is in kennis geworden als een dier" Oer. 10:14. "Ik ben beestachtiger dan enig mens", zegt Agur, Spr. 30:2. Ja, alle mensen worden nadrukkelijk beesten genoemd. In Prediker 3:18 staat dat "God hen zal verklaren en dat zij zullen zien dat zij als beesten zijn aan zichzelf." Dit waren de beesten die aan Petrus in dit laken werden voorgesteld, de viervoetige beesten. Sommige zondaren worden honden genoemd. Zo noemde Christus de heidense vrouw in Mattheüs 15:26. Sommigen worden zwijnen genoemd, Matth. 7:6. Sommigen worden wolven genoemd, Matth. 10:16, sommigen leeuwen, Zef. 3:3, (Eng. vert.) en sommigen kalveren, Mal. 4:2. Maar "de wolf zal met het Lam verkeren, en de luipaard bij de geitenbok nederliggen, en het kalf, en de jonge leeuw, en het mestvee tezamen en een klein jongske, of een zuigeling in de genade zal ze weiden" Jesaja 11:6.

Dat laken bevatte al degenen die van eeuwigheid uitverkoren zijn. Het is hun rustplaats en hiermee bemoedigt God hen als genade hen heeft getemd, zoals wordt afgebeeld door het neerliggen met het Lam.

Er waren ook kruipende dieren in het laken. Sommige zondaren worden slangen en adderengebroedsel genoemd, Matth. 3:7 en sommigen wormen, Micha 7:17, Engelse vertaling. Er waren ook vogelen des hemels in het laken. Merk op dat de uitverkorenen duiven, des. 60:8, arenden des. 40:31 en gesprenkeld vogels Jer. 12:9 genoemd worden. Dit waren de levende schepselen in het laken van Petrus.

"En er geschiedde een stem tot hem: Sta op, Petrus! Slacht en eet!" Hand. 10:13. Neem het zwaard des Geestes en dood alle hoop die zij op de wet stellen, kruisig ze voor de wereld, zodat ze der zonde zullen sterven, Rom. 6:2. Dood al het vertrouwen dat ze op het vlees stellen, zodat ze der wet gedood worden en eens Anderen worden, Rom. 7:4.

"Sta op, Petrus! Slacht en eet!" Ik heb u gezegd bij de bron van Samaria: "Ik heb een spijs om te eten die gij niet weet", namelijk "dat Ik doe de wil Desgenen Die Mij gezonden heeft en Zijn werk volbrengt", Joh. 4:32, 34. Ik heb u, Petrus, dienaar gemaakt en de bekering van deze zondaren moet de spijs en drank voor uw ambtelijke honger en dorst naar zielen zijn. Mijn uitverkorenen worden vergeleken met vissen in de grote zee, Ezech. 47:9-11. Ik heb u gezegd, Simon, dat Ik u visser der mensen zou maken. Eet daarom van "de overvloed der zeeën", Petrus, want dat is de spijs van de dienaar van het Woord, Deut. 33:19. "Want de overvloed der zee zal tot Mij gekeerd

worden, het heil der heidenen zal tot Mij komen" Jesaja 60:5, Engelse vertaling. Mijn uitverkorenen zijn als "de bedekte verborgen dingen des zands" Deut. 33:19. "Want ofschoon uw volk, o Israë! is gelijk het zand der zee, zo zal toch maar het overblijfsel daarvan wederkeren" Jesaja 10:22.

"Sta op, Petrus! Slacht en eet!" Eet de overvloed der zeeën en neem de bedekte verborgen dingen des zands. "Gij zult de melk der heidenen zuigen" Jesaja 60:16 en "in hun heerlijkheid zult gij u roemen" Jesaja 61:6.

"Sta op, Petrus! Slacht en eet. Maar Petrus zeide: Geenszins, Heere! Want ik heb nooit gegeten iets, dat gemeen of onrein was", Hand. 10:13-14. Wat een erbarmelijke uitleg. Deze woorden worden te vleselijk verstaan. "En een stem geschiedde wederom ten tweede male tot hem: Hetgeen God gereinigt heeft, zult gij niet gemeen maken." Merk op dat dit vijftiende vers in de voltooiden tijd staat. De laatste opmerking van Petrus over dit visioen bewijst wat ik heb gezegd. "Doch God heeft mij getoond dat ik geen mens zou gemeen of onrein heten", Hand. 10:28. Merk op dat beesten en kruipende dieren hier mensen genoemd worden.

Laten we opmerken dat al deze dieren in het laken waren, toen het werd neergelaten uit de hemel. De dieren waren daarin om hun verkiezing en eeuwige vereniging met Christus door de band van eeuwige liefde, die aan Petrus werd voorgesteld door het laken, te tonen. Daarna werden de dieren weer opgenomen in het laken om hun veilige aankomst in de heerlijkheid in datzelfde laken of die band der eeuwige liefde te tonen.

Hoewel ze met beesten vergeleken werden, waren ze toch allen in het laken. God zei dat ze gereinigt waren, hoewel ze niet geroepen waren door genade. Ze waren niet aan de wet gestorven en ze waren ook niet levend door het geloof. Nee, ze moesten van Petrus het Woord horen waardoor ze levend gemaakt konden worden. Het laken werd driemaal neergelaten.

- In de eerste plaats wees dit op hun eeuwige vereniging met Christus in de band van de eeuwige liefde. Daarom wordt er gezegd dat zij in Jezus Christus bewaard en geroepen zijn, Judas 1:1.
- In de tweede plaats wordt dit laken neergelaten bij hun bekering, want de Heilige Geest valt op hen als Petrus met hen spreekt.
- In de derde plaats zal dit laken neergelaten worden bij de algemene opstanding van hun lichaam, want hun lichaam en hun ziel worden afgebeeld door de viervoetige dieren. Hoewel zij naar de lust van hun ziel wind schepten, zoals de woudezelin in de woestijn Jer. 2:24, werden ze toch neergelaten van de hemel in dit laken. Ze zijn gereinigt door Christus, Die hun heiligmaking is en hen heiligmaakt. "En Hij Die heiligt, en zij die geheiligt worden, zijn allen uit één", Hebr. 2:11.

Sommige van deze 'viervoetige dieren klopten' op de deur van Petrus, toen het vat weer in de hemel werd opgetrokken. "En alzo Petrus in zichzelf twijfelde, wat toch het gezicht mocht zijn, dat hij gezien had, ziet, de mannen die van Cornelius afgezonden waren, gevraagd hebbende naar het huis van Simon, stonden aan de poort. En iemand geroepen hebbende, vraagden zij of Simon, toegenamd Petrus, daar te huis lag. En als Petrus op dat gezicht dacht, zeide de Geest tot Hem: Zie, drie mannen zoeken u. Daarom, sta op, ga af, en reis met hen, niet twijfelende, want Ik heb hen gezonden", Hand. 10:17-20.

Zo strekte de uitdeling van deze liefde zich ver uit, totdat er enigen uit het oosten, het westen, het noorden en het zuiden vergaderd waren en ingebracht waren om met Abraham, Izak en Jakob aan te zitten in het Koninkrijk der hemelen, Matth. 8:11. "God gaf te spreken; der boodschappers van goede tijdingen was een grote heerschaar", Psalm 68:12.

Toen de duivel een vervolging van de apostelen van God ontketende, werd dit in Gods wijsheid gemaakt tot een instrument om Zijn Goddelijke wet bekend te maken. Zo lezen we: "Zij dan nu gingen het land door, en verkondigden het Woord", Hand. 8:4. Legioenen arme zielen grepen deze zoete koorden van de eeuwige liefde van de Drie-eenheid vast. Sommigen haastten zich met deze koorden in de ene richting, anderen snelden een andere kant op, tot ze deze voorzegging vervulden: "Maak de plaats uwer tent wijd, en dat men de gordijnen uwer woningen uitbreide, verhinder het niet; maak uw koorden lang en steek uw pinnen vast in. Want gij zult uitbreken ter rechter- en ter linkerhand; en uw zaad zal de heidenen erven, en zij zullen de verwoeste steden doen bewonen" Jesaja 54:2-3.

Deze eeuwige liefde zal in haar breedte de aarde nooit verlaten, totdat "de koninkrijken dezer wereld zijn geworden onzes Heeren en van Zijn Christus", Openb. 11:15. Dan zal "de aarde vervuld worden met de kennis van de heerlijkheid des HEEREN, zoals de wateren de bodem der zee bedekken", Hab. 2:14, Engelse vertaling. Ik kom nu tot ons vierde hoofdpunt.

4. *De diepte van deze liefde.*

De grote diepte van de liefde van Christus kan in drie punten behandeld worden.

- Deze liefde was diep in de eeuwige raad van God,
- er was een verborgen diepte in het vreselijke lijden van Christus
- en Gods liefde was diep in haar openbaring aan arme stervelingen die diep waren gevallen.

(1) In de eerste plaats is deze liefde diep als we haar beschouwen *in de eeuwige raad van God*. Ze is diep, omdat ze van eeuwigheid verborgen lag tot ze aan Gods uitverkorenen bekend werd gemaakt door de Geest. Alle wijsheid en wetenschap van de wereld kan deze liefde nooit ontdekken en nog minder doorgronden. Deze liefde lag van eeuwigheid verborgen in het besluit van God en zou daar tot in alle eeuwigheid verborgen hebben gelegen, als God haar niet had geopenbaard door het licht van Zijn Geest. Wie uit het geslacht van Adam zou kunnen denken dat een rechtvaardig God op grond van waarheid en gerechtigheid een eeuwige genegenheid zou koesteren voor opstandelingen die zichzelf veroordeeld hebben, als God dat niet door Zijn Geest had geopenbaard? "Maar gelijk geschreven is: Hetgeen het oog niet heeft gezien en het oor niet heeft gehoord, en in het hart des mensen niet is opgeklommen, hetgeen God bereid heeft dien, die Hem liefhebben. Doch God heeft het ons geopenbaard door Zijn Geest; want de Geest onderzoekt alle dingen, ook de diepten Gods. Want wie van de mensen weet hetgeen des mensen is, dan de geest des mensen die in hem is? Alzo weet ook niemand, hetgeen Gods is, dan de Geest Gods", 1 Kor. 2:9-11.

(2) Vervolgens wil ik aantonen dat de diepte van Gods liefde luisterrijk werd geopenbaard *in het bijzondere lijden van Christus Jezus*. "Niemand heeft meerder liefde dan deze, dat iemand zijn leven zette voor zijn vrienden", Joh. 15:13. Deze liefde zal des te duidelijker blijken als we letten op de vele vijanden met wie Christus moest strijden.

- In de eerste plaats legden onze zonden een verschrikkelijke last op Hem, want "de HEERE heeft onzer aller ongerechtigheid op Hem doen aanlopen" des. 53:6. In 1 Petrus 2:24 lezen we dat de Zaligmaker "onze zonden in Zijn lichaam gedragen heeft op het hout".
- In de tweede plaats moest Hij de vijandschap en razernij van de duivelen dragen. "De overste dezer wereld komt, en heeft aan Mij niets", Joh. 14:30. Ja, zelfs de bozen die onder Zijn banier dienden, bekampten Hem. "Dit is uw ure, en de macht der duisternis", Luk. 22:53.
- In de derde plaats moest Hij de wrede beledigingen van de Joodse schare verdragen, die Hem bespotten en blinddoekte, Hem op het aangezicht sloeg, Hem kroonde met doornen, de knie voor Hem boog, Hem als namaakscepter een rietstok in Zijn hand gaf, Hem kleepte in een schitterende mantel, Hem naar Herodus zond en Hem tenslotte, toen Hij in de grootste angst verkeerde, beval van het kruis af te komen, opdat zij Hem zouden geloven.
- Bij deze beker des toorns die Hij moest drinken, kunnen we ook de vloek van de wet voegen die Zijn ziel doorboorde en die Hij moest dragen om ons van die vloek te verlossen. De discipelen verlieten Hem en vluchtten en opdat de wraakvorderende gerechtigheid ten volle bevredigd zou worden, verborg de Vader Zijn aangezicht voor Hem, ja, verliet Hij Hem. Al het overige droeg de Zaligmaker in stilte, maar dit ontlokte Hem zo'n bittere kreet, dat zowel de hemel als de aarde die beantwoordden. De levenloze rotsen openden hun mond, de graven werden geopend, de ingewanden van de aarde bewogen en de zon werd verduisterd. Al deze dingen worstelden met de eeuwige liefde. De zwakheden van het vlees deden Hem vrezen en zweten en maakten Hem zeer beangst. Onze dierbare Verlosser zei: "De geest is wel gewillig, maar het vlees is zwak."

Maar de eeuwige liefde waadde door al deze snelstromende rivieren van tegenstand. De rivieren van verzoeking, toorn, en vervolging en de koude doodsrivier konden Zijn bestendige, Goddelijke en eeuwige genegenheid voor Zijn uitverkorenen niet uitblussen of in de weg staan. Zo staat er geschreven: "Vele wateren zouden deze liefde niet uit kunnen blussen; ja, de rivieren zouden ze niet verdrinken", Hooglied 8:7, want "de liefde is sterk als de dood", Hooglied 8:6.

Deze liefde moet zonder twijfel heel diep geworteld zijn in het hart van de Zaligmaker, anders zou Hij nooit Zijn heerlijkheid omfloerst hebben, de storm getrotseerd hebben en de pijnen der hel doorworsteld hebben om het beminde voorwerp te verkrijgen. Is dit de eeuwige liefde van Christus voor ons? Zo schijnt het mij wel toe. "Wie zal ons scheiden van de liefde van Christus? Verdrukking, of benauwdheid, of vervolging, of honger, naaktheid, of gevaar, of zwaard? Maar in dit alles zijn wij meer dan overwinnaars door Hem Die ons liefgehad heeft", Rom. 8:35, 37.

(3) Maar laten we nu nadenken over de diepte van deze liefde *voor zover het de uitdeling betreft*. Veel voorwerpen van deze liefde worden uit de verschillende diepten waarin de duivel hen heeft doen verzinken opgetrokken.

- Sommigen van hen had de gerechtigheid als het ware naar het verderf toegekeerd, maar eeuwige liefde heeft verhinderd dat ze daar binnengingen en heeft ze teruggedleid tot God met de grootst mogelijke kalmte. "Gij doet de mens wederkeren tot het verderf en zegt: Keert weder, gij mensenkinderen!", Psalm 90:3, Engelse vertaling.
- Sommigen waren bijna overstelpt door de schuld, verschrikking, toorn en benauwdheid der ziel. Toen hun ziel in hen overstelpt was, kwam de eeuwige liefde en leidde hen op een Steenrots die hen te hoog zou zijn, Psalm 61:3. Ook heeft deze liefde een nieuw gezang in hun mond gegeven en hun gangen vastgemaakt, Psalm 40:3.
- Anderen waren op hun bed geoefend met pijn en al hun botten deden hen veel pijn. Daarom verafschuwde hun leven brood en hun ziel begeerlijke spijs, hun vlees was verteerd, zodat het nauwelijks meer zichtbaar was en hun botten die vroeger niet zichtbaar waren, staken uit. Toen zei de Liefde: "Verlos hem, dat hij in het verderf niet nederdale, Ik heb verzoening gevonden. Zijn vlees zal frisser worden dan het was in de jeugd, en hij zal tot de dagen zijner jonkheid wederkeren. Hij zal tot God ernstiglijk bidden, Die in hem een welbehagen nemen zal, en zijn aangezicht met gejuich aanzien", Job 33:24-26.
- Anderen waren bezeten met legioenen duivelen en weer anderen waren in zwarte wanhoop verzonken. Sommigen waren terneer gebogen door de satan, anderen waren uitzinnig en stom; sommigen waren in de schaduw des doods en anderen in de vreselijke put. Maar de liefde is dieper gedoken dan zij en heeft ze als op arendsvleugelen naar boven gebracht.
- Dit kostbare koord van eeuwige liefde is ook uitgeworpen om de arme Jona te vangen, toen het Vaderlijk ongenoegen een storm had verwekt, hem overboord had geworpen en hem tenslotte optrok uit de diepten der hel. Kort gezegd, er zijn geen diepten waarin de uitverkorenen gevallen zijn, waarin Gods liefde hen niet gevolgd is en waaruit deze liefde hen niet opgetrokken heeft.
- Deze liefde trok Manasse op uit de grote diepte waarin de satan hem geworpen had en David uit de plaats waar de afgrond riep tot de afgrond, de plaats waar de echo's van de hel zelf weerklonken.
- Andere arme zielen hebben gezondigd tegen licht en liefde, nadat zij gesmaakt hebben dat de Heere rechtvaardig is. Sommigen hebben onder deze omstandigheden uitgeroepen: "Mijn hoop op de Heere is vergaan." Anderen riepen: "Er is geen hoop" en weer anderen: "Ik ben uitgestoten van voor Zijn ogen." Anderen hebben de dag waarop ze geboren zijn en de man die de tijding bracht van hun geboorte vervloekt. Sommige terneergeslagen zielen hebben gezegd dat ze in de hel zouden neerdalen; ja, dat ze daar zo zeker van waren alsof ze al in de hel waren. Anderen hebben gewenst dat ze in de hel waren, opdat ze het ergste zouden weten.

Maar geen van degenen naar wie ik heb verwezen, zouden met hun doodsadem kunnen zeggen dat de onveranderlijke liefde heeft gefaald. Nee, die liefde heeft hen op hun ziekbed ondersteund, Psalm 41:4. De eeuwige armen zijn onder hen geweest, Deut. 33:27. De liefde heeft hun dovende vlam weer aangeblazen en hun geweten heeft hen ertoe gedrongen om te bekrachtigen dat God de onveranderlijke belofte die Hij hun gegeven heeft, heeft gehouden. "De HEERE, uw God, is in het midden van u, een Held Die verlossen zal; Hij zal over u vrolijk zijn met blijdschap, Hij zal zwijgen in Zijn liefde, Hij zal Zich over u verheugen met gejuich", Zef. 3:17.

5. *De hoogte van deze liefde.*

De hoogte van deze liefde kan in drie punten onderscheiden worden.

- In de eerste plaats heeft God Christus lief en bemint Hij in Hem de uitverkorenen. Dit blijkt duidelijk uit Zijn bevel aan hen om Hem te verheerlijken.
 - In de tweede plaats blijkt de hoogte van deze liefde uit de verhoging van Christus in Zijn menselijke natuur als ons Hoofd.
 - In de derde plaats, in onze verhoging met Hem en in Hem in de opstanding.
1. In de eerste plaats zullen we spreken over Gods liefde tot Christus. "Want Gij hebt Mij liefgehad, voor de grondlegging der wereld", Joh. 17:24. God heeft ons in Christus liefgehad en door de band van de eeuwige liefde heeft Hij ons één gemaakt met Hem. De vrucht van deze liefde was dat Hij ons de eeuwige heerlijkheid gaf in Christus Jezus en ons daartoe verordeneerde. Zo zegt Christus: "Ik in hen en Gij in Mij; opdat zij volmaakt zijn in één, en opdat de wereld bekenne, dat Gij Mij gezonden hebt, en hen liefgehad hebt, gelijk Gij Mij liefgehad hebt", Joh. 17:23. De heerlijkheid die God ons gaf in Christus, heeft Hij aan ons gegeven: "En Ik heb hun de heerlijkheid gegeven die Gij Mij gegeven hebt; opdat zij één zijn, gelijk als Wij Een zijn", Joh. 17:22.
 2. In de tweede plaats kunnen we de hoogte van deze liefde overdenken en haar duidelijk aanschouwen als we erop letten dat de Vader Christus in Zijn menselijke natuur als verheven Plaatsvervanger van al Zijn zaad zo zeer verhoogde. God wekte Zijn Zoon Jezus Christus op uit de doden zonder Hem de verderving te doen zien en daarna verheerlijkte Hij Hem. "De God onzer vaders heeft Zijn Kind Jezus verheerlijkt", Hand. 3:13. Hij heeft Hem niet alleen opgewekt en verheerlijkt, maar ook "uitermate verhoogd", Fil. 2:9. Hij heeft Hem inderdaad uitermate verhoogd, want Hij is opgevaren boven alle hemelen; ja, ver boven alle hemelen. "Die nedergedaald is, is Dezelfde ook, Die opgevaren is ver boven al de hemelen, opdat Hij alle dingen vervullen zou", Efése 4:10. God heeft Hem gezet "ver boven alle overheid, en macht, en kracht, en heerschappij, en alle naam die genaamd wordt, niet alleen in deze wereld maar ook in de toekomstige", Efése 1:21.
- Mijn geliefde hoorders, zo ziet u dat de liefde van God de Vader voor ons in Christus blijkt uit de zalving van Christus tot ons eeuwig Hoofd.
 - In de tweede plaats blijkt deze liefde uit het feit dat Hij een lichaam voor Hem toebereidde, dat in de tijd met Zijn Goddelijke natuur verenigd zou worden.
 - In de derde plaats heeft God het lichaam van Christus niet aan het verderf overgegeven, maar het opgewekt uit de dood.
 - In de vierde plaats heeft Hij Christus heerlijkheid gegeven of Hem verheerlijkt. In de vijfde plaats heeft God Christus opgewekt, Hem ver boven alle hemelen verheven en alle dingen aan Zijn voeten onderworpen.

Maar zult u zeggen: "*Waar waren de uitverkorenen toen?*"

Ik antwoord: toen Christus stierf, werden wij met Hem gekruisigd. Wij weten "dat onze oude mens met Hem gekruisigd is", Rom. 6:6. Paulus zegt: "Ik ben met Christus gekruisigd." Toen Christus werd opgewekt van de doden, werden de uitverkorenen ook opgewekt: "Uw doden zullen leven, ook mijn dood lichaam, zij zullen opstaan" Jesaja 26:19. Ja, toen Christus opvoer, zijn de uitverkorenen met Hem opgevaren en toen Hij een zetel nam ver boven alle hemelen, hebben de uitverkorenen daar in Hem een zetel genomen en zaten ze daar met Hem neer. "Maar God Die rijk is in barmhartigheid door Zijn grote liefde waarmee Hij ons liefgehad heeft, ook toen wij dood waren door de misdaden, heeft ons levend gemaakt met Christus; uit genade zijt gij zalig geworden en heeft ons mede opgewekt en ons mede gezet in de hemel in Christus Jezus", Efése 2:4-6. Zijn grote liefde is de band waarmee wij voor eeuwig aan Hem verbonden worden en Hij heeft ons verenigd met Christus in de levendmaking.

Dit is geen nieuwe leer, want ze scheen luisterrijk in de oude wetten, waarin God de Israëlieten beval om de eerste garf van de tarweoogst aan Hem te geven. "Als gij in het land gekomen zult zijn, hetwelk Ik u geven zal, en gij zijn oogst zult inoogsten, dan zult gij een garf der eerstelingen van uw oogst tot de priester brengen", Lev. 23:10. Deze instelling, de gave van de eerste garf van de eerstelingen, moesten de Israëlieten houden, opdat de oogst geheiligd zou worden en God de beloofde zegen over het veld zou geven, Deut. 28:4. Laten we nu bezien wat de Heilige Geest hiermee bedoelde.

Het heiligdom waarheen de garf gebracht moest worden was een beeld van de hemel. Zo lezen we: "Waarmede de Heilige Geest dit beduidde, dat de weg des heiligdoms nog niet openbaar gemaakt was, zolang de eerste tabernakel nog stand had, welke was een afbeelding voor de tegenwoordige tijd", Hebr. 9:8-9. Zoals dit heiligdom een beeld was van de hemel, zo was de eerste garf die geofferd werd, een beeld van Christus en de oogst waarover God Zijn zegen gaf een beeld van al Gods uitverkorenen. In de eerste plaats noemt Christus Zichzelf voor Zijn dood "een tarwekorrel". "Maar Jezus antwoordde hun, zeggende: De ure is gekomen, dat de Zoon des mensen zal verheerlijkt worden. Voorwaar, voorwaar zeg Ik u: Indien de tarwekorrel in de aarde niet valt en sterft, zo blijft zij alleen; maar indien zij sterft, zo brengt zij veel vrucht voort", Joh. 12:23-24, Engelse vertaling. Merk op dat Christus Zichzelf voor Zijn dood een tarwekorrel noemde. In Psalm 72:16-17 lezen we echter dat Hij na Zijn opstanding zal zijn als "een handvol koren in het land op de hoogte der bergen", dat "de vrucht daarvan zal ruisen als de Libanon en die van de stad zullen bloeien als het kruid der aarde" en dat "Zijn naam zal zijn tot in eeuwigheid."

Merk op dat de uitverkorenen hier de vruchten van het tarwegraan genoemd worden en dat woorden "een handvol koren" verwijzen naar een Persoon, Wiens naam tot in eeuwigheid zal zijn.

Let nu ook op de vruchten: "Zolang als er de zon is, zal Zijn naam van kind tot kind voortgeplant worden; en zij zullen in Hem gezegend worden, dit is de vrucht van deze hand vol koren; en alle heidenen zullen Hem welgelukzalig roemen." We zullen nu deze Garf, Jezus Christus, volgen naar de hemel, want Jezus is in het Heilige der heiligen binnengegaan om voor ons in de tegenwoordigheid van God te verschijnen en daar is Christus ontvangen als de Eersteling. "Maar nu, Christus is opgewekt uit de doden, en is de Eersteling geworden dergenen die ontslapen zijn", 1 Kor. 15:20. Daar is Christus, de Eersteling, opgevaren ver boven alle hemelen.

Maar zult u zeggen: "*Waar waren de uitverkorenen toen?*"

Ik antwoord: ze zijn in Hem als hun Hoofd opgevaren en zullen Hem persoonlijk volgen in hun geestelijk lichaam en in hun orde: "Maar een iegelijk in Zijn orde: de eersteling Christus, daarna die van Christus zijn in Zijn toekomst. Daarna zal het einde zijn", 1 Kor. 15:23-24. Christus, Die als Eersteling is ingegaan, heeft beloofd dat Hij Zijn engelen zou zenden om de oogst binnen te halen, dat wil zeggen: "Zij zullen Zijn uitverkorenen bijeenvergaderen uit de vier winden, van het ene uiterste der hemelen tot aan het andere uiterste derzelve", Matth. 24:31. Al deze uitverkorenen worden garven genoemd en wanneer ze samengebonden zijn in het bundeltje der levenden, zullen ze in hetzelfde Heilige der heiligen vergaderd worden als Christus Jezus, de Eersteling. Zo staat er in Micha 4:11, 12: "Nu zijn wel vele heidenen tegen u verzameld, die daar zeggen: Laat ze ontheilgd worden en laat ons oog schouwen aan Sion. Maar zij weten de gedachten des Heeren niet, en verstaan Zijn raadslag niet; dat Hij hen vergaderd heeft als garven tot de dorsvloer." Zo zal Hij de tarwe in Zijn schuur vergaderen en het kaf met onuitblusselijk vuur verbranden.

3. Ten derde zal ik nu bespreken *hoe de hoogte van de liefde Gods blijkt in verhoging van de uitverkorenen bij de heerlijke opstanding.*

God beloofde Christus in Zijn eeuwige raad de volheid van de Geest en Hij beloofde ook dat deze Geest nooit van Hem en van Zijn zaad zou wijken. Deze gezegende Geest wordt "de belofte van de Vader aan Christus" genoemd en Christus zendt die Geest tot alle uitverkorenen ter bestemder tijd. "Hij dan, door de rechterhand Gods verhoogd zijnde, en de belofte des Heiligen Geestes ontvangen hebbende van de Vader, heeft dit uitgestort dat gij nu ziet en hoort", Hand. 2:33. De Heilige Geest maakt de uitverkorenen al hun voorrechten bekend door ze in alle waarheid te leiden. Hij onderzoekt de diepten Gods en maakt ze aan de uitverkorenen bekend. Hij wast, heiligt en reinigt ze en blijft in hen als het onderpand van hun toekomstige heerlijkheid. Hij verzegelt ze tot de dag van de eeuwige verlossing, Hij stort Gods liefde uit in hun hart en zal tenslotte hun sterfelijke lichamen levend maken en opwekken. "En indien de Geest Desgenen Die Jezus uit de doden opgewekt heeft, in u woont, zo zal Hij Die Christus uit de doden opgewekt heeft, ook uw sterfelijke lichamen levend maken door Zijn Geest, Die in u woont", Rom. 8:11.

Laten we er acht op slaan, broeders, dat de Heilige Geest Die ons is gegeven, het Onderpand is van onze toekomstige erfenis en dat Hij altijd heerlijkheid brengt waar Hij Zijn woonplaats kiest. Zo schrijft Petrus: "Indien gij gesmaad wordt om de naam van Christus, zo zijt gij zalig; want de Geest der heerlijkheid en de Geest van God rust op u", 1 Petrus 4:14. Hier ziet u dat de Geest en de heerlijkheid van God op de uitverkorenen rusten.

Dezelfde Geest zal onze sterfelijke lichamen levend maken; ja, onze verderfelijke lichamen zullen veranderd worden en gelijk gemaakt worden aan het heerlijk lichaam van Christus. Zo zullen onze lichamen het beeld van de hemelse Adam dragen. Ze zullen opvaren en de Heere in de lucht ontmoeten.

Daarna zullen ze met ons zeer geliefde Hoofd op de oordeelstroon zitten als Zijn geestelijke lichaam om alle vijanden die ons vervolgd hebben, zowel mensen als duivelen, te oordelen. "Weet gij niet dat de heiligen de wereld oordelen zullen? En indien door u de wereld geoordeeld wordt, zijt gij onwaardig de minste gerechtszaken? Weet gij niet dat wij de engelen oordelen zullen? Hoeveel te meer de zaken die dit leven aangaan?", 1 Kor. 6:2-3. Zo zullen de uitverkorenen met Christus, hun Hoofd, op de oordeelstroon zitten als Hij komt om het onrecht dat Hem en hen is aangedaan te wreken. Zo zegt de Heilige Geest: "Dat Zijn gunstgenoten van vreugde opspringen, om die eer, dat zij juichen op hun legers. De verheffingen Gods zullen in hun keel zijn, en een tweesnijdend zwaard in hun hand om wraak te doen over de heidenen en bestraffingen over de volken, om hun koningen te binden met ketenen en hun achtbaren met ijzeren boeien, om het beschreven recht over hen te doen. Dit zal de heerlijkheid van al Zijn gunstgenoten zijn. Hallelujah!", Psalm 149:5-9.

Als het oordeel voleindigd is en de veroordeling van de goddelozen voor altijd vastligt, zullen de uitverkorenen een nieuwe hemel en een nieuwe aarde zien. De eerste hemel en de eerste aarde zullen voorbijgaan in een vlam des vuurs, wat in het Oude Testament al afgebeeld is door de verwoesting van Sodom en de omliggende steden. "De elementen zullen brandende versmelten", 2 Petrus 3:12 en de goddelozen zullen met hen vergaan. De Rechter zal met toorn wraak oefenen en zal hen straffen met vlammen vuurs als de hemelen geweken en de elementen versmolten zijn.

Dan zullen de nieuwe hemel en een nieuwe aarde komen, die wij naar Zijn belofte verwachten en waarin gerechtigheid wonen zal, 2 Petrus 3:13 of waarin de rechtvaardigen wonen zullen. Zij zullen duizend jaar leven en heersen met Christus. "Maar de overigen der doden, dat is de goddelozen, werden niet weder levend totdat de duizend jaren geëindigd waren", Openb. 20:5. Dit is de eerste opstanding waaraan de **gezaligden en de heiligen** deel hebben.

Wanneer deze duizend jaren voorbij zullen zijn gegaan, zullen alle doden geoordeeld worden.

"Alsdan zal de Koning zeggen tot degenen die tot Zijn rechterhand zijn: Komt, gij gezegenden Mijns Vaders! Beërft dat Koninkrijk, hetwelk u bereid is van de grondlegging der wereld", Matth. 25:34. Dan zal de bekroning van al onze zegeningen komen. Iedere vijand zal Hij vernietigen, de koninklijke scepter die de Zaligmaker zwaaide over de strijdende Kerk zal neergelegd worden en de Drie-enige Jehovah, of Elohim zal alles zijn in allen, 1 Kor. 15:28. Mijn broeders, dan zullen we iets verstaan van de hoogte van de liefde die in onze tekst wordt genoemd.

Ik heb geprobeerd de lengte, de breedte, de diepte en de hoogte van deze liefde te bespreken. Nu zal ik enige machten noemen waarvan zwakke gelovigen al gauw denken dat ze lijnrecht staan tegenover de uitgestrektheid van de Goddelijke liefde die ik hierboven heb besproken. Ze stellen zich gemakkelijk voor dat deze hen ooit van God kunnen scheiden. Daarna zal ik eindigen met de toepassing.

Paulus schijnt *de koning der versbrieking, de dood*, te tarten om een scheiding te veroorzaken en hij tart het leven ook, of het nu vol voorspoed of vol tegenspoed is. Ook tart hij goede en slechte engelen, keizers, koningen en prinses, rechters en magistraten, tegenwoordige beproevingen en toekomstige oordelen: de hoogste top van vreugde en voorspoed en de diepste afgrond van versbrieking, beproeving, vervolging en armoede zullen geen scheiding kunnen veroorzaken tussen God en de uitverkorenen en de band van Zijn liefde, die een band van eeuwige vereniging is, niet kunnen verbreken. "Want ik ben verzekerd dat noch dood, noch leven, noch engelen, noch overheden,

noch machten, noch tegenwoordige, noch toekomende dingen, noch hoogte, noch diepte, noch enig ander schepsel ons zal kunnen scheiden van de liefde Gods welke is in Christus Jezus, onze Heere", Rom. 8:38-39.

TOEPASSING

Nu kom ik tot de toepassing en ik denk dat uw geduld al bijna is uitgeput. *Geloofd zij God, we werken niet bij de dag.*

Wat weet u van die liefde? Is ze door de Heilige Geest in uw hart uitgestort? Kent u bevindelijk de kwijtschelding van uw zonden? Christus zei dat Maria Magdalena veel zonden had, dat ze haar waren vergeven en dat ze veel liefhad. Zo zal degene aan wie weinig wordt vergeven, weinig liefhebben. Zo ziet u dat er altijd liefde moet zijn in een verlorene ziel.

U zegt: *"Ik heb de Heere lief en voel een zeer hartelijke genegenheid voor Hem, voor Zijn volk, voor Zijn Woord en voor Zijn dienst."*

Bedenk dan dat uw liefde slechts een weerspiegeling is van Zijn liefde voor u. Zo staat er geschreven: "Wij hebben Hem lief, omdat Hij ons eerst heeft liefgehad."

Misschien zeggen sommigen van u: *"U noemt zulke grote dingen, dat hebben we niet beleefd."*

Blijf waar u bent, en ik zal proberen om bij u te komen. Hebt u een onbaatzuchtige liefde tot degenen die het meest van Christus hebben gesmaakt in deze wereld?

U zult zeggen: *"Waarom gebruikt u hier het woord 'onbaatzuchtig'? Wat bedoelt u daarmee?"*

Ik bedoel dat een hypocriet een Godzalig man kan liefhebben om datgene wat hij van hem kan krijgen en niet om Christus" wil. Zo had Farao Jozef lief omdat hij hem zijn dromen uitlegde en het land redde van de ondergang. Zo had de koning van Babel Daniël lief en zo beminde de vrouw van Potifar Jozef met de vleselijke en verdoemelijke liefde van een hoer. Daarom vraag ik u of u Gods kinderen liefheeft, omdat hun kennis, hun leven en hun heilige wandel aangenaam zijn in uw ogen.

Misschien zegt u: *"Nee, ik houd van alle mensen evenveel, of ze God vrezen of Hem haten, of rechtzinnig zijn in de leer of niet."*

Als dat zo is, heeft uw liefde niet dezelfde heiligheid als haar voorwerp en draagt ze geen ander zegel dan het stempel van de oude mens. Laat me u tonen wat het Woord van God hierover zegt. "Wie zal verkeren in Uw tent? Wie zal wonen op de berg uwer heiligheid? In wiens ogen de verworpene veracht is, maar hij eert degenen die de HEERE vrezen", Psalm 15:1, 4.

Sommigen zullen zeggen: *"Ik prijs God omdat ik de toets van de zuivere, onbaatzuchtige liefde die u beschrijft kan doorstaan."*

Heel goed, tot hiertoe is het goed met u.. "Wij weten dat wij overgegaan zijn uit de dood in het leven, dewijl wij de broeders liefhebben", 1 Joh. 3:14.

Wederom mijn vrienden, is de zonde u een plaag en een last? Zijn de onheilige bewegingen die uit de levende verdorvenheid van uw hart voortkomen de grootste oorzaak van uw verdriet, omdat u ze niet kunt onderwerpen en u uw gedachten en uw hart niet zuiver kunt houden en niet op de Heere kunt vertrouwen, terwijl Hij u daartoe oproept?

Misschien zegt u: *"Ja, ik haat het eerste en heb het laatste lief."*

Wat zegt de Psalmddichter? "Ik haat de kwade gedachten, maar uw wet heb ik lief", Psalm 119:113, Engelse vertaling. En ergens anders staat: "Gij liefhebbers des HEEREN! Haat het kwade", Psalm 97:10. Nogmaals broeders, haat u ook de verkeerde leer, die zo ontierend is voor God en zo verwoestend voor de mensen? Ik bedoel onder andere het arminianisme, het deïsme, het antinomianisme en alle andere duivelse leerstellingen. Is uw wil aan de wil van God onderworpen, zodat u instemt met de gezonde leer, ja met de woorden van onze Heere Jezus Christus? Als u "ja" zegt en uw geweten zegt hetzelfde, luister dan naar het Woord van God: "Uit uw bevelen krijg ik verstand, daarom haat ik alle leugenpaden", Psalm 119:104.

Sommigen zullen zeggen: *"Geloofd zij God, ik kan zeggen dat ik Hem liefheb. Ik ben even arm geweest als Job, maar Zijn voorzienigheid heeft het werk van mijn handen gezegend, zodat ik een overvloedige voorraad heb voor mijn gebruik, terwijl ik zie dat veel arme mensen geen huis en goederen hebben, ja, zelfs hebben sommigen van Gods*

kinderen ook nauwelijks te eten en hebben ze bijna geen kleren om aan te trekken. Gods liefde heeft mij begunstigd in onderscheid met veel anderen."

Stop, loop niet te ver weg, ik zal een beetje dichterbij u komen. Uw liefde schijnt meer gericht te zijn op de voorzienigheid van God met betrekking tot uw lichaam, dan op de onderscheidende genade van God die in Christus geopenbaard wordt aan de ziel. Uw liefde heeft een zweempje van de liefde van degenen die Jezus volgden over de zee van Tiberias voor de broden en de vissen en die met een lege maag en een scherp verwijt werden teruggezonden. Stel u voor dat God al uw goederen zou vernietigen, zoals Hij deed bij Job. Welke genegenheid zou u dan voor God gevoelen? En als u al uw goederen, familie, vrienden, burensamen met iedere weldoener in de ene schaal moest leggen en Christus alleen in de andere schaal, naar welke kant zou de weegschaal van uw genegenheid dan doorslaan? Nee, schrik niet voor deze vraag terug. Ik zeg: "Naar welke kant zou de weegschaal doorslaan?" Als u uzelf nauwkeurig onderzocht, zou u dan kunnen zeggen: "Wien heb ik nevens U in de hemel? Nevens U lust mij ook niets op de aarde", Psalm 73:25? Als de Heere u net als Petrus zou vragen: "Hebt gij Mij lief?" Zou u dan bevestigend kunnen antwoorden: "Heere! Gij weet alle dingen, Gij weet dat ik U liefheb" Goh. 21:17?

"Maar", zal een ander zeggen, "ik kan niet zeggen dat ik Christus liefheb. Ik wilde wel dat ik Hem lief kon hebben. Ik merk echter wel dat alle dingen van deze wereld de onbegrensde begeerten van mijn ziel niet kunnen bevredigen. Er is een verborgen verlangen in mijn gemoed dat niet bevredigd kan worden door enige vreugde op de aarde. Deze genoegens zijn allemaal "gebroken bakken die geen water houden" Jer. 2:13. Ze stellen me eerder teleur dan dat ze me bevredigen. Ze maken mijn dorst eerder groter dan dat ze in mijn behoeften voorzien. Daarom zijn mijn gedachten bezet met het zoeken naar een goed dat meer voldoening schenkt."

Is het zo met u gesteld? Dan moet ik u zeggen: "Wentel uw werken op de HEERE, in ootmoedige belijdenis en nederig gebed, en uw gedachten zullen bevestigd worden", Spr. 16:3.

Maar misschien zegt u ook nog: *"Ik heb zoveel gehoord van de kansel over de beminlijkheid, de gepastheid, de algenoezaamheid, de volheid en de liefde van Christus voor arme zondaren, dat ik mezelf als de ellendigste van alle mensen zou beschouwen, als ik meende dat ik geen deel aan Hem had."*

U hebt liefde ontvangen, maar deze ligt in de as, bedekt met duisternis, twijfel, vrees en ongeloof. Wees geduldig en ijverig en hoop op een reddende betoning van Zijn verzoenende genade, want de Waarheid heeft gezegd dat u niet teleurgesteld zult worden in uw hoop. De discipelen die naar Emmaüs gingen, waren net zo gesteld als u. Toen Jezus echter bij hen kwam en met hen verder wandelde, blies Hij de as weg en wakkerde Hij de dovende vlam aan. "Was ons hart niet brandende in ons, als Hij tot ons sprak op de weg?", Luk. 24:32.

Sommigen zullen zeggen: *"Mijn verlangen naar Jezus is zo vurig en komt voort uit zo'n diep gevoel van mijn nood en uit enige sprankjes van Zijn uitnemende waardij die ik heb gezien, dat ik niet kan rusten tot ik zeker weet dat mijn ziel deelt in Zijn eenwige liefde."*

Uw liefde rookt. Vrees daarom niet, want uw liefde zal niet doven. God zegt dat Hij het gekrookte riet niet zal verbreken, hoewel het melancholieke, valse geluid van dit riet niet zo welluidend is als de "stem der duiven, trommelende op haar harten", Nahum 2:7. Ik zeg dat God verklaart dat Hij het gekrookte riet niet zal verbreken en de rokende vlaswiek niet zal uitblussen, totdat Hij het recht met waarheid voortgebracht zal hebben, Jes. 42:3.

"Maar", zegt u, "ik verlang ernaar om een indruk van Zijn verzoening te genieten in mijn geweten, een hartelijke vereniging met Hem te gevoelen en een vreugdevolle liefde voor Hem te koesteren, zodat ik met de bruid kan zeggen: "Mijn Liefste is mijn, en ik ben Zijn", Hooglied 2:16 of met Petrus: "Denwelke gij niet gezien hebt, en nochtans liefhebt, in Denwelke gij nu, hoewel Hem niet ziende, maar gelovende, u verheugt met een onuitsprekelijke en heerlijke vreugde", 1 Petrus 1:8.

De vreugde waar u over sprak is brandende liefde. Wees dankbaar als u liefde in de as hebt, maar jaag naar de laatstgenoemde liefde, opdat u mocht "bekennen de liefde Gods, die de kennis te boven gaat", Efëze 3:19.

Laat me u een belangrijke oorzaak noemen van de onzekerheid waarin u voortdurend verkeert en het ongelooft, de twijfel en de slaafse vrees waardoor u heen en weer geslingerd wordt. Handel eerlijk met uw geweten en toets uzelf aan datgene wat ik u nu ga zeggen. Uw benauwdheid komt voort uit een verkeerde opvatting over God, de Fontein van al het geluk. Ziet u God niet als een Persoon, Die bekleed is met verschrikkelijke majesteit en verbolgen is op u, omdat u een zondaar bent? Beschouwt u Hem niet als een meedogenloze Rechter, Die te vergelijken is met een verwoestende vlam en een verterend vuur? Bent u niet iedere dag bang dat Hij u zal neervellen als iemand die onnut de aarde beslaat, u voor het gericht zal brengen en u op de laatste dag aan de engelen en heiligen zal voorstellen als een verdorven zondaar, terwijl al uw verborgen en onreine zonden geopenbaard zullen worden aan al het heil des hemels?

U zegt: *"Ja, dit zijn inderdaad mijn gedachten en opvattingen; u hebt mijn toestand beschreven. Zeg mij, hoe weet u dit alles?"*

Laat dat aan God over en beschouw wat ik zeg als de woorden die God door mij tot u spreekt. U zegt dat ik hierboven inderdaad uw opvattingen beschreven heb. Vanwege deze opvattingen bent u vervuld met een slaafse vrees voor God en deze vrees gaat gepaard met kwellende gedachten. Deze gedachten die in uw geest omgaan, noemt Job "woelingen". "Ik word zat van woelingen", Job 7:4. Als ik uw opvattingen op de juiste wijze heb beschreven, moet ik u zeggen dat u God aanschouwt in Zijn vlamme wet. Hij is die Rechter, die verschrikkelijke Soeverein en dat verterende Vuur waarover ik hierboven heb gesproken, als we Hem buiten Christus zien in Zijn gekrenkte wet. Als u God zo beschouwt, zult u gekweld worden, zoals er staat geschreven: "De vrees heeft pijn, en die vreest, is niet volmaakt in de liefde", 1 Joh. 4:18. Als datgene wat ik gezegd heb overeenkomt met uw ervaringen, dwaalt u in uw opvattingen. Ik zeg dat u, als een ontwaakte en levend gemaakte zondaar, in uw opvattingen dwaalt. Dat houdt u in de banden als een gevangene van slaafse vrees en ongelooft.

Laten we dan een korte tijd naar de achterste delen van God kijken, Ex. 33:23, omdat we Zijn aangezicht niet kunnen zien en leven, Ex. 33:20. Ik zeg: "Laten we met Mozes Zijn achterste delen aanschouwen." Laten we aannemen dat wijzelf ons bevinden in de steenrots Christus, zoals Mozes was in de kloof van de steenrots toen God hem Zijn achterste delen toonde. Zonder twijfel was deze rots een type van Christus en we zullen proberen in het geloof te luisteren naar datgene wat God in Zijn Woord zegt. In Jesaja 27:1 staat: "Te dien dage zal de HEERE met Zijn hard, en groot, en sterk zwaard bezoeken de Leviathan, de langwemende slang, ja, de Leviathan, de kromme, slomme slang, en Hij zal de draak die in de zee is, doden." Nu zullen we aannemen dat deze profetie betekent, dat God de werken des duivels in de uitverkorenen zal vernietigen door Christus Jezus en dat betekent deze profetie ook inderdaad. "Te dien dage zal er een wijngaard van rode wijn zijn; zingt van dezelve bij beurte. Ik, de HEERE, behoeft die; alle ogenblik zal Ik hem bevochtigen, opdat de vijand hem niet bezoeken, zal Ik hem bewaren nacht en dag. Grimmigheid is bij Mij niet" Jesaja 27:2-4.

We zullen opnieuw een blik werpen op de achterste delen van God, terwijl we in de kloof van de steenrots Christus zijn. Laten we horen wat God daar tot ons zegt. "Als de HEERE voor Zijn aangezicht voorbijging, zo riep Hij: HEERE, HEERE, God, barmhartig en genadig, lankmoedig en groot van weldadigheid en waarheid, Die de weldadigheid bewaart aan vele duizenden, Die de ongerechtigheid, en overtreding, en zonde vergeeft; Die de schuldige geenszins onschuldig houdt", Ex. 34:6-7 zonder Borg. Deze Borg is Christus, "het einde der wet, tot rechtvaardigheid", Rom. 10:4. Wat denkt u van de achterste delen van Christus?

"Wel", zult u zeggen, "het is beter om Hem te volgen dan om Hem tegen te komen."

Nu dan, "Weest dan navolgers Gods als geliefde kinderen", Efése 5:1. Dan zult u Pniël, dat is het aangezicht Gods, niet zien totdat het verderfelijke voorhangsel der sterfelijkheid verslonden zal zijn en u dat verheffende gezicht niet langer zult ontberen. "Zalig zijn de reinen van hart, want zij zullen God zien", Matth. 5:8.

Nogmaals, broeders, een hopen de ziel zal gesterkt worden als zij God ziet als Een Die in Christus de wereld met Zichzelf verzoent, u uw zonden niet toerekent, maar Zijn Zoon zendt om u te zegenen door u allen van uw boze wegen af te keren. Een hopen de ziel zal gesterkt worden als zij ziet dat de vlam van Gods toorn is geblust in het bloed van de Zaligmaker, dat het zwaard der

gerechtigheid in het lichaam en de ziel van de dierbare Verlosser is gestoken, dat de wet ontdaan is van haar vreselijke vloek, dat de dood haar prikkel heeft verloren, dat de duivel van zijn troon is gestoten en is neergeworpen, dat de dood is overwonnen, dat het graf is verwoest en dat de poorten der hel zijn vergrendeld voor iedere gelovige en de deuren des hemels zijn geopend voor allen die vragen, zoeken en bidden.

Onze zielen zullen in het bijzonder ondersteund worden, als wij beschouwen dat deze verzoende God nu onze zeer genadige Vader is; ja, de Vader aller barmhartigheden en de God van alle troost, onze Man, onze Vriend, een krachtige Hulp, een sterke Burcht, onze onveranderlijke Beminnenaar onze God, onze Leidsman en onze Bewaarder. Ja, Hij verschaft ons in overvloedige mate wat we nodig hebben, Hij is de Sterkte van ons hart, onze Rechtvaardigmaker, onze Zaligmaker, het Schild van onze hulp en ons Deel voor eeuwig. Wat denkt u nu van deze God, Die in eeuwigheid geprezen moet worden?

U zegt: *"Geloofd zij Zijn naam, al wat aan Hem is, is beminnelijk en lieflijk. Zo stellen de Schriften, die u hebt aangehaald, Hem voor."*

Het Woord van God bekrachtigt alles wat ik heb gezegd. Hij is die Gezegende voor u als u Hem aanschouwt in het verzoenende werk van de Middelaar en door Christus tot Hem komt. Aanschouw Hem zoals ik Hem heb voorgesteld vanuit Zijn eigen Woord en u zult zien dat Hij de volmaakte Schoonheid en de beste Vriend is. Dit zal u verlossen van uw slaafse vrees en verschrikking en Hij zal uw hartstochten vertederen, doen wegsmelten en bekoren, zodat u Hem zult liefhebben als de dierbaarste van alle namen en de Fontein van oneindig geluk.

Misschien zullen sommigen zeggen: *"Waartoe dient heel deze lange preek over de liefde en het nauwkeurige onderzoek ervan?"*

Omdat de apostel zegt: "En nu blijft geloof, hoop en liefde, deze drie; doch de meeste van deze is de liefde", 1 Kor. 13:13. Deze liefde vergaat nooit. Bovendien is al uw godsdienst ogendienst, als zij alleen maar voortkomt uit vrees voor de hel en u geen haat voor de zonde, dorst naar heiligheid, liefde voor God en begeerte naar Zijn gunst kent. Er is een oud Kentisch spreekwoord dat precies op uw toestand slaat: "Als de fluit zwijgt, wordt er niet meer gedanst." Ik bedoel dat uw godsdienst niet langer duurt dan uw geweten u aanspoort, wraak u voortdrijft of vleeselijk gewin en de goedkeuring van de mensen u bekoren. U bent een ogendienaar, u kunt alleen maar werken als u de zweep op uw rug voelt. Zo gauw uw meester Mozes de gesel der schorpioenen neerlegt, gaat u naar de kroeg, de kaarttafel, de balzaal, luidruchtig gezelschap of de schouwburg of houdt u zich bezig met een ander ijdel vermaak. Zo gauw Mozes weer binnenkomt, gaat u weer terug naar het heiligdom en offert u God een botte duif zonder hart, Hos. 7:11 of bespot u Hem met een koud vormgebed. Iedere keer dat u die taak verricht, offert u dertig leugens aan God en daarna veegt u uw mond af en zegt u met de hoer in het spreukenboek: "Ik heb heden mijn geloften betaald", Spr. 7:14. Als u in die staat verder leeft en sterft, zal God u straffen met een groter oordeel.

- Laat me nu een beroep doen op uw geweten, terwijl u op God ziet. Als u een predikant hoort die benadrukt dat de Geest in de ziel werkt, die geen waarde toekent aan menselijke verdienste, wil en macht, die aandringt op ijver voor de waarheid, liefde voor de waarheid, het kennen van de waarheid, het genieten van de waarheid, het doen van de waarheid en het wandelen in de waarheid en die vaak spreekt over het leven des geloofs, de vreugde van de hoop, de vrijheid van de Geest, het genieten van de liefde, een hartelijke vereniging met Christus, de vrede van het geweten en een teer respect voor de eer van God, zou u dan deze predikant en zijn prediking verachten en beschimpen? Als het geweten uw scheidsrechter en scheidsman is, zal ze dan geen "ja" zeggen? Zo waarachtig als de Heere, de God der heirscharen leeft, voor Wiens aangezicht ik sta, als u leeft en sterft als een vreemdeling van alles wat ik hierover heb gezegd, kunt u niet aan de verdoemenis van de hel ontkomen, Matth. 22:33.
- Ik zal nog een ander beroep doen op uw geweten. Hoort u niet graag een predikant die de donder van de wet preekt, die voornamelijk handelt over de wraak des hemels en die al zijn wapenuitrusting vindt in de vlamme van de wet van God? Vindt u ook niet dat een preek die het meest handelt over de dood, het oordeel, het verderf, de veroordeling en de vlammen van de hel uw wettische gevoelens het best beschrijft?

"Ja", zegt u, "terwijl die storm over mijn hoofd raast, ben ik één en al godsdienst. Terwijl dit gepreekt wordt, denk ik bij mezelf: o, hoe zal ik waken, werken, bidden en mijn taak verrichten wanneer ik weer thuis ben!"

Ja, maar voor u uw voeten zet over de drempel van uw deur, is het geluid van de donder in uw oren verstorven en zijn de blinde ijver die opgewekt was en de gezindheid om te werken waartoe u was gebracht, weer verdwenen. U wordt onmiddellijk gevangen genomen door de duivel en hij laat u telkens weer in een bepaalde zonde vallen. Door deze geheime zonde wordt u het hele jaar gevangen gehouden. U weet dat dit waar is. Laat het geweten zijn taak vervullen.

U zegt: *"Ik kan niet ontkennen dat dit zo is, maar ik begrijp niet hoe u dit te weten bent gekomen."*

Nee, dit zult u waarschijnlijk ook nooit weten, maar dit zeg ik u: "In de kerk van God zijn er dienstknechten en zonen." God zegt: "En de dienstknecht blijft niet eeuwiglijk in het huis, de zoon blijft er eeuwiglijk. Indien de Zoon u zal vrijgemaakt hebben, zo zult gij waarlijk vrij zijn", Joh. 8:35-36. Als u een dienstknecht bent, zult u bij de roede van Mozes blijven, tot uw hart en uw geweten verhard zijn als het aambeeld van een smid. Als u echter een zoon van God bent door het geloof in Christus Jezus zullen de prediking, de toepassing en het genieten van de onverdiende liefde van de Vader en de stervensliefde van de dierbare Verlosser uw ziel doen smelten als was voor de vlammen, totdat uw weekgemaakte hart vatbaar zal zijn voor iedere Goddelijke indruk en uw tere geweten de minste zonde groot zal achten. Ieder terecht verwijt zal dan een uitnemende olie zijn. Ja, één berisping van de lippen van een begenadigde zal een diepere indruk op uw hart maken, omdat u een wijs kind bent, dan duizend slagen bij een dwaas, Spr. 17:10.

Moge God de weinige aanwijzingen die ik u onder heb gegeven aan u toepassen en ze zegenen tot Zijn eigen eer en uw eeuwige troost. Ik voeg er niets meer toe.

Einde

12. Het nut van boeken en de uitnemendheid van perkamenten

Toelichting

Op Vastendag, 9 Maart 1796, preekte Huntington over: „Het nut der boeken en de uitnemendheid der perkamenten.”

Op dat tijdstip kostte een kwartbrood f 0.50. Er was overvloed van graan, maar de boeren wilden het niet verkopen, in de hoop, dat de prijs nog meer zou stijgen, zodat de armen honger leden. Huntington verhief zijn stem daartegen en stelde onbevreesd de diepe verdorvenheid van een dergelijke handelwijze aan de kaak. “De eerlijke boer, die wil verkopen, en de arme boer, die moet verkopen, worden op iedere markt door de man, die het monopolie wil uitoefenen, nauwlettend in het oog gehouden. De rijke en welvarende boer en zij, die God noch mens vrezen, willen niet verkopen. Zij houden het graan in, zodat het volk hen vervloekt. Wanneer de meelhandelaar het krijgt, verkoopt hij u een mengsel van bonen, gerst, erwten en rogge, en dan betaalt ge f 10.- á f 12.- voor een bushel varkensvoer. Maar zou God geen bezoeking doen over deze dingen en zou Hij Zich niet wreken over zulke onderdrukkers? Vroeger of later zal Hij bezoeking doen over deze mensen, want Hij heeft hen vervloekt in de boeken en veroordeeld in de perkamenten.”

Toen Huntington deze woorden gesproken had, begon een gedeelte van zijn hoorders te fluiten. Hij werd daardoor zeer pijnlijk getroffen, maar hij onthield zich van iedere opmerking en men liet hem zonder verdere stoornis zijn preek ten einde brengen.

Het nut van boeken en de uitnemendheid van perkamenten

Gepreikt 9 maart 1796

... "en de boeken, inzonderheid de perkamenten."

2 Timótheüs 4:13

De apostel was op dat moment gevangene te Rome. Hij had een goed geweten en leefde dagelijks in afwachting van het martelaarschap. Hij had de loopbaan bijna gelopen en de strijd des geloofs bijna beëindigd. De laatste vijand, de dood, naderde en Paulus wist dat hij die strijd niet ontlopen kon. Hij was nu oud geworden. De jongeling, genaamd Saulus, aan wiens voeten die moordenaars van Stéfanus hun kleren hadden neergelegd, was nu de oude man Paulus.

Lange tijd was hij dagelijks gestorven. Door zijn bediening was het leven in anderen gewerkt en de dood in hemzelf. De oude mens was meer en meer afgestorven en de nieuwe mens was dagelijks vernieuwd.

Paulus was eens tot in de derde hemel opgetrokken geweest, waar hij de prijs waarnaar hij had gejaagd en de kroon waarvoor hij had gestreden, had gezien. Hij wist dus dat de uitkomst van zijn loopbaan niet onzeker was en dat hij in de strijd niet in de lucht hoefde te slaan. Maar hoewel zijn aardse tabernakel nu wankelde en door het verstrijken van de jaren bijna helemaal afgebroken was, moest het verderfelijke - wat door de wet verboden was - geofferd worden ten nutte en ter bevestiging van het geloof van Gods kinderen. Paulus had voor Nero slechts één antwoord gegeven, toen iedere medearbeider hem verlaten had en niet één van hen die met hem onder het juk waren geweest, hem bijstond. Maar toen alle soldaten waren gevlucht, was de overste Leidsman der zaligheid in de bres gaan staan, als de Persoon Die het grootste belang had in de zaak van Paulus. "Maar de Heere heeft mij bijgestaan, en heeft mij bekrachtigd; opdat men door mij ten volle zou verzekerd zijn van de prediking," 2 Tim. 4:17.

De rechtszaak duurde lang, veel vragen werden gesteld en wonderlijke antwoorden werden gegeven. Zo werd het gerechtshof een kerk, vernam de senaat het Evangelie der zaligheid van een gevangene die in ketenen voor de rechtbank stond en hoorden de senaat en de toeschouwers het Evangelie niet verkondigen in een preek maar in een tweegesprek. De keizer stelde vragen en Paulus gaf antwoorden. De eerste bracht zijn sterke argumenten naar voren, de tweede antwoordde in de kracht van de Koning van Jakob. Nero verhoorde Paulus en Paulus verhoorde hem. Hij veroordeelde Paulus en Paulus veroordeelde hem. Hij bracht Paulus ter dood en de bediening van Paulus was een reuk des doods ten dode voor hem. Zo doodden ze elkaar. Nero doodde het lichaam van Paulus en dat was alles wat hij kon doen, maar Paulus doodde Nero's lichaam en ziel.

Het behaagde de Heere om deze gesprekken te zegenen. Het hele paleis wist van de banden van Paulus. Ja, toen de Heere hem bijstond en versterkte, gebruikte Hij ook de boog van Paulus' tong om pijlen van overtuiging af te schieten op velen in het hof. Hij liet Paulus prediken voor de rechtbank, opdat Hij door de antwoorden van Paulus velen voor de vierschaar zou dagen. Zo werd er veel afgehandeld in het gerechtshof en in het hof van het geweten. Daarom lezen we dat er zelfs in het paleis kinderen van God zijn: "Al de heiligen groeten u, en meest die van het huis des keizers zijn," Filipp. 4:22.

Paulus' eerste antwoord was gegeven en nu verwachtte hij voor de tweede keer gehoord te zullen worden. Daarna verwachtte hij van zijn post in dit tijdelijke leven afgelost te worden. Daarom spoorde hij Timotheüs, die na hem de gemeenten zou leiden, aan met de woorden: "Strijd den goede strijd des geloofs, grijp naar het eeuwige leven," 1 Tim. 6:12.

Hij waarschuwt hem voor zware tijden, dwaalleraars en naamchristenen. De mensen zullen dan liefhebbers van zichzelf blijken te zijn en vijanden van de gezonde leer. Hij raadt hem aan om het werk van een evangelist te doen. Niet het werk van een letterknecht of van een uitwendig hervormer, maar het werk van een dienaar van de Geest, die staat naar wedergeboorte en inwendige vernieuwing door de Heilige Geest en de mensen daartoe beweegt. Uit die inwendige verandering van het hart en die inwoning van de Geest Gods, komt ieder goed woord en werk voort. Zulke mensen zijn "geschapen in Christus Jezus tot goede werken, welke God voorbereid heeft, opdat zij in dezelve zouden wandelen," Ef. 2:10. Hij overreedt hem dat hij moet maken dat men van zijn dienst ten volle verzekerd is, om de hele raad Gods te prediken en te verkondigen in haar kracht, macht en naakte eenvoud en dat met een ernstig beroep op God en het geweten.

Deze prediking moet voorafgegaan en beëindigd, begonnen en vervolgd worden met het gebed. Daarna moeten de afloop en de vruchten ervan worden afgewacht om zo te zien welke kracht en macht er van de prediking uitgaat en verzekering te krijgen. Als hij dit ziet, kan hij bemoedigd en aangespoord worden om getrouw in de bediening te zijn, omdat hij ziet en weet dat het de kracht Gods tot zaligheid is voor een ieder die gelooft.

Hij vertelt hem ook over de verschillende omstandigheden van hen die met hem onder het juk waren. Demas heeft de wereld lief gekregen. Crescens is naar Galatië gegaan, Titus naar Dalmatië en er is niemand bij hem dan Lukas. Hij wil graag dat Timótheüs Markus, die zeer nut is in de bediening, meebrengt. Dit is waarschijnlijk dezelfde Markus die wegvluchtte voor het werk in Pamfilië en die Paulus niet mee wilde nemen. Daarom scheidden Paulus en Barnabas, de twee grote voorvechters van de waarheid, en nam elk van hen een jonge vaandeldrager met zich mee: Paulus nam Timotheüs mee en Barnabas Markus.

Markus schijnt iemand geweest te zijn die al gauw bezweek en toch zijn werk weer opnam als hij weer op krachten gekomen was. Hoewel zijn geloof te zwak was om over de beek Besor te gaan; was zijn hart zo oprecht dat hij vastbesloten was om bij de ware leer te blijven. Nu hij wat meer gewend is geraakt aan de ontberingen van het arbeidsveld, blijkt hij zeer nuttig te zijn in de bediening. Spoedig kan hij echter geen enkel nut meer hebben van Paulus' persoonlijke bediening. Het lijkt er dan ook op dat Markus opgewassen is in de genade en dat zijn krachten vermeerderd zijn.

Paulus verzoekt Timótheüs, die dan bevestigd en verordeneerd is tot evangeliedienaar van de gemeente te Efëze, om zich zoveel mogelijk te beijveren om snel naar hem toe te komen. Blijkbaar was er dichtbij Efëze een plaats die Troas werd genoemd. Daar woonde Carpus, iemand bij wie Paulus graag verbleef. Bij hem had Paulus toen hij voor de laatste keer uit die plaats vertrok, al zijn persoonlijke bezittingen achtergelaten, met uitzondering van de dingen die hij meenam. Zo handelde hij naar zijn eigen leer: "Niemand, die in de krijg dient, wordt ingewikkeld in de handelingen des leeftochts," 2 Tim. 2:4.

Tijdens zijn reis naar Rome kon hij met zijn bezit blootgesteld worden aan gevaar, daarom liet hij zijn voornaamste en belangrijkste bezittingen achter bij zijn gastheer. Dit zijn drie dingen: zijn mantel, zijn boeken en zijn perkamenten.

Net als Rachel die achteraan werd geplaatst in Jakobs twee heiren, worden de *perkamenten* het laatst genoemd en worden ze nauwlettend in het oog gehouden. "*Breng de boeken, inzonderheid de perkamenten.*"

We weten dat Paulus alles had verloren en daarom kunnen we niet aannemen dat hij bij zijn sterven veel aardse bezittingen achterliet. Ik heb wel eens gedacht dat ik de hele wereld wel wilde geven, als ik die bezat, om een erfgenaam te zijn van alle genade en kennis van Paulus, hoewel ik nog geen vijf pond zou willen geven om erfgenaam te zijn van zijn leven onder de wet. In de grootste nood voorzag de gemeente te Filippi in zijn behoeften en zond hem die goederen door de hand van Epafroditus. Onesiforus vond hem in Rome en voorzag in zijn nood. Hij schaamde zich niet voor de ketenen van Paulus en daarom zendt deze een hartelijk gebed op voor hem, opdat hij genade zou vinden bij God in die grote dag naar Gods eigen belofte: "Want Ik ben hongerig geweest, en gij hebt Mij te eten gegeven; Ik ben dorstig geweest, en gij hebt Mij te drinken gegeven; Ik was in de gevangenis, en gij zijt tot Mij gekomen," Matth. 25:35, 36. Hieruit kunnen we afleiden dat Paulus maar weinig rijkdommen van deze wereld te vermaken had.

Het is zeker dat Paulus niets van ons wist en toch worden we gevonden onder zijn erfgenamen. Wat er van zijn mantel is geworden weet ik niet, maar ik ga ervan uit dat zijn geliefde zoon Timótheüs die gekregen heeft. Wie kreeg de mantel van Elia? Dat was toch zijn opvolger Elisa? Wat betreft de boeken en de perkamenten, ik geloof dat wij die tot op deze dag bezitten en ik hoop dat we ze altijd zullen bezitten.

Ik kom nu tot de woorden van onze tekst. "... *en de boeken, inzonderheid de perkamenten,*" 2 Timótheüs 4:13.

Aan de hand van deze woorden zal ik vier dingen overdenken.

- I. Wat ik onder de boeken versta.**
- II. Wat ik onder de perkamenten versta.**
- III. Waarom deze bijzondere opdracht wordt gegeven.**

IV. Zal ik die beide toepassen op onze omstandigheden.

I. De boeken

Onder de boeken versta ik de vijf boeken van Mozes en de boeken van alle profeten waaraan hij zijn eigen bekering tot het geloof en zijn eigen roeping tot de bediening toetste. Hieraan toetste hij ook zijn roeping als apostel om de redding van de heidenen te verkondigen. Zijn opdracht reikte tot de heidenwereld en was daartoe ook voornamelijk beperkt.

In het eerste boek van Mozes, Genesis, wordt dit werk van de grote apostel voorspeld. "God breide Jafeth uit, en hij wone in Sems tenten!" [Engelse tekst: God overtuige Jafeth en] Gen. 9:27. Dit was de eerste heenwijzing naar onze zaligmaking nadat de eerste wereld was verwoest en nadat vanuit de hemel aan Noach en zijn gezin in de ark onderscheidmakende genade had bewezen. Jafeth was de vader van de heidenen. Zijn nakomelingen verspreidden zich over de eilanden der heidenen. Overtuiging is het werk van het geloof in het hart. Uitbreiden is de verlossing, bevrijding, invrijheidstelling en vrijlating uit gevangenschap van hen die geboeid liggen onder een gebroken wet in ongeloof en in de macht van de zonde en de satan, die buitengesloten zijn, die weggehouden worden van Gods gunst, Zijn aangezicht en Zijn tegenwoordigheid en die geen gemeenschap of omgang met God kunnen hebben. "Wonen in de tenten van Sem," wil zeggen dat de gordijnen van Gods gunst over ons zijn uitgespreid, de koorden van eeuwige liefde naar ons zijn uitgestrekt en de tentstokken - de pilaren der waarheid, de uitverkorenen onder de heidenen - zijn opgericht.

Hij noemt nog een andere profetie uit de boeken van Mozes die hier betrekking op heeft. "Zij hebben Mij tot ijver verwekt door hetgeen geen God is; zij hebben Mij tot toorn verwekt door hun ijdelheden; Ik dan zal hen tot ijver verwekken door diegenen, die geen volk zijn; door een dwaas volk zal Ik hen tot toorn verwekken," Deut. 32:21. De profetieën van Hosea en Jesaja worden aangehaald om dit te bewijzen en de apostel kwam hierdoor tot de slotsom dat het een vervulling van de profetieën en beloften aan ons was dat hij was opgeraapt, tot apostel was verkoren en naar de heidenen was gezonden.

De apostel deed al zijn werk in de Heere overeenstemmen met de boeken. Hij betuigde "beiden klein en groot; niets zeggende buiten hetgeen de profeten en Mozes gesproken hebben, dat geschieden zoude; namelijk dat Hij, de Eerste uit de opstanding der doden zijnde, een licht zou verkondigen dezen volke, en de heidenen," Hand. 26:22, 23.

Uit de boeken *nam hij zijn woorden en zinnen*. "En ik broeders, als ik tot u ben gekomen, ben niet gekomen met uitnemendheid van woorden of van wijsheid, u verkondigende de getuigenis van God. Want ik heb niet voorgenomen iets te weten onder u, dan Jezus Christus, en Die gekruisigd. En mijn rede en mijn prediking was niet in bewegelijke woorden der menselijke wijsheid, maar in betoning des geestes en der kracht; opdat uw geloof niet zou zijn in wijsheid der mensen, maar in de kracht Gods," 1 Kor. 2:1-5. 1 De boeken waren de regel, de gedragslijn en het paslood van Paulus, waaraan hij al zijn werk toetste als een wijze bouwmeester. Als hem iets werd gevraagd waarover hij niet Gods oordeel of uitspraak had, deelt hij ons dat mee en zegt hij dat hij hiermee zijn eigen mening geeft. "Doch dit zeg ik uit toelating, niet uit bevel." "Doch de getrouwen gebied niet ik, maar de Heere." "Maar de anderen zeg ik, niet de Heere," 1 Kor. 7:6, etc.

Paulus' ondervinding, oordeel, geloof, bediening, leer, tucht, godsdienst, leven, handel en wandel werden getoetst aan de boeken. Zijn oordeel over allerhande zaken legde hij naast deze regel en de rechtvaardigheid die hij preekte legde hij naast dit paslood. Paulus vergeleek geestelijke dingen met geestelijke dingen. Hij vergeleek geestelijke profetieën met hun uitkomsten, geestelijke beloften met hun vervulling, geestelijke werken in het hart met de woorden in de boeken. Hier zag hij dat genade en waarheid aan alle beloften voorafgingen en dat trouw en liefde erop volgden om ze waar te maken.

Uit de boeken neemt Paulus *alle Joodse offeranden, feesten en andere instellingen die de wet voorschreef, de typen, beelden en afschaduwingen onder de vorige bedelingen de tabernakel en de verborgenbeden van de eredienst*. Het verbond dat met de Israëlieten was gemaakt en alle vaten en zaken die tot de dienst in de tabernakel behoorden; worden in de herinnering geroepen en geleidelijk aan onder de bediening van de Heilige Geest door de grote apostel voorgesteld. Dit alles wordt ons voorgesteld en overgeleverd in zijn zuivere, geestelijke en evangelische zin en mening. Ook wordt ons Christus voorgehouden in het grote werk dat Hij op Zich nam en voltooid, als de betekende Zaak waarop al die dingen wezen, het Wezen dat zij afschaduwden en het Tegenbeeld waarvan zij allemaal een

type waren. Daarom wordt Christus aangeduid als ons Altaar, onze grote Hogepriester, ons Offer, onze Verzoening en ons Paasoffer. Ja, Hij leed buiten de poort, is opgestaan uit de doden, opgevaren in de hoogte en ingegaan in het Heilige der heiligen nadat Hij een eeuwige verlossing voor ons had aangebracht.

Met behulp van de boeken voert Paulus ons ook langs *de galerij van de geloofshelden*, beginnend met Abel, terwijl hij verdergaat met de wereld voor de zondvloed, de tijd van de aartsvaders en uitkomt bij de Mozaïsche bedeling. Ja, tenslotte ontbreekt hem zelfs de tijd om de geestelijke stamboom van zijn hemelse broeders en zusters verder te tekenen. Hij zegt ons wat hun geloof was en wat hun geloof deed. Eerst zegt hij wat het was: "een vaste grond der dingen die men hoopt." Zij hoopten op de komst van de Messias, de verlossing en de heerlijkheid door Hem. Christus Die in hun hart woonde door het geloof, was de vaste Grond van alles wat zij hoopten en verwachtten. Hun geloof was het bewijs van de dingen die zij niet zagen. Zij zagen de Messias niet in het vlees. Zij zagen niet dat de profetieën en beloften door Hem werden vervuld en dat de weg in het Heilige der heiligen was ingewijd door het voorhangsel van Zijn vlees. Zij zagen Hem niet in Zijn verheerlijkte menselijke natuur, hoger dan de hemelen. Hun geloof was echter een vertrouwen dat deze dingen waar waren en in dit vertrouwen lag hun sterkte. Door het geloof zagen zij de belofte van verre en door de liefde omhelsden zij het beloofde Zaad. Zoals ze leefden in het geloof, stierven ze ook allen in het geloof. De ogen van hun lichaam werden in vertrouwen gesloten en toen hun zielen ontwaakten, mochten ze alles duidelijk zien, voor altijd. Zij lieten hun vleses tabernakel achter, om in hope te rusten. Hun zielen worden "geesten der volmaakte rechtvaardigen," genoemd Hebr. 12:23.

Zij verkregen een goede getuigenis door het geloof. Zij getuigden door hun vertrouwen. Daarop richtten hun geloof en hun handel en wandel zich. Door hun geloof en lijdzaamheid op de aarde, erven ze nu de heerlijkheid in de hemel die hen was beloofd.

Uit de boeken verkreeg Paulus *een getrouwe weergave van de schepping en het ontstaan van de wereld*. Zo kan hij alles terugleiden tot de eerste Oorzaak, de drie-enige God van alle mensen en de alwijze Beschikker van alle gebeurtenissen. Hij vond in de boeken nooit zoiets als "eeuwigheid van de aarde," waarover de deïsten dromen en waarin dwazen geloven. Paulus maakt God niet tot een Persoon Die de aarde heeft veranderd en verbeterd, maar wijst Hem aan als de Maker en Schepper van alle dingen. "Door het geloof verstaan wij dat de wereld door het woord Gods is toebereid, also dat de dingen die men ziet, niet geworden zijn uit dingen die gezien worden," Hebr. 11:3.

Ons wordt duidelijk gezegd Wie de aarde heeft gegrondvest en Wie de hemelen heeft gespreid. Ook wordt ons meegedeeld hoe de aarde zal smelten en de hemelen zullen toegerold worden als een boek, als de verborgenheid Gods vervuld is en de maat der ongerechtigheid vol is.

In de boeken vindt Paulus ook *de oude raad, het verbond en de besluiten van eeuwigheid*, beschreven. Hierin staat geschreven over de raad en het voornemen van de hemelse Vader, over Zijn onveranderlijke verkiezing van het zaad van de maagd Maria dat in de volheid des tijds door het Goddelijk Woord in haar baarmoeder ontvangen zou worden en één zou worden met Hem door een eeuwige vereniging. Hierin staat geschreven dat de Zaligmaker ermee instemde om het vlees en bloed van Zijn kinderen aan te nemen, dat de Vader ons liefhad en ons in Hem verkoren heeft en dat Hij Hem aan ons gegeven heeft en ons aan Hem. Hierin staat ook geschreven over het leven dat Hij ons in Hem gaf, over onze verkiezing om veranderd te worden naar Zijn beeld, over het leven en de heerlijkheid in Hem en over de genieting van de heerlijkheid waartoe Hij ons brengt.

Uit de boeken *toont hij de profetieën en de beloften uit de tijd voor Christus, vleeswording, de vervulling ervan bij Zijn komst en de heerlijkheid die daarop zou volgen voor Jood en heiden*. Hij wijst er ook op dat de Joden om hun ongeloof verworpen zullen worden, dat de heidenen zalig zullen worden, dat alle stammen opnieuw zullen worden aangenomen en dat de volheid der heidenen daarin besloten ligt. Hij wijst op de wereldwijde heerschappij van Christus, Zijn tweede verschijning aan het eind van de wereld en de opstanding van de rechtvaardigen, de nieuwe hemel en de nieuwe aarde, de heerlijke rust die er overblijft voor het volk van God, het houden van de grote Sabbat tijdens het duizendjarige rijk, de opstanding van de goddelozen en hun laatste oordeel aan het einde der tijden. Hij wijst er ook op dat het Koninkrijk der genade aan de Vader overgegeven zal worden, opdat het Koninkrijk van de grootste heerlijkheid gestalte zal krijgen. De vervulling en de zalige genieting hiervan is alles wat ons hart kan hopen of onze hoop kan verwachten.

Uit de boeken weten we ook van *de schepping van de engelen* door Christus en van het besluit dat aan hen was geopenbaard: "Als Hij wederom de Eerstgeborene inbrengt in de wereld in de menselijke natuur, zegt Hij: En dat alle engelen Gods Hem aanbidden," Hebr. 1:6.

Sommigen weerstonden echter de wil van hun Maker en verachtten op die wijze dus het menselijk geslacht. Zij rebelleerden tegen deze Goddelijke openbaring en dit geopenbaarde besluit. Ze bleven dus niet in de waarheid en daarom werden ze dwaas genoemd en verbannen uit hun woonplaats of zalige woningen. Bij deze dwaasheid hebben ze uit wraak de dwaasheid van de grote overtreding gevoegd, dat ze probeerden de wil van God tegen te staan in alles wat betrekking had op onze zaligheid. Ze bedrogen Eva en misleidden Adam door haar toedoen. Zo brachten ze de zonde in de wereld en door de zonde de dood. Zo hebben ze koninklijke heerschappij verkregen over de kinderen der mensen, die allen eertijds onder hen hebben verkeerd.

De boeken tonen ons de *ondergang van satan en zijn werken door de dood van Christus*. Ze laten ons zien hoe de kop van de satan werd vermorzeld door de verbrijzelde verzenen van de Zaligmaker. Ze tonen ons het oordeel dat op de laatste dag geveld zal worden over de engelen door Christus de Rechter, door het vonnis van iedere predikant en door het getuigenis van al Gods kinderen. De boeken besluiten met de eeuwige verbanning, gevangenschap en straf van de satan, al zijn legioenen engelen en de ontelbare schare mensen die zijn vervloekte belangen hebben begünstigd en gesteund en die gestorven zijn terwijl ze met hem een verdrag gesloten hadden.

Naast deze heilige boeken van de Heilige Schrift, zien we dat Paulus, omdat hij onder de heidenen werkte en de vijanden altijd complotten smeedden tegen hem, als hij kon *ieder boek van hen* gebruikte wat van enige betekenis kon zijn voor hem. De inwoners van Athene waren blijkbaar vastbesloten om alle goden te eren en te beminnen. Ze waren echter bang dat er een god was die ze niet kenden. Als er zo'n wezen was in de wereld of elders, wilden ze het niet tot jaloezie verwekken en daarom wijdden ze er een altaar aan. Zo hoopten ze zich te vrijwaren van de toorn of jaloezie van iedere god. Hieruit lijkt dus te volgen dat ze een wet hadden om ieder die een vreemde god onder hen predikte of verkondigde te straffen met de dood of een andere straf. Op grond van deze wet grepen ze Paulus, toen hij de dood en de opstanding van Jezus verkondigde. "Sommigen van de Epikuréische en Stoïsche wijsgeren streden met hem; en sommigen zeiden: wat wil toch deze klapper zeggen? Maar anderen zeiden: hij schijnt een verkondiger te zijn van vreemde goden; omdat hij hun Jezus en de opstanding verkondigde. En zij namen hem, en brachten hem op de plaats, genaamd Areópagus, zeggende: kunnen wij niet weten, welke deze nieuwe leer zij, daar gij van spreekt? Want gij brengt enige vreemde dingen voor onze oren; wij willen dan weten, wat toch dit zijn wil," Hand. 17:18-20.

Paulus schijnt iets geweten te hebben van deze wet en maakt goed gebruik van hetgeen hij ervan weet. Hij zegt hen dat ze hem daarvan niet kunnen beschuldigen en dat ze die aanklacht niet kunnen onderbouwen, want "stad doorgaande en aanschouwende uw heiligdommen, heb ik ook een altaar gevonden, op hetwelk een opschrift stond: *de onbekende God*. Deze dan, Die gij niet kennende dient, verkondig ik ulieden," Hand. 17:23. Zij hadden een altaar gewijd aan de onbekende God. Zonder enige twijfel was er een God waarvan ze moesten erkennen dat ze hem niet kenden. Paulus wijst hen nu aan de hand van het opschrift van het altaar op hun onwetendheid in de godsdienst en verkondigt hun de God Die ze - naar hun eigen belijdenis - niet kenden. Zo werkte hij zich uit onder deze zinsnede van de wet en onder de handen van zijn beschuldigers. Hier zien we de listigheid van de slang en de oprechtheid van de duif.

Opnieuw gebruikt Paulus één van hun eigen boeken tegen hen. "God, Die de wereld gemaakt heeft en alles wat daarin is, Deze, zijnde een Heere des hemels en der aarde, woont niet in tempelen met handen gemaakt, en wordt ook van mensenhanden niet gediend, als iets behoevende, alzo Hij Zelf allen het leven, en de adem, en alle dingen geeft; en heeft uit enen bloede het ganse geslacht der mensen gemaakt. Want in Hem leven wij, en bewegen ons, en zijn wij; gelijk ook enigen van uw poëten gezegd hebben: Want wij zijn ook Zijn geslacht. Wij dan, zijnde Gods geslacht, moeten niet menen dat de Godheid goud, of zilver, of steen gelijk zij, welke door mensenkunst en bedenking gesneden zijn," Hand. 17:24-26, 28, 29.

Paulus gebruikt nog een keer enige woorden van *een dichter uit Kreta* tegen hen: "Een uit hen, zijnde hun eigen profeet, heeft gezegd: De Kretensen zijn altijd leugenachtig, kwade beesten, luie buiken," Titus. 1:12. Hier wordt het liegen voorgesteld als hun nationale zonde, worden de Kretensen getekend als wrede en meedogenloze mensen met handen die traag zijn tot het werk en een buik

die even lui, dood en zwaar is, omdat ze vraatzuchtig zijn en overdadig leven. Ook verklaart Paulus hier dat dit getuigenis waarachtig is en verzoekt hij Titus hen scherp te bestraffen, opdat ze gezond mogen zijn in het geloof.

Ik zal nu niet meer spreken over de boeken en het gebruik dat Paulus ervan maakte en handelen over de perkamenten.

II. *De perkamenten*

1. Hieronder versta ik in de eerste plaats het Evangelie van Lukas. Deze vrome man merkte de apostel spoedig na zijn bekering tot het geloof op en hij bleef met hem tot het einde. Hij was de enige die nu in Rome bij Paulus was. Deze noemde hem de geliefde medicijnmeester. Vanwege het Evangelie dat hij had geschreven, verkreeg hij lof van alle gemeenten. Sommigen zijn van mening dat Paulus, wanneer hij zegt "naar mijn Evangelie," het Evangelie naar Lukas bedoelt en daarnaar verwijst. Deze man was een goede schrijver, zijn stijl was sierlijk, zijn taal verheven. Hij schijnt een man van aanzien en van naam geweest te zijn, wat blijkt uit het feit dat hij zijn werken wijdt aan een aanzienlijk man, de gouverneur van een of andere provincie, die hij aanspreekt met zijn hoge titel "voortreffelijke Theofilus," Luk. 1: 3.
2. In de tweede plaats versta ik onder de perkamenten de Handelingen der Apostelen, waarvan Lukas de schrijver was. Hij schijnt zowel een oog- als een oorgetuige geweest te zijn van de tekenen, wonderen en machtige daden, waarvan dat perkament verhaalt en waarvan het een getrouw getuigenis geeft. Ik geloof dat Lukas Paulus vergezelde op zijn reis naar Rome en dat hij met hem schipbreuk geleden heeft. Het lijkt wel of de Heere hem heeft aangewezen om Paulus' wegen gade te slaan en zijn schrijver te zijn, zoals Baruch de schrijver van Jeremia was. Hij mocht persoonlijk de goede hand des Heeren en het werk Zijner handen gadeslaan en wat hij zag, schreef hij op. Zo vermeldde hij aan het nageslacht de grote daden, verschrikkelijke Majesteit en goedertierenheid des Heeren.
3. In de derde plaats kunnen de perkamenten ook de besluiten en afspraken van de apostelen en ouderlingen bevatten die bijeengekomen waren in Jeruzalem. Deze besluiten handelden over de besnijdenis en het houden van de hele wet om de zaligheid te verkrijgen. Hierover bestond geen kleine onenigheid en twist tussen Paulus en de ijveraars der wet, tot de hele synode van de apostelen in Jeruzalem een uitspraak deed over deze zaak. Paulus maakte deze besluiten bekend aan elke gemeente die hij bezocht. "En alzo zij hun de verordeningen over, die van de steden doorreisden, gaven zij apostelen en de ouderlingen te Jeruzalem goed gevonden waren, om die te onderhouden," Hand. 16:4.
4. In de vierde plaats bevatten de perkamenten zonder twijfel letterlijke afschriften van de brieven die God door Zijn apostel aan de gemeenten had gezonden: de gemeenten te Rome, Korinthe, Galatië, Kolosse, Filippi, Efeze, Thessalonica en de Hebreërs. Paulus kende de listen van de satan wel. Hij wist dat de satan niet alleen altijd de vijand maar ook de aap van God was en is. Hij wist dat de satan in de tijd van de profeten valse profeten had gezonden en in de tijd van de Levitische priesters de wereld had bevolkt met valse priesters: priesters van Baäl, priesters van Jupiter en priesters van ik weet niet welke god. In Paulus' dagen, toen de apostelen, de hoogste gezanten die er ooit waren, werden uitgezonden, werden er ook valse apostelen uitgezonden door de satan. In deze tijd veranderde de satan zich in een engel des lichts en zijn dienaren veranderden zich als waren zij dienaren der gerechtigheid 2 Kor. 11:14, 15. De apostelen, die extra-ordinaire gaven hadden, wisten dat er na hen in de komende tijd gewone leraars zouden zijn en dat er valse leraars onder hen gevonden zouden worden, zoals er onder hen valse apostelen waren geweest. Om de duivel voor te zijn, zijn helse alleenheerschappij teniet te maken, de kwakzalverij van de handlangers van de duivel en de verspreiding van hun namaakmedicijnen te verhinderen, bewaart Paulus letterlijke afschriften van al zijn brieven, die woordelijk op perkament geschreven zijn.
5. In de vijfde plaats is het aannemelijk dat Paulus ervoor zou hebben gezorgd dat het Evangelie van Mattheüs en Markus bewaard werden als ze niet op schrift gesteld waren. Waarschijnlijk waren ze echter wél op schrift gesteld, hoewel ik geloof dat dit niet gold voor het Evangelie van Johannes. Als hij de heidense dichters bestudeerde, is het niet aannemelijk dat hij deze boeken niet aan zijn bibliotheek toevoegde. Petrus kende de brieven van Paulus goed en zonder twijfel bezat Paulus het Evangelie van Mattheüs en Markus en misschien had hij ook de Brieven van alle andere apostelen die toen nog leefden in zijn bezit. "Want ik word van deze twee

gedrongen, hebbende begeerte om ontbonden te worden en met Christus te zijn; want dat is zeer verre het beste," Filipp. 1:23. De liefde voor de gemeenten hield hem echter bij de zomen van zijn kleeft vast en deed hem belijden dat het beter was voor hem om in het vlees te blijven. Hoewel hij voorheen niet tot een keuze kon komen - "wat ik verkiezen zal, weet ik niet," Filipp. 1:22 - schijnt hij nu tot een besluit gekomen te zijn en wil hij heengaan. Daarom wil hij er voor zorgen dat zijn zaken in orde zijn en, als een liefhebbend vader die wat voor zijn kinderen opzij heeft gelegd, verzamelt hij al zijn goederen en bezittingen die over de wereld verspreid waren. Nu heeft hij al zijn bezittingen bij zich, behalve zijn reismantel, zijn boeken en de perkamenten.

Ik denk dat de reismantel aan Timótheüs werd gegeven. De boeken werden verdeeld onder zijn mede-arbeiders, die hij beveelt dezelfde dingen te zeggen als hij had gesproken. De perkamenten zijn waarschijnlijk vermaakt aan alle heidense gemeenten en de rest van zijn bezittingen was, naar ik geloof voor niemand van belang. Dit brengt me tot mijn derde gedachte.

III. *De uitnemendheid van de perkamenten: waarom deze bijzondere opdracht gegeven wordt.*

- Ten eerste. We zullen nu nadenken over de perkamenten en bezien waarom er een speciaal bevel is gegeven met betrekking tot de perkamenten. Breng de boeken, *inzonderheid de perkamenten*. De apostel wist heel goed dat de boeken wijdverspreid waren in de wereld. Ze werden gevonden in de koninklijke bibliotheek te Alexandria in Egypte en in iedere stad waar zich maar enige Joden hadden gevestigd en een synagoge hadden opgericht om hun boeken te bewaren. Van oude tijden af waren er in elke stad mensen die Mozes preekten. De perkamenten waren echter niet zo wijd verspreid. Daarom kwam Paulus tot de slotsom dat zelfs de duivel zelf de boeken niet zou kunnen vernietigen en besloot hij de perkamenten te beschermen tegen al het gevaar dat hen zou kunnen overkomen. Behalve dat,
- In de tweede plaats waren de boeken nu in zekere zin niet meer van toepassing op Paulus' tijd en was een deel van hun inhoud, met name het deel over het verbond der werken, verouderd en nabij de verdwijning. "Als Hij zegt: Een nieuw verbond, zo heeft Hij het eerste oud gemaakt," Hebr. 8:13. De perkamenten waren echter nog in ontwikkeling. Er waren minder perkamenten dan boeken en ze waren nog niet voltooid. Het Evangelie van Johannes en het boek der Openbaring waren waarschijnlijk nog niet geschreven. Als een liefhebbend vader, die zijn kleinste kinderen vaak met de meeste zorg omringt, wijdt Paulus, die geen vrouw of kinderen heeft naar het vlees, zijn gedachten en zijn zorg aan de dingen die hem onder de zon het meest na aan het hart liggen. Dat zijn de Kerk van God en de perkamenten.
- In de derde plaats, hielden de Joden, waar ze ook leefden in de verstrooiing en of ze godsdienstig waren of niet, veel van de boeken; maar waren ze onder de hemel de grootste vijanden van de perkamenten. Paulus wist dat ze net als Herodes hun uiterste best zouden doen om "dit jonge kind," te vernietigen. Ze hadden de Heere Jezus en sommige van Zijn apostelen gedood en stelden zich ten doel om ook alle andere apostelen om te brengen. Het was dan ook niet waarschijnlijk dat de perkamenten aan de vernietiging zouden ontkomen als ze in hun handen zouden vallen. Als ze de volgelingen van het Lam in de ban hadden gedaan en hadden vervloekt en de prediking van Zijn Evangelie hadden verboden, zouden ze zonder twijfel de inhoud van de perkamenten van onder de hemel doen verdwijnen.
- In de vierde plaats is het wel waar dat de boeken alle profetieën en beloften van de toekomstige dingen bevatten en vermeldde wat de Messias zou doen, maar in de perkamenten is verhaald dat Hij is verschenen en wat Hij heeft gedaan. Johannes, die op Christus wees, was de grootste profeet die van vrouwen was geboren, maar de kleinste in het Koninkrijk der hemelen na de dag van Pinksteren was groter dan hij. Zo is het ook duidelijk dat de bediening van de Geest heerlijker is dan die van de wet, dat Jezus groter is dan Mozes, dat de vervulling heerlijker is dan de belofte, dat de verzegeling van het visioen en de belofte heerlijker is dan de dingen die zijn voorspeld, dat de dingen die voor ons verworven zijn beter zijn dan de dingen van het Oude Testament, dat de vervulling van trouw en waarheid heerlijker is dan de belofte van waarheid alleen en dat de perkamenten uitnemender zijn dan de boeken.
- In de vijfde plaats hadden valse apostelen zich beijverd om de goede naam van Paulus aan te tasten, zijn plaats in te nemen en de genegenheid van Gods kinderen van hem te vervreemden. Daarom kwamen ze tot hen met uitnemendheid van woorden, "zeer opgeblazen ijdelheid sprekende," en hen verlokkenende "door de begeerlijkheden des vleses en door ontuchtigheden,"

2 Petr. 2:18. "Want van dezen zijn het, die in de huizen insluipen, en nemen de vrouwkens gevangen," 2 Tim. 3:6. Ja, hoewel zij Christus, Zijn Evangelie, Paulus en de hele kerk waar het Evangelie werd geleerd, haatten, hadden ze Christus gepreekt uit nijd en onder een deksel om aan Paulus banden verdrukking toe te doen, opdat ze het Evangelie zouden verdraaien en de belijders ervan zouden verwarren, terwijl Paulus een gevangene in een keten was. Paulus had zich al eerder tegenover hen gesteld. "Maar ik zal haast tot u komen en ik zal dan verstaan, niet de woorden dergenen, die opgeblazen zijn, maar de kracht. Want het Koninkrijk Gods is niet gelegen in woorden, maar in kracht," 1 Kor. 4:19. Ik wil de macht en de kracht van God in hun ziel, hun zending en opdracht zien. Ik wil weten hoeveel zij vermogen in het gebed en welke geestelijke zegelen er op hun bediening zijn gezet. Zo worden Paulus en de Kerk van zijn dagen door Christus geprezen. "Gij hebt beproefd degenen die uitgeven, dat zij apostelen zijn en zij zijn het niet; en hebt ze leugenaars bevonden; en gij hebt om Mijns Naams wil gearbeid, en zijt niet moede geworden," Openb. 2:2, 3.

Nadat de apostel zo met deze dienaren van de satan had getwist en hun woorden had weerlegd, moesten ze andere listen gebruiken. Ze vervalsten nu brieven en zonden ze naar de gemeenten als brieven van Paulus. Paulus ontdekte dit bedrog spoedig en deed de volgende waarschuwing uitgaan. "En wij bidden u, broeders, door de toekomst van onze Heere Jezus Christus, en onze toevergadering tot Hem, dat gij niet haastelijk bewogen wordt van verstand, of verschrikt, noch door geest, noch door woord, noch door zendbrief, als van ons geschreven, alsof de dag van Christus aanstaande ware. Dat u niemand verleide op enigerlei wijze," 2 Thess. 2:1-3. Om te voorkomen dat de gemeenten door deze strik van de duivel werden verwoest, tekende hij voortaan iedere brief met zijn eigen hand. "groetenis met mijn hand, van Paulus; hetwelk is een teken in iedere zendbrief; alzo schrijf ik," 2 Thess. 3:17. Hij schreef dat zijn eigen handtekening een onbetwistbaar teken zou zijn in iedere brief. Alles waar deze handtekening niet onder stond, was vals of vervalst.

Het komt mij voor dat hij als volgt schreef. Op zijn ootmoedig gebed gaf zijn grote Meester hem in waarover hij moest schrijven en onder de leiding van de Heilige Geest schreef hij het op. Deze woorden werden overgeschreven door Timotheüs, Epafroditus, Tychicus, Titus, Lukas en anderen. Een nauwkeurig afschrift van al deze brieven werd gemaakt door Lukas om alle vervalsing door de satan en zijn dienaren te voorkomen, opdat de perkamenten in de toekomst netjes, zuiver, onveranderd en onvervalst aan de gemeenten overgeleverd zouden worden, als de onnaspeurlijke rijkdommen van Christus, die nagelaten zijn aan de gemeenten en opdat deze olie zou vloeien van de baard van de grote Aäron tot aan de zomen van Zijn kleed, totdat de bovenste steen van het gebouw der genade zou zijn toegebracht met de toeroeping: *Genade, genade zij dezelve*, Zach. 4:7.

Omdat de apostel lange tijd getuige was geweest van de blijken van de trouw van Timotheüs en het ongeveinsde geloof in hem, zijn moeder Eunice en zijn grootmoeder Loïs en hij geen medearbeider had die net zo was gesteld en voor wie het een vanzelfsprekende zaak was om de belangen van de gemeente te behartigen, beveelt hij hem om alles in het werk te stellen om zo snel mogelijk naar hem toe te komen, omdat hij bang was voor zijn aankomst te zullen sterven. Hij zou hem dan kunnen aanwijzen als de uitvoerder van zijn laatste wilsbeschikking en testament, opdat hij als ooren ooggetuige de volmacht zou hebben om de geestelijke erfenis van Paulus te bewaren en zo iedere ketterij die ooit in de naam van de apostel in de wereld zou worden gebracht op te merken en te weerleggen. Ook moest Timotheüs dit geestelijke erfgoed door afschriften overleveren aan alle gemeenten en ook in zijn eigen bibliotheek een afschrift van alle perkamenten bewaren, waaronder ook de brief waarin hem werd bevolen om geen andere leer te prediken. "Dit gebod beveel ik u, mijn zoon Timotheüs dat gij naar de profetieën die van u voorgegaan zijn, in dezelve de goede strijd strijdt. Houdende het geloof en een goed geweten, hetwelk sommigen verstoten hebbende van het geloof schipbreuk geleden hebben; onder welken is Hymeneüs en Alexander, die ik de satan overgegeven heb, opdat zij zouden leren niet meer te lasteren," 1 Tim. 1:18-20.

IV. Toepassing van het onderwerp op de huidige situatie

Sommigen zullen zeggen: *"Wat hebben de dood van Paulus, zijn laatste wil en testament en zijn boeken en perkamenten te maken met de staat waarin ons volk op dit moment verkeert, oorlog waarbij we zijn betrokken, de zware tijden die we beleven en de huidige vastentijd?"*

Ik antwoord: "Als noch de boeken noch de perkamenten ons enige grond geven tot vasten en gebed, kunnen we niet verwachten dat God ons aanziet, hoort en verhoort als we bidden om hulp in onze huidige omstandigheden. Als ons noch in de boeken noch in de perkamenten zo'n grond is gegeven en ons niet is toegestaan om onze ziel voor de Heere uit te storten, waar zouden we dan een grond vinden om in deze omstandigheden op te pleiten?

We hoeven echter niet te zoeken naar voorbeelden hiervan of beloften in tijden van nood. "En roept Mij aan in de dag der benauwdheid; Ik zal er u uithelpen, en gij zult Mij eren," Ps. 50:15. De koningen van Israël riepen vaak een vasten uit en ze riepen de onderdanen van hun rijk op om de God des hemels te smeken voor hun eigen gezin, hun eigen land, de dienst van God en de bescherming en de veiligheid van hun vorst.

Moab, Ammon en de Edomieten trekken samen ten strijde tegen Israël onder de regering van Josafat. Josafat roept een vasten uit en zoekt de Heere in het gebed. Juda verenigt zich met hem en zoekt de Heere ook en de Heere laat Zich verbidden. Hij laat hen door een profeet zeggen dat zij die strijd niet hoeven te strijden. De God der legermachten zou de strijd winnen en zij zouden eerst de deugd van Zijn heiligheid prijzen en daarna de buit verdelen.

Als God een volk zegent met het eeuwigblijvend Evangelie, versterkt Hij dat volk met een extra leger. Alle volken hebben wel soldaten en iedere gelovige is een goed soldaat van Christus Jezus. De Kerk is een leger met banieren en troepen in het veld. Soms is een zeer groot leger vernietigd door het gebed en kon het de soldaten niet aanvallen. Het gebed is een deel van de wapenrusting van de christen. Farao en zijn hele leger kwamen op het gebed van Mozes om in de Rode Zee en dat op een zeer ongewone wijze. Israël werd gered door te vluchten en Farao kwam om door hen te achtervolgen.

Ondanks de grote verdorvenheid van dit volk en de vreselijke verbreiding van verderfelijke ketterijen, ben ik er in mijn hart van overtuigd dat er meer levende bewijzen van Gods barmhartigheid en onderdanen van Zijn bijzondere genade zijn in Groot-Brittannië dan elders in de hele wereld. Zelf ken ik er niet weinig in de stad en op het platteland die God kennen, Zijn macht hebben ondervonden en toegang tot Hem verkregen hebben.

Bovendien buigt God vaak zo laag neer dat Hij in tijden van algemene rampspoed een onwetend volk tegemoet treedt tot de plaats waar het licht van de natuur hen kan brengen. Dit kunnen we zien bij de Ninevieten. Jona verkondigt in de straten dat Ninevé zal worden omgekeerd. Als hij deze vreselijke waarschuwing heeft doen klinken, raakt de hele stad in beroering. Hoewel de Middelaar hen niet was voorgesteld, hun niet de Geest des gebeds was beloofd en ze nergens op konden bouwen dan op een "Wie weet", deden ze toch de boosheid van hun handelingen weg, vastten ze, zaten ze neer in zak en as en riepen ze ernstig tot God. Naar Zijn eigen Woord, had God toen berouw van het kwaad. "In een ogenblik zal Ik spreken over een volk en over een koninkrijk dat Ik het zal uitrukken, en afbreken, en verdoen. Maar indien datzelfde volk, over hetwelk Ik zulks gesproken heb, zich van zijn boosheid bekeert, zo zal Ik berouw hebben over het kwaad, dat Ik hetzelfde gedacht te doen. Ook zal Ik in een ogenblik spreken over een volk en over een koninkrijk, dat Ik het zal bouwen en planten. Maar indien het doet dat kwaad is in Mijn ogen, dat het naar Mijn stem niet hoort, zo zal Ik berouw hebben over het goede, met hetwelk Ik gezegd had hetzelfde te zullen weldoen," Jer. 18:7-10.

Van heel het menselijk geslacht staan wij het meest in de schuld bij de Voorzienigheid en de genade; terwijl Gods oordelen zo duidelijk over de aarde gingen, hebben wij ongehinderd onder onze wijnstok en onder onze vijgenboom gezeten. Wie kan niet de ondergang zien van al diegenen wier voorvaders zovelen van Christus' schapen naar de slachtbank hebben gebracht en in dit alles Gods hand er niet in opmerken? God bezoekt "de misdaad der vaderen aan de kinderen, aan het derde en aan het vierde lid dergenen, die Hem haten," Ex. 20:5. Het zou wel eens kunnen dat alle kronieken geen periode vermelden waarin er zovelen aan het zwaard zijn overgegeven als deze oorlog. Wie kan dit aanschouwen zonder op te merken dat deze slachting met name heeft plaatsgevonden onder de kinderen van de grote hoer die al zolang dronken is geweest van het bloed van Gods kinderen? God belooft haar het volgende: "Ik werp haar te bed, en die met haar overspel bedrijven, in grote verdrukking, zo zij zich niet bekeren van hun werken. En haar kinderen zal Ik door de dood ombrengen," Openb. 2:22, 23.

De Heere, de God der wrake, zal het zeker vergelden en het bloed van Zijn dienaren van hun hand eisen. Ik denk dat dit de voornaamste reden is dat Hij niet heeft toegelaten dat enige macht deze

slag van het vasteland zou afwenden, terwijl Zijn goede hand wél, duidelijk met onze vloot is geweest in de verdediging van ons vaderland.

Groot-Brittannië lijkt één van de eilanden te zijn die op Zijn leer wachten en er lang mee begunstigd zijn geweest. Daarom is de waarheid tot nu toe ons schild en onze beukelaar geweest.

Wat mij bovenmate verwondert, is dat er zovelen te vinden zijn in Engeland wier genegenheid zo van hun land is vervreemd dat hun hart en ziel zich richten op de belangen van de gemeenschappelijke vijand. Wie de plaats haat waar hij geboren is, is het niet waard om er te wonen en wie deze plaats verraadt, heeft nauwe bloedbanden met judas. Efraïm verrichtte deze onnatuurlijke daad. Hij verwierp het koningshuis van David en gaf Juda en Benjamin geen plaats meer in zijn hart. Tenslotte spande Aser nog met hem samen. Ook hielp hij de kinderen van Lot. De Almachtige is hierover zo vertoornd dat Hij het hem niet vergunt om de gemiddelde leeftijd van de mens te bereiken. "In nog vijf en zestig jaren zal Efraim verbroken worden, dat het geen volk zij," Jes. 7:8.

Een andere profeet is er getuige van dat zijn tijd bijna is gekomen en de ballingschap nadert. "Efraïm die verwacht zich met de volken; Efraïm is een koek, die niet is omgekeerd. Vreemden verteren zijn kracht, en hij merkt het niet; ook is de grauwigheid op hem verspreid, en hij merkt het niet," Hos. 7:8, 9. Zijn Assyrische bondgenoot zal hem spoedig wegvoeren in ballingschap.

Hoewel er nu al meer dan tweeduizend jaren voorbij zijn gegaan sinds hij het beloofde land heeft verlaten, is hij er nog niet teruggekeerd. *Deze tijd is een tijd van benauwdheid voor Jakob, maar hij zal er uit verlost worden.*

Het is nu een tijd van wijdverbreide verdrukking, ja zelfs van een verdrukking die haar weerga niet kent. De staf van ons leven lijkt te liggen inde handen van drie groepen mensen: *monopolisten, rijke en welgedane boeren en molenaars*. De eerste groep is de molentrechter en de andere twee vormen de bovenste en de onderste molensteen. De duivel gebruikt vandaag de dag dit werktuig om de gezichten van de armen van de natie te vermalen. Ik ken veel boeren in verschillende delen van het land, oprechte en godvrezende mensen, en door de dingen die ik heb gezien en gehoord, ben ik er ten volle van overtuigd dat de schaarste in Engeland even groot is als die in Egypte tijdens de zeven vette jaren.

De gewetensvolle boer die zijn koren wil verkopen en de kleine boer die het moet verkopen, staan op iedere markt naast de monopolist. De rijke, welgedane boer en zij die God niet vrezen en geen mens ontzien, willen niets verkopen. "Wie koren inhoudt, die vloekt het volk," Pred. 11:26. Als de molenaar het koren in handen krijgt, geeft hij - als het gerucht waar is en het brood dat wij dagelijks eten, bewijst dat het waar is - u een mengsel van bonen, haver, gerst, erwten en rogge.

Dit is rondverteld door sommigen die in de molen werken en is in Londen verteld door de wagenmenners. Zo betaalt u 18 of 20 shilling voor zwijnendraf. 'Zou Ik over die dingen geen bezoeking doen? spreekt de HEERE. Of zou Mijn ziel zich niet wreken aan zulke verdrukkers als deze mensen zijn?' Jer. 5:9. Hij zal deze mensen vroeg of laat bezoeken, want Hij heeft hen in de boeken vervloekt en in de perkamenten verdoemd.

Vorige zomer, vlak voor de oogst, overwoog een zekere man uit Sussex, die waarschijnlijk een vreselijke hongersnood voorzag, verschillende dingen om zo dit kwaad te voorkomen. Hij ging aan de slag om een brood van rogge en tarwe te maken. Hij at het zelf en daarna nam hij het mee naar een grote stad, waar ik veel kennissen heb en bood het zelfs aan welgestelde mensen aan. Sommigen vonden het lekker, anderen niet. De mesten vonden het echter een goede noodoplossing en waren van mening dat iedereen beter dit brood kon eten dan bezwijken op straat. Toen de oogst werd binnengehaald en het nieuwe koren op de markt begon te komen, bleek deze man vijf zakken oude tarwe te hebben. Voor de oogst zouden ze, naar ik geloof, wel veertig pond per baal hebben opgebracht, maar nu brachten ze niets op en kreeg de verkoper er niets voor. Zo was hij zo vriendelijk om een bijdrage te leveren aan het ontstaan van een kunstmatige hongersnood. Toen de ziekte - mede door zijn toedoen - was uitgebroken, probeerde hij een medicijn te vinden. Vanwege deze laatste daad werd deze heer van de heidenen een weldoener genoemd.

Gisteren kreeg ik bezoek van een arme, godvrezende man. Hij heet Coston en komt uit Woking in Surrey. Hij is een broer van één van de zes studenten die enige jaren geleden naar Amerika gingen. Jarenlang heeft hij op verschillende plaatsen in het land gewerkt in de landbouw en de veeteelt. Hij

heeft een vrouw en vijf kinderen. Ik vroeg hem of het er enigszins op leek dat er in enig deel van het land, waar hij was geweest, schaarste was. Hij zei: Nee, niet in enig opzicht. Ik vroeg hem wat hij per bushel meel betaalde. Hij zei dat het slechtste meel achttien shillingen kostte. Maar hij zei me ook dat hij al acht maanden niets meer had gegeten wat van tarwe was gemaakt en niets dan gerst had gekocht. Ik vroeg hem wat zij hem daarvoor lieten betalen. Hij zei: vorige week gaf ik negen shillingen per bushel en het was slecht spul, maar meneer Hodd zei me dat het volgende week tien shillingen zou kosten.

Dit is de dank die we *de Vader van alle barmhartigheid en de God van alle vertroosting* betalen voor de grootste gersteoogst die ooit de heuvels en de valleien van Groot-Brittannië bedekte. God heeft overvloed gegeven en de mensen veroorzaken een hongersnood. Zo weerklinken de smeekbeden van de Egyptenaars om brood zonder ophouden in de oren van de Heere, de God Zebaoth. Maar waar is Jozef, waar is Zafnath Paâneah, die geheimen openbaart en het land redt? De Erfgenaam van alle dingen is aan de rechterhand van God. Doe uw gebeden over deze zaak tot Hem opklimmen. U wordt hiertoe aangemoedigd door de boeken en de perkamenten.

Een onderdrukker is buitengesloten van het heerlijke zicht op de hemel. "Die het gewin der onderdrukkingen verwerpt; die zijn handen uitschudt, dat zij geen geschenken behouden, die zal in de hoogten wonen. Uw ogen zullen de Koning zien in Zijn schoonheid; zij zullen een ver gelegen land zien," Jes. 33:15-17. Dit is de taal van de boeken, en de perkamenten zeggen u dat u uw smeekbeden bekend moet maken bij God en dat u nooit tevergeefs zult bidden.

Zo lezen we in de boeken: "Om de verwoesting der ellendigen, om het kermen der nooddruftigen, zal Ik nu opstaan, zegt de HEERE; Ik zal in behoudenis zetten, die hij aanblaast," Ps. 12:6.

Uw niet aflatende gebeden zullen de komst en de wederoprichting van het Koninkrijk van de grote Messias bespoedigen.

Het eerste werk dat verricht zal worden bij Zijn verschijning zal zijn het wreken van de armen en ellendigen door de volkomen vernietiging van dit werktuig van de duivel, namelijk de verdrukking. *Door deze goedgunstige daad zal de Koning van Sion Zijn roem verspreiden van pool tot pool, als alle inwoners van de aarde Zijn regering blij zullen begroeten, Zijn verschijning zullen zegenen en hun grote Verlosser zullen verwelkomen.* Zo lezen we in de boeken: "Hij zal de ellendigen des volks richten; Hij zal de kinderen des nooddruftigen verlossen, en de verdrukker verbrijzelen. Zij zullen U vrezen, zolang de zon en maan zullen zijn, van geslacht tot geslacht. In Zijn dagen zal de rechtvaardige bloeien, en de veelheid van vrede, totdat de maan niet meer zij. Zijn Naam zal zijn tot in eeuwigheid; zolang als er de zon is, zal Zijn Naam van kind tot kind voortgeplant worden; en zij zullen in Hem gezegend worden; alle heidenen zullen Hem welgelukzalig roemen," Ps. 72:4, 5, 7, 17.

Onder dit verschrikkelijke juk van de verdrukking en deze door de mensen veroorzaakte hongersnood lieten sommigen zich door hun nood uitdrijven tot openlijke opstand tegen het gezag. Zo voegden ze zonden aan hun zonden toe. Deze opstand wordt streng verboden in de boeken en veroordeeld in de perkamenten.

Deze satanische onderdrukking vond plaats onder de regering van één van de beste koningen die ooit leefden en onder de wijste die ooit regeerde. David en Salomo klagen er allebei over. Hoewel ze allebei soevereine vorsten waren, konden ze hier geen van beide een eind aan maken. In Davids dagen had de duivel een geheime raad van deze plannensmeders. "Hun ogen puilen uit van vet; zij gaan de inbeeldingen des harten te boven. Zij mergelen de lieden uit, en spreken boselijk van verdrukking; zij spreken uit de hoogte. Zij zetten hun mond tegen de hemel, en hun tong wandelt op de aarde. Daarom keert zich Zijn volk hiertoe, als hun wateren eens vollen bekera worden uitgedrukt," Ps. 73:7-10. Als u wilt weten wat er in de boeken wordt bedoeld met "wateren eens vollen bekera," vindt u dit in de perkamenten uitgelegd. "Doch die rijk willen worden, vallen in verzoeking, en in de strik, en in vele dwaze en schadelijke begeerlijkheden, welke de mensen doen verzingen in verderf en ondergang. Want de geldgierigheid is een wortel van alle kwaad," 1 Tim. 6:9, 10.

Salomo klaagt over deze zonde die een "bewijs des verderfs," is. "Daarna wende ik mij, en zag aan al de onderdrukkingen die onder de zon geschieden; en ziet, er waren de tranen der verdrukten, en dergenen die geen trooster hadden; en aan de zijde hunner verdrukken was macht, zij daarentegen hadden geen vertrooster. Dies prees ik de doden die alrede gestorven waren, boven de levenden,

die tot nog toe levend zijn," Pred. 4:1, 2. De verdrukte verkeert hier in dezelfde staat als de verdrukker: hij mist de genade van God. Geen van beide had een trooster. De ene wordt geplaagd door magerheid van ziel en de andere door magerheid van ziel en lichaam. Zo verdrukte de arme de arme, wat is als een striemende regen die geen voedsel brengt.

Maar geloofd zij God, zo is het niet met ons. "Gij hebt vreugde in mijn hart gegeven, meer dan ter tijd, als hun koren en hun most vermenigvuldigd zijn," Ps. 4:8.

Het was het geschrei van Israël onder dit juk, dat de God van Abraham vanuit de derde hemel in de braambos deed neerdalen. "En nu, zie, het geschrei der kinderen Israëls is tot Mij gekomen; en ook heb Ik gezien de verdrukking, waarmede de Egyptenaars hen verdrukken. Zo kom nu, en Ik zal u tot Farao zenden, opdat gij Mijn volk de kinderen Israëls uit Egypte voert," Ex. 3:9, 10. Wat was de vrucht van deze verdrukking voor hen? Wel, ze kregen de tien ergste plagen die ooit over een volk kwamen: het sterven van de eerstgeborenen, de verwoesting en de ondergang van hun land en het verzinken van Farao en zijn hele leger in de Rode Zee.

Als God wil dat een mens de maat van zijn ongerechtigheid spoedig zal volmaken, geeft Hij hem gewoonlijk over aan de lusten van zijn eigen hart en dan raken zijn oog en hart nooit verzadigd. Zo gaf Hij Farao aan zichzelf over, zo gaf Hij Nabal aan zichzelf over en zo geeft Hij allen aan zichzelf over die Zijn volk verbrijzelen en de aangezichten der ellendigen vormalen Jes. 3:15. Zo geeft Hij ook hen aan zichzelf over wier zielen nieuwe plannen tot onderdrukking smeden, terwijl zij werken in dienst van God. "Maar de gezangen des tempels zullen te dien dage huilen, spreekt de Heere HEERE; vele dode lichamen zullen er zijn, in alle plaatsen zal men ze stilzwijgend wegwerpen. Hoort dit, gij, die de nooddrufte opslokt! en dat om te vernielen de ellendigen des lands, zeggende: Wanneer zal de nieuwe maan overgaan, dat wij leeftocht mogen verkopen? En de sabbat, dat wij koren mogen openen? Verkleinende de efa, en de sikkel vergrotende, en verkeerdelijk handelende met bedrieglijke weegschalen; dat wij de armen voor geld mogen kopen, en de nooddrufte om een paar schoenen; dan zullen wij het kaf van het koren verkopen. De HEERE heeft gezworen bij Jakobs heerlijkheid: Zo Ik al hun werken in eeuwigheid zal vergeten!" Amos 8:3-7. Als een mens wordt overgegeven aan zijn eigen lusten, is dit één van de ergste oordelen van God in het land der hoop. "Want een onbarmhartig oordeel zal gaan over degene die geen barmhartigheid gedaan heeft; en de barmhartigheid roemt tegen het oordeel," Jak. 2:13.

Zij die aan het roer staan, hebben zich ingespannen om deze zielsverwoestende zonde uit te roeien. Het is echter te vrezen dat veel landbezitters hun zinnen gezet hebben op een grotere opbrengst van hun oogst. Daarom zullen ze niet geneigd zijn om zich te verzetten tegen een kwaad dat koren op hun molen brengt.

"Des rijken goed is de stad zijner sterkte, en als een verheven muur in zijn inbeelding," zegt Salomo Spr. 18:11. Hij voegt hier echter aan toe: "De wijze beklimt de stad der geweldigen, en werpt de sterkte huns vertrouwens neder," Spr. 21:22. Dit wordt verricht door het gebed, want er zijn geen muren, geen bolwerken, geen menselijke verdrukken, ja zelfs geen duivelen die bestand zijn tegen het gebed des geloofs. "Roept Mij aan in de dag der benauwdheid; Ik zal er u uithelpen, en gij zult Mij eren," Ps. 50:15. Dit is de taal van de boeken en de perkamenten zeggen hetzelfde. "Alle dingen zijn mogelijk degene, die gelooft," Mark. 9:23.

Zij die in opstand komen tegen de machten die over hen zijn gesteld, denken dat zij de macht hebben om deze wortel van alle kwaad uit te roeien en de verdrukker te verbrijzelen. Dit is echter iets wat alleen de Koning der koningen kan doen en Hij heeft beloofd het te zullen doen. De verdrukten moeten er echter om roepen en bidden. Rijpt Mij aan en Ik zal u uithelpen. "De goden zult gij niet vloeken, en de oversten in uw volk zult gij niet lasteren," Ex. 22:28. "Door Mij regeren de koningen, en de vorsten stellen gerechtigheid. Door Mij heersen de heersers en de prinses, al de rechters der aarde," Spr. 8:15, 16. Dit is geopenbaard in de boeken en in de perkamenten. "Er is geen macht dan van God en de machten die er zijn, die zijn van God geordineerd. Alzo dat die zich tegen de macht stelt, de ordinantie van God wederstaat; en die ze wederstaan, zullen over zichzelf een oordeel halen," Rom. 13:1, 2. Er is onder ons volk een groep mensen die al onze muren en bolwerken wil opblazen en Groot-Britannië een akker des bloeds wil maken. En wat hebben ze bewerkt? Helemaal niets. Wat is de reden daarvan? De wil van God; Hij wilde het niet zo. Hebben zij dan Zijn wil niet weerstaan? En hebben ze Zijn macht niet weerstaan? Ja, dat hebben ze en zulke mensen worden in de boeken rebellen genoemd en in de perkamenten veroordeeld.

"Vreest God; eert de koning," 1 Petrus 2:17, luidt het gebod van God aan al Zijn kinderen. De regering die over ons gesteld is, beschermt ons als wij onze God dienen en zal niet toestaan dat wij door iemand lastig worden gevallen. We hoeven niet bang te zijn voor deze macht, als we het goede doen, want dan zullen we lof van haar hebben. "Want de oversten zijn niet tot een vreze de goede werken, maar de kwade," Rom. 13:3. Opstand tegen God, het weerstaan van Zijn wil en inzettingen en het kwaad spreken van hoogwaardigheidsbekleders zal nooit voorspoed brengen over een land of troost schenken aan het geweten. Dit kunnen we bewijzen uit de boeken en de perkamenten.

Dit is een vastgestelde dag van vasten en gebed. Moge God geven dat we dankbaar zullen zijn voor onze grote voorrechten en voor de hoop op de grote erfenis die Hij ons gegeven heeft. Moge Hij geven dat we het welzijn van de koning én het land zouden zoeken en dat we ons allemaal zouden verenigen in het gebed tot God, en dat dagelijks, om te vragen of het Hem mocht behagen om naar Zijn belofte de armen en ellendigen te gedenken en om Christus' wil de verdrukker te verbrijzelen.

Gisteravond hoorde ik van een zekere boer, nog geen zeventig mijl van Londen, die nu vijfenzeventig mud tarwe heeft. Dat zou nu, denk ik, bijna 2000 shilling opbrengen. Maar, zou iets voor de Heere te wonderlijk zijn? Hij zegt: "Mijn is het koren, de wijn, de olie, de wol en het vlas,". "Want al het gedierte des wouds is Mijn, de beesten op duizend bergen. Ik ken al het gevogelte der bergen, en het wild des velds is bij Mij," Ps. 50:10, 11. Maak uw verzoek dan bij God bekend. Dit is onze deur der hoop in de vallei van Achor. Roep Hem dagelijks aan of Hij het geschrei van de ootmoedige gedenken wil en de verdrukker niet vergeten zal. Wees ook waakzaam en u zult hier niet lang in hoeven te volharden. Dan zult u de vrucht en de uitwerking ervan zien. Door de goede hand van mijn God over mij, zal ik u dagelijks ontmoeten voor de troon der genade in het opdragen van deze zaak. De boeken sporen u ook aan om dit te doen.

"Ik zal verhoren, spreekt de HEERE; Ik zal de hemel verhoren, en die zal de aarde verhoren. En de aarde zal het koren verhoren, mitsgaders de most en de olie; en die zullen Jizreël verhoren," Hos. 2:20, 21. "Maar zoekt eerst het Koninkrijk Gods en Zijn gerechtigheid, en al deze dingen zullen u toegeworpen worden," Matth. 6:33. Bid uw hemelse Vader dagelijks om uw dagelijks brood. Doe dit ernstig en in het verborgen en Hij Die in het verborgen ziet, zal het u in het openbaar vergelden. Dit is beloofd in de perkamenten. Maak hier ernst mee. "Men moet altijd bidden, en niet vertragen," Luk. 18:1. Houd aan, "want te zijner tijd zullen wij maaïen, zo wij niet verslapen," Gal. 6:9.

Moge de goede Geest u helpen in uw zwakheden, moge de grote Advocaat uw zaak bepleiten en moge de Vader van alle barmhartigheid uw gebeden horen en verhoren naar Zijn eigen belofte in Christus Jezus, die geopenbaard is in de boeken en de perkamenten. Moge Hij dit doen tot eer van Zijn Naam en tot uw tijdelijk en eeuwig welzijn. Amen, ja amen.

13. Een beschrijving en een rechtvaardiging van de dienstknecht des Heeren

En een dienstknecht des Heeren moet niet twisten, maar vriendelijk zijn jegens allen, bekwaam om te leren, en die de kwaden kan verdragen; met zachtmoedigheid onderwijzende degenen, die tegenstaan. 2 Timothéüs 2:24, 25

De apostel richt deze brief en de vorige aan Timothéüs, die hij zeer lief schijnt te hebben “met innerlijke bewegingen van Jezus Christus” (Filipp. 1:8). Hij noemt hem zijn zoon in het geloof en dat niet alleen omdat hij hem in de banden van het Evangelie heeft geteeld, want in dit opzicht heeft hij veel zonen. Het is echter ook omdat er in hem zoveel van het geestelijke beeld en de hemelse gelijkenis van zijn vader gevonden wordt: “Ik hoop in de Heere Jezus Timotheüs haast tot u te zenden. Want ik heb niemand, die even alzo gemoed is, dewelke oprecht uw zaken zal bezorgen” (Filipp. 2:19, 20). Bovendien is dit vanwege zijn plichtsgetrouwheid, de ijver waarmee hij Paulus diende en zijn bereidheid om zijn eerbiedwaardige meester in het woord en het werk des Heeren bij te staan. “En gij weet zijn beproeving, dat hij, als een kind zijn vader, met mij gediend heeft in het Evangelie” (Filipp. 2:22). Tenslotte lijkt Timotheüs ook een innige genegenheid te koesteren voor zijn oude vader in het geloof, van wie hij zelden met droge ogen kon scheiden. “Ik dank God, Wie ik dien van mijn voorouderen aan in een rein geweten, gelijk ik zonder ophouden uwer gedachtig ben in mijn gebeden nacht en dag. Zeer begerig zijnde om u te zien, als ik gedenk aan uw tranen, opdat ik met blijdschap moge vervuld worden” (2 Tim. 1:3, 4).

Toen de apostel deze brief schreef, moest hij weldra afscheid gaan nemen van de wereld en van zijn zeer geliefde zoon. De brief is geschreven vlak voor Paulus voor de tweede keer gebracht werd voor keizer Nero, waar hij werd gevonnen. Hij verloor zijn hoofd, maar niet zijn Verbondshoofd. Paulus was zich ervan bewust dat zijn heengaan Timothéüs zeer zou ontroeren. Als hij die zo lang op de bres had gestaan voor het Evangelie werd weggenomen, zou de tweede bevelhebber vooraan komen te staan, in het heetst van de strijd.

Daarom beïjvert Paulus zich om Timothéüs te vertroosten, raad te geven en te waarschuwen. Hij brengt hem op de hoogte van de aanstaande gebeurtenissen, geeft hem raad, onderwijst en bemoedigt hem.

Hij troost hem door te spreken over het ongeveinsde geloof dat in hem woont en dat eerst gevonden werd in zijn grootmoeder en moeder. Paulus is ervan overtuigd dat het ook in hem woont. Hij zegt hem dat God hem niet de geest der vreesachtigheid maar de geest der kracht heeft gegeven om hem te ondersteunen en te versterken en dat Hij hem de geest der liefde heeft geschonken om hem in de ruimte te stellen, te lokken en aan te sporen en de geest der gematigdheid om hem hemelsgezind te houden en standvastig en moedig voor de waarheid te doen strijden. Hij raadt hem om zich het getuigenis des Heeren, of het Evangelie dat de Heere Zelf had gebracht, niet te schamen. Hij vraagt hem zich ook niet te schamen voor Paulus, de gevangene des Heeren, die dan gevangen zit om wille van de Naam en het Woord des Heeren, en een goed geweten jegens hem te houden.

Hij vermaant hem om deelgenoot te worden van de banden van het Evangelie, of de wreedheid waarmee mensen of duivelen, onder Gods toelating, hen die het Evangelie trouw blijven, zullen bezoeken, wetende dat hij met Christus zal heersen als hij met Hem zal lijden.

Hij waarschuwt hem om zich te wachten voor Alexander de kopersmid, die hem veel kwaad had gedaan en Paulus en zijn Evangelie zeer had tegengestaan. Ik denk dat dit heeft plaatsgevonden voor de rechtbank van Nero. Hij waarschuwt hem om hen die kittelachtig van gehoor zijn en de mond vol hebben van de waarheid, niet te behagen. Zij zullen zich veel leraars vergaderen om hun oren te strelen, maar niemand zal hen lang kunnen behagen.

Hij openbaart hem dat er een tijd zal komen dat de mensen de gezonde leer niet zullen verdragen, dat velen liefhebbers van zichzelf zullen zijn en iedere getrouwe dienstknecht die de Heere toebehoort, zullen benijden als hij hen naar de kroon steekt.

Ze zullen hebzuchtig zijn en zich meer richten op de schapenvachten dan op de kudde, op het verkrijgen van veel goederen - zonder de hulp van de Voorzienigheid - dan op het goede voor de zielen. Ze zullen zich beroemen op hun eigen verdienste en vleselijke kennis, ze zullen trots zijn, de armen en ongeletterden verachten en proberen de hartstochten van de verdorven natuur te

beïnvloeden door sluwe listen en de ijdele woorden van welsprekendheid. Ze zullen ondankbaar zijn voor hetgeen ze met hun dagelijks werk verdienen en hun hart en hun leven zullen onheilig zijn. Ze zullen geen natuurlijke genegenheid hebben voor degenen die hen in luister overtreffen. Ze zullen verbondsbrekers zijn, die zweren en beloven dat ze de leer des Heeren zullen prediken en dan Arminianen worden. Ze zullen anderen vals beschuldigen door te zeggen dat ze antinomialen zijn, terwijl ze zelf niets anders zijn. Ze zullen niet ingetogen leven en ze zullen zich liever bezig houden met oude weduwen en hun zakken, dan zielen voorbereiden om hen aan Christus voor te stellen of hen rijk te maken in het geloof. Ze zullen vurige tegenstanders zijn van de ongeletterde mensen die God uitzendt en verachters van hen die door de Heilige Geest zijn vernieuwd. Ze zullen verraders zijn die de helft van de waarheden van de Bijbel zullen verloochenen om overladen te worden met de toejuichingen van de mensen. Ze leggen hun geweten het zwijgen op en geven het over aan het oordeel om liefdevolle mensen of mannen van gematigde principes genoemd te worden. Ze zijn woest en eigenzinnig; ze strijden niet tegen dwalingen of ter verdediging van de waarheid, maar ze bekampen anderen om hun eigen eer. Hoe kunnen zij geloven die eer van anderen ontvangen en niet de eer die alleen van God ontvangen wordt?

Ze zijn hooggevoelend, ze gebruiken graag hoogdravende en gezwollen woorden om de wereldwijzen te behagen, om farizeeërs naar de mond te praten, om huichelaars te bekoren en de eenvoudigen te bedriegen met ijdele, opgeblazen woorden. Ze vertonen zich graag met veel pracht, ze passen hun kleding aan de tijd van het kerkelijk jaar aan. Ze leiden een voornaam leven en proberen zo aansluiting te vinden bij mensen uit de hoogste standen van de maatschappij, terwijl ze zich niet zo willen verlagen dat ze omgaan met mensen uit de laagste standen van het leven. Ze koesteren meer liefde voor het genot dan ze God liefhebben. Ze kunnen twee uur achter elkaar meerstemmige liedjes spelen op de klavecimbel en daarna de preekstoel beklimmen om te prediken tegen de partijgeest en alles wat ze zeggen met de snaren van hun instrument bewijzen. Ze hebben een gedaante van godzaligheid, ze willen de geleerde en geachte priester nabootsen, ze gebruiken liturgieën omdat ze geen geestelijke zaken kunnen bespreken, ze ontkennen de kracht Gods in anderen en spreken over enthousiasme en antinomialisme om de genade Gods, de dienstknechten van God en de Goddelijke inspiratie veracht te maken. Paulus verzoekt zijn zoon om zich van zulke mensen af te keren, opdat ze hem niet tot zonde zouden brengen. Ze gaan in het verborgen de huizen binnen, zetten mensen op tegen de dienstknechten van God, zoals degenen die uit de besnijdenis waren ook deden. Ze brachten hele huisgezinnen in beroering: ze leerden een beetje Latijn, Grieks en Hebreeuws, maar kwamen nooit tot de kennis der waarheid, zoals deze is in Christus Jezus.

Paulus raadt zijn zoon om alle jeugdige lusten te vlieden en te staan naar gerechtigheid in hart en leven en naar het geloof, het voorwerp van het geloof, de behouding van de leer des geloofs, de genade van het geloof, de beoefening van het geloof en het leven uit het geloof. We moeten in de eerste plaats staan naar liefde tot God, tot Zijn kinderen, die de voorwerpen van Zijn liefde zijn en tot allen die de Heere Jezus liefhebben in oprechtheid en waarheid, We moeten ook staan naar vrede met hen die God aanroepen uit een rein hart, maar niet naar vrede met hen die de Heere aanroepen om hun laster, spot en boosheid te zegenen.

Hij onderwijst hem door hem mee te delen dat er in een groot huis, zoals in de kerk van God, niet alleen gouden vaten zijn. Dat wil zeggen: er zijn niet alleen vaten der barmhartigheid met een kostbaar en beproefd geloof en vaten van zilver, gereinigd en wit gemaakt. Er zijn ook houten vaten: onvruchtbare bomen, dorre stukken hout, belijders zonder vrucht en verdorde takken, die alleen maar als brandhout kunnen dienen. Tenslotte zijn er ook aarden vaten, die geen Goddelijke schat bevatten, vaten ter onere. “Indien dan iemand zichzelf van deze reinigt, die zal een vat zijn ter ere, geheiligd en bekwaam tot gebruik des Heeren, tot alle goed werk voorbereid” (2 Tim. 2:21).

Paulus spoort zijn zoon aan om te tonen dat hij aangenaam is bij God, opdat de mensen zouden zien dat hij Gode aangenaam was, een arbeider die niet beschaamd hoefde te zijn, die het Woord der waarheid recht sneed, die sprak over de wet en het Evangelie, over Gods kind en de zondaar en die een deel gaf aan zeven, ja ook aan acht (Pred. 11:2). Hij moest een deel geven aan de kerk van God en aan de synagoge van de satan door het hemelse huisgezin te weiden met melk en vlees en de verharde huichelaar met oordeel (Ezech. 34:16). Tot zover de inleiding op onze tekst. Ik zal nu de woorden overdenken in de volgorde waarin ze voor me liggen. De inleiding op onze tekst luidt: “En verwerp de vragen, die dwaas en zonder lering zijn, wetende, dat zij twistingen voortbrengen.” De tekst zelf luidt als volgt: “En een dienstknecht des Heeren moet niet twisten, maar vriendelijk

zijn jegens allen, bekwaam om te leren en die de kwaden kan verdragen. Met zachtmoedigheid onderwijzende degenen, die tegenstaan” (2 Tim. 2:23-25).

Ik zal deze woorden op de volgende wijze proberen te behandelen.

- I. Een beschrijving van de dienstknecht des Heeren in tegenstelling tot hen die zichzelf zo noemen of ten onrechte zo genoemd worden door anderen.
- II. U tonen wat niet en wat wél bedoeld wordt met het woord ‘twisten’ in onze tekst of een beschrijving geven van een wettige en een onwettige strijd.
- III. U tonen hoe vriendelijk hij moet zijn en hoe mensen van allerlei rang en stand dit in meerdere of mindere mate zullen proberen na te volgen.
- IV. U een beschrijving geven van zijn bekwaamheid of geschiktheid om te leren en de onbekwaamheid van hen die beweren dat werk te mogen doen en de redenen vermelden waarom dit zo is.
- V. Spreken over zijn geduld en een beschrijving geven van hen die zijn geduld doen opraken.
- VI. Een beschrijving geven van de geestelijke zachtmoedigheid waarover onze tekst spreekt en aangeven waarin deze verschilt van de liefde van de huichelaars.
- VII. Tenslotte, aantonen wie met deze zachtmoedigheid moeten worden benaderd, namelijk degenen die tegenstaan.

I. Een beschrijving van de dienstknecht des Heeren in tegenstelling tot hen die zichzelf zo noemen of hen die ten onrechte zo worden genoemd door anderen

Ten eerste. Niet allen die de Heere Meester noemen zijn Zijn dienstknechten. Judas noemde Hem zo en toch was hij een duivel. Tenslotte voer zijn meester, de duivel, in hem en openbaarde zo aan allen wiens dienstknecht hij was. Hij was niet verstoken van liefde voor zichzelf en deed ogenschijnlijk goede werken. Hij bestrafte de Zaligmaker en de arme Maria; de laatste omdat zij olie verspilde en de Eerste omdat Hij dat toestond. Zo wendde hij grote liefde tot de armen voor, maar was hij slechts uit op geld. Daarom liet de Onderzoeker der harten hem de beurs dragen of het gemeenschappelijke bezit beheren. Dat deed hij, maar niet om de arme volgelingen te helpen en de reiskosten van het gevolg van de Heere te betalen als een goede dienstknecht des Heeren. Hij werd een dief, zorgde dat hij een buidel kreeg voor zichzelf, liet Gods kinderen verhongeren en verkocht de Heer des huizes voor dertig zilverlingen om zich zo, zonder de hulp van de Voorzienigheid, goederen te verwerven en zo te voorkomen dat hij zonder buidel of male moest gaan preken.

In de tweede plaats zijn zij niet allen de dienstknechten des Heeren, die Hem met die naam aanspreken. Velen zullen in die grote dag tot Hem zeggen “Heere, Heere”, maar zij zullen geen plaats krijgen onder Gods kinderen. Het is waar dat niemand Jezus de Heere of zijn Heere kan noemen met het getuigenis van een goed geweten dan door de Heilige Geest. Toch heeft de wortel van alle kwaad, de liefde tot het geld, de dienstknechten van de satan ertoe gebracht om Hem zo te noemen, terwijl de Schrift en hun geweten hen de leugen in het aangezicht deden vliegen. Bileam zei tot de dienstknecht van Balak: “Wanneer Balak mij zijn huis vol zilver en goud gawe, zo vermocht ik niet het bevel des HEEREN mijns Gods te overtreden, om te doen klein of groot” (Num. 22:18). Zijn wil en begeerte brachten hem er echter toe om de Almachtige zevenmaal met een zevenvoudig offer te verzoeken. We weten heel goed dat hij zichzelf en de erfenis van de hemel aan de duivel verkocht zou hebben in ruil voor een onafhankelijk leven. Waarom probeerde hij anders zo vaak Balak te bekoren als hij de duivel niet wilde dienen? Waarom zocht hij anders de hulp van de duivel en leunde hij op zijn arm voor wijsheid, hulp en leiding? Terwijl hij hartelijke genegenheid toonde voor Balak en het overspelige nageslacht van Lot, moest hij toch erkennen dat “God geen man is, dat Hij liegen zou”, zoals hijzelf of, “eens mensen kind, dat het Hem berouwen zou” om Israël te zegenen, zoals hijzelf hartelijk bedroefd kon zijn dat hij zo lang had gewerkt voor zo’n kleine verdienste.

Het is waar dat hij iets wist van de heilige wet van God en van Gods haat jegens de zonde. Dat blijkt uit de raad die hij aan Balak gaf, namelijk om een valstrik te maken voor Israël om hen in de zonde te verstrikken en de toorn van God over hen te brengen, zoals er staat geschreven: “Ziet, deze waren, door de raad van Bileam de kinderen Israëls om oorzaak der overtreding tegen de HEERE te geven, in de zaak van Peor; waardoor die plaag werd onder de vergadering des HEEREN” (Num. 31:16). Ook had Bileam iets van de Zaligmaker gezien. De arme ezel waarop hij

reed, had de Engel des verbonds gezien en het vlammeende zwaard der gerechtigheid dat uitgetrokken was tegen haar berijder. Dit is meer dan de helft van onze huidige evangelisten (die ten onrechte zo genoemd worden) hebben gezien. Zij wandelen hun eigen geest na en hebben niets gezien (Ezech. 13:3, Eng. vert.). Bileam had ervaren dat zijn ogen geopend werden. Hij had het zwaard der gerechtigheid gezien in zijn visioenen van God en was buiten zinnen geraakt toen hij dit zag. Hij zag de ster Jakobs, de verwoesting van Moab, de ondergang van Amalek, de overwinning van Israël en de heerlijke dood der rechtvaardigen en begeerde dat zijn einde zou zijn als dat van hen. Maar zijn liefde voor Moab en zijn begeerte naar geld voerden de boventoon, Hij gaf Balak de raad een struikelblok te werpen op de weg van

de kinderen Israëls. In zijn hart had hij het loon der ongerechtigheid lief. Zo maakte het zwaard van Israël een eind aan zijn begeerte en liefde voor liet geld. Dit bracht hem in het gezelschap van de tovenaars, wier bezweringen hij zo vaak had gezocht door gebed en offerande.

Iemand kan de gave hebben om te dienen en daardoor zeer veel lof oogsten en luisteraars trekken. Hoe deze gave ook ten nutte van de kerk is, om het meel te zuiveren en het kaf van het koren te scheiden of de huichelaars van de rechtvaardigen, we weten dat zij die lopen voor ze gezonden zijn, het volk gans geen nut zullen doen (Jer. 23:32). Ze worden bronnen genoemd waar geen water uit geput kan worden, omdat er geen water in staat. Ze worden wolken genoemd, vanwege hun voorname en gewichtige manier van optreden. Er is echter geen water voor de dorstige en er zijn geen stromen water voor het dorre, want ze zijn als wolken zonder regen. Ze worden muziekinstrumenten genoemd en er zijn geen instrumenten die meer geluid voortbrengen dan zij. Hun spel gaat echter niet gepaard met levendmakende kracht, want ze zijn instrumenten die geen levendmakend geluid voortbrengen, zodat geen enkele geestelijke soldaat weet wat er op de fluit wordt gespeeld of op de harp wordt getokkeld. Als het geluid onzeker is, wie kan zich dan gereed maken voor de strijd? Ze worden sterren genoemd, net als de zeven engelen van de zeven gemeenten, maar geen vat der genade kan aan de hand van deze sterren zijn koers bepalen. Ze weten niets van de Dagster of de Morgenster noch van Hem Die het Zevengesternte en de Orion maakt en de schaduw van de dood in de morgenstond verandert.

Ze worden *wandelende sterren* genoemd en vergeleken met de vreselijke dampen die de stralen van de zon doen opstijgen uit de moerassen van de aarde. Ze worden met hun misleidende stralen door de nachtelijke dampen van de atmosfeer ter aarde geworpen.

Ze worden *lampen* genoemd die anderen moeten verlichten. Ze gaan echter altijd uit rond middernacht of voor het morgen wordt. Dan zal het middernachtelijk geroep van alle huichelaars weerklinken en dat is geen wonder als ze geen olie in hun vaten hebben. Als zij geen olie voor zichzelf hebben, is het helemaal niet te verwachten dat er olie zal zijn voor ellendige mensen die in de handen van de dieven vallen, namelijk van de satan, de zonde en de dood. Er is geen olie in de vaten om te gieten in de wonden van een bloedend geweten. Er is ook geen nieuwe wijn in deze oude zakken voor hen die benauwd van hart zijn. Hun lampen zijn uitgegaan. Er is geen vreugdeolie voor treurigheid en nog veel minder kan het gewaad des lofs gebracht worden voor een benauwde ziel.

Hoe deze gaven ook gebruikt mogen worden om ongevoelige gewetens te doen wakker schrikken of de kerk van God te reinigen van luchthartige, ijdele en onnutte huichelaars, het is duidelijk dat hun uiteindelijk niets dan het oordeel wacht, of ze nu gebruik maken van hun talent of pond, of het verbergen in een doek. Als de vorst een geschenk geeft aan een van zijn knechten, zal dat zonder twijfel in het jubeljaar tot de vorst wederkeren (Ezech. 46:17). De dienstknecht blijft niet voor altijd in het huis, maar de erfenis zullen de zonen hebben (Ezech. 46:16). De zoon blijft altijd in het huis.

Sommige van deze dienstknechten zullen zeker de Meester Zelf beschuldigen in die grote dag, omdat Hij niet genoeg liefde betoont. Iemand zegt: "Hier, is Uw pond, dat ik in een zweetdoek heb bewaard." Deze heer heeft schijnbaar dames bediend of geholpen bij buffetten. Hij beschuldigt zelfs zijn Meester. Ik wist dat "Gij een straf mens zijt", een slecht mens zonder liefde, "gij neemt weg, wat gij niet gelegd hebt, en gij maait, wat gij niet gezaaid hebt" (Luk. 19:21). U ziet dat deze man twistte over de liefde, hoewel hij erkende dat de Heere nooit iets in zijn hart had gezaaid of gemaaid. Dit maakt duidelijk dat zij die de meeste ophef maken over wereldomvattende liefde, het verst verwijderd zijn van de genade. De Zaligmaker geeft hem antwoord met zijn eigen argument. "Gij wist, dat ik een straf mens ben, nemende weg, wat ik niet gelegd heb, en maaiende, wat ik niet gezaaid heb." U zou des te voorzichtiger gehandeld moeten hebben, omdat u met zo'n strenge

Meester te doen had. “Zo moest jij dan mijn geld de wisselaren gedaan hebben.” Hij houdt vast aan de oude profetie als de Vorst des Vredes, Die zijn geschenk in het jubeljaar terug zou ontvangen. Daarom voegt Hij eraan toe: “En ik, komende, zou het mijne wedergenomen hebben met woeker” (Matth. 25:27). Hij zegt echter niets over het aannemen van de dienstknecht die het geschenk, het pond of talent, ontvangen had. Deze mensen worden dienstknechten genoemd, maar geen van hen behoort tot de dienstknechten die in onze tekst worden bedoeld. Zij zijn dienstknechten van de wet, van de zonde en van de Mammon, hoewel ze stoutmoedig de Heere Jezus hun Meester, Heere en God noemen.

Er zijn anderen, die luisteren naar het Woord van God om zo te leren spreken over de dienst van God. Omdat er geen werk in hun hart is waar ze acht op moeten slaan, verkrijgen ze grote bekwaamheid in het gebruik van het hoofd en de tong. Ze leren in het openbaar te bazelen in het gebed. Ik zeg bazelen, want de Wijsheid noemt hen dwazen van lippen, die zullen vallen (Pred. 10:10). Zij zullen God voor anderen proberen aan te roepen in het openbare gebed, nog voor zij voor arme gekwelde en beproefde zielen vragen voor zichzelf durven te bidden of de taal van de tollenaar op

de lippen durven te nemen en zeggen: “O God! wees mij zondaar genadig!” (Luk. 18:13). Dit is een van de kinderen die te wijs is voor dit leven. Eenvoudige mensen die geen ogen hebben en huichelaars die geen gevoel hebben, zijn verwonderd over het geratel van zijn mond, zijn vurige ijver, zijn onverschrokken moed en de vorderingen die hij maakt met de tong, het onbedwingelijke lid van zijn hoofd. Dat is ook geen wonder, want er is geen strijd tussen de duivel en hem. De satan weet, net als wij, dat het Koninkrijk Gods niet bestaat in woorden. Hij is ook niet bang voor de woorden van hen die opgeblazen zijn. Als hij daar bang voor was, zou hij bang zijn voor zijn eigen werk. De gewone werkzaamheden van de dag beginnen hem steeds zwaarder te wegen en hij doet steeds minder. Zijn roeping tot het ambt lijkt duidelijk, hij heeft voldoende gaven voor de preekstoel. Een opknapbeurt, wat lichaamstaal en sommige groteske gebaren zoals een potsenmaker die maakt en die geleerd kunnen worden op sommige tentoonstellingen, bij kwakzalvers of in speelhuizen: hiermee verwacht hij aan alle eisen te voldoen. Maar al te vaak worden deze mensen in de kerk toegelaten door hen die het rijkst zijn en het minst genade bezitten. Sommige armen mogen klagen over gebrek aan bevinding en kracht, maar hun pogingen hebben vaak te weinig effect. De invloedrijkste aanhangers zijn het ermee eens en dat is voldoende. Om zichzelf aangenaam te maken bij zijn vrienden, hoeft de predikant zich alleen maar aan hun stemming aan te passen, de scherpte van het zwaard Gods met een beetje liefde bot te maken, de zonden van zijn beschermers door te vingers te zien en regelmatig bezoeken af te leggen en deel te nemen aan hun onschuldige genoegens. Zo zal hij redelijk zijn brood verdienen. Zoals het volk zal dan de priester zijn. Als er iemand klaagt dat er geen kracht van uitgaat, wordt hij een geestdrijver genoemd. Als hij weggaat en zijn voedsel elders zoekt, heeft hij een partijgeest en wil hij tweedracht veroorzaken. Als hij treurt over de oude, overleden predikant die hen vroeger spijsde, is hij een dweper. Als hij er over klaagt dat er teveel huichelaars in de kerk komen, wordt zijn enghartigheid veroordeeld en wordt hem liefde opgedrongen. Als God zo’n predikant wegneemt en een ander zendt die getrouw is, leeft deze als het ware in een nest met horzels, tot hij al deze boosaardige insecten met vuur heeft verdreven of dit kaf van het koren heeft gescheiden.

In de Schrift wordt zo’n mens *een dienstknecht* genoemd, maar hij is geen dienstknecht van God. Er wordt van hem gezegd dat hij niet de Heere Jezus Christus dient, maar zijn eigen buik. Zulke mensen zijn als de Roomse visser, die begon te studeren en enige vorderingen maakt in de oude talen. Daarom werd hij tot monnik gewijd en daarna tot priester van een belangrijkere orde. Tijdens al deze stadia van vooruitgang, wilde hij echter dat er een net bleef uitgespreid op zijn tafelkleed om hem te herinneren aan zijn eenvoudige afkomst. Dit teken van ongeëvenaarde nederigheid bracht hem steeds hoger. Hij werd kardinaal, maar nog steeds gebruikte hij het net. Tenslotte kwam hij op de stoel der spotters en toen verdween het net. Toen men hem vroeg wat daarvan de reden was, antwoordde hij: “Ik heb het net nu niet meer nodig, want de vis is gevangen”. Hij viste Dm paus te worden en hij wist dat het ijdel was om zijn net opnieuw uit te werpen. Als Demas nu geen deel kan krijgen in de kerk, zal hij tien tegen g n de huidige, boze wereld weer ingaan.

Er is een andere groep dienstknechten, die heel goed dienstknechten van de tijd genoemd kunnen worden. Zij passen hun manier van dienen aan de tijd waarin zij leven aan. Als ze waarschijnlijk terecht zullen komen in een kerk die tamelijk gezond is in het geloof, zullen ze daarnaar handelen, preken wat strijdt met hun eigen gevoelens, de leer die hun hart aanhangt veroordelen en de waarheid die zij verafschuwen voorstaan. De eerste stap die zo’n man neemt, is

dat hij zich een plaats probeert te verwerven in het hart van zijn gemeenteleden. Als hij daar terrein gewonnen heeft, brengt hij wat van zijn oude Arminiaanse leerstellingen naar voren. Als de dwaling te doorzichtig is, bedekt hij deze naakte leugens met het woord genade of een of andere duidelijke waarheid. Als de mensen dit aannemen, komt hij met meer vervloekte leerstellingen, zolang hij maar merkt dat de vermenging van deze zaken effect heeft. Langzamerhand raakt het verstand van deze mensen verduisterd, neemt hun honger naar het Woord af, wordt hun oordeel minder scherp, worden de grote zaken Gods verdonkerd en raken ze verborgen voor hun ogen. Dan leidt hij hen waar hij wil. Als ze hem echter doorzien en beginnen te klagen, zal zijn ijver ontstoken raken en moet hij streng optreden. Dit maakt hem het voorwerp van hun vrees. Omdat ze ontzag hebben voor zijn vrome gelaat en verward worden door zijn spitsvondige redeneringen, moeten ze hun hart en geweten wel voor hem openleggen. Hij neemt daar de plaats in die hem niet toekomt en zo wordt de onafhankelijke en eigenzinnige wil van de hooghartige mens de regel van een ellendig, verdrukt volk in plaats van de geopenbaarde wil van God. Mensen die zo verbijsterd zijn, lijken op een weerhaan: ze worden heen en weer bewogen met allerlei wind van leer. Deze man is geschikt voor ieder gezelschap, iedere vereniging, iedere kansel. Bij tijd en wijle is hij een calvinist, in zijn hart is hij een Arminiaan, soms is hij een volgeling van Baxter en als de omstandigheden dat vereisen, is hij een kerkmens. Zijn talent is een juweel in zijn eigen ogen en wat hij er ook mee doet, zijn talent doet het goed en hij vaart er wel bij. Hij behaagt inderdaad allen in alles, opdat hij daarmee des te meer zou winnen en dat niet voor God, maar voor zichzelf. Deze man wordt in de Schrift een dienstknecht genoemd, maar hij is niet de dienstknecht uit onze tekst, want van de laatste wordt gezegd dat hij een dienstknecht des Heeren is. Zij die preken om de mensen te behagen, kunnen geen dienstknechten van Christus zijn.

Dit brengt ons tot de overdenking van het tweede deel van ons hoofdpunt, namelijk:

De beschrijving van deze dienstknecht des Heeren in tegenstelling tot alle andere dienstknechten.

Ten eerste wordt hij voorgesteld als iemand die zonder werk op de markt staat. Misschien betekent dit dat de wet en het geweten in hem werkzaam waren. Daarom kon hij niet zoals gewoonlijk deelnemen aan het werk van de duivel. Het is namelijk vreemd als een zondaar in dit opzicht werkeloos is. Dat hij daar staat zonder te werken, zou erop kunnen wijzen dat Gods uitverkorenen niet zelf aan het werk gaan of in de wijngaard proberen te gaan voor de Meester hen huurt. Over het algemeen zijn ze ook zulke mensen dat geen vleselijk mens hen wil huren. “Wat staat gij hier de gehele dag ledig?” Zij antwoorden: “Omdat ons niemand gehuurd heeft. Hij zeide tot hen: Gaat ook gij heen in de wijngaard, en zo wat recht is, zult gij ontvangen” (Matth. 20:6, 7). Hier hebt u het gebod én de belofte: “Gaat ook gij heen en zo wat recht is, zult gij ontvangen”. Deze mensen lopen niet voor ze gezonden zijn. Zij nemen dit ambt niet op zich voor ze, net als Aäron, door God geroepen zijn. Ze worden ook niet door de mensen gezonden: Het is de Heere Die Zijn eigen dienstknechten huurt en zendt.

Het is waar dat de satan veel predikanten uitzendt in de wereld én in de kerk. Dit doet hij echter om de waarheid en haar verdedigers tegen te staan. Dit is in het belang van de satan en daarom dragen zij de naam van hun meester en worden zij aangeduid als dienaren van de satan, “van welke het einde zal zijn naar hun werken” (2 Kor. 11:15). Er zijn mensen die anderen tot predikanten aanstellen en hen zenden, terwijl God hen nooit gezonden heeft en nooit zal erkennen. Dit is geen wonder, want de Joden maakten iemand op dezelfde wijze koning of vorst. God zegt: “Zij hebben koningen gemaakt, maar niet uit Mij; zij hebben vorsten gesteld, maar Ik heb hen niet gekend” (Hos. 8:4). Als de mensen zelf hun koning kunnen kiezen, waarom zouden ze dan geen leermeesters kunnen kiezen? De dienstknechten des Heeren worden echter door God Zelf geroepen, toegerust en gezonden. Paulus zegt dat hij een apostel is “geroepen niet van mensen, noch door een mens, maar door Jezus Christus” (Gal. 1:1).

In het hoofdstuk waaruit onze tekst is genomen, stelt de apostel de dienstknechten des Heeren op twee manieren voor:

in de eerste plaats als een arbeider in de wijngaard en in de tweede plaats als een goede soldaat van Jezus Christus.

“De landman, als hij werkt, moet alsoo eerst de vruchten genieten” (2 Tim. 2:6). De arbeider moet eerst de Goddelijke Landman en de ware Wijnstok kennen voor hij iets kan weten van de wijngaard of de takken van de wijnstok of in de wijngaard kan werken. Iedere arbeider of ondergeschikte landman die in onze tekst een dienstknecht des Heeren wordt genoemd, moet hier kennis aan

hebben. “Dit is het eeuwige leven, dat zij U kennen, de enige waarachtige God, en Jezus Christus Die Gij gezondend hebt” (Joh. 17:3). Als het eeuwige leven bestaat in een bevindelijke kennis van deze zaken, moet de dienstknecht des Heeren kennis hebben aan deze zaken voor hij kan arbeiden. Een dode kan toch niet werken? Paulus zegt dat wie werkt, eerst de vruchten moet genieten. We kunnen Christus, de Gekruisigde, niet prediken, tenzij we weten dat onze oude mens met Hem gekruist is. Als we dat weten, worden wij der wereld gekruisigd en de wereld ons. We moeten met Hem geplant worden in de gelijkmaking Zijns doods, voor we de waarde hiervan zullen beseffen. We moeten ook geplant worden in de gelijkmaking Zijner wederopstanding en daardoor wedergeboren worden tot een levende hoop, voor we Christus kunnen preken als “de Eersteling dergenen die ontslapen zijn”.

We moeten eerst de vruchten genieten voor we kunnen werken. We kunnen geen geestelijke arbeider of dienaar van de Geest zijn, voor we de vruchten van de Geest gesmaakt hebben. We moeten deel hebben aan de Geest der liefde, we moeten gebracht worden tot het liefhebben van God, Jezus Christus, Zijn Woord en allen die onze Heere Jezus Christus hebben liefgehad in oprechtheid en waarheid, voor we een dienaar des Geestes kunnen zijn. Een heerlijke vrucht van de Geest is het geloof. Gods arbeiders worden *gelovige dienstknechten* (Engelse vertaling) genoemd, maar mensen zonder genade kunnen niet gelovig worden genoemd. Als we horen dat ongelovigen het geloof verkondigen, lijkt dit net zo onmogelijk als wat Python, de duivel, zei. Hij noemde Paulus en Silas “dienstknechten Gods des Allerhoogsten”, en dat is waar, maar hij voegde eraan toe “die ons de weg der zaligheid verkondigen” (Hand. 16:17). Dit laatste was een leugen, want er is geen zaligheid voor de duivelen. Satan verwachtte dat Paulus hem wat meer barmhartigheid zou bewijzen vanwege dit blijk van genegenheid. Paulus was echter niet onkundig van zijn listen. Hij waardeerde zijn liefde niet, maar beval hem om de dienstmaagd te verlaten. Toen liet de satan zijn gemelijkheid en bitterheid voelen. Hij voer in het hart van de heer van deze dienstmaagd, bracht een menigte in beroering en voerde de dienstknechten van de allerhoogste God voor de rechterstoel. De ernstige aanklacht luidde: “Deze mensen beroeren onze stad, daar zij Joden zijn” (Hand. 16:20).

De landman die werkt, moet zelf de vruchten genoten hebben. Hij kan geen goede vruchten voortbrengen, zolang zijn eigen hart niet goed gemaakt is. Niemand kan druiven vergaderen uit doornen of vijgen uit distelen. De landman kan de vruchten des Geestes niet voortbrengen voor de Geest in hem is. Ook kan de bediening van een dorre ziel niet vruchtbaar zijn. Wat weet een vleselijk mens van het werken in Gods wijngaard? De geestelijke arbeider moet de braakliggende grond van het hart omploegen, de doornen van vleselijke zorgvuldigheden en begeerlijkheden verwijderen, de kluiten breken, kostelijk zaad dragen, onverderfelijk zaad zaaien, planten en natmaken. Hij moet de mensen bewegen tot het dragen van vruchten. Hij moet een beschrijving geven van zure druiven en wilde vijgen. Hij moet opmerken in welke ranken een zegen ligt en welke ranken bitter zijn. Hij moet weten welke tak hij moet bemoedigen en welke hij moet afhouden. Alleen God kan ons hiervoor voorbereiden en bekwaam maken. Zonder Zijn leiding en zegen kan er ook geen vrucht of opwas zijn.

Het is ook niet genoeg als iemand deze vruchten proeft, wanneer hij voor het eerst in de wijngaard gezondend wordt. Hij heeft ze dagelijks nodig. De hoeders van de wijngaard hebben er honderd; ze hebben in dit leven een honderdvoudige vrucht. Het is moeitevolle arbeid, als we de kudde hoeden en we de melk van de kudde niet smaken. Het is een droeve zaak als we de wijnpers treden en dorst lijden zoals onze Meester; ja, het is ontzettend om de wijngaard te houden en de vrucht van de wijngaard niet te smaken, zowel in geestelijk als in tijdelijk opzicht. Kort gezegd, de arbeider heeft de vruchten nodig en hij heeft ook kracht nodig, vooral omdat er zoveel kleine vossen zijn die de wijngaard bederven en die degenen die jonge druifjes hebben, nauwelijks merkbaar maar nauwlettend in de gaten houden.

De dienstknecht des Heeren moet zijn Meester dienen met niets anders dan het eigendom van zijn Meester. Hij moet ploegen met de vaars van zijn Meester, het juk van zijn Meester dragen, het zaad van zijn Meester zaaien, werken onder het opzicht van zijn Meester en zich richten op de eer van zijn Meester. Hij moet geen acht slaan op oudwijfse fabels, niet afwijken van de weg en zijn wijngaard niet verkwanselen, zelfs als Izebel, de profetes, de dienstknechten des Heeren zou proberen te onderwijzen.

Ten tweede noemt Paulus deze dienstknecht in onze tekst *een goede krijgsknecht van Jezus Christus*. Als hij een goede krijgsknecht is, maakt hij deel uit van de legermacht en als God zijn wil

buigt, wordt hij een gewillig lid van het vrijwilligerskorps. Als hij ziet op de banier van Goddelijke en eeuwige liefde die over hem is uitgespreid en deelt in de vreugde van het huis der maaltijden, krijgt hij nieuwe moed en kracht. Wie nooit gaven van de koning heeft gekregen, kan moeilijk mensen werven, tenzij hij nu ook soldij ontvangt en goed gehuisvest is. Tevergeefs trommelt hij mensen bijeen om hen als soldaat te werven. Wie Christus en Zijn Woord eet, de nieuwe wijn van het Koninkrijk drinkt en God tot zijn woonplaats stelt, zal goed mensen kunnen werven, omdat hij met vreugde, troost, gevoel en kennis kan spreken over de overste Leidsman van onze zaligheid, over de heerlijke voorrechten van een plaats in de kloof van de steenrots, over de penning die ons per dag wordt beloofd en over de gaven van de Koning die worden uitgedeeld.

De apostel zegt ons dat deze dienstknecht van de Heere een strijdbaar held is. “Niemand, die in de krijg dient, wordt ingewikkeld in de handelingen des leeftochts” (2 Tim. 2:4). Wie neerknielde om water te drinken in de rivier de Jordaan, werd teruggestuurd omdat hij niet geschikt was voor het oorlogsveld. Niemand dan zij die lekten als een hond, mocht deelnemen aan de strijd des Heeren (Richt. 7:5). Als het buigen van de knie voor de wereld een mens ongeschikt maakt voor het dienen in de legermacht, wat zullen we dan zeggen van de krijgsknechten die alleen maar uit zijn op de dingen van dit leven, die niet de dingen van God maar die van de mensen smaken en dik slijk op zich laden (Hab. 2:6)?

Deze dienstknecht of krijgsknecht wordt gekozen door zijn Heere en zijn voornaamste doel zou moeten zijn *om zijn Heere te behagen*. Paulus zegt dat hij om Degene Die hem tot krijgsknecht heeft gekozen te behagen, al zijn opdrachten moet ontvangen van de Leidsman van zijn zaligheid, alles in Zijn Naam moet doen, zich afhankelijk moet weten van Zijn kracht, moet handelen naar Zijn regels en Zijn geestelijke wapens moet gebruiken. Onze Leidsman heeft geen oude vrouwen aangesteld tot bevelhebbers over Zijn legermachten en ook heeft Hij hun de leiding niet toevertrouwd. Dan zou het erop lijken dat de God der legermachten het kamp had verlaten. Hij staat niet toe dat een vrouw spreekt in Zijn huis en nog veel minder dat ze de leiding heeft in de strijd. Als Izebel 400 strijdknechten van de satan uitkiest en hen aan haar eigen tafel te eten geeft en hen in haar dienst gebruikt, verwacht ze dat ze haar opdrachten uitvoeren, omdat zij hen kiest, in dienst neemt en voedt. De dienstknecht in onze tekst behoort echter aan een andere Meester toe en hoort bij andere troepen. De Heere verloor hem en hij moet Hem behagen Die hem tot krijgsknecht heeft verkoren.

Deze dienstknecht of krijgsknecht moet verdrukkingen lijden. Soms moet er hard gewerkt worden en is er weinig te eten. Krijgsknechten genieten zelden veel achting, hoewel ze onder God zijn gesteld tot verdediging van het volk en men bij openbare rampen vaak een beroep op hen doet. Zo wordt een goed krijgsknecht van Christus Jezus vaak gezocht en wordt er vaak hulp van hem verwacht als het geweten wordt belegerd, de zondaar smet levensbedreigende ziekten te kampen heeft en de duivel het fort en het paleis geheel in zijn bezit blijkt te hebben. Als het middernachtelijk geroep weerklinkt, zullen deze krijgsknechten “de wagen Israëls en zijn ruiters” zijn, net als Elisa dat was voor koning Joas. De lampen en de waakzaamheid van de dienstknechten van God hebben ervoor gezorgd dat ze bereid waren, terwijl de dwaze maagden die de wet voldoende achtten als het licht voor hun voet en de enige lamp op hun pad, zullen uitgaan. Zij hebben namelijk geen acht geslagen op het heil van God dat een brandende fakkel is noch op de olie der vreugde of vreugdeolie, die alleen de fakkel brandend kan houden. Dit “licht der rechtvaardigen zal zich verblijden; maar de lamp der goddelozen zal uitgeblust worden” (Spr. 13:9).

Een krijgsknecht van Christus moet veel harde woorden aanhoren, veel wrede bespottingen verdragen, harde harten bestormen, zich inlaten met verharde opstandelingen en ontboetvaardige rebellen die niet moe of mat worden tegenstaan en weerstaan. Met hun menselijke bondgenoten zullen deze mensen altijd de geliefde stad omsingelen en zij zullen het beleg niet opbreken voor Sion een woning heeft in de hemel en zichzelf geketend zijn in de hel.

Deze dienstknecht van Christus moet, *als krijgsknecht, sterk zijn in de genade die in Christus Jezus is*. Dat kan alleen, als hij geen vreemdeling is van de bedauwing der genade en als hij verenigd is met Christus Jezus. Niemand kan sterk zijn in de genade die deze genade nooit heeft gemaakt. Niemand kan sterk zijn in Christus Jezus, als hij niet met Hem verenigd is. Een beschouwelijke kennis van Christus en een onvruchtbare beschouwing van de genade zullen hen wier ogen het Woord des levens nooit hebben gezien, wier oren het nooit hebben gehoord en wier handen het nooit hebben geopend, tot weinig steun en troost zijn. Er moet genade zijn uitgestort op hem die

een dienstknecht des Heeren is. Als de zonde in hem onderworpen is, is het de genade die haar onderworpen heeft en de genade zal door de rechtvaardigheid van Christus heersen tot het eeuwige leven. De zonde zal heerschappij hebben over degenen die genade missen en zulke mensen zijn dienstknechten der zonde en geen dienstknechten des Heeren. Als ze machtig zijn in de genade die in Christus Jezus is, moeten ze veel genade ontvangen hebben, moet Christus een gestalte in hen krijgen en moeten ze Hem genieten als de hoop der heerlijkheid. Anders kunnen ze niet machtig zijn in de genade of machtig zijn in Hem. De Heere is de kracht van Zijn volk en Zijn kracht wordt in hun zwakheid volbracht, want Hij versterkt hen naar de inwendige mens met de kracht van Zijn Geest. Zo iemand is sterk in de genade en dat is hij niet zonder reden, als de Heere de sterkte van zijn hart is en zijn deel voor eeuwig.

Sterk zijn in de genade die in Christus Jezus is, wil zeggen dat we het geloof van Gods uitverkorenen deelachtig zijn. Dit is een geloof dat door God wordt gewerkt, sterk op Christus ziet en werkzaam is door een bewuste beleving van Gods eeuwige liefde die in het hart is uitgestort. Zulke dienstknechten of soldaten zullen al hun overwinningen aan Hem toeschrijven en zeggen: “Maar in dit alles zijn wij meer dan overwinnaars, door Hem, Die ons liefgehad heeft” (Rom. 8:37).

De apostel raadt deze dienstknecht of krijgsknecht van Christus aan *om de gehele wapenrusting van Christus aan te doen, opdat hij staande zou kunnen blijven* (Ef. 6:11). Hij staat de dienstknecht des Heeren niet toe om op het vlees te vertrouwen, oudwijfse fabelen te geloven of zijn vertrouwen te stellen op menselijke wijsheid, de uitnemendheid der woorden of opgeblazen ijdelheid, te buigen voor iets anders dan de openbaring van God of zich te onderwerpen aan iets anders dan de kracht van de Geest, opdat ons “geloof niet zou zijn in wijsheid der mensen, maar in de kracht Gods” (1 Kor. 2:5). Al deze waarschuwingen geeft hij, opdat het kruis van Christus niet krachteloos gemaakt zou worden en de heerlijkheid van het heil niet verwacht zou worden van een vleselijke arm, want God is een jaloers God Die Zijn eer aan geen ander geven zal noch Zijn lof de gesneden beelden.

De apostel zegt ons *dat de wapenrusting Gods moet worden aangetrokken, opdat we staande kunnen blijven en tegenstand kunnen bieden*. De dienstknechten van de Heere moeten geen helm dragen dan Christus, de Hoop van Israël, de Hoop des heils en de Hoop der heerlijkheid. Ze moeten geen borstwapen hebben dan de rechtvaardigheid Gods uit het geloof. Dit is de rechtvaardigheid die God de Zaligmaker heeft gewerkt, die God de Vader aanneemt en toerekent, die het geloof aantrekt en die is in Christus Wiens Naam is de HEERE onze Gerechtigheid. Ze moeten geen schild dragen dan het schild dat Abraham en David opnamen: “Gij, HEERE! zijt een Schild voor mij, en Die mijn hoofd opheft” (Ps. 3:4). Ze moeten geen zwaard dragen dan het zwaard des Geestes, hetwelk is het Woord Gods. Ze moeten geen gebeden opzenden dan gebeden die ingegeven zijn door de Geest des gebeds. Ze moeten hun voeten niet schoeien dan met de bereidheid van het Evangelie des vredes. Dit verzekert ons ervan dat we een verbond met God hebben, hoewel we met de wereld strijden. Als we zonder deze zaken de strijd aangaan, zullen we vergeefs de wereld of de god dezer wereld proberen te bekampen. Hij die zich bezighoudt met Gods werk, terwijl hij een vreemdeling is van de vruchten van de Geest of van Christus, de Eersteling, is geen dienaar van het Nieuwe Testament, geen evangelist en geen dienaar van de Geest. Hij mag een huurling zijn of een dienaar der letter, maar niemand kan dezelfde genade als hij deelachtig worden, want hij heeft geen genade. Wie een vreemdeling is van genade, van Christus en 1 van zijn eigen verkiezing, is geen krijgsknecht van Christus Jezus. Het is ook niet waarschijnlijk dat hij Hem ooit zal behagen, omdat Hij hem niet tot krijgsknecht heeft verkoren. Ongelovigen kunnen de goede strijd des geloofs niet strijden en daarom kunnen ze God niet behagen als krijgsknechten, want zonder geloof is het onmogelijk Hem te behagen. Als genadeloze, onvernieuwde mensen zonder geestelijke wapenrusting zich keren tegen de wereld, terwijl zij van de wereld zijn, zich keren tegen de zonde, terwijl zij in de banden van de zonde zijn en zich keren tegen de satan, terwijl hij in hun hart heerst en hen gevangen neemt naar zijn wil, is het alsof de satan de satan uitwerpt. Houd deze dienstknecht des Heeren voor ogen in deze twee opzichten, namelijk als arbeider in de wijngaard en als goede krijgsknecht van Jezus Christus, terwijl ik dit gedeelte van het onderwerp afsluit en verderga met mijn tweede hoofdpunt.

II. *U tonen wat niet en wat wél bedoeld wordt met het woord ‘twisten’ in onze tekst of een beschrijving geven van een wettige en een onwettige strijd.*

Ten eerste. Dienstknechten zonder genade en mondbelijders zullen nooit wettig strijden. Zij twisten alleen maar voor zichzelf. Zij twisten om zich een naam te maken, om in hun levensonderhoud te voorzien, om een rusteloos geweten tot rust te brengen of zij preken om anderen tegen te staan en hen te hinderen in het werk des Heeren. In hun preken beschuldigen zij anderen van beïnvloeding door het antinomianisme, partijzucht en een boze geest. In feite beschuldigen zij hen er zo van dat ze de geest van de duivel hebben en dat is geen wonder, want zij hebben de Heer des huizes Beëlzebub genoemd, Hem ervan beschuldigd dat Hij de wet overtrad en de sabbat ontheiligde. Dit wijst op antinomianisme en een boze geest. Als het de Heer des huizes zo verging, wat kunnen dan degenen die van Zijn huis zijn, verwachten? De dienstknecht is niet meer dan zijn Heer. Zulke mensen “prediken ook wel Christus door nijd en twist, maar sommigen ook door goedwilligheid. Genen verkondigen wel Christus uit twisting, niet zuiver, menende aan de banden [van anderen] verdrukking toe te brengen” (Filipp. 1:15, 16). Deze mensen kunnen niet wettig strijden, omdat ze de kracht missen om een wettige strijd te strijden. Een arbeider in de wijngaard zal strijden tegen de dwalingen en de vreselijke goddeloosheid van de bozen, ondanks de wrede wijze waarop zij hem zullen behandelen en de grote tegenstand die hij van hen zal ontmoeten. De Geest Gods zal hem deze strijd doen voortzetten en hem staande houden, zolang het Hem behaagt. Noach was een landman en een arbeider, zoals bedoeld wordt in onze tekst in beide opzichten. Hij predikte de gerechtigheid, hij twistte meer dan honderd jaar met de mensen die voor de zondvloed leefden, tot God een eind maakte aan deze twist en hen die met hem twistten, deed ondergaan (Ies. 41:11), zeggende: “Mijn Geest zal niet in eeuwigheid twisten met de mens, dewijl hij ook vlees is” (Gen. 6:3). Dit is een wettige strijd.

Ten tweede, als mensen zonder genade de preekstoel beklimmen, kanten ze zich tegen het geloof uit het Evangelie, omdat ze er geen kennis aan hebben. Om geliefd te blijven, beweren ze dat het geloof losbandig maakt. Om blinde en eenvoudige mensen bezig te houden, nemen ze hun toevlucht tot ijdel spreking, omdat ze vreemdelingen zijn van de boodschap van het Evangelie. Ze willen predikers van de wet zijn, terwijl ze niet weten wat ze zeggen of beweren. Deze mensen plaatsen de wet tegenover de beloften van God en door hun ongeloof proberen zij het geloof vruchteloos te maken. Zij moeten niet toegelaten worden in de huizen van Gods kinderen. Ook moeten we hen niet toeroepen: “Zijt gegroet”, opdat we geen deel krijgen aan hun boze daden. Gods kinderen moeten zich als één man verenigen om zulke mensen tegen te staan en het geloof te bewaren dat zij krachteloos willen maken. Ze moeten niet terugschrikken voor dit werk en niet bang zijn voor hun tegenstanders. “Staat in een geest, met een gemoed gezamenlijk strijdende door het geloof des Evangelies. En wordt in geen ding verschrikt van degenen die tegenstaan, hetwelk hun wel een bewijs is des verderfs, maar u der zaligheid, en dat van God” (Filipp. 1:27, 28). Dit is een wettige strijd.

Ten derde moet een arbeider in de wijngaard des Heeren zijn werk zoveel mogelijk uitbreiden en het langst blijven, waar hij het nuttigst is. Gods arbeiders hebben verscheidene gaven, de een deze en de ander die. Daarom moeten zij de gemeenten zo nu en dan bezoeken en niet ontmoedigd zijn als er hier en daar een Diotrefus is die hen buitensluit en met boze woorden tegen hen snatert, omdat hij de eerste zoekt te zijn (3 Joh. 9, 10). Ze moeten niet alleen de gemeenten bezoeken, maar ook nieuwe grond ontginnen en nieuwe planten kweken, wat de luiheid weigert te doen vanwege de kou. We zien vaak dat God Zijn dienstknechten laat arbeiden in donkere en onvruchtbare delen van de aarde tot ze een schat aan bevinding en kennis hebben verkregen en dat Hij hen dan gebruikt bij het openen van de poorten en op de verheven plaatsen in de stad. Ja, zo ben ik zeer begerig geweest om het Evangelie te verkondigen, niet waar de Naam van Christus al werd genoemd, maar waar Zijn Naam nog niet werd genoemd, opdat ik niet zou bouwen op het fundament van een ander (Rom. 15:20). Dit is een wettige strijd.

Ten vierde. Een arbeider in de wijngaard des Heeren zal vaak gehinderd worden door de kleine vossen die de wijngaard bederven. Deze vossen zijn valse profeten: “Uw profeten zijn als vossen in de woeste plaatsen” (Ezech. 13:4). Ze worden vossen genoemd, omdat ze zo listig en geslepen zijn en omdat ze een stank zijn in Gods neusgaten. Deze mensen verkondigen ketterijen om de waarheid tegen te staan, proberen de muren des heils te ondermijnen, laken de Goddelijke inspiratie en spreken smalend over geloof en een goed geweten. Het kostelijke van het snode scheiden, noemen zij echter partijdigheid zaaien. De gehele raad van God getrouw verkondigen, is het werk van een boze geest verrichten. De verborgenheid des geloofs houden in een rein geweten, betekent

dat we een antinomiaan zijn. Christus beschouwen als het einde der wet tot rechtvaardigheid en als het einde des gebods, is liefde. Het beschouwen van de gave van geloof en liefde in het hart door de Geest als de vervulling van het recht der wet, is de wet krachteloos maken. Het aandringen op vereniging met Christus en wandelen in de Geest, is het veronachtzamen van de regel des levens. Het verkondigen van de genade Gods is het heen en weer schommelen van de wieg van de duivel. Het weigeren om een verbintenis te sluiten met de bozen betekent dat we bijzonder willen zijn en wie zijn ambt zeer hoog acht, moet geweerd worden van de openbare kansels. Preken om mensen te behagen, is echter het werk van een evangelist doen. Menselijke wijsheid verkondigen, is het werk doen van iemand die van God geleerd is. Wie vlees en bloed predikt, is een verstandig mens. Wie de waarheid vaarwel zegt, dwalingen gelooft, laster oogluikend toelaat en goddelozen rechtvaardigt, is een mens vol liefde. Ik kan niet geloven dat deze dingen in de dag des oordeels anders genoemd zullen worden. Ik denk dat het zal worden aangeduid als wandelen in arglistigheid en het Woord van God vervalsen. Deze mensen nemen de betuining van Gods wijngaard weg en laten het wilde zwijn uit het bos erin weiden.

Moge de Heere neerzien in mededogen en Zijn wijngaard bezoeken. Moge Hij Zijn dienstknechten bekwaam maken om te staan op de bres en de breuken te helen, want velen proberen de palen die God gesteld hebben de betuiningen die onderscheidmakende genade heeft opgetrokken, weg te nemen. Zo maken ze het land dat God heeft betuind gelijk met het gewone veld, de onvruchtbare heide en de dorre plaatsen van de wildernis, “die het niet gevoelt, wanneer het goede komt” (Jer. 17:6).

Het is Gods bevel om het kostelijke van het snode te scheiden en het is de plicht van iedere christen en van iedere knecht Gods om vurig te strijden voor het geloof dat aan de heiligen overgeleverd is. In dit werk moeten zij standvastig zijn zoals een ijzeren pilaar of een koperen muur. Hoewel we misschien enige reden hebben om met Jeremia te klagen: “Wee mij, mijn moeder, dat gij mij gebaard hebt, een man van twist, en een man van krakeel” (Oer. 15:10), is dit toch een wettige strijd.

Ten vijfde krijgen zij die niet in de gewone weg geroepen worden of zij die bekwaam gemaakt worden voor een bijzondere taak, als zij nuttig zijn, te maken met grote tegenstand, soms van Gods kinderen maar met name van de valse broeders. Paulus had veel tegenstanders, die de huizen binnenslopen. Dit waren met name mensen die uit de besnijdenis waren. Zij stelden het zich tot taak om hem van plaats tot plaats te volgen om de mensen tegen hem op te zetten. De gelijkenis van de Zaligmaker werd bevestigd toen de rentmeester (namelijk de priesters) het rentmeesterschap ontnomen werd. Hij schold toen een deel van de schuld van de zondaren aan God kwijt, opdat hij in hun huizen ontvangen zou worden. De apostel klaagt over zulke mensen dat zij vijanden zijn van het kruis van Christus, dat zij gehele huizen verkeren, lerende wat niet behoort. Omdat zij op huichelachtige wijze ondergronds arbeidden, volgde de apostel hen na in hun ijver. Hij leerde de mensen in het openbaar van huis tot huis en probeerde iedereen te waarschuwen en te leren. “Waartoe ik ook arbeid, strijdende naar Zijn werking, die in mij werkt met kracht” (Kol. 1:28, 29). Dit is een wettige strijd.

Ten zesde moet deze dienstknecht of krijgsknecht des Heeren proberen het land te bewaken en niet zoals Efraïm, geharnast en uitgerust met bogen, achterwaarts keren op de dag van de strijd. De krijgsknecht des Heeren moet de goede strijd strijden. Hij moet heldhaftig strijden voor de waarheid en zijn wapens en wapenrusting niet afleggen. De waarheid is zijn schild en beukelaar. Hij mag nooit scheiden van de waarheid en hij mag haar nooit de rug toekeren. “Want zo wie zich Mijns en Mijner woorden zal geschaamd hebben, diens zal de Zoon des mensen Zich schamen” (Luk. 9:26). Bij het verdedigen van de waarheid en het bestrijden van de vijanden ervan moet hij “tot den bloede toe tegenstaan, strijdende tegen de zonde” (Hebr. 12:4).

Ten zevende moet deze arbeider of krijgsknecht niet op alles wat hem wordt tegengeworpen acht slaan. Als het zwaard des Geestes het hart van een zondaar openlegt of de mondbelijdenis van de huichelaar aan de kaak stelt, worden de zondaren te Sion verschrikt en grijpt beving de huichelaars aan. “Wie is er onder ons, die bij een verterend vuur wonen kan?” (Jes. 33:14). Zulke mensen zullen verontwaardigd spreken over een boze geest en klagen over teveel bitterheid. Zij zullen lagen leggen voor hem die bestraft in de poort en uitroepen: “Spreekt tot ons zachte dingen, schouwt ons bedriegerijen. Laat de Heilige Israëls van ons ophouden!” (Jes. 30:11, 11). Betoon ons wat liefde, maak hoofddeksels, naai kussens voor alle okselen der armen (Ezech. 13:18). De dienstknecht des

Heeren moet de duivel niet sparen vanwege zijn getier. Nu is het de tijd waarop de goede krijgsknecht zijn slagen moet uitdelen, waarop zijn woorden moeten zijn als steken van een zwaard, want de tong der wijzen is medicijn (Spr. 12:18). Nu is het tijd om de kuil van de basilisk in brand te steken en de bijl te leggen aan de wortel. Als het ijzer stomp is, moet hij het wetten met het gebed of meer kracht gebruiken en opzien om wijsheid om te zien waar hij moet treffen. Dit is het werk dat de dienstknecht des Heeren moet doen en hij moet het doen met al zijn kracht. Dit vereist inspanning. Het is een wettige strijd, omdat hij degenen tegenstaat die zich tegen de Heere in de strijd mengen (Jer. 50:24).

Ten achtste. Niet alleen de dienstknechten des Heeren die arbeiden in het Woord en in de leer, moeten strijden. Iedere ontwaakte zondaar echter, die omringd wordt door talloze zonden, verdorven lusten en angsten, die hem zo vaak in de engte en in moeilijkheden brengen, moet strijden om in te gaan door de enge poort, hoewel velen zullen strijden om in te gaan en niet zullen kunnen. Gods volk moet strijden om hun dienaar bij te staan die de Heere hen zendt, als God in hun geweten heeft geopenbaard dat hij door Hem gezonden is. Ze moeten niet aan het roer staan en waken om te zien wat de mensen toejuichen, maar om de wateren des levens die de stad Gods verheugen te bezien. Belijders die alleen maar bij de sterkste partij willen horen, zijn als Alexander de kopersmid en volgen de menigte om het kwade te doen, omdat ze tegen hun eigen oordeel en geweten in de verdedigers van de waarheid tegenstaan. Zulke mensen zal het niet beter vergaan dan Achitofel, wiens raad in zothed werd veranderd (2 Sam. 15:31). Het kan hen ook niet beter vergaan, want zij strijden tegen hun Maker (Jes. 45:9), zij strijden tegen de priester (Hos. 4:4) en zij strijden tegen het oordeel van hun eigen geweten. Gods kinderen moeten strijden om Gods dienstknechten bij te staan in hun werk. “En ik bid u, broeders door onze Heere Jezus Christus, en door de liefde des Geestes, dat gij met mij strijdt in de gebeden tot God voor mij” (Rom. 15:30). Dit is een wettige strijd.

Nu ik heb aangetoond wat er niet wordt bedoeld in onze tekst of, met andere woorden, wat een *wettige strijd* is, kom ik tot het tweede gedeelte van ons punt, namelijk *wat er wel wordt bedoeld of wat een onwettige strijd is*. **“En een dienstknecht des Heeren moet niet twisten.”**

Ten eerste. Hoewel het wettig is voor iedereen om vurig de beste gaven te begeren en zich te beijveren om de gemeente het best te stichten, is het niet wettig om laster en smaad te hopen op anderen om zelf geliefd te blijven of onszelf geliefd te maken door hen die het God belieft te zenden, tegen te spreken. Veel minder moeten we alleenheerschappij hebben over de kerk van God om anderen buiten te sluiten uit angst dat onze eigen eer zal verbleken. Veel minder nog moeten we heersen over gemeenten die anderen hebben geplant en de planter voor altijd van zijn werk ontslaan voor hij hulp kan krijgen, zoals sommigen gedaan hebben te Woking in Surrey. Dit is heersen over de erfenis van de Heere en op een onwettige manier de krans proberen te verkrijgen. Als iemand strijdt om de heerschappij te verkrijgen, zal hij niet gekroond worden, tenzij hij wettig heeft gestreden (2 Tim. 2:5). Het is zeer onbetamelijk als mensen zich verenigen en op deze manier strijden. “Zijt niet vele meesters, mijn broeders, wetende dat wij te meerder oordeel zullen ontvangen” (Jak. 3:1). Deze strijd is onwettig en in deze zin moet de dienstknecht des Heeren niet twisten.

Ten tweede moeten we niet twisten om anderen tegen te staan als zij voor God hun eigen getuigenis uitdragen. We moeten ons ook niet gekrenkt voelen als anderen vurig de grote waarheden verdedigen die God hun heeft geopenbaard, zoals de soevereiniteit van de Almachtige, de persoonlijke uitverkiezing van Zijn volk, de Godheid van onze Heere, de verlossing van Zijn kinderen en de rechtvaardigmaking ten leven door Hem, zoals sommigen doen. Zij vallen af van het geloof, keren hun oren af van de waarheid en wenden zich tot fabels. Ze roemen in de vrije wil, terwijl de duivel hen gevangen neemt naar zijn wil. Ze spreken over macht, terwijl ze slaven van de zonde zijn. Ze roemen in verdienste en eigengerechtigheid, terwijl ze onder het oordeel der wet liggen en de hele dag beschuldigd en veroordeeld worden door hun gedachten en geweten. Dit is God, Zijn getuigen en het getuigenis van Zijn Woord tegenstaan, ons deel zoeken bij de wereld en proberen om de kerk van God gelijk te maken aan de goddelozen. “Wee dien, die met zijn Formeerder twist, gelijk een potscherf met aarden potscherven!” (Jes. 45:9). Dit twisten is onwettig. In deze zin moet de dienstknecht des Heeren niet strijden.

Ten derde stellen sommigen de wet voortdurend Gods kinderen voor ogen en dit kan zwakke gelovigen gemakkelijk verschrikken. Ze leiden ook hun gedachten af van de Zaligmaker. Zo doen maar al te veel mensen in onze dagen, die zeggen dat de staf van Mozes een beeld is van de wet van Mozes. Zij zeggen dat de wet alle beloften van het Evangelie verslindt, alsof de wet zou zijn tegen de belofte van God of de belofte een vijand van de wet zou zijn. Zonder twijfel was het verbond der genade er voor de wet. Omdat het een beter verbond was en rustte op heerlijkere beloften, mag men toch aannemen dat het verbond der genade aan dit verbond gelijk is, of zelfs uitnemender is. Er zijn echter maar al te veel mensen die leven alsof er geen wet is. De wet heeft hen niet gedood en omdat ze het oordeel van de wet niet kennen, zijn ze niet der wet gestorven. De wet moet wettig gebruikt worden om zorgeloze zondaren te doen ontwaken en de mond van hen die trots roemen te stoppen door hen schuldig te plaatsen voor de wet. Wat de wet echter zegt, spreekt ze tot hen die onder de wet zijn, opdat iedere mond gestopt worde. We moeten benadrukken dat Gods kinderen hun voetstappen moeten regelen naar Gods Woord en dat ze de wet hartelijk moeten liefhebben. Ze moeten niet slechts een deel van de wet beminnen, maar de ganze raad Gods: “Dan zou ik niet beschaamd worden, wanneer ik merken zou op al Uw geboden” (Ps. 119:6). Voor hen die de nieuwe mens niet hebben leren kennen, is deze hartelijke liefde tot de wet dwaasheid. Zij die durven te handelen tegen “de wil des bevels die de Zaligmaker ons in het Nieuwe Testament heeft geopenbaard, terwijl ze strijden voor een hoofdstuk uit het Oude Testament, zijn de grootste antinomianen. “Zo wie dan een van deze minste geboden zal ontbonden, en de mensen also zal geleerd hebben (in woord of werk), die zal de minste genaamd worden in het Koninkrijk der hemelen; maar zo wie dezelve zal gedaan en geleerd hebben (dus: eerst doen en daarna leren), die zal groot genaamd worden” (Matth. 5:19). Het is ijdel om anderen te dwingen tot het doen van de wet, tenzij zij duidelijk maken dat de wet in hun hart werkt en dit uit hun leven blijkt. Zij die ons voortdurend zeggen dat de wet der tien geboden de enige en volkomen regel des levens is voor de gelovige, laten nergens uit blijken dat ze zelf levend zijn gemaakt. Zij willen geen ruimte laten voor de geboden van de Zaligmaker, want niet een van hen heeft ooit tot mij een woord gesproken over de geestelijke regel die Christus door Paulus gegeven heeft. Dat is gemakkelijk te verklaren, want het is moeilijk om te handelen over de geestelijke besnijdenis, het nieuwe schepsel en het geloof dat door de liefde werkt. Daarom is het beter om aan dit onderwerp voorbij te gaan en naar de Sinai te gaan, want Ismaël heeft meer vrienden dan Izak. De verlatene heeft meer kinderen dan de getrouwde. Zo worden eenvoudige zielen bezig gehouden met ijdele woorden. Dit veroorzaakt beroering, bezet de gedachten van de mensen, geeft de duivel werk en kweekt een menigte die het geloof bespot. We weten dat de tien geboden niet uit het geloof zijn en daar geen onderwijs over geven. Zij zeggen niets over een Zaligmaker en beloven er ook geen. Zij wijzen niet op Zijn bloed en gerechtigheid. Zij weten niet van vergeving; zij wijzen niet op de mogelijkheid ervan, schenken haar niet en aanvaarden haar niet. Zij eisen volmaakte betrachting van de wet en volmaakte liefde. Wij zijn echter onder een betere Leraar, namelijk de Geest der belofte, Die ons leert wat nut is en ons in alle waarheid leidt. God leert ons om elkaar lief te hebben. De wet zegt mij dat ik mijn naaste moet liefhebben als mijzelf, maar niet meer dan mijzelf. Dat doet het Evangelie, dat zegt dat we ons leven moeten geven voor de broeders, tot een dankoffer geofferd moeten worden over de bediening van hun geloof (Filipp. 2:17), onze eigen kosten moeten dragen en ons voor de zielen van onze naasten ten koste moeten geven (2 Kor. 12:15). Ook zegt de wet mij niet dat ik mijzelf dagelijks moet verloochen, dat ik mijn dagelijks kruis op moet nemen, dat ik mijn gezicht tegen deze wereld moet stellen en haar moet tegenstaan, dat ik anderen moet volgen in de wedergeboorte of dat ik dag en nacht in het gebed tot God moet roepen. Ook geeft de wet geen enkele aanwijzing over de verschillende manieren waarop God gediend wil worden en zegt ze niets over de doop of het breken des broods. Als de wet der tien geboden de enige regel is, vind ik geen enkel gebod waarin deze dingen staan. Toch leven velen hiernaar. Dat overtuigt mij ervan dat de gelovigen andere leefregels hebben naast de tien geboden. Ze hebben ook een geestelijke regel naast deze enge, wettische regel, waarvoor sommigen ijveren. Deze dingen moeten ze afleiden uit een ander deel van Gods wil. We moeten belijden dat onwedergeboren kerkmensen een gedaante van kennis en waarheid hebben naar de letter der wet (Rom. 2:20), net als de Joodse Farizeeërs. Deze mensen maken de wet tot hun enige levensregel en dat is ze ook, want zij moeten naar deze regel wandelen als zij daarin willen leven. Zulke mensen kunnen leven met deze gedaante van kennis en met deze regel, zoals Paulus leefde zonder de wet (Rom. 7:9), want de gedaante van kennis die de zondaar kan hebben en de geestelijke wet van God, verschillen zeer van elkaar. Toch kunnen ze dienen naar deze gedaante van kennis, die hun regel is. Dat wordt genoemd “in de oudheid der letter” (Rom. 7:6). Dit zijn de mensen die op de stoel van

Mozes zitten en regels geven aan de gelovige. Alles wat zij hem vragen te doen, verricht hij door de Geest. Als hij deze dingen doet, omdat ze in zijn hart liggen, zal hij tenslotte anderen oordelen.

Satan legt het er hierbij in het bijzonder op aan om de ogen van de zwakke gelovigen van de Zaligmaker af te trekken en hen zo in de banden te brengen, zoals ook gebeurde met de Galatiërs. Maar de gelovige heeft meer dan een gedaante der kennis. God legt de wet in haar geestelijke kracht aan het hart en schrijft haar daar door de Geest. Dit laat een indruk na die zo diep en blijvend is, dat ze nooit uitgewist kan worden. Dit is een mens die gerechtigheid kent en in wiens hart Gods wet is (Jes. 51:7). Hij leeft niet zonder de wet, maar door de wet leeft hij Gode. Hij dient God in nieuwigheid des Geestes en niet in de oudheid der letter. Deze mens is zonder twijfel rechtvaardig. Hij is in het verbond en heeft de wet van God in Zijn hart. Door genade onderwerpt hij de zonde, God leidt hem met Zijn oog en hij dient God in de Geest. Hij is besneden en wandelt in liefde tot God. Hij is een nieuw schepsel en volgt Christus in de wedergeboorte. Hij heeft een geloof dat door de liefde werkt en hij is niet ijdel, maar overvloedig in het werk des Heeren. “En zovelen als er naar deze regel zullen wandelen, over dezelve zal zijn vrede en barmhartigheid” (Gal. 6:16). Als de Schrift waar is, zal deze mens eeuwig zalig worden. Met deze leer kunnen we sterven. Over de eerste leer kunnen we spreken en we kunnen er een penning mee trachten te winnen voor ons levensonderhoud. Deze leer zal ons echter nooit troost verschaffen bij onze dood en zal ook niet met enige kracht gepaard gaan in dit leven. God hecht er Zijn zegel niet aan, dat is duidelijk te zien en zal dagelijks duidelijker zichtbaar worden. De gelovige zal goede werken doen. Zij die ijdel spreken over de wet, strijden tevergeefs: zij zeggen en doen het niet. “Dit is een getrouw woord, en deze dingen wil ik dat gij ernstelijk bevestigt, opdat degenen die aan God geloven, zorg dragen om goede werken voor te staan; deze dingen zijn het, die goed en nuttig zijn de mensen. Maar wedersta de dwaze vragen en geslachtsrekeningen, en twistingen, en strijdningen over de wet; want zij zijn onnut en ijdel” (Titus. 3:8, 9). Dit is de onwettige strijd van werkheiligen tegen de genade van God, maar in deze zin moet de dienstknecht des Heeren niet twisten.

Ten vierde. Het is ook onwettig om strikken te leggen voor hem die bestraft in de poort, om iemand schuldig te stellen om een woord en om een dienstknecht van God en zijn werk door leugens te bespotten, zoals Ds. Belly uit Gravesend deed, die de spot dreef met Gods voorzienigheid in mijn boek De Geloofsbank door te zeggen dat ik zelfs aan messen en vorken een geestelijke betekenis toe zou kennen. Hij zei: “Ik heb mijn preek al bijna klaar en ik ga morgen naar Londen om tegen de geest van dat boek te preken”. Hij wist inderdaad al waarover hij wilde spreken. Hij gedroeg zich zo onbeschaamd dat ik mij schaamde om erover te spreken. De man was zo gekrenkt dat hij al geneigd was om mij te schrijven, maar toen hij in de stad aankwam, liet hij mij alles weten via een vriend. Hij kent de man die te Dartford in Kent woont en kan het bewijzen op grond van zijn getuigenis. Ik denk dat hij tweedracht wil zaaien, want hij heeft twist en verdeeldheid gebracht, hoewel hij tegen twist preekte. Met behulp van de snaren van zijn instrument, bewees hij hoe noodzakelijk eensgezindheid is, maar waarom gebruikte hij dan zulke woorden tegen mij? Ik had hem nog nooit gezien en nog nooit met hem gesproken. Hij drong aan op liefde, laakte bloeddorstigheid en was het niet eens met de tekst die ik had behandeld. Hij sprak smalend over Gods eigen woorden, die hij onbehoorlijk durfde te noemen. Deze woorden en de preek die ik daarover heb gehouden, zullen echter spoedig in druk verschijnen, zo de Heere wil. Kan deze handelwijze van enig nut zijn voor Gods Kerk? Kan dit stichten? Zal dit een boze geest beter maken? Is dit de weg om partijen met elkaar te verzoenen en een vete te doen ophouden? Kan dit leiden tot liefde onder de broeders? Kan er enig goed liggen in een woordenspel, het bewegen tot het zoeken van de wijsheid, het spreken over muziek en het laken van de Schrift? Dit is het voeren van een woordenstrijd, wat “tot geen ding nut is, dan tot verkering der toehoorders” (2 Tim. 2:11-14). Dit is een onwettige strijd en de dienstknecht des Heeren moet niet twisten. Dit leidt ons tot onze derde gedachte.

III. Hoe vriendelijk (of kalm) hij moet zijn en hoe mensen van allerlei rang en stand dit in meerdere of mindere mate zullen proberen na te volgen

Ten eerste. De kalmte uit onze tekst is niet de bedaardheid, bezadigdheid of gelijkmoedigheid die huichelaars zo bewonderen en die gevonden wordt in de vleselijke mens. Deze vinden we soms bij deïsten, dode farizeeërs, veranderde mensen of in een ontstelde huichelaar. Achab leek een leeuw toen de profeet hem ontmoette: “Hebt gij mij gevonden, o, mijn vijand? En hij zeide: Ik heb u gevonden, overmits gij uzelf verkocht hebt om te doen dat kwaad is in de ogen des HEEREN. En Ik zal uw huis maken gelijk het huis van Jerobeam. De honden zullen Izebel eten

aan de voorwal van Jizreeël. Die van Achab sterft in de stad, zullen de honden eten; en die in het veld sterft, zullen de vogelen des hemels eten.” Deze dingen deden Achab bedaren en maakten hem rustig en handelbaar, want hij scheurde zijn klederen, gordde zich met zakken, vastte en ging langzaam. Dan zegt God: “Hebt gij gezien, dat Achab zich vernedert?” (1 Kon. 21:20-29). Dit is echter niet de kalmte die in onze tekst wordt bedoeld. Nicodémus stelde zich in de raad erg gematigd op als we letten op de strenge maatregelen die zij tegen Christus wilden nemen. “Oordeelt ook onze wet de mens, tenzij dat zij eerst van hem gehoord heeft” (Joh. 7:51)? Hij was het ook die tot Jezus kwam in de nacht. De Heere dankte hem hier echter niet voor. De jongeling uit het Evangelie, die werd bevolen zijn goederen te verkopen en Christus te volgen, was erg volgzaam en bedaard en ging bedroefd weg. Dit was echter de droefheid der wereld die de dood werkt. De Laodicensen waren vriendelijk, volgzaam en handelbaar. Zij hadden echter geen liefdesvuur, geen vurige ijver, geen wrok, gemelijkheid of bitterheid. Zij hadden niets nodig, zij streden nergens voor. Deze geestelijke ingezonkenheid en luiheid is alle rust en liefde die sommigen verwachten. Het is echter niet genoeg om lauw te zijn. We moeten koud of warm zijn. We moeten met of tegen Christus zijn. We moeten met Hem vergaderen of verstrooien. We moeten God dienen en de Mammon haten of de Mammon dienen en God haten. Deze kalmte komt voort uit geestelijke slaap, ongevoeligheid, vleselijke rust en geestelijke dood. De kalmte in onze tekst is iets heel anders. Hiertoe worden we niet gedrongen, omdat Gods wraak minder groot wordt. Deze kalmte vloeit ook niet voort uit een uitwendige verandering of door een uitwendig zalven of balsemen van zondaren met het Woord, wat soms gebeurt bij mensen die nooit genade ontvangen in hun hart en wier ziel er nooit door veranderd wordt.

Ten tweede is er ook een vriendelijkheid die soms zelfs zijn uitwerking kan hebben op de dienstknechten des Heeren. Sommigen worden in deze staat gebracht door mensenvrees en gebrek aan ijver, moed en trouw als gevolg van hun omgang met onbekeerde mensen. De vrijgevigheid van huichelaars, de geveinsde ootmoed van werkheiligen en de voorgewende liefde van verdorven mondbelijders doet hun ijver afzwakken, maakt hen partijdig in hun vertrouwen, doet hen de helft van het goede pand dat hun is toebetrouwd, overgeven aan de kinderen der leugen en maakt dat zij, om wille van een onwettige vrede, prediken over een evangelieboodschap voor alle mensen, de grenzen die God heeft gesteld overtreden, de scherpte van het zwaard stomp maken en geen aandacht schenken aan de bepalingen die Hij heeft gesteld. Deze vriendelijkheid gebiedt God niet in onze tekst, want dit is laakbaar. We zien dat de engel of dienaar van de gemeente te Thyatire veel van deze vriendelijkheid had. Hij was niet alleen vriendelijk voor alle mannen, maar ook voor de vrouwen. Hij liet namelijk Izebel leren en werd daarom bestraft.

Er waren enige predikers in de dagen van de apostel die vriendelijk waren voor deze profetessen. Daarom schrijft hij *dat de vrouwen zich moeten kleden in een eerbaar gewaad met schaamte en matigheid, wat alle vrouwen betaamt die Godvruchtigheid belijden met goede werken*. Hij schrijft ook *dat ze zich moeten laten leren in stilheid met alle onderdanigheid, maar niet toegelaten mogen worden om te leren of over de man te heersen, want Adam is eerst gemaakt en daarna Eva en Adam is niet verleid geworden, maar de vrouw, verleid zijnde, is in overtreding geweest*. (1 Tim. 2). Het beste antwoord dat Eva te geven had toen haar de vraag werd gesteld: “Wat is dit, dat gij gedaan hebt?”, was dat de slang haar bedrogen had (Gen. 3:13). Zij die zo graag schrijven tegen de dienstknecht des Heeren om zijn bediening verachtelijk te maken en het Woord van God te schaden, kunnen niets meer tot hun verdediging aanvoeren dan hun moeder: “De slang heeft mij bedrogen.”

Sommigen in de dagen van de apostel waren niet tevreden als zij mondeling een persoonlijke boodschap konden overbrengen, zoals Maria de apostelen een boodschap bracht, of als zij vertrouwelijk met iemand konden spreken, zoals Priscilla. Deze vrouwen waren allebei bekeerd, de ene wist van de vergeving van haar zonden en de andere kende de weg des Heeren. Paulus kende echter vrouwen die niets wisten van de weg des Heeren of de vergeving der zonden, maar toch wilden leren. Daarom beveelt hij Thimothéüs om zich te wachten voor oudwijfse fabels, hoewel anderen ze misschien zullen geloven. Paulus had niet weinig te lijden van dit soort vrouwen en daarom beveelt hij dat alleen een weduwe “niet minder dan van zestig jaren, welke eens mans vrouw geweest zij; getuigenis hebbende van goede werken: zo zij kinderen opgevoed heeft, zo zij gaarne heeft geherbergd, zo zij der heiligen voeten heeft gewassen, zo zij alle goed werk nagetracht heeft”, anderen “genoegzame hulp” zal mogen geven (1 Tim. 5:9, 10).

Paulus kende enige eerbare vrouwen en hij eerde hen zeer. We lezen ook van *echte profetessen* in de dagen van de apostel, maar we hebben geen profetieën van hen tegen de dienstknecht des Heeren en we lezen nergens dat ze profeteerden om mannen in het openbaar te leren. Maria en Elisabeth hadden profetieën voor elkaar. Zulke vrouwen wordt bevolen om de jongere vrouwen te leren voorzichtig te zijn, hun huis te regeren, hun mannen lief te hebben, hun kinderen lief te hebben, matig te zijn, kuis te zijn en het huis te bewaren (Titus 2:4). Er waren vrouwen die Paulus en de gemeenten dienden, maar geen van hen meende hem in haar geschriften te kunnen onderwijzen. Ze zeiden hem niet dat hij te onaanzienlijk was, omdat hij in een mand uit het raam was neergelaten of dat Apollos veel groter was. Paulus' dienstknechten arbeidden met hem en niet tegen hem. Zij ondersteunden hem en voegden geen verdrukking toe aan zijn banden. Zij brachten zijn brieven en boodschappen mondeling over. Zij dienden hem in plaats van hem te belasteren. Zij waren ras om te horen en traag om te leren. Zij hielpen hem en waren hem niet tot een kwelling.

Paulus kende echter ook andere vrouwen die niets wisten van de weg des Heeren of de vergeving der zonden, zoals Maria die kende. Ze kenden ook niets van het werk van de Geest in de ziel, zoals de getrouwe profetessen. Ze waren echter oppervlakkig, schaamteloos, heerszuchtig, vrijpostig, brutaal en aanmatigend. Deze vrouwen wilden leren en heersen over hun mannen, zoals sommigen in onze dagen, wier geschriften evenveel gemeen hebben met Hanna's lied, Elisabeths profetie en Maria's lofzang als het verhaal van Klein Duimpje met Miltons werk *Paradise Lost*. De heerlijke glans van de ene en de diepe duisternis van de andere verschillen evenveel als de hof van Eden van de verschillende delen van Lapland.

Van dergelijke profetessen ondervond de apostel niet weinig hinder. Waarschijnlijk waren er teveel predikanten die hen vriendelijk bejegenden, terwijl ze evenzeer geneigd waren om over de tweede Adam te heersen als hun oude moeder over de eerste Adam wilde regeren. Daarom voegt de apostel hieraan toe: "Maar neem de jonge weduwen niet aan; want als zij weelderig geworden zijn tegen Christus, zo willen zij huwelijken; hebbende haar oordeel, omdat zij haar eerste geloof hebben teniet gedaan" (1 Tim 5:11, 12).

Verder zegt hij: "En meteen ook leren zij ledig omgaan" (vs. 13). Ze zullen liever de geboden overtreden en het werk van Gods dienstknechten afkeuren, dan werken voor hun brood. Paulus zegt dat ze liever van huis tot huis gaan om zo, onder het voorwendsel van godsvrucht, het benodigde voor hun levensonderhoud te vergaderen, dan de spin of spinrok ter hand nemen of op hun huishouding goede acht geven (Spr. 31:19). Paulus zegt dat ze niet alleen ledig omgaan, maar ook klapachtig zijn, dat wil zeggen: ze willen liever mondeling of schriftelijk hun fabels doorgeven voor twee pennies per stuk dan werken achter het spinnewiel of alleen maar ondraaglijk werk, zoals breien en naaien, verrichten. Daar word je immers niets mee in dit leven! Dat Dorkas kleren maakte voor de armen, Hanna kleine rokken maakte voor Samuël, Rachel schapen hoedde en Ruth aren las, wijst immers op hun zwakheid.

Deze profetessen hebben er echter geen weet van dat ze dochters van Sara zijn, die de heer des huizes haar heer noemde. Het is waar dat de echte dochters van Sara zich zelfs in onze dagen niet zullen schamen over de ootmoedige handelwijze van hun moeder. Zij die echter ten onrechte profetessen genoemd worden, schijnen meer de aard van Hagar te hebben. Zij zijn niet tevreden als ze op de stoel van Sara zitten, maar gaan tekeer tegen de Heer des huizes omdat Hij dienstknechten uitzendt om in de wijngaard te graven. Deze vrouwen verloochenen hun zwakheid en laten de wereld weten dat zij niet minder zijn dan mannen. Zij zoeken er hun eer in om godgeleerden bij de kraag te vatten. Deze vrouwen willen liever leren dan geleerd worden. Ze willen liever regeren over de kerk dan over hun eigen huis. Ze willen liever de pen ter hand nemen dan de spoel. Ze willen liever heersen over de man dan zich onderwerpen. Ze willen liever alle geboden van God breken om een paar penningen dan werken om dit geld te verdienen. Ze willen liever de baas zijn dan in stilte leven. Daarom noemt de apostel Paulus hen bemoeizuchtige mensen, dat wil zeggen dat ze het werk veronachtzamen dat God hen heeft toebetrouwd en zich vermoeien met de zaken van anderen. Nu ze de spinrok en de spoel hebben weggedaan, gebruiken ze hun pen en hun tong om in hun onderhoud te voorzien en dat in absolute opstand tegen God. Daarom wordt dit aangeduid als spreken wat niet betaamt (1 Tim. 5:13). De apostel die genoeg heeft van deze vrouwelijke leraars, besluit door hen iets op te dragen wat hen rustig zal houden: "Ik wil dan, dat de jonge weduwen huwelijken, kinderen telen, het huis regeren, geen oorzaak van lastering aan de wederpartij geven. Want enigen hebben zich alrede afgewend achter de satan" (1 Tim. 5:14, 15). Hieruit leren we dat sommige predikanten deze profetessen vriendelijk bejegenden. Dit is echter niet de vriendelijkheid die in onze tekst wordt bedoeld.

De vriendelijkheid waarover onze tekst spreekt, wordt niet gevonden onder de dienaars van de letter of in huichelachtige belijders. Het is een genade die alleen de wedergeborenen deelachtig worden. Het is een gave van boven en God wil haar schenken aan wie het Hem behaagt. De wijsheid die van boven is, is echter in de eerste plaats zuiver: ze reinigt het hart en het verstand en wekt in het gemoed een zuivere liefde van de waarheid. Ze is ook vreedzaam: ze openbaart de weg des vredes, spreekt van vrede tot het hart en maakt de mensen ernstig in het preken van de vrede en in het bewaren van de eenheid des geestes in de band des vredes. Deze genadegave maakt ons vriendelijk voor de zwakkelingen van de kudde, voor de afkerigen en voor hen die van het rechte pad af raken. Ze maakt ons vriendelijk in het achtervolgen van hen die tegenstaan of zich kanten tegen de waarheid. Deze wijsheid is ook gezeglijk of maakt dat we het hen die ons om hulp smeken en niet lasteren, niet moeilijk maken. Ze is ook vol van barmhartigheid en goede vruchten: vol van de barmhartigheid van God, die goede vruchten voortbrengt en niet leidt tot antinomianisme. Ook oordeelt deze wijsheid niet partijdig en is ze ongeveinsd (Jak. 3:17). Deze wijsheid leert niemand om sommige delen van Gods Woord te achten boven andere. Ze leert niemand om een valse predikant te rechtvaardigen en een getrouwe te belasteren. Ze is ook ongeveinsd: ze maakt de mensen eerlijk van hart en houdt hen bij de waarheid. Ze leert ook niemand om de rechtvaardige te verdoemen en de goddeloze te rechtvaardigen, want die mensen “zijn de HEERE een gruwel, ja, die beiden” (Spr. 17:15).

Ten tweede is deze vriendelijkheid een vrucht van de Geest. “Maar de vrucht des Geestes is liefde, blijdschap, vrede, lankmoedigheid, goedertierenheid [of vriendelijkheid, Eng. vert.], goedheid, geloof” (Gal. 5:22). Als deze vriendelijkheid een vrucht is van de Geest, kan ze alleen gevonden worden in hen die uit de Heilige Geest geboren zijn, die God liefhebben, die in vrede met Hem leven en vreugde in Hem hebben. Huichelaars mogen dit veinzen en ervoor strijden, maar zij kennen hier niets van.

Deze genade strekte de Zaligmaker op heerlijke wijze uit over Zijn beproefde kinderen, met name over arme, ootmoedige boetelingen met zielswerkzaamheden, en dat doet Hij nu nog. “Hij zal Zijn kudde weiden gelijk een herder; Hij zal de lammeren in Zijn armen vergaderen, en in Zijn schoot dragen; de zogenden zal Hij zachtjes leiden” (Ges. 40:11). De Zaligmaker was echter niet zo goedertieren jegens Herodes, de vos. Ook handelde Hij niet zo met de honden, toen Hij zei dat we het heilige de honden niet moeten geven, of met de zwijnen, waar we onze parels niet voor moeten werpen of met de slangen en adders, want Hij was voor hen geen goedertieren Herder. Zij waren Zijn schapen niet. Hij dreigt hen met de verdoemenis in de hel.

De apostel handelde zo goedertieren, toen hij als een voedster omging met de zuigelingen in de genade. “Want onze vermaning is niet geweest uit verleiding, noch uit onreinigheid, noch met bedrog. Want wij hebben nooit met pluimstrijkende woorden omgegaan, gelijk gij weet, noch met enig bedeksel van gierigheid; God is getuige! Noch zoekende eer uit mensen, noch van u, noch van anderen; hoewel wij u tot last konden zijn als Christus” apostelen. Maar wij zijn vriendelijk geweest in het midden van u, gelijk als een voedster haar kinderen koestert” (1 Thess. 2:3, 5-7).

Zo zien we dat de Zaligmaker als Herder goedertieren is, maar als de Leeuw uit de stam van Juda Zijn zwaard zal gebruiken. Zo was Paulus goedertieren als voedster, maar bleef hij moedig als krijgsknecht. Toen zij die uit de besnijdenis waren hem namelijk *een Antinomiaan* noemden, beweerden dat hij de wet krachteloos maakte door het geloof en dat hij zei dat ze het kwade moesten doen opdat het goede daaruit zou komen en moesten zondigen opdat de genade overvloedig zou worden, legde hij zijn vriendelijkheid af, nam hij zijn zwaard en zei hij dat hun verdoemenis rechtvaardig was.

Ik zal nu spreken over de geschiktheid of bekwaamheid van de dienstknecht des Heeren om te leren en de reden daarvan. Ook zal ik handelen over de onbekwaamheid van hen die veinzen dat ze Gods dienstknechten zijn en de reden waarom zij onbekwaam zijn. Ik wil mijn hoofdpunten op deze manier behandelen, omdat het Woord Gods een tweesnijdend zwaard is en we het aan beide zijden moeten gebruiken.

IV. De bekwaamheid of geschiktheid van de dienstknecht om te leren en de onbekwaamheid van hen die voorwenden dat werk te mogen doen en de redenen waarom dit zo is

Het woord “bekwaam” duidt erop dat hij talenten en genadegaven ontvangen heeft die hem geschikt maken voor dit werk, dat hij de bekwaamheid heeft om het te doen en dat hij, gedrongen door de genade, geneigd is om anderen te leren en daartoe ook gewillig en bereid is. Hij wordt hiertoe inwendig gedrongen door de Geest Gods. Hij kent zowel de wet als het Evangelie bevindelijk. De wet ontsteekt zijn ijver, het Evangelie doet zijn liefde tot God uitgaan. Dit vuur drijft hem aan en dringt hem. Hij kent de verschrikkingen des Heeren en overreedt de mensen. Hij heeft ondervonden dat zijn zonden vergeven werden en daarom preekt hij vergeving aan anderen. Hij heeft vrede met God en daarom spreekt hij van vrede. Hij gelooft en daarom spreekt hij. Hij is gerechtvaardigd of rechtvaardig gemaakt en daarom verkondigt hij gerechtigheid. Hij heeft gemaakt dat de Heere genadig is en daarom verkondigt hij genade. Hij heeft zijn eigen roeping en verkiezing vastgemaakt en daarom roept hij anderen en predikt hun de verkiezing. Gods Woord heeft hem levend gemaakt en daarom ontvouwt hij het Woord des levens. De Geest des Heeren bedient hem met gaven en genade en hij is voor anderen een dienaar des Geestes, opdat zij deze genade ook deelachtig zouden worden. God heeft veel genade in zijn hart gelegd en uit de overvloed van zijn hart spreekt zijn mond. God heeft de schat in dit aarden vat gelegd en hij brengt uit zijn schat voort nieuwe en oude dingen. Kort gezegd: *het is de bevindelijke kennis van de zalige genieting van deze zaken die de dienstknecht des Heeren zo bekwaam, geschikt, bereid, genegen en gewillig maakt om te leren.*

De bewegende oorzaak is Gods liefde tot hem. Ook dringt de kracht van deze liefde hem. Paulus zegt: “Want de liefde van Christus dringt ons” om alle dingen te lijden om der uitverkorenen wil, opdat zij de zaligheid die in Christus Jezus is zouden verkrijgen met eeuwige heerlijkheid (2 Kor. 5:14; 2 Tim. 2:10). Als het Woord van God rijkelijk in het hart woont, is het moeilijk voor een mens om zich te bedwingen. Het is als een vuur, dat fel moet branden. De geest is als nieuwe wijn die geopend moet worden. Ze is als een fontein vol water, die opspringt en overstroomt. Verstandige mensen zullen dit water nemen en zich ermee verkwikken.

Ik zal nu de ongeschiktheid aantonen van mensen zonder genade, die menen dat ze dit werk kunnen doen en de reden waarom ze zo ongeschikt zijn.

Ten eerste richten ze zich alleen maar op de dubbele eer die aan het ambt verbonden is, de goedkeuring van de mensen, de vacht van de schapen en een deftig leven. Zij grijpen naar de bediening om hun trots te koesteren, hun luiheid te strelen. Daarom worden ze aangeduid als onstuimige, hooggevoelende, stomme honden; slaperige honden die graag sluimeren en hebzuchtige honden die nooit genoeg hebben. Deze mensen zijn er goed in om zich te kleden, zich de goederen van anderen toe te eigenen, te eten en te slapen, maar ze zijn niet bekwaam om anderen te leren. Omdat ze een talent hebben, leven ze nog niet. Zij zijn als “levenloze dingen die geluid geven” (1 Kor. 14:7). God zegt echter: “Doe het getier uwer liederen van Mij weg” (Amos 5:23). Violon en fiedels kunnen Hem niet bekoren.

De reden van hun onbekwaamheid is dat er geen opspringende fontein in hun hart is, geen olie in de kruik, geen nieuwe wijn in de zak, geen Goddelijke schat in het aarden vat, geen leven in de ziel en geen geloof in het hart. Hun schat is gestolen van anderen, genomen uit het werk van anderen en aan papier toevertrouwd. Ze hebben hun hele schat in hun zak en hoe zouden zij die geen schat in hun hart hebben, bekwaam zijn om te leren? Als het hart geoefend is in gierigheid, zoals Petrus zegt, kunnen we ons niet oefenen om bekwaam en geschikt te worden om anderen te leren.

Anderen hebben een sterk geheugen; alles wat ze horen of van anderen overnemen, vertrouwen ze daaraan toe. Zij bewaren hun schat in hun hoofd. Verstandelijke kennis zonder die opspringende fontein is als een plas met stilstaand water, die gauw muf ruikt en opdroogt. Met al deze kennis komen ze soms redelijk goed voor de dag op de preekstoel. Zelfs Godvruchtige mensen zullen zeggen dat zij een gezonde leer brengen, dat hun gebed evangelisch is en dat wat zij zeggen in het gebed en in de preek, zuiver is en niet veroordeeld kan worden. Als deze predikant niet meer op de preekstoel staat, is hij echter heel anders. Hij is alleen maar een evangelist als hij preekt. Daarom krijgen zoekende zielen die na de preek naar hem toegaan en een deel van de preek aanhalen omdat het zo overeenkwam met hun bevinding, geen bevredigend antwoord. Preken is één ding, spreken met de mensen is iets anders. Deze man draagt een kleed van linnen en wol. Hij waait met alle winden mee. Hij wil de mensen behagen en jaagt slechts naar hun toejuichingen, sierlijke kleding en een leven van nietsdoen. Zulke mensen kunnen het geloof niet prediken, want zij hebben geen

geloof. “Hoe kunnen zij geloven, die eer van elkander nemen, en de eer die van God alleen is, niet zoeken?” (Joh. 5:44). Deze mensen zijn geen dienstknechten des Heeren. Zij dienen slechts hun eigen buik. Omdat de liefde van God niet in hen is, kunnen we niet aannemen dat zij bekwaam zijn om te leren. Dit brengt ons tot onze vijfde gedachte.

V. Het geduld van de dienstknecht des Heeren en hen die dit doen opraken

Een arbeider in de wijngaard des Heeren heeft geduld en lijdzaamheid nodig, want hij wordt geroepen om de last van de hitte des daags te dragen. Mensen die alleen belijden met de mond, zullen zijn ploegen veroordelen. Kettters zullen het ontkiemen van het zaad dat hij draagt, proberen tegen te gaan. Zijn ijver zal bestempeld worden als een bevlieging, zijn vurigheid als gemelijkheid en bitterheid, zijn liefde voor studie als geslotenheid. Dat hij blijft waarin hij geroepen is, wordt vreemd genoemd. Zijn pogingen om het kostelijke van het snode te scheiden, worden betiteld als het zaaien van tweedracht. Het verkondigen van vrije genade zal antinomianisme genoemd worden en het behandelen van duistere gedeelten enthousiasme. Zijn weigering om een overeenkomst te sluiten, de vrucht van zijn trots. Tenslotte hebben zij die vurig strijden voor het geloof, geen liefde. Als arbeider in de wijngaard moet de dienstknecht des Heeren veel geduld hebben om dit alles te dragen, zodat hij zich hierdoor niet laat ontmoedigen of afschrikken. “Omdat gij het woord Mijner lijdzaamheid bewaard hebt, zo zal Ik ook u bewaren uit de ure der verzoeking, die over de gehele wereld komen zal, om te verzoeken, die op de aarde wonen” (Openb. 3:10). De arbeider van de Heere moet zijn werk niet verlaten vanwege de tegenstand die hij ontmoet. Hij moet geduldig verdergaan met zijn werk en de mond en de wijsheid gebruiken, die God hem heeft gegeven. Ook moet hij allen tegenstaan die de waarheid tegenstaan. “Ik weet uw werken, en uw arbeid, en uw lijdzaamheid, en dat gij de kwaden niet kunt dragen; en dat gij beproefd hebt degenen die uitgeven dat zij apostelen zijn, en zij zijn het niet; en hebt ze leugenaars bevonden. En gij hebt verdragen, en hebt geduld; en gij hebt om Mijns Naams wil gearbeid, en zijt niet moede geworden” (Openb. 2:2, 3). Zo zien we dat lijdzaamheid iemand niet moet afhouden van zijn werk of van het beproeven van hen die zeggen dat ze apostelen en evangelisten zijn. Dit is een goed werk en gaat gepaard met lijdzaamheid. De Heere hecht er zijn goedkeuring aan. Wie zegt dat hij dit werk mag doen, moet als een leugenaar aan de kaak gesteld worden als hij hiertoe geen recht heeft.

Ook moeten Gods dienstknechten vanwege allerlei wind van leer, niet ophouden met ploegen en zaaien. Ze moeten zich ook niet laten ontmoedigen door allerlei mensen die liefde veinzen en door vele valse getuigen. “Zaai uw zaad in de morgenstond, en trek uw hand des avonds niet af” (Pred. 11:6). “Wie op de wind acht geeft, die zal niet zaaien, en wie op de wolken (der getuigen) ziet, die zal niet maaien” (Pred. 11:4).

Zij die openlijk zondigen, moeten bestraft worden, opdat anderen zullen vrezen. Met dit werk moeten we doorgaan, wat we daarom ook zullen moeten lijden. “Predik het woord; houd aan tijdelijk, ontijdelijk; wederleg, bestraf, vermaan in alle lankmoedigheid en leer. Want er zal een tijd zijn, wanneer zij de gezonde leer niet zullen verdragen” (2 Tim. 4:2, 3).

De dienstknecht des Heeren heeft geduld en lijdzaamheid nodig en moet daarom bidden ten nutte van zijn eigen ziel. Want de beproeving van het geloof werkt lijdzaamheid, de lijdzaamheid bevinding en de bevinding hoop (Jak. 1:3). Dit moet hij dagelijks beoefenen, opdat hij de zegen mag beërven, nadat hij de wil van God volbracht heeft. Deze wil is dat hij degenen die zeggen dat ze apostelen zijn, moet beproeven en hen als leugenaars aan de kaak moet stellen als ze het niet zijn. Hij moet ook het kostelijke van het snode scheiden, de mond van tegensprekers stoppen en het kwade tegenstaan. Hij mag niet toestaan dat een vrouw leert of gezag uitoefent over de man. Hij moet ingaan tegen dwalingen en tegen de ijdele woorden van hen die leraars der wet willen zijn. Hij moet strijden tegen hen die de huizen insluipen en de vrouwen gevangen nemen. Hij mag niets te doen hebben met hen die roekeloos en opgeblazen zijn, meer liefhebbers der wellusten dan liefhebbers Gods (2 Tim. 3:4). Een dienstknecht van God moet zich van deze dingen reinigen, opdat hij een vat ter ere kan zijn dat bereid is tot elk goed werk.

Als soldaat, als goed krijgsknecht van Jezus Christus, heeft de dienstknecht des Heeren ook *lijdzaamheid* nodig. In letterlijke zin zal hij voor velen een onwelkome gast zijn, met name voor de herbergiers. Iedere aanmatigende waardin, iedere barmheid en iedere sjofele meid aan de tap zal een soldaat beschimpen en uitjouwen. Zo zal ook een goede krijgsknecht van Christus het vaak ervaren.

Izebel doodde alle krijgsknechten die ze vinden kon en deed meer dan honderd van hen een toevlucht zoeken in een spelonk. Daarom vervolgde ze een van de beste mannen die ooit leefde, namelijk Elia, en zwoer ze de advocaat van het volk, ja zelfs de wagen Israëls en zijn ruiters, te doden.

Niet alleen Izebel doodde hen, maar ook Herodias gaf haar dochter de raad om de onwaardeerbare prijs van het hoofd van een profeet te vragen als beloning voor het dansen. Het is alsof niets anders dan het bloed van een van de grootste profeten die ooit van vrouwen geboren was, de wensen van een danseres kon vervullen. Zo hebben de goede krijgsknechten van Christus geleden onder oude vrouwen, hoeren en danseressen.

Mozes, die getrouw was in het ganse huis van God, ondervond niet weinig problemen van deze kant. We lezen dat Mirjam een tamboerijn in haar hand neemt, de vrouwen voorgaat, de muziek en de dans leidt en de vrouwen die haar vergezellen, beveelt om de Heere te zingen vanwege hun heerlijke overwinning (Exod. 15:20, 21). Spoedig daarna stelt ze zich echter tegenover Mozes. Ze wil ook middelaar en wetgever zijn. “Mirjam nu sprak, en Aron, tegen Mozes” (Num. 12:1). Eerst sprak Mirjam en daarna Aron. Ze had ook de hogepriester in haar samenzwering betrokken. “En zij zeiden: Heeft dan de HEERE maar alleen door Mozes gesproken? Heeft Hij ook niet door ons gesproken? En de HEERE hoorde het! Doch de man Mozes was zeer zachtmoedig, meer dan alle mensen, die op de aardbodem waren” (vs. 2, 3). Toch beschermde deze zachtmoedigheid of liefde hem niet tegen de gesel, die de tong van de vrouw kan zijn. Daarom daalt God af om deze opstandige lerares te doen zwijgen. “Toen sprak de HEERE haastelijk tot Mozes, en tot Aäron, en tot Mirjam: Gij drie, komt uit tot de tent der samenkomst! Daarna riep Hij Aäron en Mirjam; en zij beiden kwamen uit. Zo er een profeet onder u is, Ik, de HEERE, zal door een gezicht Mij aan hem bekend maken, door een droom zal Ik met hem spreken. Alzo is Mijn knecht Mozes niet, die in Mijn ganse huis getrouw is. Van mond tot mond spreek Ik met hem, en door aanzien, en niet door duistere woorden; waarom dan hebt gijlieden niet gevreesd tegen Mijn knecht, tegen Mozes, te spreken? Zo ontstak des HEEREN toorn tegen hen, en Hij ging weg. En de wolk week van boven de tent; en ziet, Mirjam was melaats, wit als de sneeuw. Daarom zeide Aäron tot Mozes: Och, mijn heer! leg toch niet op ons de zonde, waarmede wij zottelijk gedaan, en waarmede wij gezondigd hebben! Laat zij toch niet zijn als een dode. Mozes dan (die niet liefdeloos was) riep tot de HEERE, zeggende: *O God! heel haar toch!* En de HEERE zeide tot Mozes: Zo haar vader smadelijk in haar aangezicht gespogen had, zou zij niet zeven dagen beschaamd zijn?”

Hoeveel te meer moet zij zich schamen nu zij haar Maker in het aangezicht heeft gespuugd en in opstand is gekomen tegen de profeet en middelaar die God heeft aangewezen! “Laat haar zeven dagen buiten het leger gesloten, en daarna aangenomen worden!” (Num. 12:4-14).

Mirjam was niet zoals Debora, de profetes. Toen zij een boodschap van de Heere had ontvangen, vertelde ze die in de beslotenheid aan Barak, nadat ze hem had laten halen en roepen. Toen Barak zei dat hij niet zou gaan, tenzij zij met hem meeging, bestrafte ze hem. Ze zei hem dat een vrouw hem de eer van de overwinning zou ontnemen, als hij de hulp van een vrouw begeerde tot zijn verdediging. “Toen zeide Barak tot haar: Indien gij met mij trekken zult, zo zal ik heen trekken; maar indien gij niet met mij zult trekken, zo zal ik niet trekken. En zij zeide: Ik zal zekerlijk met u trekken, behalve dat de eer de uwe niet zal zijn op deze weg, die gij wandelt; want de HEERE zal Sisera verkopen in de hand ener vrouw” (Richt. 4:8, 9). Dit is een vrouw die profetes genoemd wordt en die een boodschap van de hemel ontving. Toch maakte zij deze boodschap van God niet tot een smaadschrift, waarmee zij de dienstknechten des Heeren bestookte aan de deur van de synagoge, waar de mensen doorgingen om God te aanbidden. Ze kreeg van God een boodschap voor Barak en aan hem bracht ze die boodschap ook. Toen hij haar om hulp vroeg, voorspelde ze dat de eer dan niet voor hem zou zijn.

Ik durf zelfs te zeggen dat u mag aannemen dat de mensen die zich nu met elkaar verenigd hebben, handelen overeenkomstig de wil van God, dat de tegenwoordige profetes die zich zo schaamteloos heeft opgesteld tegenover mij, mijn ambt, mijn leer en mijn gestalte omdat ik uitnemender zeg te zijn, het goed heeft gedaan, dat God haar Zijn goedkeuring zal tonen en hen Zijn troostrijke getuigenis wil geven en Zijn kinderen zal neigen tot rechtvaardiging van Zijn werk in en door hen. Dit is echter alleen zo, als ik leugens op papier heb gezet, als ik dwaal, als mijn leer de wet krachteloos maakt, als ik een Antinomiaan ben, als ik verkeer onder de invloed van een boze geest en tweedracht probeer aan te richten, als ik bloeddorstig ben, als ik haatdragend, gemelijk en bitter ben, als ik ontbloot ben van zachtmoedigheid en liefde en als ik mezelf teveel aanmatig. Als ik

echter aan de andere kant Zijn kind ben, door Hem ben geroepen tot de bediening, Zijn werk doe en de mensen niet bedrieg of tweedracht zaai door een boze geest van gemelijkheid en bitterheid, dan zal God een teken aan mij doen ten goede, opdat de andere mensen die mij haten het zullen zien.

De mensen die zich hebben verenigd en mij hebben bespot, gesmaad en gekrenkt en de huidige profetes die zo schaamteloos is omgegaan met mijn bediening, zullen het zichtbare ongenoegen van God ondervinden. Dit zal even duidelijk voor ons zijn, als het voor Kain was dat God Abel aannam. Ik zeg dit u op mijn woord van eer in de bediening en de huidige generatie zal hiervan getuigen. Ik zal het in Gods hand geven om Zijn handelen te rechtvaardigen als Hij zo'n kwaadwillend man als ik heeft gezonden of om mij te rechtvaardigen als ik Zijn dienstknecht ben.

Ik wil dat iedere ware Israëliet let op de woorden van de vurige Micha, de zoon van Jimla en afwacht wat er gaat gebeuren. Als ik een dienstknecht van de Heere ben, zullen deze wapenen van de vrouwen niets tegen mij vermogen. Als ik dat echter niet ben, zullen ze wel tegen mij vermogen.

Zelfs Zeres, de vrouw van Haman en de dochter van de duivel, kon haar man geen voorspoed beloven als hij streed tegen het zaad der Joden (Esther 6:13). God Zelf heeft gezegd dat geen instrument dat tegen Zijn dienstknechten bereid wordt, gelukken zal en ik geloof dat Hij meent wat Hij zegt. Wat ik heb gezegd, fundeer ik op het getuigenis van Zijn eigen Woord en op het getuigenis dat Hij mij, naar ik meen, heeft gegeven aangaande mijn aanneming en de roeping tot de bediening. Ik zal dit aan Zijn wil onderwerpen, zodat Hij het naar Zijn trouw en waarheid kan bevestigen of ontkennen.

Zo zien we dat de dienstknechten des Heeren, als arbeiders in de wijngaard en als goede krijgsknechten van Jezus Christus, in veel opzichten lijdzaamheid moeten beoefenen. We moeten onze ziel in lijdzaamheid bezitten. Deze genade gaat gepaard met geloof en wordt alleen bij oprechte gelovigen gevonden. Daarom wordt er gesproken over de lijdzaamheid en het geloof der heiligen. We zien dat allerlei mensen deze genade in meerdere of mindere mate beproeven: niet alleen vervolgers, duivelen en goddeloze mensen, maar ook kleine kinderen, zoals Elisa ondervond, en oude vrouwen.

Ik heb brieven ontvangen van allerlei mensen, ja zelfs van vrouwen. Sommigen delen mij mee dat anderen hen vervuld hebben met zeer grote vooroordelen jegens mij en willen dat ik deze mensen verzoek om aan deze vooroordelen een einde te maken. Ik beschouwde het echter als predikant niet mijn plicht om dat te doen. Mensen die hun dagen in ledigheid doorbrengen, kunnen mij beter dienen dan ik hen. Dit geldt met name voor vrouwen zonder genade, die liever bevelen geven dan verzoeken doen. Ik

erken dat de Wijsheid vriendelijk zal handelen met hen die smeken, maar dit geldt niet voor vrouwen die bevelen uitdelen. Ik heb mijn bediening niet licht verkregen en daarom durf ik er niet gemakkelijk over te spreken. God zegt: "Laat hen tot u wederkeren, maar gij zult tot hen niet wederkeren" (Jer. 15:19).

Ik ontving van een vrouw een lange brief in deze trant. Ik moet bekennen dat deze brief doortrokken was met hartverwarmende ijver. Deze brief werd gestuurd door iemand die een zekere evangelist trouw verdedigt. Ik opende deze brief vlak voor ik de preekstoel opging en vond er geen liefde in. Ik nam haar mee naar de consistorie en gaf haar aan dhr. Brayne. Ik vroeg of ze aan de kerkenraadsleden voorgelezen kon worden en dat gebeurde. Ik was blij dat ze deze brief hoorden lezen, want aan het eind had ze een wrange en bittere bijsmaak. Deze vrouw schold mij namelijk uit voor schoft, omdat ik tegen zo'n goed mens schreef. Ik durf niet te zeggen dat deze vrouw geen profetes is, want ik geloof dat ze dat is. Ze is namelijk een evangelist van hetzelfde stempel als degenen die deze naam dragen in het dertiende hoofdstuk van Ezechiëls profetie en de vrouwen van wie Paulus zoveel moeite ondervond in zijn dagen. Toch moet ik haar recht doen. Hoewel uit navraag van de kerkenraadsleden bleek dat ze een publieke vrouw was in de stad, liet ze haar brief niet drukken en zond ze haar mij niet achterna van de ene plaats des gebeds naar de andere. Ze was verstandig genoeg om de brief te verzegelen en deze aan mij te sturen als een persoonlijke bestraffing. Deze bestraffing werd goed ontvangen, omdat ze niet voornemens leek te zijn om de zaak van God te schaden of om het werk van de duivel te doen aan de deur van de kapel. Ze beval niemand om openlijk zijn tegenwerpingen kenbaar te maken bij de deur van de plaats der samenkomst, wanneer de mensen naar buiten kwamen. Dit wordt wel gezegd van de duivel, die komt als de boze en het zaad wegneemt dat gezaaid is in het hart van de mensen om zo te zorgen

dat ze Gode geen vruchten dragen. Zo toonde ze enige vrees en eerbied en enig ontzag voor de zaak van God, hoewel ze het haar plicht achtte mij persoonlijk te geselen. Uit deze dingen blijkt dat een arbeider in de wijngaard des Heeren en een goede krijgsknecht van Jezus Christus lijdzaamheid nodig hebben.

VI. *Ik zal nu spreken over de zachtmoedigheid die in onze tekst wordt genoemd. Ook zal ik behandelen waarin deze verschilt van de zachtmoedigheid die vlees en bloed eigen is en die een vrucht heeft, die gewoonlijk wordt aangeduid als liefde en zeer bewonderd wordt door de huichelaars.*

De zachtmoedigheid uit onze tekst is een genade die alleen gevonden wordt onder wedergeborenen. Soms echter vinden we iets wat hierop lijkt bij een verontruste zondaar of een ontdekte huichelaar die duizenden begunadigde mensen heeft misleid. Hun natuurlijke hartstochten worden in beroering gebracht als ze zien op hun nood, zoals Samuël ontsteld was vanwege het onheil dat over Saul zou komen, waarvoor de Heere hem bestrafte. De zachtmoedigheid waarover ik wil spreken, heeft echter geen verdorven natuur als bodem. Een huichelaar die zich opknapt, kan wel zachtmoedigheid veinzen, maar hij kan deze vrucht niet voortbrengen. Wie een vreemdeling is van de waarachtige bekering en de werkingen van de Heilige Geest, kent niets van deze onwaardeerbare genadegave. Het is een van de sieraden van Sion. Een huichelaar kan dit sieraad wel namaken, zoals een hoer die doet alsof ze de echtgenote van een edelman is, zich uitgeeft voor een eerbare vrouw of zoals een bijzit zich tooit met de kroon van de koningin. Zij hebben hier net zoveel recht op als de satan had op zijn waardigheid, toen hij de Zaligmaker zei dat de koninkrijken der wereld van hem waren en dat hij ze gaf aan wie hij wilde. Dit kon hij echter niet waarmaken.

Geestelijke zachtmoedigheid is een sieraad waarmee God een wedergeboren en vernieuwde ziel tooit. Dit sieraad wordt de nieuwe of verborgen mens genoemd. “Welker versiersel zij de verborgen mens des harten, in het onverderfelijk versiersel van een zachtmoedige en stille geest, die kostelijk is voor God” (1 Petr. 3:3, 4). Hier zien we dat geestelijke zachtmoedigheid onverderfelijk is. Het is ook een vrucht van de Heilige Geest: “Maar de vrucht des Geestes is zachtmoedigheid” (Gal. 5:22). Dit zijnde rommelende ingewanden van de barmhartigheid van de nieuwe of verborgen mens. Omdat deze zachtmoedigheid een vrucht is van Gods Geest, is ze kostelijk in Zijn oog.

Deze genade die ons vernedert en vertedert, gaat gepaard met het geloof van een oprechte gelovige als hij het gepredikte Woord hoort en werkt ten nutte van dit geloof, als de hoorder tenminste geloof voegt bij zijn zachtmoedigheid. Geestelijke zachtmoedigheid maakt de bodem van het gelovige hart rul en zorgt ervoor dat het Woord diepte van aarde heeft om in te wortelen. Ze bevochtigt de aarde, zodat de planten niet verdorren omdat ze geen wortel hebben of niet genoeg water krijgen (Matth. 13:6; Luk. 8:6). Deze verbrekende genade maakt dat het Woord van God onder de werking van de Geest geplant kan worden in ieder vermogen van de ziel die uit de hemel geboren is, zodat het Woord in de gelovige wordt tot een onverderfelijk zaad, dat eeuwig leeft en er altijd zijn zal en hem verzekert van de zaligheid. Daarom wordt er gezegd dat de gelovige met zachtmoedigheid het Woord ontvangt, dat in hem geplant wordt, hetwelk zijn ziel kan zalig maken (Jak. 1:21). Zonder deze vrucht van de Heilige Geest kan niemand uit het Woord gespijsd worden. Het Woord kan dan niet gegeten worden en niet toe bereid worden tot de maaltijd. Een mens kan zijn hoofd met veel gedachten vervullen, maar hij kan zijn ziel niet verzadigen met het goede: “De zachtmoedigen zullen eten en verzadigd worden; zij zullen de HEERE prijzen, die Hem zoeken” (Ps. 22:27).

Ik zal nu tonen waar deze zachtmoedigheid de vrucht van is.

Deze zachtmoedigheid wordt alleen in wedergeboren mensen gevonden. Deze zachtmoedigheid wordt gevonden in de verborgen mens en de verborgen mens woont in het hart. Daarom wordt er gesproken over de verborgen mens des harten. Het hart van de zondaar moet echter verbroken en ook opengelegd worden voor deze nieuwe mens zich daar kan verbergen, om daar te leven als de verborgen mens. Bij een zondaar met een stenen hart is er geen plaats voor deze nieuwe mens. Voor deze zachtmoedigheid gezien zal worden, moet de steen verwijderd worden van de mond van de put, de zonde worden verzoend, een vlees hart worden gegeven en een nieuwe geest worden ontvangen. Ook moeten we onszelf vernederen en verfoeien en moeten we weten dat we vrede met God hebben. Gods Woord is een hamer die deze rots kan verbreken, vooral wanneer het gepaard gaat met de stem des donders van God in Zijn wet, die doordringt tot in de diepste schuilhoeken van het hart en vraagt naar bloed. Ook eist God volkomen gehoorzaamheid op straffe van het

oordeel en onderzoekt Hij ons zeer nauw. Hij slaat de zondaar met stomheid voor de vreselijke vierschaar totdat hij wegzinkt onder een tweevoudig oordeel, namelijk het oordeel van een geschonden wet en een eerlijk geweten. De prikkel des doods en de toorn van God brengen hem onder de banden des doods en de verschrikkingen der hel en daar krijgt hij een voorsmaak van wat hij rechtvaardig verdient. Deze mens is verpletterd in een plaats der draken, bedekt met een doodsschaduw en kent de verschrikkingen des Heeren. Toch brengt dit alles geen zachtmoedigheid voort.

Zo'n zondaar zal veel tranen storten, vervuld zijn met zelfmedelijden en liefde. Uit zijn houding en gelaat zal niet weinig ootmoed blijken. Hij zal misbaar maken over de zonde en zijn woorden zullen zachter zijn dan olie. In zijn hart is hij echter boos op de Heere. Hij vervloekt de dag van zijn geboorte. Hij verwijt zijn Maker dat Hij hem geboren heeft doen worden. Hij wilde wel dat er geen God was om hem te straffen en zou graag voor Zijn hand wegluchten of hij zou wel, net als de duivel, boven de wolken willen uitstijgen en gelijk worden aan de Allerhoogste, terwijl hij ervaart dat hij wordt neergestoten in de hel, aan beide zijden van de kuil (Jes. 14:14, 15). Als de Heilige Geest echter zijn hart opent en Zijn Goddelijk licht erin laat schijnen, is er balsem tot genezing onder de vleugelen of stralen van de Zon der Gerechtigheid. Het verstand ontvangt olie of ogenzalf. Als hij ziende wordt, kijkt de ellendige zondaar langs de stralen omhoog tot hij het gezegende gezicht ziet waar ze vandaan komen. Dan ziet hij iets van de "verlichting der kennis der heerlijkheid Gods in het aangezicht van Jezus Christus" (2 Kor. 4:6). Deze olie neemt het deksel weg van het verstand, heeft haar uitwerking op de geest en brengt het hart de aangename tijding dat er een deur der hoop is. Het hart staat nu wijd open, is gebroken van verlangen en zendt smeekbede na smeekbede op. Dit gaat gepaard met tienduizend wensen, verlangens, zuchten en veel gekerm. O, dat het Voorwerp van onze hoop Dat Zich vertoond heeft door de tralies, nu in de hof zou komen! Daar zou Hij zeer vriendelijk ontvangen worden en onthaald worden op het beste wat een verloren, verdoemde zondaar die zichzelf verfoeit en veroordeelt, Hem kan bereiden.

Tenslotte daalt de Heere af langs deze stralen. Hij maakt de zondaar bekend wat er met hem is gebeurd en vertoont Zich als de *Werkmeester van het geloof*. Door dit geloof woont Hij in het hart en de zondaar vindt daarin zo'n zaligheid als niemand weet dan God en hijzelf. Nu voedt hij zich met het verborgen manna, zingt hij een gezang dat niemand leren kan dan de verlostten. De nieuwe naam van deze mens die tot een kind van God is aangenomen, staat op zijn voorhoofd geschreven. Hij heeft de witte steen, die getuigt van zijn kindschap, ontvangen. Hij is als een pilaar bevestigd in de hoop. De Naam van God is in leesbare letters op hem geschreven en is voor anderen even duidelijk te zien als de woorden "de Heiligheid des Heeren" op de hoed van de Hoge priester. Nu is hij opgestaan en verlicht, want zijn licht is gekomen en de heerlijkheid van God is over hem opgegaan. Deze man weet wat geestelijke zachtmoedigheid is. De gekruisigde Christus en zijn verslagen geest hebben elkaar ontmoet. Hij heeft enige bevindelijke kennis van de zachtmoedige en nederige Jezus. Zij die echter vreemdelingen zijn van al deze zaken, hebben niet meer van deze zachtmoedigheid dan de mensen van wie Christus zegt, dat ze in de hel wenen en hun tanden knarsen. Zo'n zachtmoedige ziel kan geen getuigenis geven van de goedheid die God aan hem heeft bewezen zonder een zichtbare, diepe ontroering. Hij "heiligt God, de Heere, in zijn hart; en is altijd bereid tot verantwoording aan een iegelijk, die hem rekenschap afeist van de hoop, die in hem is, met zachtmoedigheid en vreze" (1 Petrus 3:15).

Een huichelaar gaat op een andere wijze te werk.

Hij roept om zachtmoedigheid en liefde en als u hem vraagt wat de grond is van de hoop die in hem is, gaat hij voorbij aan dit onderwerp. Hij weet dat de bevinding hoop werkt en omdat hij beseft dat hij geen bevinding heeft, is hij bang dat zijn huichelachtigheid aan het licht komt. Als hem zijn valse hoop wordt ontnomen, zal hij zijn gezicht niet goed kunnen houden, zal blijken dat zijn belijdenis niet waarachtig is en zal hij zijn gezag verliezen. Deze mensen zeggen dat we zachtmoedig moeten zijn. Ze beogen hiermee echter niet dat we rekenschap geven van de hoop die in ons is. Zachtmoedigheid zonder hoop is als de volle verzekerdheid des geloofs zonder een geestelijke geboorte. De een strijdt voor de ingewanden en de ander voor de voeten van de nieuwe mens. Zij kunnen ons echter geen rekenschap geven van deze verborgen mens des harten of van Christus, Die in hen de Hoop der heerlijkheid is. Zij hebben het paleis overgegeven door hun belijdenis, maar zij kunnen ons niet zeggen of de sterke gewapende het in zijn macht heeft of Hij Die machtig is om te verlossen. Ik denk echter dat de eerstgenoemde het in zijn macht heeft, omdat Christus zegt dat deze het in vrede zal bewaren en dus wil hij niet dat zijn rust verstoord wordt door een onophoudelijk getier over de kracht der godzaligheid, maar wil hij zachtjes en liefdevol in

slaap gewiegd worden. Deze mensen zijn ons tot evenveel nut als Mooiprater Christen tot nut was. Hij was vervuld met kennis en liefde, totdat Christen over zijn hart begon te spreken. Toen “zeeg hij neer gelijk de maan die vol geweest is”, zegt John Bunyan. Zo zal het met allen gaan die dit werk in het hart niet kennen. Wat John Bunyan zegt, is de waarheid en dat kan ik bekrachtigen, want ik heb de waarheid hiervan bevestigd gezien bij talloze belijders. Bunyan zegt ons dat deze man niets wist van een last die bij het kruis van zijn schouders viel en dat hij geen moeilijkheden had ondervonden bij de enge poort. Hij was een vreemdeling van de zaken die de poort aan het begin van de weg der bekering zo smal maken. Bunyan zegt dat hij zelf door die poort naar binnen ging en ook zelf weer naar buiten zal gaan en dat is ook waar.

De zachtmoedigheid die ik heb beschreven, ligt in de verborgen mens. Ze is een vrucht van de gezegende Geest van God en maakt dat de wedergeboren ziel zich voor God gedraagt als een gespeend kind. Niets kwelt haar zo erg als het missen van de borsten van troost. Dan zal deze ziel wegwijnen als een duif tot de gelovige het gerommel van Gods ingewanden weer mag horen. Een helder zicht op de verdorvenheid van de natuur en het vreselijke kwaad van de zonde gepaard met een diep besef van de lankmoedigheid, barmhartigheid en onveranderlijke liefde van God in Christus Jezus, zal maken dat de gelovige in het verborgen zonder ophouden geestelijke zachtmoedigheid beoefent voor God. Mozes vond genade in Gods ogen en verkeerde voortdurend in Gods gunst en er was niemand die zo zachtmoedig was. Dit maakte hem echter niet ontrouw: hij ijverde voor zijn God en was getrouw in Zijn huis. Niets hiervan wordt echter gevonden in onbekeerde mensen. Zij kunnen stil zijn en iets vertonen wat op zachtmoedigheid lijkt. Er wordt echter een wee uitgesproken over de gerusten in Sion. Niet verontruste zondaren zijn niet in moeite als andere mensen en worden met hen niet geplaagd. Zij kunnen spreken over een zachtmoedige en nederige Jezus en daar hebben ze alle reden toe, want Hij heeft hen nooit ontmoet “als een beer, die van jongen beroofd is en het slot huns harten gescheurd” (Hos. 13:8). Daarom voelen zij geen plaag, vrezen zij geen toorn en zien zij geen gevaar. Zij leven (voor de zonde) zonder de wet en zijn dood (voor God), omdat ze de kracht van het Evangelie niet kennen. Zij zijn vreemdeling van Goddelijke inspraak en Goddelijk onderwijs. Daarom doen zij altijd het verkeerde naar het oordeel van de geestelijke mens, zowel in preken als in spreken. Ook weten ze niets te zeggen over de tere gevoelens en hevige beroering van de levend gemaakte en wedergeboren ziel en kennen ze daar niets van.

Ik heb u een beschrijving gegeven van de zachtmoedigheid van de dienstknecht des Heeren. Ook heb ik u gezegd hoe hij zo zachtmoedig wordt en hoe hij de wet en het Evangelie ontvangt. Deze mens heeft een bevindelijke kennis van de eigenschappen van God. Hij kent de gerechtigheid van de wet en de zaligheid van een toegerekende gerechtigheid. Tot zulke zielen spreekt God en Hij vraagt hun te luisteren: “Luistert naar Mij, Mijn volk! en Mijn lieden, neigt naar Mij het oor! Want een wet zal van Mij uitgaan (en niet van oude vrouwen), en Ik zal Mijn recht doen rusten tot een licht der volken. Mijn gerechtigheid is nabij, Mijn heil trekt uit, en Mijn armen zullen de volken richten; op Mij zullen de eilanden wachten, en op Mijn arm zullen zij hopen. Hoort naar Mij, gijlieden, die de gerechtigheid kent, vreest niet de smaadheid van de mens, en voor hun smaadredenen ontzet u niet. Want de mot zal ze opeten als een kleed, en het schietwormpje zal ze opeten als wol; maar Mijn gerechtigheid zal in eeuwigheid zijn, en Mijn heil van geslacht tot geslachten” (Jes. 51:4, 5, 7, 8).

Lezer, als u iemand hoort spreken over *de wet als de enige leefregel van de gelovige*, vraag hem dan hoe hij aan de wet gekomen is en of hij haar van God heeft ontvangen. Hoe werkte de wet in zijn hart? Wat legde de wet bloot in zijn hart en leven? Wat ervoer hij onder deze werking? Welke oorzaak of welk voordeel heeft de zonde genomen door haar strenge eisen (Rom. 7:1)? Werkte de wet liefde of haat in zijn hart? Bracht de wet hem als een tuchtmeester tot Christus of dreef ze hem van Christus af door hem de komende toorn te openbaren en niet de trekkende liefde en genade? Vluchtte zijn ziel voor de wet zover als de poorten der hel hem dat toelieten in plaats van tot Christus te gaan of, om met de woorden van de Schrift te spreken, ontdekte hij bij zichzelf een haat jegens dat licht, verborg hij zich ervoor en kwam hij niet door het licht tot Christus, omdat het hem bestrafte vanwege zijn zondige daden?

Toets alles wat hij zegt niet alleen aan uw verstand, maar ook aan de krachtige en duidelijke antwoorden van uw geweten. In het geweten van de gelovige vinden we zowel de wet als het

Evangelie en als zijn woorden hun uitwerking op uw gevoelens missen, moet u niets met hem te doen hebben. Hij heeft de wet niet ontvangen en ze is niet in zijn hart geschreven. Hij kent niets van de rechtvaardigheid, hij is niet onder de roede doorgegaan en is niet in de band des verbonds gebracht. Schenk geen aandacht aan de woorden van hen die opgeblazen zijn, maar vraag en zoek naar kracht. *Het Koninkrijk Gods bestaat niet in woorden maar in kracht.* Gods kinderen moeten spreken van de heerlijkheid en de kracht van Gods Koninkrijk. Zij moeten de mensenkinderen Gods mogendheden (het werk dat in hun ziel is geschied) en de heerlijke majesteit van het Koninkrijk dat Christus opricht in hun hart bekend maken. Als ze vreemdelingen zijn van deze zaken, zijn ze onderdanen van de satan. Hij heerst onder een deksel en werd nooit ontdekt door het licht van God of uitgeworpen door Zijn macht. De vorst der duisternis heerst, regeert en triomfeert onder een voorwendsel van godsdienst, onder de sluier der onwetendheid en in het midden van een onboetvaardig hart. Geloofst mijn lezer in Christus? Als dat zo is, zeg ik hem dat het Koninkrijk Gods niet bestaat in woorden, maar in kracht. Waren het de woorden der liefde die eerst een enge band om onze lenden legden en ons boven de rand van de hel hielden of was het kracht? Waren het de vrome woorden van huichelaars die u optrokken uit de vreselijke kuil of was het kracht? Waren het ijdele woorden die het geloof in u werkten of was het de geopenbaarde arm van God die “in u werkte beide het willen en het werken” des geloofs met macht (Filipp. 2:13)? Hoe bent u gered uit zes benauwdheden en uit de zevende uitgeholpen? Waren het de loze woorden van vleselijke belijders of was het de rechterhand van Gods macht, die u ondersteunde en doorhielp? Is het niet de grote kracht van God die u geestelijke kracht heeft gegeven naar de inwendige mens? Is deze kracht niet het duidelijkst gebleken in uw zwakheid? Is deze kracht niet vaak geopenbaard als u werd verzocht, uw bedrieglijke hart al was bezweken voor de beproeving en u in uw geweten de dood hebt gevoeld die het ontvangen van deze zonde u bracht? Hebben woorden u door het geloof bewaard tot de zaligheid of de kracht Gods? Tenslotte: zal het woord “liefde” u ondersteunen in uw stervensuur of God Die de Rotssteen des harten is voor Zijn volk en hun deel in eeuwigheid?

Als u zegt *dat dit alles waar is*, vraag ik u of u hinkt tussen de almachtige arm van de Zaligmaker en de huichelachtige woorden van oude vrouwen, die wandelen in arglistigheid en die door te luieren het geloof verloochenen. Zij zijn erger dan de ongelovigen en doen dit alles om wat geld of een stukje brood. U moet de wet niet aannemen van oude vrouwen. Zij moeten “de jonge vrouwen leren voorzichtig te zijn, haar huis te regeren, haar mannen lief te hebben, haar kinderen lief te hebben (Titus 2:4). Dat is hun terrein. Als ze dat verlaten, zijn ze van hun plaats en brengen ze schande over Gods kerk. “Het is de vrouwen tot schande, dat zij in de Gemeente spreken. Is het Woord Gods van u uitgegaan? Of is het tot u alleen gekomen?” (1 Kor. 14:35, 36; Engelse vertaling). God zegt dat de wet van Hem zal uitgaan: “Ontvang toch de wet uit Zijn mond, en leg Zijn redenen in uw hart” (Job 22:22). Uw geloof moet niet vast liggen in oudwijfse fabelen noch in menselijke wijsheid, maar in de kracht Gods.

Het was *Wereldwijze* die Christen naar *Wettisch* stuurde om zijn pak kwijt te raken. De Sinai dreigde echter op zijn hoofd te vallen. Ook anderen zijn door Evangelist op de weg gewezen. Ze volgden zijn raad echter niet op en zijn naar de Sinai gegaan om daar regels te zoeken. Tenslotte hebben ze een nieuwe last op hun ziel geladen en het oude juk weer op hun nek genomen. Hun hart is opnieuw vervuld met vijandschap en ze durfden zelfs te spotten met de genade van God. Hieruit blijkt hoe groot de toorn is die de wet werkt en wat een dienstbaarheid ze baart! (Gal. 4:24).

Zulke predikanten kunnen u alleen maar met vooroordelen vervullen, plunderen, vangen in hun strikken en u naakt achterlaten, terwijl God anderen wil gebruiken om u rust te geven, te troosten, te ondersteunen en te helpen. Deze laatste mensen openbaart God in uw geweten, of u dat nu weet of niet (2 Kor. 5:11). Met zulke mensen zult u graag leven en sterven, omdat ze spreken overeenkomstig de bevinding van uw hart. Deze Goddelijke openbaring werkt het Goddelijke cement of de Goddelijke band der vereniging, die de vleselijke belijder nooit zal ervaren, want oprechte zielen zullen hem als huichelaar herkennen, hoe hij ook zijn best doet om hen te bedriegen. Ik wil nog een beroep doen op uw geweten. Paste God de wet, die de enige en volkomen regel des levens is, geheel of gedeeltelijk toe aan uw hart of iets wat er op leek, toen u voor het eerst het oordeel der hel mocht ontvlieden?

U zegt: *“Nee, niets ondersteunde mij en trok mij uit het rijk van de schaduwen des doods, dan de bevindelijke prediking waarin Christus werd voorgesteld als Alles in allen.”*

Heel goed, het Koninkrijk bestaat nog in dezelfde kracht. Zoals u, als een verloren schaap, eerst werd gelegd op de schouder van Christus en naar de kudde werd gebracht, toen u Hem ontving als Christus Jezus de Heere, zo moet u in Hem wandelen. Hij is de Werkmeester van uw geloof geweest. Geloof ook in Hem als de Onderhouder van uw geloof en hoop op Hem als de Voleinder des geloofs. Dan zult u hoop hebben bij uw sterven en uw verwachtingen zullen niet afgesneden worden. Laat anderen strijden voor wettische regels, u hebt de loopbaan gelopen die voor u lag, ziende op Jezus. Wandel in Hem en in gemeenschap met Hem. Hij heeft beloofd dat Hij degene die op Hem vertrouwt tot het einde van zijn leven, in volkomen vrede zal doen leven. Zij, en zij alleen, zijn zalig, die in de Heere sterven, dat wil zeggen dat ze sterven in vertrouwen op Hem, ziende op Hem en in vereniging met Hem. Zo waarachtig als de Heere der heirscharen leeft, moet dit uiteindelijk uw vertrouwen en uw hoop zijn. Dan alleen zal uw stervende hoofd enige steun vinden. Rust daarom op deze arm in uw leven, die u alleen kan ondersteunen als uw hart en uw vlees bezwijken. De wet en haar geboden zullen u maar weinig troost schenken in uw stervensuur. Voetknechten die nooit in de strijdwagen van de liefde komen, hebben u soms een verkeerde weg doen lopen en u vermoeid. Als u vaak vermoeid bent geweest van de strijd in een land van vrede, hoe zou u dan bij de verheffing van de Jordaan de wateren slaan met zo'n mantel (Jer. 12:5). Zonder twijfel ging Israël het land Kanaän niet binnen om zijn gerechtigheid of gehoorzaamheid aan de regel van de wet. Kanaän wordt het land der belofte genoemd. God gaf het in de belofte aan Abraham, God bracht de Israëlieten erin en door Zijn hoge hand verdreef Hij de Kanaänieten.

Ik heb u zo geschreven, opdat u degenen, die in het aangezicht roemen en niet in het hart, iets te antwoorden zou hebben. Laten de mannen en vrouwen die zachtmoedigheid en liefde van ons eisen, ons er een betere beschrijving van geven dan deze. Dan zullen wij weten wat deze zaken inhouden en waar zij die ontvingen, of ze van de hemel zijn of uit de mensen, of zij deze uit genade ontvangen hebben of zelf gewerkt hebben en of zij de zaken zelf bedoelen of alleen de naam. Het is waar dat mensen een deel uit de Schrift kunnen nemen en iets kunnen schrijven wat erop lijkt, terwijl ze nooit gesmaakt hebben dat de Heere goed is. Toch zullen de wijzen hen doorzien, want zij kunnen de woorden wel lenen of stelen, maar zij missen het zegel van God. Daarom laten hun pogingen geen indruk na en kunnen ze niet ontvangen worden als een deel van het geestelijke lichaam dat (door de Geest) bekwamelijk wordt samengevoegd. Om deel te worden van dit lichaam, moeten ze eerst olie hebben. Zonder deze olie, die alle leden hebben, kan er geen vereniging zijn. Het lichaam wordt samengevoegd "door alle voegselen der toebrengring, naar de werking van een iegelijk deel in zijn maat en bekomt de wasdom des lichaams" (Ef. 4:16).

Maar ach, *spreken* over liefde, brengt geen olie voort. Zij die veinzen dat ze leden zijn, kennen die krachtdadige werking niet. Zij hebben geen deel aan het Hoofd en daarom kunnen ze niet geestelijk samengevoegd worden met het lichaam of zorgen voor enige wasdom. Ik zal nu tonen dat deze zachtmoedigheid de ijver en de trouw van Gods dienstknechten niet wegneemt.

Van Mozes wordt gezegd *dat hij de zachtmoedigste van alle mensen was*. Dat is niet verwonderlijk, want God had Zichzelf zo duidelijk aan hem geopenbaard door hem te zeggen dat hij genade in Zijn ogen gevonden had, dat Hij hem bij name kende en dat Hij met hem zou zijn. Mozes had Gods voorzienige zorg over hem en zijn volk gezien. Ook had hij aanschouwd dat God zeer streng handelde met de Egyptenaren en voor de Israëlieten de bevrijding wrocht, dat Hij de eersten ten onder deed gaan en de laatsten redde. Hij had de wet ontvangen en gesidderd en gebeefd, toen deze werd verkondigd. Daarom kende hij de verschrikking des Heeren. Aan de andere kant had God Zich in het verbond aan hem geopenbaard als zijn God. Hij had Zijn Naam voor zijn oren uitgeroepen en van mond tot mond met hem gesproken. Hij woonde voortdurend onder de wolkkolom van de gunst van God en werd veertig jaar lang geleid door de vuurkolom van de eeuwige liefde. Hij had God zien opstaan op zijn bede en zien terugkeren op zijn verzoek. Hij was voortdurend kreupel gehouden in zijn geest door een volk dat stijf van hart was en dat hem zoveel verdriet had gedaan, zodat hij ondoordachte woorden op zijn lippen nam. Het ging Mozes zelfs slecht om hunnentwil. De vorsten, ja bijna de hele vergadering behalve de kinderen van Korach, waren soms tegen hem opgestaan. Aron, zijn broer, en Mirjam, zijn eigen zuster in vlees en geest, hadden zijn last soms zwaarder gemaakt en de zachtmoedigheid van deze goede krijgsknecht beproefd. Dit was genoeg om hem ootmoedig en zachtmoedig te houden, maar nam zijn ijver voor God niet weg. Als een goede krijgsknecht was Mozes nog steeds een rechtschapen dienstknecht en was hij getrouw in Gods ganse huis.

Hij was niet bang om hun bij zijn afscheidspraak te zeggen dat hij hen veertig jaar had geleid in de woestijn, maar dat God hun geen ogen had gegeven om te zien, oren om te horen of een hart om op te merken. Hij bestrafte hen vanwege hun opstand tegen de Heere en noemde hen dwaas en onwijs omdat zij de Heere schandelijk vergolden en vergeten hadden en omdat ze de Rotssteen des heils versmaad hadden. Hij zei hun dat hun voeten daarom te gezetter tijd uit zouden glijden en er spoedig onheil over hen zou komen en dat God hen tot ijver zou verwekken door een dwaas volk, omdat zij Hem tot ijver hadden verwekt door hetgeen geen God was. Hij zei ook dat God kwaad op hen zou hopen vanwege hun dwaasheid en Zijn pijlen op hen zou schieten in Zijn toorn (Deut. 32:23). Ik heb nu de zachtmoedigheid van Gods dienstknecht en haar oorsprong behandeld en gezegd dat het de ijver voor God en de trouwhele in Zijn werk niet teniet doet.

Ik zal nu spreken over de zachtmoedigheid die we veel aantreffen bij vlees en bloed en die de liefde werkt die zoveel waardering vindt onder huichelaars.

Ten eerste. Ik heb sommige mensen gekend die jarenlang zaten onder het Woord van God en die je regelmatig in hun tranen wassen kon. Ik heb dit gadeslagen. Als ik met hen in contact kwam, hoorde ik over niets anders spreken dan over het succes dat zij hadden gehad in het zaken doen en de verschillende methodes die zij gebruikten om hun onafhankelijkheid te vergroten. Ze schenen echter even onkundig te zijn van de orde des heils en de kracht van de godsvrucht als zij die nooit een preek hadden gehoord of in de Bijbel hadden gelezen. Ik trok hier enige lering uit. Door hen gade te slaan, bemerkte ik dat de onderwerpen die hen het meest raakten, die onderwerpen waren waarbij gewaarschuwd werd tegen de zonde der begeerlijkheid. Daarin werd beschreven hoe verschrikkelijk het einde was van de mens wiens deel in dit leven is, hoe onmogelijk het is dat de liefde van God woont in een hart dat de wereld en de dingen der wereld liefheeft en dat de wortel van alle kwaad geen bodem meer zou hebben en de genade van God de begeerlijkheid geen grond zou geven om te wortelen, als ze, net als bij Zacheüs, werd toegepast in de harten van zulke mensen. Wij weten het: “Des rijken goed is de stad zijner sterkte, en als een verheven muur in zijn inbeelding” (Spr. 18:11). Deze muur kan echter niet beter staande blijven voor de liefde van God dan de muren van Jericho voor het blazen van de ramshoornen. De behandeling van deze zaken heeft de zachtmoedigheid van de bovengenoemde gierigaards opgewekt. Ze hebben dit onder veel tranen aangehoord en met de jongeling uit het Evangelie zijn ze bedroefd weggegaan, omdat ze veel goederen hadden. Dit is de droefheid der wereld die de dood werkt.

In de tweede plaats heb ik vrouwen gekend in de stad die hun hand zo tegen God hebben opgeheven dat hun geweten als een nest adders is, die hun toevlucht hebben genomen tot het horen van het Evangelie. Zij zijn gaan wenen en klagen, toen onreinen werden beschuldigd in de preek en toen er een beschrijving werd gegeven van het zichtbare teken dat God heeft getekend op het voorhoofd van de hoer (Oer. 3:3), haar kleding, haar wulpsse manier van lopen, de netten en strikken waarin ze haar prooi vangt, de toorn van God die zij op zich laadt door het aantal overtreders te doen toenemen, de zekerheid van Gods oordeel over hoereerders en overspelers en hun droevig einde als God het niet verhoedt. Zij hebben veel zachtmoedigheid aan de dag gelegd, maar nooit hun oude handwerk nagelaten. Zij riepen nooit tot God met hun hart, hoewel ze hebben geweend in de kerk en gehuild op hun leger (Hos. 7:14). Deze zachtmoedigheid is als de goedheid van Efraïm die vergeleken wordt met de vroege dauw, die verdwijnt voor de zon opkomt. Ze lijkt echter niet op de zachtmoedigheid die een vrucht van de Geest genoemd wordt en die gevonden werd in Maria Magdalena toen zij haar ziel uitgoot aan de voeten van de Zaligmaker, vergeving van zonden verkreeg en de liefde van God in haar ziel mocht gevoelen. Zij braakte haar dwaasheid uit aan de voeten van de Zaligmaker en verliet haar daar voor altijd. Deze mensen handelen nadat zij geroepen en geweend hebben naar het spreekwoord: “Gelijk een hond tot zijn uitpuwsel wederkeert, also herneemt de zot zijn dwaasheid” (Spr. 26:11).

In de derde plaats is er de oppervlakkige belijder zonder genade, die zolang onder het Evangelie heeft verkeerd dat zijn vreselijke vijandschap tegen hen die de waarheid preken en belijden, is weggenomen, die beteugeld is en handelbaar is geworden en die daarom en vanwege de wijze waarop hij zijn tong gebruikt en zijn uitwendige reformatie voor een levend lid van de gemeente gehouden wordt. Als de prediking niet diep graaft, kan hij een belangrijke plaats verkrijgen binnen de kerk. Als echter ketterijen de kerk binnensluipen en openbaren wie des

Heeren zijn en wie niet, wordt hij gewoonlijk in het net gevangen. Hij die een pilaar leek te zijn, wordt een struikelblok voor veel arme, zwakke gelovigen die hem te hoog hadden staan.

Soms openbaart God deze belijders door de oude predikant weg te nemen en een nieuwe te zenden die meer weet van het werk in het hart om het kostelijke van het snode te scheiden. Dit is een bediening die zijn ziel haat, omdat deze daardoor blootgelegd wordt. Hij wordt de grootste tegenstander van deze bediening. Als Gods hand echter met Zijn dienstknecht is en hij herder wordt ondanks alle tegenstand, kent de woede van deze tegenstander geen grenzen. Dagelijks maakt hij anderen meer en meer duidelijk wie hij is. De haat tegen de predikant en zijn bediening die in hem opwelt, is zo onverzoenlijk, dat ze de slechte doodt (Job 5:2). Soms schijnt hij tranen te vergieten omdat hij daalt in de achting van anderen, als hij verkeert in het gezelschap van hen die medelijden met hem hebben omdat hij nu minder licht heeft en hij met schaamte de laagste plaats moet innemen.

Deze zachtmoedigheid en liefde werd ook bij Saul gevonden in vergelijkbare omstandigheden: “Toen togen de Zifieten op tot Saul naar Gibeā, zeggende: Heeft zich niet David bij ons verborgen? Nu dan, o koning, kom spoedig af naar al de begeerte uwer ziel; en het komt ons toe hem over te geven in de hand des konings. Toen zeide Saul: Gezegend zijt gijlieden de HEERE, dat gij u over mij ontfermd hebt!” (1 Sam. 23:19-21). Al deze zachtmoedigheid en liefde kwam voort uit zijn haat jegens David, omdat de Heere met hem was. Ze had geen andere wortel dan moordlust. Wie zijn broeder zonder oorzaak haat, is een moordenaar. Wie een gelovige in Christus haat, haat Christus. Dezelfde zachtmoedigheid zien we bij Ezau, toen hij de zegening met tranen zocht. Hij hief zijn stem op en weende en zei: “Zegen mij, ook mij, mijn vader!” (Gen. 27:38). Na dit wenen verkreeg hij troost, want we lezen dat Ezau zich troostte met zijn voornemen om zijn broer Jakob na het sterven van zijn vader te doden. (Gen. 27:42). Als hij dat had gedaan, had hij nog maar één slag hoeven uit te delen om de hele kerk van God uit te roeien. (Hij had alleen zijn moeder Rebekka maar hoeven te doden en er zouden geen kinderen van God meer geweest zijn. Dan zou Ezau nog vermaarder zijn geworden dan Kaïn, die met één slag het vierde deel van de wereld doodde.

Eigen ik, zelfmedelijden, het zoeken van onszelf en van onze eigen eer, zijn alleen de wortel van deze geveinsde zachtmoedigheid. Het is een vrucht van de gevallen natuur. Soortgelijke mensen hebben elkaar lief. Zondaren hebben zondaren lief. Deze zachtmoedige mens verzint niet de dingen die Gods zijn, maar die der mensen zijn. Voor de gevallen natuur is dit alles oprechtheid, met name voor mensen die als huichelaars aan het licht zijn gebracht, wanhopige opstandelingen en afvalligen. Voor hen geeft dit blijk van liefde en vriendelijkheid en is het een oproep tot zachtmoedigheid. Hun vijandschap tegen hen die Christus bevindelijk preken of het geestelijke zaad van God is zo groot, dat ze alle grenzen van God en van mensen, van wellevendheid en bescheidenheid, overschrijdt en dat ze zich durven stellen tegen Gods hoog verheven schilden. Ook durven ze Gods zaak tot een voorwerp van spot te maken en zichzelf bloot te stellen aan iedere vloek uit de Bijbel om wraak te nemen op een dienaar van de Geest. Zij kunnen het niet verdragen als ze horen dat het Woord gepaard gaat met kracht en zondaren daardoor geroepen worden. “Van de tijd af als hij doortrekt, zal hij ulieden wegnemen, want alle morgen zal hij doortrekken, bij dag en bij nacht; en het zal geschieden dat het gerucht te verstaan, enkel beroering wezen zal” (Jes. 28:19). Zoals het toen was onder de belijders in Israël, zo is het nu onder de huichelachtige belijders. Zij kunnen niet verdragen dat de kracht van de godzaligheid wordt benadrukt.

Niet lang geleden werd een vlugschrift over de liefde aan mij gericht en verkocht aan de deur van de kerk. Daarover verwonder ik mij niet, want ik weet dat de huichelaars Gods kinderen niet kunnen liefhebben en dat een rechtvaardig volk dat de waarheid bewaart, niet zoveel liefde voor hen gevoelt. Eveneens werd er enige tijd daarvoor een vlugschriftje aan mij gestuurd. In dit geschriftje sprak de schrijver zichzelf tegen en veroordeelde hij zichzelf. Dat verwonderde mij niets, toen ik merkte dat dit het werk was van een ellendige Arminiaan, die alleen maar wind en verwarring in zijn hoofd had. Een vriend vroeg mij hier antwoord op te geven. Ik zei hem echter dat het was geschreven door een arme, ongelovige werkheilige met een vrije wil. Omdat hij geen genade had, vertrouwde hij er niet op dat zijn Maker hem brood zou geven. Als hij wat brood kon verdienen voor zijn arme kinderen door een geschrift dat gericht was aan Huntington, was hij welkom. Ik wilde leven en laten leven. Dat gebeurde ook, want mij werd bericht dat hij er veertien

pond mee verdiende. Daarmee kan hij misschien wat van zijn pacht betalen, als hij niet teveel in de schuld staat bij de pachtheer.

Het laatste pamfletje over de liefde echter, dat eerst naamloos werd uitgegeven, scheen de oorzaak te zijn van veel zegeliederen in Gath. De Filistijnen juichten, omdat ze meenden dat Simson door een vrouw gebonden was. Toen ik hoorde dat het door een vrouw geschreven was, was ik zeker verbaasd over haar onbeschaamdheid, vooral toen mij werd verteld dat ze beleed dat ze God diende, lid was van de kerk en door evangeliedienaars werd overgenomen en bezocht. Ik heb me nooit meer verbaasd. Ik moet zeggen dat er zulke vreselijke aanmatiging uit het werk sprak, zulke verachting van God, zulke opstand tegen Zijn gebod en zulke vergaande onbeschaamdheid als ik nooit heb gelezen of gehoord bij iemand van het zwakkere geslacht, zolang ik op de wereld ben.

Ik liet mijn gedachten gaan over alle eerbare vrouwen die in de Schrift worden genoemd en hun geschriften en houding.

Ik overdacht de les die Bathseba haar zoon Salomo leerde en de raad die zij hem gaf met de beschrijving van een deugdzame huisvrouw. Zij zoekt wol en vlas, en werkt met lust harer handen. Zij breidt haar handpalm uit tot de ellendige; en zij steekt haar handen uit tot de nooddruftige. Zij vreest voor haar huis niet vanwege de sneeuw; want haar ganse huis is met dubbele klederen gekleed. Zij maakt fijn lijnwaad en verkoopt het. Zij beschouwt de gangen van haar huis; en het brood der luiheid eet zij niet (Spr. 31). Voor deze profetie heb ik ontzag. Salomo was de zoon van haar schoot en de zoon van haar geloftes. Toen ze hem probeerde te onderwijzen, was ze ook als een moeder voor hem en nam haar deel van de taak op zich, zoals alle moeders moeten doen, en liet ze niet het hele gewicht daarvan op de vader neerkomen. Toen Salomo de troon besteeg, verhinderde haar waardigheid als moeder niet dat ze hem als onderdaan gehoorzaamde. Daarom deed ze afstand van haar macht om te gebieden en diende ze een verzoek in: “Ik begeer van u een enige kleine begeerte, wijs mijn aangezicht niet af” (1 Kon. 2:20).

Ik overdacht de houding van de maagd Maria die op de bruiloft te Kana in Galilea tegen Jezus zei: “Zij hebben geen wijn” (Joh. 2:3). Ik dacht ook na over de bestraffing die ze kreeg, omdat ze de macht van God paal en perk stelde: “Vrouw, wat heb Ik met u te doen? Mijn ure is nog niet gekomen” (Joh. 2:4). Ik dacht ook na over de verwijten die zij Hem maakte toen Hij voor het eerst in het openbaar verscheen. Zij zei toen tegen Hem: “Kind! waarom hebt Gij ons zo gedaan? Zie, Uw vader en ik hebben U met angst gezocht. En Hij zeide tot hen: Wat is het, dat gij Mij gezocht hebt? Wist gij niet, dat Ik moet zijn in de dingen Mijns Vaders?” (Luk. 2:48, 49).

Ik overdacht de handelswijze van Debora, de vrome profetes in Israël. Toen Barak, nadat zij de boodschap van God had gebracht, weigerde om zonder haar te gaan, zei ze hem dat een vrouw dan de eer van de overwinning zou krijgen. Toch uitte ze geen luide beschuldigingen aan zijn adres. Ze stemde in met het lied van Barak en ze stelde geen lied tegen hem op schrift. “Voorts zong Debora, en Barak, de zoon van Abinoam, ten zelven dage, zeggende: Looft de HEERE, van het wreken der wraken in Israël” (Richt. 5:1, 2). “Waak op, waak op, Debora, waak op, waak op, spreek een lied! maak u op, Barak! en leid uw gevangenen gevangen, gij zoon van Abinoam” (Richt. 5:12). In dit hele lied wordt geen pijl afgeschoten op Barak, hoewel hij zo’n ongepaste lafheid aan de dag legde. Het is waar: zij schreef niet met de zachtmoedigheid en liefde die huichelaars in onze dagen willen zien. Debora zei: “Vloekt Meroz”. Bij deze haat mogen we echter niet de vinger leggen, 1 want de Engel des Heeren zegt: “Vloekt Meroz, vloekt haar inwoners geduriglijk; omdat zij niet gekomen zijn tot de hulp des HEEREN, tot de hulp des HEEREN, tegen de sterken” (Richt. 5:23, Eng. vert.). Als zij die niet te hulp komen, vervloekt worden, is het niet aannemelijk dat zij die kwaad beramen in hun stoel om hen die met God tegen de sterken strijden te hinderen, gezegend zullen worden.

Ik heb overdacht hoe Abigail zich gedroeg tegenover David, toen hij en zijn mannen waren toegerust en bewapend om haar hele huis te vernietigen. Hierin was hij zeker niet zonder enige boosheid en bitterheid. Zij wierp hem dat echter niet voor de voeten en zei hem ook niet dat hij teveeleigenwaan had. Ze viel echter aan zijn voeten en zei: “Mijn zij de misdaad, en laat toch uw dienstmaagd voor uw oren spreken, en hoor de woorden uwer dienstmaagd. Mijn heer stelle toch zijn hart niet aan deze Belials man, aan Nabal, want gelijk zijn naam is, alzo is hij; zijn naam is Nabal en dwaasheid is bij hem; en ik, uw dienstmaagd, heb de jongelingen van mijn heer niet gezien, die gij gezonden hebt. En nu, mijn heer! zo waarachtig als de HEERE leeft, en uw ziel leeft, het is de HEERE, Die u verhinderd heeft van te komen met bloedstorting, dat uw hand u zou verlossen; en nu, dat als Nabal worden uw vijanden, en die tegen mijn heer kwaad zoeken! Vergeef

toch aan uw dienstmaagd de overtreding, want de HEERE zal zekerlijk mijn heer een bestendig huis maken, dewijl mijn heer de oorlogen des HEEREN oorlooft, en geen kwaad bij u gevonden is van uw dagen af. Wanneer een mens opstaan zal om u te vervolgen, en om uw ziel te zoeken, zo zal de ziel mijns heren ingebonden zijn in het bundeltje der levenden” (1 Sam. 25:24-26, 28, 29). Deze vrouw beschuldigt hem niet van haat, boosheid en bitterheid. Ze vaart niet uit tegen de man naar Gods hart. Ze klaagt niet over zijn eigenwaan. Ze geeft hem geen regel om naar te handelen en zij stelt geen paal en perk aan de Goddelijke macht die met hem was, omdat de Heilige Geest op hem kwam na zijn zalving door Samuël. Zij legt de nadruk op de belofte, voorspelt zijn heil en de ondergang van zijn vijanden en vraagt hem aan haar te denken als het goed met hem gaat.

Ik heb nagedacht over het lied van Hanna, die (vanwege haar onvruchtbaarheid) zo lang leed onder Penina. Van Penina wordt gezegd dat ze Hanna’s “tegenpartijdige” is, die haar tergde “met terging, om haar te vergrinnen, omdat de HEERE haar baarmoeder toegesloten had. En alzo deed zij jaar op jaar; van dat zij opging tot het huis des HEEREN, zo tergde zij haar alzo; daarom weende zij en at niet” (1 Sam. 1:6, 7). Ook de handelswijze van Eli, die haar beschuldigde van dronkenschap, nam haar bescheidenheid en liefde, die vrouwen die Godvruchtigheid belijden zo sieren, niet weg. Ze repte hier nooit een woord over tegen haar man Elkana, die haar naar mijn mening met erg weinig vriendelijkheid en teerheid behandelde. Ze erkende slechts dat geen man door zijn kracht de baarmoeder kan openen. Ze lasterde ook de priester niet, die haar, een van de meest Godvrezende vrouwen, ten onrechte had beschuldigd. Dit moet een verschrikkelijke kwelling zijn voor iemand die verbroken is van hart, in wier hart de Heilige Geest werkt. Ze werd gebroken en murw gemaakt door de herhaalde beledigingen van een huichelaar die in bed haar rivaal en in de dienst van God haar tegenstander was geweest, want we lezen dat Penina haar probeerde te vergrinnen, omdat de hand des Heeren tegen haar was uitgestrekt, zodat haar baarmoeder was toegesloten. Hanna beschuldigt de priester of haar echtgenoot echter niet in een vlugschrift. Ze spreekt van de voorzienigheid van God, het heil van Gods kinderen en de ondergang van de huichelaars. “Hij zal de voeten Zijner gunstgenoten bewaren; maar de goddelozen zullen zwijgen in duisternis; want een man vermag niet door kracht. Die met de HEERE twisten, zullen verpletterd worden; Hij zal in de hemel over hen donderen” (1 Sam. 2:9, 10).

Ik heb nagedacht over alle ware profetessen in het Oude en Nieuwe Testament. Ook heb ik gedacht over allen die in Paulus’ dagen getrouwe en eerbare vrouwen werden genoemd. Zij hebben vreemdelingen geherbergd, hun kinderen opgevoed, de voeten van Gods kinderen gewassen, met Paulus gearbeid en hem geholpen. Zij hebben zijn boodschappen overgebracht en zijn brieven bezorgd. Zij hebben de gemeenten gediend. Zij moesten ontvangen en geholpen worden, ze moesten op weg vergezeld worden door leden van de gemeente of veilig geleid worden over moeilijke en gevaarlijke weggedeelten, zodat het hen aan niets ontbrak. Niet één van al deze vrouwen die getrouw en eerbaar genoemd werden, schreef ooit een woord tegen een boetvaardige zondaar of gelovige en nog veel minder tegen een dienaar van Christus Jezus.

Ik heb nagedacht over de valse profetessen tegen wie Ezechiël moest profeteren (Ezech. 13:17). Zij werden bestraft en over hen spreekt God een wee uit: “Wee die vrouwen, die kussens naaien voor alle okselen der armen, en maken hoofddeksels” (Ezech. 13:18). Zij werden ervan beschuldigd dat ze liever Gods Naam verontreinigden voor een paar handen vol gerst of wat brood dan te werken: “Daarom, zo zegt de Heere HEERE: Ziet, Ik wil aan uw kussens, waarmee gij aldaar de zielen jaagt naar de bloemhoven, en Ik zal ze uit uw armen wegscheuren; en Ik zal die zielen losmaken. Daartoe zal Ik uw hoofddeksels scheuren, en Mijn volk uit uw hand redden, omdat gijlieden het hart des rechtvaardigen door valsheid hebt bedroefd gemaakt, daar Ik hem geen smart aangedaan heb; en omdat gij de handen des goddelozen gesterkt hebt” (Ezech. 13:20-22). Ik kan echter nergens terugvinden dat één van deze mensen ooit schreef tegen een dienstknecht of profeet des Heeren.

Zelfs de tovenares van Endor was, hoewel ze de duivel in het verborgen diende, verstandig genoeg om te verbergen wie haar vriend was en in het verborgen met hem te spreken tot de koning van Israël zich vermomde en tot haar kwam met een verzoek. Ook “zwoer hij haar bij de HEERE, zeggende: Zo waarachtig als de HEERE leeft, indien u een straf om deze zaak zal overkomen!” (1 Sam. 28:10). De boosheid van deze vrouw was zeer groot. Er werd gezegd dat ze sprak met een waarzeggende geest. Spreken met de duivel, hoereren met hem en bemiddelen voor hem, zijn het toonbeeld van geestelijke boosheid. Als we deze dochter van de satan recht willen doen, moeten we echter toegeven dat ze niet geheel verstoken was van verstand, want ze verwijt de koning nooit wat hij heeft gedaan. Ze zegt alleen tegen zijn boodschapper: “Zie, gij weet, wat Saul gedaan heeft, hoe

hij de waarzegsters en de duivelskunstenaars uit dit land heeft uitgeroeid; waarom stelt gij dan mijn ziel een strik, om mij te doden?” (1 Sam. 28:9). Toch nam deze vrouw, die zoveel broeders en zusters in haar professie had verloren, haar pen niet op om te spotten met de koning, hoewel hij zovelen van haar eigen synagoge, die tot dezelfde broederschap behoorden of dezelfde vader hadden, had omgebracht. Ook voer ze niet uit tegen een van de Israëlieten die Saul gebruikte om de duivelskunstenaars en de tovenaars uit te roeien. In plaats van vlugschriften te schrijven tegen de dienstknechten des Heeren, is ze zelfs bevreesd als haar eigen vader aan haar verschijnt gehuld in een mantel die op die van Samuël lijkt. “Toen nu de vrouw Samuël zag, zo riep zij met luider stem, en de vrouw sprak tot Saul, zeggende: Waarom hebt gij mij bedrogen? Want gij zijt Saul. En de koning zeide tot haar: Vrees niet; maar wat ziet gij? Toen zeide de vrouw tot Saul: Ik zie goden, uit de aarde opkomende. Er komt een oud man op, en hij is met een mantel bekleed” (1 Sam. 28:12-14). Deze vrouw is zo weinig geneigd de profeten van God tegen te staan, dat ze niet eens kon blijven staan voor de duivel toen hij zich had vermomd in een profetenmantel, tot de koning haar bemoedigde en haar zei niet bevreesd te zijn.

Niet één van de vrouwen die *moeders in Israël* genoemd worden, niet één van de vrouwen die zalig of getrouw genoemd worden, niet één van hen die profetessen des Heeren genoemd worden, niet één van de vrouwen die eerbaar genoemd worden, niet één van hen van wie gezegd wordt dat ze de Zaligmaker dienen of Zijn dienstknechten bijstaan, ja zelfs niet één van de valse profetessen of Herodias zelf, niet één van de klapachtige vrouwen uit Paulus’ dagen, die weelderig geworden waren en ledig leerden omgaan van huis tot huis, niet één van de oude vrouwen die fabelen vertelden en niet één van de heksen die met de duivel zelf omgang hadden, had ooit de moed en onbeschaamdheid om haar pen op te nemen tegen de dienstknechten des Heeren behalve Izebel. Onder alle vrouwen die ooit van vrouwen geboren zijn, was zij het meest berucht vanwege haar geestelijke boosheid en moordlust. Haar einde was even vreselijk als haar leven snood was. “Zij dan schreef brieven in de naam van Achab, en verzegelde ze met zijn signet; en zond de brieven tot de oudsten en tot de edelen, die in zijn stad waren, wonende met Naboth.” Deze vrouw schrok er niet voor terug om haar brieven van huis tot huis te zenden. Zij wilde haar talenten tonen. Zij schaamde zich niet voor de zaak die zij aanhing. “En zij schreef in die brieven, zeggende: Roept een vasten uit.” Deze vrouw was niet zonder godsdienst: ze beval anderen te vasten. “En zet Naboth in de hoogste plaats des volks”, dat wil zeggen dat ze veinsde hem te verhogen als een van Gods dienstknechten, maar hield haar doortrapte plan verborgen. Als dit gebeurd is, moet u de kinderen van de duivel tegen hem opzetten: “En zet tegenover hem twee mannen, zonen Belials (of des duivels), die tegen hem getuigen, (hem beschuldigen van antinomianisme en ontrouw), zeggende: *Gij hebt God en de koning gezegend; en voert hem uit, en stenigt hem, dat hij sterve.* En de mannen zijner stad, die oudsten en die edelen (die geen grote vrienden zijn van Godvruchtigen), die in zijn stad woonden, deden gelijk als Izebel tot hen gezonden had; gelijk als geschreven was in de brieven, die zij tot hen gezonden had. Zij riepen een vasten uit; en zij zetten Naboth in de hoogste plaats des volks.” Ik veronderstel dat zij zeiden dat ze er niet aan twijfelden dat hij een dienstknecht des Heeren was. “Toen kwamen de twee mannen, zonen Belials, en zetten zich tegenover hem.” Ik denk dat de ene pleisteraar was en de andere musicus. Hoe het ook zij, zij bevalen de wet te betrachten en toonden dat ze geen vrienden waren van het antinomianisme en geen twist wilden zaaien, want hun oordeel kwam overeen. “En de mannen Belials getuigden tegen hem, tegen Naboth, voor het volk, zeggende: Naboth heeft God en de koning gezegend.” Deze mensen verplichtten tot het houden van de zedelijke wet en toonden hun trouw toen zij in het openbaar getuigden tegen deze bijzondere man, die niet wilde scheiden van zijn wijngaard. “En zij voerden hem buiten de stad, en stenigden hem met stenen, dat hij stierf” (1 Kon. 21:8-13).

Deze eerbiedwaardige moeder Izebel is de enige voorgangster van de huidige profetes die liet zou kunnen goedkeuren dat ze schrijft tegen de dienstknechten van God. Het geestelijke lichaam, dat de naam Izebel nu draagt, is net zo vervuld met kwaad en dorst even zeer naar het bloed van Gods kinderen als haar ware moeder. Al het geschut van God is gericht op haar, ja op de paapse Izebel die zichzelf een profetes noemt en veinst te leren. Uit deze overdenkingen kunnen we leren hoe het de dienstknechten van God in iedere tijd is vergaan. Ik zal proberen aan te tonen dat de godzaligste mensen beschuldigd zijn van antinomianisme. Ook is hen verweten dat er een kwade geest in hen was. We moeten echter toegeven dat de duivel nooit enige vrouw kon zo zeer kon verharden dat ze tegen Gods dienstknechten haar pen opnam als Izebel.

a. In de dagen van de profeten werd er gezegd: “De profeet is een dwaas, de man des geestes is onzinnig; de profeet is een vogelvangersstrik op al zijn wegen, een haat in het huis zijns Gods” (Hos. 9:7, 8). Als hij een dwaas was, dan was hij vervuld met enthousiasme. Als hij onzinnig was, dan had hij een boze geest, want alle onzinnigheid komt van de duivel. Christus werd ervan beschuldigd dat Hij een boze geest had. Ze zeiden dat Hij de duivelen uitwierp door Beëlzebul, de god van Ekron. Hij werd ook beschuldigd van antinomianisme: “Deze Mens is van God niet”. Hij maakt de wet krachteloos. “Hij houdt de sabbat niet” (Joh. 9:16). Hij werd beschuldigd van ontrouw: “Hij wederspreekt de keizer” (Joh. 19:12).

b. Paulus werd ervan beschuldigd dat hij de mensen leerde om Mozes te verlaten en kwaad te doen, opdat het goede daaruit voortkomen zou. Al deze vijanden veinsden dat ze zeer ijverig waren voor de wet. Zelfs Izebel nam haar toevlucht tot de wet, zoals we al hebben opgemerkt. Het blijkt duidelijk dat de ergst tegenstanders die Christus of Zijn Kerk ooit hebben gehad op de aarde, huichelden dat ze God dienden. Wanneer zij ook maar tegen Gods kinderen woedden en hen doodden, deden zij dit onder de mantel van ijver voor de heilige wet van God. Izebel veinsde dat ze handelde naar deze regel: Naboth heeft God en de koning gezegend, stenigt hem dat hij sterft. “Een ieder, als hij zijn God gevloekt zal hebben, zo zal hij zijn zonde dragen. En wie de Naam des HEEREN gelasterd zal hebben, zal zekerlijk gedood worden; de ganse vergadering zal hem zekerlijk stenigen” (Lev. 24:15, 16).

c. De Joden zochten hun toevlucht bij de wet toen zij Christus kruisigden. “Wij hebben een wet, en naar onze wet moet Hij sterven, want Hij heeft Zichzelf Gods Zoon gemaakt” (Joh. 19:7). De heilige wet Gods bood hun echter geen bescherming. De wet duldt geen moord, geen valse getuigen, geen huichelaar, geen lasteraar, geen valse leraar, geen valse beschuldiger. “Heeft Mozes u niet de wet gegeven? En niemand van u doet de wet. Wat zoekt gij Mij te doden?” Toen de Zaligmaker de wet aan hun hart legde, beschuldigden ze Hem van een boze geest. Ze zeiden: “Gij hebt de duivel; wie zoekt U te doden?” (Joh. 7:19, 20).

d. De volgende beschuldiging brachten de Joden in tegen Paulus: “En zij zijn aangaande u bericht, dat gij al de Joden, die onder de heidenen zijn, leert van Mozes afvallen, zeggende: dat zij de kinderen niet zouden besnijden, noch naar de wijze der wet wandelen” (Hand. 21:21). De leidlieden die Paulus te Jeruzalem ter dood probeerden te brengen, bedekten zich met deze mantel: “Gij ziet, broeder, hoeveel duizenden van Joden er zijn, die geloven; en zij zijn allen ijverars van de wet” (Hand. 21:20). Onder deze mantel van boosheid sloegen zij hun gewelddadige handen aan de apostel, “roepende: Gij Israëlitische mannen, komt te hulp! Deze is de mens die tegen het volk en de wet en deze plaats alle man overal leert” (vs. 28).

e. Ook de arme Stefanus werd onder dit voorwendsel ter dood gebracht. “Toen maakten zij mannen op, die zeiden: Wij hebben hem horen spreken lasterlijke woorden tegen Mozes en God. Want wij hebben hem horen zeggen dat deze Jezus, de Nazarener, deze plaats zal verbreken, en dat Hij de zeden veranderen zal die ons Mozes overgeleverd heeft” (Hand. 6:11, 14).

Hieruit blijkt dat de kinderen van de vrije ter dood gebracht zijn door de kinderen van Hagar onder de dekmantel van ijver voor de wet.

Hedendaagse huichelaars nemen hun toevlucht tot de wet, als zij de genade van God proberen te bespotten. Ja, zelfs farizeeërs, die verder van het Koninkrijk Gods zijn dan de hoeren en de tollenaars, beschuldigen Gods kinderen ervan dat het hen ontbreekt aan liefde voor de heiligheid. Geen van deze vervolgers of moordenaars was echter zonder liefde. Het is waar dat ze Gods kinderen hard vielen. Zelfs Izebel, hoewel ze Naboth ervan beschuldigde dat hij een Antinomiaan was of de wet krachteloos maakte, betoonde echter aan enigen die een andere overtuiging waren toegedaan veel vriendelijkheid en genegenheid, want ze onderhield vierhonderd van deze mensen aan haar tafel.

Ik denk echter dat u wilt weten wat deze mensen onder liefde verstaan. Laat me nog eens een beschrijving geven van een huichelaar in de dienst van God. Hoewel ik er in deze preek al terloops aandacht aan heb besteed, wil ik toch uw oprecht gemoed opwekken door u eraan te herinneren.

In de eerste plaats luisteren deze huichelaars naar predikanten die hen bevreesd maken. Ze ontvangen enig licht in de letter van de wet. Dit licht ontdekt het hart niet aan de zonde, maar verlicht slechts het hoofd met kennis van de letter van de wet. Zij hebben een gedaante der kennis (dat is alles) en der waarheid in de wet (Rom. 2:20). Deze gedaante der kennis is de lamp die deze

maagden opnemen. De wet is een licht voor hun voet. Het gebod is een lamp (Spr. 6:23). Deze mensen leven, zoals Paulus ook van zichzelf zei, zonder de wet. Dat wil zeggen dat deze gedaante der kennis hun alles is en dat ze daarom hiervan hun enige en volkomen levensregel maken. Dat is niet verwonderlijk, want zij hebben de wet helemaal niet ontvangen. Zij leven zonder de wet. De wet heeft hen niet gedood. Voor deze gedaante van kennis, die hun alles is, spannen zij zich in, want dat is verdienstelijk. Hierop beroemde de oudste zoon zich, die zijn vader zei dat hij zijn geboden nooit overtreden had. Hij zei: “Zie, ik dien u nu zo vele jaren” (Luk. 15:29) in de oudheid der letter (Rom. 7:6). Bij deze gedaanteder kennis van de wet, voegt de huichelaar instemming met de waarheden van het Evangelie. De wet is zijn lamp en zijn regel, het Evangelie dient slechts als een dekmantel. Aan deze instemming met de waarheden van het Evangelie paart hij een verandering van leven en gedrag. Dit wordt aangeduid *als het ontvlieden van de besmettingen der wereld*. Zijn afval wordt omschreven als een zich afkeren van het heilig gebod - dus niet van de belofte van Christus of de genade Gods - dat hem overgeleverd is (2 Petr. 2:20, 21). Bij deze gedaante der kennis van de wet, instemming met het Evangelie (wat ook een geveinsd geloof wordt genoemd) en uitwendige reformatie, voegt hij nog één ding. Zo komt de huichelaar vermomd in de kerk. Hij toont zijn wijsheid, want hij is altijd bereid om te spreken. Hij is ijverig in zijn eigenwillige godsdienst en trekt de mantel van vrijwillige nederigheid aan (Kolos. 2:18, 23). Dit alles maakt hem tot een huichelaar die een goede en heerlijke reuk verspreidt. Zijn mondbelijdenis maakt dat hij een aangename en kostelijke geur verspreidt. Hij lijkt veranderd te zijn zoals een citroenschil verandert door geraffineerde suiker. Daarom wordt hun vleierij of genegenheid gehouden voor een aangename geest en wordt zo’n vermomde, welriekende huichelaar een liefdevol persoon genoemd.

Er waren vele oude vrouwen in Jeruzalem die hun brood verdienden met zulke zachtmoedigheid en liefde. Ze werden klaagvrouwen genoemd en ze konden bij begrafenissen worden ingehuurd om te wenen en te klagen, als de nabestaanden dat zelf niet konden. Je kon er genoeg van krijgen, als je maar geld had om ze te betalen. God zegt van deze huichelaars: “Zo zegt de HEERE der heirscharen: Merkt daarop en roept klaagvrouwen, dat zij komen; en zendt henen naar de wijze vrouwen, dat zij komen. En haasten en een weeklage over ons opheffen” (Jer. 9:17, 18). Maar wat heeft dit alles te doen met een kind van God? Hij is heel anders. De wet gaat van God uit tot hem. Hij ontvangt die uit Zijn mond en legt Zijn redenen in zijn hart. Het gebod komt met kracht. De zonde wordt weder levend en hij sterft. Dan staat hij met Christus op onder de werkingen van de Geest Gods. Zulke mensen wandelen in nieuwigheid des levens en dienen in nieuwigheid des Geestes. Zij volgen Christus in de wedergeboorte. Zij gaan van kracht tot kracht voort tot zij verschijnen voor God in Sion en zovelen als er naar deze regel wandelen, over dezelve zij genade en vrede, en over het Israël Gods.

Uit hetgeen gezegd is, blijkt duidelijk dat er niets in deze tekst staat dat is tegen de arbeiders in de wijngaard des Heeren of tegen goede krijgsknechten van Jezus Christus. Ook vinden we er niets in dat gevoelige mensen of klaagvrouwen toestaat of bemoedigt om de dienstknechten van God te honen, te belasteren of te bespotten als mensen zonder liefde. Dezelfde God Die mij zegt om vriendelijk te zijn, zegt mij om scherp te zijn waar dat nodig is. We moeten vriendelijk zijn jegens alle mensen, maar toch een ketter verwerpen na de eerste of tweede vermaning. We moeten bereid zijn om te leren, maar hen die ons tegenspreken de mond stoppen. We moeten bestraffen en vermanen, maar ook vertroosten en bemoedigen. We moeten weduwen eren die waarlijk weduwen zijn, maar niet toestaan dat ijdele, klapachtige en huichelachtige vrouwen leren of heerschappij hebben over de man. We moeten erop staan dat deze vrouwen de spil en de spinrok ter hand nemen en niet het brood der luiheid eten en leven van de arbeid van anderen. “Ziet, dit was de ongerechtigheid uwer zuster Sodom: hoogmoed, zatheid van brood en stille gerustheid” (Ezech. 16:49). De vrouwen die zichzelf toestaan om lui te zijn, brengen het verschrikkelijke oordeel over zich. Liever dan met hun handen te werken, doen ze alsof ze de Geest hebben, dienen ze God op huichelachtige wijze, hinderen ze de loop van Gods Woord, maken ze het Gods dienstknechten moeilijk, stellen ze hen die God dienen bloot aan spot bij de kerkdeuren en doen ze de onbesnedenen over hen juichen om zo wat geld te verdienen. Ze staan zich liever toe om lui te zijn dan dat ze zich verwaardigen om de naald ter hand te nemen of zich verlagen tot het eerbare handwerk van het verzamelen van wat lompen en het verkopen van kant en naalden. Zulke vrouwen werpen zich op als profetessen en leraressen. Zo verblinden ze de ogen van arme, eenvoudige mensen en weten eten van hen los te krijgen, terwijl deze arme, eerlijk zielen denken dat ze Christus dienen door Zijn kinderen onderdak te bieden en te voeden. Ze dienen echter slechts de duivel, voeden zijn

huichelachtige kinderen en brengen zichzelf in de armoede. God zegt *dat deze mensen niet eten zullen, als ze niet willen werken.*

Houd zulke klapachtige huichelaars dan uit uw huis. Vraag naar hun bevindelijk leven en houd de deur van uw provisiekast op slot. Ze zullen spoedig met u klaar zijn, als ze merken dat u de liefde mist. Denk eraan dat een oprecht gelovige gelooft dat het zaliger is te geven dan te ontvangen. Een ware christen is ijverig in zijn werk en ijverig in de geest. Zulke luie, klapachtige vrouwen zonder genade, die voorwenden dat ze de Geest hebben, terwijl ze Zijn werkingen niet deelachtig zijn en hun handelingen lijnrecht indruisen tegen het Woord des Heeren, zondigen erger dan ik deed in mijn natuurstaat, want zelfs toen was er iets in de Naam van de Heilige Geest dat zo heilig en vreselijk was, dat ik haar alleen bij het lezen durfde uit te spreken. Deze verharde huichelaars hebben echter meer onverschrokkenheid dan Simon de tovenaer. Hij wilde de Geest kopen met geld en zij veinzen de Geest te hebben om geld te verdienen. God zal deze vrouw openbaar doen komen, die naar mijn mening verstoken is van alle eerbied voor God of vrees voor Hem.

Dhr. Holywellmount, die 90 traktaatjes kocht om die te verspreiden en mij zo in mijn werk te hinderen, weet niets van de plaag van zijn eigen hart of van een geestelijke geboorte.

Ham Cottish en dhr. Belly heeft God nooit gezonden om Zijn Woord te preken. Ik heb genade gekregen. Daarom hoop ik getrouw bevonden te worden, de geesten te beproeven of ze uit God zijn en de mensen te beproeven die zeggen dat ze apostelen en evangelisten zijn en als leugenaars aan de kaak te stellen als ze dat niet zijn. Dit werk is aan de dienstknechten des Heeren toebetrouwd en God zal op Zijn tijd gerechtigheid voortbrengen als het licht en ons recht als de middag. Dan zal openbaar komen wie de Zijnen zijn en wie niet. De Koning nu der eeuwen, de onverderfelijke, de onzienlijke, de alleen wijze God, onze Zaligmaker, zij eer en heerlijkheid in alle eeuwigheid. Amen, ja amen.

14. De hemelse Bruidegom en Zijn gezelschap maagden.

Meditatie 15 uit: *Licht schijnende in de duisternis*, uitgave 1796.

'Deze zijn het, die met vrouwen niet bevekt zijn, want zij zijn maagden.' Openbaring 14:4.

In het voorgaande hoofdstuk vinden wij een verslag van het beest van Rome en zijn leer, van zijn bewonderaars en volgelingen, van zijn aanhangers en aanbidders; bestaande uit personen *welker namen niet geschreven zijn in het boek des levens des Lams*. Tevens zien we de gruwelen die de Paus tegen de heiligen heeft bedreven, door hen te doden die zich niet aan zijn verderfelijke leringen wilden onderwerpen.

In dit hoofdstuk vinden wij het een verslag van de verkondiging van het eeuwig evangelie aan alle naties, geslacht, taal en volk. En dat de ure van Christus' oordeel is gekomen om het bloed der heiligen te wreken, door gericht te oefenen over hen die het vergoten hebben. Ook van de val van Babylon. Tevens lezen we van een bepaald aantal geroepen en tot Christus bekeerde zielen, voorgesteld als 144.000 verzegelden, die daarna verschijnen in een openbare geloofsbelijdenis. Zij worden vertegenwoordigd als staande op *de berg Sion*, wat de strijdende kerk op aarde betekent, in onderscheid van de triomferende Kerk, die het *hemels Jeruzalem* genoemd wordt.

In dit zalig gezelschap wordt het Lam Gods, staande gezien. Hij, als het hoofd van de kerk, is nu opgestaan om de zaak van Zijn volk tegen hun vijanden te verdedigen en hen tot Zich te vergaderen.

Over de verschillende stemmen van dit gezelschap wordt gezegd: *'ik hoorde een stem uit den hemel'*, omdat het koninkrijk der hemelen reeds in hun hart was opgericht en omdat hun geboorte, zalige verlossing en gelukkige staat alleen van de hemel kwam. Hun stemmen worden verder vergeleken bij de *vele wateren*. Dit betekent de grote menigte zielen die nu tot Christus samengekomen waren. Verder, bij *een grote donderslag*, wat hun luide vreugdegejuich te kennen geeft. En *bij harpen* (Statenvertaling: citers) uitdrukkend de melodie van hun ziel: 'en zij zongen als een nieuw gezang'. 'En niemand kon dat gezang leren dan zij die op de berg Sion met het Lam verkeerden.' Dit is inzonderheid wel een van de liederen Sions die niet gezongen kunnen worden door een vreemdeling in een vreemd land. Niemand, dan mensen welker zonden vergeven zijn en die de toepassing van de verzoening deelachtig zijn, kunnen zeggen: 'Gij hebt ons van de aarde gekocht.'

'Deze zijn het die met vrouwen niet te bevekt zijn, want zij zijn maagden.' Op het eerste gezicht schijnt dit gezelschap volmaakt te zijn in *natuurlijke* heiligheid. In het bijzonder als we overwegen dat niet alleen hoererij en ontucht met *bevekking* wordt bedoeld, maar ook als iemand maar een vrouw ziet en haar begeert, hij reeds overspel met haar in zijn hart heeft begaan. In elk opzicht vrij te zijn van deze bevekking in gedachten, gezicht, begeerte, woord en daad, is 'het verderf te ontkomen wat in deze ellendige wereld is.' O, wat een getuigenis!

Maar nog Abraham, Jacob, David of Salomo zouden dan onder dit aantal kunnen zijn, (indien dit een lichamelijke heiligheid betrof) want zij hadden allen andere vrouwen, behalve hun wettige echtgenoten, waarvoor zij geen gebod, verlof of toestemming van God verkregen hadden. 'Want van de beginne is het alzo niet geweest.' Lamech gaf het eerste slechte voorbeeld, die in geen enkel geval nagevolgd mag worden, want hij ons uit het geslacht van Kaïn. Hij nam meerdere vrouwen en was evenals zijn vader een moordenaar. Het voorbeeld wat God aan de wereld gaf was: één vrouw werd voor één man geschapen en deze twee met elkaar te verenigen, zodat zij niet meer twee, *maar één vlees* genoemd worden.

Een 'maagd' is de naam die slechts gegeven kan worden aan al de volgelingen van Christus, hetzij begenadigd of genadeloos. 'Tien maagden gingen uit de bruidegom tegemoet. En vijf van haar waren wijzen en vijf waren dwazen.' De vijf wijze maagden die in de bruiloft zaal gingen, hadden olie in hun vaten, of de genade van de Geest in hun hart. De dwazen hadden dat niet en daarom werden zij door de bruidegom niet erkend. En geen wonder, want de Schrift zegt: 'maar zo iemand de Geest van Christus niet heeft, die komt Hem niet toe', Romeinen 8:9, noch zal hij ooit door Hem erkend worden.

De maagden in deze tekst genoemd, zijn *geestelijke* maagden. Hun Bruidegom is de Tweede Adam, de levendmakende Geest, Die nu een geestelijk lichaam heeft, zoals wij allen zullen ontvangen op

de jongste dag. Daarom zijn Zijn maagden geen aardse, maar *geestelijke en hemelse maagden*. 'Zodanig de Hemelse is, zijn ook de hemelsen, want zij dragen Zijn beeld. En zodanig de aardse is, (de eerste Adam) zodanig zijn ook de aardsen. 1 Kor. 15.

- a. Wij zijn een geestelijke maagd in de zin van de Schrift als iemand de geest van Christus deelachtig is. En in wiens hart het woord der waarheid met kracht en in de Heilige Geest gekomen is. Wiens hart gereinigd is door het geloof in Christus en door het geloof is hij gerechtvaardigd krachtens de toerekening van Christus' gerechtigheid, en vreest hij Hem en verheugt zich in Hem.

Christus ontvangt Zijn bruid altijd in Bruiloftsklederen, die Hij voor haar verworven heeft. Dit wordt in Ezechiël 16:8 genoemd: 'Ik breidde Mijn vleugel over u uit en dekte uw naaktheid, ja Ik zwoer u en kwam met u in een verbond en gij werd de Mijne.' Hij ontving noch Adam, noch Eva in gemeenschap met Hem, voordat hij ze Zelf bekleed had; noch de verloren zoon totdat het beste kled hem eerst was aangedaan. Toen, maar niet eerder, at hij het gemeste kalf en droeg de ring.

- b. Verder, een *geestelijke maagd* is iemand in wiens hart de liefde Gods is uitgestort, die geestelijke genegenheden heeft, die Christus liefheeft en Hem aanhangt. Want dit is de band der vereniging en zij zijn één geest met Jezus. Hij bemint hen en zij beminnen Hem. 'Want ik heb u ulieden voorbereid om u als een reine maagd aan een Man voort te stellen, namelijk aan Christus.' Paulus was een instrument geweest tot bekering van de Korintheïers. En hij had ze aanbevolen aan de Heere, in Wie zij geloofden. Maar wat waren de hoedanigheden van deze Korintheïers vóór hun geestelijk huwelijk? Ik antwoord: zo slecht, dat ze geen onderzoek waard zijn. 'Dwaalt niet, noch hoereerders, noch afgodendienaars, noch overspelers, noch ontuchtigen, noch die bij mannen liggen, noch dieven, noch gierigaards noch dronkaards, geen lasteraars, geen rovers zullen het koninkrijk Gods beërven. En dit waart gij sommigen. Maar gij zijt afgewassen, maar gij zijt geheiligd, maar gij zijt gerechtvaardigd in de Naam van de Heere Jezus en door de Geest onzes Gods.' 1 Kor. 6: 10,11. Hier zien we de oorzaak van hun maagdelijke zuiverheid. Zij waren gewassen in het bloed van Christus, geheiligd door Zijn Geest en gerechtvaardigd en bekleed met Zijn gerechtigheid. De zodanigen zijn geestelijke maagden!

Wij moeten er ook op letten dat er twee soorten hoeren in de Schrift genoemd worden. De ene is een vleselijke hoer, die de *lichamen* der mensen bevlekt. 'Hij die hoererij bedrijft gezondigd tegen zijn eigen lichaam en maakte de leden van Christus tot leden van een hoer.'

De andere is in *geestelijke* hoer, die de zielen van mensen bevlekt. Een zo zijn de valse kerken, die de naam van Christus dragen, maar Zijn Goddelijke natuur niet deelachtig zijn. Evenals een hoer de naam draagt van de man die en haar aanneemt, om haar schande te bedekken, ofschoon zij nooit wettig aan hem verbonden werd. Daarom lezen wij zo dikwijls van deze geestelijke hoeren in de Spreuken. Zij zijn het die de voorbijgangers roepen om op hun wegen te wandelen; die de eenvoudigen verleiden; die veel spreken van vrede te geven en hun geloften te betalen; die veel gewonden hebben neergeveld en veel sterken hebben verslagen. Dat wil zeggen, geen sterken in het geloof, maar sterken in eigen kracht. Van deze hoeren wordt gezegd: 'dat ze de leidsman hunner jeugd verlaten en het verbond huns Gods vergeten.' Dit is hun hoererij. En zo doen de afgodendienaars en ketters. De een hangt valse goden aan en de ander valse leringen. En van beiden wordt gezegd dat hun genodigden zijn in de diepten der hel, Spreuken 7 en 9:15-18.

Deze hoeren bevleken het verstand met ketterij een en maken de zielen dronken met de geest der dwaling, die genoemd wordt: 'de wijn hunner hoererijen.' Zij trekken valse leringen uit de Schriften, verblinden het verstand en vervreemden de genegenheden van Christus en Zijn verbond. Zij maken dat de mensen op zichzelf vertrouwen en op hun eigengerechtigheid, op leugens en bedrog en dat hun hart de vader der leugenen aanhangt. En al zulke leugenaars zullen tenslotte naar de duivel en zijn engelen gaan, want geen leugenaar zal de hemelstad binnengaan. Daarom lezen we in dit boek Openbaring 2:20 van Jesabel, die zichzelf een profetes noemt en de dienstknechten des Heeren verleidt. En in hoofdstuk 17 van de hoer van Babylon, met welke de koningen der aarde gehoereerd hebben; wat betekent dat ze het Pausdom in hun landen verspreid en gevestigd hebben. En daarom wordt van haar gezegd: 'en die de aarde bewonen zijn dronken geworden van de wijn van haar hoererijen.' Beiden komen van de duivel, die een onreine geest is.

Maar deze *geestelijke maagden* waren niet bevlekt zoals deze geestelijke hoeren, noch met enige openbare of schandelijke zonde. Zij getuigden tegen hen en hun onreinheid. Zij bewaarden de verborgenheid des geloofs in een zuiver geweten. En zij volharden in het geloof in Christus en in nieuwigheid des levens en aanbaden God in Geest en waarheid. Noch hun verstand, noch hun geweten was bevlekt.

Verder moeten we erop letten dat de maagdelijke staat van dit hemels gezelschap in de tegenwoordige tijd uitgedrukt wordt: 'zij *zijn* maagden.' Hiermee wordt uitgedrukt wat ze *in Jezus Christus zijn*. En wat ze zijn, is alles uit genade, niet uit de natuur. Want door de gevallen natuur en de zonde zijn alle dingen onrein. Dit alles wijst hun gelukzalige en gezegende staat in Christus in.

'Deze zijn het die met vrouwen niet bevlekt zijn, want zij zijn maagden. Dezen zijn het die het Lam volgen waar het ook heengaat. Dezen zijn gekocht uit de mensen tot eerstelingen Gode en het Lam. En in hun mond is geen bedrog gevonden, want zij zijn onberispelijk voor de troon van God.'

Dit alles toont duidelijk aan dat zij gekocht en gereinigd zijn van de zonden in het bloed van Christus. Dat zij zuiver zijn in hun leer en oprecht van hart, vrij van geveinsdheid en bedrog. Dat zij vaststaan in Christus, Die voor hen verschijnt in de tegenwoordigheid Gods. En dat zij in Hem volmaakt zijn en in Hem zonder vlek of rimpel staan voor de troon van God.

